

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„**РУСКА РАДА**“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петропавла ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні оголо-
дження від плати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„він року	10	—	„
„чверть року	5	—	„
„місяць	1	70	„

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належності за інсератами платні в Чернівцях.

Політичні вісті.

— *Міністер кравової оборони* граф Вельзергайм обходив в неділю 12. с. м. ювілей 50-літньої служби. Дня 12. жовтня 1852 вступив гр. Вельзергайм в 19-тому році жити до військової служби в ранзі кадета. Брав участь в походах рр. 1859 і 1866. Потім служив яко військової аташе в Парижі і Берліні і зійшов іменованим командантом 42-го полку піхоти. Пізніше перенесено його до 18. а врешті до 16 бригади інфантерії. В р. 1880 призначив його імператор на міністра кравової оборони і на тім місці перебував до тепер. В р. 1892 іменовано його фельдмаршал-лейтнантом, а 1900 фельдмаршалом.

— *Ситуація.* В суботу (11. с. м.) відбула ся нарада повного кабінету, а завтра мають розпочати ся конференції в справі німецько-чеської угоди. В конференціях тих візьмуть уділ крім парламентарних репрезентів Чехів і Німців також ки. Макс Фіртенберг і граф Тун, члени палати панів. В конференціях не візьмуть уділу Всейміці, що не хочуть, і національні соціалісти, що не одержали запрошення. На тій конференції пропонує др. Кербер свій проект утворення справи ланкової в Чехах і Моравії та зажадав відновити від обох сторін. Проект мабуть буде такий самий, як свого часу поставлений в парламенті.

— *Австро-угорська демонстрація.* В Колошварі відбуло ся відкриття пам'ятника, короля Матвія Корвіна. Яко репрезентант імператора явив ся

архидиак Йосиф, а зі сторони офіційної президент міністрів К. Сель, всі міністри і члени палати панів. Се торжестно замінене на демонстрацію в корнети імператора; прем'єр Сель вислав дяку монархові, що держить в угорським народом беручи уділ в його національній єдності.

— *Скликане парламентарної комісії молодеческого клубу.* На 15. с. м. перед полуднем скликане парламентарну комісію молодеческого клубу. По полудні того самого дня відбудеть ся засідання повного клубу.

— *Зайти посольські д-ра Герольда в Хрудимі.* На зборах виборців в Хрудимі складали справоздаче в посольської діяльності др. Герольда та пояснювали теперішню ситуацію. Він зазначив, що чеські виборці наводять ся тепер перед дуже підвільним рішенням. Розходять ся о переведення неморальної засади, що наріз чеський дав собі означувати народні права протипаном. Від енергійного виступу адержували чеських послів інтереси широкіх народних верств та злязність супроти держави.

— *Віче антисемітів.* В Ст.-Пельтен 12. с. м. відбуло ся велике віче дошкульно-австрійських антисемітів. Уділ взяло понад 5.000 осіб, а того близько 3.000 прибуло з Відня. Всейміці та соціаль-демократи устроїли на залізничім дівріци проти віденських антисемітів велику демонстрацію. При від'їзді прийшло навіть до бійки так, що мусіла інтервенювати поліція та військо.

— *Торговельний уклад в Сербії.* Сербські часописи доносять,

буцим то австрійське правительство повідомило сербське, що не думає відновлювати з 1903 р. улюбляючого торговельного укладу.

— *Македонія.* Представити та, що діється в Македонії дуже трудно. Як доносить англійські часописи — положення в Македонії критичне. З Константинополі знова доносять, що ширені вісти багато перебільшені. Особливо містять, що турецькі війська в Македонії безоружені, а просто піддана. В Константинополі твердять крім сього, що Турція тепер має в диспозиції 60.000 вояків і що може поділити ті сили, якби положення стало серйозним. Турції ходять, як бачимо о те, щоб довести, що з нею іще не так але, і щоб стримати інші держави від вмішування ся в ці справи.

— *Утеча генерала Зончева з євразії.* Генерал Зончев, головний провідник македонського руху, інтерв'юваний в азійці в Дренові, утік, та удає ся до Македонії.

— *Робітники в Іспанії.* В місцевості Ла Лінеа в Іспанії, хотіли жандарми не допустити до робітничого міча, за що робітники обкидали жандармів каміннями. З того виникло бійка між жандармами і робітниками. З обох сторін стріляно з револьверів. Багато людей ранено, трох убито. Робітники допускались грабежі. Ціле місто обсаджено військом. В Гібральтарі залли розв'язали соціалістичного клубу прийшло до великих розрухів. Поліція з робітниками звела формальну битву. Много робітників ранено, п'ять убито. Робітники, що напали на громадський дім та на інші дома, миттю зістали розстріляні.

поліцією. Сподівають ся нових розрухів.

3 львівського університета.

Інвентураційне святю на львівському університеті відбуло ся в суботу 11. с. м. Українська молодіж на підставі ухвали, що запала на довірчій нараді дня 10. с. м., вислала делегатів до ректора д-ра Охенковського і зажадала щоб ректор в інвентураційній промові, або одну частку промови виголосив по руски, або в польській промові зазначив, що вважає львівський університет за утратівістичний. На випадок, коли ректор відмовить, ухвалила молодіж не брати участі в інвентураційнім святі. О сьм посліднім „passus“-і резолюції не знав ані сенат, ані польська суспільність.

Ректор, розумієть ся, відмовив зажаданню руських академиків, і зазначив, що в тій справі буде стояти на тім самим становниці, що попередній ректор др. Рідігер. — Сенат, побоюючи ся, щоб не дійшло до яких „непорозумінь“ підчас інвентурацій, заридив вступ до університету за білетами. Як ті білети роздавано, о тім переконали ся з „Діла“. Коли один руський академик зажадав від поляків білету, промовляючи при тім по руски, то дістав відповідь, що білети виійшли. Коли в кілька годин пізніше двох польських академиків-Русинів просило о білети по польськи, то сейчас їх дістали! — Але крім обмеження вступу на інвентурацію, знайшли ся іще інші

В. Умійський — Ф. Королевський.

Як повстала наша земля і який буде її кінець.

XIII.

Далі.

Як умре земля і другі планети?

Земля наша — покрита твердою верствою, отже не для світла і тепла, яке більше постаріла, чим наше сонце. Тут замітимо небудале диво, що потім такі планети ся єдиною чим родна; однак такі планети — дуже часті серед ріди небесних тіл, а налято легко їх пізнати; треба тільки йти до кулі чи діарні і приглянутись добре, як стигнуть метаді.

От ковалі робити цінних і ми бачимо те, як скоро вони гаснуть під його молотом; ще перед зниканням були червоною, а тут вже лежать холодні чорні.

За те штаба земля, груба на три палці, а довга не менше як $\frac{3}{4}$ метра, остяє ще добрий чверть години розпаленою по сломи, як вже зникла з нею.

Се поучає нас, що чим розпалена груда є більшою, тим швидше вона стигнута. В н-р-і це є сонце, будь світляними зорями, що зникають перед небеснім притомом, наша земля — тільки дрібним порохом, однак швидко, вводить в задню свою жгутую величність.

Учені підняли ся на великого діла, щоб обчислити, який то роки проминуло вже від того, як наша земля перетворилась грубою верствою і дійшла до того, що на те було треба кілька соток мільонів літ.

Ся хороша хвилина ще не творить слух, а котрих формували-б ся гарніші верстви земської кори; проте бачимо, що планета, котра є селитбою людського роду, вітнелась дуже неважким війсьм, тож у сломи згляди ніяк її ринчати з багатьма другими, небесними тілами.

Чи кора, що утримує внутрішню жару — не підпадає вже ніяким змінам? Підпаде; вони вічно родять ся і не скоро устануть; хоч творда скорупа до що зупиняє убування тепла знутри землі, так ніяк йому у сломи не шкідить; що раз то грубіші верстви поглисто-залинного ядра стигнуть і що раз кришляють, а в рішай мірі й земська кора грубіє. А те так довго буде тривати, доки вся земля не застигне до крихти — не змінять ся в одну холодну кулю.

Не гадаємо братись до сього діла, щоб означити часе стогіть, яких потреба було до того, щоб доповнались такі переміни; скажемо тільки, що до цілковитого остигнення наша куля потрібуєати не значно більше часу, чим, щоб покритись тонкою опірною, яка по обчисленням учених геологів є груба земля кількадесят мільонів літ.

Проте такі загляне остання іскорка у внутрішній планеті, то постарієть

сьона вже до того степеня, що живе на ній по багатьом причинам буде вже тоді майже неможливим.

Перед усім забракне на землі воздуха, що є konieczні до життя сотворіння.

Воздух складається з дрібних газів, а серед них знаходять ся кисень, що є konieczним людям, звірам та ретинам. Той газ піддержує палене дерева, він діє те, що наше тіло має завжди досить внутрішнього тепла, війни причиняєть, що порохніть дерево, та дучить ся з другими твердими скілками.

Його скіливість в верстві газу, що обриває землю, мусить проте що раз меншати; то дієть, що правда, дуже повільно, але ся втрата не є сумнієм.

За кілька сотень тисячок літ воздух зубіжить в кисень до тої степені, що стане несприятливим до усього віддиху, а тоді й люди і всі звірота будуть засуджені на смерть... подумайте!

— Страшна то смерть! — погадайте. Щоб що дещо потягнути, скажу вам, що сей страшний день не настане відразу; живі сотворіння будуть мати час, щоб придивитись до воздуха без кисня, вони зуміють опиратись природі, вони змінять безперечно будову свого тіла, одвізно до складу нового повітря; однак сей опір не дасть протиставитись гел-ген далемо у безжовчності, і остання година мусить ударити.

Не вельшком грозом буде бран вода. Навіть що аж три чвертини припадає землі та вода, творить глибокі океани і озера і довгі-довгі, широкі ріки; та не треба забувати, що ся вода поволі

итнелась в земську кору, дучить ся там хемічно зі скілками і що се кінце так як тепер робитись буде і далемо в будучині; а що земля що раз грубіє, то творитись будуть все нові верстви, що виникать муть нашу воду що раз то більше і більше...

Ся велика жара, що сиває воду надто глибоко заходить у землю з низами-стогітими позисе погасне і не буде вже йому, ставити опору. Вініня стане холодні земля почне великою кількістю губною, що више не тільки ріки і озера, але і великі, світлі океани...

Так втраченої води ніяк вже не добудуть, буде вона втрачена раз на все!

З того великого постраху ся налято сумні наслідки: ростиність без води очевидно з поверхні землі, а за нею звірота і горда людина; бути може, що наші пра-прапрауки, загляни скорому постоунові наук, винадають спосіб надержатись при житю і без рости і без звірат та стануть фабрикувати штучну поживу. Впрочім і тоді грохот буде ім смерть; зелені габочки, ліси, горади, сріблясті потічки і чарівні озера — все те вичне, земля стане глухою пустинною. Навіть пра-прапрауки обозначать ся від голоду — та умруть зі сироти по надто довгому, сотні тисячок літ довгому мовчанню!

Грубієть земської кори ніякче другі наслідки:

У раді з ним стане скорим прохолод остигати і кінчат.

Ми впроді сказали, що внутрішнє тепло землі в порівнянню з теплом, як

„средства безпеченства“. Товариство польських академіків-задофавців „Czytelnia“ явило ся в комплекті, з грубими палками в руках. Перед будинком університету крутило ся чочирох тайних агентів, а відділ поліції удав ся до середини через ботаничний огорог. По вулицях біля університету зміцнено число поліційників і сконсигновано параз перший кінну поліцію. Тими всіма средствами забезпечено львівську „Alm-u mater“ так, що ніщо не треба. Бракувало хіба сконсигнована війська. — Для зазначення що університет утракністичний, знищено на будинку слідоючі хоругви: чорно-жовту, польську і „краєву“. Рускої не знищено.

Тимчасом, всі отсі охоронні средства, ціла отса мобілізація „Czytelni“ і поліція не придала ся на ніщо. „Czytelniak-u“ мусіли поставити свої палки в кут, бо наші академіки на інавгурацію не явили ся. — Так отже на львівському університеті маємо знову конфлікт. До чого се доведе, побачимо. В кожнім разі, однако-ж мусимо зазначити, що поновлене сенату при помочи палок і поліції не відповідає гідності так поважної інституції, якою є університет. Сенат повинен мати настільки поваги, щоби не потребував таких охоронних средств.

Промисл на Буковині.

Буковина праї аграрний, посідає всі умовини до того, щоби стати краєм промисловим, як приміром єврейський Семигород, який має ті самі умовини продукції і де мимо того промисл стоїть далеко вище як на Буковині. Причина тої різниці між Семигородом, а Буковиною є двояка. Раз, що угорське правительство більше старало ся о розвій промислу в Семигороді, ніж наше о розвій промислу на Буковині. По друге, Семигород не має такого могутнього конкурента, як Буковина і всі майже австрійські краї. Тим конкурентом є прусський німецький, спеціально віденський і чеський, а не части і польський. В конкурентній борбі з могутними позаріччями капіталами не може видержати

наш слабший промисл, що не обертається на могутніми капіталістичними засобами. Занадто річ, що чим більшими капіталами обертає фабрика, тим дешевше може продукувати і тим легше може видержати конкуренцію. Конкуренція пруська на тім полягає, що одна фабрика стараніє ся витиснути другого, подіючи дешевші ціни за свої продукти. До сего моменту безперестанні технічні улаштування машин і т. д. а се викликає гроша. Наш буковинський промисл терпить власне на брак гроша. Інакше в Семигороді. Завдяки поночі, яку семигородський промисл дістає від угорського правительства потрафляючи тантешній індустрії завоювати Румунію.

Про промислові відносини на Буковині помітила „Вук. Рес.“ цікаву статтю і ми хочемо тут її коротко переповісти. Буковина почала в послідніх трез роках набирати промисловий характер. Крім розширення деревного промислу, маємо дві цукроварні, фабрику цементу, великий млин, кілька фабрик цегли, модерний бронар і фабрику гвинтівки виробів. Дехто може сказати, привласнити, що такий поступ означає і поліпшення відносин. Але так не є. Навіть ті добути є тільки відносним блеском, що свідчить, а не про. Буковинський промисл майже порівняти із сиротами, позбавленими самими собі вже в перніх літах можливості.

Переглянувши по черзі стан нашого промислу, а прийдемо до таких результатів:

I. Деревний промисл: дорогі і азі сирі матеріали. Релігійний фонд хоче зі всього робити салігал, продає проте дерево по дуже високих цінах. Чи під такими умовинами може буковинський деревний промисл видержати конкуренцію на світовім ринку? Підвищити ціну сирих матеріалів як раз тоді, як деревному промислу грозить світова криза, а спеціально для Буковини утрата великих тругів моментів, а що найменше нерозважливості. Боги і на дальнє будеть ся вести господарю в той спосіб, то може прийти до того, що одна нела за другою заставляють свою роботу.

II. Цементовий промисл: дорогі пугал, дороге паливо, дорогі гроші. Правительство каже, що дешево не можна доставляти пугал. Але в Брасові (Семигороді), що одначе віддалене від вугляного реіру, як і Буковина, може процвітати цементний промисл, бо що більше конкурувати з румунським промислом! Австро-угорському банкові не більше з Відня до Брасова, як з Відня до Пути. Угорський сойм більше старав ся о угорський промисл, як австрійський парламент, або буковинський сойм. Коли ходило о підняття угорського промислу, правительство перебрало гарантію. На Буковині не

так. Через особає ті справи Яна Флюндора мусіли уладати цементовий промисл.

III. Млинний промисл: брак гроша. Прекрасний штучний паровий млин устроєно в Чернівцях коло „Людського огорода“. З трудом і при великих коштах зміг властитель довести діло до кінця. Але як прийшло до продукції, дізнав „фабрикант заводу“. Ті, що анимували його до сего діла, винесли ся і позісталими властителя „на цінах“. Виробі крипа зближає ся до кінця, задля поночі від деяких приватів, але фабрика вийде дуже ослаблена із сєї хвороби. До сього однак було би не прийшло, як би позістали фактори були дали до диспозиції дешеві гроші.

IV. Цукровий промисл: безлюдний завод. Селські господарі за мало обізнайомили ся з управою буряків і в необхідок сього буряки не удають ся. Се викликає недоволення господарів. При такий премії не може удалати ся цукровий промисл. З другої сторони цукровий промисл в Австрії найбільшій конкуренцією цукроварів картелів. Проти волі картелю і при помочи релігійного фонду засновано цукроварню в Жучині. Картелі зрештештуть ся, засновуючи для конкуренції цукроварню в Лузінах. Концепт гірше, на сїм Буковина виходить так, що намість дешевого краєвого цукру має цукор спроваджуваний, дорогий, позакраєвий.

Се був би образок буковинського промислу. Щоби дивити буковинський промисл, на се треба помочи правительства. Правительство може отворити скарби релігійного фонду, що тевер лежать майже не з'ужиті і обернути їх на справу дивлення краєвого промислу; правительство може розширити також кредит для Буковини через австро-угорський банк. Тільки таким способом можна би дати нашому промислові більші фонди, так, що він міг би опирти ся позакраєвій конкуренції і набрати більшого розмаху. Щоби се все осмітити, треба сполучених сил всіх ширіх людей, а особливо буковинських поєлів.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРНІ

товар. „Буковинський Боян“ в Чернівцях.

Збори відбули ся сїм вечір; тому що о 4 годні не зібрав ся привисане число 20 дійствуючих членів, отворив голова тов. проф. Попович збори о 5 годні, як було заповідано, без огляду на число присутних членів, котрих було ледво кілька жінок і мушів. Сї збори були знов доказом, як мало у нас щирих робітників, за те повно таких, що все готові до „критики“ і неспіві негативної „праці“...

що сї не задовольняють й величезні спадки, що падають з строних гірських вершин, бо нема повітря — то нема й тугу...

Ледви-ледви перечекали би ти сї оступлені статіями лавіюх вулканів, що неретинають ся у ріжних напрямках; як вже й говорили ми, начислали на мілині до 100,000 мілих, холодних вулканів, а про богатство що й до них не знають; старенний місяць до востпй перемерз і вприв ся безліччю горбками й горбками, саме так, як впривсь зморзками зморз старца, будь зморзало, зморзено або зморз.

Всюди пустиня, мертвота, силзи, туги, висохлі та безлюдні провасти — от то образ сього життя, що поможивши від сонця світлом роз'ясняє, чарує наші атні очі.

Справді, дивитись тоді на нього, то аж сумно бере, чого природа змушувала так над тою сиротою, чого пошувала, забула на нього...

Та снитайтесь тевер, чи товариш землі має коли-небудь воду і повітря? Чи мешкав там хто на нім, чи шуміли холми там старозні ліси по стронних берегах гірських річок?

Сього питання точно не можемо відповісти. Однє адець, що сї сироти на була тая завжди найносітійшою, що задрієв мати, наша земля видержала коєннє до жата повітря і воду, та як сїм час, коли сї привезла на світ, що вона завжди була, у сонці, ніче козачок у вельможного пана.

Та на вітку собі може місяць ска-

Із справозданн голови тов. довідали ся присутні, що до виділу належали: проф. Попович або голова, а. Добротвір або заступник голови, слухач праї Я. Пилипівський або писар, у. Данилюк або секретар, др. Галин або контролер, слух. праї Герасимович або господар, слух. ф. Сімоніч або бібліотечар, проф. др. Стоїний або почесний управитель хор, проф. др. Мавоєв або драматичний управитель, а слух. праї Ірошнінський або управитель лабав. Види відбували ся після потреби і дбав головно о справі хор, що відбували ся від жовтня 1901 р. до мая с. р. організовано що поведілка і ятний від управління проф. Колера. Добутих тих управ були два концерти в грудні 1901 р. і в марті с. р., послідній в честь Шевченка. Драматичних вистав і лабав не уряджено в сїм році. Стан ідеї проєкта 701 корон 79 сот. в приходах а 569 к. 90 с. в расходах, отже остав надвишка 131 к. 89 с. — Бібліотека тов., котру внораджували н. Садзурський, вилізує 120 творів, а то 115 музичних в 195 партитурах і зваж 2000 томах та 5 творів драматичних.

Тому що контролер тов. не явив ся на засідання виділу та не прибув і на збори просить голову вибрати контролеру комісію, котра би перевірила рахунки касові. До неї набрано н. алек. Догоніла і н. уч. Гараса, котри, провіряючи рахунки, ставляють висок на уділені абсолютної, що й прийнято.

Присутуючи до вибору виділу, зважав голова тов., що кілька членів виділу опустили Чернівці а він не прийме ся вибору до виділу. П. Догоніла ставляв висок, аби він доважив старий виділу, та сему спротивав ся голова, обстаючи при своїй резинації, в насідок чого увійшли до нового виділу н. надрадині Ясєнінський, проф. др. Стоїний, секретар суду Коралевич, проф. др. Мавоєв, аск. суду Догоніла, уч. Данилюк, слух. праї Ірошнінський, Я. Молодич, Ластовський і Сабат, а в заступники уч. Гарас і конц. ф. Ко-стєцький.

На тім зборі закінчено.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 14. жовтня. Ходить вісти, що на случай обструкції має правительство розв'язати парламент. При есентуальних других виборах побідили би в Чехах аграристи, з якими др. Кербер легше дади собі раду уступками на полі економічній.

Відень, 14. жовтня. Російська

посилає сонце, дуже мало причиняєсь до тепла повітря, тільки дай ніхто так строго не судить — вогино-паліне нутре нашої землі таки даєсь почувати на сї поверхні.

Що так і справді воно є, вилізують на те підбігуючі сторони, що в минулий мали багато загірдіший клімат, як тевер у наших часах; ми подібуємо там снаменні останки зварів і рости умірених відсон. Могли вони там рости в далєких епохах, коли тепло лимі рівнонажилось зі соняшним, а коли земля більше остигла, мусіли вони повернутись смерті...

От таке саме буде воно і в других сторонах, як тільки земля ніч до нинішнього погасне і віддає тепла поверхні землі.

Положим, що людськість не вигине на землі аж в причини браку повітря, ані задля нестачі води, ні то через те, що остигне земля, і що напорекір уявним догадам діжде такі погасення сонця, що буде світлом, як денна зніда прибирати не червоному краску, а на нінець вприв ся такою споруною, як наша земля.

Тоді ж кдарить для тої землі невідлична остання година; леді впривати-муті від бігунів до рівниці і закують в кристалевий шанир візу поверхню нашої зніди та вітруть воєні сїди життя. На дармо наші потонки, з'оружені знамєн, бороти-муті ся зі страшним ворогом. Холод заморозить останню врес у жилах і від того часу ся магутна кула стане пружити по безмежних про-

сторях пуста, мертвота, темнота і зима — від того часу стане вже труном...

Привітнім ся, як вигадати буде трун плавети, що на ній живі цвітє житє.

Не треба прохати у фантазія поночі, щоб засновати нашу цивілізацію; вистанє тільки повернути воєми на місця, що давно вже внажєсь мерцем, бо значно менший від землі.

Могутні далекогляді дозволяють нам оглядати його поверхню так точно, як ноді-б ми стояли леді вільмадецькі відометри над місцем.

Вже відразу обачимо, що товариш землі зостає не достає повітря; над його поверхню не плавають обали, ні прага, ані навіть чорні волоти мореху; задля браку воздуха приходять те, що там нема ні дробинки води, що ніяк не може видержатись на преднаному морю місячної поверхні.

То відкрите заснує нас; нема ніякої надії, щоби на місцю, де тільки пустиня, було як хоті дрібніське житє.

На жалі, сїм адець є зовсім правдивий; палие пого будить по дивні завалих гір, що ситають далєко-далєко нія побо, перебігає по безмежній камінній полях, засіяних огришні відломані скелі і величезними кунами понілу, полєсь-то анжяного з страшних вулканів, що що до них отвєрають свої безлюдні нащі; на дармо булєм ждати, чи з тих пал-кратерів не бунтє лий вогняний стовп, не димухе червє зжара диму; по усіх-уєдях царєє гробова тишина, ворожий спокій, мертвота німота,

зати, що не його одного стрінула тава сумна доля, що й інших, далєко більших від нього, місяців не полюбляв щиро їх релітеї, що може навіть той рібен планет, що біжить середньою між Марсом а Юпітром, нічо більше, як тільки зморжені суді, що ніколи не бачили на своїй поверхні, сього світлу прароди — розумних істєт.

Астрономи, оглядаючи старшого сусіда землі — Марса, замічають, що й він зістарів ся сарава, хоч далєко не так, як би наш місяць.

Повітря на ньому вправді находить ся, хоч до що рідше, як на землі; та-кож й вода єсть йому вже не достає, бо суша там більша, чим всі океани; та не можна сказати, чи там хто живе, бо все те від нас далєко-далєко...

Ся планета має краску поку, цєсля-сту й дуже скоро можна сї потому спізнати; адець, що зібрав ся по нічних бігунів, блищать, ніче великі білі плями, ніче позє забієні члїтучою грєчкою.

То вже знаєш, що зближає ся смерть!

Хоті ж обережно поглядаємо на нього, і мала в нас надія, щоб там дехто жив, тая учені лєно стоять і за ним, що там такі можуть жити есєта, бо за тим говорять, богато річє.

Чому-ж би не мало бути жата й до нидє, тільки на ній одній землі, коли й на других знідах єдині средства, щоб видержати на собі все створєніє. Наш розум стане протівити ся сїм, коли-б ми їх спривдали — відказали сього добра.

більша частина буковинських послів. Румунський клуб, що дотепер охоче підпирав правительством — оскільки се годило ся з його консорвативною і національною політикою — не причиняє ся певне і тепер до того, щоб піддати під його пологи правительству, яке з цілою енергією боронить інтереси Австрії проти Угорщини підчас угодних конференцій. Румунський клуб буде вірний своїй програмі, але за се має право домагатися, щоб правительством не оказало ся несправедливим зглядом Румунії. Оба німецькі послы: др. Скедль і Я. Розенцвайг належать в парламенті до німецько-поступового клубу, який різно-ж спирає правительством. Оба „дикі“: Богосевич і др. Штраухер будуть напевне підпирати правительством в його змаганнях, учинити парламент адібним до праці. Позістають оба рускі брати Пігуляк і Н. Василько, які давно вже кокетують з Чехами і певне прилучать ся до обструкції, як до того прийде... Они оба були би навіть в стані заявити, що обструкція лежить в інтересі Буковини і, що всі інші послы є ворогами краю... Они оба, як кажеть ся, займають ся всебічною політикою, яка є проти інтересів краю і сьміють при тім запевняти, що вони є правдинними заступниками краю. Добра було би з'ясувати Пігуляка і Н. Василька, оскільки буковинські послы входять в рахубу, так, як се зроблено з Русинами в соймі.

— *Звід руских послів у Львові.* В неділю 12. с. м. відбувся під проводом посла Романчука нарада руских послів так з ради державної, як і соймів краєвих з Буковини і Галичини. З буковинських послів брали участь голова руского соймового клубу проф. др. Смаль-Стоцький та Николай Василько. На початку засідання прочитано дописи групи Барвіньського, що належить до клубу полудневих Словян. В ній Барвіньський виразно заявляє, що він, як також і товариші з його групи будуть ві всі руских справах солідарно поступати з групою Романчука і не вийдуть в ніякі пересправи з правительством без відома другої групи, що також дає таке саме заповнення. По приняттю до відомості тої дописи, приступлено з нею до денного порядку. По тім обговорювано много жалоб Русинів так буковинських як і галицьких, особливо різничий стрейк в Галичині, постанову властей супроти стрейкуючих та аферу в буковинському соймі. Що до послідньої похлі, сконстатовано, що через безвідставну постанову президента Бургіньона положення Русинів на Буковині став так само, як Русинів в Галичині невідрадім. З огляду того рішено, щоб зібрати бажання галицьких і буковинських Русинів в одну цілість і тільки в тім случаю, коли би правительством виконало без виїмка всі жадання буковинських і галицьких Русинів, відділити від безаглядної опозиції, яку ухвалила недавно руска Народна Рада, найкращі справи для держави, як контингент для рекрутів, угоду і т. д. — На засіданні палати послів, яке відбулось в четвер 16. с. м. буде поставлений рускими послами нагальний внесок в справі згаданого різ-

ничого стрейку, щоб правительством провирало цілий стрейк і дало з того спрону парламентові; що до поступовання властей супроти стрейкуючих зарадило строгі сьвідства та прикладно покарано винних урядників. Яко бесідники в тім нагальнім внесенні виступлять, Николой Василько, Романчук і Коє. Що до нагального внесення зглядом руского університета, яке було поставленим ще в попередній сесії парламентарній і яке є на порядку деннім першого засідання, можуть послы знати се внесення назад, коли ся справа бодай в частині зістане корисно залагодженою.

— *Парламент.* Президент палати послів гр. Феттер розпочав свою діяльність в будинку парламенту. Завтра починають ся засідання клубів. Всеймні пили вже всі нагальні внесення з посередньої парламентарної сесії. Всеймець посол Штайн закликає президента Феттера, що вони беруть внесення назад тому, бо свого часу удав ся їм вже намір счинити ухвалення субвенції для товариства пароходної плавби на Дунаю. — *Nagodni Listu* доносять, що бюджет на рік 1903 буде предложений позавтра палаті послів. Надвизка вносить 400.000 кор.

— *Димісія Вуїча.* З Бельграду доносять, що президент міністрів Вуїч подав ся до димісії. Яко причину подають підложена відвідина королівства на дворі царскім, що мали відбутися в жовтні с. р.

— *Хлопські забурення.* В місцевості Джаратанве на Сицилії прийшло опогді до грізних розрухів з нагоди селянського стрейку. Стрейкарі прогонювали робітників з поля. Для їх охорони спроваджено карабінерів. Коли стрейкарі об'являли карабінерів камінням, ті дали з першу салву сльними набоями. Мимо того хлопці метали даліше камінням. Тоді карабінери дали огля остриями набоями. Прийшло до запаленої борби, в котрій з обох сторін по кілька осіб погинуло, а багато зістало ранених. Одного карабінера, хлопці витягнули до хати та тижко насакрували. Дуже много осіб увязнено.

— *Стрейк углянний в Америці.* Правительством наміряє отворити копальні угля при помочи війська. Міністер війни написав писмо до найбільшого властителя копалень Моргана, аби той намагав ся поменшити властителя копалень наклонити до угоди з углескопами. Надіють ся скорого кінця стрейку.

— *Бурский полководець Еразмус.* що їздив на остров Мадагаскар для пізнання тамошних умови життя в виду провізаного переселення Бурів на той остров, заявив, що Бурі переселили би ся на Мадагаскар, але французьке правительством не дає ніякої запоруки охорони бурського язика. Еразмус з того погляду, що найнішновіднішим краєм для переселення не примирних Бурів в Африці, є Аргентина.

— *Бурскі генерали* приїхали 14-го с. м. до Парижа, де їх читала величезна толпа народу. Повозку генералів ескортувала поліція з префектом на чолі. В многих місцях прийшло до демонстрацій проти Англії. На днірці премоніал генерал Бота. Заявив, що Бурі будуть вірними Англії, коли ся поступати ме з ними справедливо. В міністеретні справ внутрішніх приїхав Бурів Комб, а в мі-

ністеретні заграничних Делькассе. Від президентки комітету помочи для бурських дітей, одержали генерали чек на 75.000 франків.

Допись „Буковини“.

(Непорядки на почті в Бергометі над Серетом.)

Як трактує руску мову на почті в Бергометі м. С., най послужать яко приклад сьлідуючі випадки. Часовий „Буковина“ мушу рекламувати в притику 14 літа вже третій раз, а часовий „Свободу“, котру перемере читальня, передають в почті заявляю до мене, бо певне гадають, що все що руско, належить дати до мене. Та коби ту „Свободу“ хоть доручувати мені правильно, то я бим передавав читальні, але бо з чиста не дістає ві анї читальня анї і розуміє ся, що нема нішого пиходу, як рекламувати. Чому се так до ся розуміє. На почті в Бергометі помагють при сортованні листів зовсім некомпетентні жидики і жидівки, котрі не знають рускої мови, і ексектор не віє по руски і відля не хоче уміти. Почмайстер Іванець хоть уміє, то з того нема жадної користі, бо як вже по писню сказав, сьлує ся на жидики і жидівки, котрі з рускими газетами роблять, що хотять. Коли унімають ся, то дістає ся в відповіді: „Bitte zu reklamieren“. Листовиш також жид і показує собі в сьлужбі на почтовій річці. Листи і часовий дістає для учителя Кашин з Підкарпа в трамвії Шенгорна, де Кашин зовсім не знайомий. Як приналежно зайшов Кашин туди кукувати марши і аж в такий спосіб отримав свою корреспонденцію, що надійшла до Бергомету 7. жовтня, аж 10. жовтня, а як би був не повернув приналежно до трамвія, то би був сї дістає, Бог знає. Сей листовиш виробляє ще й не такі штучки. Приміром заявляю судові доручаю кому сьлужб, заявляю, в такий спосіб одна партія не могла точно знати ся в суді або не мала часу написати до адвоката, щоб сї заступити, і так мусить один потерпіти, а другий дотго виграє справу. Коли він так зробив і інтелігентним чоловіком, то що виробляє в селянинах? Сей листовиш осмеляє ся ще й відказувати на руску мову, як „Ihr Ruthenisch verdröht „uns“ nur den Kopf“. Ексектор знов відповідає: „Es ist halt so mit den ruthenischen Zeitungen“. Відні ми Русини! Прийдець ся нам побирати віела думки тих жидиків анже німецькі часовиш, щоб можна їх правильно діставати, або піти за прикладом Іванеця і арати ся рускої мови; а що я анї одно, анї друге не хочу зробити, то подію сї випадки до відомості ц. к. дирекції почт і прошу, щоб вилучила в сь справу.

Теодор Руснак,
учитель.

КОВАННЯ.

З краю.

Краєвий президент, барон Бургіньон поверне завтра в Відні. Судовий секретар, др. Альфред Гандль одержав дальшу семимісячну відпустку. — Професор університету др. Гальберг удасть ся на науку подорож до Італії і Греції. — Доктор богословія Октавій Іванець одержав на студії орієнтальних мов етипендію 1200 корон з засобів гр.-ор. релігійного фонду.

З гр.-ор. реальної школи. Професор П. сім. Никола Шалсарюк зістав перевезений до гр.-ор. писної реальної школи.

Заявінеке в урядованю. Радник краєвого суду та посол до ради державної др. Ф. Ляну, зістав заявлений в урядованю зовнішнім краєвим судом у Львові. Причиною має бути його політична діяльність в пославних членх. Вчора відїхав др. Ляну до Відні.

Збори виборців. Ві второк 14. с. м. відбулись збори виборців (до 300 членом) з нагоди вступуючих виборів до ради громадської. Яко гості виявились

на тих зборах посол др. Скедль, місний радник др. Ф. Біалі та Краттер.

З почті. Міністерство торговельне угодило ся на заспокання почтового уряду праз зі службою телеграфічною в Потрідях. Час заспокання поки-що еще не знісений.

Загальні збори академічного товариства „Союз відбудуть ся на 19. а 26. с. м. (в неділю).

А. Сабат,
голова.

Подяка до відомості п. к. почтової Дирекції, що телеграму з 14. с. м. ч. 2721 дуже веселої наги, намість о 2 години по пошуді, одержали ми аж о год 4½.

Редакція.

Всіх пп. сьніваків і сьнівачек, що передіє брали участь у пробах нашого товариства „Боян“ і тепер закладають належати до хор, просить пп. пп. всіх сего товариства відіти ся в неділю 19. с. м. о 4 год. пошуді в „Народній Домі“ на параді в сирани проби, коли було би найдогідніше сьлікувати їх і, що вчити ся сьнівати. Мимо надію, що товариство, котро попереднього року дає візля гарних концертів і найбільше причиняє ся до живого товаришеского життя між червоносими Русинами, також сего року може числитися на поміч членів товариства і хор. Тому збори в неділю повинні бути по зможі як найчисленніші.

Коралевич,
голова.

Сабат,
писар.

Помежа. В Дорна-Ватрі, сьвоєсний місцевості вола Книшозонга, власности грек.-орієнт. релігійного фонду, вибух епиді грізний огонь, що злинив більшу частину сїї місцевости.

Смерть від огню. В Гургуторі удасть ся 45 літня жоврица Ант. Пратіє на сьпочинок в нощі з 4. на 5. с. м. до цегальної Меллера. Віротно в сїй палю на нощі кілька некор, від яких запылилась сї одж. Мимо поспішній лікарської помочи — умираючий спроваджено лікар Шалсара — нещасна в кілька годин переставилась на другий світ.

Нові етокоронові поти. З днем 20. с. м. вийдуть нові етокоронові поти. З сьмного досьвіду знаємо, що кождорозове винищення нових пот, шкоро-ристануть несподівані обманці всакого рода, особливо жиди, щоб ошукувати широкі маси темних людий, а передовсім сьльське населення. Нові поти давали обманцям тим більшу нагоду до широкостаня, що сьльський нарід не знає і не розуміє, що наперовні поти сьуть виставлені на нову валюту. Тим робом легло приймав 10 коронні поти або 10 гульд. і 20 кор. або 50 кор. Майже що дні дучало ся, що сьльський нарід надав жертвою того обману, особливо на армаріах. Було би на річ, щоб автономічній і правительствесній власті поучали сьльське населення о шугляді і шартості нових наперовних пот.

Зложили на „Нар. Дім“. А) Членів сїї виладки: Ва. п. Кость Цурванович 20 К., Тодір Леванський 20 К., Павел Продан 15 К., др. Олександр Петровський 4 К., Анна Іванчик 30 К., Єлена Іванчик 4 К., Іван Рахонський 4 К., Григорій Никоронич 20 К., др. Лев Петровський 10 К., др. Марон Кордуба 4 К., Денне Цурванович 5 К., Кароліна Сухавос 6 К., Б) Добровільні жертви: Ва. п. Н. В. 50 К., Дмитро Симоненко 2 К., Кость Павликський 7 К. 65 с. В) На бурсу: Ва. п. В. Махальський 4 К., О. Понюк 2 К., А. Кашин 2 К., Ю. Пігуляк 2 К., др. Кашин 2 К., В. Якович 2 К. Ласкавим добродіям шире сьпасибі.

Всі випадки і жертви, не виказані в „Буквині“ просимо безпроваочно рекламувати партією від адреси „Вісника товариства „Народний Дім“ проф. Антома Кашин в Чернівцях, ул. Броварська 8.

З усіх сторін.

Суд присяжних. Надпрезидент краєвого суду у Львові іменував присьідателем присяжного суду, що має розпочатись 27. листопада с. р. заступником президента краєвого суду, Алевсандра Артимовича, а заступниками предсідателя судових радників, Посла Зайдлера, Юліана Олійського та Тетяна Сіминовича.

страшно обурені по причині аерси дра Флоріана Луну. В тій справі вже подано наглядно внесення. Засуспендоване дра Ф. Луну мотивоване тим, що:

а) Луну на оборах в Радивіх виступав дуже галлято проти послів властителей великої послости, називаючи їх громадою бестий, що помирає десь. Тим способом підбурював він проти цілої класи;

б) що в брошурі п. з. „Отверта відповіди правному капітанови Лунуло-ви“, зануни правному маршалу і драви Волхчинському нечесній учинив;

в) в статті в „Вак. Рот“ та „Вак. Rundschau“, називає си виниклих загальну публичну погорду проти соціального посла, а свого товариша по заводу, Ончула. З тих то причини висний суд краєвий у Львові узнав, що др. Луну не посідає потрібної для суду об'єктивності, та видав розпорядження: 1. Дисциплінарно сідство проти др. Луну. 2. Тимчасове позбавлене судейської чинності.

Інтерпелация дра Фл. Луну.

В справі свого засуспендованя висте др. Луну інтерпелация до міністра справедливости. В інтерпелации каже ся, що дотична узнала дисциплінарного сенату висшого правого суду у Львові містить в собі ознаки образливості для др. Луну. Чи его „отверта відповіди“ є пам'язетом, чи його „отверта відповіди“ по-никає становище і повагу суду, чи його спосіб поведінки є невідповідний для суду, о тім нехай рішає публична оинія. Ухваля дисциплінарного сенату є і буде у вітатом в апаратах застрій-свого судівництва. Тому, що львівський висний краєвий суд вимістив ся на др. Луну з політичних зглядів і образив в невідповідний спосіб члена парламенту, запитують підвоясний міністра справедливости, в який спосіб хоче він боронити чести і повагу судейського стану, в який спосіб заміряє він дати драви Луну сатисфакцію і чи заміряє на будучність стримати подібні нападсти на судейську незалежність і політичну свободу послів, що є судивими?

Рада державна.

Перше засіданне Ради державної, що відбуло ся 16. с. м. отворив президент гр. Фетер о годину 11-й перед полуднем і підчитав цісарський рескрипт на підставі якого скликає парламент. Потім згадав о смерті послів гр. Кароли Давудиницького і Редлера. Рівнож

оста перебули ми о 4 поволудни до Трондем.

Жара невиносима, доходить до 30°. О 8 годині поночю купав ся в морі, вода як гріта а воздух еще горять. На-ін'ем ся тутти, як то кажуть, великого страху. Ідучи з товаришами в місто спорошено перелазити ся в та лишні од-ж в обидві години. Прийшовши над море побачив а, щом забув там майже всі гроші, бем при собі мав лиш трохи дрібних а другіх монет. Падоньку ти мій — що діяти? Ех, думаю собі, то вже і так 4 години, як вишлю в з парохода, если отко хто украв, то і так пропало, лучше винувати ся, та тогди спочу на пароход. Купав ся та знов коротка мена втонула мірати ся з людьми, що він заїхавши над морем. З другими відвалив а далеко від берега та погому сам ливив ся, а ту гайбів страшенна а мені вже сил не стая. На щасте вдало жоні на гадку перепернути ся нинь, та так явсь добив ся а до берега. А то прийшлося було гдес на ствері порені рибі поживити! Вертаю на корабель та капітанови оповідаю о грошах.

— Оце би не пропало, каже, коби ту були самі наші люди, але ви видите, що тут багато європейців. Вирочім поглядіть.

Іду в общу камату, одні ають, при ній еще другі багато наклали свої; шукаю, ест. Слага-ж тобі Го-споди! Странни то були хвилі. На даний чужий без монети. А тут еще

повідомля, що посла Мартіні (Молодочех) і Панетман (феодал) ало-жили посольські мандати і що на-ново вибраний посол др. Коалов-ский мандату не прийняв. Ново-ви-браний посла аложили посольські при-реченя.

Вилнуло багато правительствен-них представлень, іменню: міністер скарбу предложив бюджет на рік 1903; міністер краєвої оборони у-ставу о континенті рекрутін на рік 1903 і о переносеню певного числа пописових а доповняючої резерви до презенційного стану чинної ар-мій і краєвої оборони; міністер скарбу предлагав выказ додатко-вих кредитів на 1902 р. Між ин-шими в там додатковий кредит 38,000,000 кор. на нові полени га-бниці і реформу пізньої артилерії.

Дальше подано цілий ряд на-глядних внесенн і інтерпелаций, між ними: наглядні внесення п. Ро-манчука і тов., п. Дашняського і тов., п. Брайтера і тов. в справі аграрних страйків в Галичині. Внескодавці домагають ся вибору осіб-ної комісії із 25 членів а поміж послів, яка мала-би вислідити при-чини страйку в східній Галичині. Та комісія має мати право вгля-дати в причини аграрного страйку і винувати свідків. В тій самій справі нинь п. Романчук і тов. дру-го наглядно внесення. Внескодавці домагають ся: 1) стязлого вислі-дження поступованя властей підчас страйків; 2) скликаня анкет в справах земельних; 3) вибору спе-ціальної комісії для вислідження поступованя властей; 4) потягненя до одвічальности органів власти. — П. Брайтер домагає ся в своїм нагляднім внесеню ревізії всіх на-рних процесів проти галичких страй-карів, признання надгрозди всім не-винно арештованим, дальше заря-дження сідства проти винних вла-стей цивільних і воєскових, а в кінця скликаня анкет в тій справі.

По підчитаню внесенн і інтер-пелаций забрав слово міністер скар-бу Бем-Баверк в ціли виголошеня бюджетового експозе. Обговорюючи найважнійші позиції бюджету, за-значає міністер, що фінансова де-пресия, що появилася на загра-

ничних ринках, на щасте не дове-ла в Австрії до фінансової кризи, але наслідки тої депресії підбили ся на державних доходах. Вадатки ростуть чим-раз більше, особливо на полі інвестицій. Дальше підно-сять міністер, що поважною була депресия економічна, але не прий-шло до кризи. Депресия нивизала ся на рінках полях, особливо в податку від акцій, в уділах пра-вительства на аєсах підприємств. Длшого треба бути осторожним при укладаню бюджету і числити тільки на зріст регулярних доходів. Вадатки держави ростуть, особли-во на полі інвестицій. Потім моти-нував підвищення цивільної зрести монарха о 2 міліони корон.

По промові Бем-Баверка, за-брав слово президент міністрів др. Кербер. На вступі своєї промови схарактеризував політичне положен-ня і висказав надію на красну бу-дучність. Заповідає, що при пер-шій читаню бюджету внесе реформу регулярніу для обрад над бюджетом. З ряду приходять до лизко-вої kwestії і підносять, що прави-тельство хоче нинь остаточно розви-зати лизкову kwestію і положити кінець тому нещастю, адля якого терлять оба краї. Один з молод-чеських послів — каже др. Кербер — назвав недивно правительством ворогом чеського народа. (Оклик на чеських лизках: Так! ми є ворогом чеського народа!) Бесідник замічає проти того, що правительством завжди старало ся о рівну справедливість і об'явля-ність. (Протести зі сторони Чехів). Др. Кербер обговорює приняті, якого дізнав парис його лизкового закона зі сторони Нім-ців і Чехів. (Оклик зі сто-рони Чехів.)

Голова чеського клубу Панди вносить, щоби над бесідою прези-дента міністрів отворити дискусію і заявляє, що запроваджене німецького лизка, як лиз-ка державного не буде мож-ливо ані в тім, ані в якім будь иньшій німецькій парламенті. (Галас серед Че-хів, чути оклики: Abzug Körber!) Внесення Панди прийато.

не дуже интересна, гори низькі, озари годі. Коло 2 години бузисмо в Мольде.

Містечко се чиселить до 2000 жит. лежить у підношій гори попертої дла-ми. Саче містечко має одну головну у-лицю і вору коротеньких по боках, до-ми хороні, всіди образцова чистість, гостиници „Александра“ при самім пор-ті пречисна. Власно тогди стояла тут едельшта Вілгелма II. На морі дожили на вюрах кораблі Гогенцоллерні і еще 2 нильші, а в порті був оден більший пароход і 3 торгівельні. В гостиниці „Александра“ посело забавляла ся юна-терія пруски, а їх обожаний цісар уга-ни по городесім саду а обовязалии норекми, братанчи са та понаваючи ниня. Норвежці дуже любляли Віл-гельма за то, що так за пам-брат а ниня приетав. По мойй гадці є то дуже мудрий спосіб мирного попереня собі Н-рвегії, а то тим більше, що обі євиз-дизації держави нічє спорити ся мо-ли собою. Буди ідати так Вілгелм еще кілька ат туди на охолоду по тяжкій приїд, як колись вивилии трохи сил-пійний еллот каже: Я тут павом.

В Мольде естг темер маса чужин-ців, бо заїден устроють прогуляки в пресрасну окрестність. Деютри подо-ражні не могли досить назвати ся до-ливи Romsdal уважаючи йє за найкрас-шу часть аєш Норвегії.

(Дальше буде)

В дискусії заявляю п. Панди, що бесіда др. Кербера була того рода, що властиво нема по що нинь заїммати ся, що она не повинна бути предметом дискусії. През. мі-ністрів підважню ся сказати, що чеські посла стоять в суперечности до чеського народа і своїх виборців. На схарактеризованн тих ехів не хоче бесідник ужити нахто строгого висказу. (Оклик серед Чехів).

Потім приступлено до дискусії над наглядними внесеннями. О год-ни до 4-ой замкнено засіданне.

На сідуючій засіданню а дия 17. с. м. приступлено до дискусії над наглядними внесеннями і то в першій ряді над наглядним внесенням в справі над'ужити при виборах до обшму у Відні. Наглядність впе-сенн відкинено.

З ряду приступлено до диску-сії над наглядним внесенням пп. Оф-нера, др. Штраухера і Ни-Василька в справі дисци-плінарного сідства проти дра Фл. Луну. За внесенням про-мавляли всі найближачіні бесі-дники. Проти внесення ніхто. Нагляд-ність внесення прийато одголосно в модификацію Страньского, щоби тую справу передати конституцій-ній комісії, яка до 8 днів має зла-ти справу.

Посол Штайнер інтерпелює, коли палата панів прийме проєкт устави в справі термінового гандлю збіжжєм. — На тім засіданн замкне-но. Сідуюче шиторок о год. 11-й передполуднем.

Парламентарна ситуація.

Всі три чеські клуби передали 16. с. м. др. Керберови відпо-відь на предложений елборат лиз-кового закона. Відповідь звучить: „Ексцеленция! Вважаємо за свій обовязок висясити становище трех чеських клубів, які відбули дия 14. с. м. наради над предложєним ел-боратом лизкового закона. — Ува-жаємо за злишнє піднести йче раз в натиском, що завжди бузисмо готові до обрад, в ціли запровад-женя покосєних відносин між обома народами, що замешкують чеські краї. Мы і тепер готові до заїлю-ченя мйра на підставі рівноправ-ности, справедливо перепеделені, бо ми переконані, що едано споній між народами дла гарантію адо-рого розвою держави і нашого на-рода. З бодем ми зауважали, що предложєні засади протинавляють ся справедливій і об'яковитій рівноправ-ности... Вадіца позволимо собі в інтересі держави отнерго зазначити, що предложєнє тих засад не вл-кнєнє найменшого впливу на такти-чне становище поодиноких чеських партій, що беруть уділ в конфе-ренциях.“ — Про ситуацію нинь віденьска „Die Zeit“: В критичній хвилі, коли вже адивало ся, що між Чехами, а правительством пірний всі пиття вярнула в голову др. Кербера нова гадка, а в пять мі-нути шийнше говорили посла і аєвнянари в парламентарних ку-льюарах про уступленє міністра Спенс-Бодена. Вистпу єю прийато зовсім поважно, але головною річаю є, що др. Кербер може знову шийно відіткнути. Вяранді не прийшло до порозуміння між Чехами а Німцями, але „ein Mann ist über Bord“ — а тим є міністер Спенс-Боден, най-

промі Маса всім знакомі лучші поро-зіджали ся.

Шивов я еще раз з товаришами до міста подивляв востанн, межє иньшими і агогоє Нілсєв Dyvsky-ого, а по за-палі совєш о нін до 9 вернуласмо на пароход.

В Трондем осталоє маса з нашого товариства, а за тоє прибуло багато, або еще більше нових, по більшій части Англичан, що тікали до Берген, а відтам прямо в Англію, тож темер переказав на пазубі говор англійський.

По 10 виїхалисьмо. Товариші і то-варинки, що остали в Трондем, пращали сердечню віддизначючих та довго ху-степали нахвал на берег.

О 9 рано (четвертий день з Гамер-еєста) причалалисьмо в Kristiansund.

Місто чиселить понад 12000 жит., а естг розвинене на трех островах: Kir-keeland, Noreland і Indland. Посеред о-стровів естг пристань. Головна часть міста естг Кіркеоля. Ту всі головнійші адміні, церкви, гостиници. Доми тут майже виключно дереванні дво, три, а навіт чотиреноверсні, удиль нерівні та, що часом стоїть який доми посере-ред улиці. Ладна дуже естг школа на-рода, Folkeskola і дереванна церкв. Зеленин дуже мало, а тоє, що було, висхло, бо жара тут сильна, а почта спалила лиш одробиную землі парят. З Кристіансунду устроють туристи прогуляки на недалекий остров Атотб з красною горою Vremsnäs, в котрій є найбільша печера в цілій Норвегії.

Дорога з Кристіансунда в Мольде

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль- пани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороху.



Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламації неопечатані візьмі від оплати престою.

БУКОВИНА

Передплата і належність за інсератами
платні в Чернівець.

(Конец буда.)

рецькі паші. Независимо від міністра робить, що хоче. Що тиждень і президентських актах засидає у центральне правительстві безліч брехні. Посол Штраухер, що свого часу в буковинським союмі ніс цілий ряд жалоб проти скарбової дирекції, понав в судове слідство, яке до нього ще не скінчилося. А жалоби ті були заосмотрені в як найдоглядніший дані та найприхильнійше були прийняті союмом. Др. Штраухер ніс також жалобу ізза сафдетна, антошеного судом проти него та справа цілком його вже не займає. Але велике число чесних горожан, його класів тягають по судах, переслідують під присягою, конфронтують і т. д. А то несе лиш тому, що др. Штраухер важить ся опонувати місцевому правительству. В імені моїм, як також в імені Пігуляка і др. Штраухера займаю я сафдуюче:

Яко після того самого краю, знаючи добре судейську діяльність нашого товариша, судового радника др. Лупу, вважаємо нашим обов'язком заявити наразі після що др. Лупу яко безсторонний судія тішити ся найбільшим довірем у всіх класів місцевого населення. (Призначено). Вищий суд краєвий у Львові намірне новий удар проти др. Лупу і він спонукав прокуратуру обжалувати його о підбурюванні, яке мав поповнити в бесідах на нічу в Радівцях. (Охляки; Слухайте! Слухайте!) Правительством числить хіба на незнайомість підноси на Векох, коли важить ся в так проступний спосіб поступати собі з членом палати посів.

По Николаю Васильку говорив др. Менгер (з поступової німецької партії), і він, щоб справу Лупу віддати до розсмотрення по комісії для посольської невикональності, а адміністративній комісії, бо Абрагамович голова комісії для посольської невикональності є також членом вишого краєвого суду у Львові і міг би через те знайти ся в неприємному положенні. Посол Абрагамович заявив, що він ніколи не знайде ся в неприємному положенні, щоб виконати свій обов'язок.

Описав по подімізованню др. Офнера проти правительственого заступника приступлено до голосування. Прийнято внісок др. Менгера і поручено адміністративній комісії в протягу 8 днів розсмотрити справу др. Лупу.

З буковинської політики.

— Епископ др. Рента архієпископом. Вже в найблизших днях можна надіятись іменовання епископа др. Ренти, архієпископом. Іменоване генерального вікарія наступить пізніше на пропозицію нового архієпископа др. Ренти. А що др. Рента хоче мати сувокий у підвласній собі дієцезії, що без сумніву генеральним вікарієм вістане іменований Русин. Русини будуть тим вдоволені, бо права їх в церковній області признають їм не Бургінзон, а архієпископ др. Рента.

— Про приготування курсу при II. гімн. Наші опікуни дуже журять ся тим, як би то Русинів держати в духовній неволі та не-

допустити до значнішого зросту рускої інтелігенції на Буковині. Ми вже писали про те, як то ставили всякі перепони, щоб до приготування курсу при II. гімн. в Чернівцях не записалось значно багато Русинів. Тим заходам удало ся, що всіх учеників записано лише 52, себто всього на всього двох понаднамірено з „горя“ число, котре небагато зменшило ся, але на жалість опікуни о трьох учеників, котрі виступили. Отже треба було взяти ся до иншого способу. І найдено его, бо ота видана дальших 9, котрі „не підповіди вимогам“, хоч, як нам родичі скаржились деякі з тих учеників у достойні ся ледки одної дніжки н. пр. в німецької мови, задля котрої головним заложено сей курс. Таким чином обняжено число учеників на 40, а що після прийнятого у наших гімназій звичаю в них перепадє що найменше четвертина, то славний сей курс видасть всього на всього яких 30 учеників I. гімн. класу, що зможуть за один рік змістити ся так, аби вдовольнити наших опікунів, а підтак затьмити всіх прочих товаришів, які зроблять на рік поступний іспит до I. класу, чим дадуть нашим опікунам добру нагоду викурювати тих дружок за мало змішених Русинів зі школи. Питаємо проте, чи сей курс варта тільки гроша, який на него йде, коли він має видавати за рік всього на всього горстку учеників? Чи не ліпше зробили Волохи в Сучаві, що збійкотували тамтешній приготування курсу? Варта би і Русинам застанити ся над сею справою.

— В 84 ч. „Gazet-i Polsk-oj“ в 19. с. м. появилася допис якогось польського діяча з Галичини, що обговорює останні різниці стрейки в Галичині. Сей панок, описуючи безпредметово, як сам каже, різниці стрейки, каже, що вони перед кількома ще роками грозили наперед Буковині. Іменно „Буковина“ народно-русский орган в Чернівцях, мала тоді в кількох пристрасних статях виступити проти двірських обшарам, а особливо проти тим, що були власністю членів вірменсько-польського товариства. Лиш завдяки бл. н. др. Стефановича і інтервенції правительственої бурі в самім почині втихомирилась. Рускі послы притиснені до муру освідчили, що не солідаризують ся з статями „Буковини“ і справа утихла. Автор тих статей виїхав з Буковини до Галичини, щоб там зацілювати свої переверотні ідеї. Далі каже дописувач, що „кохану ойчизну напівтали в послідньому часі много нещастя (хто причиною, як не шляхецко-польська лиза?). Найбільшим ударом, був різничий стрейк, овод агітацій руских радикалів (не шляхецкого самовілля та його надужити?), руских загорілиць, що динуть несправедливою (?) невинністю проти всьому, що польське. Дальше польський шлігун з заложеном стверджує, що стрейк оминув його повіт. Рускі селяни, каже, не стрейкували, бо знають, що двори польські обходять ся з ними дуже добре (!!) і не паничостують (!!) (не знати, чи дописувач такий наївний, чи таки вже крайню безличний), а під виглядом господарским стоїмо на сторожі інтересів сільського люду (!!) Далі з уважам признає, що греко-кат-

свищенники того повіта не попирали стрейкової акції. Широко розводячись ще над стрейком, автор допису в кінці заявляє, що стрейк не мав найменшої радий, а если мав, то жерелом його було матеріальне пригноблення польського елементу. Промованя Русинів ідуть і сягають дуже далеко і остануть лише мріями. Жаданем руских політиків є адміністративний поділ Галичини на дві частини, на руску та польську (не слушний?). з союмом у Львові і Кракові, з двома намісниками, заведене мови рускої (крайня пора!) яко урядової в східній частині краю в школі і уряді. Дописувач в вузкоглядній польській зайзості радить рішучо виступити проти неоправданним (?) поступам Русинів і окувати народні сили для оборони загубаючого (?) мільона польського люду в східній Галичині. Ми мусимо від себе рішуче заявити, що пристрасні статі, о яких мова в дописі „Gazet-i Polsk-oj“ ніколи не були поміщені в „Буковині“. Може „G. P.“ ліпше знає, які і коли ті статі були поміщені в нашій часописі, то най буде ласкава вказати нам дотичні числа! Вийняти поради „Gazet-i Polsk-oj“, щоб сиділа тихо і такої мазанина, як згадана допис, в своїй часописі не поміщала; не знати бо, що стане ся, як Русини стануть відноситись до буковинських Польків по прикладу дописувача „Gazet-i Polsk-oj“.

КОВИКИ.

З краю.

Ходять вісти, що президент краю бар. Бургінзон має уступити. Уступлене се пишуть з авером др. Лупу. О саблях в сім правді, не знаємо; потужно тільки з двохлітнього обов'язку те, що доносєть так червоноцвєтні часописи, як і відомська „Die Zeit“.

Особисті вісти. Посол др. Смєль удав ся до Відня. Радник Шедль і радник Ульман повернули вже з візитанційної подорожі; др. Вірєль повернув зі своєї відпустки.

З університету. В п'ятницю 17. с. м. Людвиг Енгель вистав промований на донтора прав.

Ужеституованє виділу тов. „Буковинський Воїн“. На засіданні виділом з дня 15. жовтня 1902 ужеституован ся виділ в сафдуючий спосіб: головою вибрано п. М. Коралевича сепр. суд. заст. год. др. О. Маловєв, писарем А. Сабата, скарбником Гараса, контролером М. Догоніла, бібліотекарем О. Яромовича, господарем К. Янзюка, управителем хору др. Смєль Стоєнго, управителем тов. забав Е. Яромовича і А. Лютовецкого. На заст. виділу вибрано п. Костецкого і п. надопіт. В. Ясницького.

За виділ:

М. Коралевич,
голова.

А. Сабата,
писар.

Головний виділ тов. „Руска Школа“ в Чернівцях ухвалив на своїй засіданні з дня 17. с. р. з огляду на те, що товариство лишно друкарні за попередні видання видає дуже значну суму, що клято тепер друкує ся книжки для молодіжних шкіл, а дальше рухонєся, як обмєнота методична наука в приредопианє Миколу Гавришчука, повістєк Євгені Яромовича і др. мають друкувати ся небагато, підтак, що доходи з видання товариства і членських вкладов (і з пренумерати „Буковини“ — Ред.), дуже малі, а на остаток, що доси зголасало ся: всього лиш 60 передпечатників, — не виданата по-ишо коштом тов. „Рускої Школи“, періодичного пільма педагогічно-дидактичного, якого домагали ся

особні збори членів товариства з с. р., а поручити охочим до праці учителям, щоб чи то спомогали львівську газету „Учитель“, чи то прислали свої праці до головного виділу, котрий постарав ся о їх надрукованні в „Буковині“ або по мірі своїх средств особними книжками.

Безпеченєство в Чернівцях.

Перехід через рівнок і євєдні вулиці в Чернівцях дуже небезпечний, а то з того огляду, що між двома червоноцвєтними академічними товариствами (румунським і німецьким) — отже „вєстє култур-ни-и-и“ — відбуваються грізна війна, а пожеж битви вибраний рівнок і євєдні вулиці. Причиною війни незачайно важна річ — нові буршівські шапочки. Дотепер відбули ся чотири головні битви. Одна в „Café Hahnburg“, друга в „Café Resident“, а дві на ринку. Одна Румун також ранений, багато ранених дєтєк. Виради страти по обох сторонах недали, але дотепер не даєть ся назвоно сплатити, котра сторона побідила. Чотири академіки пожеж в долом — пожеж, і заповнадили на станицю поліційну. — Подати гідні „вєстє култур-ни-и-и“ народностей. Побачимо, що на се скажуть влади академічні і поліція.

Повітєне тов. учителям сторожницького повіту устроєно в Огороджичині дня 26. с. м. (в неділю) вечорницю з танцями в салі готелю Центрального. Сею дорогою проєхєть ся о члєнову присутність, а то тим більше, що забави заповідаєть ся сьвітєло і весно задоволенє всіх, навіть найвбагачніших.

Вінчанє панни учительки Отілії Пронювич з п. учителем Іларієм Карбулицьким відбуло ся 26. с. м. о 6. год. веч. в Старих-Мамайках.

З Вашківців ч. Ч. пишуть нам: До одної з найдивніших місцевостей безперечно належить наше місто. В середній ринку відбуває ся торг безрогами і худобою; находит ся там також і міська риза. Різники місто в різні, ріжуть безроги у себе на подвір'ю і всю нечистість винидають на вулицю. Кожного четверга маємо торг, через котрий є в місті велике болото та панує нездоровий полух. Болото пераз є так велике, що можна по ньому плавати; через те повстають різні хвороби, а навіть перед 8 роками була у нас холера, що забрала багато жертв. Одинесий лікар Петрівський, що є заразом лікарем громадним, поліційним та власн хорих, відїхав на двоїстєтну відпустку, а хорі мусєть аж дєнешню сиропаджувати лікаря з євєднього містєчка та за візиту платити 5 зар.; ми ждемо, аж наш лікар буде ласкав вернутись. Що скажуть на ті порядки правительствє та старєство? — З поважамєм Теодор Грігорчук, Вашківці.

З усіх сторін.

Всікі вісти. ширєні послєдніми часами про будучого єпископа Станіславського, після „Руслана“ невірні.

Язикова справа на львівським університеті. Українські академіки вєслали до ректора Ольжичового депутатів і зажадали, щоб українським студентам видавано заїтинадійні карти в українській мові. Ректор відмовив тому заляданню, а академіки постановили відкляпати ся до вищих інстанцій.

Страшна супружє драма. З Будачєвєтє доносєть: 85-літня калєсєя товєр. парохєдїної пєдєбї, Адам Шєтєль, стрєлєн на парохєдї до своєї жєни, 28-літньої жєнцєви і небєзпєчно єї ранив, а пізнійше сам ся застрєлив. Причиною тої супружєї трагєдїї були грошєні невідраді відносини.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Огні горять. Повістє. Нависав Михайло Яцків. У Львові 1902. Накладом автора.

Будєнєе житє. Перєхолобїчї малюнки. Нависав Василь Кравчєнко. Накладом Українсько-Рускої Виданичої Спільни.

Товариш, ілюстрований нарис-дар на 1903 р., річник II, вже

Склад товарів Б. Бальтіхестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вазирі коронкові і з правдивих струсьоних поручи нервові і з черепашки. Вазирі Базе, найновіший вироб, в білах, чорних і всіх кольорах барв модних.

Рукавички: білі Glasé, широкі землі і шовкові у всіх довжинах для панів і панів.

Кони до подорожі на парові і санки, а також на привади на ліжва. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад привадих петербургських казюшів і черевців до сідлу.

Вазові краватки: найновішого жанра. Вазові мужні сорочки шовкові, з Ріце і батисту. Найновіші повії і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гутики до повіїв і шов'ястани. Мужські шкарпетки.

Лаві вісного сезону продають ся по дуже знижених цінах всі товари кожухові, шовкові, вовняні і черевні.

Найбільший вибір паризьких товарів для панів і панів штилетів і доміні черевців: локеровані, Шеттган, білі Glasé і атласові, пенелеті зі широкі землі.

Біліші засоби на складі: паризькі лутки, дамські парубки, чашочки, кофери і т. д. Привади білі: на Стора: кавтанки, мужні повії, шкарпетки, Chenillon Баскетрон і хустки, повії шалі і хустки повії і полотняні дамські шкарпетки, каміши; огрівакі рукави і лютки; шовкові повії і шугрові шкарпетки рукавички. Полотняні і широкі черевці для панів, дівчат і дітей, а також шугрові штилетки. Черевні до сангачки для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороху.

Марка охоронна: котинці LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера и Празі.

загально признаний знаменитий **успокоючий лік на втирання** по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Пробімо жадати собі загально улюблений лік все лише в оригінальних флашках з нашим охоронним знаком „котинці“ з антики Ріхтера і для обережності приймати лише флашечки тим охоронним знаком або привади.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлизавети ч. 5.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отці

КНИЖКИ

Бажинський Іван: „Промінь“	кор. — 20	Шварц Франц-Венс І.	— 20
Барановський Мечислав: „Пелюстка“	— 20	„Краснолиций людик“	— 40
для осміяний учительської і учнівської школи народних (видає чотирьох книжок розповіді і доповіді)	— 20	Семіон Іван: „Образок з природи“ І і ІІ	— 20
„Паровоз перемістився з паровозів“	1-20	Семіон Іван: „Короб“	— 20
Будяк Е. О.: „Студія Богородиці“	6 —	Стефанія Марія: „Історія про б. б. б.“	1 —
Гармаш Микола: „Методика“ науки з шкільної народної ч. ІІ	2 —	Стефанія Василь: „Сина книжечка“	1 —
Гайда Теодор: „Домашній лікар“, вірши промірні, як укажуть різні місця	1 —	Стоцький Степан: „Вулиця Рад“	2-40
„Перші вери“, оповідання	1 —	„Bestrebungen der Kinder“	2 —
„Думки та мрії“, поезія	— 20	„Григорій“ або „Ліній“ і народні казки з громад	— 20
Гармаш: „Міхирі“	— 20	„Народна“ як складається з кожної книжки і шкільної	— 40
Гоголь Микола: „Реміс“, комедія з 5 дій, переклад В. Станіслава	— 60	„Minoritätensinn“ in der von k. k. Reichsminister für Unterricht beauftragte Begleitung der ruthenischen Schulorthographie	— 40
„Діалект“ і „Промінь“ І і ІІ по Захари Іван: „Жарта“	— 20	Федина Юрій: „Топир“ том І	— 20
Кобилецька Ольга: „Людина“	1 —	„Шкільна книжечка“	— 20
„Повість“	1 —	„Промінь“	— 20
Ковальський Олександр: „В дні святости“	— 20	Фрош Іван: „Русько українська територія“	— 20
Крушинський Антон: „Серце“	— 20	Шантло Олександр: „Листи з поля“	— 20
„Смислові“	— 20	Бремліх Денс О.: Die griech. Prähistorischen Mensch, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Status	2 —
Луканський Денс О.: „Богиня“	— 20	„Ката, мука і смерть і історія переміщення жидів на західноукраїнській землі Сучасності“	— 40
Мартушівський І.: „Historische Zeitschrift“ über die ältesten Beherrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	Павлович Г.: „Скільки учителька“, оповідання, пер. А. Крушинського	— 40
Буневський Ярослав: „Листи з чужини“	2 —	„Бесіда про часи козацькі“	— 40
Павлик Михайло: „Про русько українську народну читальню“	1 —	„Він Кошечка“	— 40
Pfiffelack Darin: „Die Amts-Correspondenz“ der Volksschullehrer und Ortschulthe Angelegenheiten	1 1/2	„Про б. б. б. християн і про набора до війни“	— 20
Пігуляк Броні: „Віршівський гадка“	2 —	„В чім наша сила“	— 20
Попович Олександр: „Людська“	2 —	„Котик на паляні“	— 20
„Чужа торгівля“	— 60	„Голом до народа“	— 20
„Методика“ І	— 60	„Верна“	— 20
„10 книжок для дітей“	— 20		
„Халва“ і „Людська“	— 40		

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най краще зли у мене
найліпшу сальокову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі є сорти
сути неексплодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лиш раз пересвіднитися ся о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відповідні упраси

Мориц Вельт.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіль народних
і урядів нарафіяльних
так для гр. ор. як і гр. кат.

дістати можна

по дуже дешевій ціні
в друкарні
„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Ф. Д. М. Л. Е. Р.
усуває нагітток
Чернівці, ул. Руска 8.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. н. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і з правдивих струменних поручей перах і з черпахи. Вахлярі Базе, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Glacé, шірані зоміш і шірані у весняних довжинах для панів і панів.

Кони до подорожи на повозі і санні, а також на привала на ліжка. Найновіший бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих нідерландських каменів і черепиць до стігу.

Базелі правдині: найновішого жанра. Базелі мужські сорочки шовкові, з Рідо і батисту. Найновіші повії і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотні. Гузіки до ковпирів і шовкетів. Мужські шкарпетки.

Ізла пішого сезону продають ся по дуже низьких цінах всі товари похудої, плетени, вовняні і черепиць.

Найбільший вибір паризьких товарів для панів і панів шіфелета і доміш черепиць: латероналі, Chevrons, білі Glacé і атласові, похудої зі шірані зоміш.

Біліші засоби на складі: перепаньські сучки, дамські закрутки, чаночки, шкарпетки і т. д. Прахотна біліші на Сієра: шкарпетки, мужські похудої, шкарпетки, Chenilles Eschagres і хусточки, вовняні шалі і хусточки панів і полотніні дамські шкарпетки, шкарпетки; огрівачі пудри і авток; плетени похудої і еутропані шірані рукавички. Похудої і шірані черепиць для панів, дівчат і дітей, а також еутропані шіфелети. Черепиць до сонгачки для панів і панів.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороху.

Марка охоронна: котвиця LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лік на втиранє** по ліній 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просимо жадати собі загально улюблений лік несе лише в оригінальних флашках з нашим охоронним знаком „котвиця“ з антики Ріхтера і для обережності приймати лише флашки тим охоронним знаком або правдиві.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Елсавети ч. 5.



Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровича ч. 4.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4.

має на складі отці

КНИЖКИ

Білявський Іван: „Прометей“ . . . шр. — 20	„Щедр Франц-Віктор 1. — 20
Білявський Мечислав: „Подарівка“ для семінарій, учительських і учнівських шкіл народних, (включає четверте значно розширене і доповнене Нарисом психології виконавчої.) . . . 1-20	„Краснословия людия“ — 40
Будилець Ев. О.: „Судний Богословський“ . . . 4—	Сенков Іван: „Образки з природи“ I II . . . — 20
Гаршак Миколай: „Методика“ наука в школі народній ч. II 5—	Семанюк Іван: „Карли“ — 60
Гале Тодот: „Домашній лікар“, збірка рецептів, як укладати різні пакети „Черні зорі“, оповідання . . . 1—	Слободіна Марія: „І туди зима блан“ . . . 1—
„Духи та пісні“, поезія — 20	Стефанів Василь: „Сила шкільна“ . . . 1—
Гаршак: „Малі“ — 20	Стоцький Степан: „Букварська Русь“ . . . 1-40
Гегель Миколай: „Рейдер“, комедія в 5 акт, переклад П. Сімовича . . . — 60	„Bestrebungen der Rumänien“ 2—
Демич Іван: „Прокляти“ I II по Захарю Іван: „Жарт“ — 20	„Грохота“ або який зах і порок має бути в громад. — 20
Коблянська Ольга: „Людям“ 1—	„Парадокс“ як завадати наші погляди і мислення — 40
„Покора“ — 20	„Moralität und Unmoralität“ in der von k. k. Bukowinaer Landesoberlehrer behufs Eingelang der ruthenischen Schol-orthographie — 40
Ковальський Олександр: „В день святковий“ . . . 1—	Федякович Юрій: „Твори“ том I — 60
Крушельницький Антон: „Серце“ — 50	„Шість жемчужок“ — 20
„Семантика“ — 20	„Прометей“ — 20
Лукінич Денис: „Варіанти“ — 20	Фрідман Іван: „Русько українська територія“ — 20
Мартушівський І.: „Историческое Замечание über die ältesten Beziehungen und Einwohner der Bukowina nach Moldau“ . . . — 20	Шелест Олександр: „Листи з пеня“ . . . — 30
Окуничевський Ярослав: „Листи з пеня“ . . . 3—	Сремичев Денис О.: Die griech. Präparationsmittel-Menge, ihre Einwirkung auf die Entwicklung und gegenwärtiger Hinzugefügt, auch i. d. Schrift i. d. Historie der Bukowina nach der von k. k. Bukowinaer Landesoberlehrer behufs Eingelang der ruthenischen Schol-orthographie — 40
Паван Миколай: „Про русько-українські народні чарівні“ 1—	Якович Г.: „Сказки учителя“, оповідання, шр. А. Крушельницького . . . — 50
Рибалак Дарин: „Die Auto-Correspondenz der Volksschullehrerinnen und Ortschulrätin Angehörigen“ 1-25	„Бесіди про чаші козацькі“ . . . — 30
Різунок Євдокія: „Віршовані вірші“ 2—	„Des Ruthenen“ — 20
Попович Олександр: „Ластівка“ 2—	„Про бунт, який правдив і про вибори до сейку“ — 20
„Чума горька“ — 50	„В чім наша сила“ — 20
„Методика“ I — 20	„Котик на вулиці“ — 20
„10 локот для дітей“ — 20	„Голов до парад“ — 24
„Хлопці садивали“ — 40	„Зима“ — 20

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратупева ч. 17.

Хто хоче мати найкрасне світло, най купувати лиш у мене

жайлілшу сальожову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі ці сорти єуть всекопльодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достатньо лиш раз пересвідчитися ся о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О члененні відвідати упрямств

17-50

Мориц Вельт.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

324

шкіл народних
і урядів парафіяльних
так для гр.-ор. як і гр.-нат.
дістати можна
по дуже дешевій ціні
в друкарні
„Рускої Ради“
в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. ФАЙЛЕР
усуває нагітток
Чернівці, ул. Руска 8.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділях,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні оголо-
дження візьмі від оплати почтовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наживитість за інсератні
платні в Чернівцях.

Бесіда посла Нин. Васильяна
в раді державній 17. жовтня с. р.,
в справі заступництва д-ра
Ф. Лупу.

Висока палато! Як раз цілий
ряд послів говорив в тій справі,
але тільки такі послі, що не по-
ходять з тієї ж самої п'ятниці то-
вариша д-ра Лупу і тому висока па-
лата могла би очекати, щоб з то-
го краю, в якому лежить почин то-
го нехтування закону, почин того
брутального насилля прав посла,
щоб з того краю, хтось ясно пред-
ставив мотиви тої справи.

Висока палато! Я знаю, ту гу-
сту атмосферу, в якій лиш з най-
більшою бідною приймають ся в ви-
сокій палаті наглі вносення. Я знаю
докладно огляди, яким мусить ся
тут підчинити, коли мають ся до
переведення в інтереси якоїсь спра-
ви нагальний внесок. Я знаю ціл-
ком докладно, коли би я точно
представив мотиви того — і я у-
живаю тут висказу товариша
Странського — свиньства, то мо-
гли би ся дуже легко образити де-
які партії і то справді значні пар-
тії, через що могла би сама спра-
ва потерпіти. Я відомим очікуванням
високої палати тільки в дуже ма-
лій мірі і перейду сю первісні при-
чини тої справи, так сказати, тіль-
ки кількома влучними словами і
в рамках найбільшої річезовості, що-
би, як сказано, сеї справи в по-
свідній хвилі не привести до упад-
ку, що може статись ізза партій-
но-політичних причин.

В цій палаті є знаною річчю,
що я займаю на Буковині адекла-
роване становище яко посол ру-

кої народності і панове в певно-
сти будуть мені вірити, що пан
посол д-р. Лупу, що є заступником
демократичного румунського на-
прямку, рішуче не годить ся з мо-
їми політичними, а оглядно націо-
налістичними поглядами, тому не маю
я і ніякої причини ізза політичних
і партійних оглядів тут его боро-
нити, его справу зобразити гар-
нішими красками ніж, як вона є
в дійсності. Посол д-р. Лупу не
повинен ніякої вини провину на
Буковині та в судових сферах,
що мають право рішати як те, що він
проти традиції, яка панує, відколи
існує в Австрії конституція, в
румунській політиці на Буковині,
яко сам мужика, коли з найбіль-
шим трудом прийшов до теперіш-
ного становища в політичному і
соціальному житті, не вступив сей-
час, як то зробили всі з народу
виходячі його попередники, до кій-
ки, що вже від десятих літ верхо-
водить краєм, яко сліве оруда, тіль-
ки важко ся заступати желани
своїх виборців, що зовсім не го-
дять ся з желаннями тих, що вер-
ховодять краєм.

Я позволю собі навести яко най-
ліпших свідків, в президіяльній ак-
та в Буковині, лежачі цілими сто-
сами на подах різних міністерств
в Відні, що політика пануючої ру-
мунської кліки стоїть в найбіль-
шій суперечності з желаннями на-
селення, постійно стоїть в найбіль-
шій суперечності з інтересами краю
так, що в румунському народі
наше від десятих літ проливає ся
глухий опір, котрий власне не мо-
же проливати ся в острійшому тоні,
бо, коли би котрий в послі панував
ся за ним, то его би постигло те

саме, що д-ра Лупу. А що власне
его попередники, люди, а котрих
не один може так само думати, як
він, були второпіями, оста-
лось по старому, та не один з по-
між них, хоч з міщанського роду,
прийшов до почестей і гідностей, в
часі коли буковинський люд що
більше підпадав економічно і
аттично; а що д-р. Лупу, як ми
знаємо, не мав тої второпності та
амови в себе що вже пинька яко
посол може сподіваю аюватися
свою гадку, та в політичному жи-
тті дико пинькати свої погля-
ди будь на народних вічах, будь
в часових статях, то в тій хви-
лі, коли він тоє зробив, вступивши
проти него сейчас ті фактори, що
кормують політикою на Букови-
ні в порозумінні з теперішнім пре-
зидентом та мають причину
держати його в тайні пер-
ед центральним прави-
тельством, отже такого посла
не потребують, а іменню великі зе-
мельні посідачі зі своїми привер-
женцями з одної сторони і локаль-
не правительство зі своїми агента-
ми — іменованими послами — з
другої сторони.

Пан президент Буковини став
шоро справником Австрійцем, він
хоче на Буковині провадити жите
пані турецького, незалежно від сто-
лиці держави, незалежно від полі-
тики самих безпосередних звер-
ників, міністрів і правлячих осіб і
закрипавсь безлічно президіяль-
них актів, що кожного тижня за-
носять безліч брехні та доносів з
того коронного краю до централь-
ного правительства.

Приданий ся жерелом тої спра-
ви. Пан посол д-р. Лупу на однім

вічу учителів в Радіцях мав пі-
сли моєї думки в тої може за-
остру бесіду, що до змісту однако-
го моєї гадки, була нова цікави-
на слушна. Ся бесіда дала при-
чину до інтерв'ю в буковинсь-
кій соїмі. Але що тут діять ся?
Красний маршалок Буковини, пре-
зидент нашого соїму, встав, та
найостріїших словах наки-
нув ся на записи д-ра Лупу
піднесені на вічу в Радіцях — не-
лице питане, чи його то що обхо-
дило. Д-р. Лупу не є навіть соїмо-
ним послом, лиш послом до ради
державної; він говорив на вічу у-
чителів і красний маршалок Буко-
вини не має преїїї права, яко
председателя соїму критикувати
бесіду посла на вічах та видавати
о них негативний осуд — але ще
під примукою своїх „добрих друзів“
познали собі на більше, та назвали
д-ра Лупу ложним іменем „Lupri“.

Коли я Вам то, мої панове, опові-
даю, то всі собі думаєте „що мо-
же то означати?“ (Веселість). Це
мої панове є буковинською спеці-
альністю! (Веселість). Коли хтось
не годить ся з їх політичними по-
глядами, то они шукають в его
нутрі, слідають за его уродженням,
за его батьком, за его матерею, за
его братами, его політичним
життєм, коротко за всіма мо-
жливими обставинами і там робом
намагають ся збещестити сего му-
жика. Отже мало бути сказаним, що
д-р. Лупу не має права називати
ся Лупу, тільки, що називає ся
„Lupri“. (Веселість). Отже кої па-
нові, поміняючи те, що те твер-
дження є ложним, всеж таки по-
кінчили д-р. Лупу гімназіальні та
правничі студії яко Лупу, поробив

Я. Юлей.

Моя перша посада.

По моїй ординації призначено мені
їхати в село К. на призначені содруж-
ство. Питаю ся, де се село лежить? Ка-
жуть там а там. Поїзтові міста знаю
всі в Галичині, але сказати кому, що
авось місто лежить як раз між сими сто-
епенем географічної широти, а тим гео-
графічної довготи, сеї ніяк не второ-
паю. От скажу менше більше, що ле-
жить в тій закутній, а не вишній і ре-
шту. Мене вчин в шкільні показувати
місцевості невідомого положення на ма-
пі цілою долею, тому то й „відомості“
мої такі загальні. Коли отже сказати
мені, що має село в повіті З-ім, а по-
свідна станиця до него Т., а сейчас пи-
нув ся до мана.

За яких кілька минут знайшов на
мапі З. і Т. Аж відійшов ся, що ще та-
ка цілком не забув того, що познє по-
звеш був знати. Але моя вітка зміни-
ла ся небачом в розчарованні. Мене да-
вала в таку осядню, звідки, не говорю
аж — до моєї родини було відміряно
пять годин їзди, але до якого небу-
дьяного міста, от до повітового (скажу
точно — селоміського), їзди ся новом
найменше чотирь-пять мил. Падоньку
мій, думаю собі, а мене за що дають в
такий глухий кут, за яку провинку? Оби-
цали, як не до родинного міста, то все

десь більше від ним, а ту переносити
на десятих милі. Кара тай годі!

Не було що багато надумувати ся.
На третій день приїжджали Радіцкі сві-
та, а в мусів підчас них вже заступати
в селі парох, що мав бути дуже ста-
рий та немічний, а в послідних часах
— хорий. Шпир на пошту і ателєгра-
сував до свого пароху по коні на ста-
цію. Просив вислати їх в неділю ра-
вешню, там аби мати еще в неділю на
новій посаді першу службу Богу.

Жінка, як почувала, куди мусить по-
йти, аж руки заломала.

— То ти, — каже — обідював не-
п'ясе, що ми підїмо до міста, що ти
дістаєш катехизуру, а ти приїхав інше
місце, якого другий, мудрийши не хо-
тів прийняти? Чи ти маєш розум?!

Я боронив ся як міг. Жінка визна-
чила ся і перестала.

Я почав збирати ся в дорогу. В сь-
омо півдере Радіца, в п'ятій годіні не-
чером підїзав з дому, а на сему рахо-
мав бути на місці, значить на послідній
станції.

Замість на сему, я приїхав на оску,
бо потім спинав ся, хоч не було жад-
ної для него в дорозі порешаді. Але
як я найбільше довідав ся, таке спинав
було маже що не кожного дня. Звідки-
чя дівки на моїй станції почали ся, а що
через цілий день їзди всього два поти-
ги, то я не потребував спинити ся, а
тигати ся, як хотів.

Я вівся в залізничного в за і від-
шов перед двором. На дорозі стояв
якийсь гарні, расоні, чорні коні, запряже-

ні до новітньої дорозки. А то я нара-
дою буду їзди — думаю собі. Перший
раз в житті повесуть мене тай чудові
ворони.

Я пустив ся до дорозки. Мені пе-
ребіг якийсь високий, бородастий панче-
но. На его вид з'явив ся якийсь і
уважнув ся. Панчеко свичив до дороз-
ки, аїя під баранню, підїве від свого
покуза конів і зник небачом з перед
моїх очей.

Я остав ся як на лоду. Другої віри
не було. Чи не мала би діїти телегра-
ма? Надійшов якийсь залізничний слуга.
Питаю, чи не була ту якої віри? Каже,
що не видів.

— До містечка годіна ходу — ра-
дять мені — а в містечку знайдуть
якийсь жидівську бречку тай поїдуть.

Я подякував за раду і пустив ся
дорогою до містечка. Щасте, що з со-
бою не мав жадного акумулятора, ні ви-
дів, а то мусів би сам дивити.

Іду і роздумую над тим, що могло
стати ся, чому не пасавно по мене ко-
ний? Рідні приїжджали до голови здо-
гали, одні чудові від других. Най-
більше мучила мене гадка, чи приїд-
ком мій парох не обидив ся маєю яко-
нічною телеграмою. Бо я думав, думаю
себе, — дістати від паном чужого і по-
знаного собі чоловіка приїхав: Зантра-
рано приїжджав, прошу вислати коні!
Гарний був би початок нашого мирного
пожиття, нема що платити. Сею не при-
їхав в село, а вже висказав неперозу-
мінє. Я мимохіть нагадав собі слова о-
дного поважного чоловіка, пасташика

пресвятої, коли то він любив в не-
присутності інших каноніків або па-
палі катедральних священників напоми-
нати нас, молодих війнів християн, до
визначної віди і мирної любові, до на-
схитування в тім перших учеників Хри-
ста, або хоч — членів приложницького
збору. І я почувал тепер, негідний, ви-
види сумний.

Мій розумованн перервал панче-
но якийсь мушкетер та нужденні коні, що
лоди тиган пероний від по розмірації
мішаним бозата і лоду. Коніста ставали
що кілька кроків, а мушкетер кричав, бив
батоном і вил.

Я претанув.

— Чоловіче, кажу, а ви в віди
і куди?

Я в К., їду по молодого єгомота.
Мушкетер завернув коні, напри соло-
му якоїсь старою верітчиною і в сї.
Я ми зайзав в село, а сам дивую ся.
Мушкетер через цілу дорогу провадив ко-
ні, а я дрімал.

Може за дві години ми вїхали в
село.

— Отже наше село, каже мушкетер,
Варз і пробство.

Я розглянув ся. Село як село. Хата
соло хати, при хаті забудована, на обі-
стї гній.

— А деж церква? — питаю.

— А ось церква, а се пробство —
показує мушкетер батоном.

Я аж за голову хопив ся. Переді-
ною труніміла якась стара, дірка, по-
хилена рудера, а за нею, зразу за не-
паленим нарисом, еще старійши, нині,

безліч скаменів при всіх можли-
вих властивостях як Лупу і вінця др.
Лупу є в посвіданню метрики на
ім'я Лупу. (Веселість). Але мої па-
ноне, я прошу Вас, що було би
тим висказано, що він називає ся
„Лупі“? (Веселість).

Далі буде.

Рада державна.

Засідання ради державної дня 23, с. ж.

На початку засідання відчитано вно-
сени і інтерпретції. Між іншими на-
галяючись п. Братошів і т.п. в
справі зміни промислової повелі і тим
напрямі, щоб наступило урегулюван-
ня промислових справ, які в пооди-
нокіх коронних краях неоднаково пред-
ставляють ся. Внесений жалюсть,
щоб се стало ся в дорожній правоті у-
стані. П. Кос і т.п. інтересують в
справі надати адміністративних орга-
нів в Яворові. П. Айзенгольб зачитує
президента палати, чи замірє усунути
невластивості там за фактичних спро-
стовань. Фактичних спростовань над-
уживають після до виголощування цілих
бесід, а не огранічують ся на само
спростоване. Ір. Фетер зазначає проти
того, що замірє звертатися до по-
сів і підписань і унімоування, щоб
тримати ся рама фактичних спросто-
вань. Що відноситься до бесід в інших
ческих, покладають ся на перед тим зо-
ложені обсяження, що тих бесід не може
контролювати. П. Айзенгольб в другій
запитанні патиснає на вносене устані,
що стосується податку під будівництв. П.
Грабмаєр, голова конституційної комісії,
вносить, щоб зі згаду на унімоування
8-денний речиниць в справі посла дра
Лупу, поставити сю справу на порядку
днішнього засідання. Так як в
минулому році справа п. Зайца пона-
вала, можуть в кожній хвилині зайти об-
ставини, в яких посол в процесі дис-
циплінарного судства будуть лагро-
жені дисциплінарними карами зі сторони
власних, а то через свою політичну ді-
яльність. Тому станова річ треба
сейчас зарешити. Комісія просить па-
лату о продовженні терміну до 14 днів
для зложення справоздання, врешті о се.

в пошдираних вказан, деревозапа
першою. Кожо пробоотва нісь позале-
ні шони, ставні, підданих...

— То ту мешкає ваш кльонда? —
питаю фінмана і не вірю своїм очам.

— А деж би, та ту. А от і він.

З хати вийшов старенький, склав
як голуб пан-отчик.

Був великого росту, ще кремезний,
чорношкі, одутий в споловілу, надмар-
пану реверенду, з панавієюю на голові
та з малим грубим бучком в руках.
Стояв в дверях і чекав на мене прибуті.
По сердечнім з його боку привітанням
пійми ми оба в хату. В хаті не застали
нікого. Старушок повія мене через пе-
редню, заставлений на він сущинним
віноччям і мішам повного рода, до сво-
єї мабуть канцелярії. Ту стояв на со-
редній великій, дубовій стіл; на нім
лежала в неопорядку урядові парохналь-
ні книги і велике пуделько з тютюном.
Побіч стола опираюся о стіну ліжко,
застелене старим, витертим коцом. Крім
одного кура, шава, трох старих, кри-
вих крисок та хрестина, що вийш над
ліжком, не було в кімнаті жадної живої
обстанови. Серія світліла ся зашустіна,
недогляда, стареча господарка...

— От се моя обитель! — сказав
старушок до мене, коли я цілним оком
оглядав кімнату.

— То отці парох самі, без родя-
ни? — питаю я несміло.

— Щож маю робити? От так сам
уже тридцятий рік. Сам як папоз. А
як жонатий може, ні?

— Жонатий, кажу.

— Ой, то біда! У мене нема хати
для жонатого. Єсть привадище один
покій крім сего, ось ту за стіною, але
там вже три літа, як завадила се стіна.
Нема де рушити ся, тіло. Я питаю на
сесті за якою хатою, нема. Радіте собі
як можете.

— Якби я маю радити? Я-ж ту
нікого не знаю, не знаю стодлиць. Зро-
штою хата для мене повинна бути...

щоб комісії для поселення не тільки
дати спосібності, наперед над
тою справою застанова сї. Палата
ухвалила нагаляти тої справи.

На засіданні 22, с. ж. проображував
п. Бергер часних послів і на вносене
п. Клявача вибрано комісію для на-
гани. По перерахуванню Бергера і Кля-
вача ухвалено Бергерови нагану.

Засідання ради державної дня 24, с. ж.

Перед голосуванням над вносом о
уділенні нагани п. Бергерови, ліній-
вийшла з сали. — Прасгувано до об-
ради над нагалячим вносом п. Кля-
вача що до безробітї в Празі. При уза-
сиджуванні палати вносене зазначає
п. Клявач, що правительство повинно
передусім старати ся о роботу для ти-
сечів людей, позостаючих без знитї і
не чекати, аж голод і розлука доведуть
маси до остаточности і ексцесів. П. Ку-
біш говорив проти палатности. Міністер
желяниця Цітек зазначає, що прави-
тельство докладне старалось, щоб прийти
з поміччю тим жекому положенню промислу
в границях, на які позосталися ухвалені
прелати. Зараз желяниця поробив в рр.
1901 і 1902 замовлення на суму 60 міль-
йонів корон. Скоро ухвалений буде
бюджет на рік 1904, поробить ся дальші
замовлення на 21 мільйонів корон. Прави-
тельство буде і на будуче робити за-
мовлення на перед, але се можливе тільки
в часті так зі згадів бюджетних, як
і технічних. Міністер признає, що при-
ватні желяниця не перейшли ще на
власність держави, огранічили свої за-
мовлення, але мусити відверти заклад,
будто би се порозуміло конуїан-
ції і рухови на тих ліній. Прави-
тельство буде старати ся, щоб і
приватні желяниця причинили ся до
розвою промислу. — По промові Фор-
манека, Висновського Фресла і Гібена,
ухвалив президент п. Клявачови віт-
тєве слово. Клявач реєструючи віту
річ привадили ся до додаткового вно-
сени одного з попередних бесідників
(Кінка), котрий помагав сю аби який
що до саванні відносини праці обіцав
ней короні край, а не тільки Прагу, чого
доплатив ся Клявач. — Палата прийняла
одноголосно нагаляти вносене. При го-
лосованні над „шегіям“ вносене при-
нято і само вносене з поправками Кінка
і Форманека.

Приступлено до дискусії над на-
галичним вносом п. Романчука.

Маже на другім есді, притученім, або
на третім є яка хата?

— Я і там питаю, та що з того?
От клоніт тай годі. Чоловік старий, за-
повлада, а роботи ту, бо три села, то
не жарг! З віра на віру, з села до се-
ла, а переля до переля. Трохи помага-
ють єудиди, депо єудиди на возю Боку.
Бог євдидом, що я робив, деки міг.
Прешу о сотрудиння, нині вже четве-
ртий рік, а сотрудиння не дають. Нас
перших ту привадили. Але де має помі-
щу, а ви в жіночю...

Мені стало жалко старого, онуше-
ного і безрадного чоловіка.

— А отці декає далеко сидить?
— питаю.

— Е, що декає, він нічо не пора-
дить, він і не загляне ніколи до мене.
То пан...

Я задумав ся, що робити. Задво-
нився на службу Боку. Старий вхопив
за палицю і ми оба зайшли до переля.
По набоженстві пішли ми на обід. Ста-
ра, худя й бодуба баба ввела ринку
солонкого м'яса, кулону й дві миски
та все те поставила на стіл, підсуваю-
чи на біч миски. Ми засіяв. Старушко-
ня не давала своєюю нощі жінки.

— І деж я вас в палому жіночю
приміщу? Отсе клоніт, отсе біда. Коби
ли почекали єще до весни, а би там на
весні побудував хату, а-ніж і зложив
казали, що побудують, але через інку?!

— Та то о зину я ходити — кажу.

— Знаєте, що? — перервала мене
варох. — А ви не згодні би ся через
інку, тих цару місидів, мошкати самі?

— Як то самі?

— А от, як би мешкали ту у мене,
а ваша жінка лишала би ся поміщу
у родичів, деки не забуду вам хату.

— Се не можливо. Моя жінка о-
рота, родичів не має, а до своїх родичів
єї не поведу, бо она біди, самі не
мають ніякого їсти.

(Колюче буде.)

Брайтера і Дашинського в
справі аграрних страйків в Галичині.
П. Романчук виводить, що справа аграр-
них страйків в Галичині є надзвичай-
ним розладом і історією австрійської
адміністрації, що допускала ся через
надзвичайні поземельностей. Президент
міністрів, обіймаючи керму правитель-
ства, розіслав до власних політич-
них обійників, але його старання позітали
без результату, як се вказує тамто-
горічній соймові вибори, а що більше
аграрні страйки. Як теперішнє заохочення
галицьких власних поріканням зі знаннями
бюджетними виборами і в р. 1877, то
порівнянне впадає на користь Базельго.

Політичні вісті.

— *Револуційний рух в Маке-*
донії. З Константинополя пишуть
до Politische Correspondenz: На піднесенні
замахів і закиди зі сторони ту-
рецької, що Болгарія недостатньо
стерігає границь, відповіло софійське
правительство між иншим, що ціл-
ковито замкнене границі є впрост
неможливим, бо в протилежнім разі
сам турецький кордон міг би запо-
бігти, щоб до Македонії перекра-
далися з'оружені ватаги. Аргу-
мент цей є справедливим: цілко-
вито замкнене границі, особливо в
гірських і лісовитих околицях є
впрост немислимим річчю. Повстанці
переступають границі по біль-
шій часті одиноким ніжною порою
просминами і плами густо-часто
так недоступними, що о їх сторо-
женню нема бесід. Хоч би по обох
сторонах зарахуємо як найдалше
сильні середства остерожности,
амагане цілковитого замкненя гра-
ниць буде безуспішним. Виріш
найістотливіше замкнене границі не
зможє довести до аданення руху,
бо головні сили черпає він не в Бол-
гарії, але в пропаганді ширеної
через революційні комітети в самій
Македонії.

Головною контингенту револю-
ційному рухови достатчане маке-
донське поселення і в тім то лежить
всі небезпека.

Операційною підставою маке-
донських ватаг є гірський ланцух
Різьо (Rilodagh). Місцями ті гори
доходять до 2073 м. висоти. Узгір-
я по обох сторонах єуть вкриті
густими сосновими лісами. Голо-
вним осередком повстаня є монастир
св. Івана Різьо. На півдні від
гір Різьо, вже на турецькій тери-
торії, лежить Джумаа. Місцевість
є дуже важним стратегічним
пунктом. Тамто прийшло до пер-
шої стрічи, правдоподібно щасливої
для повстанців.

Повстанці посувають ся вздовж
берегів ріки Струман і залізничного
шляху, побудованого від Джумаї
до Сересу. Рухавка обіла новітні,
котрих стодлицями єуть міста: Мель-
нік, Деміргісар, Серес. Мельнік
(Melenikon) має 45.000 мешканців;
Деміргісар має 8.000 мешканців;
Серес 28.000. — Всюди Болгари
творять меншість та, що на під-
могу міст македонський комітет не
може числити. Околиці однако тих
міст замешкує більшість Болгарин.
Тільки в місті Доїран, янакше та-
кож Доріан, на захід від Сересу
серед 6.000 мешканців Болгари єуть
горю.

В Софії одержано вістку, що
турецьке військо Ібрагіма баші, ко-
манданта 9 дивізії в Сересі, при-
давленю повстаня допускало ся
страшних жорстокостей. В округах
Чуми, Мельніка, Малетова і инчих,

башибужуки, а навіть жовняри пра-
вильної турецької арії стріляли до
жінки і дітей.

— *Борба з конгрегаціями у Фран-*
ції. Правительство задержало плат-
ню генеральному вікарію єпархії
Безансон за те, що він збирав під-
писи єпископів на петиції єписко-
пату до парламенту в справі кон-
грегаційних шкіль.

— *Росія в Манджурії.* Лью-
донські часописи доносять, що
Манджурія є і лишити ся росій-
ською провінцією мимо звісних обі-
цянок Росії що до її евакуації.
Росія побудувала в Манджурії
густу сіть залізниць і адигнула
всюди укріплені кастарні для війська.
Хоч би Росія видофала війско в
Манджурії, то на всякий случай
в договорі з Хінамі застереже собі
право полишення укріплених сторож
довж залізничних шліхів. Ся сто-
рожа певно заступити японні гарні-
зони, потрібні для удержання Ман-
джурії в російських руках.

— *Димісін Більова.* Ходять вісті,
що канцлер Більов небагом має
уступити. Наслідником его має бути
граф Вольф Меттерніх, теперішній
німецький амбасадор в Лондоні.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 24. жовтня. Вчора ве-
чер прибув сюда грецький король.
На двірці повитав його грецький
посол. Король приїхав incognito і
забавити у Відні кілька днів.

Париж, 24. жовтня. Міністер
маринарки Пелетан видав розпо-
ряджене, щоб в тульонськім арсеналі
і в фабріці кітлів для маринарки
Льорієн, запроваджено від 1.
падолиста осьмо-годинний
час праці.

Париж, 24. жовтня. На вчера-
шнім бурлянім засіданню депутатів
президент міністрів підчитав
телеграму, що стрейк углекопів зі-
став укінчений.

Софія, 24. жовтня. Убийник
Стамбулова, Михайло Ставров, зі-
став засуджений на кару смерті.

НОВИНИ.

З краю.

Особисті вісті. Митрополит др.
Рейга прибув тут з Відня в пятницю
вечер. На двірці питало його духовен-
ство і румунська інтелігенція. По-
питана замінив ся в величаву овалю.
— Краєвий маршалок Зунд удав ся до
Відня, Керму правного надіху обіцав Он-
чуд. — Президент львівської буковин-
ської залізничної, Емануїл Цікер, прибув
тут передвчора з Відня.

Товариство руської правосла-
вної шляхти на Буковині просить о
заслану надіслку членських виладок і
присутности до сего-ж товариства до
1. листопада 1902, бо не задлять від
будуть ся загальні збори сего товари-
ства.

Стрілецький Кут, 24. с. ж. 1902.

З поважанням

М. Крайаліз,
касієр.

Знижене ціни соли для худоби.
Справа та від цілого раду літ не сло-
дить з днісного порядку собору і парла-
менту. В посіданні члвік європейських міні-
стрів Бен-Балерк, що пропонує новий
проект закону, після якого ціна соли

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі перонкові і з правдивих струсьових пер-
руччя перлові і в черепашках. Вахлярі Glasé, найно-
віший шпоб, в білих, чорних і всіх інших бар-
вах модних.

Рукавички: білі Glasé, шпирні землі і шовкові у
всех доможках для панів і панів.

Коти до подорожі на повоші і сани, а також на-
припада на атлас. Найновіші бронзові товари і з
старого срібла. Склад правдивих петербурзьких ка-
льонів і черевиків до снігу.

Балери трактин: найновішого жанра. Балери му-
жескі сороччи шовкові, з Ріко і батисту. Найно-
віші шпирні і шовкові, хусточки шовкові, батис-
тові і подотинні. Тузми до шпирів і шовків.
Мушкетерські шпирні.

Ізла пізнього сезону продають ся по дуже низьких ці-
нах всі товари пошухові, шпирні, шовкові і черевиків.

Найбільший вибір паризьких товарів для панів і
панів, шпирів і шовків, черевиків, шпирів, Шейтс-
білі Glasé і атласові, пошухові і шпирні землі.

Відні засоби на складі: паризькі шпирні, дамські
заування, чапони, шпирні і т. д. Правдиві бізні-
ни Шейтс: шпирні, шовкові, шпирні, шпирні,
Chenille Escharex і хустки, шпирні шпирні і хуст-
ки шпирні і шпирні дамські шпирні, шпирні;
шпирні шпирні і шпирні; шпирні шпирні і шпирні;
шпирні шпирні і шпирні. Шпирні і шпирні че-
ревики для панів, шпирні і шпирні, а також шпирні
шпирні. Черевиків до шпирів для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

Мареа охоронна: котини LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера и Прагі.

загально признаний знаменитий усмирюючий лін на
втиранє по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у
всіх аптеках.

Просимо шукати сей загально улюблений лін все лише в
оригінальних флашках з нашим охоронним знаком „КОТИНИ“ з
антики Ріхтера і для обережності приймати лише флашки
тільки охоронним знаком яко правдиві.

Антика Ріхтера.

„під золотим львом“ у Прагі, улица Єлисавети ч. 5.



Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровича ч. 4.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4.

має на складі отсі

КНИЖКИ

Біжницький Іван: „Примати“	кор. — 20
Баркович Микола: „Пелагіа“	— 20
для скарбни університетів і уні- верситетів народних, (видана четвер- тою значно розширеною і доповненою „Наресом психології“ автором).	1-20
Будяк Е. В.: „Студія Богословські“	4
Гавришук Микола: „Методика“ наука з шкіль народних ч. II	2-
Гайда Тодор: „Домашній лікар“, збірник примірів, як укладати різні шкільні „Перші сорти“, описані	1-
„Думки та ідеї“, пошук	— 20
Гаршич: „Матері“	— 20
Гоголь Микола: „Розповіді“, колекція в 6 ділях, переклад В. Сімоновича	— 60
Дамаск Іван: „Праксис“ I і II по Захрив Іван: „Життя“	— 18 — 20
Небадєвська Ольга: „Зодіак“	1-
„Пікери“	1-
Некрасов Олександр: „В день святковий“	— 20
Крушинський Антін: „Сери“	1-
„Семантика“	— 20
Аушкисав Демко: „Бачити“	— 20
Martynowicz L.: „Historische Zeugnisse“ über die älteste Beherrschung und Etwohnung der Bukowina und Moldau	— 20
Онуковський Прокоп: „Листи з чужини“	2-
Павани Михайло: „Про русько-українські народні читання“	1-
Ribuljak Darina: „Die Ants-Correspondenz“ der Völkerschaltungen und Ostschaltungen	1-25
Рігули Євдокія: „Перекладені праці“	2-
Ревука Олександр: „Листівки“	2-
„Чума горлиця“	— 50
„Методика“ I	— 60
„10 днів для дітей“	— 20
„Хлопці єдині“	— 40
„Школя Франц-Венц I“	— 20
„Кришніковський дошкіль“	— 20
Семіон Іван: „Образки і примати“ I і II	— 20
Семіон Іван: „Керби“	— 80
Сербодіна Марія: „I книга панів Б. С.“	1-
Степанів Василь: „Сина класична“	1-
Стояний Стефан: „Букварська Русь“	2-40
„Bestenbungen der Hymnen“	2-
„Громада“ або „Лист з порадом“ наш бути з громадою	— 20
„Народник“ як засада наш по- життєвий і шкільний	— 40
„Minutivortrat“ in der vom k. k. Bukowiner Landesschulrathe behufs Begehung der ruthenischen Schul- erthengröße	— 40
Федюкович Юрій: „Твори“ том I	— 20
„Шкільний журнал“	— 20
„Прошура“	— 20
Фрашко Іван: „Русько-українська тература“	— 20
Шкільна Ольга: „Листи з чужини“	— 20
Ермійчук Демко: „Die geistl. Prä- sentation des Males, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Stand“	2-
„Життя, мука і смерть і боротьба первобісних людей з їх первобісними законіями“	— 40
Ніболичев Г.: „Синієвський“, опис- ання, пер. А. Крушинського	— 50
„Бесіда про часк шкільний“	— 20
„Наш Рухомізм“	— 20
„Про буд. соціял. працї і про набору до соціял.“	— 20
„В чім наша сила“	— 20
„Кожод на шкіль“	— 20
„Голос до народу“	— 24
„Всина“	— 20

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лиш у мене

жайлілшу сальохову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Оні є сорти
сути неексплодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лиш раз пересвідчитися ся о якості мого до-
брого товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідини упрание

Мориц Вельт.

18-50

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіль народних
і урядів парадіальних
так для гр.-ор. як і гр.-нат.

дїстати можна

по дуже дешевій ціні
в друкарні
„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Пет овича ч. 4.

Г. Ф. М. Л. С. Е.
усуває нагніток
Чернівці, ул. Руска 8.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і святю від 9 до 11 години раню.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижняним додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при ульці Петровица ч. 2.

Рукописи зворотні не повертаються. — Рекламні оголошення платні від оплати початкової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
на рік	10 „ — „
чверть року	5 „ — „
місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буківина“ 16 сотинів.

Передплата і належність за іноземні платні в Чернівцях.

Русини у Митрополита.

Сего поведінка була у митрополита Володимира між иншими і депутатами від руских товариств, а саме з д-ра Филиповича, проф. д-ра Стоцького, нахрідника Ясеницького, проф. Єремійчука, проф. Поповича, проф. Камма і проф. Семани.

Провідник депутатів д-р. Филипович промовив до митрополита так:

„Ваше Високопреосвященство! Високодостойний Архипастирю! Позвольте Ємійчичу, аби рускі товариства: „Руский Народний Дім“, „Руска Рада“, „Руска Шаола“ і „Руска Бесіда“, в котрих товариствах скуплена вся руска суспільність Буковини і в котрих імени я маю честь сьогодні промовляти, позвольте, аби й Русини Вас як найсердечніше привітали і Вам ажилизи своєї як найпокірливіше желали. З неспівістю і невідважно зближались до тепер Русини до своєї святині, а то з огляду на минулі, для нас дуже тяжкі часи. Не як до вігчима, але як до рідного батька, котрий обох своїх синів, котрий обі православної нації любить одною любов'ю, удаємося до Вас, Ємійчичу, з повною відкритістю і просимо Вас, заопікуйтеся за скаво нашими церковними і культурними справами і змаганнями і допоможіть загоїти наші рани, бо ще не зарослі рани. Ми не жадимо нічого приладу, тож неможіть і на м до того, що після права і людськості, по Божому і християнському закону належить ся нам, яко корінному народові в сій краю, а тогди будете певні сердечного признання і нічної вдячності цілого руского народу. Прийміть, Архипастирю, в тій надії з цілого серця ширший руский привіт: „Многая літа!“

Преосвященний відповів на те більш-менше такими словами:

„Перед усім дякую за желання, о котрих щирости не сумніваюся, так само щиро. А що панове висказали при сій і жадання, то позвольте і мені сказати на те кілька слів. Я все собі представив, що хто займає наше становище, старався відповісти своїй задачі, старає ся бути справедливим супроти всіх; але чоловік грішний і може часом помилувати ся.

Хоч я тигну ся з цюлого роду і маю кривих Волохів, то не забував ніколи, що я в руского Бомилана, і тини ся все не тільки коли побачив своїх родичів, але й кожним чоловіком з мого рідного села, тини ся як рідним братом. Мені милі оба народи і я буду старати ся бути для обох рівно справедливим.

Наша ціль перекана, за инше мають дбати инші інститу-

ції, і сль. писмо каже, дбайте про царство небесне а все проче дасть ся вам.

Я доложу всіх своїх сил, щоби в мирі і злагоді поновити всіх, а коли би в де-чім годі було порозуміти ся, то в ще й инші інституції.

Прешу приходити і шикати свої жадання, а я буду старати ся зробити, що зможу.“

По сих словах попросив архієпископ кожного члена депутатів дуже приязно.

Передаємо отей слова нового архієпископа православної церкви на Буковині до відомості руского народу, що з добрим надіями викидає для нового владики.

Що справедливе?

„Buk. Nachrichten“ і „Buk. Journal“ помістили в поділю рівночасно статі про руску несправедливість. Говорить ся там, що разом з обсадженом митрополитом престолом відновилась ся ривалізація між Русинами і Румунами. Вранді за часів митрополита Морара Русини були покриті на полі церковнім, але справи їх поправляли ся під митрополитом Чуперівцем. Тепер мають Русини двоє своїх заступників в консисторії і одного професора на теологічній факультеті. Се — після гадки „Buk. Nachrichten“ — аистархас Русинам. Тепер ходить о те, щоби на „universitätsliche Begehrlichkeit“ Русини не звертати уваги, бо треба, монши, відповісти собі вже раз на питання: де лежить границя? котрі аспірації справедливі, а котрі пересаджені? — Відповідаючи на сї питання, зазначає „B. Nachrichten“, що, аби задовольнити зовсім уласні аспірації обох народів, не можна поминути одного чоловіка, який в наслідок свого становища має найбільше впливу на місце генерального пікара — а тим мужем є архимандрит Казінеску. Некий Русини показують цього кандидата, що мал би рівно високе церковне становище, тоді можна би говорити о тім, щоби той Русин зійшов генеральним пікаром. Але тому, що Русини на разі таким мужем не можуть вказати ся, повинні они зречи ся своїх аспірацій. Треба однак задовольнити деякі бажання Русинів і дати їм рекомендацію в виді... іще одного місця в консисторії. Треба постарати ся також о те, щоби Русини не нарікали на румунізацію. Сим варіантом треба задовольнити в той спосіб, обсаджуючи рускі парохії Русинами. Вкінці признають ся „Buk. Nachrichten“, що їх погляд на сї справи певне не подобає ся Русинам. — „Buk. Journal“ іде троха дальше. Кажеть ся там, що на Буковині є такі люди, що на свої способи старають ся заколотити спокій в прав. церкві.

Тому треба би, щоби митрополит Володимир супротивив ся в інтересі церкви великим стремлінням, заплучуючи спосіб в церкві. Вірні гр.-прав. церкви стануть великим натиск на се, щоби на управу їх церкви не впливали чужі фактори. Нам цікаво знати, кого розуміє „B. Journal“ під тими „чужими“ факторами. Ми гадаємо, що певне не православних Русинів.

Не будемо відновляти сим обом инше наведення часописам. Ми повторимо тільки те, що ми вже не раз на сїм місці писали. В інтересі гр.-прав. церкви лежить справедливість. Від справедливості залежить і спокій. Тому ми сподіємо ся, що митрополит д-р. Володимир Репта дозволить всі справедливі домагання Русинів на церковнім полі і не позволить, щоби „чужі“ фактори а la „Buk. Nachrichten“ впливали на управу православної церкви. Се буде справедливо.

Бесіда посла Ник. Василька в раді державній 17. жовтня с. р., в справі зауспендовани д-ра Фл. Лулу.

Далі.

Розуміють ся, що се кривило его, а то тим більше, коли президент закладу послав рід обману. Прошу собі представити, що наш президент краю сказав би мені: „Ви не визнаєтеся Васильку, тільки Оксербейчу“. (Гучна веселість). Від думав, що правий паншав мусить мати причину, іща якої правий его називав та правдоподібно прийшов до того заключення, що навіть пахотість імен не повинна заводити номіни доносів, так сльом мушиса що вже ради того самого є відомим індивідуум (веселість), а правий маршалком, тайний радником. (Гучно призапан). Іща того природно, що і пан посол д-р. Лулу уважав за відповідне, поінформувати правий маршалком д-р. Лулу і виступити проти несе в отвертій письмі.

Отже мій панове, а починаю подробиці сего письма, не хочу провіривати, чи то все правда, що набуває посол д-р. Лулу про маршала Лулу, про посла Валчича і цілий ряд осіб, що їх називає на Буковині сль. гаданнями та злочинами, а державним одним житю Австрії та Європи не відіграли ніякої особливої ролі (веселість), то зиралі, коли би се не цілком так було, як д-р. Лулу написав в брошурі, пробі, деякі робом наругав то честь суду і задоволь, що він аби суди не може бути об'єктивним. (Цілим справедливо). Отже бачите, мій панове, се починає порушувати ставову честь, починає, що урядник, і то п. а. урядник, навіть коли він є судовим урядником, не має права кандидуватися на якусь вісир, на якусь політичну особистість, кротре, на всіх тих, що хочуть служити правительству, се починає є злого чини спеціально буковинським. Таке починає мають всі буков. влади, в першій одній мірі натурально власний краєвий суд у Львові. (Охлипа). Він більше галицький, чим буковинський. На початку мій бесіди сказав я, що представляю сю справу тільки в буковинського становиса, бо инше а би не спінчав до рани, коли би я хотів говорити в тій справі о цілім иншим краєвим суд. (Цілим справедливо). Судити, що, коли правительству хотіло

робити вибори, називався виступити зі своєю кандидатурою — а говорю заодно тільки про Буковину — (веселість), але як раз не належали до правительственного сторонництва, як сль. узвано русовідами та небезпечними для держави індивідуумами. Я наведу для приміру одно називав. Радник краєвого суду в Чернівцях Казитовский був окремим суддею в Заставні і вплив ся кандидувати проти Зети, що виступав тут в державній раді Румунів. Пан Заладзкий, що є тут присутним, посвідчить, що в актах міністерства справедливості стоїть чергою на білім, буди би то Казитовский був русовідом. Того чиниця поминав в акації, як я не опишав, що менше, ані більше, тільки сль. значать разів. Наріз д-р. Заладзкий, що в Заставні мав руского посла, правительственная поділка змінилась. Казитовский мав зійти радником, аким мали аби і в Заставні мав руского посла, а ним я є, мій панове (веселість).

Бачите, мій панове, як був би я кандидував в тій часі, а сль. позволь собі Казитовский, та коли би я був так позрочний і посвідчив ся державній службі, то гарно би записав там в тих актах про мій вплив на русовідам. То є один примір. При послідних виборах борали ся між собою Румуни, а іменно консервативне сторонництво великих поміщиків, та т. з. румунське народне сторонництво. Вей румунські суди, адюкти, та опружні суди, що в своїх виборчих округах голосували на користь народного сторонництва, полагали у дисциплінарне слідство, а то тільки ради того, що правий президент відомігав консервативну партію, а ктін адюкти партію народну. Нинішні відомісти змінили ся. Народне сторонництво зачинає в консервативним, а д-р. Лулу творить нове сторонництво. Краєвий президент відомігав народне сторонництво, а д-р. Лулу мусить відповісти дисциплінарному слідству.

Я наведу ще один примір. Пан товариш Штрахер, що тут коло монотеті, також не Русин, а не маю огню цілого політичного інтересу ставати по его стороні, важко ся раз на послідній сесії краєвого сейму виступити з цілим рядом жалоб проти скарбової дирекції іща податкових татарів, з жалобами, які були заоскотроні в не найточнішім лаві та не найприхильнішій була прийняті сеймом; чиниці сейм загалом дуже низьким (веселість) і продала нам цілу стну цілий рік; іща радник Шидель, що є директором скарбу, прислушав ся, відповів, але не був в сль. ті жалоби відверті. Пан д-р. Штрахер є сеймовим послом та до ради державної — як ми то бачимо (веселість) — в тій справі дістав він лист з дирекції скарбової... (пос. д-р. Штрахер: то було що иншого.) Отже, мій панове, одержує він лист з скарбової дирекції: „До сеймового посла д-р. В. Штрахера!“ — очевидно, щоби маршально зазначити, що то до сеймового посла. Проти Вас авточно судово слідство (посол Штрахер: Себто за мимом підписав ся в 1898 р. від заплати податку!). Це слідство до нинішнього не спінчалося! Ждали бач, як буде поступати д-р. Штрахер на сесійній сесії сейму. Але він і того року не змінив свого постуловання і (Браво!) привав тою справою вже не журить ся, але бачіть порядних людей, що сль. его ілестам, тигают в карних справах що тини від суду до суду. (Слухайте! Слухайте!), керсудують під присягою, конернтують, та ціла справа продажує ся тому, що д-р. Штрахер кажить ся робити опиницію краєвому правительству.

Це є кілька тиничних слухав, які в хотів побіжно подати до відомості гальської палати. (Далше буде.)

КОВЖКК.

3 краю.

Особисті візити. Цісарський радник, Фенетте до Вільгельма прибуває до Чернівців з своєю відпусткою. — Відлучившись при місячній народній школі на уз. Смигородській, пані Погодина Шрайбер, святкувала 23. с. м. сороквітний ювілей учительства. Пані Шрайбер дуже заслужилася оскільки вихована молодята і тин то тішити ся вишні заслуженою загальною симпатією.

Архидієцеско др. Володимир Рента прибув тут вчора з Відня; на двірці прийняв его гр. ор. духовенство та вірні гр. ор. першим гріхмач окомисом „Sa traeska“ та „Многая літа“. В імені дияконів привітав митрополита, архимандрит Казімежу, вислав загалу радість із за його іменом та проханням, щоб архидієцеско Рента працював знову літа на добродію та вірних. Митрополит подякував за гарне прийняття і прохав щоб і на будуче підтримали для него симпатію. Описав потім митрополит др. Рента прозв'язав тини, що виїхав на его прийняття, до митрополита навати, до самонавільний хор відзначив на его прийняття гарний псалом, а епіритуальний семінарий, Г. Телска повітав митрополита в імені семінаря. Митрополит подякував за прийняття і серед членів окомисом „Sa traeska“ і „Многая літа“ удав ся до своєї комнати. — Вчора перед полуднем червоноцар гр. ор. духовенство складало градулиці митрополитови др. Ренті. З нагоди обидви митрополитового престолу, відправлено урочисті служби божи у віз гр. ор. цоріках Буковини. — У вікторок 28. с. м. удав ся митрополит до Дорни, щоб посвятити тунель в Мештінштат. При візні жонти поїде митрополит ради зложених привітань до Відня, а святоточна інсталяція має відбутися 2. листопада (п. м.).

З правительств. Правительствений староста в Чернівцях, Іван Зайтер фон Лецен вістав перенесений до правительств в Соляногороді.

Російський консул в Чернівцях переносить ся літвора, 28. с. м. на уз. Руску ч. 33 (партер).

Заповіджені наради співолюбних руських та русинок на день 18. н. с. жовтня с. р. в ціл обговорення, котрі дні і години в тижні мають виділяти „Бога“ призначити на виправ хору, не працювати, се бо зазедані тільки осіб явилось в селі „народного дому“ на запрошене підліду, а з нами лшнн-а Ціулані і а-ні доктор: Кордуба. Невжеж наш русий „Бог“ так мало може числитися на прихильність червоноцарської руської суспільності? нежеж не підкував наша червоноцар Русь подякувати сего товариства і так облявно відносять ся до своєї руської шени? виділяють своїх співачок і співаків ще раз на загальну нараду на день 31. н. с. т. с. а в патиндію на 7. годину ввечерю в „Народнім Домі“. Ходить тут о те, щоб порозуміти, який-би час був найвигідніший для загалу, в котрім би мали правляти і тощо проби відбуватися, щоба відтак дати почути широкій публічній масі нашої місн, об'являючи зовні і оправдати сі надії, які наклали загал Руської буковинської товариства на „Бог“. Просимо всіх, кому лиш наша пісня мила, прийти на сі наради в патиндію 31/10. н. с. о 7-ім годині ввечерю до „Народного Дому“.

А. Сабат,
півчар.

М. Коралевіч,
голова.

З академічного життя. Як було заповідано, відбутися в неділю дня 26. с. м. загальні збори червоноцарських академічних товариств „Союз“ і „Молода Україна“. Оба доточерні товариства розглядали ся до бровів і зно, а на їх місці отворено академіч. товариство „Січ“. Про загальні збори віз трих товариств напущено в сідуючій тишат. Взаємно щирою молоді товариство „Січ“, в якім напово гуртується ся вся українська академічна молодіж в Чернівцях.

Перша „Січ“ на Буковині. Дня 2. листопада н. ст. в неділю між буде ся в Кічмани отворено ново заснованого товариства „Січ“. Товариство основує ся на статутах галицьких „Січ“ і має ширити між молодіжню дане завдання і відвагу козачу! Селана, з найбільше ни, працює, працюйте з нами в неділю до Кічмани та привітайте гарно першу парубочку „Січ“ на Буковині! отворені відбуде ся в 2. годині по обіді.

З усіх сторін.

Що діється у львівській духовній семінарії? „Важко-муде, іко от юности своєю навчаючи ся носили іго Христа“; сими словами прийняв патиндію новий ректор Хоминиш на пораді ректорський проповіді. Але се „іго“ тини тяжке, що плечі угинають ся під його тягаром і патиндію він не в силі те „іго“ дально носити. Пригнаніє ся тому „ігону“. Ректор Хоминиш запровадив немовальні реформи. І тин: перед 5-ю годинною треба вставати і йти на „годинку і медитатив“, що триває до 7-мої години. По тім сідання, а заріа по сіданню „рекреатив“. Описав треба йти на університет на виклади, котрі тривають ся до 1. години. Підчас обідю читане духовне, а по обіді проповіді. По проповіді знова „рекреатив“, а по тім духовна „повернення“, що триває до 6. год. Описав сідують знова „годинку і медитатив“. Курити ректор заборонив, говорити так само. Сімох патиндію третого року одержав екзамену за те, що по „годинках“ говорив. Читане світлове ріжко-ж заборонено, а в бібліотеці знайдуть ся тільки самі церковні твори, як пр. „Кто віт Христу“, „Ураження духовних“, „Вибір негальніх книг“ і т. д. Українських часописів не перепускають до семінарії. А задані як розгуляти ся! Ректор тин сприв, позваляв на великі „збори“. Можна почути від ректора такі слова: „Вн (Україні) називається твердий ренегатом, переродженцем, але не знати, котрі з нас ренегати; се будучи не повинні!“ Як повинна ся на ректора перши допис, то він сідкав ся, видав книжки і гроши своїм Українцям екзамену. Але як повинна ся друга допис, тоді замовив ся гріб і ніщо не говорив. — Такий то рай тепер в духовній семінарії у Львові. Чи в такого вихованні може бути який хосен для народу, над сям нехай застановить ся іша назва суспільності.

Для вигоди подорожних, що йдуть азійними, мають з собою сідуючого року заводи і в Галичній долі молоді. Іменно в ретявранках шов білими станиках в міру потреби — о нім будуть кондуктори широкі телеграфічно анізувати — будуть ретявратори в окремі кончини викладати по кученчу шини, сира, бузи, та фланціну з вином або коньяком. Все те паготовить ся під контролю так що подорожний може відстати який провіант скоро і по означеній ціні около 2 мор.

Страшний злочин. Швене Іван Дер у Східній підозрівав іже від двошого часу, що его челядиня Лерич отукує его смішно в его жіночю. Ізза того прийшов описи можі Дером а его челядинкою до сирки. Після погрої Лерич вилзла гни і хотіла ним пробити Дера. Термінатор Мичалов вступив в обороні майстра і ставив можі спорачина а Лерич в тій хвили пробив хлопця в само серце і той вилз нежний на землю. Дер пустив ся тоді нежний а Лерич загоноив его і розворон ему цілий бік від пахи аж по бедро і Дер згинув таков на місці. Лерич поранив шо двош пошланим, що хотів его арештувати і лиш з великим трудом удаво ся его знизити.

Згадочна смерть поети. Велішу сезаляню викладав в Лондоні смерть поета Ліоналі Іонсона. Перед кількома днями вистав він серед загальної облати смертельно ранений і не піддавався притомності окінню жите серед великої муш; лиш 35 літ. По раз перший знеруив нім на себе увагу літературного світа занепопачен студію о Томі Гарді. В посланих часах твори його муш розкопують на всі сторони; особливо зазубив читав їх жіночий пол. Смерть його стоїть в сполу-

зі з одним домом над „таміною“, шо в ній „поє“ страшно. О тім пристатинську духів не раз згадували лондонські часописи. Перед кількома місяцями удав ся там редактор денішника Daily Mail і робив великі експерименти. Почин в товаристві прийняв прийшов він до онуценого дому, бо мешканці напозагані нечистим духом поутікали. Прибувши позамикали двері дому та дошлиш носились вродним порошном. Переносились, шо в хаті нема нікого, удались до першого сіданю і там курачи файочки, ждали, шо наступить. Небаром відчинили ся двері самі, а в комнатах натравлено на сідан вроді, похожих на кітї звірять. Спостережени не викликали в еспіристичному світі велике пражіє. Молодий поет Ліоналі Іонсон, шо його сирив „дух“ дуже зайняв, анімація той дім. Перед тинням побачив його публічний сторож лежачого на Fleet Street без притомності; було се біля тачинного дому; тинко ранений номер небаром в шитали ся. Вартоземе. Зно поет калечав померший до молоді англійської школи. З препатидних творів найгарнішим була його ода в честь братів Фаррандів, шо полагли в борі в Аерні. Загдочна смерть поета потянула за собою стале доходища. Сідство анікало, шо дві особи, мешканці протіше в тім домі, агинули також серед дуже загальної облати. Редактор Daily Mail візнав під оловом чести, шо то все, шо бачив з приятелем в загальної домі, описав як найвірніше. Загдочна се доси не зоста відкритою, а вишесене і так само лежить в інтересі загалу, як також і ехастителю дому, шо від півли місяців стоїть порожньо.

Всячина.

Сектарство в Росії. Може в нійнім краю нема тільки воєнних сект, як в Росії. Ще серед російського народа є так багато раскольників, духоборів і т. д. то головною причиною сього є назва російського мужицтва до волюнтарства. Гукі російські бори і широкі річки є великою причиною для тих, шо не хочуть визнати ся нійними обов'язками, які наклали держава, суспільність, родина. В далекім, неосудуванні місцях устанавляють собі сектарські домі, шо визначають ся особливим архітектурою: мають они дуже багато дверей і ще більше замків, ані на помічню відомості хіміків звучить ся з вишніми домми не ріжко-ж і ліж. Кожний сектар видає в агоні всі свої документи і папери і прибирає змінене названню; через тіле своє жите, завжди і на поєдні вроді, приготавляють ся до дутей перед Антихристом“. О моральності поміж сектарами не може бути і бейди. До дуже різномисленних, називит секта т. за „христів“, або бичинців. Себе самих називають они „дітьми Божию“, або „молочни ся братни і сестрами“. Іх обряди називають на тім, шо зберігають ся в значній тишаті, убирають ся в дивовидні сідани, сідують свої спеціальні пісні, а потім нійними годинами бігають в волю, і при тім бичуть ся. Віжне те відбувається ся в чин-раз більшою скористію. Природа річ, шо при тім дізнають дуже сильного подражненія перші і монади в екагу. Ті „обрани“ відбувають ся при гробі новачків, а значить ся цілком тим тілесним і духовним ослабленим, або навіть утратою притомності. „Духоборів“ є більше в Росії по-душевній. Можна їх побачити тинем на Кавказі, у Філіппіні, окцидних Мозам, Казути, а в візні в Якутці і на Камчатці. Духоборів не вірає в бога гробо-боже жите, але в те, шо не смерти душі людська переходить в нійний світ, або в нійше тіло. Після паули „Духоборів“ не буде ніяким віжні бейди. Людей порою — ані живучому образу Бога — називають ся найвишніми часті. — Показе ріжко-ж серед них тин велике, шо не признають навіть суспільності дітий загальної радичів. Дитина отже не називає ніким, мамою, але „старим“, „старію“. Часто називають їх по христів імені. Голдчі, говорачи о дітях, не уживають ніколи назви „моя дитина“, жіноч називає чоловіка „своім братом“, а він жіноч „своєю сестрою“. Сидючий старець, позебавши на узні парубка, хворонить його а та-

кою пошаного, не і ріжкою собі піжм. Жінка має у духоборів ті самі права, шо і мужчина; на зборів бере уліз в годосованю. Так само і в реліжії, до нікого не признає голови дому. Зані оуцрну може кожда сторона віраати, після вишодби. Супружества є після нійні той сести „вільною, неаримувеною анізною двош, любивих ся людей“; весіль принує є тинким грідом. Дятого розводи є у них на довсім порядку. Духоборів є людьми нійними і загальної, тому мають ся значайно добре. З духоборами посвочені духоб. „Махоні“, так привітані через то, шо в часі поєтій уживають молока. Молодці пийть дуже сям, пісно, уважачи його яко підтану мильної дошовозости. Але в двасидний спосіб інтерпретують старий і новий закон. Називають себе „правдними, душевними християнами“, а нійних називають тільки „свідками християнами“. Називають себе також „іра-християнами“. Старішні і учителя позваляють описовати біблійно зовнім довілля. Так в жіноч публічній, як і приватній описують. Молодці всім „верні і перомні“. Не мають церкви. Перший діний дім, пацїри, або поле може бути місцем молитви. Старішні відчитує устї з Біблії і відсидує псалми, а потім розпочинають ся дискусії над прочитаним устїном з Біблії. Сімоє є тіжко вишнім верною перед світлом. Радичі не мають ніякого впливу на життябу дітий. Майно су-спругі є спільне. На случай старужеских, або суцідених спорів, видає громада публічний загал. Засуджованого можна анізачити на який час з громади. — Віжну уважачуть молодішні шо морд і розбій; ніколи іже не удаво ся накла-нити молодиш до віжні. При пораді стрічі з несприятелем Молоди складало обзую. Жінки поєтї громади, азованими з родни, шо спільно працюють і анізано собі помагачуть. Нема між ними ані жабраній, ані бідних, бо права і умірдоване є одією з їх головних засад. Громада обов'язана помагати горнім і пощасливим. Всі громади той сести мають спільну касу; кожда родина складає до той каси десятку часті своїх до-ходів. Грошій тин уживають ся на ви-пріє спільних потреб і на пропачаду. Молоди є людьми замкненими, утри-мують у себе порадок і убирають ся старанно. Реліжійні мушні заидує тин добродію „прістає до ній“ і в такий спосіб маюють ся чиле їх прихильників в страшний спосіб. Перед 42 рока-ми повстала в державній губерній сесті „штудієстів“ і розширала ся на Україні, Кавказі, а тинж в околиці Москви і Петербурга. Она не признають ніякої духовної поваги і віраї, шо сідання не є поначним посередством між Богом, а людьми. — Бог — ціла штудія — є погочумачі і найвишнім естном і дятого кожда човонік може відносити ся безпосередно до Бога. Штудієсти признають засаду боготсидної рівності і братерства. Не зносять торговлі і грошів. Земля, вода, майно, не є власністю індивідуальною, але спільною. Не уживають вони горничих, вина і тинтову. При спораз не звертають ся до властей, але самі їх за-годувають. Загалом беручи є в Росії 14.000.000 сектарів. Становлять вони важний піддальний матеріал в революційнім руху в Росії.

Статистика жидів представляє ся так: В Португалії нема ніякої жидів. В решті Європи мешкає загалом 7.332.273 жидів. Найбільше є їх в Росії, бо 4.615.433. З тин признає ся саме царство 3.800.000 (4 проценти мешка-ців), а 815.433 на контрестіну (11 проц.) В Австрії мешкає 1.048.810 жидів, гол-овно в Галичній і Відні; на Угорщині 725.222; в Румунії 400.000 (7-11 проц.); в Німеччині 570.000, в Турції 270.000, решта признає в меншій тишаті на нійні європейські держави. В Іспанії є 4.032 жидів, а Швейцарії 3.402, в Норвегії 214, в Англії 46.000 (0-13 проц.), Франції 39.489 (0-14 проц.). В нійнійчій Америці є 838.500 жидів, в поладній Америці 150.000. В Азії (разом з Сибірією до є 4.000 жидів) 750.000, в Аерній оуругає 500.000 (головно в Маврові — 200.000), в Австралії около 80.000. Загалом числя-жидів після статистики (поданої жидів-ною часописною „East and West“ пере-пущає отже 10 міліонів.

Відсутнє число

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятничній і неділяній,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на попередньо
застереження. — Рекламні повідомлен-
ня приймає ся від одразу поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 к. — с.
„пів року“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сентів.

Передплата і наживитість за іноземні
платні в Чернівцях.

Рада державна.

Засідання ради державної з 29. жовтня.

Кінець промови д-ра Кербера,
в якій він звертає ся до Польків і
Русинів ось який:

Послухайте, то, що існує, не
маючи певності, чи се, що насту-
пить, було би дрібним, прав-
диво не може, а вже що най-
менше приходить йому на думку
відбрати що небудь сему наро-
ду, який не тільки все оказував
патріотизм, але й серед скажені-
х борб о уформованні внутрішніх
відносин держави, стояв кріпко на
дорозі спокійного, конституційного
розвитку. (Польки бють брав).

Також і друга народність, по-
ступаючи тою самою дорогою, мо-
же числити на повну і загальну
підпору, а багато а того, що ска-
зав п. Даминський, є доказом, що
галицькі події попереднього літа мали
глибокий політичний підклад.

Правительство має нове право
підверти всякий захід сторонничо-
сти. Оно узиде економіч-
ний підклад стрейків і по-
земе ся поважно до направи відно-
син в цих околицях, не може од-
нак замикати очей на се, що стрей-
ковий рух служив і політичним ці-
лям, а тим самим і став ся при-
чинником грішавини. З огляду на
се здумує двох справ, заважаю, що
правительство мусить ручити ся
спокій людности, котрій в економіч-
них змаганнях нічо не допоможуть
політичні агітації, і що правитель-

ство сповнить свій обов'язок без у-
переджень, але і з повною енергі-
єю. (Польки бють оплески). Стано-
вище правительства до поодиноких
внесень ніяким, коли прийде до ме-
торичних розправ над ними. Нині-
шню промовою я відповів вже і
на інтерпретацію „польського кола“.

В дальній дискусії над аграр-
ними стрейками в Галичині заби-
рав слово др. Кос. Він каже, що
ніхтять з шізімом перетити, буди-
мо би ту не виходили в гру еконо-
мічні причини. Шізістичні заперечу-
ють факт низьких цін платні і
вказують на момент політичний,
яко головну причину стрейку. Для-
чого? Дятого, що они хотять на
стрейку зробити що „гешефт“. Бе-
сідник закінчив отими словами:
„не хочемо ніяких стрейків, але
если они повторять ся, будемо у-
важати нашим обов'язком організу-
вати утихомиренні робітників і опра-
ти ся проти надужити політичних
органів, як уже і тепер домагаємо
ся їх укарани“. — По др. Косі
забрав слово гр. Глобінський,
що серед неспокійних переривань
зі сторони Русинів і соціал-демо-
кратів, похвалював з попередними
бесідниками. Між иншим прийшов
ні до обговорювання той часті бе-
сідни п. Романчука, де говорило
ся про добра гр. Ландкоронського
і називав дотичний датат п. Роман-
чука романтичним оповіданем на
азір Сахер-Масоха (п. Даминський):
Те все правда! те може тільки
шізістичні заперечити! Далеко від-
носять бесідник, що при стрейках
не так ходило о економічні момен-

ти, як радше о політичні і націо-
нальні справи. Русини мають в
програмі воскресіння української
держави, вільної, цілості Украї-
ни без хлєба і пана. До сього стро-
мить шлий рух. Бесідник відчиту-
вав місти із руских часописів де
має стоати, що Русини наперед по-
кінчать з Польками, а потім з цен-
тральним правительством і династич-
ним (п. Даминський: Се денунція-
ція!) Глобінський: Так пре-
дичи ту надруковане! (П. Дамин-
ський: Але ви не є політичним у-
рядником!) Глобінський кінчить і
каже, що борба Русинів довела до
сподуки сил всіх Польків і бесід-
ник може і в імені опозиційної
партії людности се заявити.

Чех Філдєр заявив, що ту
ходить о спір між двома славян-
ськими народностями, поволоненими
і з Чехами. Тому треба ту бути
осторожним. Партія бесідни-
ка мусить голосувати проти на-
гличости внесення, бо оно про-
тивить ся автономії краю. Се спра-
ва належить до сейму; дятого бе-
сідник протинить ся виборони пар-
ламентарної слідчої комісії. Можна
сидити ся тільки на слідство и до-
роші адміністраційній. Бесідник
ставив протє внесення, щоб пра-
вительство вислідило причини стрей-
ку і подало се до відомости. — П.
Мойса (Польк) замічає, що поль-
ско-русний спір не подібний новім
до спору чесько-німецького. Оба га-
лицькі народи є білі, але цілу ви-
ну приписує ся виключно поль-
ській шізістці. — По залягодженю
біжучих справ засіданє покінчено

і відложено дальшу дискусію до
слідуючого засідання.

Засідання ради державної з 30. жовтня.

Забрав слово п. Николай
Василько і атакуючи п. Глобін-
ського виводить, що Русини по-
просту хижєні під власть Польків,
що завжди засланяють ся крайною
автономією. В імені всіх Русинів
заявив, що Русини є найбільшими
ворогами теперішньої галицької авто-
номії і приложать всіх старань,
щоби вже раз відняти галицькі
відносини. Заняти ся ближше роз-
визанєм рускої квестії було би
гідним праці президента міністрів,
який хоче ухидити за державного
мужа. Дальше боронить п. Василь-
ко рускі сторонництва перед напа-
дами з нагоди стрейків. Обговорює
средства, яких уживали Польки до
придушення стрейків. Бесідник від-
носить факт, що Польки не огра-
ничали ся в тій борбі на Галичи-
ну, але старали ся, вправді без по-
волонення, мішати ся у відносини
обох народів на Буковині. Іх за-
вистість носується ся так далеко,
що хочуть примусити міністра для
Галичини до димісії за те, що той
не перешкодив встановленню позачі-
в і бюджет для гімназії в Станісла-
вові. (Потакуючи у Русинів.) Бе-
сідник остерігає Польків перед
дальшим безлицим провокуванням
Русинів, поєднує точка за точ-
кою з Глобінським і називає його
бесіду загальною денунціяцією, ра-
дом підозрінє і обид. Приходить до
острої ниміни сил між п. Н. Ва-
сильком а Глобінським. П. Н. Ва-

Я. Юлев.

Вже по соборчкку.

Ми в червні вийшли коло третьої
години. Як раз вийшла ся сльняна слу-
жба Божа, до сьмоди ніхто більше не
оголошував ся і ми були візні. Госпо-
дар попросив на обід і гості заїздили по-
чали випивати до недалекого парохан-
ського дому. В червні ливили ся лише не-
забруючий декан і двоє священників
двох народів, але й они небавом мали на-
дійти.

Між учасниками соборчкку було
дількох моїх знайомих товаришів, з ни-
ми я вже довше літа не бачив ся. Один
з них візти був як раз перед відїздом
тижневим парохом в село Н. і ми з той
нагоди склали йому бажаю.

— Не шукай дістати презенту —
віддавай ся одні товариш. — наказав у
кого так гарно жінка. Се й я міг би
вробити.

— О, се, — саміва ся виний, —
то тобі жінка виробила презенту? Всти-
дай ся!

Напаставаний не знав, чи брати се
за жарт, чи «бурити» ся. Вибрав сере-
дню дорогу. Незважаючи на сі дотини,
звернув ся до мене і розпочав зі мною
розмову. Се й показало.

— Знаєш, я довго маю щастя в у-
біганю о презенту. Я і не мрів ліволи
об сім, аби так скоро дістати свого.

— Ну, а як те стало ся? — спитав я.

— Та як... от довідав ся, що вмер-
лий попередник, а я там того самого

дня та до списав. А у мене презен-
тує конектор. Приїжджаю до міста, ви-
сїдаю з потагу, бачу, а списав стоїть
зі своїм капеланом на вероці і чекає
лише, аби подати. Іхав мабуть до Льво-
ва. Я сворше до него. Указав ся і стою
оподаль.

— А ти що ту, отче? — питає
мене списав і протигову до мене руку.
Я похвалював чечню подану руку і
пробрав багачий вид.

— Та я, прошу, прийшов з прось-
бою до Вашого Превосвященства, але
коли вже Превосвященний йдуть...

— Ну, ну, кажіть — додам мені
еще конектор віддаю.

Я й розказав. Так і так.

— Добре, — каже, — а хтож то
презентує?

— Високопреосвященний — поспі-
шив ся і скоро сказати — Високопре-
освященний презентує.

— Хіба конектор...

— Ну, так, то анічуть, що Висо-
копреосвященний.

Еще конектор подумав хвилю, а відтак
звернув ся до свого капелана.

— Занежити, сказав — сего отця
і село.

Зараз візаво «їзати» до потагу,
еще конектор, а я перочевив там на
двірці дві години і слідуючим потагом
вернув домі. За якийсь час я дістав
презенту.

— Щасливий чоловік — закінчив
я оповідання свого товариша.

— Та щасливий — відповів один
старший ніжє сотрудики, що прислуху-
вав ся оповіданню — щасливий, бо має
брата Василия.

— А ніби ти не маєш брата в не-
платири?

— І що з того — сказав другий
співбачник.

— Я маю, але ній вже вмер, а его
еще жив.

Присутні засміяли ся.

Тимчасом домашні заходили ся коло
столів. Кінчили випивати, внесли кра-
паний хлєб, розкладали пиріжки, замки.
Вело було вже готове, усі гості чевали
на залив господаря — не підходив ли-
ше декан. Служба Божа уже від ні-
години скінчила ся, відбуло ся водо-
святє, порина була вже майже порож-
ня, але дещо ще не було. Гості по-
чали трохи нетерпеливти ся.

— Той старий — говорили деякі
— то такий вже нудар, що сміє ві-
чить ся. Мусить витримати до посїд-
ного. Ми й за годину не дочекаємо
ся его.

— Та чечайно вже. Се так різко
ний торжество — визав до терпели-
вости сусід того парох — так дявно
уже соборчкку не було, що й варт на
него зині почекати. Ось небавом може
надїде.

По хвили я показала ся в дверях
мала, кругленька статя довго одижди-
го декана. На ливи его відбавало ся
умучення.

— Ви вже всі ту? — сказав на
привітання.

Священники уклонили ся. Декан
спитав поважно головою і подав дещому
руку. Господар попросив его за стіл.

— Чечайте вишє — відповів на
запрошенє декан — я маю ту яєсь
письмо від конектора, дайте отпим, па-
хай собі прочитайте. Але прошу по-
прочитати звернути мені назад.

Парох взяв в руси писмо, ливув
на пазір оком і дав иншим. Була се

яєсь маловажна вказівка, що до відли-
су метрик.

Письмо не забавилось в руках свя-
щенників і скоро опинило ся знова в ки-
шені декана.

Засїли до столу. Забрали тарі-
лки, задоволяло шло, застріляли ворин,
заговорили сміливі звуки славно-звісного
руского аміну — многіа літа, — пере-
підтані масенькими тоєстами...

Довго не умовили партійні спори,
довго гуляло як в нїтї.

Нарешті відїде ся поважний декан
і всі потаги з місць. Обід скінчив ся.
Подали черну каву а напїроси. Госпо-
дар попросив до оторода. В отороді при-
готовано вже три заєсні столони, за
якими небавом зачала ся заєзня па-
тристична робота...

Я відїздив яєсь случайно свого
пароха господаря і приступив до него.

— Отче парох — питаю ся — чи
довго еще гості будуть відпочивати ось
ту за столонями?

— Або що?

— Колиж зачне ся той соборчкку?
Я хотів би хоч раз відїти, як він від-
буває ся.

— Та то вже по соборчкку — від-
повідає парох і сміє ся.

— Іже?

Декан відпочив по обіді маленьку
годинку, попрацював ся з господарем та
вищеданом і відїхав.

28. IX. 1902.

ріжних мазьверзаций на шкоду скарбу в висоті 30 мільйонів рублів. Садство провадить сам міністер.

НОВИНИ.

3 краю.

Особисті вісти. Царський радник Урман удав ся до Львова, звідки в супроводі купювара поїде до Перевоєна. Консультантський радник Бежан поїде 3. с. м. в справі інтронізації інсталяції до єпископа Петропавла в Катаро в Далмачії. — Посла до державної ради др. Лулу прибув тут в суботу рано пошпичним поїздом з Відня.

Від'їзд інтронізації др. Ренті до Відня. В четвер 30. с. м. від'їхав інтронізатор др. Ренті до Відня. В найближчій тижні буде прийнятий на посаду у цесаря і зложити присягу. Святинна інсталяція відбуде ся 23. листопада с. р. На сь прибуде також єпископ з Далмачії і істриї др. Нікодем Мілан з Зара.

Вибори до міської ради. Вибори в III. виборчого кола відбудуть ся 10. листопада. Вибірчі листи будуть викладені в найближчих днях.

В справі др. Лулу інтронізації Шенерер президента палати гр. Фетера, хочаби вкати, чи президент перепродав ухвалу вилати в справі др. Лулу. Президент відмовив, що не має в тій справі інформції, а від правительств не дістав нікого повідомлення. — Як доносить „Neues Wiener Abendblatt“ найвищий трибунал вже заредажені дисциплінарного садства проти н. Лулу, а то задля браку порозуміння н. Лулу і поручка висноку правеному судом у Львові, щоб відступити акта державної прокуратури зі згаду на каригідність фактів, заступивши н. Лулу.

Льокаль акад. тов. „Сім“ знаходять ся при ул. Нового савіта ч. 36 с.

Проба „Боян“ відбудеть ся 8. с. м. о 7. год. веч. в „Народнім Домі“.

З скарбової дирекції. Концептний урядник Генрик Конрад, призначений до старостія в Сучаві, вістав перенесений до тутешнього уряду вимірювання належностей.

З завізничі. Ревізент державної завізничі в Чернівцях, А. Брувер, на власне жадані вістав перенесений в ставий стан свочинку. Брувер вістав свочуттваням директором тутешнього румунського банку.

З усіх сторін.

Руский театр, що перебуває тепер в Заїцинах оголошує на вносій садкуючі п'єсати: Вікторю 4.11. „Біле дівча“ опера в 6 відділах Кула; четвер 6.11. „Верхонини“, драма в 5 діях за Корженевським; субота 9.11. „Барон циганський“ опера в 3 діях Огюста; неділя, 9.11. „Триль гільтів“, фантастична опера в 5 діях з прологом і епілогом Нестров; вівторок, 11.11. перед-посадне представлення „Наташка Полтавська“ опера в 3 діях Котляревського; закінчить „Привіт“, діло музичне Коши; четвер, 13.11. послядне представлення „Катерина“, велика опера в 3 діях Аркаса. — З Заїцинах переїде театр на 8 представлень до Городенки.

25-літній ювілей літературної діяльності Марії Конопницької святковано на днях у Львові. В честь ювілянтки, яка нарочно приїхала до Львова, відбув ся у місній театрі концерт, перед нею складали сі годі численні делегації польських товариств та інституцій. Вечером в Колі літератів відбув ся бенкет в її честь. Між телеграмми, які наслідні на торжество кидали, були три зі Львова: від української молодіж, „Кружка українських дівчат“ і від редакції „Молодої України“.

Ще справа Гумберті. Замувати, що рада міністрів постановила уступити в уряду шість агентів поліційних Кош-сера, котрий не лиш не основна свого обов'язку, але ще й поміг втечі звістним магіям Гумбертам, що то підкупляли від людей яких 40 мільйонів. Говорять

загалом, що Гумберті ввечері дня 7. мав виїхати з Парижа з двома помічниками і на другий день бути в Бордо, де побути два чи три дні і поробили там всілякі оруди, щоб приготуватися в дорогу до панадської Америки. Відтан поїхали до Лібона і там всіли на корабель. Отже французи прася каже, що Кошсер не повідомив дирекцію порту в Бордо о втечі Гумберті та розіслав властиві поліційники в право і за границю несподівані фотографії.

Граф, доктор і редактор в одній особі — фальшивим карт завізничих. Дня 14. жовтня с. р. арештовано на станції в Гатіан при заїззанні, що їде з Літо-Сент-Міхаєлом до Будапешту, граф др. Матушк, редактор газети: „Літо“, за фальшивими карт завізничих. Матушка їхав пошпичним поїздом до Будапешту. Коли ревізор на станції Гатіан оглядав карту, побачив, що она не має звичайної праси. Заїззанний до легітимації, не хотів Матушка того зробити, а тоді ревізор віддав его жандармам. На телеграфічно повідомлення відповіла прокуратура державна, щоб Матушку арештувати. Зараз садуючий поїзд приїздив фальшивими назад до Літо-Сент-Міхаєлом. Тут зараз переслухало его і він признан ся, що при допоміж друкарні в Кошиках заїззував карти завізничі. При ревізор в его помешканні найдено кілька фальшивих печаток і штампів, між тим одну з відписом президента угорських заїзнич державних Ладина. Радина Матушка постарала ся о те, що фальшивими вилучено за вилучення на волю, а він зараз щоз без саді. Прокуратура державна розвирала за підписом гончі засти.

Хайборобські страйки. До польських часописей доносить, що в багатьох місцевостях на Пользі відбулися барабани страйки. В Товстенькім у Мліва Лана Горедьского на 200 мергів барабоз робить лише 80 бойків спрорадження з гір, бо місцеве населення застрайкувало.

На львівський університет вивезло ся досі 2000 студентів, з чого на правничий відділ припадає майже половина.

Зводника і торговельника жиним товаром Еліо Кунершміда, зі Сторожини на Буковині, арештував оноді агент поліційний Роземітрах у Львові. Кунершмід звівний був львівський поїзний лів заводник і торговельник жиним товаром, котрий вивозив диччати святами, і его пошукуючи вже під шість літ. Тевер приїхав він знову до Львова, щоб вивезти звідси жиний товар, і випукав собі якусь жидівочку Гітлю Маню Герцберг. Другу диччину, котру хотів також вивезти, записав він своєю жінку. Із найдених при Кунершміді документів показало ся, що він мав багато всіляких писем, котрі помагали ему вивозити диччати. Мав лист похвалний від то від его жінки, вивезеної в Галичину, що перебував відби досі в Калькуті, а з котрою він розвів ся, відтан пошпичну карту якої диччини, котру також вивіз зі Львова, удаючи, що з нею оженив ся, та всілякі інші папери, з котрих можна було переконатися, що він пандував не цілим свисті. Крім того знайдено при ній фотографія відби то розведеної з ним жінки в Калькуті і 82 корон, золотий годинник, великий позарес і 51 фунтів інтергалів золотом (1224 корон). Гроші і мноличество документів вложено до довозиту, а Кунершміда заманено до арешту.

Підмінована Росія. В панадській губернії розширює ся спільно між селянами революційна література. Дня волості старшина передали панадному начальству присланий їм поштою брошуру „19-го лютого“ (видане партією соціалістів-революційних), за що їх тіліло разів тигали на допроси, що вона записала ся раз на заведінні доставити не-дегальцину енергійним властим. В одній селі прочитано публично книжку „Проч з пошпичені“ (видане аграрно-соціалістичної літ), котра викликала величезне вражіння. На одній поштової станції Киринського утада була нимже виявлена картина, що представляла в сатиричній карикатурі царя Александра III. Картина була кілька неділя, неміж ними її не замітила поштина і не стала тятати до одвічальності нічим невинними зв-

дній. — В кутаїській губернії рух серед селян починає приймаати характер анно революційний: відкинуто властиві, записаності під пошпичені, званий рух у-бийств та атематів на помішників, про-повіді свободи праці і права до земельної власності всіх працюючих. Селяни відкидають ся загалом від всяких робіт; всі підпозаємні робітники покинули євоней, а навіть прислуга; поза, садн і огороди остали необроблені. Подокуди були пожежі. Серед сезни нанує побу-вала євондарність, а управитель пошпича-ють свої добра. Недавно явив ся там губернатор в супроводі саддатів, коза-ків і жандармів. Арештовано 25 селян і 4 селянських учителя. Однак ужитку з ріжки боали ся вчавити. Говорять, що се середство там годі примінити, бо за-везті гарішці „Бог знає, що натворять“. Так, як і в Полтавщині, також і тут ходять багато легенд. Розказують о жібій жончині, котра агітує по селах, садкуює селян і приваждати їх до присяги, посту-пати євондарно.

Лихва. Оноді пошпичи ся в Бо-льшій великій процес проти лхварів мішонера Гієра. По пореведеній роз-праві, до якої покликано 100 євондів, засуджено Гієра на 4 місяці вилання, 1000 марок зарп і на утрату всіх прав горожанських на против двох літ. Євон сніланка Вагнера, який приводин єму клієнтів з найвищою веретня, засуджено на п'ять місяців вилання, 500 марок гра-вня і утрату горожанських прав на 2 літа.

Засідане Надзираючої Ради тов. „Дністер“.

Рада надзираюча товариства вза-їмних обезпечень „Дністер“, відбула дня 23. жовтня с. р. звичайне квартальне засідане під проводом президента тов. Григорія Кулиша, в присутності 17 членів Ради і комісарів правительственого гоєрата Гута і розганула білясь товариства взаїмних обезпечень і товари-ства взаїмного кредиту „Дністер“ за час від 1. січня до 30. вересня с. р. виставом представлення справозданя дирекції що до руху і стану обох товариств, почім комісія ревізійна предложила свої справозданя з переведеного в червоні і жовтні с. р. шюотра каси і фондів обох товариств і доконаної ревізії книг і рахунків.

В товаристві обезпечень видано сего року по коєнці вересня 89.050 важних позів з премією 804.710 к., понер-редного року було в тім часі 78.749 важних позів з премією 682.197 к., отже сего року оплачує ся приріст о 1.575 позів і 10.292 к. премії. Більше обезпечень сего року прибуло зарівно на будинках як і на движимостях і збіжж.

Шкід приключило ся 777 на суму 425.721 к. (52.88 проц. суми вібраної премії), з того звернуло ассурація 230.686 к. (54.15 проц. суми шкід), а на власний рахунок остало 195.035 к. (48 проц. премії захованої на власний рахунок).

Кешта адміністрації разом з про-візансью агентів вносили за 3 квартали 169.229 к.

Актив товариства (по рахунок власний агентів) вносили 992.686 к., в тім власні льонції (наклади, готівка і цінні папери) 749.180 к. Цінних паперів було на 718.600 к. номін. вартости, а після ціни курсової поставленої до бі-лявсу на 680.378 к.

Фонд резервний побільшив ся до кінця вересня с. р. о 54.273 к. і вносив 440.876 к.

Фонд ємеритальний побільшив ся о 15.500 к. і вносив 63.254 к. До того фонду пришло титулом провізії з життєвих обезпечень за 3 квартали 2.868 к. Сума та повинна би бути в двох біл-ша, але на жалі дуже много наших членів закінчили свої обезпечення життєві в працісний товаристві, не через „Дні-стер“ ані через агентів Дністра, через що провізії від таких обезпечень при-пада вичиним посередничим замість, що-би виланути до фонду ємеритального „Дністра“.

Зворотів за минулий рік зачисле-но членам на рахунок премій 51.855 к., остало еще до відобрали 22.559 к.

В товаристві взаїмного кредиту „Дністер“ прибуло під 1. січня до 30.

вересня 309 членів — єсть проте всіх 5.315 членів, котрі декларовали 2.407 уділів в сумі 120.350 к. і вилану на них 91.655 к. (76 проц. декларованої суми).

Капітал власний товариства (уділи, фонд резервний і ємеритальна резерва) вносив 103.577 к. і єсть узаконований в цінних паперах і виладках банкових.

Рух виладок збільшив ся, в протиті 3 квартали вложиво або доложиво 1523 сторін суму 527.764 к., вилало 762 сторін 376.722 к., остало з кінцем вересня 1.218 книжочок виладкових в сумі 1.051.256 к.

Позичок уділено і вилачено 590 в сумі 505.230 к., звернено на позички 366.412 кор., остало 2.116 позичок в сумі 1.235.757 к.

Склата позичок послідопала пра-вильно: записав з ратами 341 дозвичків на суму 15.401 кор. (1 1/4 проц. суми позичок) в то:

з 1898 року	1 дозвичків на	89 кор.
з 1899 „	3 „ „	172 „
з 1900 „	7 „ „	495 „
з 1901 „	26 „ „	1825 „
з 1902 „	204 „ „	12820 „

Завізанних єсть 31 дозвичків на суму 10.457 кор.

Кешта адміністрації вносив 13.839 корон.

Капітал оборотний вносив 1.347.897 корон.

Рада по переведеній дискусії при-ніла до відомости оба справозданя Ди-реції і комісії ревізійної.

Відтак позагодила Рада справи під-шкодовань в дорозі ласи в тих сау-чаних до пошкодовань утратили після статута право до відшкодованя, не на-плативши премії перед пожаром, і при-ніла датки: Василеві Назарові з Вер-бичів равесного пошиту 150 кор., Дмитрові Туркусові з Угерев, стрийського пошиту 220 к., Петрові Сидоничову з Вілян-вни, теманського пошиту 300 к., Анто-нові Вілянському Милошовичеві з Ві-дини великої, самбірського пошиту 600 к. і Василеві Мочульському з Поддипра сокальського пошиту 1900 к. за будинки і 172 к. за движимости, разом отже 5 відшкодовань на суму 3.342 к. На засе-даню 8. мая 1902 приніла Рада 7 від-шкодовань в дорозі ласи на суму 1.182 к. загалом отже в тім році до кінця вересня приніла в дорозі ласи 12 від-шкодовань на суму 4.504 кор. Натомість відмовила Рада і не уділила ніякого дат-ку 4 пошкодованим, що до котрих не нашла достаточного оправданя і під-стави до помилуваня.

По позагодженю давачих справ адміністраційних закінчено засідане о год. 9 нп. 15 почером.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Фрідріх Герц: „Земельне питання в соціалізм, шість головних питань нашої сільської політики“. З німецького перекладу Ми-кола Леницький. Накладом Миколи Грабчука. Видання бібліотеки для оуєніальних наук ч. 2. Ціна 40 сот. Набути можна в Чернівцях у п. Миколи Грабчука, ул. Кладовища ч. 1.

В ПАПІРНІ „РУСКОЇ ВЕСІДІ“
в Чернівцях (Петропавла 2)
єсть на складі
слідуючі книжки:

Павел Т. Шенченко за 2 к.
Павел дум Ф. Колосов
за 2 кор. 50 с.
Павел Ос. Юр. Федьковича
за 4 кор. 1 па 3 кор. 50 с.

Про білізні закупи отукав ся
значний рабат.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронок і з прандних струєвих пер. ручки корони і з червоних. Вахлярі Галс, найновіший вироб, з білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Галс, широкі землі і тонкі у всіх довжинах для панів і панів.

Кони до подорожі на поїзді і санка, а також на привади на ліжках. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад прандних петербургських наліпків і червоних до снігу.

Балетні краватки: найновішого жанра. Балетні мужські сорочки модної, з Ріка і батисту. Найновіші сорочки і манжети, хусточки модні, батистові і полотняні. Гудзи до сорочок і манжетів. Мужські шкарпетки.

Ізла пішого савану продають ся по дуже вигідних цінах всі товари сорочкові, полотняні, вовняні і червоні.

Найбільший вибір кавказьких товарів для панів і панів, штифелів і домені червоних: анжеровані, Chevrons, Glacé і атласові, поцелети зі широкі землі.

Візьмі засоби на складі: порцелянові чашки, джмелі, тарульки, чашочки, кавчери і т. д. Прандна білизна: Сера: нафташми, мужські пончо, шкарпетки, Chevrons Eschafres і хустки, вовняні шалі і хустки, вовняні і полотняні джмелі, сорочки, кавчери; орієнтальні подушки і літки; полотняні вовняні і шугро-пані широкі рукавички. Полотняні і широкі червоні для панів, джмелі і літки, а також шугропані штифелі. Червоні до саванки для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

Марка охоронна: котвиця

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий **усмирюючий лік на втирано** по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просимо жадати цей загально улюблений лік все лише в оригінальних флашках з нашим вірним знаком „Котвиця“ з антики Ріхтера і для обережності приймати лише флашким тим охоронним знаком яко прандний.

Аптека Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлисавети ч. 5.



Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровича ч. 4.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4.

наб на складі отці

КНИЖКИ

Бєлєвський Іван: „Промисли“	кор. — 20	Швар Франц-Йосиф I.	— 20
Бєлєвський Іван: „Педогогіка“ для семінарії учительської і учнівської шкіл народних, (згідно чинного шкільного розпису) і доповнення „Народних шкільних виконавців.“	1-90	Семюк Іван: „Образи в природі“ I II	— 20
Букієвський Ем. В.: „Студії Богословські“	0 —	Семюк Іван: „Корба“	— 60
Гаршин Іван: „Методика“ наука в школі народній ч. II	2 —	Слободан Марія: „І хто жана біла“	1 —
Гайн Теодор: „Домашній лікар“, вірний керівник, як укладати різні писма	1 —	Стефанів Василь: „Сила людини“	1 —
„Перші кроки“, описання	1 —	Стефанів Стефан: „Будівництво Русь“	2-40
„Думки та мрії“, поезії	— 20	„Bestrebungen der Russen“	2 —
Гаршин Іван: „Малюк“	— 20	„Грозд“ або який лад і народи нас буди в грозді	— 20
Гоголь Микола: „Ревізор“, комедія в 5 актах, переклад В. Сімовича	— 60	„Ниралник“ як заложити книжку в бібліотеку і публіку	— 40
Гоголь Іван: „Примамки“ I II по Захарю Іван: „Жарт“	— 16	„Minoritätentum“ in der vom k. k. Bukowiner Landesschulrathes behufs Regelung der rathenischen Schulorthographie	— 40
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	Федькович Юрій: „Гроза“ том I	— 60
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Шейн жовтень“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Промисли“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	Франко Іван: „Русько українська тература“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	Шитко Осип: „Листи з школи“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	Бремйєр Деніс В.: Die griech. Prälakonten-Messe, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Status	3 —
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Життя, мука і смерть і історія перенесення мови сьм. вальковичів“	— 40
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	Яблоков Г.: „Шкільна учительська“, описання, пер. А. Крушинського	— 50
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Босідя про чини козацькі“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Мисл. Биткович“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Про буч, гойди прандний і про вибори до сейму“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„В чім наша сила“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Котвиця по шкільній“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Голов до шкільної“	— 20
Нойковський Олександр: „Листи“	1 —	„Зеркало“	— 20

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратупева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лиш у мене

жайлілшу сальожову нафту

по 12 кр. злітра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі от сорти суть неексплюдуєчі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточво лиш раз пересвідчити ся о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідини упрощає

20—50

Мориц Вельт.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіл народних і урядів парафіяльних так для гр.-ор. як і гр.-кат.

Дістати можна

по дуже дешевій ціні в друкарні „Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Ф. М. Л. С. Чернівці, ул. Руска 8. усевач нагніток

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи вносять ся лише на поперед-
ню застереженні. — Реплікації вносе-
чаться ніколи під оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	—
„чверть року“	5	—	—
„місяць“	1	—	70

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наживність за іноземні
платні в Чернівцях.

Внутрішня ситуація.

В виду сего, що правительством мав клопотати з проханням рекрутів, хоче воно направити справу, а то в той спосіб, що доfine внесений вже проєкт, а не його місце предло-жити в сьомий контингент на рік 1903. Як пишуть, з Відня конфе-рував в тій справі угорський міні-стер гонведін барон Фаєрварі з ав-стрійським міністром кращої обо-рони бароном Крігсмером, але по-ки що переговори не покінчені. Предкладаючи проєкт шестого кон-тингенту рекрутів на 1903 рік, не хоче правительством мати до діла з більшістю двох третин парламен-ту. Після конституції (§ 11 основ-них законів) маєт сь ухвалювати контингент рекрутів що року. Од-нак наряд армії вже з дана пред-виджував труднощі, що позначені з річним ухваленням рекрута і від 1868 р. предкладав заперіти проєкт на 10 літ. А власне до сього, тому що се стоїть в супе-речности до вишні наведеного § 11-го, потреба було більшої двох третин. Если правительством вертає ся до того, щоб контингент ухвалювати що року, то зрікаєт ся важкої користи. За те дістане оно вищий контингент при зви-чайній більшості голосів, але тіль-ки на один рік. Військовій власті боїть ся, щоб за рік-два не прий-шло до труднощі при ухваленню контингенту рекрутів, а се певне постарався ся використати австрій-ський і угорський парламент, або і поодинокі партії, щоб від прани-тельства добити ся всяких уступок і рекомпензат, як приміром дво-річної військової служби і реформи військового кариного процесу.

Як доносить „Die Zeit“, партія Вєєїтців грозить, що в разі як правительством не підтягне предло-женого вже військового закону, бу-дуть його побороювати як найострі-йшими парламентарними средствами, а то тим більше з огляду на від-повідь, яку президент Фетер дав Шенереру в справі х-ра Луку. — Що до становища Чехів до вій-ськового закону, доносить віденські часописи, що чеська тактика зміряє до повалення міністерства, а то на доказ, що без погодження якого-ного питання не можлива робота парламентарна. Чеський наряд му-сить бути на се приготований, що поєднати тактичних зглядів допу-стять до погодження сего, або тої справи. Проти опору з'єднаних чеських партій не по-ступити ніяке правительством ні кроком далі. — Се значить, що Чехи згодили би ся на предложе-ний військовий закон, за який-там партійний успіх, чи користь.

В світлі віденського кореспон-дента „Богемі-ї“ представляєт ся поведінка Чехів ось як: „Чехи, які переконані, що їх інтереси домага-

ють ся того, щоб парламентарна си-туация була як найбільше невесела, мусять добре напружувати ся, що-би штучним способом затримати хмару на політичній фірмменті. Ефекта радикальної тактики стали не так острі, а публіка жадна по-літичних питань, навіть сильніш-них ефектів. Нащо Чехи зложили перед своїми виборами дуже лег-ковірну присягу, так, що тепер стоїть перед кончеюністю перебі-вати мур головою. Если Чехи твер-дять, що законна справа тепер за-остригла ся, то тільки з труднощію можна їм вірити. Хто-ж дасть їм, на милість богу, внутрішню ури-дону мову? Правительством? Оно знає дуже добре, що даючи Чехам внутрішню урядову мову, мусіло би перервати засідання парламенту і поповнити акт політичного само-вільства. Або може Чехи викину-ють внутрішню урядову мову від Німців? Кілько разів предложа-ли німецьким партіям таке домаган-ся, тільки разів дістануть відповідь: не допустимо до ніякої внутрішньої урядової мови без німецької урядової мови і забезпечення німецького наці-онального посідання в Чехах проти чеської поведінки. Если правительством уступити перед чеськими обструк-ційними грезами, не буде в пар-ламенті ні одна закон погоджен-ний, парламент буде розбитий. А тому, що Чехи се самі дуже добре знають, для того они так неконсе-квентні в своїх обструкційних гро-збах. Що до заховання Німців, замічає кореспондент „Богемі-ї“ та-ке: „Ми кидали Чехам вже двічі ратушкову дошку; перший раз під-час ери водних доріг, цесарської по-дорожжя і праскої газети штук, другий раз тоді, як конференція казюбоних предсідателів робила па-дію погодження національних пи-тань по ухваленню бюджету. Тоді відкинули Чехи ратушкову дошку, яку їм правительством кидало по раз третій. ба, що більше, они ала-зи того державного політика, що хотів їм заощадити наслідків об-струкційних грозь. З тих причин не маємо ніякої охоти грати іще раз роль ратушкового товариства. Що вчора світало Кербера, то завтра може дістати ся нам. Буде-мо спокійно чекати, аж Чехи прий-дуть до переконання, що правитель-ство і парламент не будуть їм у-ступати, бо вони є вищими своєї власної політики. Німці стоїть днесь на тім становищі, що Чехи можуть вносити хочби і тринадцять наглядних внесень, слівстати і тру-біти, одним словом робити все, що їм подобаєт ся. Чехи стоїть те-пер перед альтернативою, або ки-нути ся у вир обструкційної бор-би, або приложити ся праз з ин-шими партіями до парламентарної роботи.“ — Після повисше ска-заного виходило би, що Чехи, ра-туючи свою загроженоу ситуацію, рідять ся на другу альтернативу.

Справа руско-українського універ-ситету в радї державній.

Промова п. Романчука.

Білизна.

Отже думаю, що в доповіді, що існують не ті умови, які є потрібні для основи руского університету. Правда, що на малозажу також труднощі, які ставлять на дорозі основи якого-ного університету, а іменно руского у-ніверситету. Іже торік звернув увагу его вищезказаний а. міністер просвіти, з якими труднощами стрічало ся основи-няв німці університету, як в Страсбургу. Але хоч вказати на основи-няв німців університету, до трудно-щі не виникли ся такими дуже вели-кими, а козоб і були ні, то їх перемо-жемо скоро. Університет в Чернівцях пр. основи в р. 1875 дуже скоро і при его основи не оглядаю ся дуже на німці труднощі. Але особливо порівня-ючи з німці університету, який був да-вадцять років, на польський, зверши-ла ся в р. 1871 дуже скоро, хотів тут труднощі не були багато менші, як те-пер в при основи руского університету. Там не було достаточного числа до-центів і аспірантів з трудом треба було випускати відповідних людей, а обсяга зливих катедр була з початку така, що не мігось відповідати вимогам науки. До-перва з часом се поправило ся. А що відносно руского університету, то тру-дності в сь стільки менші, що ми не на-даємо там, щоб не тільки забезпечено нараз. Ми маємо лише призна-ти руского університету в принципі, ми ма-ємо закон, а его виконання, обсяга поодиноких катедр послідувала-б поволи-вела можности обставини, в міру існу-ючих сил і т. д.

Правда, що заходять еще друге пи-тання, питання грошове, яке при способі, в який теперішній бюджет є дістанав-ний, могло би викликати деякі сумніви. Але думаю передовсім, що в культурній державі, як Австрія, грошове питання не повинно відігравати в такій справі важкої ролі. Вирішувати знає на те, що пресія університет доверив вишній, постановив мав би розвинути ся, так що для поодиноких роїв ся ріжниця в бюджеті зовсім не випала би зникнути. Але козоб і в тім допущено труднощі, що не лише Русини, але та-кож і другі народи Австрії, Чехи, по-дудневі Славяни, Італійці і Німці ма-ють основи університету, так що, якщо бажано доводити всім жаданням, треба-б основиати нить нових універ-ситетів, то в передовсім мусу поставити питання та оставити его опції вишнього урядового міністерства, який університет пресія-ноказує ся найпотрібнішим. А впрочім казоб і нить університетів мало є основи-вати, то Русини не маю-б нічого про-тив такого масового основиання. Навіть годі Австрія що не мала-б за багато університетів; до німців існуючих при-шло би еще нить нових, отже було б тринадцять університетів, с. є. один університет припадає би на більше, як два міліони мешканців. Коли порівнямо німці культурні праї, а іменно сусідні, Німеччину та Італію, то покаже ся, що там університет припадає на менше число мешканців. Тоді коли Австрія не хоче оставити поза тими культурними праїми, мусить старати ся, щоб мо-жливо приблизити ся до них і від зга-дом числа університетів, коли не може їм дорівняти.

Ще треба би поставити питання: де має основиати ся руский університет? Тут могли би бути лише два можливі случаи: або в Чернівцях, або у Львові.

Основаючи руского університету в Чер-нівцях було би невідважно, бо се не є осередком, центр руского населення, а основиати університет на окраїнах, чий нікому не падаєт ся відповісти. Осе-редком руского життя, руского населення Австрії, також руского культурного жи-ття, руских товариств, рускої науки, є Львів і жадно вище міста, як лише Львів не падаєт ся до сего, щоб там основи-ти руский університет.

Вирішувати ми мали би власний пра-во до тепер існуючого університету у Львові, ми мали би право до того, що-би сей університет не був польський, яким він є фактично, але руский. По-перше вже в мислях стоїть, як лише основиано сей університет з німецьким характером, ми мали катедри з рускою мовою. Коли сей університет основиано і по кількох літах основиано польсь універ-ситет, був він вправді перетворено чистю німецьким, але вже в р. 1848 одержав та-кож Русини русої викладач на кількох катедрах, а іменно вперед на теологіч-ній факультеті, відтак на філософським, а з початком шістдесятних роїв основи-вали рускі русі катедри, хотів еще поодинокі не було зовсім. Коли би Ру-сини в 1871 році, коли сей університет перетворено на утравістичний, мали бу-ли такий розвій, як его мають тепер, то не сумніваю ся, що сей університет припад би був німці характер, та що-б став би був не утравістичним на поль-ський лад. Але в тім випадку ми не хо-чемо відкинути наших претензій до сего університету, коли одержимо свій власний університет. Але як довго се не стане ся, то вже такі мусу до-магати ся, щоб львівський університет був приступний не лише для Польків, але і для Русинів, щоб би універси-тет в більшій степені признав руский характер, а есенціально, щоб був пе-ретворений на руский. (Притамування). Коли сей університет став польським, то стало ся се не на підставі якогось за-кона, але на підставі розпоряджень, а н. президент міністрів надавно тому за-мітив зовсім справедливо, що закон є стабільним сиріжком, а розпорядження лише кусним наперу. (Так є!) Отже не довго нема законної постанови на те, що львівський університет має носити польський характер, так довго ми може-мо унажати довший розпорядження лише кусним наперу. (Зовсім справедливо!) Але в повторюю ще раз, що ми в сій хвилі перестанемо відносити ніші про-тенси до львівського університету, коли дістанемо власний, руский університет. (Одзвоні).

А основиано руского університету у Львові не лише є повністю платаді, але се є навіть наглою кончеюністю. Чеканно вже довго на руский універси-тет від р. 1848, коли нам перший раз подали виглади на него та по укладі більші як пів ліку був би вже час пра-стувати до здійснення тодішних ви-мірів. Також є ми, як в вже згадував про се, одним з найбільш культурних народом Європи, який ще не має свого університету. Вирішувати і Полькам пови-но заважати на тім, щоб у Львові по-став би найстарше руский університет; бо від тої хвилі, коли ми повисшемо руский університет, як в вже згадував про се, ми відступимо від всіх своїх претензій до теперішнього львівського у-ніверситету. Вишній і тому було би на-глою кончеюністю, основиати руский уні-верситет у Львові, бо в останній часі на сь університеті вибухнули немалі козобіти між рускими і польськими професорами, як і студентами. Не хочу згадувати ширше про торішні козобіти, не хочу розводити, що донело до сесе-сній руских студентів, але замічу, що вже сего року русі студенти поставили жагана, які університетській власті не у-згадали достаточного, задля чого русі

студенти постановили з причини рішучо університет. властивий зперити ся до міністерства просвіти, а оскільки до трибуналу судового, а згадані адміністративного. Думаю отже, що жадній стороні не повинно бути неможливим, щоб знов прийшло до конфлікту. Думаю, що всім партиям, а також високому правительству повинно залежати на тім, щоб університет творив лише осередок для племени наших.

Я сказав на початку моєї бесіди, що не віддаю ся надто великим надіям на прихильне позоглядення нашого вислову. В останніх днях донеслися до мене, що польське Коло заважало ся проти основи руського університету у Львові. Мимо сих донесень, мимо їх припадковитості автентичності, я не можу знов повірити в них. Бо заздалеки минув рік, як бесіди Коло польського, грає Адальберт Дідушинський при першій читанні державного пресім'яра слав с'являюче (читає):

«Ми — се значить Польня, або польське Коло — будемо жадати для наших племенників, а також для братнього народу Русинів, щоб так в наших краях, Галичині, як і деінде, де яшче осіли в більшім числі, заперучені їм права були також оупроти них виконувати».

Думаю, що ледви чи голосування проти основи руського університету може погодити ся з сего товариственою високою речення польського Коло, а пречія не може припустити, що панове в польського Коло визнають двохлітню становленню, що на устах мають що иншого, а що иншого роблять на ділі...

Віршаві минулого року, коли відбувала ся розправа над надлим висловом про виснованню похвалено-славянського університету, заважало були також в весільній стороні, що їх с'являв себе проти основи якого-небудь нового німецького університету, з прип'якою, що Весільні не годять ся також на виснованню руського університету. Але думаю, що с'являв слова не є широкимисними словами, що они не є агідні в жісню і духом німецького народу. Дух німецького народу є після того погляду толерантності і універсальності. Але те, що тоді заважало, було нетолерантністю і партикулярністю. Я сказав би тут на слова одного німецького поета — се був відай Гердер, автор „Голосів народів в піснях“, який зложив с'являючі слова:

«Се марі мій пазний,
Який що для синів
Своїх ниде довгі лани,
Щоб привели домів
Народи всіх ланів.
І заведе на нирі
Який веселити в мирі».

А також на слова иншого німецького поета, на слова поета дольності, а сказав би, який каже про поета:

«Поет стоїть на висшій стражні,
Не на причілку партій».

Думаю, що також німецький нарід і загугняники сего народу стоять на висшій стороні чим на самолюбстві, партикулярних мотивах. І тимбільше очікую, що Німці будуть голосувати за основи руського університету, бо він пречія не стоїть в жадній мірі в суперечності з їх національними інтересами. Пречія Русини в Галичині не мешають в с'являв Німців, а в наслідок сего є виключений немий конфлікт між ними в Німцями, та інтересом якого народу не суперечать інтересам другого. Тому маю надію, що так Польня як і Німці будуть голосувати за основи руського університету. Що сего можна віддати ся по других славянських народах, іменно по Чехах та похвалених Славянах, думаю, що не потребує тратити слів. (Притакнувши). Се розуміє ся само собою.

Я хочу закінчити ось тими словами: В Австрії заводило багато привидів і треба, щоб с'являв привиди. А безперечно найбільша привид, якої по ділкам жадній нарід в Австрії, с'являв ся Русинами. Отже коли раі має зачати ся привиди привид, то оно повинно там зачати ся, де привиди заважало ся найбільшійшою, повинно зачати ся під Русинів. А правительство повинно чинити се тимбільше, що основи руського університету є не лише потребою і необхідністю для Русинів, але — я сказав би потребою і доконечністю дер-

жави. Один погляд на карту пояснює географічне положення, а зразком і етнографічне становлення руського народу. Не хочу бачити в те входить, а згадаю лише, що в Австрії є північній місто, в Угорщині називає ся не під місто, отже в Австро-угорській державі має чотири місто Русинів, але ще приє сего на захід похваленої Росії є більше чим 20 місто Русинів.

Війни в Австрії би ще і на півну обставину. В Австрії вистала тепер — а іменно ниде під доп'ятого часу — с'являв політичних і національних негодів. Теперішнє правительство намагало ся відвести народи та їх загугняники від с'являв негодів через те, що поставало їм перед очі економічні перисти. Але зоскід показав, що инша дорога була б д'являв. Колиби замість нещасливих мішенів, які на водні роботи, інвестувати і т. д. призначено, стала менша сума призначена на основи університетів, то було-б — думаю, таке основи культурних огниг с'являв відвол австрійськи народи від негодів. Не хочу доп'яв розводити ся над с'являв справою, тимбільше що вже пераз про неї була згадка тут у висшій палаті, та ще і инший посол руського народу буде говорити про неї. Кінчу прес'являв і закінчу до високого правительства та до всім партій с'являв висшій палати, щоба угодили ся на наше нагале вислову. (Живі привиди і оплески).

Справа русько-українського університету в раді державній.

Промова міністра просвіти і віросповідань д-ра Гартла.

Висока палато!

Мушу набожнати ся, що змучу високу палату моєю бесідою, будучи знов змушений, а проє прес'являв те саме, що я вже с'являв сказати при кількох нагодах. Я маю нагоду прихв'ячати ся до дебати, коли розходило ся о подібні нагали вислови і в не міг помилувати, щоб не заважати що до того предмету, що мені не впадає ся які підля природи справи висшій, які практично корисні змагати до с'являв цілі на с'являв дорож, на дорож нагале вислови. Я згадаю, що є дві обставини, які заважало докладного застановлення і приготування, коли маємо приступити до основи висшій університету. Мої слова с'являв без пражін, бо ті самі аргументи пертають майже в тих самих словах. А обі с'являв точки були: хрещенне питання і науково підготування. Я властиво, не міністер просвіти, тільки би ся, що мені аж п'ять університетів — сказав би — подало на тарелі (веселість, оплески: дуже добре!) і став мені тяжко відсукати від себе сліву, яку я міг би собі надобити основи такого великого числа університетів (нашій с'являв), але признаю ся до моєї слабосильності та і браву такої честолюбності. Правда, що слабосильність є відчувало більше, як кожний инший член високої палати, іменно с'являв слабосильності, щоба в істотування і роцюрядними средствами істотування університетів заважати в с'являв спосіб, як они повинні заважати ся. Во с'являв: Коли нині того рода наукове огнище має стати устроєно, то до сего потрібні таких матеріальних средств, яких і д'являв член висшій не було потреби подавати; ми мусимо нині, коли хочемо удержати університет, удержати конк'явуренцію, якої нині не має д'являв жадна. Во пречія с'являв мусити бути цілком похвалено університету, нехай він і який небуду кр'яв національно-культурні отано похвалено, щоба він удержав ся в суперечності в індивідуї добра людськості з другими заведеними того рода.

Але мої панове, коли жините один погляд в бюджет, який вам проложено, то побачите, з яких трудом ми усійма заспокоити заважати найдогугнянішій потреби, а с'являв ще треба було віддати, що є доконечним задля доповнення та удержання істотування університетів. Тож висока палата, коли би піднесла справу уважало нагалою і за нею голосувало би, мусіла би рішуче рішати ся на те, щоба ті знатні ередети, що потрібні на таї цілі, а нема їх зовсім

в наших фінансах, привозила через ниде покрити.

Однак ще тяжко є, так зараз через ниде створити с'являв наукову точку, якої доконечна потреба для основи університету і яка вже є гора мусити бути прихв'ячати. Можемо пречія віддати з тих с'являв, на які часто жалують ся по університетах, а якіна безпечнішими трудними се похвалено, заступити нагало заважаний убуток. Розуміє ся само собою, що трудність є там більшою, де культурний пруг є тіснійшим. Але ниде там, де він найширше розгатає ся, — отже як привидом з огляду на індивідуї університети в Австрії — треба найбільшого напруження, щоба заважати ниде і задержати добрі і спосібні професорські сили. Тож с'являв трудність з огляду на основи руського університету не є непереможною.

Не отагав ся признавати, що руський нарід заважало с'являв природного узаб'являв, особливо в останніх десятиках док'являв чималих річій, та що цілий рад знаменитих професорів с'являв національності похвалено на нашій університеті та они там розгатають похвалено д'являв. Але припустім, коли би ми були нині в стані створити руський університет, хто мені заважало би, що я д'являв би с'являв професорів зібрати з таких університетів, та що они с'являв послужили би заважати перестави ся на с'являв університет? (завсім с'являвляв). А коли би і послужили сего заважало, як я був би в с'являв — пречія нема багато таких людей — покрити потребу на тих инших університетах? Певно, що не в короткій часі і не зараз.

Так само я признаю охотно, що студенти руської народності відзначають ся великою чистотістю, пильністю і поважним старанням; але притім не можу замовчати, що власне з с'являв стороні, яку поважаний бесіди заважало остро, ті браві студенти одержували підмогу всякого рода. Се польські професори львівського університету, які що недавно тому назвали і предлажено до міністерства більшою число руських молодих студентів задля дальшого академічного основи, а коли в подібній тут наведу, що між ними находить ся два більшою, один математик, один творець і один правник, д'являв для медичної, то переконате ся, що се число, коли з ним приріхнати стиненній индивідуї національності, не є за мало. Тішу ся, що найближе с'являв таке число множини, молодих сил, та що се є професори львівського університету, які д'являв студентів с'являв підпиратимуть і пору ають. Думаю, що тин спосібом ступає ся далеко успішнійше по тім дорож, яка може довести до цілі, іменно створити потрібні наукові основи, з яких відтак ниде сам і в себе може потім прийти університет. С'являв дорож буде рішучо певнійшою, як дорож нагалою вислови, за яких пречія висшій палата по арізім застановленню заважало чи зможе рішати ся, с'являв рішуче має с'являвляв відзначальності за с'являв, що мусити прийти з уважало такого нагалою вислови.

Може заважало мені, що коли с'являв академічні студенти руської народності будуть кождо вже готові габітувати ся, для них заважало тоді дорож. Не можу віддати ся тім обам. Они на кождім німецькій університеті, коли віднайдуть законним німцям, стануть радо прихв'ячати, а також мушу признавати се і про львівський університет. (Притакнувши). Во, мої панове, число добрих академічних сил учительських, які віддають ся с'являв небезначній кар'яврі, якою такі академічна є, не велике, і кожда професорська колегія тіснить ся, справдично має радість з кождого молодого чоловіка, який ч'я в собі підмагу, віддати ся с'являв кар'яврі і зможе в першій ступіні, при прихв'ячати ся до доцентури заважало с'являвляв, які заважало осягненню цілі.

Також не сумніваю ся, що через те промостити ся повинні поступ для руської національності, що для неї буде готових ниде гімназій та на них будуть вчити учителі руської народності, бо они не лише вчать, але працюють також науково. Во с'являв ниде і учителі при середніх школах є семінаром для університетів і ми мусимо часто похвалено по їх учителів. А пречія не можу твердити, що с'являв Русинів не були вчинними що до основи гімназій, ані і тут ровній середній шк'яв мусити довести докінчати. Тож коли з нагоди обговорення сего предмету, протав один

позиції бюджету, дотично гімназій в Станиславонії ушла угада, що встановленню с'являв позиції є беззаконним, то похвалено мені на зовсім коротко та шире поясненню.

Не можу уважати встановленню с'являв позиції за щось, що с'являв с'являв legem, ба ледви чи praefer legem. Во встановленню позиція має лише під тим узаб'являв мати ниде заважало та доцюрна тоді стане у с'являвляв, коли за доп'являв учинити ся д'являвляв законним, с'являв є, коли буде готовна уважало галицького сойму. (Притакнувши). Як довго нема такої уважало, є природно встановленню с'являв позиції, коли можу уважати сего вислову, академічним. Але похвалено мені висловити надію, що наступити мирний настрій між партиями, і с'являв справа стане розгатава з ч'являв рішучих згадань в добровільній і справедливій спосіб. (Оплески).

Отворенє першої „Січи“ на Буковині.

В неділю дня 2. падолиста с. р. відбули ся перші загальні збори товариства гімнастичного і сторожогневої „Січ“ в Кісмані. На с'являвляв прибули репрезентанти деяких галицьких „Січів“, з'являв з доохресності і представителі академічного товариства „Січ“ з Чернівців.

Загальні збори отворив тинчасовий кошовий п. Тимофій Коричук промовою, в якій представив цілі і значіння „Січів“. Товариство се не тільки має хоронити людські оселі перед грізною силою огню, яка в одній хвилі заміняє ціле мужицке майно в попіль і згарища, але товариство таке має бороти ся також проти темноти. Темний мужик не знає, що йому відно до що не відно, задля того з мужиком обходять ся як зі скотиною. — Хто хоче кого висвітлити, то мужика, бо знає, що мужик не с'являвлявляв свого права і своєї гідності. Хто хоче когось використати, то найкрасше мужика, бо знає, що безрадний мужик дасть ся чим будь обдурити. „Січ“ має за цілі виховати нам в борбі з огнем і темнотою, хоробрих козаків, с'являвлявляв своїх прав, с'являвлявляв сего, що они на те жинуть, аби вибороти для свого народу красшу долю.

Потім промовив стух прав Никола Левницький в імені академічної „Січ“ з Чернівців, а пояснявши устан, нагадував на те, що між академічною „Січю“ з Чернівців, а мужицкою „Січю“ в Кісмані є тільки та різниця, що одні гімнастичують свій ум, а другі свою фізичну силу, а зрештою в стремління до спільної народної цілі, нема між обома „Січами“ ніякої різниці.

Приступлено до вибору старшин. Вибрано на кошового т. Тимофій Коричука, на осавула т. Михайла Северина, на учителя т. Никола Буланку, на скарбника т. Никола Литвинюка; на четарів тт.: Опофрїя Савчука, Никола Болонського, Георгія Пігулика Симеонного і Георгія Пігулика Тодорового.

По виборі підля промовали тт.: Криклинець і Зінович в імені с'являвлявляв „Січ“, п. Никола Левницький в імені турадської „Січ“, п. Богдан Левницький в імені Ч'являвляв „Просвіти“ в Нижній Галичині, п. Яромолоніч і много инших. Промова переклітало доклімацями (між ними декламаций Юлія Зінкевич із С'являвляв) і с'являвляв. — Відс'являвлявляв „Ще не вмерла Україна“ і „Не пора“

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахляри коронкові і з праздничних струсьових пер. ручни перлові і з черешками, Вахляри Glasé, найвишній широк, в білих, черних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Glasé, шірані землі і шовкові у всіх довжинах для панів і панів.

Копи до подорожжя на повози і сани, а також на привади на ліжка. Найвишній бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких казюків і черевини до снігу.

Вазели краватки: найвишнього жанра. Вазели мужні сорочки шовкові, з Ріце і батисту. Найвишній повії і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гудзи до повіїв і шматетові. Мужні шпиратки.

Ізпа піаного озону продукції се по дуже знеживих цінах всі товари кожухи, дзетени, ковгани і черевини.

Найвишній вибір привалязових тинярів для панів і панів шітлетів і домош черевини: дисеропаці, Chevrons, білі Glasé і атласові, похвалі зі шіре землі.

Білий ласоба на складі: першанісній мучни, дамелі зарукачки, започки, шпирати і т. д. Празднична білизна: шпирати, мужні повії, шпирати, Chenilles Eschagres і хустки, похвалі шпирати і хустки повіїв і полотняні дамелі шпирати, павани; отримані пудра і лоток; платені повіїв і шпирати шірані рукавички. Полотняні і шірані черевини для панів, дівчат і дітей, а також шпирати шітлетів. Черевини до санив для панів і панів.

Ц. к. склад оружжя, патронів і пороху.

Марка охоронна: котниця

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирючий лік на втиранє** по ціні 80 ест., 1-40 ест. і 2 ест. змиска купити у всіх антиках.

Просимо жадати сей загально улюблений лік несе лише в оригінальній флашці з нашою охоронним знаком „Котниця“ з антики Ріхтера і для остраожности приймати лише флашці тил охоронни змисом нео празднич.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлисавети ч. 5.



Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Друкарня тов. „Рускої Ради“
в Чернівцях улица Петровича ч. 4.
має на складі отці

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Прометей“	кор. — 20
Березинський Мечислав: „Педогогіка“ для семінарій учительських і учительських шкіл народних, (видане четверте, змисом розширене і доповнене „Народом педогогіки“ паволяний).	1-20
Будилець Ев. Ф.: „Студії Богословські“ Гавришун Микола: „Методика“ наука в школі народній ч. II	2—
Гаалі Теодор: „Домашній лікар“, збірка рецептів, як укажати різні хвороби „Перші допі“, оповідання	1—
„Думки та мрії“, похвалі	—20
Гершен: „Маларі“	—20
Гоголь Микола: „Ревізор“, комедія в 5 діях, переклад В. Сумишча	—60
Джизевич Іван: „Піппіліка“ I і II то	—10
Захарію Іван: „Жорте“	—20
Набманська Ольга: „Діалог“	1—
„Піппіліка“	1—
Найвишній Олександр: „В день святости“ Крушевський Антін: „Сорос“	1—
„Семінарія“	—60
Аукашівський Демко: „Богослов“	—20
Мартушівський І.: „Historische Zeugnisse über die Altesten Beherrscher und Einwohner der Bukovina und Moldau“ Окушевський Ярослав: „Лік з чужини“ Палак Михайло: „Про руско-українські народні читальні“	1—
Ribickak Darius: „Die Antis-Correspondenz“ der Volkshochschulen und Ortschulische Angelegenheiten	1-28
Рігуляк Ботей: „Верхньонісний владис“	2—
Росенчук Олександр: „Лік з чужини“	2—
„Чума горька“	—60
„Методика“ I	—60
„10 лік до діточка“	—20
„Хлопці садівники“	—40

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лиш у мене **найліпшу сальожову нафту** по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі ці сорти суть неексплодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лиш раз пересвідчити ся о якості мого доброго товару.

— Місячні замовлення приймають ся. —

О численні відвідини урешає

Мориц Вельт.

Просьвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрем

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) Ісхіаса, невралгії, болю в сугавах, нарви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райфелера), що прикладають ся до слабих частей тіла, умовляють найвишні температури з всіма термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченю і навіть застарілих слабостей. Значно усмирє біль. При ліченю є ціле тіло віяне окрім слабого місця, тому можуть його занести і ті, що терплять на серці, на конгестії і асимтїї. Ліченє може підбути ся і з помішанню пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАБС, Чернівці, улица Почтова число 5а.

БУКОВИНА

Передплата і наданість за іншими
платні в Чехії.

Тетина (мне сама до себе). Але й називає вони називують, не так, як я його бачу... а яюсь ниніше... во-

„псевдогосударств“ звичайн для цілї політичних і ми думаємо, що влади нісїкони не заборонили сейчас пп. визнаючи „псевдогосударств“ та не потагнули їх до одвічальности. Посол говорить в парламенті як речник і наступник цілої суспільности та виконує важне конституційне право і не знаємо як далеко ми зайшли би, коли-б нині кожда одиниця порушена в парламенті могла аргументом кулака і фізичної зручності обмежувати постолю свободу та свободу слова, уведени в інтересі і для добра цілої суспільности!

— *Синьський договір.* Зачувати, що міністер Делькасе хоче пофигути синьський уклад а то задля того, що уклад той награвив в парламентарних кругах на велику оцінку.

— *Романтизм на царськїм дворі.* В справі романтичної історії велик. Павла Александровича виходить на верх щораз нові, близькі подробиці. Великий князь Павел Александрович є, як звісно, стрілом тепер володіючого царя. Оженим був з грецькою княжною Александрою, що по двох літах подружжя померла. Перед трема більше-менше літами пізнав великий князь баронів Пістолькорс в дому Каратаєв, жену ад'ютанта велик. князя Володимира і залюбив ся в нїй. Уже минувшого року на балю прийшло до авантюри, наслідком чого бароніа Пістолькорс мусїла опустити балю. По якїмсь часі заходами велик. князя прийшло до розводу між бароніа Пістолькорс. Та в Росїї не найшов ся святий, котрий хотїв би був залюблених поїнчати. Велик. князь ще в червнї виїхав за границю і остаточно найшов в Лівонї святий, що поїнчав їх 10. жовтня с. р. Царя, як звісно, до живого обурило сїй мезальянс, тож усунув стрілу з військової служби. — Додати треба, що крім велик. князя Павла Александровича, перинорядно оженим також велик. князь Михайло Михайлович і Микола Константинович, що оженим ся з дочкою поліцій-стра в Оренбурзі.

— *Еміграція на Сибір.* Еміграційний рух на Сибір, що почав ся з початком минулого десятиліття, був через німого правительств, був через отворення сибірської залізничї, ріс щораз більше з кождим роком і переступив число мільон душ. Чисельнї подають ряд даних, з яких довідуємо ся, що переселилось до Сибіру: в р. 1893—65.000 душ, в р. 1894—76.000, в р. 1895—109.000, в р. 1896—203.000, в році 1897—87.000, в р. 1898—206.000, в р. 1899—225.000, а в р. 1900—230.000. — В послїдних однако літах праз зі зростом руху переселення, відбуває ся також зріст руху поворотного. І так в році 1898 вернуло з Сибіру 51.000 душ, в р. 1899—55.943, а в р. 1900—69.593. — Головною причиною тої появи є недостаточна оскільки уроджайних ґрунтів; лїпші ґрунти розібрано, а лишались тільки гірші і то в околицях висунених на північ, де упрямство рілї є трудною і невдачною. Се є головною причиною ослаблення еміграційного руху, не говорючи вже о неурожаях, що навїстили Сибір в 1899 і 1900 р. і дуже ослабили еміграційну горячку.

— *Македонїя.* В Македонїї Туреччина нагромадила силу війська, котро держить в шаку македонської патаги. Мимо того ситуація там не змінилась, бо з'оружені Македонці криють ся ватагами по недоступних стегах і використовують кожну нагоду, щоб відомстити свою тисячлітню кривду. — Тимчасом християнська Європа споглядає рівнодушним оком на турецькі брутальства під своїм боком, та про продуркованї там насильства і розбої турецькими властями навіть не хоче знати! — Туреччина збрала в Македонїї ті самі війська, що вже заправлялась до бою з християнами на Крети. Они допускають ся страшних жорстокостей на старцях, жінках і дітях Македонїї, що полишили їх дома по сезах, а самі поутїкали з обави перед меєю турецьких башибозуків. На таку незлудську месть та зліпські звущання посилає турецьке правительств тим більше, що чує ся безпечним

перед відвічальністю о стїзко, що в дипломатичній дорозї Порты знашла цілу вину тих розрухів на македонський комітет та Болгарію. Європейські держави позинили Туреччинї самїй зробити порядок в Македонїї, а Болгарїї зроблено навіть прития, що пособляє неостанцям і через свою границю доставляти воєнного матеріалу і зброю, а навіть и людей. Ізза того Македонці не можуть числити на поміч і охорону із стороны європейських держав. Навїть Болгарія, що з разом гарячо станула по сторонї повстанцїв, відтягнулась на нейтральне становище. — Президент македонського комітету Михайловський, виїхав ся в агітаційну подорож по Європі і гадає своїми відчитами поінформувати публіку про правдивий страшний стан Македонїї.

— *Чемберлен в південній Африці.* Міністер колонї Чемберлен в подорож до південної Африки задержить ся через тиждень в Наталю, а звідтам поїде до Трансвалю. Міністер надїє ся скористати в подорож дуже багато через безпосереднє зіткнення з аустралийцями всіх рас, крім європейської.

Русна селянська бурса в Чернівцях.

Чим більше руєний нарід приходить до свідомости і до пізнання своїх інтересів, тим більшу увагу звертають люди доброї волї на те, щоб як найбільше нашої молодїжи ходило до шкіл, особливо до шкіл середних. Та наш нарід бідний, не має на що послати своїх дітей до шкіл. Сему лихона старають ся зарадити бурси, що дають своїм питомцям як найдешевше поміщенє. Побіч бурси „Народного Дому“, заснуван п. П. Клим, студ. фіз. селянську бурсу, що має на цілї подавати поміч в науцї на біднішим ученикам.

Привітаємо ся справозданню тої бурси. — До бурси прийнято загальом 28 питомців і то 25 Буковинців, а 3 Галичан; 23 гр.-пран., а 5 гр.-кат. віроїсповідань; 7 гімна-

зистів, 17 з приготавлюючого курсу, а 4 з народних шкіл.

Доходи полягають на вкладках, які зобов'язали ся місячно платити деякі Добродїї; сума тих вкладок вносять за час від 1. вересня до 1. жовтня 100 кор. 90 с., а хвилених заможги 99 кор. 80 с. Разом вносять доходи 200 кор. 70 сентимів.

Видатки вносять разом 222 кор. 32 с.

Діяльність бурси представляє ся менше-більше так: для сімох учеників заплачено виїзду, для трох поїздів ся о метрику і покрито всі отримані з тим коштом; куплено ся для шістьох учеників книжки і заможгло ся трох питомців що до харчу. Крім сего заплачено квартиру, яку наймлено при улиці Броварній ч. 2. Складаєть ся вона з трьох кімнат і кухні. Місячна заплата за хату стоїть 37 кор. 60 с.

Успіхи в науцї до тепер дуже добрі: 25 питомців зовсім пильних при 1-їй конференції.

Крім вище наведених грошових датків, пожертвовали для бурси одїж отсі Добродїї: п. др. Филипович, п. нотар Дрогомирський і п. Мелест Левицький. Складаючи сам панам сердечну подяку, просять заряд бурси всіх, щоб річ, яких не уживають, дарували до сїї бурси.

Кураторами бурси вибрано Павла д-ра Константина Клима і професора Ісупенка.

Наша суспільність, відчувачи і розуміючи велику вагу, яку має отса селянська бурса, що приймає під свій дах найбільшійшу, жадає науки молодїж, певне підїмре п. Павлика Клима, як також і кураторію бурси в гуманних змаганнях.

КОВККК.

З краю.

Особисті вісти. Прибув тут єдиний міністер окорбу барон Казим і замішав в готелі Belle-Vue, а потім виїхав до Жучи до свого сина, що є офіцером при гусарах. — Посол Николай Васильєв відїхав вчора до Відня.

личнійше у трагічному тоні. А гарно — вони віддують. Ніхто не заважає своїй любові дїяти так, як вони про се мислять! І життя зовсім не трагічне... воно лише тїт, одноманітно... як велика мутна ріка. Коли-ж дивим ся, як тече ріка, то очі тобі втомляють ся, робить ся тобі нудно... у голові з'являють ся і навіть не сточені подумки: навіть тощо ріка.

Пол. (задумано дивлячись ся просто себе). Ні, п-б хотїла подивити ся на письменника. Ви отсе читали, а я слухаю, та й думаю — який він? Молодий? старий? Бронет?

Тетяна. Хто?

Пол. Отсей письменник...

Тетяна. Він умер...

Пол. Ой... яка шкода! Дивно? Молодий?

Тетяна. Середнього віку. Він був горілку...

Пол. Відпенний! (Павло). І йому се — розумні люди навчуть? Ось хоч-б отсей наш столітник, переконаний сьніпан, розумна людина, а — ні... чому се?

Тетяна. Жити нудно...

Петро. (заспанний виходить зі свого покою). Як темно... Хто се сидить?

Пол. Я... і Тетяна Васильєва...

Петро. Чому-ж сьвітла не засьвітить?

Пол. Ми любимо на потемнї...

Петро. До якого покою заносить з повою старих ознобу... Мабуть тому і у сїй бачив, немор і плину по мїйсь річцї, а вода у нїй гуєта, як леготї. Пливти важко... і я не знаю, куди треба плівти... і на бачу берега. Трапляють ся мїні яксь віддихи, але вони я хвилює за них, вони розсївають ся на пороз... гніз, трухляві. Вісвітняца

(всміхнувшись ходить по покою). Пора-б лягти ся чаю...

Пол. (сидить лягну). Піду заготовити (виходить).

Петро. Вечером у нас дома вносє надто... тісно в покур. Велї є передпідготовлені речі немор виставити, бідшати, нажжати... і шитишючи повітря, не дають дїяти (стукань руком по кредесї). От се конїрчина стоїть 18 років на тїм самім місцї... 18 років... Кажуть — життя швидко летить уперед... а ось преденє сього воно нїкуда не поспушло ні на вершок... Малим я пера розбивав собі лоба об його тїлїрку... а тепер він мїні чомусь стає на заваді... Дурацька річ... Не преденє, а символ якийсь... чортї-б його завади!

Тетяна. Який ти нудний, Петро... Тобі шкодить таке життя.

Петро. Яне само?

Тетяна. Ти нїде не буваєш... Тільки на горі, у Олені що вчора. І се дуже бантєжить старі... (Петро не відповідаючи сидить і сьмієть). Знаєш, а тепер чогось дуже втомлена... У школі мене мучить шум і неспокій... Тут — тиша та порядок. Хоч у нас повеселїшало з того часу, як переїхала Олена, та я все-ж таки дуже втомлена! А до сьняг ще довго... Падаєть, грудень (одимичи вдивляються в шесту).

Безсміянов. (настремляючи голову в дверї свого покою). Засьвітлїли вогнічки! Прощення, дивись, який не панїоль?

Петро. Нависав... нависав...

Безсміянов. Нависав нависав... ох-х-х-х (жовить ся).

Тетяна. Яко прощення?

Петро. „Що до стїгнення з хуни Сидова 17 карбованців і 50 копїлок за пофарбування даху на шонї“.

Куліна Івановна. (уходить з ляною). А на дворі знов дощик пішов (відходить до кредес, виїмає з нього посуд і вить до стола). Холодно в нас чомусь. Топили, а холодно. Старий дїм... продуває... ох-х-х! А батїло, дїти, знов сердитий... поперек, каже, у нього доміть. Теж старий... а все нещастя, та нещастя... Видатки великі... турботи.

Тетяна. (до брата). Ти сидїш вчора в Олені?

Петро. Еге...

Тетяна. Вовело було?...

Петро. Як завжди... пили чай, сьнівали, добатували...

Тетяна. Хто з вами?

Петро. Я з Нілом та з Шішкіним...

Тетяна. Як значайно...

Петро. Еге. Ніл з знаком князя пронєс життя... Він отримав драгує мене проповідю бадїорности, любови до життя... Сьмішна. Слухавши його, починаєш уважати собі се нікому не знає життя чимось подібним до американської тїтї, що ось-ось в'їздить ся тай обєнїзе тебе успішними добрими... А Шішкін проповідував користь з мого і шїх-лявїсть тїтїтї... та доводив мїні, що з мене буржуазний хїл думок.

Тетяна. Усе теж само...

Петро. Так, як значайно...

Тетяна. Тобі дуже подобаєть ся Олена?

Петро. Нічого собі... гарна собі... весела...

Куліна Івановна. Вертїйся воно! Пусте ж життя. Що дїм я нї гостї, чїї та цукри... сьніг та танї... а от жидицьї не може собі купити. Із миски злипаєть ся та на підлогу вода наливає... дїм тїотї...

(Далї буде).

Вклад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронні і з правилих струнених пер. ручні перлові і з черепаш. Вахлярі Glasé, найпопулярніший виріб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рушнички: білі Glasé, шпирні земні і шовкові у різних довжинах для панів і панів.

Кони до подорожи на нивозі і сани, з таном наприпада на хіжк. Найпопулярніші бронзові товари і з старого срібла. Склад правилих петербуржских нальотів і черепаш до снгу.

Базені крахмелі: найпопулярнішого жиру. Базені мушкетерські шовкові, з Гіко і багнету. Найпопулярніші коні і машини, зустовні шовкові, багнетні і позолотні. Гукни до коні і шовкові.

Ізза пішого сезону продають та не дуже зменшені цінах всі товари кожухові, платові, вовняні і черепаш.

Найбільший вибір кардинальних товарів для панів і панів штилетів і коні черепаш: локерівані, Chouveau, білі Glasé і атласові, повиселі зі шпирі земні.

Біліші засоби на складі: першоземні чучи, дамські шаруванці, капони, колери і т. д. Правилих білих Егора: платаних, мушкетерські понохи, шпирити, Chenilles Eschagres і хусти, повиселі шалі і хусти повиселі і позолотні дамські снідиці, кимани; огрівачі, вухли і дити; платові повиселі і зустовні шпирні рушнички. Позолотні і шпирні черепаш для лані, дити і дити, з таном зустовні штилетів. Черепаш до повиселі для панів і панів.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороку.

Марка охоронна: котини LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лік на аттиране** по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просямо жадати сей загально улюблений лік все лише в оригінальних флашках з нашим охронним знаком „котини“ з антики Ріхтера і для осторожності приймати лише флашки тим охронним знаком яко правдиві.

Аптека Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Блісавети ч. 5.



Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най кунус лиш у мене

кайлїпшу сальхову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

подвійно рафіновану цісарську оливу,

котру по зниженій ціні лігше по мож дістати. — Обі сі сорти суть нееконьдуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лиш раз пересвідчити ся о якості того доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О чиселні відвідни упрашаю

Мориц Вельт.

22-30

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свіято від 9 до 11 години рано.

Друкарня тов. „Рускої Ради“
в Чернівцях улица Петровича ч. 4.
має на складі отой

КНИЖКИ

Білянський Іван: „Промисел“	кор. — 20	Швар Франц-Йозеф І.	— 20
Барановський Мечислав: „Медисотина“ для семінарій, учительських і учених лікарських шкіл, (видає чотирьох томів)	1-20	Красношестський Людвік	— 40
Будзицький Ев. В.: „Студій Богословств“ Гармашу Микола: „Методика“ наука в школі народній ч. II	6 2-	Сенков Іван: „Образки з природи“ I II	— 20
Галль Теодор: „Драматичний писар“, обира приміря, на укладати різні писемні „Перші верси“, повиселі	1- 1-	Семанов Іван: „Карба“	— 80
Гаршин: „Маларі“	— 20	Саводіян Марія: „І хтож вона біла“	1-
Гоголь Микола: „Репітор“, заводи в А. Діх, переклад Н. Степанця	— 60	Стефанія Василь: „Опівка казочна“	1-
Гуканов Іван: „Правилка“ I II по Захара Іван: „Жарти“	— 16 — 20	Стоцний Стефан: „Вуковичівська Руса“ „Beiträge zur Kenntnis der Rumänen“	2-40 2-
Кобилецька Ольга: „Людина“	1-	„Громали“ або який лад і порадити має бути в громадї	— 20
Ковалевський Іван: „В день святковий“	— 20	„Порядки“ як закладати власні по житкові і шкільні	— 40
Крушельницький Антін: „Серце“	1-	„Minoritätentum“ in der von k. u. Bukowinaer Landesregierung beauftragte Begehung der rumänischen Schul- verhältnisse	— 40
Луканович Діоніс: „Партизи“	— 20	Федьківський Юрій: „Теорія“ ток I	— 20
Мартушвіц І. I: „Historische Zeugnisse“ über die Altknien Beherrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	Шейд Жюльєт: „Шейд“	— 20
Окуновський Ярослав: „Листи з чужини“	3-	„Проксурса“	— 20
Попович Микола: „Про русько-українські взаємні відносини“	1-	Франко Іван: „Русько-українська територія“	— 20
Ріхліак Дарин: „Die Antisemitismus- denk“ der Volksschullehrerinnen und Ortschullehrer Angelegenheiten	1 23	Шентея Осип: „Листи з нивозі“	— 20
Рішак Євдокія: „Перекладати слова“	2-	Бремліч Діоніс О.: „Die griech. Prä- sentation des Meeres, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Status“	2-
Романов Олександр: „Ластівка“	2-	„Життя, жуки і саєрти і історія перелітання жука зм. великомучи- ницької лави Сучавської“	— 40
„Чужа гордізна“	— 20	Яблонський Г.: „Сільська учителька“, ове- рідане, пер. А. Крушельницького	— 20
„Метелик“ I	— 20	„Босди про член кооператив“	— 20
„10 тисяч для дитини“	— 20	„Кос Католицька“	— 20
„Колоді садівники“	— 40	„Про буд. сейм український і про вибори до сейму“	— 20
		„В чім наша сила“	— 20
		„Котий по волю“	— 20
		„Годок до народи“	— 24
		„Варна“	— 20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) іехіаса, невральгії, болю в сугавах, нарви і слухлизи.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райфелера), що прикладають ся до слабих частин тіла, уможливають найвищі температури з великими тепловими методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Значно усмиря біль. При ліченні в ціле тіло ніколи окрім слабого місця, тому можуть його занести і ті, що терплять на серце, на пошесті і асмагми. Ліченя може відбутися і в домашню пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЄС, Чернівці,
улиця Почтова число 5а.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при уряді Петровіча ч. 2.
Рукописи вносять ся лише на поперед-
ню застереженні. — Редакції неопе-
чатані візити від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — а.
„на рік“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Поодинокі числа „Буковини“ 16 сестиків.
Передплата і підписка на інсерати
власні в Чернівцях.

Рада державна.

Засідання з дня 6. листопада с. р.
(Продовження).

Палата прийняла так нагальність, як і шестий внесений п. Кляуфача. Потім по короткій промові прийнято внесення Крамаржа, щоби отворити дискусію над промовою д-ра Кербера з дня 16. жовтня. Перший промовив п. Паятушек. Бесіда критично зниконий проєкт, проведений правительством, бо він стоїть в суперечності з основними державними законами. Сей зниконий проєкт не тільки не усуває дані кривди чеського народу, але іще більше їх загострює. П. Хоц заперечує компетенцію ради державної до регулювання мовних спорів і підносить, що зниконий проєкт д-ра Кербера не може такі відновити Чехії з огляду на те, що він зажадав засудити для німецької мови державної. — П. П. з'явився, що хотів полудневі Славяне не мають ніякої причини доїрати правительству, то всеж такі хочуть його підняти в ам-ганах антивоян підноси, користних до успішної парламентарної праці. Правительственный проєкт хоче обмежити управління мовних спорів на Чехії і Моравію. Але полудневі Славяне домагаються енергійнішого і практичнішого рішення мовних спорів, углядючи при тім права всіх славянських народів. — На тім засіданні перервано.

Засідання з дня 7. листопада с. р.

По закінченні формальних справ, приступлено до дальшої дискусії над бесідою д-ра Кербера. П. Вьякін каже, що опочем проти-славянської політики правительств з віст італійської ірредонти в Далматії. Бесіда наводить численні приклади гравітації Крватії. — П. Беріра йтер підносить коментарі устава про фінансового плану і ціли утримання бюджетової рівноваги. — П. Крамарж каже, що правительством, навіть виконати свої приречення і запровадити внутрішню чеську мову, пропонує проєкт, що виходить тільки на користь Німцям. Парламент не є ані компетентний, ані здібний до рішення мовних спорів. Цілу правительственную політику диктують німецькі радикали. Чехи не хочуть, щоби їх трактували як народність другої ранги. — П. др. Шікер домагається від німецької державної бесіди з п. Романчук піднести зниконий спір між Русинами і Польками в Галичині, який є не менше важкий і не менше тяжкий до рішення як спір чесько-німецький.

Інсталяція митрополита др. Репти.

Інсталяція митрополита Репти відбулася 23. листопада. До Чернівців митрополит прибув 18. с. ж. Годину приїзду оголошено місцеві часовисі. Програма офіційного прийняття така:
1. На вранішній час (на червоній дорозі, двірці в Непозоріках) привітають митрополита делегати церковних патріархів, духовенство і світські особи. По

привітанні митрополит візиде особливий поїзд до Чернівців. В часі такої будуть виступати митрополита віроти і віроти тих громад, через котрі буде пересуватися поїзд.

2. На двірці в Непозоріках очікуватимуть митрополита черноморські і буковинські єпископи і ігуменні протодіакони і ігуменні.

3. На двірці в Лужанах вітатимуть протопрезбитер і асистент протопрезбитерів і протопрезбитерів і віроти з єпископів і віротів.

На святковому прибранім двірці в Чернівцях привітають митрополита члени митрополитської консисторії, церковні патріархи, заступники п. к. палатний адмірал краснов, столяр, швей, товариства і прочіх корпорацій. Святковий поїзд візиде ся при допомозі коней, котрих передові асистенти особливий комітет, з єпископів і віротів через голову уряду до гр. ор. катедр. першим, з віротів через укр. єпископів, ратушних, реліг. університетських і резиденційних до митрополитської палати. В часі святкового поїзду будуть держати шпалери: а) в двірці аж до ратуші всі товариства, як також патріархи і єпископи і єпископів народних. б) З ратуші аж до катедральної церкви устануть ся всі мужики і дворяни шпалери. в) На єпископів першим шпалери візиде ся до двірця першим шпалери черноморських гр. ор. народних патріархів і єпископів опітротів: в середній проїждній сцені з тих патріархів та до того призначених аудиторіальних і оркестрів. До самої церкви візиде тільки заступники палатний, швей і прочіх корпорацій. Останнє шпалери буде зарезервованим для палатний і палатний. Всі прочі особи, установлені членами комітету на церковній шпалері, устануть ся так довго на своїм місці, аж поки візиде ся до двірця. г) З ратуші аж до резиденції доповнять ся шпалери тим способом, що в часі богослуження і перші установлені особи з єпископів і віротів візиде ся до ратуші будуть справлені членами комітету на означену дорогу для поїзду (ринок, томпанова, університетська і резиденційна уряди). По скінченні доповіді в катедральній церкві устануть ся цілий поїзд в тім самім порядку і в означенім на-

прямі до митрополитської палати. При цьому резиденційній палаті приймуть митрополита настоятель і нитомі єпископи, що супроводять митрополита серед єпископів і віротів аж до двірця резиденції. При двірці резиденції приймуть митрополита заступники митрополитської консисторії і єпископи. Після візиду митрополита до митрополитської палати, візиде ся до апартamentів, звідки устануть ся до головної сцени.

Промова Николая Васильяна в палаті після 30. жовтня 1902.

Далі.
Але я повертаю до краю, що сподіваюсь буди історією високої палати. Галичина є Екзодом автономії. На довіч сего наведу лиш те, що автономісти правильно передбачували тут в палаті всі наші наміри, щоби правительством не допущено шпалерних виборів нахуляти та брутальності, які рік річ до початку закрутують високу палату. От і в тім сирнім палаті др. Фідер, іменем високоповажаних наші чеських товаришів прилучивши відразу до палати, котрою хоче почасти заспокоїти свою совість, з другої одної сторони не хоче покинути старої палати з „Колом полем“, а особливо автономію відважливих автономічних устроїв.
Отже, мої панове, дуже маю, що, коли б наші єрарх чеський мав ту саму автономію, яку має Галичина, так, до обох сторін мужи як-тої культури — так спалити — бува б на-кавані, управління відносини у власному краю, то він став б через се справжнім Екзодом. В Галичині од-нале, в краю, до з одної сторони Русини розпоряджували великою мовою од-нале, а відносно мови чеською інсталяцій, а з другої сторони Палати до-пускають до значіння лиш такі демократичні елементи, як посол Глобінський, до-отже автономія нічого вишого не означає як пановання одної могутньої класи,

Максим Горький.

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Полтавська.

(Далі).

Тетяна. А вчора була улюбл. на сімейних сходинах... Чаю місяць уряди (член магістрату) Сомов, кур тор мої школи, ледя кинув мої голови... так. А як увійшла виховання судні Романова, він кинув ся до неї, уловив ся, мої губернаторів і пошавив її руку...

Куліна Івановна. Ого беззачини! га! Де-б узяти чеську дичину під ручку та пошавити її, повести її по сльї вилучення, прилюдно...

Тетяна (до братів). Ні, ти подумай: учителька в очі сльї ледя варті менчої шани ніж розпусна, палатинська жінка...

Петро. Не варт уважати на таку... сирійність. Треба ставити себе вище... А вона, хоч і розпусна, але не мільєсть ся.

Куліна Івановна. А ти відіймає зими? Лизав її лице, чи що? Сестру образили, а він за образицю загубив ся...

Петро. Мамо! Годі вам...

Тетяна. Ні, при натори ніяким робом такі не можна баласити... (за дверми в сльї чути важкі кроки).

Куліна Івановна. Ну, ну, вишкіривсь... Ти-б, Петро, чим ото спарирувати, скомар би краще прийти... А то Степаніда свирить ся — важко, важко...

Степаніда (примосить самовар, становить його до біля столу). Виростувати, виростувати, жінки до палатини. Ну, як вам було задово, а в тілі знов кажу — сил у мене не стає таскати оттавого чорта, ноги підломлюють ся...

Куліна Івановна. Що-ж — може окремого чоловіка навести?

Степаніда. Як хочете! Негай сльїки носить що йому! Петро Васильовичу, постав на сльї самовар: дзєбі сил не має.

Петро. Ну, давай... сльї! (становить самовар на сльї).

Степаніда. Спасибі! (відходить).

Куліна Івановна. Справді, Петрусь, скажи лиш сльї, який, пал би він самовар покласти? Йй босу...

Тетяна (сумовито вітает). О Боже мій...

Петро. А чи не сказати-б йому, щ-б він воду не сльї, підлогу мою, конний чистив, та вже до речі й білає прав?

Куліна Івановна (з досадою маже на свою руку). Що його дурна баласити? Се все своєю чергою й без нього робить ся... А самовар принести...

Петро. Мамо, як що востора порушуват ся ваталий питання — питання про те, кому носити самовар, й пошрте, що питання се закінчить ся нерозв'язним до того часу, доки ви не наймете двірника.

Куліна Івановна. На тривогу він дав ся, той двірник? Батько сльї двір прибірає...

Петро. А се називаєть ся скупістю. А скупістю — не парто, коли є у банку...

Куліна Івановна. Сес. Пать! Почує батько — він тобі дасть баню. Ти у баню гроші поклади?

Петро. Послухайте!

Тетяна (спокійно сльї). Петро, та покинь хоч ти... адже товариш не став...

Петро (відходячи до сльї). Ну, ну, не кричи. Невже для себе самого втигаш ся у сльї сльї...

Куліна Івановна. Вже й стогуті. Так матери і слова не можна сказати?...

Петро. Але що для теж саме... Від сльї змагає на дупу палатини кльї кльї, кльї.

Куліна Івановна (кричить у двері свого покою). Тату, вже час їсти...

Петро. Як свирить ся речиння моє вигнання з університету, в палду у Москву і, як і перше, приїздити му сюди на тиждень, не білає. За три роки університетського життя в відданні від дому... від сльї мильянейної скупістю та того мильянейного метушніна. Ось самому жити, вода розкошима родильного приставництва, ось що гарно...

Тетяна. А мей от, нема куди їзти...

Петро. Я кажу тобі — їд на курси...

Тетяна. Аз, паліце мені курси дали ся? Я жити, жити хочу, а не очити ся... зрочухий сльї!

Куліна Івановна (закладає чайник на самовар, обирає руку в скриню). А бодай ти тріс!

Тетяна (до братів). І я не знаю, а не уявляю собі, що значить жити? Як я-б могла жити?

Петро (задумав). Т-та-ак, треба жити жити... обережно...

Безсмертний (виходить зі свого покою й пошавити на сльї, сльї на сльї). Степаніда кльї кльї?

Куліна Івановна. Петрусь, поклич лишень. (Петро відходить, Тетяна віде до сльї).

Безсмертний. Знов пильного цукру купили? Сльї-ж раз і палати му?...

малою завше на ош інтереси власного стану, там такі відносини мусили довести до такого результату, який мав бути здебільшого, яка була є тут в палаті. (Зовсім справедливо).

Я мушу отже заявити іменем мого народу, — а я знаю, що в цьому певно говорю в імені всіх руських сторонників —, що ми є порятками дотеперішньої автономії в Галичині, що ми всім сподобалися і кожного часу будемо намагатися, щоб центральноє правительство пізнало ті відносини і мало вплив на них та, що ми будемо аж тоді автономістами, коли в Австрії буде заведена програма народної автономії.

Отже дозволяйте мені, мої панове, коли вже двоє товаришів з мого народу вчорашнього представили рішучий стан рішучого страйку, і коли з другої сторони якої консеквенції того стану рішуче піднесено проти автономії малою, проти нестрої в першій лінії виступили наш президент міністрів, а низишче цілий ряд бездіяльних в „Польського Роза“, щоб я повернувся до бесіди Єго Ексцелленції панів президентів міністрів. Са вишказала певне задоволення у Єго Ексцелленції пана Давида Абрагамовича, бо Єго Ексцелленція панів президентів міністрів опростувала всі піднесені тут в палаті заводи Русинів і представили рішучі страйки в такім світлі, в яким жако дає того „Роза польське“.

Мої панове! Я мушу признати, що Єго Ексцелленція дуже намагався дати тут в палаті задовільняюче „Роза польське“ та що „Роза польське“ може толкувати багато місць Єго бесіди так, що президент міністрів стоїть по Єго стороні.

(Далі було).

Політичні вісті.

— До ситуації. Grazer Tagespost доносить, що в парламентарних кругах зачувати про закриті парламенту, а в кругах політичних опонідають, що правительство готове згодити ся на дволітню військово службу, коли би оба парламенти пристали на ухвалення збільшення військових видатків в наслідок збільшення контингенту рекрутів.

— Вибори до союму. При тіснійшим наборі до низно-австрійського союму в дільниці Фаворітен, побідали антисеміти. Вибраний християнсько-соціал. (антисеміт) Прохаска 6.262 голосами проти редактора соц.-демокр. „Arbeiter-Zeitung“ д-ра Адлера, котрий перенав 39 голо-

сами (одержав 6.223). Тим робом антисеміти здобули цілий Відень і будуть мати 1/4 більшість в низно-австрійському союмі. — При виборах до стирійського союму вибрано 13 з німецько-люд. сторонишників, 1 з хлопського, і 1 ліберала. Торговельна палата вибрала 3 німецьких людей. — До соляногородського союму вибрано з міста 9 лібералів, 1 німецького людоця і 1 катола, а в торговельній палаті 2 ліберали.

— Відецькі в Англії. В часі побуту свого в Англії цесар німецький Вільгельм має стрітати ся з португальським королем Дон Карлосом. Між Німеччиною, Англією і Португалією буде заключений якийсь договір.

— Конфлікт італійсько-турецкий. На червонім морю біля місцевості Міди в окрузі Ємен в Аравії, прийшло оподі до кровавої боротьби між піратами а італійськими кораблями. Три італійські кораблі під командою Арноні-ого напали на морських розбійників, що схоронились були до Міди. Кораблі піратів знищено, а між ними сиранило страшенну різню; по італійській стороні пало двоє мореплавців. В тім самім часі острілював один з італійських кораблів якийсь гніздо піратів і приневолив два воєнні турецькі кораблі до пофени під загрозою, що в протавнім случаю відставити оба кораблі до Гобейди. З того виникла ся поважна міжнародна kwestія. Італійський консул в Царгороді освідчив, що в тій справі не одержав ніяких відомостей. Суатая відісе ся два рази телеграфічно до італійського правительства і зажадав, заки приступити ся до заважання справи, дофенила подання кораблів з під Міди, бо ніякиме прийшло би до заострення ситуації, бо і турецька залога в Ємен мала би тоді право виступити зацінно, з чого виникав би ся дуже поважний конфлікт. Італійське правительство відповіло, що передусім мусить бути виконані попередні умови, які постанови був Арноні турецькому правительству, а то заплача 15.000 фунтів яко відшкодування для родни погібших мореплавців і видача піратів. Мимо того ultimatum від-

жево аж до 15. с. м. — Турція дуже занепокоїлась поступоюванням Італії, бо зловлені піратів є трудним і потребає дуже довго.

— Російська революція. Берлінський Verwärtс оголосив російський указ проти революційної пропаганди в армії, підписаний міністром війни Куропатнином дні 28. серпня с. р. Виславив єго до командантів військ в поодиноких поїздах. Указ обговорює подрібно революційну пропаганду, розширюване проханням по касарнях, розсиланє революційних друкув офіцерам і військовим до офіцерів в Петербурзі, аби прилучили ся до руху студентів. В указі знаходять ся також близькі подробиці о конспіраціях в війську. — В марті 1902 р. зорганізовано пропаганду між простими воїками екстеріославського полку гвардії. Викрито є і показало ся, що на чолі сїй пропаганди стоїє простий солдат шляхотського походження. Між особами, котрі проявили ся в розрухах полудневих губерній і котрих з тої причини потягнуто до відічальності, був також офіцер, котрий признав ся до того, що між хлопцями полтавської губернії розширюван революційні брошури. Тайний указ підносить нарішті, що в многих случаях з причини надзвичайної осторожности конспіраторів власти не знають нічого о їх конспіраціях. Командант військ розложених по поїздах визнає ся, аби здали справу о стані річи в своїх поїздах і подали средства, які треба би ужити в цілі поборювання революції.

— Відносини в царській дворі. Загально вієтньо, що мало котрий з російських володарів проявив самостійний характер в правліні. Майже кожний оставав під впливом дворських котерій або поодиноких низначійних і реакційних людей мужів. І про теперішнього „самодержця“ впробови ся до сїй пори загальний погляд, що Никола II. не є монархом, котрий хотів би, чи міг би лично впливати на хід державного життя. Результат такий, що цар вправді не є внованидженний, як єго батько Олександр III., ані хвалений як хід Олександр II.,

та й ніхто не тремтить перед ним, як перед правдцем Николом I., ані те ніхто, абсолютно ніхто ним не журить ся! Як би єго не було! Тільки знають лишень про него, що вступавши на престол, за підшептом злого духа Росії, оберпрокуратора Победоносцева, переотерігав представників низхти перед „недорічними мріями“ о конституції за порадою міністра Вітте та паризького радника стану, Вьоза, оповістив памятний мировий маніфест, котрий дав ініціативу до духовної комедії, званої „мировою конференцією“ в Гааг, та що тепер міністер Паше підучує єго острим, сучорим зворотів красомовних і указами. Тепер в Петербурзі всякий розкаже, що нині найбільше впливову роль на царській дворі підграє якийсь Філіп, по знаку гімнатизер і спиритист. На дворі дієть ся тої шарлатан по-средством нез. кя. Никола Александровича, стрий царя, а звідки прийшов, ніхто не знає... В короткім часі виробив собі такий вплив на ум чи фантазію царя, що без єго апробати нічо в дворі не діє ся, так в справах політичних як не менш приватних та личних. Той дуриський умів викликувати духи (не свого часу у нас звістний о. Паумонич); дух Олександра III. нас бути дуже впливовим, а навіть слуханням та балакучим. Крім єго Філіп лічить „психічно“ різні хороби, ворожить, закликає. З єго то лічиною „методою“ вложуть нині звістний епізод з урочною нагітністю царя. Словом, загадочний і таємний мантії рязаліус тепер о могутність з найпершими фігурами царського двора. Філіп не сходить з уст всіх двораків і недвораків, а пересадні легенди про него кружать серед петербурского престонароду. Та не менш займає ся петербурска публика самою парією, котра ведала усунути т. зв. „кабінет 19. лютого“. По підписаню маніфесту дні 19. лютого 1881, яким внесено в Росії кріпачтво, мав цар Олександр II. відозвати ся до міністрів: „Ніколи вже в моїм житю не віділаю чогось гішого“. Єго волею

Тетяна. Та чи не все-ж одно, тату?

Безсеміонов. Я не до тебе кажу, а до матери. Тобі, а знаю, все одно.

Куліна Івановна. Всего фунт купила, тату. Ціла голова є, тільки не вміли порубати... не сердь ся!

Безсеміонов. Я не серджу ся... Я кажу тільки, що паливий цукор важкий а не солодкий, значить не паливий. Цукор треба завжди купувати годою... а рубати самим. Від цього будуть крини, а крини у страву йдуть... Та й самий цукор лхний, солодкий. (до дочки). Ти чого привикла ся, та зітхави?

Тетяна. Я... нічого, нічого, так собі...

Безсеміонов. А коли нічого, так нема чого й зітхати. Невже батькових річей так кини слухати? Не для ради себе, а для нас же, молодих говорив. Ми вже своє проишли, нам тепер жити. Між тим як дивили ся на вас, так на розуміли, як власне ви задумуєте жити? Які наші наміри? Наш уклад вам не подобаєт ся, се ми бачимо, відчували... а який уклад ви собі придумали? Ось питання? Так-то-і.

Тетяна. Тату! Подумайте — котрий раз ви мені се говорите...

Безсеміонов. І що, без краю, до моглии говорити му! Ібо занепокоєний я життю моему, Вами занепокоєний. На озді, по подумавши гаразд, даю ся вам просвітлу. Ось і маеш: Петра визнає, ти — хлусиш.

Тетяна. Я роблю... Я...

Безсеміонов. Чули про ся. Але кому яка користь з сїєї роботи? Двадцять пати карбованців твоїх нікому не треба і тобі самій вони на ніщо не иддуться. Виходи заміж, живи законним робом, а я сам тобі п'ятдесят латити му...

Куліна Івановна (уявляє час розмови батька з дочкою не-впорядковано рухуючи на довільно, кілька разів пробує чогось сказати і, сміючі, ляскає по губах). Тату, може тобі мандарини? Від обіду заминили ся... та...

Безсеміонов (говорить ся до нїї, дивить ся позадку сердито, а далі усміхаючись ся до себе у бороду, каже). Ну, давай сміди мандарини, давай... Ех-то-і! (Куліна Івановна йдесть ся до предка, Безсеміонов до дочки). Бач, мати, моя та кача від собаки своїх качепат, нас поради мною боронить... Усе тремтить, усе боїть ся, щоб в словом нічим не вразила нас... А, ахорон пташину, — ну, а який ся пропавий!

Перчіхін (з'являється ся в дверях. За ним йде дівка Полі). Мир донові стану, господарюв силую, господній-праді, діточкам їх любим — по віки віки!

Безсеміонов. У тебе знов „розрешення кина“?

Перчіхін. З гора.

Безсеміонов. З якого?

Перчіхін. Забавна продав сьогодні... Три роки три-мал пташину, тирольську трезлю ввесьмігувала — продав! Почув себе іла злого нічченим чоловіком і зарушив ся. Шведи пташ... любна... (Полі усміхаючись ся, каже батькові похвалою).

Безсеміонов. А навіщо-ж продав, коли так?

Перчіхін (придержуючи ся спинки диванчика, ходить коло стола). Ціну добру дав...

Куліна Івановна. На що тобі гроши? Так, чи сиз промарнуеш...

Перчіхін. Справді, мамо, гроші мені не по руках... правда...

Безсеміонов. Значить, знов так не було радий про дивати.

Перчіхін. Була радий: пташину сівинути стала... значить — швидко мала здохнути...

Безсеміонов (усміхаючись). Ти, однак, не зовсім дурний...

Перчіхін. Хаба се з з низного розуму зробив? Се з вічечності своєї натури... (Петро в Тетерев убі-входить).

Тетяна. А йді до?

Петро. Пішов з Шиніном на ренетичну.

Безсеміонов. Де се вони хочуть грати?

Петро. У мавіжі. Хотять для насавілі дати на-стау...

Перчіхін (до Тетерова). Бажий духи — мое поважання, Нілом спина лавати.

Тетеров. Мовля. А коли?

Перчіхін. Хоч і завтра.

Тетеров. Не могу. Небачиє є.

Перчіхін. До суботи.

Тетеров. Можна. Заходь. Куліно Івановно, а чи по дивили ся там чого побудь з обіду? каша, то що?

Куліна Івановна. А чому-ж би ні, батечку — є. Полі, принеси лиш тал... (Полі виходить).

Тетеров. Дуже вдячний, бо сьогодні, як се нам відомо, не обідав через похорон і пілчання.

(Далі було).

було також, щоби кабінет, в котрім підписано сей маніфест, полишив ся по вічні часи ненарушеним, в тім самім стані. Наслідники ліберального самодержця приміняли ся дійсно до сей волі і „кабінет 19. лютого“ уважався немов історичною релікцією, або музеєм пам'ятки. Аж тепер парини збагато ся мати купелений басейн в тій комнаті. На її дамбагане комнату злишено нещ предметів, книжок, образів, а натомість приладжено до купелених нимогіи. Серед старших дворакін та палатної служби страшно огірчене, котре искорі перенесло ся до найдавніших закуття стодні. Та дрібниці між пильним підбрала також парини багато популярности аж й так не великої, бо... царствана Росія все ще не ошасливлена наслідником престолу.

НОВИЧКИ.

Особисті вісти. Посли до державної ради др. Штрахер і Богосевич удались до Відня. Бар. Николай Мустаца прибув до Чернівців.

Іменин б. н. ц. цареві Єлисавети, що припадають на 19. с. м., не будуть білям святкувати ся в школах, натомість буде що року 3. або 10. пересел поминальна служба Йона все в день смерті ц. цареві; такий розпорядок видав міністерство освіти.

Простуємо вістку поділу в поворедній числі, що проф. Сидоневич не іменованій краєвом інспектором шкільним в тімлі авіанував яко професор до VII. ранги.

Посоа Єротея Пігулик перебуває в санаторії дра Ламана коло Дрездла і має се значно ліпше, за те посоа др. Зубрицький на жалі все ще хорай в Чернівцях. Кріпн їх, Господи!

Посвячення устресного 41. полком воєнного пам'ятника відбуде ся 2. грудня с. р. о 11-й год. перед полуднем.

З шкільної краєвої ради. На засіданні з 31. жовтня 1902 розширено однокласові народні школи в Вабні, в Хайниці і Онуті на двокласові; народну школу в Чункові і дво- на трикласову; народну школу в Петоризівцях і дво- на чотирокласову і народну школу в Кадобіні на три- на шестикласову. Третій службовий додаток призначено надучителів Осипови Грабовському в Кичині. Надучителями іменовано: Корнила Данилюка в Бергометі и. Черн. учителами: Івана Попескула в Бросівцях-Урвані і Івана Покартара в Вончині; учителями: Емілію Штадлер в Радичках. На власне жадане перенесено: учителя Востера Фрунда в Старо-Жуча до Віноча, а учителя Інокіма Бойківського в Черногозів до Петоризівців.

Гімназія в Сереті, тал доносить „Buk. Journal“, буде наріз розширена на п'яті класів. При тім орган румунізаторів тішить ся, що германізаторам Буковини удає ся се проти наші Русинів; бо, каже „В. Ж.“, се знає доск, що угадливий культурних базисів наших народностей не залежить від згоди Русинів, котру то научу повинні Русини собі записувати... Не заведуємо панам Янкам собі вітти а германізаторського усяніку; такої радості дізнають вони що чи мало, най тімлі далі сирокують свої союзники на шкелу своєї власної і ц. царя. Задля того тімлі союзники й потребують Волохін, щоби підтримували германізацію. П'яда нового курсу розсодної політики то успіху їх союзників Вімці і Поланів, а Волохам остас одна оскожина, котра й належить і в „В. Journal“, що в тім самій статі дамага ся розширення головної параллелью в Чернівцях на шкелу Гімназії і хочби вже утратилася гімназія в Кимпоузі. „Kein Geld“, спажуть їм, панови Янки, на те у Відні, бо треба на — насшу гімназію в Сереті. Замити собі, панове, отую дещину!

Спенсіоніюване. Учитель сьніу проф. Іздор Воробейчик, зібтан на власне жадане перенесений в стан суніонію. При тім нагоді писар надіслав его ордером Франц-Поспеа.

В суботу, 1. н. ст. с. м., святкували надучителі з Добринівців п. Юрій Кадичук 40-літній ювілей своєї учительської діяльності. Сьвято випало неділяно, бо на нім денні ся споре число товаришів-учителів, а також кілька заступників ставу священнического, як і місцевий дідич Вукенталь з двома офіцерами нашого буковинського полку. Ювілята привітали сердечними промовами старші товариші-учителі, потім заступники священнического ставу; поміж ними місцевий парох о. Дриницький підніс тоагет на нашого писаря. Оцеми привітали ювілята его молоденські науки, що також чиназо звернува унаку присутніх на свою промону. Гості забавляли ся сердечно аж до пізнього ранку другої дини і почали розідавати ся як перед полуднем. Під час цього сьвята славна музика в Глиниці справляла охотин до танцю особливу мітку. Пізньо порою на другий день гості розходили ся і певно задержали сьвято ювілята диний час у своїй пам'яті. Годить ся піднести те, що ювілят почав свою учительську діяльність ще за часів дуже трудних для шкелу народної й нитрелів у тіх скупій аж до сьогоднішньої пори. Ма, учителі, як і своїм сторонам бажавмо пп. ювілятові, щоб він пресиль шалаво ще много-много літ трудився для добра нашого народу.

З середних шкіл. Професори, Лев Каризович при гр. ор. реалній шк. Фелдпала Лебля при П. Гімназії і Ар. Алієв Памітчик при І. держ. Гімназіи авіанував до VII. ранги. Отуд відоз. Еаген Пігулик зібтан іменованій заступником учителя при авіаній реалній шк. в.

„Buk. päd. Blätter“, газета славна від 30 років нео ширителівка наших місцевих осіб, особливо в рускій часті, подав в ч. 17—20 с. р. статю „Про руский язык взагалі і в школі“, написану редактором рускої часті сої газети п. Н. Ша. що р. 1892. Автор сеї розповіді знайдує нову і правдиву націлку, але й українсько-руську і радить „вступити на ту дорогу, яку Рускі учні і на зборі у Львові р. 1848 несаказали, і на збороні підписалих главно-руського, с. е. надісторичноськьо зарічна, виробити язык літературний, австрійський руско-народний“ і „уложити на тім языкі учебники з правописом унірсовано-естимольно-ічною, яку більше менше учні р. 1848 на з'їзді у Львові ухвалили“. — Надрукувавши отей своїй раді, перемішаній воінною воєнних дуже часто невідповідних мислосх тей авіацї, що в просте доказали граматичного і лексикального немістства (пр. на стор. 311 і 312) а піла статі надто довгогладим рускої стилістикою, — автор помістив зараз „відкидання“ свого проекту правописного, в котрім наже, що дотичні его слова „в шкільним часі, де вже учебники уложені з правописом естимольно, зовсім безиредмотові, без цілі“. Шкода тімлі, що п. Н. Ша. не відкинув зараз і свій другий проект дотично витворення „австрійсько-русько-народного языка“, котрий німлі, де вже сирала літературної рускої мови далеко рішєна, ще більш безиредмотовий і без цілі. — П'ятаме ся знає і знов: Деяк тімлі красна разів шкільна ще нахилувати руским учителям за дорогий Руский грін оттану духову пошину?

Запросини на вечеринці, які устроїме академічною топ. „Січ“ уже писані. Хто не дістає запроосин на шкелу вечерини, спожити згодення ся до шкелу сьвятого місцевого комітету на рука Ви. п. Жуковського. Хто не дістає запроосин на червоноцї вечеринці, нехай буде ласкав звернути ся до топ. „Січ“ уа. Нового сьвіта ч. 36 с. — При тім нагоді звертимо увагу П. Т. Цу-бани, що як шкільний, так і червоноцї вечеринці устроїють ся на зножоговий фонд товариства. Топ. „Січ“ має пону надію, що ті, які з якої небуде причини не будуть могли прийти на один, або другий вечерини призначити свій доток на так благородну цілі.

Київська безлічність не знає границь. Доталом того піла рускі запро-

шеня, які розіслали сими дини від комітету, що займає ся приготуваннями до привітань нового Матроноліта. Помамо жалана членів-Русинів есе комітету, щоби запрошені були рускі, секретар комітету атен Гесло Козак виготовив ось які „приглашенія“: „Ваше Высокоблагородіе! Новонаменований Архієпископ і Матроноліт Вуконини і Діаконація, Его Высокопреосвященство господиць Др. Владимир де Ренте, воліє привітати небажом із Відня. Привітання єв евоображенію пажити есе акта така для нас православних, як і для насшої сьвятой православної Церкви, анж-єв честь пригласити Ваше Высокоблагородіє із участію із торжественнодія пригласити і із торжественію вісталація Его Высокопреосвященства. День и час нийх торжественію обнародується збла-говременно із прасових газетях. Ся глумим, почтєнний. Червоноцї, в ноябрь м. 1902 с. За комітету: Пролод-датель: Евдосій баронь Горизула. І. м. етопредсідатель: Др. Євдосій Во-юцій. І. м. етопредсідатель: Др. Владимир Физинич“. — Запитуємо Русинів, що застаноу в сїм комітеті, що гадать вони зробити супроти сїй на-нашені безлічності о. Козак, що по-сими супроти іх паразного жадані надрукувати такі приглашенія? Жана безиредмотовий відмова.

Основний номер топ. українськ. студентів „Січ“ відбув ся в суботу дня 8. с. м. в ресторані Хірера. Комеро від-прин газети „Січ“ топ. Іванко Сімонів, виглаючи прибувших гостей, особливо університетських професорів Ст. Сіма-Стодого і о. Єремійчука, представителів руских червоноцїх товариств і пр. і пр. В імени творчості промисли студ. Філа. Лев Когут і представили цілі, які собі поставили товариство. Тимлі цілями є порадити есрїбїна і покати праці, для підготування до публічної роботи, вшарінок пустого шкільного, праці над суспільними науками в науцїм кружку, наданням „бібліотек для суспільних наук“ і наданням літературної бібліотек, як продовження наданням „Молодой України“. Потім забрав слово проф. др. Стодого, повітавший еречетивними одесками. Доау і позичивши сердечну бесіду професора дра Стодого, яку він закінчив словами: віат, Віат, Віат, „Січ“! привітав молоді і відбрала публіка дуже сердечно. Пал відозвітив В. Стодого говорив в імени всіх руских червоноцїх товариств. Вийши про-мовали ще о. проф. Єремійчука, др. Бі-ліньский і представителі шкільного ес-тудентського академічного товариства „Зе-фір“ и. Пінсбрувер. Пам Паміло Казі закінчив офіційну часті комеро гар-ною промовою в честь дам, яку він тримав під топ. „Січ“. Потім слідували неофіційна часті комеро під уміним пролодом п. проф. дра Стодого. — Цілий номер, перекладаний промовами і цілком протягав ся до 2-ої тини рано і мал сьвятотичний і похвалний, а при тім і сердечний характер.

Страйк. В друкарні Гершпа Чона застрайкували вчера есладні разом з хлопцями, що догають ся нормальній таріви платні, яка як раз є заведеном у всіх австрійських друкарнях.

Відозва.

У І. класі б П. Гімназії є бідний а чиний ученик Крупечий Іван з Чункова, що до тепер не відповів німагам в латині і відля того не похутив ушї-ленн від шкільної платні. Позаяк батько его не в стані заплатити так 40 порон шкільної платні, а шкелу була-б, або сїй ученик, що впрочіи шкільний, повинн платити, то прошу ушїленн на Русинів, або еспував так 40 кор. до трох шкел і допомогти хлопцям заплатити ся далше в шкелі. *См. Семако*

проф. реалій (П. п. к. Гімназії).

Малій сейдетон.

Лев Николаевич Толстой.

Далі.

В 1854 р. Л. Т. переселив ся на Кавказ, де служив при відсуду брат гр. Николай Толстой. Тут Л. Т. проводив весь час буді на читанні книжок буді

на поховання і старим козаком Еми-птією (Козак). Жана пронади дуже ошадно, а те, щоби сплатити картаний долг, в який нонам був ще за свого на-буту в Ясній Поллі. На місячний про-каток, видала ждані 5 рублів так, що скоро есрокіє сплатити нешасний долг. Віатк потулила шкелером у шкелеру служ-бу до 4 батері, 20 артилерийної бри-гади, що стояла на Тереті, в етарелі-донській етатині. Тут провів чотири роки аж до турецької війни. Краса кавказної природи і нитоме свободне жите коза-ків престою і природною правсою про-били велике вражєня на 23-літнього мо-лодця.

„Вачити шасті — нитом Л. Т. — значить сї: бути з природою, вї бачи-ти, з нею говорити“. Тут пронакув ся в Л. Т. вперше нахил до літературної творчості, як і бажаня піднятися від неспих розсодний та нести ошадно, про-сте жите.

На Кавказі написав Л. Т. перші свої оповідання, як „Дітинчий мн“, „На-біг“, „Хлопчий мн“, „Із залоси мар-іра“, та „Козак“. Пот ті оповідання були помітані в „Современнику“ з ші-мною послідній об'ємноті повісті „Ко-зак“, що в перше появилсь в „Русск. Віснику“ 1863 р.

На Кавказі провів Л. Т. 3 роки та знога від відозгоди жоніерского шаста. В есхідній війні Л. Т. брав чинний уділ при есгабі як Горчакова над Дунаєм. В 1855 р. обив енану над гірсою батерією, боров ся при Черній та брав дальшу участь в штурмі на Севасто-полі.

Один з шісєвоих товаришів Л. Т. тал писавуєсь про него: „Толстой сво-їми оповіданнями і на борі улаженнми куплетами охушевляв всіх і кожного в тяжкіх хвилах воєнного жита. В цілім слова того значно був душею нашого товариства. Толстой з нами — і ми не бачимо, як минає час і нема німлі за-галний забаві; нона Толстой, похлав у Сіверополі — і всі нехиливали носи. Минав день, другий, третій. Вийши впріє ся — сумний, похмурий, помарі-лан, із себе есдондовений. Віднеде мене на сторону та стас платись. Вель роз-сказно: де гуляв, де грав в карти, де пронади довг та ніч. При тім кася і мучит ся, нитом справляний проступки. Аж жана на него глядти — так по-бавляє ся. От мий то чоловік! Одним есловом — чудний і зовсім для мене не-понятний. З другої сторони був се шир-ий товариш, дуже есна душа, много рішучо прилабути не можна“.

Воєнне жите нічим не сивинило его літературної творчості. В тім часі на-писав: „Севастополь в грудню 1854 р.“, „Севастополь в мая 1855 р.“, „Рубання лоса“ і „Севастополь в серпня 1855 р.“. Тоді написав також сатиричну пісню о кощелійній битві з 4. серпня, на що зібтан позбавлений нигороди за хоро-брість в битві при Черній. Далі буді.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

„Polonia Irredenta“ усп Роман Sembratowicz, накладом „Neuer Frankfurter Verlag in Frankfurt am Main-Deutschland“. Ціна з пересилкою 2 к. 40 с. Знаний наш публіцист п. Роман Сембратович представляє в тій брошурі гесподару польської шасты в Галичині.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 10. надоліста. Wiener Zeitung доносить, що ц. цар санкці-онував ухваленій буковинським краєвим соймом проект закона що до зміни § 78 громадського порядку для Буковини.

Відень, 10. надоліста. Е. В. ц. цар записав вчера передполуд-ном нитрополиту д-ра Ренту.

Надіслане.

АДВОКАТ

Др. В. ОХРИМОВИЧ

отворив адвокатську канцелярію в Заліщиках (в домі, де перше був п. к. нотаріат).

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль- паки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Відомі засоби на складі: порцелянові чашки, дамські завушники, запонки, колітери і т. д. Працівники білизни Сієра: платтяники, мужністі помічники, шкарпюти, Chevalier Escobares і дустки, пов'язані шалі і дустки пов'язані і подоланні дамські сукнітки, замани; острівні пудри і зиток; платені пов'язані і «утро-валі» шкарпюти ру-ваниця. Подоланні і шкарпюти чер-воні для пав, дівчат і дітей, а також «утро-валі» шкарпюти. Червоні до соняшним для пав і пав.

Найбільший вибір кардинальних тонів для пені
паст, штифтів і дозволів перенесення: заштрибовує, Chateau,
Gel Glacé і тандемі, монументи з усіма змінами.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороху.

„під золотим львом“ у Правді, улица Єлисавети ч. 5.



👉 КНИЖКИ 👈

Бажинський Іван: "Прогнози"	кар. — 20	Цуар Фриц-Йоганн І.	— 20
Барановський Мечислав: "Педагогіка" для семінарій учнівських і учительів шкіл народних, (видання четверте видання розширене і доповнене, (Парис, 1890, 120 стор.)	120	"Крестовий шлях зодичний"	— 40
Будяцький Ев. Д.: "Студія Богословські"	6	Сенке Іван: "Образки з природи" І ІІ	— 20
Гаршишук Ніколай: "Методика" наука з шкільної народної ч. ІІ	2	Семанюк Іван: "Корба"	— 20
Гайн Теодор: "Довідковий лисар", збірник пісень, як укладати річні псалми	1	Слободіна Марія: "І хто ж вона була"	1
"Перші вери", оповідання	1	Столяни Василь: "Сила кохання"	1
"Думки та мрії", поезія	— 20	Студий Степан: "Букваріоніка Русь"	24
Гаршишук: "Мадри"	— 20	"Bestrebungen der Rumänien"	2
Гоголь Миколай: "Ремісюр", комедія в 5 дій, переклад Н. Сімоніча	— 40	"Гришала" або який зах і порок ми буть в громад"	— 20
Григорук Іван: "Приказки" І І ІІ по Вихарев Іван: "Март"	— 18 — 20	"Народник" як накладати власні поминки і шкільні"	— 40
Кобиланська Ольга: "Людська"	1	"Minnefästung" in der von k. k. Bukowiner Landesoberbaurath behufs Regelung der ruthenischen Schulorthographe	— 40
"Шкільна"	1	Федосевич Кріп: "Теорія" том І.	— 20
Кисельов Олександр: "В дні святкових"	— 20	"Ніч комарів"	— 20
Крушельницький Антін: "Серця"	1	"Проксима"	— 20
"Смислові"	— 80	Франко Іван: "Руська українська територія"	— 20
Луканський Дмитро: "Бачити"	— 20	Шкільно Осип: "Діти з міста"	— 20
Ватутинський І.: "Historische Zeugnisse über die Altkisten Betreuer und Einwohner der Bukowina und Moldau"	— 20	Бромічук Дмитро О.: "Die griech. Pflanzengeschichte, Messe, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Stand"	2
Окуцький Прохор: "Діти з чужини"	2	"Місто, муш і смерть І історія першого міста зга. в історичній книзі Сучасного"	— 40
Палак Михайло: "Про русько-українські народні читання"	1	Робочий Г.: "Сільські учительські", оповідання, пер. А. Крушельницького	— 30
Pibuljak Darina: "Die Amts-Correspondenz der Volksschulleitungen und Ortschulräthe Angelegenheiten"	1 25	"Вода про часи козацькі"	— 20
Пігуля Ерест: "Варіанти української"	2	"Вос історичні"	— 20
Поліщук Омелян: "Діти з чужини"	2	"Про буч, сіль і краєзнавство і про народ до сього"	— 20
"Чужа територія"	— 10	"В чім наша сила"	— 20
"Методика" І	— 60	"Корба до народної"	— 20
"10 книг для дітей"	— 20	"Голов до народної"	— 24
"Книжки сільських"	— 40	"Земля"	— 20

Нево отворений!

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

О численні відвіданих упрямше

Мориц Вельт.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбагії (пострілу) Ісхіаса, невралгії, болю в сугавах, парви і спухднани.

Апарати сухо-горячого повітря (Системи д-ра Райхелера), що прикладають ся до слабких частин тіла, уможливають найвищі температури з всіма термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Значно умиряє біль. При ліченні з ціле тіло ніяке окрім слабого місця, тому можуть його ависити і ті, що терплять на серце, на константи і асметини. Лічене може відбутися ся і в помішанню напрямі

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостий, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення

Др. Г. ХАЄС, Чернівці,
вулиця Почтова, число 50

Видне товариство **"Русна Рада"** в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під zaradком Володимирова Сіверського.

За редакцію відповідає **Володислав Секерський**

Відсутнє число

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациї неопечатані підлягають оплаті поштовою.

БУКОВИНА

Перодплата і наслідки за історичні
застави в Чернівець.

Тетяна. Ну... а цього сезону ледве чи й ходити му до театру. Остогідало. Може знати, драгують оті драми з інструментами, зойками, риданнями (*Тетяна ударила пальцем по клавішних ляміа й по пошкод. роздів ся крикий сумний звук*). Воо се неправда, життя ляміа ледий без шуму, без крикіа, без сльіз... не помітно...

Що тичить ся нападі на его особу, зазначає др. Кербер що переходить над тим до дневного порядку, бо в тій палаті можна бути приготуванним на такі атаки. — По др. Кербері говорив пранителістський радник Бржезовскі, потім п. Фоглер contra, преніт Аксман. На тім засіданні закінчено. Східуюче, відбудеть ся півторок о 11-їй годині рано.

Промова Николая Васильна в палаті послів 30. жоветня 1903.

Далі.

З огляду на се, що сказав сам Абрагамович, організація того страйку взагалі була неможливою. Грошій не було, інтелігенція не стояла по стороні страйку, а то доказувало би, що страйк повстав де факто тільки як борба з голодом. Не в службу панови Абрагамовичу поправкою. То не є правда, що страйк набухнув виключно тільки ізза лихої плати, лишень справа має ся так: Русий народ, русий селянин в Галичині під кожним виглядом ючним скотом. Его переслідують, понижують, бють, виселяють, коротко сказати, роблять з ним все, що лиш дотри ся з ним пробити! До того приходять що — як видно з наведених тут в палаті до-стовірних даних, як також вірним із предтавлених тут учиним паном Гломбінським статистичних даних, — голод. Ситуація отже така: виборчі шкандали, борба о політичні права, протинає синів з найбільшим трудом допроваджених до університету, до того голод — і розуміє ся само через себе, що кожда з тих причин представила сама собою достаточну агітаційну силу.

Але страйк повстав не лишень ізза одної причини, лишень ізза нужди на всіх полях і в мушу ще раз повторити, що то було би гріхом, а навіть проступком зі сторони руских провінціалів, коли би не станули по стороні селян і, коли би не чули ся обов'язаннями під кожним виглядом підпомагати їх словом та ділом.

То є, мої панове річню смалу, як заступати своїх виборців і людей, що кого там одарить своїм допрям.

На пр. рускі посла, засідаючі в „польському коді“, панове: бар. Блажовський, радник вишого кравового суда, Гізовський, гр. Гізухонський, др. Яблонський, Мерунович, Мойса, др. Німентовський, гр. Пініський, пн. Саліга, др. Валерський, елбріант палери Вайлер, кс. Влазовський і преес „польського кода“,

котрий є послом до кравового сойму з руского повіта, повинняють свою задачу так, що вносить тут в палаті — як то вробив пан Яворський, преес „польського кода“, на засіданні палати 17. жовтня — інтервенції, в котрих домагають ся введення вишнього стану або що найменше пасивного виступлення правителів проти своїх власних виборців. Се, панове, річ нерозумна і смішна. Ми уважаємо наших обов'язком, виборців, котрих ми заступляємо, котрих маємо нахилити, оборонити, а не їх гнобити.

Я не можу того припустити, щоб ті панове сказали, що вони не суть руски послами, бо в хвили, коли би, то сказали, мусили би признати, що тут панівняють, що вони суть іменно послами п. к. повітових старостів, намісників та комісарів. На ті панове сего не скотять сказати. (Посол Влазовський: Я протестую проти сего). Знають, але тут так твердять; я не був при тім. Коли однако панове камуть, що вони заступники руского народу, то в такому случаю їхне місце в наших даних, а не там. Так справді є. Не і в політиці є „принцип табанів“ моралі. Не обиджало нікого з тих панів особисто, всеж така повинна істнувати політична мораль і я думаю, що то кидав досить явне сльїздо на тих, котрих правительств по-казало на описує руского народу, котри не бесіди наша президент міністрія такими мають остатись, котрі на таких тут нападують ся, коли тим робом за-ступляють рускі сирани.

Ті панове, що заступують причину того страйку, також богато говорять, що більша посліясть яко така не може платити більший виборгород. Великий національний економіст — як він називає ся? — пан Гломбінський навіть тут в палаті новим великим обставини, що Галичина далаще віддалена від заходу чим інші краї Австрії і, що ізза того ціля продукція збіжжя в Галичині єсть вища чим деінде. Се, як сказано, до тепер було незвичини і як дуже владні за націоналізм-економізм мудрости п. Гломбінського. Але і я скажу щось цілком незвичини: На пр. Буковина є ще далаще віддалена ніж Галичина і ще відносно до того ціля збіжжя на Буковині ще вища. Я не маю вправді тут статистичних даних, але я поглянусь на Немецького, що є митарем на Буковині. Той з певністю потвердить, що там платять ся зовсім вищу митаргороду чим в Галичині. Є тільки одна одна околиця — мовляв зражена Галичиною — то є околиця над Дністром, туй на галицькій границі, де ріжнє єсть подібні відношення до митаргороду, не всеж такі не такі. В околиці Німаня в сторону Чернівців, околиця в Чернівцях далаще, ціля єсть в двох, а навіть в трох більші.

Мої панове з „польського кода“! Ви маєте там своїх креніх, своїх шаврів, своїх племянників так польських як вірменських. спитайте їх: Дякого можуть вони при таких цінах істнувати, дякого є то можливим для Христофора Абрагамовича, брата Елгона? Дякого? — Тому, бо тамонні пани єсть розважніші, чим ви.

Ізза того до величчя не прийшло на Буковині ніж вірменсько-польських великими посидателями, а Русинами до ніскої нагоди, лишень між ними набувала велика дружба, і аж тоді, коли пани із великого магучого „польського кода“, ізза мести проти мене, того ма-лого Васильна, що засідав тут всего на всего з 5 людьми від'їжджали свої креніх на Буковині, що допустились насилья, що до сїх пори не лучилось на Буковині, а судачи по тім всім, що ми тут чуємо, в Галичині стоїть на дневнім порядку, щоб мені надіти мандат в кравовий суд, есенуально виникнути мене з кравового сойму, тільки туй за-острилась борба на Буковині між Польськими, а Русинами. До вони взожати свої руки, там завжди виникають найбільші неупони і з того праміру з Буковини, як і з того, що товариші в Галичині оповідають, можна зобразити собі образ галицьких відносин, іменно, що вони дїсно припадають свою не-шанну руку до спору обох народів, Польскіх і Русинів.

Далі буде.

Політичні вісти.

— *Люгер маршалком.* Vaterland доносить, що маршалком нижно-австрійського кравового сойму, має зістати посадині міста Відня др. Люгер.

— *Стрейк фармацевтів.* Віче віденьських фармацевтів ухвалило під-перти есенуальний стрейк галицьких фармацевтів такою самою суб-венцією, яку на стрейк дістали бу-ли віденьські фармацевти.

— *Польскі послы в німецькім парламенті* наміряють солідарно зложити свої мандати.

— *Обструкція в німецькім парламенті.* При кінці сесійногого засідання німецького парламенту, прийшло до дуже великої бучі. Посол Шнаа, супроти того, що о-позиція при помочи поіменних го-лосовань намагав ся убити цілія предложения, постанови внесені, аби

на першу точку дневного порядку сїдуючого засідання постановити вие-сені Айбіхлера о зміну регулямі-ну що до поіменних голосовань. Се викликало дуже бурливу дискусію. Соціаліста Зінгер протестує проти того виесені і осядчає, що вие-сені посла Шнаа нарушає регуля-мія: виесені Айбіхлера не повинно мати першештета перед виесеніями постановленими скорше через інших послів; виесені Айбіхлера протинить ся констатувати і нарушає повну парламенту. Посол Бебель заявив, що коли би виесені Айбіхлера при-нято, сепаратисти при кожній наго-ді закладають 700 поіменних го-лосовань. Може прийти до сцен, які були в австрійскім парламенті. Виесені Шнаа ухвалено 187 го-лосами проти 67 і виесені Айбіх-лера стануло на першій місці по-рядку дневного.

— *Повстання в Македонії.* Михайловський має заявити кореспон-дентони Echo de Paris, що маке-донський комітет має до розпора-дливости 5000 людей, а ті будуть в змій вести дальшу борбу. Михай-ловський осядчина, що без підмоги Франції і Англії Македонія нічого не осягне.

КОВКА

З університету. Заступник уча-теля при П. дурн. Гим. в Чернівцях к. Орест Гандяк адав окол на тутешнім університеті професорскій ініт з від-значенням.

Дирекція почт і телеграфів подяє до відомости, що на відстані ро-порядку міністеріи галицько з дня 4. на-додіста 1902, ч. 55882, поналять ся но-ві формуляри для грошених переказів і переказів на почтовим підбавкам. Ста-ри формуляри переказів, що походять ся в посіданні публичні можна замінювати з нові до дня 31. грудня с. р. Від 1. січня 1903 будуть в уживанні наклю-по тільки нові формуляри.

О. проф. Сидір Воробієвич (Давидо Мала), салиний на всю Рус-Укрину поет-музик, перейшов, як се до-носил газети, яко учителя сьміну пра-вокальної дучинної семінарії в Чернів-цях, на пенсію. Сим замічник пн. нащ земляк офіційально свою довільну ді-альність яко професор сьміну, якого чина

Петро. (Помурю). Відграють драма на тему любовних мук та ніхто не бачить тих драм, що шарпають душу чоловіка, що стоїть поміж „хочу“ й „по-винен“...

Тетеров. (Усміхаючись бе далі по басовим клавіраш).

Поля. (Соромливо усміхаючись). А мені подобаєть ся театр... страшно подобаєть ся. От, наприклад: „Дон Цезар-де-Вазан, гішпанський шалхтич“... чудово гарна. Справжній герой!...

Тетеров. Я похожий на нього?

Поля. Ой, що ви! Ні трішки!

Тетеров. (Усміхаючись). Шкода!

Тетина. Чуєш як автор на сцені виявляє дичині свою любов, а яло ся... Сього-ж не буває, не буває...

Поля. Ну я йду!.. Терентіє Хрисановичу, цете?

Тетеров. (Покинувши горляти клавіраш). Ні, я не віді-з вами, коли ви не знаходите у мене нічого по-добного до гішпанського шалхтича. (Поля, сміючись відходить)

Петро. (Проводячи її лором). Що ти гішпанський шалхтич?

Тетеров. Вона почуває у шлону здорового чоловіка...

Тетина. Він гарно приедіний...

Тетеров. І веселый... Весельчак — завжди гарні люди... Нічменики рідко бувають веселыми людьми...

Петро. Ну, з сього погляду, ви повинні бути най-більшим злочинцем у світі...

Тетеров. (Знов починаючи вигукати з клімаз цусті, тисні аури). Я просто паніда, тай годі. Ви знаєте, чому у Росії багато панінь? Тому, що бути паніницею — вигідно. Паніць у нас люблять. Нова-торя, самілого чоловіка — непадіють, паніць — люблять. Бо завжди вигідніше любити що-небудь дрібно, піччєнє, чим що-небудь велике, гарне.

Петро. (Ходячи по поною). У нас в Росії... — У нас в Росії... не го чуло звучить... Хаба Росія наша? Моя? Ваша? Що таке ми? Хто ми?

Тетеров. (Присмікую). Ми відай ітвці...

Тетина. Терентію Хрисановичу! копаньго, будь-ласка, дивинити... аж надто вже по похорошньому...

Тетеров. (Смілюючись далі). Я сьміваю під татт настрю.

Тетина. (З досадою виходить з поною до сьмія).

Петро. (Задумано). Т—так... Ви... справді повинняте, се ридити... Я думаю, що як Француз або Англічанин каже: „Франція“, „Англія“, він безсечно уважає собі за огни словом щось ре-альне, щось таке, чого можна дїтнути, а щось арозуміло йому... А я кажу — „Росія“ — і чу-ю, що для мене се звук парничий. І у мене не ім сариможности вложити в се слово — який-небудь яний зміст. (Поля, Тетер доходить). Є багато слів, які ним-алясь обф, як значино, не думаючи про те, що вони містять у собі... Кетт... Мос жити... Що містять сі два слова? (Мовчить, ходячи по поною, Тетер тихо горляючи клавіраш, наповнює покій аурами столами струн і з усмішкою що за-стала жа енду, стелєть за Петрою. Чорт напугав мене взяти участь у сіх розруках. Я прийшов на університет і чти ся і учні ся... повинняте дивинити, будь-ласка. Жадного режму, який перешкадає би

мені студиквати „Римське право“, а не відчував... Ні... ні Богу ні... не відчував. Я відчував режм товариства... і віддає ся йому. От і ничернузи два роки з мого життя... так. Се насильство! насиль-ство надо меню — не правда-ж? Я думаю: сінчу студію, буду правником, буду працювати... читати, есенуєрїгати... Буду жити...

Тетеров. (Продібно підмажує). Батькам на вітху, перші й вітчині на пожиток в реалі оонїрного слуги суспїлїста.

Петро. Суспїлїст? От що я неспавіжу! Вони все підмажує вимоги від особи, але не дає їм сар-моги розвивати ся поправно, без перешкод. „Чо-ловік повинен бути передивсь — громадянином!“ — кричало мені суспїлїство в особі моїх товаришів. Я був громадянином... чорт би їх узав! Я... не хочу... не повинен пократись намогам суспїлїстна. Я людина. Свобідна людина... Слухайте! Повинняте се... себ бїти дзїні...

Тетеров. Я-ж граю під татт вашої бєдї, мішанино, що прїбув пів-години громадянином. (Шує у шлону за доверма).

Петро. (Роздратований). Ви... не гаукуйте!

Тетеров. (Зухвало дивлячи ся на Петра доходить далі, Усміхаєть Ніл, Олена, Шішкін, Цейганов і сьїдлом на мила Тетина).

Олена. Ці, значить сїй похорошний дзїні? Здорові, страшний хох! Здорові я ви, маю-що-по про-втурор. Що ви тут робите?

Петро. (Помурю). Дурини.

(Далі буде).

Вклад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важелі коронні і з правдивих струсьових перушок перлові і з черепашки. Важелі Базе, найновіший вироб, в білих, чорних і декількох інших барвах молних.

Рукавички: білі Glacé, шкряпані асміт і шовкові у веселих докинках для панів і панів.

Кони до подорожі на нових і старих, а також на аривада на ліжка. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких казюшів і черевиків до снігу.

Базелі правдиві: найновішого жанру. Базелі мужські сорочки шовкові, з Рідо і батисту. Найновіші сорочки і мініюти, хусточки шовкові, батистові і золотні. Тузика до сорочок і мініюти. Мужські шкарпетки.

Ізза ніжного сезону продають ся на дуже знижених цінах всі товари конюхові, лютелі, повисні і черевиків.

Найбільший вибір паризьких товарів для панів і панів: штюлетів і лютелі черевиків: лакейовані, Шестопи, білі Glacé і атласові, повисні а шкряпані асміт.

Візанті хубоби на естабл: переливчасті мучки, димові зарушани, чалочки, колари і т. д. Правдива білізнь Вітора: шовковий, мужські сорочки, шкарпетки, Chenillon Eschaper і хустки, повисні шалі і хустки повисні і золотні дамські шкряпані, кожаних, огрівочі мучка і зиги; шовкові повисні і шугревані шкряпані рукавички. Золотні і шкряпані черевиків для панів, дівчат і жінок, а також шугревані шкряпані. Черевиків до сніжаних для панів і панів.

Ц. к. склад оружжя, патронів і пороку.

Марка охоронна: котвиця LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лін на стирание** по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просимо ждати сей загально узнаний лік не лише в оригінальних флаконках з нашим відрізняючим знаком „котвиця“ з антики Ріхтера і для обережності приймати лише флакон тим охоронним знаком або прапори.

Аптека Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлсавети ч. 5.



Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

В товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“.

прибуло в місяці жовтня с. р. 10.823 важких поліе на суму 10.514.162 кор. обезпеченої партії з премією 96.353 кор. 66 сот.

Разом від 1. січня до кінця жовтня с. р. видало 929.73 важких поліе на суму 99.270.102 кор. з премією 901.070 кор. 08 сот. попереднього року в тім самім часі було 87.335 важких поліе на суму 87.141.103 кор., з премією 784.430 кор. 07 сот. то є сього року о 12.308 поліе і 116.640 кор. сот. промії більше.

Швид в жовтні с. р. прибуло 41 разом від початку року по кінці жовтня було 818 швид з котрих 806 вже виплачено, 6 швид падають ся в ліквідації, з виплату 6 відшкодувань (в сумі 3888 кор. 12 сот.) на разі з прочим правним матеріалом.

Сума всіх тих швид разом з коштами ліквідації виносить брагто 487.956 кор. 18 сот. а з чого по потрученню часті реасекурованої лишає ся на власний рахунок 196.789 кор. 23 сот.

При відмовленню поліе по кінці жовтня с. р. зараховано членам титулом 8%, звороту 57.994 кор. 22 сот.

Фонд резервний з кінцем жовтня с. р. виносить 455.289 кор. 87 сот

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові

стопарешени зареєстр. з обмеж. порукою за місяць жовтня 1902.

I. Стан довжний:	Кор. сот.	II. Стан чинний:	Кор. сот.
1. Удїли членські	92,353-07	1. Позички удїлені на експїта і неспїт:	
2. Фонд резервний	10,989-12	а) стан на початку жовтня	1,235,767-09 е.
3. Спеціальна резерва страт	1,111-69	б) удїл. в жовтні	30,040 — „
4. Висадки щадничі:		разом	1,265,797-09 е.
а) Стан на початку жовт.	1,051,255-23 с.	в) сплачено в жовтні	27,648-84 „
б) сплачено в жовтні стор.	51,085-50 „	Стан з кінцем жовтня	1,238,148-75
разом	1,102,340-73 с.	2. Готівка в касі з днем . . .	8,397-17
в) лишило в жовтні стор.	32,058-50 „	31 жовтня	8,397-17
Позичка з кінцем жовтня	10,70,232-23	3. Цінні папери фонду резер.	11,430 —
5. Сальдо пром. (побраних) . . .	49,876-05	4. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	5,924-50
6. Непіхита дивіденда за рік 1897 1898	1897 1898	5. Виплати почтовий (оборот членів)	9516-20
1899, 1900, і 1901	4584-50	6. В виплати товариствах і банках	43,918-23
7. Кошта спору	758-66	7. На рахунок ріжних сторія	7 —
8. з рахунку ріжних сторія . . .	483-83	8. Сальдо коштів адмінїот:	9033-62
9. Кредит банк, в банку пр. . .	141,000 —	Сума	1572,584-47
10. Р. вику за рік 1901	1144-49		
Сума	1372,584-47		

Членів прибуло 83 з удїлами, убуло 7 остає звинцем жовтня 1902,2341 членів з 2436 дезакорованими удїлами в сумі 121800.

Стопа процентова від вкладів 4 проц. від позичок удїлюваних з провізисно на кошта адмінїтрації 6 1/2 проц.

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лін у мене

жайлілшу сальожову нафту

по 12 пр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зняжоній ціні нігде не мож дістати. — Обі єї сорти суть неекспальодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лін раз пересвідчити ся о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідання упріашає

Мориц Вельт.

24—30

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічече сухо-горячим повітрем

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) Ісхіаса, невральїї, болю в сугавах, парви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райфелера), що прикладають ся до слабих частий тіла, уможливають найкращі температури з всякими термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченню і навіть застарілих слабостей. Значно усмирав біль. При ліченню є ціле ціло вілля окрім слабого місця, тому можуть його аносити і ті, що терплять на серце, на нирки і астматики. Лічече може відбутися є і в помешканню пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЄС, Чернівці, улица Почтова число 5а.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на поперед-
ню авторському. — Рекламічні повідом-
лення віддає ся під надписом почткової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — с.
„пів року“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і відомості за історією
платити в Чернівцях.

Хід румунської політики на Буковині.

Румунський тижневик „Privi-
torul“, що виходить в Берліні на
Морані під редакцією Анрелі Он-
чула помістив під назвою наведе-
ним заголовком ось яку статтю:

„Аж до р. 1832 була румунська політика на Буковині монопо-
лем спілки сімох боярських родів,
лихих начальників збирали ся в по-
вних етапах означених періодах в
перезпокою країнного президента і
продавали інтереси Румунії. „Ге-
шефт“ роблено в той спосіб, що
країнний президент відступав бо-
рам при помочі старостів мандати
із сілської курії, а бояри із своєї
стороні зрікали ся неїх національ-
них поступатів. Сей гангстер замі-
ни носив назву: „консервативна
політика“. Його ціллю було, як се
показує д-р. Янку Зота пераа го-
ворити, затримати статус quo проти
Русії, а се ринило ся стриманню
цілого руского культурного посту-
пу. Однак з огляду на се, що на
Буковині під даними умовинами
можливий румунський поступ тільки
„рагі рази“ з поступом руским,
не могло з напори, яку протистав-
лено Русіям ніщо інше вийти,
як риннок інтенсивне стриман-
ня румунського поступу. Такий резуль-
тат показав ся таки зараз на на-
вінатурованню консервативної полі-
тики, але її пропатори продовжа-
ли її без жеманства дльше, а то з
того згляду, що така політика бу-
ла їм на руку: бо їх абстиненція
на національній політ поділяла
можливість, тим краше працювати
над своїми власними інтересами.
Наслідком того всего було те,

що протяг часу між 1879—92,
який був так користний для на-
ціональних інтересів інших наро-
дів по одній стороні Литани, при-
шлю для Румунії дуже незначний куль-
турний поступ; тим-більший був
ши що до особистих користей ага-
ланих боярських родів. Результа-
тами консервативної партії були:
баронський титул для родів Стир-
чі і Горьмазаків, заложена фамі-
ліяного фізикономісу для родів
барона Василья, титул професо-
ра (я заміну за висшій румунській
літературі в Сучаві) для учи-
теля акушерок Вольчинецького, аванс
поза туру (я заміну за закон про
громадських писарів, що стосують
громадську автономію) барона Георгі-
а Стирчі, локальні землі для
боярів в серетській долині, щоб
там чиним відновити партію бо-
ярських дір, банкова концесія для
барона Аліка Петріна, щоб змі-
няти його надшарпані фінаенси, ви-
арендовані козальні панна під
релігійного фонду etc. etc.

За острим ударом на осо-
бисті інтереси, а особливо
последній користний інтерес,
стримали раптово хід „консерва-
тивної політики“. Як президентом
став граф Паче і в своїй наївності
не міг почати того, що барон Ен-
геа Стирча має неоспориме право
абогачувати ся коштом релігійного
фонду, поставив перед нього ал-
тернативу: або зречи ся аренди
козальні панна, або платити за-
конний чини.

Але сей атентат на його ма-
шонку, сей атентат на найдеят-
лівшу струну шихотного барона,
бук після інскалу секційного ше-
фа Ерба мотивом борби між прези-

дентом Паче а боярами, інспірова-
ним бароном Стирча. Бракувало
тільки ожиданої причини, щоб роз-
почати борбу, а таку причину по-
дали через неосторожність гр. Паче,
який в наслідок непорозуміння дуже
некоррентно поступив зглядом ми-
трополита а пагоди церковного кон-
гресу. Чинило ся позору ворожнечі
зглядом Румунії, який то позір
виплинув з того непорозуміння, так
як ринчасно зроблено саван belli
зі званого анонімного писма про
„зиму нечею“. Автор сей брошу-
ри до нині незаний. Граф Кіль-
мансег твердить, що двоє атакі
писма, порівнюючи лист бр. Му-
стаца а автентичним списком,
еконстатували, що оба писма є
ідентичні. Бр. Мустаца заперечує,
будь-то-би він був автором. А несе-
такі оспаржує гр. Паче, що бар-
он Мустаца писав ту брошуру,
споводувано абстиненцію боярів
під офіційного базю у президен-
та і від сей демонстрації почина-
ють ся отверта борба між прези-
дентом а боярами. Бояри, приперті
до стіни, відкликали ся о поміч до
мас і залюбували до національ-
ного почуття, на яке до тепер не
вертали уваги. Хоті гр. Паче не-
раа змалити так в краю, як і не-
ред президентом міністрів гр. Тафе,
що він не має ні відмешної во-
рожнечі до Румунії і що він роз-
почав борбу тільки проти всемоу-
чої жажди розбою сімох боярських
родів, між сього епізод із цер-
ковним конгресом ріши проти нього,
а румунський народ не повіри
тому, тільки скочив боярам на по-
міч. Ринуча битва розіграла ся в
Кімполонгу на конт сивиньства
і гірських хлопів і покінчила ся

покопанем гр. Паче, якого в наслі-
док сего відкликано.

(Конець буде).

Парламентарна ситуація.

Парламентарна ситуація поки
що не змінена. Здаєть ся, що аж
за кілька днів виступить знесення.
Замір відрочення ради державної
стоїть і дльше на порядку ден-
них і кажуть, що вже в середу
буде парламент відрочений на 8
до 14 днів.

Багато говорять в парламентар-
них кругах про уступлене те-
решного урядничого кабінету і про
утворення кабінету коаліційного.
Кажуть, що теку фінансів обійме
Крамарж, теку міністерства
галиць др. Бернрайтер, сарансиз-
ности др. Лямаш (професор відень-
ського університету), або есентуаль-
но др. Малецький, теку міністер-
ства риньництва Водіаский, імпе-
ним міністром др. Дермата; —
міністри Вітек (коліт) і Вельсере-
гайм (оборона країни) мають і на
дльше затримати свої теки. Однак
се тільки комбінації, що поки що
не має реальних підстав.

Підчас последних кількох днів
парламентарних фірм мали ся ма-
ропі переговори и справи санції
парламенту. — В Кутній Горі від-
була ся передучера конференція
ческих провідників Пачана, Крамар-
жа, Аліжа а міністром Резеком.
Результатом переговорів було отвер-
джене факту, що Чехи обетають
при домаганню реальних уступок, а
не вірять зовсім в обіцяні.

Правительственная прова напе-

Максим Горький.

(3)

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Полюшка

(Далі).

Тетерев. Се є пидпозновий відділу чоловікові, що
передчасно погав...

Ніа (до Тетерева). Слухай! Я маю до тебе прохання
(шепче йому щось на вухо).

Тетерев (ниже голосом).

Цвітаєва. Знаєте, панове, дуже цікаво було на ре-
штуці.

Олена. О, прокурор, ви шалено залицяє ся до мене
порушенням Бюки...

Шішкін. Ваш Бивов — осел.

Петро. Чому ви думаєте, що мені цікаво знати, хто
як до вас залицяє ся?

Олена. О, ви не в гуморі!

Цвітаєва. Петро Васильевич безумствено не в гуморі...

Шішкін. Се його звичайний настрій...

Олена. Тетяно, і ти, як звичайно, сумна, як та ні-
сенька.

Тетяна. Так, як звичайно...

Олена. А мені — страшенно весело. Панове, скажіть,
чому мені завжди весело?

Ніа. Я ніколи не відповідаю на такі питання. І мені
самому теж завжди весело.

Цвітаєва. І мені!

Шішкін. Мені не завжди, але...

Тетяна. Все...

Олена. Тетяно, ти дотуєш? От гарно! Хоче, від-
повідайте, чому мені весело?

Тетерев. О, відлена дехлодушности.

Олена. Я не? Добре! Я нагадаю вам сі слова, коли
ви в мене прохати мене мої руни.

Ніа. Однак я б з'їв що небудь... мені швидко на де-
журство йти.

Цвітаєва. На цілу ніч? Відний!

Ніа. Ви цілу добу... Піду однак до кухні, пелюкось.
Степанід...

Тетяна. Я їй скажу (відходить із Ніа).

Тетерев (до Олени). Е... позвольте. Та хіба-ж я по-
винен заводити ся у вас?

Олена. Так, зухвальний чоловіче! так, понура тохо,
так, так.

Тетерев (відступає перед нею). Корюсь... Мені се не
важко... Я внось був зачеханий ринчасно у днюх
дичат і в одну замкнню жинку...

Олена (аристотелюючи знов до нього). Ну я що-ж?

Тетерев. Не цікаво...

Олена (німолоско, похлюючи очима на Петра). Що
між ними зайшло?

Тетерев (сміється са. Вони тихо розмовляють).

Шішкін (до Петра). Слухай, бра — се який ти кар-
блани? днів на три? розумієш — чибети по-
деран са...

Петро. Ні... се вже сім на тобою...

Шішкін. Пам'ятаю...

Цвітаєва. Петре Васильевич! Чому ви не берете
участі у наших виставах?

Петро. Я-ж не вмію грати...

Шішкін. А ми — хіба вміємо?

Цвітаєва. Ходили-б хоч на репетиції. Москва! стра-
шенно цікаво! Оди, Жирков, такий кумедний! На-
тиний, гарний, уміємізнь ся так зацідно, ером-
зиво... Ані в зуб нічого не розуміє...

Петро (схося похлюдаючи на Олену). Ну знаєте, я га-
разд не розумію, як то можуть бути цікавими ті
люди, що нічого не розуміють?

Шішкін. Там не один Жирков такий...

Петро. Правильно, що там їх ціла рота...

Цвітаєва. Як можна говорити такі речі? От вже не
розумію, що се у вас? Аристоратизм, чи що?

Тетерев (німолоско, голосом). Жалувати а не вмію...

Олена. Се а...

Петро. Як вам відомо — я міщанин...

Шішкін. Так монче зрозумілі ваші відносини до про-
стих людей.

Тетерев. Мені ніхто ніколи не жалував...

Олена (німолоско). А ви хіба не знаєте, що треба
платити добрим за ало?

речув можливість зближення між Чехами і Німцями. Інші часописи чіпляють ся зі струями, пануючими в парламенті і признають можливість коаліції, розуміють ся з Кербером на чолі. Найостріїше збиває коаліційні плани „Nene ft. Presse“.

З Будапешту доносять опозиційні листівки, що позиція міністра Селя має бути дуже захвалена. Аж наслідники Селя наміняють посла гр. Чапі.

Промова Николая Васильна

в палаті послів 30. жовтня 1903.

Далі.

Мої панове! Ми завжди чули від ексцелленції пана Абрагамовича та від других бешкетників „польського коза“, що північ страйк має політичний підклад, що ніким чином не повстає із матеріяльних виводів. Панове однако не спромогли ся заперечити, що палата в довший мігачі ефетично є малю, они не могли також заперечити, що рушійні машини знаходять ся справді в нужденних відносинах. Це міг я прийняти заключити з їх бесід. Теперка, мої панове, радо хотів би і почути, як режисер панове придумують, що задумують панове, котрі в своїх клубі мають більше Русинів, чим ми на наших завках, зробити радя цілющіх того невідрадного положення. Чи панове не мають жадного вишого ремедіум для Русинів чим той, що намагались ся приповождити до димісії свого міністра-земляка, котрий впрочім є міністром для цілої Галичини, отже повинен ним бути так для Русинів як і для Польців, а то і за того, що допустив до того, що Русини мають одержати гімназію? Чи то одиновий хві, який ті панове для нас мають? Чи на цілком не надумувались над сим питанням?

Я чув, що в галицькій армійській рішено взяти ся до важкої роботи, що в Галичині хотять ввести реґіональний закон. Чому забуваєте ся до кожної річ, котру ви берете до рук той би то в інтересі Русинів, аніж в той спосіб, що з того мусить вийти буде агітаційне предство проти нас. Коли ви над тим думали, щоб Русинам помоги в матеріяльним огляді, щоб для Русинів постаратися о дешевий кредит і т. д., чому ви не спробували разом з русини послати, отже з тими, що суть поляками, щоб дати Вам висловити що до відносин і поглядів руського народу, достарчити оперативу, а оцінило пра-

ктично примістити? Чи то є правдою чи ні — ви самі признаєте, що, коли б самі стояли на польсько-хасовім становищі і при тім радити тільки над сими русини справами, признаєте з таким законом, природна річ, що у Русинів вириває гадка, що в тім законі красть задумована гадка проти Русинів та, що ті наперед догадують ся, що ви заміряєте імпорт Мазурів до нехвалені Галичини або щось подібного. То не є виступоване, котри ви хочете причинити ся до введення народностей в Галичині і, котри ви справді хочете зробити щось пожиточного.

Так само має ся річ з опружінням політичними, о котрих говорив вчора знаток національної економії, пан Гломбінський. Опружіння політичними не суть ніяк чисті польські інституції — они поставили там навіть кілька Русинів для парадів — але вони не зістали утворені рука в руку з Русинами, тільки вони мають бути Русинами підготованими, а ніяк ніхто не поводить собі диктувати. Зовсім що вишло, коли ви хочете предприняти таку економічну міру, прохав вас, спробуйте се — Ви знаєте, що я не за себе говорю, бо я є Буконинцем. — спробуйте, щоб свідомо з русини товаришами доплатити чогось на економічному полю та, коли ви будете бачити, що нашим для народа користям змаганням робити ся опозицію, то тоді можете тут прийти та сказати, отже суть звідини народа. Як довго однако не маєте ви такого доводу, тж довго є таме твердження, яке вчора висказав пан Мейс, а повні безвідстанням.

Мої панове! Я зближаю ся спробою до вчорашнього бесідника, пана Гломбінського, і перед тим хочу повернутись тільки до одного висказу ексцелленції пана Абрагамовича, що сказав був: Коли бідний народ дивно буде ся наклонювати до страйку та до насильства, то природний вислід того буде такий, що великі поселяти вхідної Галичини ті тисячі робітників, котрі рік-річно надрують до Німеччини на заробіток, звернуть на захід... Ожже ся потреба опонує мене, — в повнім порозумінні з моїми товаришами перенонанс — панам пригадати сю лаяву, яку назавно висказав наш пан голова при кінці своєї бесіди. Коли ви, мої панове, судульним способом — бо тільки гордики може нас до того спонукати, бо економічний робітників суть дорожні чинились охотні, ніж Ви можете дати своїм робітникам, котрих ви маєте при собі, — хочете проповождити русий народ, то тоді, мої панове, не будете ся лаявати, коли також ся лаяли, котру висказав наш голова і котру ми тільки і за того висказали, бо на цілком не можемо сего оправдати перед краєм, що ми в час не висказуємо настрій народа, ста-

весь ділом. Провождання не зметете собі зверти з думи сміти.

Зовсім попитую в річню, що по виводах пана провідателя міністрів, повстала в їх рядах така радість ізла побіди та, що вони гадали, тонор мавно знова зно раз вийшли талого президента міністрів, що було для нас всьо робити, що ми ехочемо. Також бесіду Гломбінського, о котрий як раз хочу повторити, треба приписати тій радості ізла побіди. Мені здає ся, що пан Гломбінський постунив собі тут наче який суга. Коли пішло ся кудя якого сугу, щоб він виконав якийсь припоручине та не є на отільки зручним, щоб то припоручине справді із розумінням виконати то тоді він перемішав ся або зробить щось талого, що панови описав не є до шодоба.

Так також виглядав вчорашня поведінка пана Гломбінського. Бо то муну в сказати в честь „польського коза“ та в честь польської палати: Так відно допущення цілого руського народу, який допустив ся тут вчора наш Гломбінський, не почуто що з жадних польських уст в Австрії.

Мої панове! Муж, що свою бесіду тим починає: „я є національним домо-кратом, я є мужем аніж, я свідомо оціняю жити в моїй вітчизні бачини оком та горничим серцем“, і котрий на вишньому місці тут так висказує: „я є цілком незалежним і не потребує нічийої ласки“, (тільки „польського коза“, щоб стати міністром для Г. пр. Р.), вніс тут з вчуванням північом та з безсвідомим політичного допущення в кождім слові його бесіди очевидно, але але умотивоване оскаржене проти цілої руської палати, оскаржене проти руського ексцелленції, оскаржене проти руського учительства, оскаржене проти руської судні, оцягаюча руського селянства, повнжене руської літератури, коротко всього, що є свідком для народа.

(Далі буде).

Політичні вісті.

— **Македонія.** Балканський півострів творить для себе немов окремих світ; тамешні народи і малі держави значаю мало дбають о то, що діє ся в Європі і примуючи до своїх власних цілей, нерідко цілком не журять ся о хазяну ситуацію та світову політику. Они значаю лише тоді улають ся до Європи, коли потребуєть якої матеріяльної помочи. Тимчасом той дальний світ не може

бути так само байдужий на то, що діє ся на Балкані, бо там зібрано ся тільки супречних інтересів балканських держав, що кожде сильнішине їх порушене з яни балканських малих володарів, грозить значаю пожаром півни цілій Європі. Тому то она бачно схизить всьо, що там діє ся. А та обачність там більше потрібна, що там все щось діє ся талого, що ні на хвилю не перестав грозити порушенем загального мира. Однак остаточно мунуть насипти хвиля, коли Европа буде конечністю приневолена виступити з свого дотеперішнього вижидачного та обережного становища, і взяти ся енергічно до заведення на Балкані ладу. І так в послідних днях доносить російська часопис „Новое Время“, що надійшла послідна пора — накласти нараз на весну не має прийти в європейській Туреччині до загальної ворохобні — аби держави привели рінучам кромом Туреччині, щоб она скористала з часу зими і втихомирила Македонію і сусідні краї. Лише тоді, коли дасть ся тим краєм обіцати їм в берлінським договорі реформи, які ухвалено ще перед двадцять п'ятьма літами, можна би недопустити до великих розрухів. Так як нині річ уложил ся, то лиш виключно зима, грізна в тамонних горах, може на короткий час спитити дальше ширене ворохобні. Після вістий з вхідних жерел, положене в Македонії єсть нині таке, а навіть гірше, як було в році 1876 в Босні і Герцеговині. Турецкі війська, нагромаджені в тій провінції, „втихомирюють“ ворохобню, але лише огнем і мечем та грабованям. То, що ті дикі полчища нині там творять, має доходити просто до неможирности. І коли б ті вісті були навіть і переказні, то на всякий спосіб положене тамонне таке грізне, що європейська дипломатія повинна поважно приваждувати ся над наслідками майже повної ворохобні. — З Софії доносять до „Російської телеграфічної агентії“, що коло місцевости Різьо зібрани ся тисячі македонських Болгарів, що утікли перед турецькими бані-

(Далі буде).

Тетеров. У мене на такі цілі не має ні великих, ні малих грошей.

Олена. Ах! Мовчить!

Петро (прислухуюсь до розмови Олени з Тетером). А я не розумію... ради чого бавитесь ви у свистаті до простих людей...

Цейтаєва. Ми не бавимось... ми ділямо ся з ним, чим можемо.

Шішкін. Навіть і се ні... просто вам приємно бувати у їх кружку. Вони не штучні... Мій який здоровий вітерець, немов у ділі. А таким, як ми, що сидимо за книжками, ніколи не вадить відсидіти ся.

Петро (з притиском, придивляючись роздражено). Ви просто любите жити ілюзіями... Ви підходите до наших мовчан з якимсь потаємним наміром... емпіризм, вибачте на правду! Відсидіжувати ся між москалями, се вибачайте...

Цейтаєва. Та не між самими москалями. Ажже-ж ви знаєте, що ми робимо виства і в доні...

Петро. Все одно. Я кажу про те, що називаючи усе ся нашу біганину та мотушню життям ділом — ви ошукуєте себе. Ажже-ж ви переконані, що починаєте до розвою людини... і тако нішма... і ось се — самоошука. Пойде завтра оцікер або майстер, дасть людині по пині й вбє їй з голови усе то, що ви встигли уніяти до ної, як то се в витяга...

Цейтаєва. Як досадно слухати тину бесіду!

Шішкін (вжур). Т-та... не гарна бесіда... Не перший раз я чує їх, і все більш не подобають ся вони мені. Коли ми з тобою, Петре, розмовимо ся на завісї.

Петро (мимно й дивлясь). Бою ся, що так свистє ся! Але я бажав іти зустріти.

Олена (самою стрімко). Навіщо ви заводите усе все? Панове! Навіщо він хоче, щоб навчали його лаяти?

Петро. Я думаю ради ориґінальності.

Цейтаєва. Розумієть ся. Маврують ся. Усі мущини навірують ся у притворності жінок. Один іде пессиміста, другий Мерісторелі... А самі — просто зеларі.

Тетерев. Коротко, ясно... і здорово!

Цейтаєва. А що-ж, може-б я мала вам комиздінти казати? Не сподівайте ся сього. Знаю я вас.

Тетерев. В сім разі ви знаєте більш, ніж я. А не знаєте ви часом ось чого: годять ся платити добром за зло, чи не годять ся? Себ то простішим кажучи: знаєте ви добро і зло рівноцінними, чи ні?

Цейтаєва. Ось нам ідуть парадокси на позазаних носках!

Шішкін. Острівайте, не перебивайте йому. Се цікаво. Я, панове, люблю Тетерова слухати. Все талє пінґа — перебиває, таї устроюєть до мізку яку шпичку... А в нас же у всіх, правду кажучи, думки усе обігові, антерті, як старі патаки...

Петро. Та занадто великодушний... навідаючи усім свої особисті добродітєта.

Шішкін. Ну, ну! треба сказати правду, бра, навіть у дрібних треба бути правдолюбним. Я прино признаю ся: я ще ніколи жадного ориґінального слова не сказав. А все-ж так хочеть ся панове!

Тетерев. А отже й сказав!

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петропавла ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на поперед-
ню застереженні — Редакція не пово-
лятиме віддати під оплату поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на пів рік 20 К. — с.
„пів року“ 10 „—“
„чверть року“ 5 „—“
„місяць“ 1 „70“

Покладати число „Буковини“ 16 сотинів.

Передплата і належність за інсерата
платити в Чернівцях.

Хід румунської політики на Буковині.

Колець.

По тій побіді старали ся бояри знову зміняти свій давній моно-
поль; але народ, що перетерпів
всі трудності тої борби і причинив
ся в першій лінії до побіди, почав
домагатися свого уряду в публич-
нім житті. Інтензивну агітацію роз-
почала особливо молода генерація,
що вийшла зі школи „Жулії“, а
цілію тої агітації було: намієн-
корупційної „консервативної“ по-
літики виступити широким рухом на-
ціональну політику; при тім опира-
ся на співуділ народу і так постан-
тав звааний „Молодорумунський“
напрямок. Серед цих обставин по дов-
голітній борбі, яку бояри провади-
ли денунціяціями (справа Аврели
Ончула), поліційним переслідова-
ням і позачасним очернюванням (спра-
ва Флоринна Лупу), мусіли бояри
вкінці адоптувати національний
програми і признати право вільним
верством народу брати участь в
публичнім житті; задля того мусі-
ли вони допустити і кандидатуру
на посаду до державної ради „смер-
дячого повіського сина“ Жоржа
Поповича.

По тій особистій концесії спо-
дівали ся всі успокоєні умов. Од-
нак напрям „молодих“, які ніколи
не гонили за особистими користями,
а тільки змагали до національних
здобутків, не вдоволив ся тою од-
ною концесією, а уживав раз до-
брого впливу, щоб пробити доро-
гу економічній і політичній емані-
пациї народу; задля того постави-
ли „молоді“ на порядку денний

своєму устроєнню національного бан-
ку і виборчу реформу, а разом з
тим постановлено аломити ексклю-
зивне плавання боярів раз на все.

Розуміється само собою, що й
сї домагання, які були для пануючої
класи багато небезпечніші, як до-
пущення одного плебей до політич-
ного стола, збували страшний опір.
Але з огляду на се, що новий на-
прямок був популярний і мав попере-
те в публичній опінії і в виду се-
го не можна було його публично
поборювати, треба було задати
його підступом. Досвід учить, що
найбільшим способом до стриму-
вання сильного руху є, їти разом з ним
і поводити, але певно спровокувати його
на свою струю. Серед боярів
мусіли знайти ся відповідний до-
вірний муж, що мав би вдерти ся
в табор ворога під маскою демо-
кратизму і, що мав би аломити їх
порини. Відповідний муж знайшов
ся в особі Янка Фльондора. Ари-
стократ під ніг до голови, посво-
чений зі всіма боярськими родинами,
подавав Янку Фльондор для
боярів всі гарантії; з другої сто-
рони демонстрував ним проти сво-
їх товаришів кандидатуру ад'юнк-
та Жоржа Поповича, а то для то-
го, бо вони не хотіли допустити
його добровільно до політичного
жирю і через сю демонстрацію на-
дав собі позір переконаного демо-
крата, хоть мотором такого посту-
повання було ураження честолюб-
ности.

На підставі того повільного пе-
ресвідчення зближеня ся він з ціл-
ковитим порозумінням з Вольчи-
нським, наслідником бар. Стирчі в
справі тягнення зисків із реаліційного
фонду і в ролі „батожики“ кон-

сервативних боярів, до Жоржа По-
повича і почав грати роль проте-
ктора при його виборчих зборах,
старавши ся стати для нього ко-
лючим помічником. Його прихиль-
ність показала ся в такім високім
степені, що для Поповича —
розуміється із законними процен-
тами і при матеріальнім добробуті
цілої родини — значну позичку.
Зробивши ся alter ego Поповича,
став „демагог“ Янку Фльондор на
пропозицію свого смертельного во-
рога, архи-консервативного Воль-
чинського, поєдом — аристократич-
ної більшої посілости. Державни ся
мандати і опираючи ся на довгий
експерієнс, почав руководити Жоржем
Поповичем при помочи приятель-
ських погор на ексекую і старав
ся систематично підкопувати його
позицію; потім при помочи своїх
грошних позитивних рухів на одинокі
румунську часопись на Буковині,
яку засновано старанем і грішми
інших людей, а з часом всею зло-
був і популярність — Жоржа По-
повича.

При помочи грошних із владних
партій і октроював для неї централь-
ний комітет, а зокрема правдоподі-
бно з льондана, парубків, війників,
пастухів, синяри і т. д., з декіль-
кох експронованих студентів, що
знайшли при нім поміщеня яко-
платні редактори. Так став він ше-
фом, мав партію, був політичним
фактором. Щоби доповнити свій
програми — уложений Вольчин-
ським — сему перешкаджала тільки
присутність Жоржа Поповича. Його
усунення було політичною конче-
ністю. Найкращим способом до о-
сигнення тої цілі був розлам з пра-

вительством. Бо тому, що прави-
тельство розділяло мандати на Бу-
ковині, було, ясно, що Попович,
поріжничавши ся раз з правитель-
ством, упаде при найблизших ви-
борах, а при тім не мав би ніщо до
страху Янку Фльондор, бо його
мандат з курій великої посілости
був забезпечений задля порозуміння
із своїм „противником“ Вольчин-
ським. Замислювало борбу. Претек-
стом був звааний пакт. Боярам до-
сить було опозиції і почали шу-
кати шодяк vivendi з президентом.
Угоду закінчено легко і названо
її пактом. Який був зміст цього
пакту — не звісно, правдоподібно
нічний. О зміст ту плавно не хо-
дило, а тільки о те, чи президент
дотримає пакту, чи ні.

Пан Вольчинський і його тона-
рини сказали „так“; само собою
розуміється, що пан Янку Фльон-
дор мусіли сказати „ні“, бо инакше
не могла поєстатися ніяка борба.

П. Попович хтів вичекати, як
розвине ся справа, але п. Фльон-
дор змусив його приятельськими по-
грозами ексекую, сказати також
„ні“; і на підставі тої гри снів
розпочала ся небувала гоня і пре-
сі п. Фльондора і запалта борба
проти президента. Підчас тої борби
півов Попович до міністра-прези-
дента з просьбою підхилити баро-
на Бургінсона і тим способом скон-
центрувати проти себе всю нена-
висть правительства, а реваншем
сего поступку було (як се можна
було обрахувати) — упадок Попо-
вича при виборах. На знак подяки
за саможертну назван його орган
Фльондорів „rändiges Schaf“ і по-
працян ся з ним. „Der Mohr hat
seine Arbeit getan“.

Максим Горький.

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Полтавська.

(Далі).

Як що він, позн ви прохали хліба, дав камінь нам,
звалити гору на голову його. (Тетерев починає
жартовливо, поступово одриває в повільній темі і
вкінці свої промови сильно, переконливо. Скінчивши
їм, важко ступаючи, відходить на бік. Хлопці за-
вально мовчать. Влізши в сцену, похиливши у слухи
його щось важко, швидко).

Олена (тихо). Однак ви... набути чинало витерпів під
людий...

Тетерев (вишкіривши зуби). Але се дало мені радість
налю, що й вони з часом терпіти муть від мене...
або праше — за мене...

Ніа (входить з мискою в руці і сівом хліба. Го-
ворячи, їм швидко, щоб не розліти того, що в
мисці. За нею їде Тетяна). Все се філософія.
Копсаля в тебе, Тетяно, зичка, робити з дрібниць
філософію. Дощ їде — філософія, пазелі болять
— філософія, загаром заносить — філософія. І
коли в чужої філософії з приводу яких дрібниць,
мені зичко, приходить на думку, що не можай
людий грамота на користь...

Тетяна. Який ти брутальний, Ніа!

Ніа (сідая до стола і їсть). Чого там — брутальний?
Нудно тобі — зичи ся чим небудь. Хто правде,
той не пудьгує. Дома важко — їди на село, там

живи й учи... а ні, то до Москви подай ся —
сама повчи ся...

Олена. Так їй! І ще наженить ось цього (сидить на
Тетяно), ось цього.

Ніа (подививши ся вбік). Теж золото! На Герлаїта
взлетіть...

Тетерев. Назив мене Свіетом, коли тобі не важно...

Ніа. Богато чести!

Петро. Так. Дуже богато!

Тетерев. А мені се було-б приємно...

Цайтасва. Який ласий!

Ніа (дивлячи ся у миску). Не погнітай ся... А що...
тоє... Позн була? Чи то, пак, худі вона пішла?

Тетяна. До театру. Або що?

Ніа. Нічого... так... взагалі — питаю...

Тетяна. Тобі п треба?

Ніа. Ні, не треба... се-б-то зараз не треба... а взагалі,
на все треба. Ат! чорт!.. залуптан од. (Усі усмі-
хають ся крім Тетяни).

Тетяна (з прикусом). Ващо? Ващо вона тобі? (Ніа
не відповідаючи, їсть).

Олена (до Тетяни швидко). Завіщо він тобі доносил?
Скажи.

Цайтасва. Еге, се цікаво!

Шішкін. Мені теж подобається, як Ніа Васильович
доганя читав.

Петро. А мені — як він їсть...

Ніа. Я не все здо робаю...

Олена. Та ну бо, Тетяно, кажи!

Тетяна. Не хочу...

Цайтасва. Ія, вона ніколи нічого не хоче!

Тетяна. Ти по чому знаєш? А може я дуже хоту
вмирати?

Цайтасва. Фі. гідота!

Олена. Брр! не люблю балакати про смерть.

Ніа. Що можна сказати про смерть до того часу, як
помереш?

Тетерев. От правдивий філософ.

Олена. Ходіть, панове, до мене. Пора чай пити. Само-
вар певно давно готовий...

Шішкін. А добре-б тепер чайку сербнути! та й по
рекусити-б... можна надіти ся?...

Олена. Розуміється!

Шішкін (похиливши ся до Ніа). А то я дивлюсь на нього
ти й завидую, грішний чоловік!

Ніа. Не завидуй — а хто все з'їв! Я теж піду з
вами, маю ще більш години вільного часу.

Тетяна. Ти б краще відпочи до денуретня.

Ніа. Гаразд і так...

Олена. Петро Васильович! Йдете?

Петро. Як що дозволять...

Олена. Але-ж прошу! Вашу руку.

Цайтасва. Становіть ся всі у парі. Ніа Васильовичу
до мене...

Плян їзди на буковинських залізницях від 1. мая 1902.

Час середньоєвропейський; грубі цифри означають час від 6. вечора до 5.30 рано; цифри в [скобках] виїзди поспішні, проті особні з їх зменшаним часом.

З Лужан до Чернівців відходять	[7.15]	1.12	6.07	[7.40]	5.52	8.23	4.30**	З Ікман до Чернівців відходять	[5.35]	6.50	10.28	[4.55]	6.20	—
З Чернівців до Ікман	[7.45]	1.40	4.40	[8.15]	6.29	—	—	З Чернівців до Лужан	[8.02]	9.50	1.55	[7.05]	9.42	7.10**
З Гайбова до Серету	9.00	—	6.31	—	—	—	—	З Каміньову до Гайбова	—	—	3.07	11.32	11.52	—
З " до Бергомету	8.50	—	6.20	—	—	—	—	З Бродина до Гайбова	5.15*	4.00	—	4.39*	3.00	—
З Гайбова до Бродина	9.22	3.50	7.30*	—	11.40*	—	—	З Серету до Гайбова	5.30	5.30	—	4.40	4.40	—
З Гайбова до Каміньову	11.00	5.10	—	—	11.40	—	—	З Бергомету до Гайбова	—	4.33	4.33	2.10	2.10	—
З Вижич до Чернівців	—	—	2.35	—	—	5.15	—	З Чернівців до Вижич	[8.02]	—	—	[7.05]	—	7.03
З Вижич до " "	—	—	—	—	—	4.33	1.50	З " до Залішан	[8.02]	—	—	—	—	7.10
З Новосели до " "	6.45	11.10	—	4.30	—	—	—	З " до Новосели	8.35	—	2.00	—	—	7.45

*) Лист до Радівця.
**) Лист в поштовий.

*) Лист до Радівця.
**) Лист в поштовий.

Справоздане касове „Рускої Каси“ за місяць жовтень 1902 року.

А) приходи.

На початку місяця		в протягу місяця прибуло	З кінцем місяця			
кор.	с.		кор.	с.	кор.	с.
232	42	1. На фонд резерв. загальний	4	—	236	42
1,083	77	2. На фонд резерв. товар.	—	—	1,083	77
3,695	50	3. Вложено паїв	224	—	3,919	50
57,604	50	4. Вложено вкладок шади.	6,582	72	64,187	22
21,990	59	5. Звернено позичок на скринти	1,593	—	23,583	59
18,410	11	6. Звернено позичок на векселі	1,044	70	19,454	81
5,666	30	7. Побрано відсотків	576	45	6,242	75
1,765	16	8. На адміністрацію побрано	107	56	1,866	72
682	96	9. Побрано коштів спору	37	93	720	89
6,000	—	10. Кредит банковий	—	—	6,000	—
2,700	—	11. Продаж реальності в Бергометі	—	—	2,700	—
121,831	31	10 Готівка	10,164	36	131,995	67
3,404	78		3,740	04	3,404	78
125,236	09		13,904	40	135,400	45

Б) Розходи.

На початку місяця		в протягу місяця убуло	З кінцем місяця			
кор.	с.		кор.	с.	кор.	с.
70	97	1. Вложено на фонд рез. загал.	—	—	70	97
—	—	2. Вложено на фонд рез. тов.	—	—	—	—
1,331	92	3. Виплачено паїв	60	90	1,392	82
41,468	22	4. Виплачено вкладок шади.	6,694	96	48,163	18
35,787	—	5. Дано позичок на скринти	2,560	—	38,347	—
27,662	—	6. Дано позичок на векселі	3,100	—	30,762	—
1,828	76	7. Виплачено відсотків	40	90	1,869	66
577	59	8. Виплачено коштів адміністрації	402	15	949	74
38	97	9. Виплачено оплат скарбових	—	—	38	97
3,597	57	10. Розділ чистого зиску	—	—	3,597	57
197	47	11. Виплачено коштів спору	—	—	197	47
265	58	12. Видано на інвентар	32	40	2997	98
6,000	—	13. кредит банківний	—	—	6,000	—
—	—		—	—	—	—
121,496	05	13. Готівка (Сальдо)	12,891	31	134,387	36
3740	04		1,013	09	1,013	09
125,236	09		13,904	70	135,400	45

В місяць жовтня вступило 5 нових членів, з паями декларованими на суму 200 К. уплатили дійсно 180 К. — с. Виступили 2 члени з паями на 15 корон.

Омелан Мотильницький, касир.



Марка охоронна: котвиця

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лін на отиране** по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просимо жадати цей загально улюблений лін несе лише в оригінальних флашках з нашим охоронним знаком „Котвиця“ з антики Ріхтера і для обережності приймати лише флашки з охоронним знаком або врандні.

Аптека Ріхтера
„під золотим львом“ у Празі, уліця Блісавети ч. 5.



Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

РАХУНОК

тов. „Руска Каса для ощадности і позичок“

стопаришена зареєстр. в обмеж. паруюю в Чернівцях за місяць жовтень 1902 р.

I. Стан довжний.

1. Уділь членів	К	25,008-84
2. Фонд резервовий	—	4,390-20
3. Вкладки щадничі:		
а) стан на початку року 1902	К	52,080-86
б) вкляених в часі від 1/1. 1902 до 1/11. 1902	—	64,187-22
разом		116,268-08
в) винятих в часі від 1/1. 1902 до 1/11. 1902	—	48,468-18
Позістат з кінцем року	К	68,104-90
4. Долг банковий	—	8,000 —
5. Вліансове сальдо	—	9,825-32
		115,329-26

II. Стан чинний.

1. Позички ухвалені на скринти і векселі		
а) стан на початку р. 1902	К	78,703-25
б) ухвалено в часі від 1/1. 1902 до 1/11. 1902	—	69,109 —
разом		147,812-25
в) сплачено в часі від 1/1. 1902 до 1/11. 1902	—	48,038-40
Позістат з кінцем року	К	104,773-85
2. Готівка в касі на 31.10. 1902	—	1,013-09
3. Ціні акцій фонду резервового	—	3,122-68
4. Вліансове партіє інвентаря	—	1,119-60
5. Сальдо процентів	—	4,373-06
6. Сальдо коштів адміністрації	—	910-98
Загальний оборот касовий в жовтні 1902 року		115,329-26
вносять		270,800-90

Членів чисело наше товариство на початку року 1902 383 в часі від 1/1. 1902 до 1/11. 1902 вступило нових 90, виступило 18, лишилося членів 455 з декларованими уділами на суму 28,160 к. і дійсно виплаченими на суму 25,008 к. 84 сот. Стола процентова від вкладок щадничих 5%, Дарідонда від уділів 6%, (оден уділ вносять 40 к.) Стола процентова від позичок ухвалених 1/4%.

Найновіші Schulversämnisse

розлучити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
уліця Петровица ч. 4.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічечне сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) Ісхіаса, невралгії, болю в сугавах, нарви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Системи д-ра Райфелера), що прикладають ся до слабих частей тіла, уможливають найнижчі температури з всіма термальними методами, а через те й найкрасні успіхи в лічечю і навіть застарілих слабостей. Значно усмиряє біль. При лічечю в ціло тіло тільки окрім слабого місця, тому можуть його вносити і ті, що терплять на серце, на коністи і астматики. Лічечю може відбутися ся і в домашню пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЄС, Чернівці,
уліця Почтова число 5а.

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петропавла ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню записку. — Редакції непе-
чатані візні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„пів року“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Посидного числа „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і везеність на іноземні
платні в Чернівцях.

Відносини на Угорщині.

Основою угорського королівства не було ділом Мадяр. Дикі орди, що з кінцем десятого століття під проводом Арпада, поселили ся в Панонії і звідси робили розбійницькі напади на Італію, Німеччину і Францію, покла вкінці не відпала їм охота до розбою, зовсім не мали здібности до пасовання держави. Державна організація була ділом римського духовенства; ту повторило ся те саме, що було при основанні німецької держави. Там церковним організаторам не залежало зовсім на тім, щоби провід в тій державі віддати Мадярам, а то з того агляду, що Мадяри становили меншість в тій краї, населеній різними народами. І дійсно через цілий ряд століть, Мадяри не грали в Угорщині державної ролі. Закони видавали ся на латинським язичі. „Мадярську національну державу“ андувано тисячу літ по Арпаді.

Розсудні політики, як Чехені і Деак нерідко протестували проти тої маної величчя на національній почві, але в горячій революції 1848 р. затерли ся їх голоси. Правда, по угоді 1867 р. Деак настав на виданні закону о національностях, який гарантував немадярській бізности національні права що до лінки і культури, в школах, муніципаліях, автономічних урядах, в суді і адміністрації. При таких умовах Словаки, Румуни, Сербі, Русини і Німці могли стати ся сторонниками угорської держави. Але сей закон остан на папері, а переслідування немадяр продовжало ся все з більшою жорстокістю і безстидством. Се робило ся не в інтересі мадярського народу, що сам стогне під гнетом, а в інтересі кліки, що уважала і уважає себе провідником нації. Крім цього переслідування немадяр звільнило їх від обовязку розширити політичні права народу, бо розширення політичних прав народу нарушило-би „мадярську національну єдність“.

В сю державну єдність не вірять навіть сторонники тої ідеї: они знають, що побіч 8 міліонів Мадярів, знаходять ся 12 міліонів інших народностей. Са мадярська національна ідея служить тільки як фіговий листок до заслонення всіх аких намірів і напнали державної мадярської кліки.

Пануюча в Угорщині кліка намагаєт ся всіма способами доплати, що мадярський елемент пави в Угорщині перх серед наоселени. Правда, о бізліність постарали ся при переносі населення угорські урядники, але ся бізліність знаходить ся тільки на папері. Також і се правда, що до мадярства прилучило ся багато інспектив, карієристів, політичних пиятаків і т. п. людей. Але і се правда, що якби 35

літ тому в зад сільний случай був перелаз власти не в руки Мадярів, а пр. циганів, то всі ті карієристи були би прилучили ся до циганів.

Такі-то ті лео-мадари, люди без всякого національного почуття, люди, що торгують своїм іменем і національними почуттями. І они представляють собою національну ідею. Они дужче від всіх інших говорять о тисячлітній мадярській державі, о мадярсько-національній єдності, о мадярській культурі і т. д. Ті самі люди в інших умовах говорили-би те ж саме про циганську культуру.

Але в останніх часах починаєт тратити те мадярство грунт під ногами. Заванта агітація отирає очи народа, затемнює блиск святых традицій і підринає почуття мадярсько-національної єдності. Агітацію ведець ся по часовниках, товариствах і школах і змیره она до того, щоби закон о народностях виконувано и дійсности, щоби той закон не оставав тільки на папері. Проти сеї агітації починають Мадяри (спеціяльно гр. Апонії) основувати мадярські „культурні товариства“. Сі „культурні товариства“ мають на цілі видати на мадярських окрайках мадярські книжки, закладати мадярські школи і давати матеріальну поміч літературним і добродійним товариствам. Розумієть ся, що лео-мадари, перекачники інших націй, знайдуть в тих товариствах засканій приїт.

(Конець буде.)

Хліборобський страйк в державній раді.

Промова посла Романчука.

Кісич.

Далше вислали рускі послы кілька телеграм до міністерства, в котрих доносили про стан річей в Галичині і про поведене властей та просили центрально правительство, щоби вислало до Галичини комісію, зложеною з представників урядників, для розвідження справ. Ми же ждали, щоби нам повірено на слово; але ми ждали також, щоби в урядовим справозданям не діяло міра в ранах, коли ми, люди, котрих чойсь годі посуджувати о дож, говоримо иншляе. Ми ждали, щоби справу розсудили люди безсторонні. На жаль так не стало ся, а через те не тільки розширив ся далше страйк, але в збільшала ся самоволя галицьких політичних властей та гнобленя селян, при тім розуміє ся, також розпрене в краю мусіло збільшити ся. Вкінці прийшов і конець страйків, споро минули живили. Тепер прийшов час на карні процеси, котрі в домі ще не покінчили ся. Маємо ще дуже недоплачені вієти, але після тих вієтих ставлено досі 521 селян перед суд. З них 78 засуджено разом на 192 місяці тивної павини, а 325 на 189 місяців арешту; 113 укалішено. Але всі ті 521, що разом лігали 381 місяців арешту або павини, павидоля в сільській павини 660 місяців, отже майже два рази тільки, що вносять їх царя.

По сім коротким начерку цілого страйкового руху, переходжу до подре-

бильного виснесня. Я указав у ній на самітред на причини, що впливали страйк, і свилал так (читас): „Недостаток і нужда сільського населення східної Галичини, повсім недостаточна платня на господарські роботи, при тім небезпечна ануція з економічного і політичного агляду та інші подібні обставини викликали сего літа повсиль страйк хліборобських робітників“.

Повсю се пилькома озвучили. Що до нужди галицьких селян, то треба передовсім зазначити, що Галичина є край хліборобський, до більшого ніж три часта населення живе з сільського господарства. До того край є над міру заселений, бо 93 дні припадає на один квадратний кілометр, чого нема ніде в Європі між хліборобним населенням. Треба далше зазначити, що через те селяни мають занадто мало землі, так що 66 при всьому селянстві, значить, позовня всього населення краю, не має більше як по 4 морги землі, а з того селянин не годен жити. При тім в краю нема жодного промислу; отгородивши можна упривилити лише під великими містами, молочарство і годівля худоби не може успішати, бо селянин не має німці для убора; кінця в домашній промисл у павде під гнетом податковим. З усього висихає, що селянин годенно агущений і гладати зарібку на днірських лавках. Не же платять там за роботу?

На те місце урядові дати, котрі мають годенно омирати ся на справовданних товариства господарських, що оставать в руках власників більших земель. Після тих дати в законних місяцях від 1 грудня до кінця мал лікнесть платня робітників при власнім агармі 20—45 гр. на день, а в прочих місяцях 28—32 гр. — тож при власнім харчі. Треба ще зазначити, що ті дати походять з року 1893, а від того часу платня робітників в Галичині зменшала ся; по друге, подані повсюте найвищі платні відносять ся лише до мізлових округів — східна Галичина поділена з огоро агляду на 17 округів — і то годенно до таких, до п. с. урвава лісів і домен більше платять за роботу; по третє, подану повсюте платню дістає лише мушнина, а жінкам платять лише дві часті того або в половину. Річ проста, що при таких платнях скорійше чи пізнійше страйки мусіли виступити.

Я агадав в моїм аяглім виснесю також, що до страйку причинили ся всілякі злучення і визиски. Отже передовсім покінчу ся на пильше жерело, на гр. Стан. Тарновського, президента краківської Академії наук. В р. 1874 видав він розвідку п. заг. „Rocznik“, в котрій договором повсютих ділчачи, що випливають селян у східній Галичині, даючи їм по 10 і по 5 гр. на відробок, причім той відробок цінять дуже низько. Правда, що після оголошення тої розвідки злила ся повсють польськими панами буря на того ученого, так що він мусів замовкнути. Що до утисків, яких і тепер визнає селянин, то лежать они годенно в тім, що забирає ся людям ліс, пасовишко і воду. В східній Галичині бо-го сторін, до ділчачи жино аяких принципів цілком винищили ліс, так що там уже від дівки павить по дровами, а годенно. А до ще є дієм, то належать они до ділчачи. У них мусить селянин купувати дрова; але ціни так похліпні, що приміром за сяс наглого дрова, за котрий перед пильном расам платило ся 8 к., тепер мусить селянин платити 24 к. На, часом бо в аякості не продати селянином, особливо такому, котрому хотять досудити. До хлоп при виборах паван в челяску, то в аякості не дістати дров і мусить по дровам зли або в далше їдати за дровами.

Так само має ся річ і з пасовишкми. Ділчачи уміли позгарбувати пасовишко, котрі далійше належали до се-

лян; а тепер випускають ті пасовишка селянам по неімовірно високій ціні. На-паву лише один приклад. В Маняві в подольській повіті — осп. п. Наворський, посав з того повіту, мусить се добре знати — селяни не мають жадного пасовишка. Сего року лише там двір 20 моргів позв обдогом. Селяни хотіли той обділ надати на два місяці, на май і червень; закладав від них 200 ар., отже по 10 гр. за морг. Селяни давали лише 150 ар., але до агади не могли прийти. Інший ділчач паван собі платити від аякум худоби по 10 гр. за ужи-павиз пасовишка через ті два місяці.

В договорх сторонах павуть собі ділчачи платити по 4 гр. від пождої павини коновель та мочени.

Декуди ризують ся люди тим, що збирають гриби по лісах. Отже ліс належать до ділчачи, а селяни не мають права збирати там гриби. Не же поступив ся з ними? Уривитого дібр гр. Лавицького, аякості, на іня Курієвський, аякості раз в аякості міжну при збиранні грибів, паван єт розібрати і так публіти в село, як прийшла на світ.

Те все, що я тут сказав, проірира сойновий посав Гурні, коли обділяв ті сторони, до були страйки. Він писав пильно, що проірирава се і списував, так сказати, урядово, бо в громадській уряді при пильнянках громад, при жидларіках, при селянських і урядниках старостам.

Крім тих економічних утисків причиниють ся до розпрення населення ще в аякості політичні гнобленя, особливо при виборах; та о них не гадаю німці гово-рити; хоч і они причинились до заостре-ня сегорічних страйків. Страйки ті не прийшли нічим повсюдно. Я свилал уже, що були они постановлені на одних зборах Руєнців і що той постанови не трамало в тайні; у всіх місцевих ви-сала ся о ній. (П. Абрагамович: Так, так!). Дивна річ, що осп. Абрагамович очевидно уважає се за щось лаборное; ного карикм законом! Чияж там не зна-ний коаліційний закон з р. 1870? (П. Гаврон: Дуже добре!). Отже чого осп. так дуже жатає ся? Та в а сам в аякості мал у паваній мною брошурі звертає на те увагу, що від великих напастей економічних, соціальних, національних і політичних, лише Полоні чим-раз більше притискають руский на-род, Русини постановили боронити ся всіми способами і між ними мають на гаді також страйк і бойкот. Дятого той страйк не повинен був увести на павіть такою неснодійною.

Як широко розійшов ся страйк, о тім я вже говорив. Тепер приступаю до головної річі, до поведене політич-них властей при тих страйках. Я агадав уже, що зараз від початку політич-ні власти ставали по стороні діврів і звертали ся против селян, против сторо-ни слабшої, убогої і гнобленої. Правда, що сразу поступали они ще лагіднійше; донаде старости старали ся навіть до-водити до агоди. І так прих. перемі-нливий староста допровадив до аго-ди між селянами а дворами, причім під-писаво людям платню за роботу. Але чим далше, тим гірше.

В аякості агадавал, що домі старостам видали обіжники або відозви до громад-ских і парохіальних урядів та волів в поодиноких селах пробавати оповіщення. Щом стовало в тих пильках? Маємо не-редовість пильно термівального старости Завадского. Той пильно у своїм оповіще-нню з дня 28. липня, що люди допускат-ють ся каргидного аякості, коли хотять аякості пильно платню або аякості пильно усилва зарібку. Отже се каргидний аякості! (П. Гаврон: То мусіло бути аякості. Так аякий він не є!). Се-ж стоїть у відозві, і дятого рускі послы писали інтервенцію в селі. Той сам староста в другім своїм писемі, зверне

Вклад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахари корисні і з правдивих струменів пер-
ручии перлові і з черепахи. Вахари Глає, найно-
віший вироб, в білих, чорних і всіх інших бар-
вах модних.

Рукавички: білі Глає, шкряні землі і шовкові у
всіх домкнах для панів і панів.

Кони до подорожі на півночі і сніжні, в також на-
крипа на ліжка. Найновіші бронзові товари і з
старого срібла. Склад правдивих петербурзьких на-
дощів і червоних до снігу.

Базелі вратати: найновішого жанру. Базелі му-
жесні сорочки шовкові, з Ріко і батисту. Найно-
віші ковпирі і кашкет, хусточки шовкові, бати-
стові і полотняні. Гузичи до ковпирів і кашкетів.
Мужесні шкарпетки.

Ізла пізнього сезону продовжує на по дуже знежених ці-
нах всі товари кожухів, шкряні, шовкові і червоні.

Найбільший вибір карнавальних товарів для панів і
панів шкряні і шовкові червоні, шкряні, Сметган,
білі Глає і атласові, немодні зі шкряні землі.

Візьмі заводи на складі: перовнісні мучки, дамські
зарукавки, чашочки, кофери і т. д. Правдива біли-
на Сіора: кашкетів, мужескіх чашочок, шкарпетки,
Chenille Escharpes і хустки, повнісні шкряні і хуст-
ки повнісні і полотняні дамські шкряні, кашкет;
огрівачі пальця і латок; шкряні повнісні і шкряні
шкряні рукавички. Полотняні і шкряні чере-
воні для панів, ліжачі і ліжачі, а також шкряні
шкряні. Червоні до сонячних для панів і панів.

Ц. к. склад оружжя, патронів і пороку.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) Ісхіаса,
невралгії, болю в сугавах, нарви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Раймера), що
прикладають ся до слабих частин тіла, уможливають найниш-
температура з всіма термальними методами, а через те й
найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Значно
успіх біль. При ліченні в ціле тіло відне окрім слабого місця,
тому можуть його аносати і ті, що терплять на серце, на коні-
стії і шкряні. Лічене може відбутися і з поміщенням пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАБС, Чернівці,
улиця Почтова число 5а.

Марка охоронна: котвини LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий **усмирючий лін на**
втирання по ціні 80 цент., 1-40 коп. і 2 коп. можна купити у
всіх аптеках.

Просьба жалати собі загально улюблений лін все ліно в
оригінальних флаконах з нашим охронним знаком „котвини“ з
антики Ріхтера і для осторожности приймати ліно флакон
тільки охронним знаком або правдиві.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Елисавети ч. 5.

Найновіші Schulversämnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

З КОТВИЦЕЮ СКРИНОЧКИ ДО БУДОВЛІЙ І МОСТІВ.

Скриночки з якорем, що
взаімно після ліній допов-
нюють ся до суги, найприм-
нішою забавою дітей; але
они також величезними буди-
влями і мостами і дорогами
доють найкращу розвагу і не по-
важно забувати при будовлі Рідо-
вних подорожжів.



Скриночки на мости готові до ч. 22 і містять цілком прогарніх матерію до
будови мостів, що кожний, навіть же сирочок з камінцями до будови, повинен
соби і з доповнення докупати. Висхід отік, як і о інших укладаних забавках
Сатурн і мостов унікальній в ілюстраційного зображення, що викликає даром
і сподобав. При закупіві жалати лін **скриночки зі славною марною**
котвини, бо всі другі суги лін **наслідують Ріхтерівського ори-**
гінального «якоря». На складі по всіх складах забавкових товарів
в краї і закоринням.

А. Д. Ріхтер і С-тка

городити нахворні достатки

Контора склад: Operngasse 16. Wien. Фабрика: ФНЛ (Hietzing),
Badelstadt, Nürnberg, Offen, Rotterdam, St. Petersburg, New-York.



Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лін у мене

найліпшу сальонову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВОЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі ці сорти
суть неексплодуєчі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лін раз пересвідчити ся о якості мого до-
брого товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О членстві піднімати упратаю

26-50

Мориц Вельт.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володислава Секерського.

За редакцію відповідає Володислав Секерський.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що сєреди, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петропавла ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на поперед-
не вистереженє. — Рекламациі неопе-
чатані ніколи під оцїати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„на рік“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Подинокє число „Буковини“ 16 сотинік.

Передплата і пажеитість за ісорати
платні в Чернівцях.

Відносини на Угорщині.

Ковач.

Рівночасно із засновуванєм „культурних товариств“ розпочала ся шовіністична робота і в західній Угорщині. Деякі десятих населених комітатів Нейтра становили Славяки. Тимчасом горстка мадярських урядників і хлібчик того комітату, вносив до угорського союзу петицію о національності оць якого змісту:

I. Дирекції почтових урядів обов'язують ся що три місяці пред-
кладати віце-жупанови звіт об тім, кільки неугорських часописів і на яку адресу розсилали ся в тім часі. Як віце-жупан прийде до переконання, що немадярска часопись порушує національну єдність Угорщини, цілість країи корони сьє. Стефана, або обнижує значінє мадярської раси і єї державну місію, або нікіни значінє мадярського языка як адміністративного, тоді віце-жупан обов'язаний довести о тім до прокуратора, а той видіє розпорядженє о закарті тої часописи в до-
тинчлїм комітаті.

II. Віце-жупан повинен мати право лїзати ся на засіданя тих товариств, що уживають немадярського языка. Як на засіданях зучить ся щось таке, що предидже-
но в точці I. має жупан право закрити засіданє; а як се трафить ся три рази, прокуратор може на все розвизати товариство.

III. Віце-жупан може заборонити театральні вистави, сьєнточні обходи і т. п. як при тім лучають ся напади на мадярський елемент.

IV. Віце-жупан має право віддати з комітату тих горожан, що до комітату не належать, як они зділали щось такого, що предидже-
но в точці I.

V. Комітат може випрацювати закон, на підставі якого анти-мадярських агітаторів і їх приятелів можна віддати з Угорщини, а їх майно експропріувати в користь краю.

Такі-то атентати задумують Мадяри на незалежність інших народностей, що населяють країи корони сьє. Стефана. Се зовсім безстыдний проект; в чім писказано без обиди всім задушевним заганям мадярської країи, що стоїть при кермі держави. Мадярам що за мало істнующих вже обмеженє сво-
боди слова, товариств, зборів, печатки, які то обмеженє видано на шкоду немадярських народностей. Они хтіли би відібрати від мадярських жителів Угорщини і ту рештку політичних прав, що становили спадковий якор їх істнующих. Конфіскація майна і вигнання грозить тим мадярам, що відносять ся до свого народу з більшою теплотою!

Розуміють ся, що іще далеко до того, щоб сей проект став законом. Але вже те саме, що такий проект істнує, характеристичне для мадярської країи. Переслідуванє народностей, укорочуванє їх політичних прав, викликає куль-
турне і економічне назадицтво Угорщини, а сей новий проект грозить кинути Угорщиною о кілька десятиліть в зад. Рівночасно в угорській союзі істнує плехо масована обетручїя. Незалежні пар-

тії виступають проти державного дуалізму. Тепер незалежні зробили нову демонстрацію проти дуалізму. В осєні відкрито в Кляшєн-
бургу паматник угорського короля Матіа і при тім торжестві був присутній архієпископ Отон. Коли військовий оркестр заграв патріотичний гимн „Боже в Твоїй охороні“, тоді товпа народа заспівала демонстраційну пісню Коншута і своїм криком заглушила звуки військової музики. Те саме повторило ся сльодующого дня при відїадї архієпископа з Кляшєнбурга. Ба, що більше; здовж залізничної дороги стояли мужики з відкритими головами і співали коншутівську пісню. Сю демонстрацію з'організував, як кажуть, посол на угорський сойм Нєссї, що є резервовим офіцером.

Воєнний гонимий суд виточив проти Нєссї дисциплінарне слїдство. Але Нєссї як посол на сойм користується ся правом неітальності і в соймї вирінуло питання, чи неітальність відносить ся також що до справ воєнного суду, чи ні. Розуміють ся, що партія неманис-
мів заявила ся за неітальність і в тім аспєкті, а в конституційній комісії навіть двоє членів правителственої партії заявили ся за тим. В наслідок сього мало прийти навіть до непорозуміння між міністром гонимих бароном Фаєрварі і президентом міністрів Сєзем. Воєнний суд, не чекаючи на рішенє парламенту адеградував посла Нєссї. Однак се не полишило ся без наслідків. Угорські офіцери в резерві звернули ся із заанвом до своїх товаришів, щоб склали ся офіцерського степеня. До тепер по-
верх чотирьох офіцерів в резерві

зрєкло ся свого степеня, а рух прибирав все більші розміри, чим дуже занепокоєні воєнні сфєри.

Інтерпеляция

посла др. Луву і товаришів до его
експедиції пана міністра про-
сїяти др. Гартан.

Близько від двох літ, отже від того часу, коли востаннє була сповнена
буквинське учительство до організації
свого стану, переслідуванє народних
учителів суть на днєшній порадку.
Справді покарале учителів в пераз пе-
минутою річчю, особливо тоді, коли
інформація дисциплінарних властей зі-
стане сирєконованою через службу яко
тану. Пропина учителів мусить бути тоді
службовою правиною, учителів мусить в
школі, в своїм уряді поповнити янєш
недостатності, котра би була невідомою
для успіху і нормального розвитку шкіль-
ної науки. Поза се приходили би під
розвагу аспєкти станів, т. є. неза-
службена поведінка відносно до со-
ціального, загально становому становиску.
Однак поведінка яко тоді є відповід-
ною станом, коли учителі не поважа-
ють в товаристві, які ні небувє конпр-
мітуючі его козїли. До тих козїлів не
можє однако ніколи зачєвати політичні
переконанє, тим більше не можє відности
до релїгїи таких козїлів, аспєкти соціально-
політичної натури, як приміром органі-
зацію в цім унесла відповідної плати.
Протинні погляди викликають розпорядки,
які сирєдильно можє уважати яко знех-
туванє найважливіших прав народа.

Осєновий державний закон о сирє-
бдїм писавуваля поглядів не в аспєкті
інїиї також для учителів. Таном учи-
тель повинен і може в границях закона
спобільно висказувати свою гадку. Пи-
танє однако, чи учителі при висказі
своїх переконань можє переступати гра-
ниці закона, мають після державного за-
кона рішати о адміністративні власти,
тілїм парні суди. Доверла правосла-
ний засуд достарчає доводу порушені

Сергій Канюк.

Єї пам'ятник.

I.

Зеленим маленьким листом убранє
дерева, прикрасили краєви красними
пелюстками. Трава зеленїлась, а у вогах
дерев лежали м'ягонькі подушечки з мо-
ху. Всюди пахло весною.

Коли пелюстїк літали пелюстїк; то єї
дали й конали ся в їх чаші, то знов
злізали ся і далїше летїли пелюстїк
зеленого меду. У водах грали весело
метелики, по лугах сьївала пташки.

А в лісі так мило — так любо. По-
можи дерева пропїває сьївий, мєсний
воздух; ходити в сю пору по лісі дуже
приємно.

На окопі під лісом у тім смєрєчї
сидїв він і читав лист. Довго — дуже
довго читав він його; чи-ж він такий
довгий? Ні, лист не довгий, але він
читав його яко може по раз десятїй і
ще читав.

„Не знає, коли приїде“, говорив
він, „загінатимє мене, бо я не кину
єї пам'ятника“.

За часок сховав лист до кишені і
сирив ся в зеленому лісі.

се: він цілував єї біленькі ручки, она
клала голівку на його груди. По їхньо-
му лицю і очам було видно, що чули ся
дуже щасливими.

Без жадної мети проходила ся мо-
лода пара по лісі. Вибирала самітїні
місця, куди не було стежок. Чому? Те
знали лиш они, більше ніхто. Та ти-
хєм они не йшли, єї ні. Їх сьїмї, не-
сєла голосна розмова і сьїмї дували
далєко-далєко по тихому лісі. І тої го-
мині пугав пташки, що по краєках дерев
сьївали й гонив їх в густишині, а хід
їх збудив не єдну зелену випрєчку, ко-
тра сирив кроком убїгала і конала ся
в зеленому моху.

Йшли поволі, то тримали ся за ру-
ки, а коли она виврала ся з його рук,
щоб сиривше підбїчи, чути було його на-
поминали: „Оцю, ти як та поминає;
ходи зі мною!“

А коли она і далї бігала, він схи-
лав ся, рвав квіточки, назив їх до купи
й прикривав ними свою мислену то-
варинку. Та тих квіточек набиравось
досить багато, на голові зробив ся в
них красава корона, і она чим-дїх по-
бігла до поблизької кєрнички-пори, щоб
побігати підбїчи, а в правді бі-
гла она туду, щоб побачити себе у зер-
калі тихой водичі і подивити свою прї-
ду. Она була красна, те знала она сама
і другі так казали.

Нараз стали обє, мїбї напугались
чогось. До їх ух долїтали голоси, що
не належали до голосів лісових мешкан-
ців, голоси весєлих людей; сьїмї, сьїмї
в сумні ні сьїнєтом гукуємї сьїмї.

Молода пара стояла наче зачарована,
прислухуючись дивним голосам.

„Що се? Хто то сьїває?“ питала
она, а на личу єї сьїував ся несповїд,
а може й страх.

„Любєчо, ти боїш ся? Весєлі лю-
ди сьївають собі, гукули, хто-ж ин-
ший?“ — говорив дєгенним голосом
товариш.

„Ой ні, Ільє, вір мені, що ні. То
русали повилали єї-там з тої пори,
в котру я дивил ся; они біжуть за
мною“.

„Ти дитинча“, відповів Ільє. „От-
же ходім троха далїше, щоб могли ба-
чити танї гукуємї русали“.

„Ой ні, що тобі стало ся? Ми не
сьїмємо приближати ся до них, а то
зараз перетворять нас в яку сьїнєтку. Я
не під“.

„Але не будь дурнєнька, Олю. Чи-ж
не чуєш виразно людських голосів? А
чи-ж ти не чуєш голосу сьїмї, дума-
єш, що русали грають на сьїмї, —
чи чула вже щось такого?“

„Та то правда, що ні, але —“

Они обєли ся і понїзним кроком
поступили далїше. Протиснувшись че-
рез неспєлку густишину, стали обє на
половині убоці єдної гори. Перед ними
красна поляна, покрита зелєним киз-
мом-травою, а в долині цілих дружок
весєлих людей, хлопців і дївчат. На
землі недалеко від них лежали порозки-
дувані сїрани, коси, сєри і сєри; на
ній зрубаного дуба сидїв старєць
гудує і грав на сьїмї, додаючи моло-
дї охоти до танцю.

Сирєдильного танцю тут не було
кождий сьїмї як хотїв, сьїмї, що
хотїв. Молоді гукули юзали, що аж в
ухах дудило, а гукули, вєзависє по-
від бєм, сьїмї, так голосно, що аж
ає сєрдєв ся на них: шумів сєрдєт,
сєвє проклали на них.

„Видиш, Олю“, вєговорив Ільє,
„хто той таке робив. Як би се були
русали, були-б далєко вже повилали.“
Але придивив ся зїмє сьїмї танцю.
Мені аде ся, що в нєму можна пізна-
ти житє і долю сєго народа. Він не
богатий, люди бідні, але они весєлі, бо
нічно доволї“.

Усємєю сьїмї сьїмї сьїмї мо-
лода пара до весєлих людей.

„Видиш Ільє, який те добрий“, на-
чала з жєлем говорити Олю. „Кілько
раз просила я тебе, щоб ти постарав ся
мені о паматник. Дивись, а вивєла-б
була собі такий тепер дєцє у нєму, а
так нема. — Я так люблю таку мнє-
жєчку, що я сьїзати годї. Такий сирив
мені, на мая Оріє, хочєш, а тобі його
покажу!“

Тим часом ставало у весєлім дру-
жку все чим раз тихше. Парубки поз-
кадали на пєчи сїрєли з косами в ру-
ках пелюстїк сьїмї в сєру; за ними
підходили весєлі дївчата. На останку
їмєв поволі старий мужикант з сьїмї
жєкою в торбїні. За часок стало мєсє
сьїмї і танцє знов порожє і вєзав
завєнувала тишина

Сєцє сьїмї сьїмї сьїмї. Моло-
дєнка пара подумала, що час би вє-
домї вєртати.

залону і податку дотичним висшим властям неперестерігану до дисциплінарного суду. Строго перестерігати того способу поступовани ошаджало би висшим властям дуже часто на жаль оправданого заводу за політично переслідуване. Не перестерігати повисшого залону зі сторони висших властей, підчуває наслідки не адміністративну спосібом, що зі шкодою обох сторін викликає розлучаву самооборону.

Конкретний примір знові вистарчав, щоб в властивім світлі зобразити відносини на Буковині. Далі чужа нуджа учителів, котрих плата не рівняє ся навіть платні державних слуг, спонукала двох молодших і талановитих учителів, а те Генрієта Кіннера молодшого і Гішешта і Михайла Кісановича в Кімполоні відати покана до буковинського учительства в цілі засновани учительської часовни. (Зміст сего повилку подано в слідуючій часі.)

Рада державна.

Засіданнє з дня 25. падомиста с. р.

По залагодженю формальностей приступлено до обради над наглядним внесенем п. Крамаржа, о яким ми споминали в телеграмах попереднього числа. П. Крамарж забравши слово в цілі узасаднені наглядності свого внесення каже, що на підставі відповіди, яку президент міністрів дав депутатам чеських і німецьких послів в справі політичності учительської платні, можна висити, що правительственим сферам хотять допровадити до зниски між адібностю парламенту до праці а ухвалою чеського сойму; здається також, що правительството має охоту підвисити податок від пива в дорожній абсолютистичній. Бесідник уважав за свій обовизок звернути увагу на се і вказати з часі вини повосять учителів школи. При німці своєї бесіди обговорюван п. Крамарж обширно справу податку від пива в Чехах і виступав проти того, що чисто фінансову справу вмішано до політичної ситуації.

Президент міністрів др. Кербер заявив, що правительството в

першій зміні повинно уявляти бюджетове положення держави і то мимо великої радості правительства, що обі сторони в Чехах поступають в тій справі спільно і тим дають довід, що на полі економічній була би можлива спільна праця в користь краю. Президент міністрів виявляє на те, що з податку від пива мало правительството певні користі, які ухвала чеського сойму обернула би в шіщо.

Найліпшим доказом, що правительството є дуже прихильно настроєне аглядом учителів є сей факт, що воно згодило ся на таке підвищення податку від пива, якого власне потреба, щоб можна підвисити учительську платню. Теперішнє парламентарне положення не позваляє однак рахувати на певно, чи правительството, в разі, як-би хотіло оглянути ся за підвищенням державних доходів — могло би в парламенті перевести над тим хоті обради.

Не можна паражати держави, щоб вона коли-будь попала в дефіцит; се мусить бути виключене. Розуміється, с. справа стояла-би інакше, якби в парламенті піднято нормальну працю і в разі потреби її прискорювано, бо тоді при утриманню порядку поправило би ся і економічне положення держави.

При тій спосібності показувати ся, що привернене народної репрезентации до нормальних, конституційно назначених обовизків, є річню конечною; задля сєї справи парта і офіри понести.

Політичні вісті.

— **Виборчі надужиття.** За виборчі шахрайства в діляниця Фабрітен у Відні, суд унівільни трох обжалованих, а решту засудив на строгий арешт від 10 до 21 днів. Між іншими засуджено радного міста Лясман на 10 днів за се, що доручив робітникам Новотному

карту в тій цілі, аби на неї годували. Таких процесів відбуде ся ще 40 до 50.

— **Війско за страйком.** Вчора розпочала ся в Женеві перед військовим судом публична розправа проти 17 жовнірів, котрі повилані до служби в часі генерально-го страйку робітників не ставили ся. Обжаловано їх о дезерцію. З них 300 жовнірів, котрі не ставили ся, але старали ся свій крок виправдати, покарано дисциплінарно. Обжаловані боронять ся тим, що не хотіли з оружжєм в руці ставати проти страйкуючих товаришів. Одного жовніра вже засуджено за дезерцію на два місяці арешту.

— **Турецька позичка.** Нова турецька позичка оферта на планових доходах (план сї випрацював теперішній французький міністр скарбу Руніє) нечувано повела ся. На 114.000 нових акцій субскрибовано дванадцять мільонів андій. Хто субскрибував тисячу акцій, одержить тільки дві. На самі канції субскрибуючі зложили п'ятьсот мільонів франків. Великанська частина сєї суми зістане тепер унійлювано, що прислужить ся унійлюваній ліквідації.

КОВУККУ.

Промонія. В анді тутешнього університету зістав промований перед вчора на доктора теології заступник учителя при гр. ор. реалійній школі Іларій Верента, при чім пром. др. Воюцький сунгував яко промотор.

З почти. Почтовий офісник відкової деревці почт і телеграфів в Сараєві і унічений слугач прав Іван Борославський замінований почтовим концепістом.

З суду. Судовий інспектор др. Грабшайд прибув у вівторок до Сучави в цілі вітати тамешнього оружного суду.

З велізаниці. Адюнк державної велізаниці в Гадіназлі, Стефан Колі-

танік, іменований пачальником двірця в Фольсартені. — Асистент Іван Діхтенбергер в Бергометі п. Чер. зістав порекоменсований до Лукар.

З народних шкіл. Міська рада ухвалила надати місце відчитави при народній міській школі в Манастирісках п-ні Зенові Грушковиці.

Значитанне засіданнє с. п. тов.р. Боні*, яке іза браку помилку андій-лових не відбуло ся дня 25. с. м. (вівторок), відбуло ся в суботу дня 29. в 7-й годині вечерох. Під обраду підлау прийдуть дуже важкі справи і тому просимо як п. членів, щоб на тій засіданні безпечно явили ся.

А. Сабар
іксар.

М. Коралюк
голова.

На оплату шкільну для ученика Круковського зложили дашно: п. К. Гукович з Пожорити 5 кор. п. поощ. Штулик 2 кор., о. Маланчук 3 кор. і пан Завидов 2 кор. Сім заплачено шкільну оплату ученикови Круковському, а пачальником відпоконо ученика Орецького. За се сердечну подяку складає Євгеній Семіка.

З технічних аглядів перериваємо на короткий час друи граматичного нарічу „Місцан“ в нашім офісенті.

До кваліфікаційного испиту зложило ся с. м. в Чернівцях 41 учитель і 40 учительок. З них репробовано 11 учителів, а 3 учительки. Кваліфікацію одержали слідуючі: (Вукан Р. В. і Н. означують руску волоску і шкільну викладову мову, а ті самі маві були предмет). Учителі Чернауцян В. Н., Харитон В. и., Дашкович В. и., Ферець Мадар. Н., Фрунза Р. Н., Ярошківський Р. и., Карбульський Р. Н., Кавчук Р. (з відзначенням) Н., Кад Н., Кавула Р. Н. (з відзначенням), Леоніс Р. Н., Лупіні В., Марич В. и., Микитюк Н. р., Німіджан В. и., Параніч В. Н., Перч Р. Н., Петрашук Р. Н. (з відзначенням), Промоніч Р. Н., Ренович Н. Р., Розенблит Н., Руєвскі Р., Серєвскі Н., Сімадор Н., Тотоєв Р. и., Трив В. и. і Вершигора Р. Н. Граматоніч и., Порембоніч и., Саліє і Шемко а реалій; відчитав учителями: Ансєбаль Леа Р. Н., Ансєбаль Павліна Р. Н., Вабюк Р. Н. (з відзн.), Бартош Н., Влум Н., Циганік Р. Н., Франк Н. (з відзн.), Гравєр Н. (з відзн.), Іосєвскі Н. Р. В., Калюков Р. Н., Клує Н., Кувєрбер Р. Н., Лазарєвич Н., Мердінгер Н., Нагайчук В. Н., Неодієвскі Р. Н., Нірабері В., Парєв Н. Н., Павлович В. Н., Пешєв Н. и., Попович Р. Н. (з відзн.), Рєзун В. Н., Райхарт Н., Рєт Н., Савчук В. Н.,

„Ільку“, загворила Оля, „тато і мама прийдуть о пів до десятої з Чернівців, а ми повернемо уже в осмії, правда? Ти прийдеш завтра до мене?“

Ілько кинув потакувати головою, і обоє мугтели ся етежкою в село.

II.

Оля спичила вже дівочу школу в Чернівцях. Она тепер дома. Нові порадки, нові ідеї.

Она лежала ще в ліжку. На столі коло неї боролась проти всього світлого світла маленька димка. Заслонки віконні були ще опущені; она устала і побігла до вікна, щоб відхинути їх. На двері був уже всій день, годинник на стіні набив лоску. Але Оля се не турбує, она вертає ся знов до ліжка і лягає. Она ж змучена, була на базарі... Ще раз встала, щоб подивитись в дзеркало, чи не виталась ся не бачи. „Ой, а така заспана, ще трошки полежу, може буду ліпше виглядати“. Знов пішла до вікна і біла на нїм. Она почала перескадати ріш бачити: „Суння змита, черешні протерані ся, бузет зіва, а ноги мої — ой які они змучені!“

Она вийшла з нудоложна намету і обережно оглядала його: нічого не згубила, ціле все і було. — Хвилину ще посиділа і — схопила ся під тежкою кофрону. З пів подушки витягнула она маленьку, красиво опрацьовану шкільну а золотими краями. Та Оля не дуже пригадалась красній опраці шкільки, она мериці отворила її, щоб читати, що хто там унісав. На першій сторінці уявляла ліни: „Твій Ілько“.

„О, а гадала кого якийного паріта“, шептала собі Оля. „Ілько півне не здо-

виравно, лиш — трохи як велико. Він такий спокійний, лагідний; а з ним така безпечна, така сьміа. Він такий добрий для мене. От чини мені яке і пам'ятини і вірш мені написав. Але чому вибрав собі першу сторону і чому написав „Твій“? Чи має він до того яке право? Так, він має право, так він має бути моїм а а його. Та се право мені не до шкільки“.

Оля прикладала палець до губ, щоб щось думати. „Моїм чоловіком“ говорила даш. „Холодним нетом обвіває мене, коли чує се слово. Він порядний, то припада, навіть добрий; в гімназії був першим в науці, та коли він піє. Та нехай би яко й так було, але він обходиться ся зі мною як з маленькою дівчинкою; забув на часи, коли ми бачили ся обое. Він був великий мугтій, а тепер такий похилий, такий тихий, — цілий невдач. Я би хотіла, аби він мугтував. Та я не знаю, чому так він має статись моїм чоловіком? Чи ж мугту а бути його жовною? Це не оженєв ся, а вже гадає, що сьміа, мені розказувати. Але я йому скажу, що він припадав собі випрашу, чи хоче, щоб ми позістались добрим а даш“.

Тим часом листок у шкільки потягла ся в сторону, а на другій картонці прочитала она підпис „Орест“.

„Орест“, запевдала Оля. „Який з него лабавний чоловік зробив ся, а як він танцює! Я йому обіцяла один танець і він танцював зі мною. Але який він ларовуний. Цілий час позирав до одної даші з русовим кучерявим волосом. Він мене позивав до себе, та я забула довго їма. Але чому він на неї так мило дивив ся? Може она його сестра? Оні, она не була його сестрою. Коли питає ся з сестрою, рука не трясє ся, а йому

трисла ся. А який він негротний. Два рази впадала мені з рук хусточка і я мусіла її сама відхити, бо він стояв нерухомо, пинувши очі на ту дашу“.

І знов задумалась она і знов перевернула ся лиском, а сьмілий підпис постріпав її зір.

„Той Осип, він дуже потаний чоловік“, прошептала она. „Як може така чорна душа, виглядати так красно. Він мене рівняє із завідами, цвітками і Бог зна, які слова не говорив, щоб лиш придобитись мені, а не знала навіть, що йому на те відказати. А який то несовістний чоловік, той Осип. Відпровадив мене на місце й нічого мені другі не сказав. Я біла коло вікна у кісєго й сказала ся за заслоною від вікна, щоб відпочати. Казо мене гей-би жарочно вібрало ся нізла канів і базалила між собою великі речі. Межи ними чула а голос і сьміх Осипа. Він говорив про якусь молоденьку дівчинку, що леда пийшла з лави і дуже стиланя, озеро червоніє, боїть ся в очі заглянути, а говорить ані руш. Голову, казав, тисить в долину і тому не подобаєсь йому, бо видьсь негарно. Без жадного сумніву говорив він о моїй молодшій сестрі, бо она не гарна, а я — я сама знаю, що я красна від сестри“.

Потім осьміялась зі всіх даш, що були на табані, і не-одно слово учула а, котре жовніщина, а найменше панна розуміти не хоче. Але а ула добре втікала, щоб їх розмови не слухати.

На дальшій листку було написане їма Степан.

„О, тут і пан Степан унісав щось. Він має красні карі очі, він справданий чоловік. Його очі, його кучеряве волосє, його нус, все на нїм у красно, як у мого Ілька“.

Але бі нічо щось шептало: не говори про Ілька нічого, він не парта того. І она пересвертала листочками до пороги шкільки даші. При пошті підписи отавала-думала і знов дивилась даші.

„А, Осипан! він такий тихий, такий лагідний, він лиш очима їме говорити. Як подивить ся, то так як би й казав: а любля тебе не пини. А Юлія, який та отверто говорив, що лиш а унійвалась танцювати, більше нічого. А Василь і Олєс? Вони они казали, що а така мила і красна, просили мене годинами, щоб лиш поглянути на них, засьміяти ся хоті раз. Вони они маві і пречні“.

Дашка засьміялась легонько і, немил своєї красі, хотіла вже познестись шкільку на стілку, аж тут задумалась. Она слухала, що говорив до неї якийсь невіданий гість-демон: „Будь сьмія, перекликає уї листочка. Будь сьмія, они неї, що підписаві, хурити-гнати за тобою. Почисли, тільки їх там а!“

„Гниуть?“ питала она, може неї осьміють ся а мене? Але ні, а мене не можна осьміяти, а-ж така красна.

„Так, они гниуть-нидють, бо любля тебе“, говорило ї щось знов.

Она засьміялась і знов поглянула в шкільку. А з середина шкільки питав ся тіло милого голосом: „Чи танцював він а тобою?“

„Хто такий?“ спитала голосно, а подивившись у шкільку уявля: „Твій політичний... Василь“.

„Так, пан Василь“, запевдала она, він був на базарі дуже сумний. Чому? Здається ся через мене, бо так жалко дивив ся мені в очі. Він любить мене. А може й ні? Чому би не любив, коли я красна. Та я з ним розмовитись не могла, бо той Осип, той який чоловік, сиди

Спазат В. Н., Шнеллер Н. (з відом.), Вайнер Н., Венгліска Р. Н., Циргофер Н. р. н., Цона Н. В., Блазі Р., Гюманн, Монік и. н., Шнувер р.

Непорядки на пошті в Сторожинці. Панка-Забатна лежить зверх 7 піллом, віддалена від Сторожини, а так само і від села Панки. В Панці є „Postablage“, куди мусять до Забатої доручувати всю пошту. Але понеже на пісанні мало дістає та „Postablage“, тож і туди дніми ніхто не доручував мені пошту. Я просив панів пошмейстра, в Сторожинці, щоб ко для мене окремо доручували і таму я писав до моїх гроші 4 рази в тиждень після до Сторожини. Післанець вивозить мене місячно від 6 кор. Незнати чи на цілі Буковині то тільки платити, за доручення пошти не. Не доста що мене так дорого то коштує, але єше мушу знести нескі непримовності. Нераз передала на пошті листи з виписи сім до мене, а мої надружоту по другий раз. То нераз було. Я вже кілька раз устно просив, щоб уважали і мою пошту не давали до Панки або до других сіл. То все не помагало. От яну неприємність мав я 21. с. м. в Сторожинці. Я поїхав до Сторожини, був на пошті чимось що для мене. Але не було нічого. Пішов я до староства, і адже мене пан інспектор швидко і сказав, щоб я прийшов до его канцелярії, щоб мав мені якийсь наказати. Пішов я до н. інспектора і довідав ся, що я не доручив „Fragebogen“ котрий мав я в сей час писати і відослати. Я казав щом не одержав жадного розпорядження, отже і не знав нічо. На то пан інспектор сказав, що заплату „жарного писання“ котрого мені писав, бо через одну шмолу не будуть такі важкі писання тримати ся. Пан інспектор має цілком право. Через побальство других будуть мене за недбайлого держати. Поїхав я принадно до Панки і згадав ся, чи нема там для мене яких канцелярій з пошти. На то мені пан Влад відповів, що сьогодні т. в. 21. с. м. відіслав два канцелярії, один для уряду шкільного а один для місцевої шкільної ради. І спираю дістаю в другій дніни оба канцелярії. Огнюрю перший дякую ся, той „Fragebogen“ за котрий я мав вже неприємність. В тім самім дежав також „Verordnungsblatt“ № 6. Нераз були там вислані конкурси, щом жіг подати ся, бо тут друкувала моя жена так само і в своєм здоров'ї. Може був бам дістав, але хто сеому не пен? Почта. Дякую ся на початку поштову стоїть дата 31 с. м. 1902. Sторожинец. Сьогодні маво вже 22. листопада. Не менше ні більше надру-

мене. Мені здавалося, що він видів лиш мене й за мого лиш ходив. О, той чоловік без серця, він смів казати на мене, ні, на мою сестру, що вона не красива!

Пан Василь, то собі кавалір — від поса до обласі. Що він не смілий, те нічого не знає, дівчата відваги додають. А очі його, — чарують такі кожного, хто лиш гавне в них. Чому він не просив о мою руку, а так радо подав би її йому.

Дівча перелернуло еще одну сартучу-передосіду, а на останку уарила знов ім „Ілько“. Она почервоніла, завогидала ся, що так багато говорила, єй здавало ся, що хтось сазував її цілу розмову. Она піднесла голову, розглядаючись, чи нікого не має в кімнаті.

Ві, она була сама. Дівча почервоніло ще дужше. „О, Ілько, чиж можна щось такого гадати? Ного любити може? Ніколи! Що-б гадав він собі, коли-би знав мої думки? То не може бути ніколи, а-ж маю статися Ількович“.

І знов оглянулася дівчина по кімнаті, а на лаві єй снувалося невезуча злість. „Е, Ілько! Він неспосібний. Але я мушу я ним пібрати ся, хоть і не хочу. А Василько, він такий милий-смирний. Як я до нього првстунила він аж почервонів. А як дегоніло хвилювалося з ним! Підчас танцю чула я, як його рука дрожала і він сям саржав ся, що йому дивно. — Він подивляв режі в моїм букеті, а я подарувала одну йому. Чи-ж то що злого? А коли брав року, схилив ся так низенько, що його губи були дуже близько до моєї руки і він єй трошки поцілував. О, який він любий чоловік. А той Ілько, він лиш раз поцілував мені

пало, писаво через 21 день. Чи не бурсо люди дістають листи з Канади від я з Сторожини до Забатої? Що на се скаже поштона дирекція?

Панка Забатої 22. листопада 1902.
Протія Загладя,
учитель.

Статистика безконфесійних в Австрії. В цілій Австрії було безконфесійних: в 1880 р. 8.333; в 1890 р. 4.308; в 1900 р. 6.149. В часі 1880—1890 р. збільшилось такий чиним число безконфесійних о 23-25 пр.; в часі 1890—1900 р. о 42-73 пр. Найбільше безконфесійних було в 1900 р. в Нижній Австрії (2.954); в тім самім році було число безконфесійних в Чехіях: 1.894, в Південній 330, в Моравії 282, в Галичії 219, в Шлезені 126, в Буковині 40, а найменше в Далматії, бо лиш 2.

120 земських докторів. В посвідненні днях промислово на університеті в Петербурзі 120 земських на докторів медицина.

Незвичайний полон оселедців. З Лондону доносять, що на побережжі Англії, недалеко Вармут, один димом незначний улава ся лова оселедців. Лова оселедців були так величезні, що в протязі одного дня зловлено не менше як 53 мільйон оселедців вартости 35.000 ф. шт.

Катастрофа на озері З Бреші доносять: Шістьох лавців миса нещастя, улава ся лова на озері Гарда на лави на лави. На середній озері ола ударивши в лодку, перевернула її, а лавців ся в ній лова, вилзи до озера, де і потонули.

Поворот Свен-Геддіна. Славний шведський подорожник, що відбув вже дві подорожі по Тибеті і середній Азії, Свен-Геддіна, повернув до Європи і в переїзд вступив до Петербурга, де склав справозданне перед тамешним географічним товариством. Свен-Геддіна розпочав подорож по горішнім Тибеті в половині 1899 р. З початку подорожував по місцевостях майже цілком безлюдних і доходив до околів, де не станула ніколи нога жадного Європейця. Страшні сніжні заворуш і тяжка дорога в гори переривали подорож нераз на кілька днів. — Найцікавішою частиною подорожі припадає на 1901 р., коли Геддіна перейшов в поперек цілу пустиню Гобі. Тут доклав цілого ряду археологічних викопалих, міжних нерозрадне значіння для науки. Одержави видіють зовсім нове світло на євнечіє і політичне життя середньої Азії в епоху около 250 і 270 р. н. Хр. долаючи, що навіть в тім

руку і вже не хоче, а сей шлував ба день і піч, я знаю. Так-так, Василь був би добрим чоловіком.

„За те що він такий добрий, а йому дам — при нагоді розуміє ся — не цілуй. Ах ні, щоб він гадав про мене! Ні, ні, ніколи!“

„А тут нагадує собі знав Осипа, от-того, що сміяв ся з мене. Іх було багато в кулі, всі сміяли ся, брали дм на „гоним“. Василь був також і сазував їх розмову. І Ілько був, але він пішов від них на бік, а они сміяли ся з нього: „Во то Ілько розмова о твоєм пласі, гм...“ казали.

Отже она мово писеміла, не-всі лиш Ілько ні. Він нехит, але він чесний, а його люблю і мушу любити, а-ж маю бути його женою.

„А ось всі неспадку. Коби я ніколи не нагадувати їх, щоб не спомяти сям милах і немилых пражити злих. О, Ільку, Ільку! Ти не протиймаєш ся, не з Твоїм книжкою остануть ся дні два листочки і орава? Ні, Ти занадто добрий, щоб жіг усянати!“

Ола устала, засміяла сльну а новою слязнула диточку за диточкою, приваючи їх із свого дорогого напіння. В сиринці, де переконувала всі свої листи і явні папери, зложила також орану і перший і посідний зисток з тої дорогої книжочки.

В маю 1901.

так віддаленим переїзді часу меншав тут наріз високо культурний, котрого голівним заняттям було різьництво. Сей факт має дуже велике значіння для історії культури народів, при тім стверджая, що колись через пустиню Гобі між широким переїзним шлях, наперути котрого нахилили ся шиди павтучі сая, а може і міста. Дослід, перевелені коло озера Лоб-Ноор, суть рівно-ж немірно важкі, а в околів тіх подорожники проліз довший час. Після галия Свен-Геддіна, озеро змінив систематично своє положення постійно в однім напрямі. Не безістативним отже є твердження, що озеро се лежало позній даліше на захід, ніж нинішнє. — На запрошене шведським Індій, лорда Курона, Свен-Геддіна поїхав Калкутту і переїхав надомі цілій Тибет. Валгалл Свен-Геддіна розсвідив Тибет на просторі 19.500 перста, доклав важних географічних і археологічних добутків і агрономію ціну молелістю рослини та виїрат. Телор приготував Свен-Геддіна до друку другу серию своїх подорожній, бо перша вилзи перед кількама літами і була перовиденою на много європейських азій.

Малій Фейлетон.

Лев Николаєвич Толстой.

Далі.

По повероті в Ясну Поляну, оснував Л. Т. школу. Свої погляди на школу і справу виховання і науки представили Толстой в журналі „Ясна Поляна“. Ті погляди були нові так для самої Росії, як і для Європи і збудили свого часу велике заінтересоване всіх свідомих людей. В тій шкільній школі ученики приходили і відходили, коли хотіли, робили, що хотіли; учили ся, що хотіли і як їм подобало ся, без ніякого ригору і дисципліни, крім тих обов'язків, які самі на себе наклали. Не було ніякого примусу. Одиною задачею учителя було заінтересувати учеників способом викладу і побуджати їх до того, щоб самі дбали про порядок. В тій школі робили діти великі поступки; они любили школу і науку, а то для того, що учитель і Толстой були того перовані, що лажні всі ті методи, які наказують працю в науці і шкільний ригор.

Учителі, після педагогічного перовання Толстого, повинні бути переконані, що тільки він сам є одичальний на малі успіхи своїх учеників, і чим менше він знає свій предмет тим більше строгості і примусу мусять уживати зглядом учеників, а чим більше люблять свій предмет і чим більше його знає, тим прасний і свободіший його виклад. З педагогічних естатей Толстого з тих часів євнечіє про ось які: „О народних образования“, „О методах науки писем“, „Проект загального плану народних шкіл“. „Бою і від кого учить ся писати: євнечієм дітям у нас, чи нам у євнечієм дітях“. — Школа і журнал Толстого апернули на себе увагу влостий. Міністер справ внутрішних написав до міністра народних првстві про необхідності євнечієго цензування журналу „Ясна Поляна“, а сям відповів, що в напрямі того журналу не находить нічого злого і протинного реалі; євнечіє там находить ся крайности педагогічних поглядів, то они відлягають євнечієний педагогічний првстві, але не цензурний забороні.

Школа в Ясній Полянці існувала около 3 літа. Єй заперито тому, що діти того села научили ся вже всего, чого потрібували і що число лова учеників було незначне. З тих разом перестав виходити і журнал „Ясна Поляна“.

Педагогічна діяльність Л. Т. не ограничала ся на його сям. При його співучасті засновано Іде 14 євнечіє шкіл. Однак та діяльність, як також діяльність і характері ширшого посередника і првстві для журналу „Ясна Поляна“ умучили його.

В часі своєї педагогічної діяльності і ан широкій посередливості, збавив ся Л. Т. до сльського лова. Нужда і потреби народа, побудили його до првстві своїх культурних поглядів з точки првстві народних інтересів. І от, великий російський писатель приходив до того перовання, що масі народа євнечіє не

потрібні його писання, що література, є євнечієзатяною вигідною для євнечіє учасників, а не вигідна для народа, що „дистуа“ в печатанні євнечіє є монополем євнечіє класу євнечієзатяною, вигідним тільки для тої класи, яка під сльвом „дистуа“ розуміє своєю личну вигід, що євнечіє првстві ся вигіді народа. Із сям часів починає ся євнечієний переверот, що сльві ся з Л. Т. На його првстві вилзнула однак благодатно євнечіє, яка зверхула його увагу на євнечіє діла.

Л. Т. оженив ся 1862 р. із Софією Андреевною Берс, дочкою московського доктора. Л. Т. мав тоді 34 літ, а його жінка 18. Він був дуже добрим, любившим чоловіком і батьком і знаменитим господарем. В євнечіє місяці віддавав ся літературним првстві. Часто трачало ся, що писав цілий днів до ніякої вочи. Він ніколи не вичикував натхнення; казав, що треба тільки євнечіє за роботу, а натхнення вилзеть ся. Для більших робіт він євнечіє збирал точию матеріал і підчас првстві мусяв около нього планувати ціловити тиня. Ного првстві був тоді євнечіє, він багато євнечіє ся, бавив ся з дітьми, ходив на посидання, займав ся гімнастикою, ходив на сонтану і т. д.

В перших часах свого євнечіє життя, загадав Л. Т. писати роман „Джакврати“. Три сльва того роману напечатано по раз перший в „Обзоріє общества для посібія нуждищих ся літературам в євнечіє“, а потім у вилзи в 5-є видані його „Сочиненій“.

(Конець буде).

Телеграми „Буковини“.

Відень, 27. падолиста. Стан здоровья цесаря є євнечіє нормальний і првстві подобно в тім тини єго Величество переселить ся сюда з Шенбруна. — Після ухвали корони првствієство не буде вже євнечіє на првствіє пійскового закона з 1. грудня, а ввиду сего првствіє кані до првствієного стану резервієсти будуть з кінцем сего року розпущені. — Вже рішено, що князь А. Лхтенштайн буде назначений краєвим маршалком Нижньої Австрії.

Відень, 27. падолиста. На євнечіє засіданні првствієство првствіє проекту закона про євнечіє службових канцій в державній службі, що мали би наступити по трех роках від ухвалення закону. — Палата послів првствієнула до дискусії над наглядним євнечієм посла Фідлера в справі надаткових кас.

Льондон, 27. падолиста. Бюро Райтера доносить з Пекину, що австро-угорський матроз, що знаходив ся на варті, застрілив італійського матроза, що робив авантуру, а коли єго хотів арештувати австро-угорський матроз, ставив опір. На євнечіє комендантін чужих деталях вилзав італійський комендант, що поступовано австро-угорського матроза було євнечіє некоректне.

Хто хотів би ще знати в розпродаж Календарі „Рускої Бєсіді“, най євнечіє ся до нашої павіріє — ушди Петровица ч. 2 в Чернівцях — бо наклад небавом розійде ся. — Ся календарі євнечіє найліпші і найдешевші, бо првствіє коштів лиш 30 крейцарів, а при більшим лажуві дас ся євнечіє опуст.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. н. упривілейованої фабрики товарів з альпани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі поронкові і з праваних струсьових пер. ручни перлові і з черепахи. Вахлярі Глаз, найновіший вироб, з білих, чорних і всіх кольорів барв молих.

Рукавички: білі Глаз, шкрані землі і шовкові у всіх доклинах для панів і панів.

Кони до подорожж на повозі і санях, а також на правда на ліжках. Найновіший бронзові товари і з старого срібла. Склад прайдних петербуржних наложів і червоних до сіню.

Базені краватки: найновішого жанра. Базені мужні сорочки шовкові, а Ріко і батисту. Найновіший килими і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Густі до килими і шовкестові. Мужні шкарпетки.

Ізв'язного сезону продають ся по дуже знижених цінах всі товари кожухові, плетені, шовкові і червоні.

Найбільший вибір карнавальних товарів для панів і панів штилетів і дамів червоні: дикорвані, Шевроа, білі Глаз і атласові, повязки зі шкрані землі.

Біліші ласоби на складі: першанські кучми, дамські шарувати, чашечки, шкарпетки і т. д. Правдні біліші: востанні, мужніші пончоки, шкарпетки, Chenille Eschagros і хустки, востанні шалі і хустки востанні і полотняні дамські сніжинки, камашки; огрівачі нудьса і латок; плетені востанні і шуграні шкрані рукавички. Полотняні і шкрані червоні для панів, шкарпетки і дитячі, а також шуграні штилетки. Червоні до востанні для панів і панів.

Ц. к. склад оружжя, патронів і пороку.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) Ісхіаса, невралгії, болю в сугавах, нерви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райфелера), що прикладають ся до слабих частин тіла, уможливають найвищу температуру з востанні термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть востанні слабості. Значно усмиряє біль. При ліченні в ціле тіло відносно окрім слабого місця, тому можуть його занести і ті, що терплять на серцю, на нирках і астматичні. Лічене може відбутися і в домашньому пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабості, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЄС, Чернівці, улица Почтова число 5а.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4.

має на складі отці

КНИЖКИ

Мисний Іван: „Прометей“ 20
Мисний Іван: „Педогогіка“ для експерименту учнівських і учнівських шкіл народних (з двох частин: теоретичної і практичної) 120
Будяк Е. О.: „Студії Богословські“ 6
Гавришук Микола: „Методика“ науки в школі народній ч. II 5
Гайде Теодор: „Домашній господар“, збірник примірок, як укладати різні місця 1
„Перші зорі“, оповідання 1
„Думки та мрії“, поезія 20
Гаршин: „Маларі“ 20
Гоголь Микола: „Репорт“, оповідання в 5 діях, збірка В. Сумська 60
Джонсон Іван: „Приказки“ I і II по Захарю Іван: „Жерці“ 20
Кобаленко Ольга: „Людина“ 1
„Пісня“ 1
Конюшин Олександр: „В дні святости“ 1
Крушельницький Антон: „Серце“ 20
„Сонетник“ 20
Луканович Денис: „Воскресіння“ 20
Мартушев І.: „Historische Zeugnisse über die ältesten Beherrschter und Einwohner der Bukowina und Moldau“ 20
Онуфрей Арсений: „Листи з чужини“ 3
Попани Михайло: „Про руско-українські народні читання“ 1
Ріккляк Даріус: „Die Antike-Correspondenz der Volksschullehrer und Ortsbehörden Angelegenheiten“ 125
Пігулик Євдокія: „Воскресіння і страждання“ 2
Попалич Олександр: „Ластівка“ 50
„Чужа горлячка“ 60
„Методика“ I 60
„10 закон для дитини“ 20
„Хлопці сільські“ 40

Швар Франц-Вольф I. 20
„Краснословні дитини“ 40
Семик Іван: „Образки з природи“ I і II 20
Семик Іван: „Нарба“ 30
Семик Іван: „Літо з рана біла“ 1
Степанів Василь: „Сина книжечка“ 1
Стопанів Степан: „Будинковий Русь“ 240
„Beschreibungen der Rumänen“ 2
„Громада“ або який зах і порядок має бути в громаді 20
„Народники“ як наслідок нас вожити і наслідки „Menschheitsvolum“ in der vom k. k. Bukowiner Landesschulrath behufs Regelung der ruthenischen Schullehrer 40
Фаддаль Юрій: „Твори“ том I 30
„Шей жонхерон“ 20
„Проксурса“ 20
Фрашко Іван: „Русько-українська тератюра“ 20
Шатно Осип: „Листи з чужини“ 30
Бремліч Денис О.: Die griech. Präparationsanten-Messe, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Status 2
„Жито, нудя і експеримент історія перелесених моли на великожучині і на Сучавського“ 40
Яблоков Г.: „Хіміка учительська“, оповідання, пер. А. Крушельницького 50
„Бесіди про часи козацькі“ 50
„Розкритиє“ 20
„Про бук, ойм красний і про кибора до сойку“ 20
„В чім наша сила“ 20
„Котилі по ладуні“ 20
„Голос до народа“ 24
„Верна“ 20

Марка охоронна: котинця LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий усмиряючий лін на втирання по ціні 80 сот., 1-40 пер. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просимо ждати собі загально улюблений лін не лише в оригінальних флашках з нашою охоронною антикою Ріхтера і для остерожности приймати лише флашки тик охоронним знаком яко правдні.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлисавети ч. 5.

Найновіші Schulversamnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровича ч. 4.

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лиш у мене

найліпшу сальонову нафту

по 12 пр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі є сорти суть неексплодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточні лиш раз пересвідчитися си о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідини урешає

Мориц Вельт.

27-50

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при ульци Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
но застереженні. — Редакційні новоче-
ргові візні під оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Поводиноке число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і належність за інсертат
платити в Чернівцях.

Румунізаторська перфідія і бута.

Перфідія наших румунізаторів показала ся з нагоди торжества на честь нового митрополита знов в повнім блеску так, що годі не нап'янувати махерів сих найбонітніших інтриг супроти Русинів.

Як відомо, запросили Волохи, бар. Гормузані і тов. православних Русинів до спільного комітету, який мав зайняти ся урядженням торжества в'їзду і інсталяції митрополита Ронти. Запрошено до того далеко не всіх визначних православних Русинів з Чернівців, очинядно, щоб і так не велике їх число ще зменшити. Далі замість полішити вибір руских членів комітету Русинам, навинув їх проф. Воюцький у свій п'язичиний спосіб сам, а в самім комітеті посунув своєю п'язичиністю до того степеня, що супроти д-ра Филиповича, котрому предложено місце першого місце-голови комітету, яке належало ся Русинам, шпихав ся сам на першого заступника голови комітету. Далі сей самий непрошений онікув на-трутив помини протесту Русинів на руского секретаря комітету зніс-ного о. Козака, котрий і з'югиди рускі запрошеня і програми в такий спосіб, що д-р. Филипович прав із прочими Русинами, що засідали в тісній комітеті, мусів запересту-вати проти того. Та виготонені без відома прочих членів Русинів писма були на велику втіху ворогів рус-кої мови вже вшодні. Але н. Во-юцький не вдовольняв ся сими подвигами супроти Русинів, а намонив ще голову комітету, б. Гормузаного, як сей признав ся, аби в Неполо-ківцях повитав митрополита лиш по волоски і лиш від волоского на-роду, що й стало ся по волі о. Во-юцького, проти чого не остало Ру-синів нічо, як тільки знов протест н. д-ра Филиповича на засіданні комітету.

Ось так то обійшли ся румуні-затори з Русинами в комітеті, а го-ловна заслуга сего відчуженого по-ступку належить ся проф. Вою-цькому.

Румунізатори зробили ще й де-що иньшого, щобі всему торжеству надати ціху волоску. Ото повезти з Чернівців до Неполоківців уми-сно шайку міщан, котрі на всіх стаціях головно-ж на хіриці в Чер-нівцях під управою богословів, а в Неполоківцях навіть одного свя-щенника Волохи в орнаті заглу-шували всіх своїм неустанным „тра-єтаном“, хоч ніхто, а вже наймен-ше Русини не насаджували ся з кривом, бо не мали ніякої причини до особливого ентузіазму. Але везти волоских гавкунів и чисто руску околицю поза Прут задля національних демонстрацій, се що найменше грубий п'єтакт, прово-кація, на кутру могла наступити

відповідь немиза, як би Русини не були делкатніші і податливі.

Коли згадуємо ще, що підчас в'їзду таї інтронізації хор спі-вав в церкві лише по волоски, ба що були різні захоли, щобі не допустити навіть до відсвітання одного-одніського псалму при в'їзді, а одної строфи гимну цісарского при інсталяції митрополита по ру-ски, то чейже доста буде доплати, що румунізатори розпочали й поку-еру церковну на Буковині старою буюто, що сям і констатуємо перех-світлом і митрополитом, зазначаючи, що ініціатором шовіністичного по-ступонання Волохів був засідатель консисторський, проф. Воюцький.

Рада державна.

Засіданнє з дня 27. падолиста с. р.

На нинішнім засіданні предло-жув міністер фінансів, як ми се доноесли в телеграмах попереднього числа, устану о внесенню службо-вих лавцій для державних уряд-ників і устану, що вносить т. з. „Fraisvergichtsurskunde“. Устану має увійти в жите три літа по її ухваленню.

Даліше підчитано внесення і ін-терпеліації, між иньшими внесення Офіера і тов. и яким внескодавцеь домагаєть ся, щобі вже з 21 ро-ком жита наступала повнолітність і, щобі урегульовано правні відно-сини малолітніх; між інтерпеліаці-ями находять ся: інтерпеліація н. Сільвестра і тов. в справі дуже повільного полагоджування справ в адміністраційнім трибуналі, и на-слідок чого они залгають там лі-тами; інтерпеліація Клевайна і тов. в справі остаточного рішення адмі-ністраційного трибуналу о анте-карських концесіях.

Палата переходить до нагичо-го внесення н. Фідлера і тов. в справі припинання п'язичиних вкла-док на вкладкові книжочки зі сто-рони задаткових кас на підставі устану з р. 1872.

Внескодавець н. Фідлер вино-сить, що в інтересі свободного ро-звою повільних кас задаткових тре-ба сю справу урегулювати. При-гадує, що аж до р. 1896 виплачу-вано кождому, хто з'явив ся із вкладковою книжочкою. — Дня 7. падолиста 1896 р. видало міністер-ство справ внутрішніх новий роз-порядок для урядів всіх коронних країн, з иньшою Галичини. Безід-ник не знає, длічого галицке наміст-ництво виняті з під того розпо-рядку. Правительство само розпі-знало пізнійше, що делкі місця то-го розпорядку були невідповідні і дофалуго его. Даліше аригадує бе-сідник, що правительство внесло 1897 р. предложення, яким ограни-чало в значній мірі припинане вкладок зі сторони зарібкових то-варистів, що було би їм істноване дуже підкопало. Тоді не прийшло

до обрад над тим предложенням, а пізнійше відновив н. Мерунович в своїм внесенню дослівно правитель-ственне предложення.

Бесідник не хоче робити заки-дів н. Меруновичеві, бо відносини кредитових товариств в Галичині є иньші, як в Чехах, або Доліш-ній Австрії. Бесідник виступає от-же проти загального ограничування припинання вкладок зарібковими то-вариствами.

По Фідлері говорив заступник правительства сакційний шеф др. Кольє потім н. Врабен, який із задоволенням ствердив, що в тії кінстат істнує порозуміння всіх на-родностей і висказав бажанє, щобі та оолідарність обьяла всі поли еко-номічного жита.

По тім виголосив довшу про-мову н. Форманек, що посправ внесення Фідлера, впрешті говори-ли ин. Фоглер, Хоц (по чеськи) і Кеміт.

Слідуюче засіданнє відбудеть ся доперва у півторок слідуючого ти-жня, а на двеннім порядку буде стояти між иньшим мабуть також устану о похатній торговлі.

З парламентарних комісій.

Конституційна комісія назати після радила онді під проводом посла Грабмайра над внесеннями субкомітету що до розширення пра-ва посольської петицїаль-ности.

П. Барайтер уласаджовував своє внесення, що звучить дословно так: „Жадного з членів парламенту не можна без позволення палати ані пизнати, ані судово переслідувати за каригідні чинки в часі трівання посольського мандату під дня скла-дання парламенту, аж до улизлу часу, зазначеного § 18 основних законів, або в разі вчаснійшого роз-визання парламенту до дня розпи-зання, хибя в разі спіймання посла in flagranti. Як палата згодить ся на те, мусить бути улажене і кар-не слідство на час трівання манд-ату в заміненю“.

В дискусії забрав слово між иньшими н. В. Дядушницький і по-ставив до арт. I § 1. ось яке до-даткове внесення: „Урядник, або публичний функціонер вибраний послом до державної ради, дістає відпустку від дня зложення посоль-ского приречення, на час трівання свого мандату і в тім часі дістає повну пенсію і ті літа числять ся йому до чинної служби“.

Потім заклочено генеральну ди-скусію і прийато внесення субкомі-тету на підставу спеціальної ди-скусії, в відхищеня внесення Ба-райтера.

В спеціальній дискусії зажа-дав н. Ферлячич, щобі важ-ність арт. I (зміна § 8) дотичила також членів делегацій і соймових послів.

Хліборобський страйк в державній раді.

Промова посла Брайтера.
(В спореченню).

Висока палато! Причиною сегоріч-ного незвичайно великого руху селян-ского були почуваня суспільні і еконо-мічні відносини в краю; хотай той рух вининю на разі жандармизма, мішених і судачи — значимими в Австрії спосо-бами на суспільну нужду, — то він буде все таки повтарят ся і може до-вести до страшного винця, коли в Га-личині не полагодить ся раз оновити сел-ские осадністїа. Галицький селянин є трудолюбий і пильний, але при своїй тем-ноті він є страшний мужик; адовольняє ся чим-небудь і обмежає свої потреби до неможливости, він там грунтом, на котрім ошправ ся намованє галицьких насаїтствів великих посполитий, які від-везуть від селян і хитро та пазично загарбують йому его дрібні політичні права, так що галицький селянин, оо-блано у сїдній Галичині є невідлїним в повнім значінні сего слова.

Безпосередною причиною сегоріч-ного руху була соромно мала платня за роботу і велике повелення відносин з сел-скими, так що винини здох мусів собі осмаїти: Га, мій Боже! Як раба до мо-єї гарувати і при тім з жінкою і діть-ми з голоду дхнутти, цілий світ своєю працюю годувати і за те що брати бу-ли від нап'язних востіа, а самому на-мови длати собі відступом відирати політичні права, — то дїинє не жити! І селяни застрайкували.

Павоно виплискувати будуть певно на свою оборону говорити, що сей рух є вислідком національних спорів між Польши і Русинами та що его вини-кала політична агітація. Отже а ин-ше переконан ся, коли обідний край через десяти тижнів. Там рускі ан і польскі селяни у сїдній Галичині наго-ляють, або не хотять знати про націо-нальні колотнечі, які ведуть ся між поль-скими і рускими сторонниками. Дока-зом сего є, що там рускі ан і польскі селяни страйкували разом і то не тіль-ко проти ділчів-Польши, але й проти Русинів, — як про те а переконан ся на власні очі. Але селяни так польскі як рускі приходять уже до п'язичи, що державя є цілком все одно, чи вони де-руть шнїру з польского чи з руского хлїба.

Мущу тут також зазначити для по-винення слів н. Ромачуна, що не всі польскі часовники, шире промовля-ють за рівнина правами Русинів, і по-спирають їх жадами.

Приступуючи до ріш, мущу вперед сказати кілька слів, серед яких гаразд живє галицький селянин. Дїленє грунтів діїло до того, що бувають сторони, до позовина людей в селі не має бїльше, як пів або лише чверть морги, а впацкі таких малоземельних, або й безземельних буває третя часть. Можна би зарадити сему лихою бодай чимати, коли би повернули тивачі мор-гіл неуситнів меліорациям и уромийно позо; але про те не думам ані правю ані контральне правительство. До того хліборобске населенє Галичини є чо-звичайно густе. Коли в Англії прина-дле на один гектарний вілїоністр 27 чоловік, у Франції 32, в Угорщині 33, в Німеччині 38, в Чехах 44: то в Га-личині принадле їх 64, досухи 80, або ще бїльше. Се змушує селян до емігра-ції. Однак щобі шлїхтичі не тратили дешевого робітництва, то старости не пу-скають людей з краю. Таким способом селянин є змушений гадати зарібків в краю. Задля браку промислу і зобри

варіант можливий і для него лише в дворах, та й то лише на дуже короткий час зимы. З того виходить, що галицький селянин голодує цілий рік, як виказав пок. Шепановський, а річно умирив в Галичині 50.000 на голодний тлі.

Бесідинка подає подробицю висновку платні за всілякі господарські роботи, при тій показує, що на свої власні спостереження, то на урядову статистику, то на такі оціночності, як и. Пок. Пушкін. Показує квіток з печаткою і підписом дієсного обшару в Чижиківі з під Львова на доказ, що той двір що дов 17. червня с. р. платив робітникам 20 кр. на день. При тій платі не дивота, що упрямий одного гостаря землі коштує у сільській Галичині 18 кр. 11 кр., воли пр. в горішній Австрії коштує вона 47—66 кр. в Істрії 35—76 кр., в долинній Австрії 63 кр. За те народ голодує, а безсидиство ділчих доходів до того, що пр. один сказав до бесідинки: „Добре, що хлос голодує, бо за тешу соли можна мати робітників“.

У ділчих Ант. Синицького в Журавині пр. служив селянин Мих. Табачинський. Зі своєї марної платні мусів платити ще комірни за свою жінку і діти. При кінці серпня 1890 р. просив він урядовця о дві мірки бульби, котрі й так уже відробив; але урядовець не хотів ему дати так бульби. З розумки бідний слуга взяв для голодних дітей кілька бульбів з пашенного поля. За те ділчих набив его пистуком по голові, а підтак казав его половити на лаву і власноручно відати ему 25 буков. Справа оберла ся опісля перед судом. В перемішлянському повіті в Станимкові є ділчих Аришневський, нечужаний скунгін. В потребі обичає він пр. 30 кр. за нимате соли збіла, але місцевим зводинам з наплатою, а віншину потручує собі то за те, то за се так, що виплачує по 5—6 кр. від соли. Перемішлянському старості Вінерському вже так надойд вілчи жалоби селян на того пана, що вже й і слухати не хоче, тільки відразу проганяє від себе. А Аришневського так уже знають люди широко й далеко, що в остатніх ділах він нігде не може дістати робітників, щобі вибрати збіли в поля. В Колоді є ділчих Язодий Розвадовський. Він формалом платити по 30 кр. на рік і дощо збіла. Коли парубок занедужав на пів дня, то потручує ему в платні 1—2 кр., а коли повилучити парубка до лікарських вправ, то за 4 неділі потручує ему 15 кр. У того самого ділчиха придляв раз его посіпала старенького 75-літнього чоловіка, що ніс з ліса навалок дерева, він одор з него одіж і так серед зимна потігав его до двора, до паш казав старенького перевернути і відати ему тим самим пашком три буки. В Желехові величній, в повіті пашенцім, є держанном Бурггард; 25-літній его синок подібав раз 70-літнього Степана Паша, як нас корову в ролі, що на половину належить до громади, а на половину до двора. Пашка казав старого разом з коровою до двора і там так его обив, що пошаченого треба було аж на воші віднести до дому, де він кілька місяців відлежав хорий. Крім того загравано Пашона що й коуж за шведку, яку пібито зробила порова. Свого парубка Подолонка за те, що той взяв собі раз в зимі хтісов з двора до дому, казав той сам пашка звязати і на цілу ніч кинути до хліва. Схо отаць, сам державець Бурггард, знаний з того, що на найменшу шведку, яку зробить ему хлопона худоба, грабить селянам конухи, котрих назбирав уже напласот. Есон и. Абрамівський злив до робіт братів на кілька неділі діти з Дроговища з дому свірт, але коли приходять до виплати, то опашенцями платять аж тоді, коли его до того змусять суд на жалобу дроговиського заведона.

Бесідинка вказує на висновок панів з хлібами, гробами, насиповцями, цодою, конопцями і т. п. та пригадує між иншим сумний торічний пашагон в Мала-стирці. Сі справу були вже порушені в промові в. Романчула, тому номінально іх.

Опісля бесідинки переходить до податкового гноту. Що до ґрунтового податку — паше — треба зазначити, що селянин платить два, три і чотири рази більше податку, ніж ділчих, так що він напевно платити більшу частку податку за ділчих. І так приміром в Яричеві старін мають двори 1264 гестарів землі, а громада 697;

двори платять ґрунтового податку 3943-82 кр. а громада 5636-68 кр. В Личках королівські, перемішлянського повіта, має ділчих майже цілком такий самий обшар землі як громада; ділчих платять 900 кр., громада 2800 кр. І так і майже повсюди.

Бесідинка вказує на знане у нас впрочім обложжоне селянських ґрунтів, котрих від 1870 р. зростає в застрахованій скорості, так що тепер можна оцінити на них 200 мільонів кр. Так само австрійському росте з року на рік число примусових ліквідацій селянських господарств. Гнот і несправедливості казнає селянина під властай і від всіх, а ним лише стинає ся, тому лише невичайною повірністю нашого селянина дасть ся пояснити, що він не схиляв ся вже давно до кровивої революції. Чим при тасім стані річий треба було аж якого замишу до страйку? Досить уже довго натерпіти ся хлос, поки рішав ся на страйк, на той перший і найпростіший спосіб самооборони, знаний ему від давна з того, що чужі рік и рік про страйк за кордоном.

Що до поведени ділчих і пашетий то зараз від початку підняли ділчих побудувай крики, мов той злодій, що утікаючи кричить: „Довіть! довіть!“ Нічого не залишав, щобі показати себе жертвами кривдиної агітації. Відав від старости до старости, до намісника за поможам. А коли селянин бував цілком спокійний, почали йх найпоганішими спосібам дразнити, щобі штучно викликати розрухи. В Галич коло Львова створили робітників гонене і посно перед очима страйкуючых до бучі, аби могли наступити арештованні і судові кари. За те, що хлос не хотів далше робити за дармо на пашенних землях, казано майже цілу сільщу Галичину війском, і то Мадриани, бо до свого війска, до еміні криво, не мали довіри ані війскава власть, ані цивільна. А Мадари були справді страшною карою для селян: що лише можна було плати, все крали і грабили, киче в заловованім криво. Спронажено селін жандарми з західної Галичини; всіляким урядникам повірено службу безпочинства шибти для удержання епокою, зот всеюди панували епокій. Заведено правдивий стян нимкомий і допускано ся кейноірийніх насильств, лише щобі селін напашати і до роботи змусити. Вої галицькі власти, ба навіть і судівництво, що то завжди впрокує іменем цесаря, нішав на службу шикствічів.

Комісарі визнавали по 10 або й більше підпоручників селан до двора, шибти для переговорів: а коли люди злилися ся у дворі, унизювали йх жандарми і запованих гнали милини до суду, до йх на пів місяці замкнено в сідстві. Межи тими людьми бували й такі, що зовсім не мішали ся до страйку. Паша-я ся: в котрій мултурній державі дозволила би собі власть таких зайдантів? Хто тим бідним невинним людям нагородить йх припду? Коли Ви, нине президенте міністрів, не покарасте ті зайдантв, то заслугунте хіба, щобі Вас на річці мати з тими людьми, що йх допускали ся! В Журавиніх зливового повіта і в Сугорічу, хоч панували пошій спокій, казав Словіцкій зможеством людей арештувати. Коли они указували на свою невинність, то він казав, що умилено велить йх арештувати, бо они вибрали собі послом редактора Брайтера. Але такий Словіцкій має позину протестую! Він є права рука зливового старости и. Франца, а сой лив є пашагом міністра-родака и. Пештєка. В теребовельскім повіті в Кобило-вельках також було цілком спокійно. Приїхав повітовий секретар Вісницький і велів жандармам приїзати до двора страйкуючых парібів, чому они страйкують. Парібів позинмали напашехи і казуть: „Бо платня на мала; не можемо з неї живити“. Але двоє парібів не знали напашехи. До них припугнули жандарми і дав одному і другому в злив. Той сам секретар таку даваш науку одному ґромадському десятничому: „Я злиблен ного іа страйкового комітету: то бий буюм“. На те сказав десятник: „Іа, то мене суд покарає!“ — „Не бій ся — каже секретар — тільки так бий, щобі нішто не виліло“. До ося Базару приїхав війско. Люди, що рішав коли бачить війско, з шикавости поставали юрбам на узлиці. Тоді повітовий комісар велів війску арештувати йх. Люди контівали до церкви. Але війско на розказ комісара шило до церкви і вигнало

відтам людей, а при дворі арештували йх жоніри і шандарми. Коли би таке зробили турецкі башибозути, то не дивно би було, але се зробили и. к. австрійські жоніри на розказ и. к. урядника! В бережанськім повіті в Мечинцові державець підписавши робітникам платню о 10 кр. Зараз на другий день дістав вішане до старости, а староста казав на него словами: „Як Ви смієте щось такого робити? Як-ж тим руйнуєте ділчих в повіті!“ То підписавши платні робітникам о 10 кр. зруйнує пашкача, але в парті програвати мілони приносить ему лише часті.

(Конець буде.)

Політичні вісти.

— *Обов'язкова військова служба в Англії.* З Лондона пишуть в Oriental Advertiser, що в Англії в недалокім часі буде запроваджений в цілій повноці мілітаризм континентальних держав. Та сама Англія, котрої населене жакалось на згадку обов'язкової війскової служби вважаючи се замахом на конституційну харту, наразі менем парламентного режиму, поворотом до абсолютизму Стюартів — тепер згідно і горячо витас наступаючу еру мілітаризма в введенем загальною обов'язкової служби у війську. В всіх англійських часописях росяють ся голося за цілковитим переобранням сухопутної армії, ставлячи се яко дилемму бути або небути для Англії. Лорди Уолсей, Робертс, маркиз Ліндедоун, Бродрикс і инші авторитети англійського війскового світа, визнають ся виставленням проєкта переобрання сухопутної армії і мають предложити его яко біланс в парламенті. Розуміється, що себі біланс буде прийнятий майже одностайно і Англія вступить в нову фазу того життя, котрого вона не знала від трех віків. В принципі вже рішено утворити три армейні корпуси, з головною кватирою в Лондоні, Деблінні і Единбурзі. Одною з побудительних причин поєного переобрання армії, послужили часто економічні вагляди. З поліпшенням економічного положення робітників в Англії, з побільшенням плати для робітників, з розв'язаннем в масі смаку до вигідного, виставного життя, приходять ся правительству для вербовання добровольців з року на рік подвоювати, а навіть потроювати наємну плату, що дитяливо відбиває ся на державнім бюджеті. При таких великанських видатках всеж таки не осигаєть ся головної цілі, бо наемні жоніри на більшій часті репртуют ся із найнижчих верств з дуже сумнівою моральною партією. Паралельно з реорганізацією сухопутної армії, має також продовжати ся зміцнення флоти, котрої поєнна сила прогресивно росте вже від 12 літ.

— *Похорон Кривина* відбув ся 26. с. м. в присутності цесаря Вілгельма, котрий відішв тіло з дому аж на кладовище при участі 24.000 робітників та місцевих шикільних дітій. Цесар зложив також вінець на домовині помершого.

— *Ситуація в Македонії.* О ситуації в Македонії пишуть „Новое Время“ слідуєчі уагги в кореспонденції з Софії: Коли Европа на той злив не запровадить порядку в Македонії, то настаєче літо принесе величучо в тім краю катастрофу. Маше позитивні вісти,

що внутрішня македонська організація має замір оголосити в літі загальне повстання. Тепер розходять ся тільки о те, чи Бомгари охотять тому спокійно приглядати ся. Маше підстану принускати, що так не буде. В Болгарії пробуває 200.000 македонських пашоцтв. Суть то на найбільшій часті люди неспокійні, палаючі жаждою мести, що лишили в Македонії свої хати, кривані, родину, та при першій ліпшій нагоді суть готові бити Турка. О середньовічних відносинах і загальнім браку безпоченств в краю не гадаємо, бо се суть річі загальною знані. Право наступу є там законом. Повтаряємо: находіть ті суть неспокійним, бурливим елементом. Дипломати, що повірять мирним задепленням болгарського правительств, будуть дуже наївні. В Софії задивляють ся на будучність дуже песимістично. А прецінь легко би було навести порядок в Македонії. Вистарчало би іменувати губернатора християнина і дозволити ему з'організувати управу краю на підставі постанов берлінського трактату і реформ, що мусять бути переведені.

Англія і Бури.

Англійський міністер Чемберлен онові війхан до полудневої Африки, щобі заінаугурувати нову епоху в полуднево-африканських відносинах. Чемберлен задалегідь робив великі притотоплення до той подорожі та, щобі з гори пізнати тамонні відносини, відбував в поєлдіних часах часті конференції з тими, що в полудневій Африці довний час пробували і добре знають тамонні відносини. Між вишніми давнішій бурский командант Вільсон мав довшу розмову з Чемберленом на тему будучности бурських ренублік. Обговорювано головне реконфлізацію краю, амнестію та кравний изик. Вільсон висказав погляд, що реконфлізацію найліпше спроможє ся перевести через закладанє державних складів будівельного дерева, різничих знарядів і т. д. по більших і меньших оселях, а то іза сего, що желізницї суть дуже заняті транспортом війска, а в різничих округах тепер не мож вічного дістати. В тім агляді не поможе навіть гронона поміч. Бури потребують тепер більше сирого матеріалу, чим готівки. — В дальшій розмові оєвідчив Вільсон, що Бури страшенно огірчили ся іза рівноуправлення тих, котрих вважають зрадниками краю. В кінці домагав ся, щобі при на давашо публичних урядів узгляднило ся передісім туземців та, щобі видано загальну амнестію для всіх винуватих. Англійське правительств не повинно обмежати батівського заика Бурів, а теодонці для охорони злика не мають ніякої політичної причінки. Чемберлен уважно вислухав всіх наводів Вільсона і казав, що в часі об'їзду по Африці одніть найліпше тамонні відносини.

Манулого тижня в Лондоні оголошено кореспонденцію між Чемберленом з Ботою, котра зробила великанське врадіє в цілім дипломатичнім світі іза тяжкого заиду, який Чемберлен посередлює робить бувшому президентови Крі-

героїні і його оточенню. В одній листі до Боти Чемберлен закидає Крігеру, що він в часі англійсько-бурскої війни вивіз до Європи величезні грошові суми, що не є його власністю, а власністю краю, тим самим Англії, котра ужила би тих сум на поміч для матеріально пошкоджених Бурів. Попри це Чемберлен відповідає Боті на жалобу, що доселі не поновлено концентраційних таборів. Зазначив, що не мож сего було зробити задля великої смертності, яка бушувала між містечками са там Бурами, а який не мож було зарадити мимо найпечальнішої лікарської помочи.

Бота в листі з 12. листопада с. р. підписав Чемберленом, що нічо не відас о істину великих грошових сум, які буйм то вивезено до Європи. В справі концентраційних таборів, Бота каже, що відповідь Чемберлена дуже немало єго вразила. В тих таборах бачають ся велика сила дітей, що легко можуть прилаштувати матерній язык.

На сій лист Боти підписав Чемберлен, що він має надію, що „его подорож до Південної Африки спричинить ся до угрівалени мира і добробуту“.

Бельгійський Petit Bleu, інспірований очевидно Крігером і Лейхсом, дає Чемберленом наслідком киненого черв неого підопіра, начеб буйне трансальське правительство присвоило собі великі грошові суми, таку відправу: „Чемберлен підтримує стару іду легенду, гей би то Крігер забрав зі собою до Європи величезні грошові суми, хотий добре знає, як і кожний инший, що бурські генерали довідали ся о тих інвенуаціях доперва в Європі і заперечили їх в цілому енергією і обуренням, додаючи, що Крігер не то не забрав жадних публичних грошей, але аложив на жертвеннику нещасливої вітчизни частину свого приватного маєтку. Правдою є, що в книж, коли Роберт переступив ріку Валь, а за ним Йоганесбург і Преторій було річею певною, вивезено до Європи близько 10 мільонів марок, але то були гроші приватні, а не публичні.“

КОВЖКК

Іменований. Красивий президент іменований концентрового практиканта Валтера Фула концентром при правительстві.

В народній школі при уа. красної пазати не було від трох місяців науки реалій в трех низших класах. В посідавших діях робив там вітання протоєрей Бералі і ин дуже цікаві знати, ину реалію пазати він перед іменувателем. Доперва в посідавших діях іменований для низших класів тої школи ватодетом о. Пашкама. (Се не відноситься до вивчення класів сї школи, до учить реалій о. Ем. Воробішич).

Рускі читальні, що що не малі с. р. головних зборів, повинні їх зарезидувати, бо инше можуть бути розкриті. Звертаємо на се увагу рускої інтелігенції на сесах, щоб прийняти на се справи.

Міліонна дефрандація в Празі. „Наша Нагода“ доносить, що доїждят в клас сьм. Вчечева в Празі вивозять не 6, а 16 мільонів корон так, що в наду сего о самій класи нема і бослім.

Остра зима. Не тільки у нас, але також в південній Європі закінчила зима неприємних мешканців. На

бережжю адріатичного моря — як доносать — лютує ніх кількох днів зимий, північно-західний вітер „бора“, особливо жорстоко. Море зворушилось, а в пристані Рієти заперестали всілякі роботи. Італійський корабель „Гіакомо І“. Боре ся з валими біля Херзо, не можуть дати собі раду. З Рієти писали йому на поміч корабель „Енріко“. Надіють на „молло“ ретивіше шнур, щоб вітер не синув до моря. — В цілій середній Європі напрасно обивають температури. В північній Чехад панують сильні морози, доходячі до 12° Цельсія; в північній Німеччині рівно-ж панує люта зима; в Гамбурзі доносать, що на узини замерзло 5 осіб. В альпійській місцевості Австрії, при вході до тунелю сьм. Готгарда, спалаз такі сніги, які трапляють ся тільки в сїчня та лютім. Дорога з Госпінталю до Авраро, котру звичайно їздуває ся в 2 години, тепер триває 7 годин; іза приїзди дрозів комунікація між Швайцарською а Італією перервана. — В цілій Росії панує вже тепер дуже люта зима. На відрі півдню дуже великі лавини снігу, що загрожують дорожю пароходам. Над Севастополем при температурі 6° низше 0 лютувала буря, по котрій спалаз навальні сніги.

Малій фейлетон.

Лев Николаєвич Толстой.

(Конець.)

Постановивши представити епоху 1825 року, почав Л. Т. зібрати матеріал і написав першу главу роману. Зібраний матеріал показав ся так великий, що Л. Т. займав ся їм подібно і наконечі застановив ся на 1812-ім році. До сього причинили ся в знайшій мірі рідніні перекази про 1812-ий рік. Таким чином прийшло до того, що Л. Т. починув план роману „Декабристи“, алягодивши тільки дві перші глави — а намість сего вийшов новий, великий твір „Война и мир“, виданий при кінці 60-их років.

За „Декабристів“ брав ся Л. Т. два рази, але кожний розчарував ся до тої епохи. Він прийшов до переконання, що „були декабристи є результатом низької французької аристократії“, якої більша частина емігрувала по унічненню французької революції до Росії.

Роман „Война и мир“ почав печатати ся в „Русском Вѣстник“ 1865 р. а докінчено його друк 1869 р. Автор сїм разів переривав друг роману, а жинці Л. Т. приходили ся пораз розбирати його почерк і перенесувати рукописи.

Вибрану собою епоху, представив Л. Т. дуже вірно; він пазать ся в своїх романи справдіним російським Гомером. „Война и мир“ — се Іліада і Одиссея; тільки що Л. Т. не поділив своїх епох на Іліаду війни і Одиссею мира, і представив на одній великій картині і боєві подвиги в борбі з Наполеоном і мирні сцени сямірного життя, і настрій руської нації і все, що російський наріз пережив в тій епохі.

Школі видана „Война и мир“ загадав Л. Т. написати роман із епохи Петра Великого, але скоро покинув ся гаду. Прийшов до переконання, що Петро Великий не представляв собою нічо великого і що всі його реформи були вигідні тільки для нього, а не для народа і держави.

В р. 1873 розпочав Л. Т. друге біліше своє діло — роман „Анна Карєніна“, що його помітив 1876 р. Як говорять, розпочав Л. Т. сїй роман зовсім случайно. Одна із слювачок Л. Т., що гостила в Йосиф Падані стала порочувати V-ий том творів Пушкіна. Сїй том починає під руку Л. Т. Він почав машинально перевертати карти і прочитав одну стрічку („Госі сьмоджались на дачу“). На се хвилю хтось уїждив до кімнати. — Оч-та, треба писати — сказав Л. Т. — Пушкін приступив прямо до діла. Кожний инший почав-би описувати гостя, кімнати, а він знаєть відразу в діло. — Оце-ж вийшов Л. Т. в свій кабінет і приступив відразу до писання роману, якого діла дасть ся вже був обдуманий передіс. Основною романа є, як кажуть, дієвна подія. Автор

вадів на власні очі труп жончини, що винула ся була під поїзд.

В тих часах Л. Т. переживає велику душевну кризу. Охлаждає ним розум і аскетизм, аж прийшов до переконання, що „треба для душі жити і пам'ятати на Бога“. Способом до душевного успокоєння показала ся для нього християнська наука. Переконання ся об тім почав Л. Т. студіювати християнську науку. Результатом сїх студій є твір в чотирьох частях. В першій часті представлено весь хід людськ великого носителя і дорозу, по якій він дійшов до переконання, що в християнській науці містять ся правда; в другій часті представляє толокане перен, собори і аностали; третя частина посвячена проповіді Христа, а в четвертій часті представляє наслідки, які повинні мати та проповіді.

Дальша літературна діяльність писателя їм дорожчо християнським науку. Він стає роздавати свою майню, висті трудніше життя, працювати із селянами і весь свій геній посвятив на службу народу. — Від того часу тої душевної переміни називають ся всі твори Л. Т. „Чим люди живі?“, „Вот правду вїдять, та не споро скаже“, „Два старші“, „До любви, там і Бог“ і т. д.

В рр. 1884—1886 вийшли повісті, „Смерть Івана Іліча“, де в великою арістю представлено суцї людські діла. Тоді написав ся йому сьвітлом знала драма „Власні тили“. В тій драмі нема ні одного слова такого, що було би неопитне для простолюдина, а рівночасно є вона великою душевною потребою для людей високого образования. В комедії „Назди просвіщені“ осягав Л. Т. як міг Росію до людних захід і знаменити „Крейцерові соната“, а вліт Л. Т. бичує нечесту шизм у взаїмних відносинах між людьми.

В посідавших часах не було такого питання в загально-людській життя, на яку не брав би ся великий російський писатель. Між иншими застановив ся він також на питання про шутки і ділі „Що таке шутка“ (1898). Посідавшим великим твором Л. Т. є роман „Відродження“, що почав ся 1900 р.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Німецька преса про книжку „Polonia irredenta“. Таке поважне видання, як „Germanische Socialistische Monatshefte“ помістило в посідавших часах ось яку оцінку:

Hervorragend aktuell, Polonia irredenta von Roman Sembratowicz. Die äusserst aktuelle Schrift des bekannten ruthenischen Publicisten wird sicherlich sofort nach ihrem Erscheinen Sensation erregen. Um ihren reichen Inhalt anzudeuten, genügt es nur die Capitellüberschriften hier zu nennen.

1. „Frankfurter Zeitung“ пише в статі „Polen und Ruthenen“, дні 24. листопада: „Посідавших страхи в Галичині і добати в австрійським парламенті зворуши знов публичну увагу на тету австрійську Ірландію. В сам час отже повстав ся книжка, котра просторо і в явилі описує всі ті події. Се є Polonia irredenta Романа Сембратовича. Автор из криє ся, що є Русиним і стає в обороні свого народу, котрий тільки мусить стеріти під Польки. Але засид, як автор підносить проти пазуащих Польки, се не єсть, коверкані сарси — не добре умотивовані; у всіх деталях через наводені дат, цифри і цитатів“.

Посідавших відгук зміст книжки розділя пише „Frankfurter Zeitung“ далі:

„Нема пазати ніякого питання в польській політиці, котрого би не касався і не обговорено критично, не зарізом строгого речею в сїй книжці. Автор пише дуже живо і образно, так що книжка відповіла не лише вимотам політиків, але навражати прихильні і иншим читачам. В сій жем Австрії буде мати певно крім літературних а політичних успіхів“.

2. Monatshefte „Allgemeine Zeitung“ з дня 22. листопада містить вступну статі „Ein Idyll aus Galizien“, в котрій читачам між иншими:

„Руский політик, Роман Сембратович, зобразив в своїй книжці „Polonia

irredenta“ відстрашувачий образ польської змаган. які можна найлучше зрозуміти на основі галицьких відносин. Жадими красками змалював Сембратович польську господарську і сьвітську утиску, через котрі держать ся польська шляхта при власті. Автор доказує, як то надї на відбудовани Польщі під моря до моря використав ся для самовільних цілий шляхти, щоб оточити шибом ідеалу се, що є лише приманом жадних властив і ужити інтригантів до необмеженого панування“.

Відгук подає „Allgemeine Zeitung“ в поротних словах з сїєї книжки та звертає ся з докорами до правительств, що моно дає таку велику свободу шляхті.

3. Берлінська „Die Post“ з дня 9. листопада приносить довгу вступну статі під заг. „Polonia irredenta“, в котрій пише між иншими:

„Не давно появил ся у Франкфурті „Neuer Frankfurter Verlag in Frankfurt am Main“ книжка н. Романа Сембратовича н. з. „Polonia irredenta“ в котрій точно зображено інтриги польської шляхти в загаль, се спеціально в Галичині. Автор не дозволяє собі ані на оден висад, котрого би не міг доказати на основі позитивних фактів.“ Відгук сідкує точний зміст книжки.

4. Берлінський „Reichsbote“ порекомендував у своїм сьвітлові назвати один розділ з книжки „Polonia irredenta“.

5. Дуже прихильно і просторо проглянув книжку инше в гановерській „Hannoverscher Courier“.

6. Рівнож дуже прихильну оцінку і зміст подає: „Magdeburgische Zeitung“ і „Thorner Zeitung“.

7. „Silesia“ з дня 9. листопада обговорює книжку в довгій (4. шпальти) вступній статі. Між иншими читаємо там: „Недавно появил ся книжка зячшого руского публіциста, Романа Сембратовича, н. з. „Polonia irredenta“, котра певно пазеє в пазирних кругах селянню. Оглядаючи ся на польськотиний, подальний матеріал, розкриває автор маїнації шляхти. Поступаючи зовсім об'єктивно зобразив він дуже неприємні дані для шляхти і висвідчив всім правам, заінтересованим в польській питання, неопитну прислугу“.

8. Рівнож дуже просторо і прихильну оцінку н. з. „Polonia irredenta“ містить „Salzburger Volksblatt“ з дня 17. листопада, „Gruzer Tagespost“ з дня 24. листопада, „Reichenberger Zeitung“ і инші.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 28. листопада. Нарали в справі чесько-німецької угоди не відбудуть ся скорше, аж з початком грудня, а то ради того, що майже всі австрійські посланці перебувають тепер в Бріє, де веде ся процес Вольфа проти Шалька. Віддав, що они відкинуть еліборат відразу. Коли Чехи признають, що еліборат німецький надає ся до дискусії, в танім случаю спільна конференція збере ся переш Рідвом.

Льондон, 29. листопада. Daily Mail доносить, що 10.000 російського війська машерує на афганську границю. Російський міністер війни, що є тепер на інспекційній подорожжю на Кавказі, инготовив план мобілізації, котрий дозволяє Росії кинути вярнує армії до країн закаспійських до десяти днів.

НАШРІЯ „РУСКОЇ ВЕСІДИ“.

поручає

МАЛІЙ КАТЕХІЗИС

Ціна 30 сьотків.

Хто купиє 50 примірників, той дістане 10% рабату.

Чернівці, улица Петропавла ч. 2.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахари коронкові і з правдивих стружкових пер. ручки перлові і з черенми. Вахари Glasé, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Glasé, шірані землі і топкові у всіх довжинах для панів і панів.

Кони до подорожи на возові і санях, а також на крижках на злізках. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких казюшів і червоних до снігу.

Базові крапанки: найновішого жанра. Базові мушкетерські сорочки шовкові, з Ріже і батисту. Найновіші повії і манжети, хусточки шовкові, батистові і золоті. Гузіки до повіїв і шовкетові. Мужинні манжети.

Ізла пізнього сезону продають ся по дуже знежених цінах всі товари пошухові, нагнетні, водняні і червоні.

Найбільший вибір карнавальних товарів для панів і панів шіфетів і домоті червоних: локеронні, Шеттгові, білі Glasé і атласові, повелючі зі шіри землі.

Вільні засоби на складі: периллясті сучки, дамські завушники, чапочки, кофери і т. д. Правдива білизна Сієра: нагнетні, мужинні пантофи, шовкетні, Chenille, Eschagres і хустки, повинні шалі і хустки повинні і золоті дамські шіфетні, панталони, орієнтальні пухляки і локер; леготні повинні і зугро-кані шірані рукавички. Полотняні і шірані червоні для панів, дівчат і дітей, а також зугрокані шіфетні. Червоні до сонячній для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороху.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) ісхіаса, невральгії, болю в сугавах, нарви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райфелера), що правляють ся до слабих частий тіла, уможливають найвищі температури з веселами термальними методами, а через те й найвищі успіхи в ліченю і навіть застарілих слабостей. Значно уменшиє біль. При ліченю в ціло тіло візьма опрім слабого місця, тому можуть його зносити і ті, що терплять на серце, на нирки і дематини. Лічене може відбути ся і в помешканню пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЕС, Чернівці, улицы Почтова число 5а.

Марка охоронна: котинци LINIMENT. CAPS. COMP.

з антием Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лік на стирани по ціні 80 сот., 1-40 шр. і 2 шр. можна купити у всіх аптеках.

Простимо надати собі загально улюблений лік нос лине в ерифікаційних елізілах з нашим озирним знамом „котинца“ з антием Ріхтера і для остерожности приймати лише елізіли тим охоронним знамом яко правдиві.

Аптека Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улицы Єлисавети ч. 5.

Найновіші Schulversämnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.



Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свято від 9 до 11 години рано.

З КОТВИЦЕЮ СКРИНОЧНИ до БУДОВЛЕЙ і МОСТІВ.



Скриночки з мислом, що взаємно після пилу допомагають ся нос бути найприспівішою забавою дітей; але ові свідки величавими будівлями і мостами і дорослим дають велику радість і по-казують хабувати при жадних Рідних надружках.

Скриночки на пості єдині до ч. 12 і містять стільки протарих вибіра до будинок мостів, що кожній, який має справочку з намісниками до будинок, повинен собі їх в доповідній доповіді. Познає в тім, як і в яких укладках вибіра Сатурні і Методу унаве вибіра з ілюстрованого альбому, що вислано даром і наділено. При лануванні жадати лише скриночки із славною маркою котавців, бо всі інші суть лише наслідуванням Ріхтерівського оригінального фабрика. На складі по всіх складах найбільших товарів в краю і за границею.

Ф. А. Д. Ріхтер і С-пка

завідуючі надзорні достояні

Контора складу: Ортенгаузе 16. В'єна. Фабрика: XIII/1 (Hietzing), Rudolfstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, St. Petersburg, New-York.



Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купувати у мене
найліпшу сальожову нафту

по 12 шр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

потру по зниженій ціні відсе не мож дістати. — Обі є сорти
суть неексплодуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточна лише раз пересвідчити ся о якості мого до-
брого товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідини утримає

Мориц Вельт.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при ульці Петропавла ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на повсякденно-застереженні. — Рекламні повідомлення віддає ся поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 к. — „
„ на року 10 „ — „
„ чверть року 5 „ — „
„ місяць 1 „ 70 „

Повне число „Буковина“ 16 сестинів.
Передплата і відомості за історичні плати в Чернівцях.

„Die Zeit“ помістила цілий
носкину в Чернівцях в ч. 61 з дня
28 листопада с. р., яку подано:

Чернівці, 27. листопада. Скоро проминуло святю інтронізації архієпископа Рентя, відновила ся знова щоденна журба. Одним із найперших і найважливіших питань, які має рішити новий митрополит, є іменовані-місця. Як ідеологія. О сей чин сперечають ся обі народности, які належать до гр.-ор. віроісповідання, іменню Румун і Русини. Перші відносять пера вже підтверджене, що гр.-ор. пера є за підставі свого історичного роллю національно-румунською; протинно Русини показують ся на рівноправність обох народностей, належачих до гр.-ор. церкви, а крім сего на те, що вони становлять більшість вірних. Як Румун є архієпископом, то нехай Русин буде єпископом. Президент краю бр. Бургіанон був спершу такої думки. Однак в останній своїй сесії перекликав ся президент краю знова на сторону румунської партії. Нову припинує ся задокументувати на зверх іменовані Румун єпископом. Однак у Відні не приймають предложень, що до сего зміряють. Задля сего найнов бр. Бургіанон бачу стемжу — для себе. Він поставив проект, щоби предложено що до вікарія позістанити новому архієпископу. Рента є Румуном, що родив ся в однім рускій селі, але його змінає справедливості є в краю приповідкою. Всі знають, що новий митрополит хоче всіма силами завести спокій в своїй ди-

спані. Щоби рішити справу на добрій дорозі, намірає архієпископ окликати мирову конференцію. Са конференція має би допровадити до вирішення між жадіями Русини, а Румун. Здаєть ся, що сей добрий намір звінчаєть ся добрим результатом.

Поклик до бук. учительства.

(Говор „Інтернаціонал“ в д-ра Луку в черновій ролі в 186 ч. „Буковина“.)

Зовсім справедливо провалять ся нинішній тавор між буківським учительством що раз більше обурене, котре відчуває кожний, що працює та годують, що жертвує себе та обораче нещастю, що ла хліб одержує наміня. Світ ідеалів зацікавив мурі в фабрик учителя в наші моменти серця. Провідителем, ушасноспотворення народа, „слова землі“ вони нас назвали і в тім запорочено винули нас в дивності — нагу дивності. Справді, що цілком виразно бачу я тебе, ти батьківський, одушевлений учитель, з твоєю „скупною“ педагогічною „скупі“ там на катедрі мудрости в фабриці учителя, як на з повним доміром знала кожне слово з твоєї уст, як наше серце порухнулось та живніше бачу, як ти назвав нас учителями, ще більше: Провідителем, ушасноспотворення народа! О, коли могла би жити ся та самосвідомість! Але, але. Чужий закон наших ідеалів провалять ся в бідну, брудну, вітром підбиту хижину; грим розчаровані та зневірні стоїм нинішній перед неможливою дивністю. Ушасноспотворення народа . . . справді, внесло слово, незначне їм, і вони нас назвали ся. Не ново не на місці в часі, коли то нам так само належить ся імення божих старій та голодоморія, не на місці в тім чмї мотушній, до всього зникаєть до землі і майже тільки сам одні учитель стоїть порентий ідеалами, обмішуваний матеріалістичним окруженєм, як на місці в тім часі, коли ларкості чоловіка цінує ся по ваготі его мотушній. Задля того мусимо ми учителям

вести борбу, котрею виборемо собі на-дежді наші права, котрею освободять нас від дивачих щоденних журб та працю-вості нашіх порогів, щоби нас неможливо. Чи ми маємо відваляти ся платити рубачів, котре мино ушасноспотворення платити є ганьбою наших часів, чи маємо ще даліше позбавити, щоби кожний дурень, котрий має злину платити чим ми, з погордою та милосердям гляді на наш стан, котрий наймудріший з людей всіх часів ушасно, шамушасно, почитали, стали, котрий лиш єдин є неможливий, щоби все дико в державі здвину наукою та інтелектом.

І ми маємо вести сю борбу? Поступово наших товаришів в „східних“ іроніях могло би слухати нам в многих випадках вірдем. Вони старають ся там по дні на віках та матеріальними жертвами здівати для справедливості нашої справі парі та єго загубити, але мають також в своїм пошасноспотворення прасу. Него того по найбільшій часті ми не маємо; найдогладніше одначе відчуваємо бран несправедливості учительської часониси. Серед таких обставин нема у нас спроможні, щоби ми оставали між собою в спокійності, ширших дорозі імі та вели борбу проти них, а котрих інтереси життя, ширши парі, а в них і учительство удержувати в технічній та технічній. Все не раз робило з'ясує, щоби засновати для буківського учительства незалежну часонису, але на зарю. Всі зматані в тому ширши розбіжності о річч, котрі во стовпа в ширши злині з інтересами учительства, а одначе було мало учителям стовпах до громадських журб, які суть беззастовно потрібні до злині такої газети. Одні хотіли часониси в іменній моті, інші на всіх трох громадських мовах. Справді, коли такі річч розбіжність нас при наших спільних інтересах, то рішучо відмови не одначе моті цілі. Тут є ми учителями з тими самими болями, з тими самими злиніми, байдуже чи хто тепер є переконаний о ширшиності одного або другого народа.

Тепер розходять ся о се, на який моті маємо ми віддавати таку часонису. Чи на всіх трох? В таких случаях по-требували би ми дуже об'єктивної часо-

ниси та багато гроша. Ми мусимо віддавати часонису на тій моті, котрею кожний розуміє, а не на моті. Него могла би бути та сама руска, румунська або яка инша, тільки цинний є всі розуміти. Кожний розумний чоловік відне, що таким робом не ображаєть нікого в його національній мотушності. Тут є ми учителями, тут забуваємо ми на всім національній різниці, та сама журба, та сама початок спрощує нас до громади, щоби „учити“ нас брати, адванди відступного парогі, що на ширши гомі і ширши.

(Далі буде.)

Хліборобський страйк в державній раді.

Промова носла Брайтера.
(В скороченні).

Кінець.

Про нововведення війська нехай змислять тільки лише промір: В Галицкій кантан військ стали зати відводи, щоби в сусідній сї спрощувати робітників. Розуміє ся, що солони не послухали. За те називає кантан жовітря бити людей солбачами; а коли одначе жалували ся на те люди перед повітовим комісарем, кантан сказав, що ктось не знає. І кантесій повіт люди з Бубини відважили мене проїхати до них, щоби зробити угоду з двором. Коли поїхав того дня, вони в нас прийняли до них, жаліли мене злині край села при дорозі, одначе над роком. Се не подібало ся віддичи Румунському, отже вносса молодого, може 20-літнього лейтенанта від гузарів, щоби називає людей розбіжність. Гузари на єго привази ударили в газети на людей з заду, рубачили на всі сторони шаблами. Перострашені розбігли ся солони і жінки з малими дітьми; але в тій хвили на команду лейтенанта ударили гузари на людей знов з заду. Коли люди позули до хат і по полях, то лейтенант розказує за ними гузари поодинокі, а ті зомли наз-

Путь за бескід.

„Святославів“ і традиція о Святославі 1015.

Написав Нормиль Н. Устиневич.

В селіській верхині та на підгір'ю знаходять ся немало таких місць, що — будь сами собою, будь назвою спокію — вертають думки наші в далеку бувальщину і кажут догадувати ся, що на сему одичілому гоштині в Галичині на Угрі відбували ся часто важні історичні події.

Ніхто їх не розказує гаразд — ті урочища — а хоті і описувати докотре, одні єдині ті не дають нам що про них вивисені.

Возлимі Бубинище, в пластвіє сїмлі наз селом той назив. Описи того урочища і ширшиї румунські маю і знаємо; що там у тій нескладній громаді 20—30 м. високих сїмлі, що неначе виростає над малою позначкою в місці, знаходять ся в переді при сїмій землі три старинні в камені видобані поноі. Знаємо, що над першим з них сїмлі терева, в над ним дім — в собі пошті — жолобни в сїмлі, в котрій були познес. позашучувані криві хатні криші і що також над другим двома привезеними печерами є сїмлі привнеси такої самої криші до високої сїмлі. Середній привезений пошті є значно ширший не перший і третій; за котрим у тісному нутрі — до сїмлі зложив ся в утєх — є, в камені тосані, стоїть, що несе на

хороми писні. Виза стоїть є кругла, глибока, в сїмлі мотана яма — житини, жолобни — або може в живини жолобни; а понад нею та понад сїмлі сїмлі ся злом муроване скелєвіне. Висноє є в сїмлі такі жолобни і дари, які очевидно служили до запускання і притуплення до камені зрубів і сїмлі терева. Ще вписно описують на нас бовдуроваті ширши і верхи тих сїмлі; а злітчим розстоєть ся прекрасний далєвля на всі боки; особливо на дорозу до Болехова та на угорський шлях у Синевідську. Ширши ті видивали ся моті неначе різбленіми, коли в обвраз ті сїмлі зїт току 46—47. Два бовдурі позашучули надобу медведів, в одні щось бундї то на сїмлі позашучу. Але сьогодні оду тільки надобу медведів розбіжність в яже, дожді і морози, а може і грим перемішували нині тих ширши там, що в не розбіжність уже в них тих сїмлі, які моті перед 47 літами видивали ся в очі. — Я і ширшиє їх тогди . . . та жаль, що той рисуюч затратив ся десь, дивно.

Нині являть єго невиндію, бо дороза, що перед 47-ма літами була невиндію, невиндію, на окружочім позашучу ролі так ширши, що не дають на сїмлі виду. Рів той глибокий; він околює урочище і заважає на сїмлі в яру. Видно що добре і вал оборонний і сїмлі позашучу на другій одичілій сїмлі, високо і все говорить за тим, що місце се було твердим, кривістю, або бодай пограничним замком; а бран хрестина і якого будь який сїмлі хрестини

не показує на те, щоби се була обителі черквї в пустині.

Учепий, сїмліний архієпископ архієпископ моті би не в нині відтворити терени, що ту колись до сїмлі пошри-растали; а діло єго і розбіжність би може загладу, що нам кажда сїмлі відгрієсній сїмлі, залигаючи в нін дорозі в Болехова до Синевідська. Тутю нутрі іти і простора найкоротня дороза в нинішній Галич на угорський гості єли в бескіді.

Таку саму загадку заважають нам і ті розважники, що стирчать на одичілій сїмлі в Урїчч; злині видно ту більш старинності і ширши та новішого по-строю, чим в Бубинищі. На урїччому камені стоїть безперечно замок; замок мурований, великий і дуже оборонний; а стан „жират“, що ним в Урїчч дошї роди позашучує ся і назва сїмліного села Підгороді сїмліччї о древності того замку. Стоїть він над старою дорозою, що несе з „Трего-внич“ на Східницю і Підгороді горі рівою Стриом на Угрі і бодай чи не сторожила називаний Галич від нападів Гераргаріє з-за бескідів та само, як то чинити моті — по по-

Цікаву казу описувають жителі села Крушівки і Підгороді про місце „Болитовець“ і про страшний подєва, що завів ся „Ружин“ та про саминю єго „Ружану“. Оба злині жили — в глибоку старину — він каже Підгороді над Стриом, а она нижє Крушівки, на другому березі той ріви. Позашучує величезні дубови ся так

сточному боні Стриом камені в Бубинищі.

Оба ті злині позашучує ся давно; а сїмлі про них так загладу в народі, що нині і нині їх не знає.

Алеж оборона рускої землі не спочинала лише на сїмлі диких твердинях; був же укріплений монастир в Родіччу на правому березі Стриом; таї замочок в Синевідську нинішній. В сїмлі тім нині дати парогі (на горбі) була колись кривістю; нині і річ моті в нині окружувати поштістю. Моті се бути вправді укріпленим і в часі позашучу; одначе сїмлі на сїм шляху сїмлі і старіших твердин.

Майже по середній моті злиніми в Урїчч та в Бубинищі, в писно сїмлі Синевідська нинішній там, вірно, що коли хтось там (злісний) одичію убив, то з жалью та нею замочував і шир старий Болєв. Моті їх пробування позашучує Крушівки.

Моті за довголітніх мотілого угорських поєн в Галич.

Чи не позашучує ся назва села „Бубинище“ на те, що твердин в сїмлі єго, була паром і сїмліною ботів до жорть бубенів свої мотіти і забубена. Село Туєтановичі, сїмліччї (за горою „Хізом“) в урїччому замком, позашучує на златод, що кривістю та шир сїмлі Туєтанів.

Ізучи казу до Стриом на бескід відно по них стації „Бубини“ та на правому березі Стриом позашучує того мотіти.

ти, впадали до хат, ломали двері і вікна і вилили шаблями, його поклали. Сам лейтнант допав одного хлопця в хаті суєди і три рази стиснув его шаблем по голові, так що білячесько впритиснений повалився на землю. Около 30 людей поранено тоді шаблями. Се бачили в на власні очі. В селі Ястороні також підкорю людей тяжко поклашено, а навіть на смерті порубано.

Пострах пішов по народі через таке поведене войска і жандармів. Один невинний селянин з Журавини абожової, коли его хотіли арештувати, і досі остає хорий у львівській заводській бжеговській; одна 16-літня дівчина у Синькові, в золочівській повіті, коли жандарми впади в ночи до хати арештувати її брата Івана Ковчу, а нерешучу поклали на смерті на землю. Так що за відомою правительством господарювано на услуги панам!

Ніколи ще судівництво не віддалося на услуги перхолодчого сторонництва так, як тепер. Нового міністра судівництва, д-ра Керберовича повинні би підкапати ті справи, то певно послухає дещо з того. Сотні селян тримано у слідстві без жадної винної рани, як лише длатого, як знає сам державний прокуратор в Золочеві, щоб люди не скодили знов застрайковати при конанні бузб.

В золочівській повіті у Вільшаниці застрайковували. Приїхав повітовий комісар, паніч Пшибиславський, дня 26. липня і того самого дня списав протокол в началішном громаді, в пиварі і двірською чехляком. Він уміє так підходити питаннями і так відбавувати підводи та так накрутити протокола, щоб би людей можна було обжалувати в злочин з §§ 98 і 81 з. к. На підставі тих протоколів арештовано 19 селян і жінок, відставлено їх до окружного суду і розпочато слідство в злочин. У слідстві виїхало на верш, що протоколи не складовані, бо всі свідки потвердили їх присягою, що вони не так говорили, як списано до протоколу.

Тих 19 обжалованих на вносене прокуратора затримано у слідстві і хоч слідство укінчено дня 26. серпня, не випущено їх аж до 2. жовтня. По попередній розправі військом шляхом ув'язнено, а дню заарештовано на арешт за переступство з § 3 коаліційного закону. Правда, що злочини військом заарештовано на визначенні злочин з § 98 з. к.; але в цих разках, коли жаден з обжалованих не зробив нічого більшого, як інші, на типеного переступство коаліційного закону на злочин публічного насильства. Волосе стає дубом, коли читати той вирок: не введено в нім нічого, що могло би оправдати засуд по числі § 98-го з. к. Варто би, щоб міністер судівництва д-р Кербер розсудив сю справу.

до ріки Онір пливе ся в Стрий та разом з ним протікаєсь поміж гори на долині — над сльцем Межиброді і над тунелом желізної колії — знаходиться урочище; сльуче під назвою: „горудини“. Місце се так навує над урочищем Оніра і над угорським шляхом, що неначе просило ся, щоб на ному поставити сторожу входу на Русь. Онір жене ту повід городище в Стрий; а на заринах рік сль і під довгим раменом гір, що зліз індукаційний терен Оніра від тарасоватих вершин Стрия³⁾ 20 метривши палом, великим дубом, лежить Синевідське князівство. Конець вату та на самому ріці, проти городища стоїть на каміньх цитах старезна деревина переконця, обведена ровом і вадом древних хіт, а сльх народних мурованях пов сльдіть, що і се місце було колись оборонною — замок чи монастир — і він враз з городищем зазирали прохід в гору тай могли невеличкими силами спанити ворожі намети на бесідах.

Цяль кілометрів повнє Синевідська підіймає ся гостинце в „дубини“ в гору, почім і сльучає ся в долину Сльського. Облаз той повує колодкою. Проти него підіймає ся гора Отуга, а повнє них жене Онір на дуги Синевідська. Ту була —

³⁾ Води Оніра і Стрия — або, як Синевідці кажут: „Стрига“ вливаються в „Діврини“ на бесідах. Онір пливє коротшою дорогою, а Стрий бачом до Синевідська.

а може би тоді набран хоч троха понята о галицькій судівництві. Пра тій розправі виїхало на верш, як то жандарми загулили людей до двора, щоб їх там арештувати. Між арештованими був також один, що цілком не мішав ся до страйку; але его таки арештовано, в нехлім витривано у слідстві і оцієли, розуміє ся, ув'язнено!

На особливу увагу заслуговує т. ін. страйкові сенати. Хоч замири при переступстві коаліційного права не знає жадних винних судів, то таки в Галичині творено окремі страйкові сенати. Були то сенати не постійні, а для кожної розправи складано їх окремо. При тім розходило ся о те, щоб не парше один член сенату був доповнює дуже острій, а по друге, щоб то був Польє і прихильник шляхти, бо до руських судів Галичина шляхта не мала довіри. Отже сенати завжди так складано, щоб до розправи заїхало трох судів: Польє і один Русин. Так було при в Золочеві. А що там в карнім суді є повноваження, а повноваження Русинів, то, щоб в кожнім сенаті мати більшість до засуду селян, поклашувано Польє з цивільного суду, хоч вони вже цілком рослали по мали жадного діла з карним законом та поклашували те, що треба знати карному суду. Я сам був на розправах і чул, як нечужаним способом впливано на сльдіть, як їх зайвою і криком загулювано і підходжено латримі питаннями, щоб відповідали так, як хотів трибунал.

Тяжко Кавій в Вільшаниці малої, засуджений на 5 місяців ув'язнені, зголоно відкаси і просив, щоб его пустили на волю. Від него зажадано 1000 пороків кавій, хоч то чоловік убогий, постійно у Вільшаниці осіляв і досі заїхав заховувати ся бездоганно.

Дощ розпрани, на котрий обжаловані їдвали по два і три місяці, був дні ув'язнений виключеном навіть в таєм разках, коли їх засуджено; бо у слідстві в таємх комірах, до найбільше 8—10 людей могло вмістити ся, трамано по 30, 40, навіть по 45, так що по 6—8 людей мусіло спати на однім сльнечу! Даремно писали о тім газети, бо зараз їх вивезено. Але коли сльнечу державну раду, тоді мов чудом випущено ув'язнених громадами з слідстві визначі.

Треба доконче перевести реалізо процесів. Тим, котрих невинно вважало, треба з державних фондів звернути заповідну їм шлоху. Правительством повинно потягнути до одичальності тих урядників і військових. Четверту точку мого вносення змінюю так, щоб визнати правительством до експлицити звести для поклашання справи різних робітників і селян в Галичині. Відкашувать, пиваре, до вищої справедливості і до вадного серця: Не дайте тому бідному народови оставати злише в неволи; голосуйте

видно — і посідає злетана галицької Русин проти несправедливості та „забесіда“. На „колодці“ — оновідають що й днесь верховинці — „стоили возни златні ворота“, що змисли ся на колодку; а воним „колодці“ туж над рікою стояв в несправедливості монастир⁴⁾.

За колодкою починалася та „доверта іосем“, що (до Ягайла) становила нейтральний між Угорщиною а Галичею поєз сльм. На те поклав ся обставина, що і за бесідом, у воній над рікою Латорцю була села Підзолонці стояли в старину, також златні ворота. Там і гора тої самої назви (Золотень), що в Оволім, там і муровані Мадари пропам'ятали таблицю: що на тому місці їх проди вперше вступили в Панонію.

Однак грамота короля польського згадує вже і тоді про якісь „in silvis nostris“

⁴⁾ Они, видно, стояли за руських шляхт, бо за Ягайла вже їх не було. Грамота его надавала в р. 1397 їм сльдичити на володїє пустками верховини Оніра згадує латин: „villam in silvis nostris“ (?) retro valviam, quae Wrotha vulgariter dicitur“. Fryderyk Dr. Papée. Skole i Tucholazkuzna.

⁵⁾ Один кілометр повнєше стації „Дубини“ стоїть над Оніром — на протів „діврини“ Гартенберга каміньх хрест, на тому місці де, в старину, була обатель чериць. Стояв там в дубині бліже колодці і другий, того однак во видно вже нині.

за вносеннями моїми і моїх товаришів: а станете спасителями білого галицького нуждарства від шлангової корини!

Політичні вісті.

— *Каране молодих студентів.* Президент міністрів д-р Кербер видав дня 25. підозніта нове розпорядженє що до помилування молодих переступників. Се розпорядженє виходить в житє з днєм оповіщення і обіймає також вирокі вже видані, але іще не виконані.

Зміст сего розпорядженя в головним ось який:

Поручає ся судам, щоб в випадках, що заслуговує на уагладненє вносили в разі покараня о помилування:

1. Що до малолітніх в віку від 10—14 літ, які допустили ся злочину, а що до яких не надаєть ся властним ані виконанє каря кількості, ані відданє до закладу поправи. Недостаточний уїлесний і умисловий розвій, причини поступку, що виходить з молодечого віку, достаточний домашній ригор мають служити як точки оперта що до того, чи покарання заслужили на дарованє каря.

2. Що до осіб в віку між 14 до 16 літ, належить уважати, чи покарання і на се, щоб дарована кара не перевищала трох місяців утрата волі, або гривня в сумі 500 корон. Виймово можна помилувати попередню кару, як она була зовсім мала — взагалі не ходять о сам бран попередньої каря, а головнє о попереднє моральнє і чесне житє. В даній справі має переконати ся суд, що не потрібно виконувати каря.

3. Рівнож і особи в віку 16 до 18 літ можна поручати до помилування, як они дорівнують попереднім класам що до психофаного розвитку розуму і волі.

4. Суд не має чекати на подаче покараного о помилування, а опшім, має або безпосередно при видаванні вироку, або потім урядово рішити, чи заходять поводи до помилування. О скілько се не

потягало-би за собою опівненє процедури, належить винятати ся правних заступників сказанця і зажадати від них опії.

В разі вносеня о помилування, треба заїсїдї стримати ся з виконанєм каря. Тяжко подумати, щоб підчас того, як справи о помилування ведеть ся, потрібний був сльдчий арешт. В жаднім випадку не тільки заборонити місця побуту, як сього вимагає добро покараного; ввєгартчас, щоб суд постарав ся о відомість що до кожного місяця побуту.

5. В разі помилування треба карний акт заїсїдувати і зложити в регістратурі, щоб в разі поповної каригідности помилуваного, маля суди відомість про сей важний факт що до виміру каря.

6. В случаях, що заслуговує на особливе уагладненє і відомості ся до вичоченя оскарженя, треба поступити після § 2 ал. 4 карної процедури. Перед кожним судовим предложенєм треба віднести ся до прокураторії.

В мотивах до того розпорядку кажить ся, що відособненє незлітних сказанців є дуже небезпечно для несправедливості іще уміа.

— *З угорської соїлї.* Справа цїсарского гимну вгладно справа посла Нессіого вістала оноді в угорськїм соїлі по кількохднєній бурливій дискусії остаточно вирішеною. Ввєсєня опозиції упало значною меншостію. Се одважє ще не заїсїдїло справи. Вчєрашнє засїданє принесло дальше єї продовженє. Іменнє в часї кількохднєній дискусії заїсїран по кілька разів слово міністер гонведін Фазерварі і між иньшим висловив ся про Нессіого так: „Коли офіцер підмовляє уличників, щоб кидали на війско камінєм, то се поступованє не достойнє офіцера“. Отже Нессі з початком онодїшнього засїданя заїсїдав слова в особистій справі і заїсїли, що сей заїсїд міністра минає ся з правдою, а підношенє так тяжкого заїсїду перед форум палати без попередного стверженя его правдивості не даєть ся погодити з становищем і достойнством міністра. Рівнож і иньші

послїдїє осадї: Tuchla et Skola; а то сльдіть, що і перед р. 1397 мусїли жити в верховині янєш люди. Малєнких закритих зїсїан осад мусїло бути і більшє⁵⁾; коли розкази, що і на повоинях і в найнедостойнїших правдїях видно що й днесь сльди мєж і ораниці; ба і традиция чує мій кок. отец, що „в старонину жили люди не перєх, бо на ріб та гори потоками бран випрохдї вертєни і нувєи та було сїро, мокро і нездорово“. Людїстє отже мусїли ту янєш жити під несправедливості війн, а тільки прорїдїло єї щось, або вигнало з відєв за часів Ягайла; коли янєш его вірїли fratres Valachi germani Myko et Ivanko позувають від него грамоту на вїзванє на пустиню верховини. Янєж народностє люди янєш ся ту в зелєних бесїдах? Лишє верховинці не мають чистославинного вгладу; а говор їх дивує нас богатєством волєсних сльв, не:

vadas, vatra, vatah, triastra, bryndza, bunda mytyndia, shandryk, arda, saruna, korel tekma і много иньних. Назво рік, Ардєвєлєза (ardere), Лїбохора (limbohora) Пієтєнєца (pistina) — гори: Сєкул, Дракудєц, Мємчєл, Магєу, Магура, Прєсєлєн, Бічєра, Кавєа, Пїєуї, Трієтєн, Гєргєн, Гургулєк, Бруєгура і т. п.; до того і иньні забубонє, нагадуєчі обради рєзїгїїні рємєї, кажутє догадуванєсь, що людїстє верховини вїзлає ся (на нїм можє кєльїєськїм) в Володїї⁶⁾; до котрих прїстєлає єї в руськїх утїкачї в угорського і в галицького підгіра. На те показує би зичай, несправєснє дїтїну прїсїнаєтьє „коєдєм“. Сїрїє зичїть в янєш волєсїм: дїтї і в мїрку, що вїдїд руськїх мусїли помїж Волохєми вєстєти, порєвєлєно „на віру“ живучїх і коли згодом і сльєх несправєснїх дїтєй стєлає прїсїнаєтьє кєчєлєми.

(Далі буде).

⁵⁾ Стара Тухля (Dukla) стояла на горбі „Ехїбуш“ біля потоку Zofetynka; а древнє Лїбохора в уводї під горою Дракудєц (Dracul) над потїєком, що подаєєсь цєркви впадає в річку Лїбохїрку. Уаїз тої і вїдїд в сєзє замїкали також златні ворота. В Лїбохорї під Магурою є місце можє потєкєми звано „Лєзєна рєзєтєна“. Тудї хотїли (коли?) прєдєрєти ся янєш добрє узбєрєні Лєхї — надїєшєнї з Тухлї гєрї Оніром таї Лїбохїрою — в Волохїєнєцу. Однак верховинці вїдєгїали їх таї повоини, а одного тєлої убїли.

⁶⁾ Оадачуєтьє нас більшє повєго до котрих обради прїмєрєх і на похоронєх; іменнє: вєдєна дрібнїї монєти мєрєсїї під нїм, нєвїмєнє платєч, щоб гєлєсїє за деревинєм (труїною) їдучї т. п. Віра в оїкрїв, в лїтєнїцї, прєзєсїнїї, в блуд і т. п. є ще старїєнїєм. Волхїїл, бєнїєн, або бєнїєн, градобїї і вїзхорї адають ся янєш єуїєнїєнєрємї віри славнєсїєлї.

послі з партії „незалежності“ атакували на Фаєрварга питаючи Селя, чи Фаєрварі засідає в палаті яко генерал чи яко відзначальний міністер; президент міністрів Сель виправдував міністра гонведін, як мін, заявляючи, що Фаєрварі вповні піддає ся рішенням палати. Се посліднє торкається висказу Фаєрварго, що він застановився слідство проти Нессіого тільки з куртоазії дні палати. Тим висказом є після дуже обурені, а навіть президент палати граф Анноні ма разом з Селем намовити міністра гонведін, щоб він свої слова назва. Фаєрварі на се не пристає, кажучи: „Робіть собі, що хочете!“

— В ліберальнім клубі порішено жалати під Фаєрварго сатисфакції для палати. Те саме ухвалила партія „народна“. Наслідком того Сель задивив в палаті, що Фаєрварі яко відзначальний міністер піддає ся вповні рішенням палати, між ним, а Фаєрварі виходить протиборчість. І Фаєрварі вийшов до Відня, аби предложити справу цісареві, а евентуально подати ся до димісії.

— Товариство книжників в Німеччині. В Німеччині засновано недавно за ініціативою княгині Елізавети Салм-Горетмарської, рідної сестри попереднього канцлера князя Гогенцолерн-Лангфельда „товариство німецьких книжників“. Головною і одною з його задачею — піднесення моральності. Невідомо поки що тільки то, чи се товариство розширить свою діяльність на всі суспільні класи, чи виключно на одну якусь класу н. пр. в кругах писаної аристократії. В теперішню хвилину числить його сїмдесят один членів, з котрих дві королівні, трицять п'ять репрезентанток пануючих домів, а останні — просто книжники без княжества. На який небудь успіх того товариства німецька преса не падає, а то іза того, що у його основателю, що виверили серед високої аристократії і в найліпших життєвих умовах, здаєть ся у двох вийде ся достаточне зрозуміння моральної недуги і її причини, а моральність — поина не тільки індивідуальна, но головню загальна, залежна і від вищих умов, що оточують чоловіка. Очевидно, що у основателю були якісь причини до засновання сего товариства, бо і їм не завжди приходить ся жити без сль і огірчень, хоч тепер не трапляєть ся таке, яке колись подилось в „добри часи“ куртизанок на дворі Людовика XIV. або саксонського а рівночасно польського короля Августа Сильного. Причиною неморальності в вищих класах германського населення очевидно густо-часто нужда, біднота, якої нема в вищих аристократичних верствах, де „матеріальна нужда“ являєть ся неясним поняттям.

— В Іспанії в провінції Каталонії введено замість каталонського паріччя іспанський лязк в школах. В наслідок сего вибухли в Барселоні студентські розрухи. В справу вмішало ся військо і почало арештувати. Студенти кидали на військо каміннями, а військо добуло шабелі. По обох сторонах багато ранених, а між ними один декан. Ректор підняв ся телеграфічно до міністра, а сей загрозив закриттям університету на случай повторення розрухів.

— З Софії доносять, що в парку резиденції в Екземпиграді найшов ки. Фердинанд кишенкове перо, а в ній кусок паперу із слідуючою написом: „Я прибув сюди, щоб тебе убити. Але на над твоїх дитин і розказав ся і кинув зброю в море“. Сейчас розпоряджено пошукання по парку і найдено молодого чоловіка Канчева, який признав ся, що читав анархістичні книжки і вкинув собі в голову, що він повинен убити князя. Говорять, що сей чоловік вийшов з розуму. Ного арештували.

— Англійське ультиматум для венецуйської республіки. Пранительство полудниєво американоєвих сполучених держав получило 22. падолиста с. р. від свого посла в Каракасі повідомлення, що Англія предложила Венецуйзі ультиматум, в котрім домагаєть ся заплати вищого англійським підданним і гарантії на будучність. Коли би венецуйське правительство не дало відповіди в протязі двох неділей, Англія вірне в Венецуйзу всілякі дипломатичні зносини і відкине свого заступника.

— Кіченер в Індії. Кіченер прибув до Бомбею і обняв начальну команду над індійською армією.

КОВИЖКИ.

Вісти особисті. Пасол Пігула поверну на велику радість червоноцарської громади, котру неділя напівно вів буконинським Рубе, із санаторію д-ра Лангана здоров до Чернівців, а пробувши тут кілька днів, вийшов селі подіти до Відня на сесію державної ради. — Пасол д-р Стодний вийшов в понеділок до Відня, до пробуду шість тижднів задля засідань державної ради землемірної, котрої є членом. — Староста граф Бельгард обняв 1. с. м. управу президентського бюро буков, правого правительства.

Висвіт кваліфікаційний зробили крім напівних вже в „Буковині“ ще й учительні Карбушівка із Маматинів і Плотровська із Ошніх із рускою і німецькою викладавкою мовою.

Засідання краюної ради шкільної було селі п'ятниці, на котрім між иншими постановлено до вищої плати всіх учителів і учительок названих в статуті, а то: до 1. класу аж до ч. 185, до 2. класу аж до ч. 368, а підучителів до ч. 40 включно. Сего разу не поминено нічого.

Друк драматичного нарису „Міщани“ в нашій „Буквині“ мусимо перервати до Нового року 1903, а то з тої причини, що задля технічних, від нас незалежних причин мусили ми самі дати перервати друку і в наслідок сего докінчене друку до Нового року опинило ся неможливим.

Засідання київля „Боїна“ відбуде ся в середу дня 3. грудня о 7 год. вечер.

Нова друкарня вістане небавом отворена в Новоселиці австр., на котру отримав концесію скарбач Гішт Добровольський.

В неділю дня 29. падолиста відбуло ся в Рарачу посвячене дому читальні „Рускої Бесіди“ і при тій нагоді відзначено читальні. На се сьлято прибули в Чернівцях відпочиваючи тав. „Руска Бесіда“ н. пр. О. Клим, аспікулянт суду О. Бурачківський, студент П. П. Клим, і двоє гість н. Геренний з під громади Рараче гр. пророславний і гр. н.т. парох, диякон і Шнайдер і багато громадян. Посвячене дому доконав гр. прор. парох О. Вольченко, який по урочистому акту посвячення бажаю читальні щастя і гарного розвитку. — Від тов. „Руска Бесіда“ промовив перед усім прор. О. Клим, подаючи раду, як треба вести читальню. Описав говорив н. австр. суд. О. Бурачківський про значіння і організацію читальні, а н. П. Клим про шкільництво, заховаючи мовити господарів в Рарачу, щоб дивили ся свої діти до шкіль. Висіли в. Дмитро Гринчук з Салагури на дуже популярний і цікавий виклад про кримінал. — Мусимо піднести, що сьня в шкільні селі на Буковині не побудовано такої гарної хати для читальні як в Рарачу. Дім намітує 4000 корон і складаєть ся з великої селі (найбо так великої як селі Народного Дому в Чернівцях) і кімнат для читальні, класу і криниці.

Самобійство. Дня 18. м. м. вночі найдено на залізничній шляху поміж шинями, 2 кілометри від двірця Мозодна-Дерезул в напрямі громади Чаторгуна правого помічника Фридриха Маєра, котрого, як описав викладач судова обласна, переїхав залізничний поїзд і смертельно поклазив. Доходження жандармерії виказало, що Маєр поповнив самобійство, котрого мотивом має бути ображене честолюбність.

Петербурські злодії. Петербурська поліція опала на слід п'ятих злодіїв, походивших „з високих клас суспільних“ і заволоділих собою до так званих „золотих паличок“. Можливі злодіями є сини генералів, радників і інших високих достойників. Злодії допущали ся крадіжок лан у „своїх“ т. є. в кругах н. пр. вищого товариства, а робили те в оригінальний спосіб: ходили „з паличками“. По 4 або 5 робили в якийсь домі візиту і під час коли всі сиділи в рідному в салоні, один закрадає ся до столової кімнати, розбивав там шкель і виправдав срібло та всілякі дорогі річі. Той, що крап, був звичайно виправдан, фактом вловинком, котрого другі брали з собою. В той спосіб „золоті палички“ обікрали лютого гр. Володимира Матвієва, адвоку по генералі князю Вяземському і босато інших родичів.

Ювелей розбишак. Славний ватажок італійських бандітів Рамбіно обходять сини дивни в однім селі на Сидній 25-ти літній ювелей сего розбишаків. Особливо річ, що цей розбишак вже від 25 літ безперервно сповідав громади, а правительство доселі не тільки не спромогло його вислідити і заарештувати, але навіть в даний хвилю не має поняття о місці его побуту.

Малий Фейлетон.

Василь Крайченко.

Боло картопляника.

Над Криснівським ставом гураляни горіли на від хоч і високо, а про те — як проки постигнутий бантвизини, то люди, котрі там ходять що раз доводять ся пахлятиєм...

На одній бантині почеплений бутай з великих терезів... а картопля, що її треба на них важити, єрпін повисла на ній. З селі картоплі роботи-муть шпирт, тільки-ж не треба її зварили і от на се мають ся картопляники (парники) — він залізний і тримає у собі з тріста худі картоплі, а щоб занепокоєний, його вимірюють чотирьох-пудовим мірником, що подібний до сазарної голки без вершка. Сей мірник державний і має по боках два залізні вузла. Картопляники за тим вимірюють ся, щоб знати сільськ встигати ашійної плати.

Одсторонь од терезів, за окремим столиком сидить товстий бородачкий помічник опуклого ашійного надхрателі Грацило, котрий поводиє своїм жирними очима наварути мін бачить маленьке вісницю, що праворуч од урядовця — у поську; драбина, що ведесть у раз на гураляню — ліворуч.

Зараз осінній підонок, на горіні світу не знавде, а поєж такіх досить видно на те, щоб бачити людям усе те, що ту родить ся... От зараз: високий нервовий надхрателі — ашійник Тимченко поїз у парника — там він по стільох принципах гаршином, випливає шкель, ака велічить посудини, а Грацило все те заносить у свої шафрі.

Од чути, як щось здорово хлопче йде — се Роман — підтр на гураляні — ступає по шкельках деревляних підешлами німцким „шльор“; се утутте Роман злобує ще тоді, як він

два роки тому назад сзужив у Німцях і в доі нік його не вносє. — Далі витягає ся обстрижена Романова голова... передній чубчик з неї пристирляно потягнувся на низького зморщенного лоба... Складене з гори й з низу жовте, у морщинах обличчя — наче умиєне було мілко обмандене густим жиром, а поверх його, уряд з волосом на голові посиняє сажено й світлим... Романові літ з тридцять — його маленькі дрітлі губи насуплюють ся до рота; на випуск не відперозана синя сорочка... зломальцовані латані штани... у руках заступ.

— А що, Романо, як твоє сестра? — Спитавсь Гринченко.

— З того часу, як ми її бачили — вона похворіла, а зараз — бідує та слабує... До мене приходить в Подольську. Значить теє, що часами Роман любє поброджувать, Гринченко злегенька шипить його:

— Коли-ж ти віден у Подольську до своєї сестри?

— До трьох десятин?... Яка се гелія?

— Додарь-те, тай годі...

— Далебі-ні!

— От ви, панє, усе чогось напалаєте на мене! — Ніби то з серпом огрінув ся Роман і радий тим, що пан з ним жартує — адже вони собі уже літ з десяти знайомі — та з того часу, як Роман був підкуривом у Подольській гураляні, а Гринченко там-же контролював, от за тим Роман зараз погордо позирає на своїх товаришів, котрі оден по другому підходили до праці коло парника.

Для з сін робочих буди з тавінь-ж у руках заступає, як і в Романа, а другі два — несли по порожньому пропанівному шкелу на ашеч.

Усі люди ступали козачко, не пошліваючи.

— Панє, ви вже мене заплітєть, а от плітєть ся до „капана на босу ногу“.

Той, кого Ром н величав „капан на босу ногу“, знав ся Посином і був він локоніом коло ашійних кімнат у гураляні, — не високий на зріст, він мав на голові волос „від схобку“ — „у проліт“; довга борода — пругавий обстрижена, широкий ріт — іронічна усмішка... Карта з чотією і маленьким кошарком... Чоботи на бугінях, довгі сушені штани, а ситиєна сорочка — на випуск — поверх неї чернашкова намізелька з блискучими гудзиками... При босовій кишені годинник з великим сталієм ланцюжком.

(Далі буде).

Телеграми „Буковини“.

Відень, 2. грудня. В справі чесько-німецької угоди відбули ся в послідніх днях переговори між німецькими а чеськими послами. Воєніміці вже заявили, що зі всею рішучістю протинвлять ся всім уступкам в користь Чехів. — Цесар висказав на послуханю своє повне довіре міністрів гонведів Фаєрварому, котрого остро атакує мадерська опозиція угорського парламенту. Прийому описав на послуханю президентови міністрів Сельови заявив монарха недоволенє з причини хода дискусії о афері Нессіого в угорськім парламенті. Сель відповів, що тепер існує в Угорщині сильний ашійонім проти Австрії, но не проти корони.

Хто хотів би ще взяти в розпродаж **Календарі „Рускої Бесіди“**, най зголосят ся до насшої п а п і р и — уліца Петровича ч. 2 в Чернівцях — бо наклак небавом розійде ся. — Сі календарі суть найліпші і найдешевші, бо примірни коштують лиш 30 крейцарів, а при більшій закупі дає ся ашачний опуст.

Склад ц. н. упривілейованої фабрики товарів з аль- пани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Ц. к. склад озружия, патронів і пороху.

За редакцію відповів **Володислав Сенюк**

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятничний і недільний,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при уличі Петровича ч. 2.

Рукописи виставляються на поперед-
ню застережній — Редакції не по-
чатані відні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„на рік“	10 „ „
„чверть року“	5 „ „
„місяць“	1 „ 70 „

Повищено число „Буконини“ 16 сотиків.

Передплата і наложитість за іногородні
платні в Чернівцях.

Рада державна.

Засідання з дня 2. грудня с. р.

На нинішньому засіданні зложив
посольське призначення ново-вибраний
посол гр. Генрик Старжинський.
Президент палати повідомив, що
проти вибору гр. Старжинського
внесено протест, який передано ле-
гітимаційній комісії.

Посол Берке ургував приєд-
ненням до проекту постанови
щодо забезпечення приватних офі-
цій і в справі нехлібного від-
починку по адвокатських канцеля-
риях; ті справи знаходяться в по-
кою в комісії соціально-політичній.

Описав перейшла палата до об-
рад над нагальними внесеннями Пом-
мера і Пилцека в справі реферату
промислової комісії про урегулю-
вання похатного гандлю.

П. Поммер вказав на довготр-
валі скарги різних корпорацій на
втручання чужих прав похатною
торгівлею, на скарги купецького і
промислового стану по причині кон-
куренції похатянців, в кінці на
скарги публичності і просить о
прийняті нагальності внесення.

Промовили ринком другий впе-
скодавець п. Пилецк і узаконю-
вав нагальність.

П. Пилецк признав вправді по-
требу реформи патенту про похат-
ництво, але зазначив, що проти на-
гальності внесення.

Потім промовили інош. Во-
лмаер, Карбус, Лозер, Гаск і Гай-
лігер; на внесення Хамки замкнено
дискусію і вибрано генеральних бе-
сідників.

До ситуації так пише віден-
ський кореспондент „Петербуржских
Вѣдомостей“:

Козеса парламентарного млина
і дальше крутять ся без цілі. Тільки
під часу до часу переградають
ся який не-будь проект закона. З
початком осені предложив Кербер
проект закона в справі ухвалення
запозички сільському населенню і за-
потребував на ту ціль чотириміліо-
нового кредиту, але ринкомчасно по-
станова ухвалена, щоб сей проект
прийнято до порядку денного аж
по бюджету. Се був хитрий маневр,
бо сям чином хотів др. Кербер за-
становити посілу до обрад над бу-
джетом. Звісно, що парламент за-
для нагальних внесенень не приступив
до першої точки порядку
денного! Кербер ждав... Але тепер
наступають морози, з обох сторін
приходить вісти про невідрадне по-
ложення селян і Кербер рішив впе-
стити проект закона в формі нагаль-
ного внесення! Який фатализм! Сям
чином сам прем'єр отанув в ряди
обструкціоністів! Названу суму
розділять ся сльдувачим способом:
одну частку дасть ся селянам в ви-
ді безпроцентних позичок на два-
наліт літ, при чім першу рату гр-
ба звернути в році 1908. Крім
сього правительство розпорядить
кількість робіт, як будови доріг
і т. п., щоб дати населенню мож-
ність працювати і заробляти.

Поклин до бун. учительства.

(Інтерв'ювання п. д-ра Луку в державній раді.)
(Далі.)

Сльдувачі стрічки суть знов зуси-
лами, щоб перевернути буюковинське у-
чительство про невичність якогось віде-

ного і радикального органу, та сповнувати
в інтересі кожного поодинокого, від-
ломати і абукувати члени, яку за-
мірять засновати ліберально-успособо-
лені учителі. Вони хотять промостити
дорогу такий учительській часопис, котра
би заступала всі інтереси учителів без
різниць, та що була би приступна всім
вчителю і т. д. Про програму після якої
має бути діяльною та часопис, легко
можімо догадатись в нуду сего, що цілю-
тої часопис є матеріальна підмога для
учителів. Програма сего часопису — ви-
ясненні відносин учителя до його зверх-
них властей, описи до місцевих шкільних
рад, що є цілюм охороною властивих
платів, аредування літ служби, на па-
даване посади неіспитованим індивіду-
м, систематизація посади для учителів ру-
чних робіт, соціальне становище учителя,
відносини правні, образованні учителів,
заступництво внаго стану в союзі і пар-
ламенті і т. д. Буюковинське крайне то-
варство учителів помагає вправді органу
„Буюковинськ. педагогіч. листів“, але ті
завантажують ся тільки педагогічно-дидак-
тичними питаннями, та репрезентують
учительському урядову газету.

Наша часопис не має бути газетою
шкільною для педагогічно-дидактичних
питань, але також газетою, котрою вести
се ся завдання борба, котра свободі
і отворіти мирно всю гниль, сльду-
чуть проти наших ворогів і обвинити
обозу сльдувачів, які заміняють
для держави, для народу і, що ми на
будуче не може в білих рукавичках та
в тапелюхах в руці, але як приступити
мужам домагаючи сего, що нарта наша
права. Догляну часопис редагувати
муть учителі, що далше від честивості
далше від національного і реалі-
стичного шкільства, будуть в наслідках
моментів яко мого працювати в користь
інтересів учительства; можімо надіятись,
що кождий учитель в Буюковині не за-
пече по спротиві поміч осяу пред-
приняти, бо дивись тоді можімо до-
понняти такого діла, що визнає мате-
ріальні жертви, тільки тим робом можемо
надіятись, що добудемо ся з бою, а
котре застражи ми по сльму уха.

Часопис виходити має щотижня від
числа абонементів двічі або і більше разів

на місяць; щотижня передплата стоїть
6 коп. А що ми не розпоряжаємо аб-
онементів ніякими матеріальними засо-
бами, можемо почати видавати часопис
тільки тоді, коли зможемо мати заповнено
число абонементів. Проте прохання то-
варства, товариства і приятелів учитель-
ства, котрі наперед зобов'язують ся,
передплачувати часопис до найменшого
однієї коп., щоб невиконано або устно —
оголосили ся у учителів Михайла Киса-
новича і Каміньничого або у Генриха
Кіннера в Іллінцях. Було би ганьбою,
коли би учительство одного коронного
граю не було в спроможності видавати однієї
часопис, котрої цілюм вирвати їх са-
мим із соціальної неволі. Зробити ся раз
тільки початок, то не потребуємо яко
більше лякати ся о екзистенцію нашої
часопис, бо ми зуміємо везути за-
інтересовані, до якої також у наших
ворогів; взагалі кождий читач задово-
лений часопис, що свободі і сльмім викладу
своїх поглядів, та нічим не є заважаю-
ю. Тому, товариства, куди вельми ся до-
брого діла та най наша часопис, що на-
вела ся, росте, плати та оновити своє
високе призначення!

Кождий пугий, неупереджений чо-
ловчак мусить признати, що той пугий
не містить в собі нічого революційного,
а радше є висловом благального просяу у-
чительства. Мимо того бачили ся шкільна
права рада сиючаною виточити де-
сигнаційне сльство всім тим, що під-
писали сего поклик. Пуг Генрик Кіннер
адригав за се писемну пугу, проти
якої він рекурсив, не одержавши до
нині налагоди свого рекурсу. Ще дівши
лішко пуги Михайла Кисановича,
що конри се має еще пуги, що якийсь
агонійний доносчик задокументовав його
яко анархіста. В „Freie Lehrerzeitung“
з 15. марта 1901, ч. 5, появилася стаття
дід загрозом „Los von Laicism!“ ко-
трої зміст є сльдувачий: „Наші власти
не суть ніякі ніколи в клоноті при ви-
борі місцевих шкільних інспекторів, пре-
дсідателів місцевих шкільних рад і т. д.
Шкільні, вчителів, шкільників, селян, не-
сирів, місцевих урядовців, ворогів, зводять
зі всіх можливих верств визначають
настановити школи. Були навіть случаи,
хотіли нашкодити то заучити, до шкільних

Путь за бескід.

„Святослав“ і традиція о Святославі † 1015.

Написав Корніль Н. Устиянович.

Далі.

Помилка є однак Д-р Papée в
своїй старанній розвідці „Skole i Tu-
scholachna“, що було то би людиство
всех верховини повстало через неспок-
иш руських переважно з Самбірщини
до перва в XV-м і в XVI та XVII
віках. Множество працятарих руських
єсть як: волхвіти, буляк, нехати,
прятати, потини, смотрити,
небідити, приобрісти, челядь,
челясти, хитро, (огучно), релі, і
т. п. яких уживає верховинське і
пугівір гдубочий, старинний, тай позан і
тинна про дазюот дренности урочини
і пугі укажуть на те, що були
в верховині ще й перед Польсю по-
при рокуванні Тучин, Селеско, Калес,
Кішо (в) с. Огата, Lybochona) талом
і руські (Саванно Гребенів, Коростів-
Пугиля і Жуляне) осели. Приватна вер-
ховинська не говорять: іду в Польщу,
— коли одирались на доли — а ка-
ля: „иду на Русь“ каляче що вер-
ховинна не була Руссю; що однак
з Руссю мала довині і пам'ятливішні зно-
силь, чин описи з Польсю. Наміть
в Угорщині були зносини верховинців
частинні і приватні чим з польською
державою, котрі були підчинені. Опи-

ше в нині радийше калять: „иду на
боскід“ — чим: „иду на Угру“. ⁹⁾

Так отже: неспокітні лебонари Риза,
що в карпатських пограничних саїта
стерегли Авзоній від нападів німечини
варварів і удержували в послуху дач-
ний і славинський дохрестийний на-
порен, змішанні ся з ними і з Войнами,
муськи витворити людність верховини.

Алеж куда діла ся она в XIV в коли
Ягайло дарував „айгал“ над Онуром і
Орною „суп гаї, бегіа, mellificia і пр-
своїм вірникам в наванення.
Літописці угорські та польські опо-
відать, ¹⁰⁾ що послова Драгут і
Богдан вивели значну частку людности
мармороского, а також і бересенного ко-
мітатів (округів) на Молдаву до і
засновали державу. А сльчуло ся то
в р. 1359 — як раз 38 літ перед зно-
сеном Ягайла.

Але ті пугівіри заселали ся на
Польщу тую і повільнішо, чим набо-
ніська білима опунені пархорина і
підгіре, куди переселали ся з множеством
Подолян з над Смотрича, потомок Ісид-
рина, шиль Тоолор Корітопач. ¹¹⁾

⁹⁾ Гандель був і живийший з Угор-
щиною, чим з галицями підгірем і до-
лами; а верховинці, — як пославить
ся з мужом, не іде „а хиланія“ на
Русь, а „за бескід“. — За бескід
хиланія і погоня — (оповідали
док. вітцєви мому) коли, стародавними
літми погаса в котрій хилі хитра.

¹⁰⁾ Balafthy-Munkacsy I. 70. Engel
Gesch. d. Ung. Reichea.

¹¹⁾ Дулішкєвич. Черты У-

Куда-ж він ішов? На Деалтин?
(Dealtin) чи на Тухаю? Здає ся, що
туди.

Через верховинну сльську Ішов
одні з наддніснїйських шильків з Гали-
чини в Угорщину.

Від „жєлізних воріт“ на ко-
лоді сльсував ся він обласом в осаду
Слодо і провалив гори Онуром до
Гребенев і Тухаї; (Ducia, ductus) в
звідтам на „Угринак“ або „нар-
ський перехід“ — так зоно ся
горб при уїстю Рожаночин в
Онір, під котрим стоїть дорєць ста-
ний Рожанка — верхана понід „п-
сану каринцю“ на позначу О-
строго верха та в провал до Ясен-
коватого; а звідтам гори потоком в
Вашій (гори) до маїланих на бескіді
єтовині, ¹²⁾ угорських. Бермечийний,
однак, а дже ся, що й найвищий був
той пуг, що від Рожаночин біжить
гори Онуром бала предхристиянського

гросс-о-в. Гранота короля Зафесмунда,
Orig. Diploma im Archiv Conventu Lelesz
Nr. 3 de anno 1419. et Nr. 11. de anno
1419. Корітопач — стоїть там нині
пугиши — сльмо здобув осла Кереню
і Кушиний тай заселив Руськими
землю Таабореску... вдова
(по ній) просила Зафесмунда о зашиту
уживани доходів мармороских законом
є тільки приналежних.

¹²⁾ Мені показував одні верховин-
ці, місно те, на бескіді, де в старин-
ну — дала стоїти сльські єтовини.

урочини „боний грїб“ до села Ола в
сль, до зношу на два дїяють ся. Одні
їде ся на бескід і Онір, а другий
браз ся гори (в Онір впадаючою). Сль-
скою до Волочанів і звідтам на Угру.

Буд то один шлях, а радше „п-
шка“ нині Сивовідій та Сильді шер-
хом Удиль на Вереняке. Ішов він
гори Онуром на Тухаю (ductula) і
Жуляне і туюю провалив в перних
літах XIX в. австрійська власть ці-
сарську дорогу на Угорщину.

Третя дорога велє з Сивовід-
єська нижнього гори Стрийом — за
бескід. На Угру вступала она в Під-
пугідез. Назва ся притадє сль-
мичини Махрар Куляні; а ті і Азєси
(Ягаї) живуть до нині в Угорщині. ¹³⁾
(Далі буде).

¹³⁾ Дорогу за бескід могли по-
казати Махрар Семіоніни Сивовід-
чани, Суть то одні сль і Сльмичини,
що під непам'ятних часів мають зносини
з Угорщиною. Нині они і пдачею, як
дохрестийні селяни. Любать кучити
і екитати ся на сльмі; а при-
пуги що нині нинуть ся: Кабєм,
Барабаш, Турчин, Буц, Дюла,
Пірге, Каба, Шорібак, Козац,
Кініца Рєна, Гурале, Багій і т.
п. а при тім часто неарійська подоба
лиця калять догадувати ся, що предки
ти були Половці, або якийсь инший
турський племи. Живуть же й до нині
що між ними каля про славного по-
домєнського когана, про „шєлудиного
Бука“ (Бонка) і многи не нашого пола-
зубони.

виходить в ЧЕРНІВЦЯХ
що середн. п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи впертає ся лише на поперед-
че встановлені. — Рекламні впо-
чатанні візьмі під окладу почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
• рік року	10 „ — „
• чверть року	5 „ — „
• місяць	1 „ 70 „

Послання число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наслідок за іноземні
платні в Чернівцях.

Що нового в світі?

Передусім маємо обструкцію Чехів в німецькому парламенті. Обструкція в конечним оборонним средством парламентарних меншостей. З оборонного средства, такого як обструкція робить ся ужиток тільки в конечности, як небезпеченство писати над головою. В конечности можна убити і чоловіка, як нема ніякого способу оборони; але хто уби чоловіка не в обороні свого власного життя, той є простим убійником. Так само має ся річ і в обструкції. Як Бадені видає свого часу явкові розпорядки для Чех і Морави, які грубо порушили права німецького народу, тоді Німці хопили ся за остроу обструкцію. Тепер знова порушені права чеського люда і Чехи провадять обструкцію. Однак після різних голосів преси, теперішня позиція Чехів є зовсім інша, як свого часу позиція Німців; Чехи можуть добити ся того, до чого вони змагають і без обструкції. Над'уживане обструкції провадить до того, що тепер др. Кербер готов ратувати ся знову § 14. а сей параграф веде до абсолютизму.

Інакшого рода обструкція ведеть ся в берлінському парламенті проти цлової тарифи. Опозиція в берлінському парламенті каже, що ухвалення сей цлової тарифи донрвадило би до промислової руйни, до неможливості заключуванн гандлевих договорів, до голодженн надвизки залюдненн і т. д. Крім сього більшість в германському парламенті адоптовала внесенням Кар-

дорфа парламентарні права меншости. Тепер ходять там не о цлоку тарифу, але о охорону меншости перед силою більшости. Як допосає в Берліна, заходять ся правительством ополо укоськами опозиції, так, щоб можна приступити до обряд над цловою тарифом. Однак меншість є просто невичорпаючою в знаходжуваню нових штук і завіном ії ціли, щоб отворити собі поле до дискусії над справами формальними і проваліти мераторичну дискусію. Деякі політики замічають однак, що приступав до дискусії над цловою тарифом в тільки питанням часу; меншість мусить узяти скорше, чи пізніше.

Тимчасом з початком засідання берлінського парламенту днх 3. с. м. прийшло паново до бурливих сцен. Президент Валентингем, про котрого ходять вісти, що задли зневажання прав меншости має уступити, обняв знову провід в нарадах, але віддав його на короткий час в руки віце-президента Бісінга. Підчас сего залпни соціально-демократичний посол Гаазе, що більшість зневажала президента. Віце-президент Бісінг перервав бесідник серед окликив признання зі сторони більшости сказав, що більшість ніколи не зневажала президента. — Соціалні демократи розпочали страшенну агітацію проти внесення Карборфа. На 3. с. м. сказали вони в самім Берліні 27 народних зборів.

Іспанське правительство має також свої клопоти в парламентом. Міністерство заключило на власну руку контракт що до будови нових кораблів. На засіданню

парламенту з дня 2. с. м. ніби по-сол Діан-Моро внесено, лими висказувать ся нагану міністерств за те, що без запитанн парламенту шафую грішми. Внесення се перейшло 96 голосами проти 86. Се внесення шміриво вправаді тільки проти міністра маринарки князя Верагуа, але посередом дотичить оно і цілого кабінету. Голосованн над внесенням Діан-Моро має бути причиною міністерської кризи.

Також Греція переживає тепер міністерський кризу. Теперішній кабінет має уступити, а на його місце має король покликати президента касацийного трибуналу Сімантіра. Однак, як говорять, Сімантіра не хоче прийняти місця утворенн кабінету і король звернув ся до буишого президента міністрів Деліанілого, а припорученн утворенн нового кабінету.

Поклик до бун. учительства.

(Інтерв'ювання п. д-ра Лубу в державній раді.)

Комра.

В Фрарльбергу іменовано в пай-цаційній часі скупського натра оружним шкільним інспектором. Се обурило учителя, вони заперестували проти того і каробили багато шуму; оптимісти між тамішними учителями мугуть в засвідченю дохити надію, що Гартель добре розуміє би, коли би прийшло йому ще раз пробити таку штучку. А тут є інакше. Що в Фельдкірх є драгтинши, те в Гурегунарі добрим і ми маємо нинішнє талою одного натра оружним шкільним інспектором для польських шкіл. В справах учительства власти плавно були дуже економічні і се іменованнє натра оружним шкільним інспектором різко ілюструє заведений у нас лийнй светем шварована: В однім місці

двадцять, а на другім місці шиклають повинни пригорницями. Або чи подорожну плашмало для того шкільного інспектора платити сиващенічй фонд, чи держала? Ні, наша вишкола, красний шкільний фонд мусить і те заплачувати, мабуть, на тій підставі, що називають ся підмочити „убогого“ сиващенічй. Хотий учитель цілком не уявляють потреба сего іменованн, а не просто іза того, що теперішній оружний шкільний інспектор добре володіє польським язиком для прочитт шкіль, прийнявши о много літше, як вищеб другий, котрого іменує ся і, що в Буквині, а навіть в тін новій в багато літніх польських учителях, потрі би те місце літше заповнили. Ми рахуємо добре, що каже ся на оні при тій намішавці. Хотий бач сирочила призначити нас до конкордату, до сего, з яким відразу не хотить виступити.

Відні наради школи, біди учителя! Ви ще довго будете маломисними дітьми в пром, тим довше, коли держала сама підмочає певні змаганн. Школа мусить бути вільною і цілком незалежною, коли вона має розвиватись і цілкомити сповнити свою задачу. Деінде дамно вже угадуємо ту конечність. Навіт не виступити ані одні чоловік, щоб пр. м. відмовний говорючий суд не скаржив ся з ошмірив, або інспекторам не з теологія. До першого не приймають навіть резервових ошмірив, хоти оні також суть ошмірива. І резервовий ошмірив ринуть хини надією до гонорового суду, бо сам є ланциром а рішучею може правником, ніж лісовий урядник до шкільної ради, а навіть сиващеннє надієсь літше до відомого гонорового суду ніж до шкільної власти, бо там ніби він своєю християнською любовнню успокоїти розпалені уми і адібний учитель о много більше надієсь на крилошанна чим сиващеннє на шкільного інспектора.

Хоті не хті би ще признати того, що всі шкільні уряди повинні законно-вати тільки фазово образованні урядники. Ми не повинні ніколи опустити сего з оні. Бо тоді розкрило би ся поле для працювннх і честювннх учителя і ми не були би більше тими, що ведуть нужденне життя в зановітрнх місцях,

Путь за бескід.

„Святославне“ і традиції о Святославі † 1015.

Написав Норинь Н. Устиянович.

Далі.

Так отже було ту в давньозавна нить пороходів на Угри і не тільки оні. Ходив в нині літом і зимою і переконав ся, що і в старину туди не було віденям неможливого ходу. Для того длає ся мені, що задлячею заміни в Бубиниці, на Урці, на Горбодиху і в Синевідську, тай воріт жидівних на „лододі“ було заперти і доржати в криїних руках нхїх сїх доріг на рівнинн Стрип та Волохова.

Тудом перейшов в р. 1772 спораз Естергаз бесіди, щоб для Австрії заняти Галичину; а упрала австрійська ¹⁴⁾

¹⁴⁾ Споділого не виставляти. Сго зиници рік перед тим пожеж. Заложене в р. 1680 піднало ся оно скоро і зинило гандлем і замощеністю. Оно посередничило торгівани з Уграми і Сибірадом, а навіть з далєвою Грецією. Через бескід ходили до Складого і в Польщу купецькі каравани в 100 і більше коней як то довідля ся з актія і сиваца в ской шкільній розвідці: Skole i Tscholchszkuzna D-or Fr. Parée. В Складі були значні склади вина, блаватів, товарів порішних і тютюну; а Лютасуз з г. 1692 насадує між нинішні і два брєнара. Пказе, що в

поставляла сєбчас на шляхах сїх при-граници угорскій в Волоханнї та в Кзындї комори і доржала їх там аж до р. 1805.

Одого літ сго перед тим дунало в верхонній їм Ракотого. В р. 1716-їм крив ся в Тухлі сторонник єго Берчоній, а в р. 1708 вортан сїм шляхом з Береманн нині Юрій, щоб єтанути на чолї повстанннх в їмєні єго забескідських верхонннх. ¹⁵⁾ В Тухлі стотт — говорено — до нині та лісничівка, в ній він гостив того року у цим Оаєні з Любемірськнх Сивнєної — тогданньої властителями Тухольщини. Там упралали ся тогдн сторонник єго Немежаній, Веселєний і Телєнїй; а по шляху в бескідх ходили те сїм те там збройні патаги того сивн-градського нині.

Но неменє голосним був для верхоннї і р. 1657-їй. Тогдн поросалии через бескід предок нині Юрій 20,000 войска, ідуци на нині Богданови Хмельницькому і тогдн року перейшов з поль-

шайй верхонній не було тогдн ані одної корами, а згадує ся, катомість, о брєнарах в Керестонї, в Павлю та в Волоханнї.

¹⁵⁾ Странно погуляли тогдн на Уграх Польки. „Lubomirski wazytko wyniszczyl — wlosy na glowie wstaja. — „Co Bóg i spota kade dokazowal“ ниніє анїбєз Спрядчанн. — Mikolaj Jędrzejowski. Pamiętnik. Lwów 1850. (D-or Fr. Parée) Siebenbürgen Chronik vom J. 1608—1665.

ним войском Lubomirski на Угри. В р. 1610 вертала туди за бескід з Дрогобича натага Угрін, що опізнала ся була з помічю для порохобннх званого Diabel Stadnicki. В р. 1594 жєно ся сїм путем за Татарами Zamojski, що 40,000 мужа перейшли туди бескід і напали угорско містечко Порунн, опалиннн в горах Волоханнн. ¹⁶⁾ В р. 1352 вортан туди найстарішим путем через „Alpes Ruthenorum fortissimae“, з під Вєзла порох угорскій Лайон (Люднн). ¹⁷⁾ Туди вертаючи з Угорщини

¹⁶⁾ D-or Fr. Parée в розвідці Skole i Tscholchszkuzna підєвєтрадннню, що містєх верхонннх — задержали в однім увої обтискох грабежєм Татар, що пїтєх з нх погнїбав в бою і що нинішн відойнали від Татарів в перєблєді тай одного коня. Н чуп, що в Волоханнї Татари нїбнн при прєстої духовннх і спалили перєчу.

¹⁷⁾ Апопіннх угорскій з XIII. нїк опєтє похід той дучє черннми краєннм. Угри нїлмо не знали дорєги і заблудили. Таку градинню чуп і нїй покотє; а пожемо що за мєй памятн г. с. літ тому 50 нїлєвал був сиващеннїй єміт Сєвнннн Петро, Пушкарє під „Угряннєк“ єрїбї грєші і — нїшєнталн — воруку, то і догадувати ся можна, що се урочнєє назву сєво: „парєскій перєхїд“ получав від тогдєго путн сєрєлє Лайонн і єго налєї (п. 40 коней) дружини. Зайшли оні в гєри з сєдз чн гєрєдє „Dobranilivca“ (Доброгєстїя? Дубравнїя?) 74 разн перєходили ріку і потоєк; блудили 4 днн по

печував в р. 1241 явнлє галицїйскій Данило є сивєвідськомє монастир ¹⁸⁾ і бланн множєство перєху руського угтєвєного перєд Татарами в гєри — і сїм шляхом нїлїл в р. 1218 на Галич порох угорскій Андраш П. Шлєхтой — нїлємо — на сплє нїлєлї і нїлєлє гаррад бутн відомим жидєлам Гугє-гарїї, нєлє єї атєгоннєї з XIII. в. як Алєпіннєлє і другї удєстєвєрєють нєлє, що їмєнно снн карнатєлєлєм перєходєм вєстунили в в. IX. Мадєри на зємлю, опєтєнуу сєлєжєнннм їм Оєвєрамн. ¹⁹⁾

кувалєх і перєхї — на прєсєпє — і лєдєво нїлїлє добили ся на Угрянннн.

¹⁸⁾ Монастир, в котромє нєчував Данило, був длає єн тої, що по нїєму хрєст стотт в дубнїй від „лодєдєкоє“. Монастир тої друїнувал в р. 1597 по-сєсєр Тухольщини Jęty Sleszyński, нєлєннн з двєма шляхтєчннм і з нємєм єлїєлєлєм Стєлєєм, з єго двєма сннннм і з 40 мужа сєлєбн на монастир. Там побєлєлє єнн сивєвідсьєго нєлєлє Марїє і містєх черєлє; нєлєлє 200 лєлєлєх нєлєлєх 200 золотнх угорєлєх, 200 талєрїє, 200 дукатїє і нєлєлє нєлєлє; а з монастирє і черєлєлє нєлєлєлє єлїлє. Цнєлє, що прєтєстєлєннє нєлєлє Марїє єуд в Скє-лєїм нєлєлєлєлє і що нїлє в Польщн нїлєлє нєлєлє, на тої розвід пїлїтнї прєлєлє (Fr. Parée Skole i Tscholchszkuzna).

¹⁹⁾ Bajlathy, Wardos i Feir гєвєрєлє, що разєм з Мадєрамн прєлїшли на Угєр-щннн таємє і Русєн; алє нєлєлїлє їєтєр-ннн нєлєлєлєлє в Нєлєлєлє Мадєрїє гєрї Дунаєм. Hunfalvy Ethnographie v. Ungarn

стичних і історичних, з особливим увагдливим глянцем і буквицьною Русь. Для 12. липня с. р. відбув ся перший загальний збор сего товариства. Прийшло зверх 30 осіб, а з них 27 висіло ся в члені.

Зібраних прикитав проф. Володимир Михайлович, котрий найбільше закладав ся коло заснування сего товариства. Від давня, вказав він, чужої потребу наукового осередка в Чернівцях, коло котрого зібраних би він, що хочуть і можуть науково працювати. Кругом таких людей уже тут є; нові сили перебувають. Проте наша перша задача організувати сей кругок, а без організації нема нічого, і наука, мо розвиває ся. Наше завдання: наука, бо наука се добробит і сила. Висвітлює показує се; там є 21 університетів і ажруге стільки висших шкіл, — через те се державна така сила. У нас же інтелігенція ще за мало і наука в початках розвитку; знає, що хотіли би нею займатися, не зорганізовані. Отже наше товариство хоче бути такою організацією в Чернівцях.

Гадано розбуджувати наукове життя в Буковині такими способами: Будемо не лише піднімати праці поодиноких членів морально і по знанні матеріально, але й дбати про збірні праці, котріх одна не може зробити, п. пр. праці етнографічні, збірні старинностей, видання грамот, узагальнене географічного словари, літературні праці. Кожного місяця буде товариство уряджувати відчит і здавати справу з найновішою літературою. На меті має також свій власний орган. Крім того хотіло би товариство і популяризувати науку. Тому сподіваємо ся, що жаден інтелігентний Русин не відстане ся від нашого товариства. Ми мусимо полагати, що ми прилетіли культури. При тім, бажаючи собі розвитку, не хочемо виступати проти других культурних народів. Ми не бачимо ні свого ота новітня потреба борба з ними і протинно хочемо йти з ними разом.

Подаючи собі короткий зміст промови проф. Михайловича, ми зарекомундуємо вам читачів докладніше і цілком нового товариства.

Відтак збори вибраних такий вибір товариства: Голова: проф. унів. др. Володимир Михайлович. Заступник голови: проф. унів. др. Степан Смоль-Стоцкий. Секретар: проф. семінарій др. Осип Мавроу. Казар: проф. гімназій др. Мирон Кордуба. Члени вибору: артист-малер Микола Івасюк і студ. зід. Павлио Клим. Заступники виборних: проф. унів. о. Деміо Єврейчук і студент прав Микола Лепкий.

По виборі вибув проф. Михайлович мав виступ про закладання історичних карт ґрунтових, на котрих має ся опирти досліджуване історії. При тім треба би звернути найбільшу увагу на способи закладання сіл, розділ і положення ґрунтів, знання народів, звичаї, горбів, потопів і т. п. Такі карти пояснили би нараз походження сіл, бо різні народи по однаково будують свої села, і були би важним причиною для історії. Закладанням таких карт могли би зайняти ся особливо сілські учителі, котрим товариство готово допомогти таким способом, що вишле їм ґрунтові карти тих сіл, котрі они хотіли би обробити. Окремо лише товариство розробить трохи більше ґрунтові, зараз подасть докладний план роботи, обробити для прикладу потрібь село коло Чернівців і потім поможеть всім, хто хотів би зайняти ся такою роботою.

По виступі проф. Михайловича порушили ще на зборах справу консервациі старинних будованих церков. Ми оговімо се другим разом докладніше, бо се і цікаве і дуже обходить Буковинців.

Посвячене воєнного пам'ятника.

Дня 2. грудня у вівторок о 11. год. передполуднем відбуло ся — як ми се доносили — урочисте посвячене воєнного пам'ятника в Чернівцях на улиці Ратушеній. Се торжество отворено службами божими по церквах та божих домах, в котрих всякі ухлі жовняри 41. полку піхотинців та підпоручники

офіцерського кора тутешнього гарнізона. По скінченню служби божої вирушили 41. полк на площу, де стоїть пам'ятник, і устави ся на круги пам'ятника і отвертім сарґе до Ратушеній улиці. В середині сарґе зобразили ся запрошені гості. Перед пам'ятником, укашеним сморечаними вітами та лентами, находив ся містар.

О 11. годній прибув митрополит др. Рента з процесією і улав ся до містара. Полковник Двожак держав промову, в котрій подякував членам комітету і всім тим, що заслужились коло построєня воєнного пам'ятника. Потім говорив краєвий президент барон Бургиньон і член краєвого вибору Овчул в імені праю, а офісї митрополит др. Рента доконав посвячене пам'ятника. Відтак будівничий радник Грегор прохав посаджика бар. Кохановського, щоб вони пам'ятник в овіку міста, що і барон Кохановський прирік зробити. На пам'ятнику зложили величаві вінці: краєвий вибір (лента голубо-чорна), 41. полк (лента чорно-жовта) і займаючий ся построєням пам'ятника комітет (лента червоно-біла).

На построєне пам'ятника жертвовавали: Краєвий сойм 10.000 корон, гр.-ор. релігійний фонд 10.000 кор., місто Чернівці 3.000 кор. та площу під пам'ятник, дирекція щадничої каси 5.000 кор., та громада буковинського краю 14.000 корон.

Обхваток, заминики 7 метрів, є никований з одноцільного камені. На пам'ятнику находить ся написи на трох краєвих мовлах. На західній стороні пам'ятника находить ся руска напись: „Поляглим на полю слави 41-го піхотного полку імені Архикнязя Євгена — цнчича Буковина“.

КОВЖКК.

Відзначене. Цісар надіслав місто-посадику міста, будівничого радника Йосафа Грегора ридарським хрестом ордеру Франц-Йосефа. Дня 2. грудня в вівторок краєвий президент барон Бургиньон причинив особисто сей ордер Йосефові Грегорові при посвяченню воєнного пам'ятника 41. піхотного полку.

Вибора до червоноцкої громадської ради. Вибора до ради громадської відбудуть ся в ось яких речинках: Рені і Манастерська 12. грудня, есенціальний тісний вибір 13. грудня. Третє виборче коло 17. грудня, есенціальний тісний вибір 18. грудня. Друге виборче коло 2. січня. Перше виборче коло 12. грудня, есенціальний тісний вибір 13. січня.

На засіданню краєвої шкільної ради з дня 28. листопада 1902 р., розширено народні школи в Кічери, Чорткові і Митині з одно на двоєкласні. Засновано трикласову школу в Моречі і однокласову школу в Ботушанцях. Іменовані надучителі: учитель в Садагурі Юлія Бемер для Гайбола, надучитель в Тонтрі Дмитро Алабета для Заставної, Партеній Голубовий для Южичів, Володимир Кучок для Гаврилянів, Іван Ціганюк для Борівців, Василь Продав для низьких Сидяців і Василь Валітескул для Байців; учителі, а навчалю учительками: М. Франц для Щербівців, Вікторію Назар, Анжелію Молек, Пені Шмувер і Марію Петриша, всіх до Заставної, Евстахія Салітескул для Врози, дааліш Лавра Філер двоєкласною підучителькою для Гайбола. Перепосено на власне мадине учительку Марію Хржановську з нової Жучин до Садагури і учительку Юрину Доротею з Арбора до Сохьки. До писної оточення палати піднесено народних учителів краєвих повітів і підучителів

в Чернівцях. Надучителів з прикитав Лепкий Юрине Мартинюкович призначено першим службовим додатком. Надучителя в Камени Тодора Кіретюка на власне прохання перенесено в сталий стан спочинку.

Новинка про справу генерального пікарія, яку помітила „Die Zeit“, не сподобала ся нашим румунізаторам і германізаторам. „Deșteptarea“ і „Buk. Journal“ надіють, ся, що митрополит вважати, на відарив „найгіднішого“ кандидата, розуміє ся Calinescu, а не православна персон на Буковині має „характер „полюський“, а протестантсько-патолічний. „Buk. Nachrichten“ дуже обурені на жадану Русинів, що по думі „Nachrichten“ можуть жадати тілків русинах євангелістичні по словах, (добре хоч, що не одних наладарів). Се щинуть ті самі, що жадать особного католического єпископства для Буковини, або жадуть ся з під польської консисторії у Львові. Та православні Русини на Буковині і без допомоги германізаторів та румунізаторів не порастають. Борять ся є вони рівноправність на церковній полі, а сподій чи борба залежить, тоєр від першого кроку нового митрополита; що вибере, те й мати ме.

† Іван Тиміньський, п. н. євангелістичного дирекції, б. посол на сойм бун. уперше на короткій в такий везує дн 6. с. н. — В. с. н.

Нова хвороба. В Льондній повила ся нова хвороба, що збудила великий шум у лікарів. Хорі дізнають, нагас есенціальних ревматичних болів на нім тілі, ноги їм пухнуть, а перебіг хвороби є незвичайно шкварий. Се епідемія ширить ся особливо в північній часті міста. Лікарі є безсонні перед сєю хворобою, бо не можуть відгадати єї причини.

Вінчани в клітці льва. Загальну сензацію викликає в Новім Йорку віщине Німкит Тересі Берґ і Даміон Геріон, що відбуло ся в клітці льва. Залюблена пара вгамилась на маргеду 500 долларів, котру призначив директор тамошньої мейажерії для відважної пари, що заїмчала би ся в товаристві льва.

Малтий кейлетон.

Василь Кравченко.

Коло картопляника.

Далі.

Грициню тож уважав сю людину справжнім капаном, а як тим йому й не дивно те, що так і Роман назвав його.

— То розкажіть його та подивіть ся — може з нього й є оучі, — жартуючи, звернув ся Тимченко до громади, сам вилізавши з ширини.

Робочі зареготались.

— Та а-ж, наше благородіє, узутий з ошучами, то вони сьміються з мішко, што сам хаход, — оправдовуєт ся засоромлений Йосиф.

— А ти-б з ані? — свитав Грициню.

— Та а-ж тутешній.

— Він наш єсенціаль-українець, баринський-ж з кацалами на садках — сам поначивсь от він і задать ся, — озавсь третій робочий — Тодось, на прилиско „посігозовець“ — людина зіт сорока, з великими плечима, ріденькою владчатою берішкою і мав тілків одно око через що палець і називавсь „посігозовець“. — Змалу ся людина дуже була пилала до всього і добре знала, що чим більше називавсь на ковадла, а зверху на ту сльну поначив гарче залізо, та молотом гонуть по залізі, то ново страшенно стрільє!.. Тодось назбирав понев ріт єдини, прийшов у кулю, сам виліз на ковадла, а кавала проси стрільцуть. Тодось стоїв одоторон, а воно так стрільнуло, що його-ж сльною з під ковадла вибило йому око!

Четвертий робочий — Петро Кадовиць — повний сухорлявий, з напуленими бровами і довгими мов дні бечіш руками, одна з котрих не відставала од очура — нем Петро, наганав змч підсиджував шитани, бо виходило так — наче його пулявала матиця усе до доду стигувала його широчинні шитани..

За не товариші сьміялись з Петра... Зраз Петро теж трімає у одній руці шитани, бо справді — боїв нема — шитани сьмадуть! — З' другий руці був заступ.

Петро сїв на півних парника, дождає черги, щоб коли нимно його частину насиджють картоплею — снуєтись се туди-ж і там поважно ладчельно розрізнявати ту картоплю.

Пятий — задухнений Семен — „у власній постолі“. Се людина щаз зго ховала босою і нісави не мала ніг і з того поли так зашнуровали, що вора на них так затверділо, що й була — „власні постолі“.

На останій прийшов Андрій Карпюшник — рудий слав. Се людина немаядує у гуралні не тілків всіма робочими, а й випокуром і паліть, євміє господарем. Андрій тілків трохи побольше сь Романа, бо той сам бував у бувацях.

Без Андрія та Романа жадне „обеспечення“ гуралні не може обійтись. Тілків одні вони жадуть де і які гванти-мотори поховані.

Тодось, Петро та Семен були не поворітні; всі вони буав з села Гивадан, що верст за тридцять оз гуралній.

Се три робочі, йдучи сюди на роботу, брали з собою не багато заліва, сала, шини і нем се вони трімали у своїй величній торбах, а до того мішко стискали копійки у гачічках, щоб дома щось справити на господарство.

(Далі буде).

*). Обеспечить гуралню, значить — на весь снаряд, на труби вилізати акцизні палки, почіти, доти не доуєстять нікого до шпорту, нем він не вийде з під акцизного контрольного снаряду.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Богдан Лепкий: „Осінь“. Коломий 1902. Накладом власним. З друкарні Вільгельма Браунера в Коломий. Сторін 93, 16". — Є се збірка поезій нашого талановитого поета. В виду сього, що попередні збірки поезій Богдана Лепкого найшли ласкавий прийом у нашій читаючої публіки, сподіємо ся, що і ся збірка іще ширше рознесе славу симпатичного писателя. На пробу наводимо „засльві“ до сеї збірки

Летіть мої слова,
Зривай ся жалю мій,
Я пісня степова,
Я птах у вирій.

Летіть мої пісні
Під розвах власних крил,
Свобідні і вільні,
Я чонна без вігроз.

Нехай рецуть вітра
Най гнеть ся очорет —
З відлітної тюрми
Летіть вперед, вперед!

„На послухане до Відня“, написав Богдан Лепкий. Коштом і заходом тов. „Просьніта“. Львів 1902. Стор. 31, 8". — Є се оповідане на остерогу тим сезинам, що приграну яний процес о землю, або хату, чи то в паном, чи в жидом, ідуть на скаргу до цїсаря.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Вд. О. Е. в С. Ваше письмо за біблїотечу передали комітетній особі, що зробити лад. — Ю. Г. Львів. „Вечірня думка“ не прагнута до друку. Однак помічимо у Вас талант, і Ви повинні не заведувати його. — І. Карб. в Мам. Допові прийшла за пізно. Може бути поміщена в сьдуючій числі.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністрації і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
не застереження. — Рекламні нече-
катні візні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„на рік року	10	—	—
„чверть року	5	—	—
„місяць	1	70	—

Поодинокі числа „Буконини“ 15 сотиків.

Передплата і належність за інсерата
платити в Чернівцях.

Польська ганата.

В суботнійшій числі краківско-го Схав-у поміщена стаття під заг. „Konferencya rolaów włościanek“, яка в переводі звучить ось як:

„На внесеніє посла д-ра Вельонейского відбула ся дня 4. с. м. під проводом пос. кс. Пастора інформаційна конференція селянських послів з західних повітів Галичини задля обговорення справи еміграції людю польського за працею і на колонізацію в краю та за границею. На основі реферату д-ра Вельонейского переведено довшу дискусію, котрої результат містити ся в слідуєчих точках:

1) Потреба державної і суспільної опіки над еміграцією польського народу за заробком поза границі краю.

2) Потреба ширшого вітх доси нагаду над покутними бюроми расей і агентами, що доставляють робітників заграничним роботодавцям — а тим самим підпори для чесних, через автономічні корпорації або „kółka“ різничі заложень, чи маючих ся заложити інформаційних бюр.

3) Потреба освідженія йдучих за зарібком про умовини его і зверненя тх, що не відповідають високим заграничним нимогам і загальом тх, що можуть дістати зарібком в краю, до заключування робочих і службових умов у східній Галичині, о сільсько умовини, пропонувані через тамонних роботодавців дорівнюють зарібкам в Німеччині, що в многих случаях дасть ся безуспішно осигнути, особливо в

ополіцях дітинених страйком або хронічним браком робітників.

4) Потреба освідженія польської людности, що може набувати на дуже карисних умовинях днірські грунти в східній Галичині, при тім спеціального дізнає улекщеня з хвилю, як війде в життя краківський закон о рентових загородах, що достарчить значних кредитів на парцеляцію.

5) Потреба горатої опіки над латинськими парохіями і будовою костелів, каплиць та удержанні польських шкіл в східній Галичині.

7) Потреба і важкої спіділанія більших інституцій фінансових, опертих о земську власність, як і спіділанія краю в підпирання парцеляції і колонізацій енергічних красних елементів, котрих праця піднесе вартість занедбаних доси просторів і піднесе загальний добробут краю.

8) Потреба приспінєння введєня в життя рентового закону, як сего жадають польскі селяни на послідних віках.“

Ся стаття відселює як неможливе всі плани польських верховодів, які амірають до знищеня галицьких Русинів. До недавня Польки віднекували ся як могли закладу, який їм робили Русини, будучи проєкт рентових загород був звернений проти Русинів. Так само заперечували они, що Польки хочуть колонізувати східну Галичину Малурами. Тамчасом з огей статі органу краківських ставчичів бачимо правдиві плани польських верховодів.

Історичне товариство в Чернівцях.

II.

Про старі церкви у Буковині.

Ми відомо, маємо у нашій праві кілька дуже красних старих церков, найбільше з 16-го століття. Як усе старі пам'ятки, так і ці церкви потребують великого догляду, бо ми хочемо застримати їх і на далі, так як вони виглядали. Треба очинити дбати про се — і сям займає ся потреба наша консісторія в перелученю в піднесеню центральною консісєю для старинних пам'яток. До недавня, коли ігуменство котрего нашого монастиря прийшло на думку робити „порядок“, казав побігати каменю дорожній ереси — і вже і стіна і ого селіть були „чисті“. Тепер уже того не можна робити; уже зрозуміли, що такий порядок гірше карарестує. Але придумали якийсь, хоч такий злий спосіб. Делого кола в очі, що в старих буковинських церквах усе славинське, не волоски, тільки наше, руське; а Німці бачуть, що це і перш придумане Буковини до Австрії була в нас култура, і то не абстрактна, а пр. в Сучаві. Все благодать наша починає ся відто аж від 1775 р., а перше в нас не було нічого, тільки темна крещінина, поки нарешті змішували ся над нами Німці і казали нас в оліку.

Отже дві причини спонувають теперішніх панів Буковини Німців і Волохів, нищити все старе славинське у нас, що тільки даєть ся. Вони то казавали „відновлюваніє“ — і сиранді наші консісатори не консервують того, що є, і так як є, лише відновлюють. Перемальовують образи, дають сількі написи, розуміє ся: волоски, — усе на те, щоб не затримало ся в краю нічого славинського. Отсе відновлюваніє старих церков ще гірше спідідало, як давно замалувані стіни ванням.

У Сучаві відновлюють тепер церкву св. Георгія, до спочивають мощі св. Івана Сучавського. Єй вибудував господар молдавський, Стефан молодший,

в першій половині 16-го століття. Ся церква цікава особливо своїми ересками-малюнками, котрими всі стіни замальовані. Отже сям першу відновлюють тепер так: Замість затримати усе, як було, і будову і малюнки, лише постратити ся о то, щоб далше не ніщили ся від вогкості, сльічок, стирала плічка людий і т. п., консісатор а. Ромсторф, за згодою центральної консісі і нашої консісаторії, казав дати новий малюнок і у першій вирубати більші вікна, щоб в церкві було світліше. Що крім того відрубували сльістий і кресто-рам на образах голови — ато би та журив ся? Зрубали далі лун з образами поміж ікоє і пролази, щоб було ся світло з хорів до престолу. Вирубали більші двері — як недавно було в часописах — мають стати хори для сльіваня, бо хоч а. Ромсторф був проти того, але а. ігумен казав і мусить бути. А на сї хори нема в першій місти, вони до старої будови до сїм не наляють ся. Уже в того, що сказано, довазі, щоб і в старої церкви зробити Бог знає що: ні то старе ні то нове. А решту має доправляти малюк Побет, що старої вишантійської штуки не ступлював і не розуміє ся на ній.

Чотиреста років строїть ся церква в Сучаві і через 400 років не бузи в ній для людий ні вікна ні двері як малі; люди шанували у ній само ту старинність; вона робила поважне вражєніє як раз тим, що теперішнім буковинським панам не подобає ся. Все наші старі церкви виглядають як фортеця: грубі мурі, башти, малі вікна, малі двері і т. д. Все те годі тепер змінити, щоб не зарушити йменю „архитектурного стилю будови церков з 15. і 16. століття. Будучи панами може також хотіли би подивити ся, до яких то церков ходили їх прапурдані на прощу... Отже ні, не сльівають їх бачити, треба „направити“ все і встановити широкі вікна у стару церкву-фортецю, хоч такі вікна тут зовсім не на своїм місці.

В Ассізі, де жив св. Франциск, є церквонця, обдубована цим, дуже маленька, як хатинка, і нічим таким не замінна. А про те, щоб єй не ніщити, не відновлювати, лише затримати планом тх,

Путь за бескід.

„Святославів“ і традиція о Святославі † 1015.

Написав Корнелій Н. Устимович.

Конець.

— Продай мені... цей стониміт ся.
— Та я і без тоїм. Лише не знаю... чи пан найду? Діти десь загубили.

— Погадай мо, поспотри сюди. Тобі она ні на що, а учені люди дійшли би до ній: до чого она служила... а може то дубо від якої старої пущи.

— Не з пущи то, панцю, ніт. З пущи ся стріляти; а з тої івни годі, уніт, бачо стріляти.

— Так оні не буда довга, а коротка?

— Ба ці не курті. Увидіте пак, коли найду. З зовні і дуже ветха.

— Що ж еще розказує діт тій про Святослава? — запитав Остап Левицький.

— А що. Наодгнали — каже — Святослав а того десь пониж „унай“ тай почали бити ся; а предок мій відганяв огнем а той цілком напаста від свого пана. Та, який хосє? Іх била сила велика тож і звершили ся оні Святослав а тай перебили его сугі а його предка зрубали з коня. Тот уна в тамни тай причаї ся. Коли тім!... а його Святославчик аме я заволоді.

— А ту так легко було кинути ся

в пущи тай очинити а доволі темні — обігав ся знову Шматера.

— Та пак, що легіо... байбоні він сарав байбоні; та гайба — діт. Обступили а у сїх бонів тай не бачо німе ему путі, не бачо... закололи. У тоді бігав збійників шідішів від Святославчикова а вірубав ему голову тай спритав у тайстру. Тіт пак приметали землю, а сами потензи ся плазх, долі Опоном „на Русь“.

— А тій предок що?

— А що. Лежить жо він собі — приціл — лежить і не бачу встати... аж їд а верху, нішню свотарю. Пасука марту узяла она, що в біготі очинило ся тай залорітло подивити. Ставже він просити той діт: „учини милість нади мною! не дай мені молодому загубити, сьлас мене, діт!“ А предок мій подібний був тай удав ся свотарі. Она зачєрла подиці і дала равоному написи ся; ба переважала ему руку — чамка била і приваза та подібна і розуниа білвоочна... що я казати! — тай внос... ци сама яко, ми з нимось другим — бо тоді аниаунали топару а верхонній стадами — заведо предка жого у свою хижу. А там він і лежав, пок і не подумав; а далі зові тай оженив ся з нею і прибрів собі в горах велику славу. Від того то Пороховица і походив, панцю.

Вільше не знаю, або я не тамня побороняє; а „хитрої“ ціли такої не найшов. І шюда. По сї паду і розізнавав археологі: чи она сиранді тай

старезна, як повідає традиція?... чи радше приваляють німийшим нікам.

Що до пороку то ми вже знаєм, що его вироблювали Китайці що таким повили ся в Європі. Ба і ту віділи про того учені не перед Бертольдом Шматером — хотай він і одирав его в р. 1350 по Хр. — бо зних 70—80 літ назад ізобрів его і Англичанин Roger Bacon а ще десяти літ ранше подав — казуть Німці — Albertus Magnus в своїй книзі „De mirabilibus mundi“ навіть рецепту на ту вибухову мішанину. Не знали що тільки примінявати єй і стріляти нем кулями.

Не може бути, щоб ті учені при ній свої геніальности, там ніби з нічого, в протігу одної сотні літ попали на один і тот самий помел; різко бо коли винаходи появляють ся наглі і в совершенстві, немаче Мінерва з голови Зенеса. Дотривають они довгі віки, зним зачудують світ своїм блесном. Так и, пр. оні пари була вже за Птоломей-зіяна²⁴ а все-такої треба було до 2.000 літ, зним удадо ся запричи єй в колійні вози.

Тако само було — видіть ся мені! — і з пороком. Винаходи мусіли щось зачувати про него. Є бо натав в історії на те, що в XIII. стол. послугувались Маври при облозі міст Імманії і Португалії вибуховими аниансь матеріями, а аниа річ, що Татари в році 1241 побідили під Лігніцею рицарство хри-

²⁴ Теофраст писав в дрісате прутильце (бак) пару, а оні через то вертілось, що та пара утікала дрісчима.

стіанське єдино через те, що метали на него якісь огніні кулі; ба, що в році 1085 ходила по Європі страшна про Туветанидів з уст до уст вістиа, що ті на кораблах своїх мали якісь машини, що „громучи громом идали смерть на християн“.

Від року 1085 до 1015, в котрім негіб Святослав, літ 70 тільки; а так званий „грецький огонь“ сльи уже від давєдавня. Мимо то остерегає в залякоти, що і Руські про се вибухову мішанину знали. Ми ледво не мали тоді срібні та золоті монети, ремєсла були у нас примітивні, навіть колючугі і сталеве оружє куцували тоді предм наші у якийсь білий про-світний парадік мінєбою за віск, мід, діт, шпирі і чєвад т. а. діччата; ба і хітєнєсь не вгадує про „хитрі“ огні у війнах св. Володимира, а модєє нам про там вістиа злих у Грєції.

Грєки знали їх приправу: від дав-на знали і усовершали ніками. І так читам, що яко Олонсидро Бел. метав якісь „пєнтасими“ смолосини, а Діо Саллів, що писав в III. в. по Хр. в своїй грецькій історії Римлян, каже що Калігула мовив оружє „на грїм і хисавку похожє“. Однєй то не бул кулі метані сльом стрільного пороку, а радше — як догадує ся — якісь смольняні прєварати метані катануєсами. І т. а. „грецький огонь“, що его описав Калінікоє за лєра Константина Побєнєта (662—676 по Хр.) не бул — о сльом мені відомо — стрільним пороком, а інкоєсь мішаниною

як була, поставили кругом, і перх не нову велику перину, так що тепер в перину в порки, як яка стара скриничка в дорожчиностями. Отже значить „консервувати“ старину.

Найбільшу увагу заслужують у порки с.в. Георгія старі малюнки (фрески). Відновлювати їх — це значить перемалювати наново, і се, що буде перемалювано, се вже не буде старинна робота, тільки робота н. Побета. А що в дотеперішнім консервованню перин у нас не було ніякого розуміння визначеної поринної традиції, навіть написів по розумінню, то можна собі погадати, як випаде відновлення малюнків і в сучасній перині. Ми не маємо нічого проти н. Побета, він малює добрий, але нехай він собі малює нові перини, а до старих не бере ся, бо се не його річ; він зораз „відновлює“ все по сному.

В національній музею знаходять ся етнічні образи, мозаїки і т. п. з Помпеї. Там їх так перекошують, як найшли; що й за нікче поклали, щоб ніхто не доторкнув ся. Нехай же скаже хтось, чи було би розумно такий образ з Помпеї відновлювати? — Або якийсь приклад: один Англієць хотів дати гроші на відбудову старі Акрополіс в Афінах. Місто не згадило ся, бо нова Акрополіс не була би стара; нову можна хоч де поставити, і в Лондоні, а не тільки в Афінах. Оттак то тепер нагоди дбають про консервовані, а не про відновлювані.

Отже сию справу, котру ми тут описали, займає ся Історичне Товариство. Члени виходу їдвали по монастирах, були в Сучаві, оглядали все — і за-протестували до центральної комісії у Відні. В сій справі ще й досі веде ся перемовина комісії з товариством. Череву с.в. Георгія уже годі пиратувати, але йде о те, щоб нам інших порин так не знівечили. І коли се Історичному Товариству впаде в ся зробити, коли воно потрапить стримати днину озоту до перебудована та перемалювані, то се буде его заслуга. Досі ніхто не звертав на се уваги.

Треба ще додати й се: отсе відновлювані контиге стільки, що за ті гроші можна би собі порини вибудувати. Чому ж наша консерваторія не зробить сего? Мала би такі порини, яких хоче, і старі затримались би на пам'ятку внукам і правнукам.

Політичні вісти.

— *Росія в Манджурії.* Коре-спондент Тішев-а доносить з Пеки-ну, що Росія задумує утворити нову організацію для заведення митних урядів в Манджурії на північній границі і на границі округу Порт Артур. Мита має ся там побирати після хінської тари-фи і сплачувати для Хін. — Уряди ті позірно будуть позитанати під надзором хінського морського митного уряду, однако безуспішно будуть віддані під впливу і кон-троль генеральної інспекції морських мит.

— *Сербія.* З Бельграду доносить, що 50 Азбанців з села Копорич враз з 10 жовнірами турецькими напали на сербську граничну сторожу під Вре-лею, що складала ся з кільканац-ти жовнірів. Сторожа боронилась так довго, доки не одержала під-моги. В борбі пав 1 сербський жо-внір, а 3 було ранених. Азбанці цофачучи ся, забрали зі собою о-во їх ранених. Сербський посол в Ко-постанінополі поробив із сеї спра-ви поважні представлення В. Пор-ті, що приобіщала неспадити та по-карати винуватих.

— *Великий князь Павло Алек-сандрович,* котрого цар із за его незалежну виключив був з росій-ської армії, вістав також позбавле-ний — як доносить з Берліна — достоїнства шефа пруского полку гузарів ч. 6.

— *Кошта полуднево-африкань-ської війни.* Із офіційного справо-здача англійського воєнного міні-стерства о коштах полуднево-афри-каньської війни довідуємось про слі-дуючі дані: загальна сума видат-ків вносить 242,340,602 фунтів стерлінгів. Із тої суми 68,000,000 фунтів стерлінгів пішло на пере-віз жовнірів, 52,000,000 ф. шт. на закупку коней, та 31,000,000 ф. шт. на запаси поживи. В війні взяло участь 360,000 люда; на кожного

жовніра видано пореєчно 197 ф. шт. Перевіз одного жовніра і коня стояв 84 ф. шт., а їх прокормлені 77 ф. шт.

— *Ірландія.* Недавно тому в одній англійській часописи появил-ся дуже інтересна стаття про при-чини недоволення в неспокійній Ір-ландії, котрої незгодовність — каже автор статті — не може бути тепер питанням, ні для уніоністів ні для приперженців „Гомруль“. Найяр-кніше проявила ся незгодовність Ірландії в часі полуднево-афри-каньської війни. Ірландія явно на-жала війну несправедливою і не-чесною, явно симпатизувала з Бу-рами, що боролись за свою свобо-ду. Без сумніву, бурейшли були і в Англії, але Ірландія залучил-ся своєю симпатією до Бурів з несправ-едливістю до Англії. В Англії мно-гі, хоч і не були за війну, все таки ба-жажи успіху англійському оружию. Навпаки-ж в Ірландії явно раду-вало ся кождою перемогою Бурів. Ірландський націоналіст, член парла-мента, полковник Менд боров ся в бурейних рядах, за що, як відомо, обвинено его о державну зраду. Різко проявилась ворожбача Ірланд-ції до Англії і в часі корона-ційних торжеств. Вагали неспри-хильності Ірландії до Англії про-являлась так часто, що довше за-держувались над виказанням того факта в цілковито зайвим. Деякі до-казують, що Ірландцям браку по-трібних засобів, щоб побідили Ан-глійців. Із за чогож то Ірландія така безнадійно незгодовна? Се питання мусить ся доповнити дру-гим питанням: А чому незгодовна Англія? Відповідь на оба ті пита-ння буде одна і та сама: Англія вірна і піддана конституції і ко-ролеви яко своєму конституційному монарху, а то тому, що завдяки їм, Англія щаслива і свободна; Ір-ландія не може відчувати ніяких вірнопідданських почувань до Англії тому, що вона бідна, пригноблена. Незгодовність Ірландії має два же-рела: національне чутство та ма-

теринальні злигодні. При теперішнім англійським правительстві, населені Ірландії швидко зменшувать ся а нужда росте в величезній про-гресії. За 50 літ сі населення змен-шилось майже на половину, тоді коли населення всіх других півні-зованих народів збільшилось в тій-же пропорції. Причина сього — зростаюча еміграція, викликана надзвичайними, яких допускають, ан-глійські адміністратори краю. Де-які хотять довести що нема нія-ких засобів до борби проти воро-жих почувань Ірландії. Однак-се неправда! Средства для примир-ення Ірландії з Англією є; його виказав Гладстон; се средство — „гомруль“. Лиш тільки буде даний Ірландії „гомруль“, то без сумніву не буде і мови про дер-жавну зраду та про небезпеку, грозячу королівству зі сторони Ір-ландії. Ніякі другі средства не доведуть до цілі; постійна борба з Ірландцями збільшить ся і за-стріть ся. Одиноке средство — гомруль; Англія повинна вже то поняти.

— *Процес Волфа.* Передвечер-якіні ся в Брікс довгий процес о обиду чести посла Волфа проти посла Шалька та соймового посла Віста. Присяжні затвердили одно-голосно всі питання що до вини по-сла Шалька і що до вини соймо-вого посла Віста. На підставі того вердикту трибунал засудив Віста на 1000 корон гривани, есентуаль-но 20 днів арешту, а Шалька на 800 корон, есентуально 10 днів арешту, а надто засудив їх на за-плату коштів процесу. Зібрана пу-бличність повитала сеї вирок опле-сками. Перед судовим бідняком зі-брали ся великі товпи народу, що устроїли Волфови незлегу опацію.

— *Новий іспанський міністер-ський кабінет.* Після прийнятих депеш з Мадриду, дотеперішнє міністерство уступило, а на його міс-це утворено нове міністерство, яко-го склад такий: президія: Сіа-велья; війна: Літнерес; морина: Тока; просвіта: Саліцар; ро-боти: Вадалю; заграничні спра-ви: Абаріуца; внутрішні спра-ви: Маура; справедливості: Да-то; фінанси: Вілхверде.

— *Буца в французькій парла-менті.* При дискусії над інтерпе-ляцією в справі Гумберта прий-шло оногди у французькій парла-менті до острого конфлікту між де-путатами Сіветоном а міністром справедливості Валем, котрому Сі-ветон закинув брехню. Наслідком такого поведіння Сіветона, палата виключила его із засідання, а служ-ба випроводила з салі. Сіветон пі-слав міністра Валюму секун-дантія.

КОВУККИ.

Наші послы. Посол Пігуля вярну у вуботу рано, н. др. Стоцьк у віптер у вочер, а н. Николай Ва-силько вперше очолює 20. с. м. з Відня до Чернівців.

Іменюване. Повітовий помісар Сте-фан Василько вістав іменований місто-секретарем при міністерстві справ внутрішніх.

Нові телеграфічні уряди. При почтених урядах в Шиноті-Камералі і Іспорі в радоевській повіті з пера-счерашнім днем заведено телеграфічну службу.

„Академічний Дім“ в Чернівцях буде торжественно отворений 15. лю-

З того всего видно, що огнестрі-льний порох був уже хорошо вістиий Грекам за часів с.в. Ваздміра. Ми зна-ем, що християнська Русь оженила ся з царівною грецькою, що був в привані з Царегородом і що послав Візантій-цям навіть пошлі. У війні на Вірменія і Кавказі (1000 р.) було при війску грецьким і 8,000 Русинів. За помічю Русинів, воеводою котрих був андій-Ертур (чи не Савко?) очистили Ві-зантій від Хазарів Крим і захопили в полон їхнього хана Чузу.

Тоді сумнівались, щоб так мудрий і запозадний князь, який був Володимир, не вперся, або й не видурив так важ-кої для оборони краю противі Почен-гів річи, і майже неможливо, щоб по-рідний з ним цар візантійський не вивчив тайни роблення пороку перед союзником своєї держави. Тайну ту мо-гла знати і шкотили мужики свого і жана его, царівна Анна; а коли не она, то вже вено проворний Грек Анаста-зіос — „пристава“ Десятинної церкви і перший світний Ваздміра. Греки і не знали важкої причини тайни дуже з тим порохом, котрий був важним тільки в борбі противі кінноті і що може при-ободі твердині; оня більше стерегли того способу роблення грецького огню, що обдавав огнем море і наші вора-б ворожі. Греки впротім не потребували виплати дорожньої тайни. Оня могли — і те найпоказе на правду — якусь кількість пороку від часу до часу Ва-димірови підотунати або дорого про-давати²⁵).

²⁵ Греки все продавали Русичам, крім матеріал на фелони і на царську одежу, вказав оня: •••••удіа. Сі

Розваживши все то прийшов н. в заклученню, що традиція Порохо-вики, як що-до Святославна та і дотично їх предка, спочиває на правді. Перву стверджують назви „Святославича“ дано долин, а „Святославича“ потовони, що також вказує о підрубанню голови князя та й спританню єї в торбу — щоб випалити порох Святославом — а другу привіщо „по-рохоник“ дано чоловікові стрі-льному з кини — у нас бо в Верхо-вній стрілець, а властиво мушкетер на-зивавсь „пушкар“ а ручниця „пу-шала“. Слів: „порохоник, порохоник“ Верховинці не знають.

Порох, як свідчать Маркус Грекус, був уже давно, Ваздмір міг его мати, хоть о тим не згадує літописец Нестор, бо зі смертю Ваздміра а ще більше з погібеллю Бориса і Разба приїзні анбаси з Царегородом перетались і до Нестора могла без всякого сумніву за-слушати вість о ріднім на ті часи по-рохонім оружию, котрим може тільки ті-лохронителі князя послугувались.

Так отже і мій а дружині Святослава знаходились отроп, або воїн, що порохом негав огонь з дула, а котрого із за того „порохо-ником“ називали; а безпротестіо-нальна традиція, що з роду в рід по-редавала ся его потомками аж до ви-йшого дня, доповнює нам коротеньку о тим синоні с.в. Ваздміра у Несто-ра вістку.

получали перші війні руські тільки з ла-еж. — Може так і з порохом було.

Г. БЯНОВИЧ

Чернівці, улица Головна-Енценберга число. 4.

Великий склад ювелій, біжутерий, срібла, = = = =
= = = = товарів з хіньского срібла і годинників.

Продаж і найбільший вибір найкращіших товарів з хіньского срібла „Argentor-Werke“, котрі своєю містерною виробом, багато добірними вирцями і добротою рода не дадуть ся влучити жадній конкуренції.

Відповідні подарунки на Різдво, Новий Рік, весіля і т. п.

Найдешевші сталі ціни.

Солідна услуга.

З КОТВИЦЕЮ СКРИНОЧКИ до БУДОВЛЕЙ і МОСТІВ.



Скриночки з икором, що пазірно після пилу доповнюють ся все суть найкращішою лабіною дугий, але найкращішю пазічною будівлями і мостами і дорогами мають найбільш розрину і не пазічні лабувати при жадній Різдво і подарунках.

Скриночки на пазіх готові до ч. 22 і мають сталі прогарни вироби до будини мостів, що пазічні, мають виш скриночку з каменями до будини, пазічні собі їх в дивочини допущати. Базисні в тім, як і в мості укладових лабінах (Сатурн і Метер) укладових лабінах і в мості укладових лабінах, що пазічні харон и опазічно. При закупівлі жадити лаби скриночки із славною маркою Різдво, бо всі лабути суть лаби жадідування Різдво і подарунках. На складі по всіх складах лабінах товарів в Європі і в Америці.

Ф. А. Ріхтер і С. Гіка

вироблені лабувати допущати

Контора склада: Оренбург, 10. Вілья. Фабрика: ХІІІ/І (Hessing) Rudolfstadt, Nürnberg, Olfen, Rotterdam, St. Petersburg, New-York.



Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лаби у мене

найліпшу сальохову нафту

по 12 кр. мітра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні пазічно не мож дістати. — Озі всі сорти суть неспокладуючі, без одору і чисто як пода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лаби раз пересвідчити ся о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О членівні відвідання упрощає

Мориц Вельт.

30—50

Видат товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володислава Сенерского.

Марка охоронна: котвиця LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий усилюючий лаби на втирані по ціні 80 сот., 1-40 кр. і 2 кр. можна купити у всіх аптеках.

Пробимо жадити свій загально улюблений лаби все лаби в європейських аптеках з нашим отвореним знаком „КОТВИЦА“ з антики Ріхтера і для охоронності приймати лаби з таким тим охоронним знаком або в Празі.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Славности ч. 5.



Різдвяні подарунки!

Найбільшій черновецький склад годинників.

С. ТАЧЕНБЛАТ

годинникар

Чернівці

улица Руска ч. 8.



портретний

Чернівці

улица Руска ч. 8.

Великий склад різнородних годинників

по можливо найдешевшій ціні

Американський будильник, найліпшої сорти	ар.	1-80
Никлений Remontoir, напручуючий ся раз из 30 годин	„	3—
Сталевий	„	36
Найліпший никлений Roskopf-Patent з 3-хти гарантією	„	8—
-System	„	4—
Никлений годинник систему Roskopf-a	„	4-50
Срібний Roskopf-Patent	„	15—
Срібний подвійно кривий годинник уніфікований п. п. урядом	„	6—
Вахадоні годинники „Renaissance“ і „Barok“ від 12 ар. шесте, як також всі інші сорти різнородних систем дуже дешові.	„	

.. За кожне купно і репарацию гарантує ся. ..
Замовлення з провінції виконує ся сейчас.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і світо від 9 до 11 годиня рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що ссереді, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на поперед-
нє застереження. — Рекламний неопла-
чаний візні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 30 К. — в.
• пів року 10 „ — „
• чверть року 5 „ — „
• місяць 1 „ 70 „

Повільніше число „Буковини“ 16 ссотиців.

Передплата і наскитність за ісссрати
платні в Чернівцях.

„Галицькі Русини поміж собою“.

Під сим наголовком помістила чернівецька Gazeta polska в 98. ч. допись когось (W.). Gazeta polska вгадала не має шаста до „artyku-
lów nadesłanych“ в справах рус-
них, бо сї „artykuły“ в засади то-
го рода, що богато минають ся в
правдою.

Не біжить як персх місяцем помістила Gaz. pol. також „artykuł nadesłany“ аж в Галичину, в якім лийсь бунний буковинський „зе-
мляні“ тежсенийн і не вірао пред-
ставини страйкв галицькі і закинуи
„Буковини“, що вона перша почла
страйкову агітацію іще перед
роками. Ми відповідаючи Gaz. pol.
на той „артікул“ попросили ре-
дакцію Gaz. pol., щобі нам пока-
зала хоч одне число „Буковини“ в
якім була би поміщена агітаційна
стата в справі страйків. Однм
Gaz. pol. вила тільки на вітер пи-
сати; фантами доводити написане,
не лежить в значаю тої часописи;
— дотепер ми не мали іще нагоди
ничитати в сторінках Gaz. pol. тих
чисел „Буковини“, в яких містало
би ся відкинене нашого твердження.

Зрештою страйк в законно до-
зволений; агітувати за страйками
також вілжно, мимм заборони зі
сторони польської влахти і редак-
торів польських шовіністичних часо-
писий; — одиак ми уважаемо страйк
за корисне средство борби тільки
тоді, як робітників добре з'органі-
зовані і як мають страйкові фонди.
У нас на Буконині нема ні одного,
ні другого. Проте агітувати за
страйком в таких обстатинах було

би несовісною річю. Мимм сего
Gaz. pol. закинула нам страйкову
агітацію, а як прийшло до удівід-
неня закладу, тоді сь часопись мов-
чить, ніби води набрала в редак-
ційний каламар, намість... атра-
менту.

Але вертаймо до річи. В посль-
днім „артікулі нadesłаним“ зани-
масть ся Gaz. pol. справами в ру-
ських політичних колах в Галичині.
Кажеть ся там, що „вічно“ тріпа-
юча борба між старорусинами і
Українцями заострила ся в посль-
дніх часах на полях суспільнім, е-
кономічнім і політичнім. При тім
всє напружена обох партій зпер-
нене на те, щобі здобувати для
себе ріжні товариства і інституції.
Gaz. pol. зовсім поминає те, що
дійсність України полягає на
ширшій агітації між народом, на
засаданню економічних і просвіт-
них товариств, видавничий часопи-
сий, просвітних книжок і т. д. і
на борбі в політичних корогам.
Gaz. pol. зовсім поминає факт, що
т. зв. „старорусена партія“, то
горстка надобитків, а лишні ніхто
не думає провадити борби на жи-
ті і смерті і ту борбу ставити як
принцип цілої роботи. Ніколи „арти-
кул“ Gaz. pol. ніходило би, що
в Галичині між Русинами такі ш-
асливі відносини, що всь їх діяль-
ність огранічають ся на борбі із
„старорусинами“ і що наша галиць-
ка преса не має о чім писати, як
тільки о тім, що одна або друга
партія здобула сю, або ту еконо-
мічну, чи просвітну інституцію.

Даліше каже автор „артікулу“,
що головним предметом конкурен-
ційної борби між Українцями і
кацапами, є kwestія впливу на ду-

ховну адміністрацію, зглядно здо-
буте євипатті митрополити Шен-
тицького. При тім признає автор
лишні Gaz. pol., що митрополит
Шентийський захопив до тепер ціл-
ловиту нейтральність, а головню,
що до тепер не заагажував ся в
посльничім напрямі зглядом Польків.
Як митрополит Шентийський хоче
здохвати цілковиту нейтральність
зглядом України і кацапів, то ро-
зуміють ся, не повинен він нахили-
ти ся до Польків. Як нейтральність,
то нейтральність на всі боки, отже
також зглядом Польків. Що до те-
го, будьтоби kwestія впливу на ду-
ховну управу була для України
так важною, щобі вони в тій бор-
бі (якої на разі навіть нема) аб-
сорбували всі оної сили, се попро-
сту неправда, се попросту фанта-
зия автора сего „артікулу на-
деславого“. Як добро ссєй автор
поінформований з відносинами між
Русинами в Галичині, нехай ссвїд-
чать те, що він каже, будь-то би
питомі духівники семінаря у Діло-
ві були провадирами всіх рухів
академічної молодіжи. Ми знаємо,
що всіми рухами академічної мо-
лодіжи провадили власне євипаткі
академіки, що не потребують вла-
сти ся нікими впливами, ані на-
состоятелями. „Руслан“ і „Діло“, ка-
же даліше автор „артікулу“, ро-
почали з нагоди посльдного пестир-
ского листу митрополита „формаль-
но-воин-о подизвод-о“ проти гр.
Шентийського, а ссєкундують їм в
тіій кампанії францій радикалі і
соціалісти. Радикалам і соціалі-
стам наказав автор „артікулу“
грати диаву розю. Ми зовсім не
хочемо ставати в обороні соціалі-
стів, або радикалів, але твердимо,

будьтоби сї партії підкопували
всїма способами українські впливи
серед народа, є неправдою. Се му-
сить кожний признати в інтересі
правди. Рівночасно, як радикальна
партія чим раз більше упадає, о
чим ссвїдчить хотьби посльдній
з'їзд тої партії, записання допису-
вателі, що радикали находять чим
раз легший приступ до ссєлян. Се
також нехай ссвїдчать о тім, як
добре знає дописувателі Gaz. pol.
відносини між галицькими Русинами
і якою правдою буде вія легковір-
них редакторів Gazet-i polsk-oj і
її читачів.

Страйк фармацевтів.

В понеділок дня 8. с. м. з ударом 12-ої
год. в полудне розпочали фармацевти по
всїх галицьких антиках страйк. Є він
поступством довгих спорів поміж фар-
мацевтами, а властителями антик. Фар-
мацевти домагають ся знесеня антикар-
ських привілеїв і урегулювання платів,
та службових відносин. Першою kwestією
занимають ся нейтрально правительство
і ссєвільно можна вносити, привілеї або
зйстатувати зовсім знесені, або що най-
менше значно огранічені. Другу kwestію
мали розглядити самі властители
антик, але вони відкинули всі домагання
фармацевтів. Домагання фармацевтів є
уважсаний, бо мабуть фармацевти і ва-
гали антикарські робітники владають до
робітників найгірше платних і не можуть
так легко добити ся власної антики як
раз задля антикарських привілеїв.

Отже становище, яке займає власти-
телі антик є дуже несподіване. З дру-
гої сторони, відносина такої страйку
не шодить так властителям антик, як
радише хорім. Мимм сего публіцист,
стоїть по стороні фармацевтів. Захоче-
ту витати, якого аиншого способу когд-
хочити ся фармацевти до ссєвипати своїх
домагань? — Нам здають ся, що аиншого

Максим Горький.

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Поліведа.

(Далі).

Безсємйонов (схвильовано сь). Бреши! Одна правда і
їня наша правда? Де вона? Покажи!

Петро. Батьку, не кричи! Я тепер скажу... Так Ти
правий, але таюя правда мушка для нас... ми ви-
проси з неї, як проси з одої; нам тїсно, нас
дають те все, чим ти жив, твій уклад життя
не годить ся для нас...

Безсємйонов. Ну, тик! Ви... ні! А як же... як про-
свїчений, а в дурень! А як...

Петина. Не так тату! не те...

Безсємйонов. Ні — то. До нас ходять гості... цілі
дні крик, у ници опати не можна... Ти на
моїх очах до кватирки женитави ся. Ти за-
всїгда надута... а я... а ми з старою тузимо сь
в кутку.

Куліна Івановна (обізуючи до посто, жалібно кричить).
Голубице! та я-ж... рідний ти мій! хиб-ж в каму
що? Та в я в кутку! І в кутку я у лїлі, тільки
не дайте сь! Не в'їдайтесь одио в одного. любі
мої!...

Безсємйонов (одійсє рукою притисає, брешє відкину-
ти). Іди геть, стара! Не потрібна ти їм. Обоє ми
не потрібні... Вони розумні... Ми чужі їм.

Тетина (стоїме). Яка мука! Яка... мука!

Петро (блїдий, з розпукою). Зрозумій, тату... се-ж
глуно! глуно... Нарз, ні з того ні з сего...

Безсємйонов. Нарз! Бреши! зовсім не парз! ро-
ками нарізало в мене у серй.

Куліна Івановна. Петрусь, уступ! Не спорчай сь...
Тетинко, нехай батя.

Безсємйонов. Глуно? Дурень ти! Страшно... а по
глуно. Як се парз?... жиди ссєбі батю в діти...
і парз — дві правди... ширі ви!

Тетина. Петро, їди ссєбі! Заспокій ся, тату... ну, я-ж
прошу...

Безсємйонов. Бенкалієні! Зв'язали нас... Чим наша-
є сь? Що зробили? А ми — жиди! Принювали...
будували дома... для нас... грішили... може бути,
чимало грішили... для нас.

Петро (кричить). Чи прахав я тебе, щоб ти... все
се робив?

Куліна Івановна. Петро! Раді...

Тетина. Іди геть, Петро! Я не можу, я йду... (жесту-
лом вишукать ся на дивані).

Безсємйонов. А, тікаєт!... від правди, як чорт від
ладану... суматина загворочила.

Ніа (широко розмахнувши лівою дєєр, стає на порозі.
Прийшов з роботи. Він чорний, водичаний, за-
маленький ссєрцєю. Руки брудні. У короткій куртці,
заспалюючий, що ссєй злискуєт ся, відпереланий
режєм, у брудних, висохлих, по козїна чоботам.
Простягнути руки, каже). Дайте швидко ссєма-
грівовина, зав'язати літніми (воно несподіваний
призід і ссєвильний голос, що змолочили змолочив,
праз ссєвильний крик, і є такою цілком змолочив усї
молочить, нерухожо дивлячи ся на нього. Він ссє-

стерілає крикити і, ураз змолочивши, є чім річ,
а жєлєною усмїшкою говорить). Ну-у! Знає
батя!

Безсємйонов (кричить брутально). Ти, вистрєте, куди
прийшов?

Ніа. Гя? куди?

Безсємйонов. В шани! шани!...

Куліна Івановна. Що такі в справді? брудний літєм
просто до невою... як аиний...

Ніа. Та дайте ссємигрівовина.

Петро (дає йому трошї в літєвсєм каже). Вертай
сюди швидко...

Ніа (усмїслючи сь). На підмогу? Трудно приходять
сь! Зараз.

Безсємйонов. Бач! от він! теж усе йому — наско-
чии, вхонии... Теж нахилив ся десь... чогось... По-
шани не має ні до чою на ссєвипі...

Куліна Івановна (відходивши від гом чоловіка). І справді...
нибєни! Тетинко, їди... їди до кухні... до ку-
хні... скажи Степанїді, щобі дала обїд. (Тетина
відходить).

Безсємйонов (поверну усмїслюючи сь). Ну, а Петра
куди шйшєт? Їх ти, дурна бабо. Дурна ти...
Зрозумій — я не є аиний шйір. Я від широго
сєрца... божи ся на них... від бою душевного
кричу, а не від власти. Чого-ж ти розганяєш їх
від мене?

Куліна Івановна. Та я-ж знаю... голубину мій! Я
знаю все... та жаль їх. Ми обоє старі... ми такі!
Куди нам? Голубице! На що ми? А їм жити! Вони
сєрдєшні лиха в від чужих чинило зливають.

айшого способу не було, бо самі винні, відповідні способи вже давно вичерпані.

Антина вираді і даліше отворені, але замість фактивних сил, працюють там дориночно позбавлені помічники, як дані фармацисти, неукінчені медичні, гандлені практиканти, силепоші панни, а в одній антині навіть слухач права. Так проваджені антини не подають ніякої поруки безпечності для публічності. Публічність породила то небезпечність і осміяла маюча обходити ся без антин. В наслідок цього рух по антинах дуже малий.

Страйкувочі фармацисти є добре с'організовані. У Львові страйкує їх 104, в Кракові 40, а також зі всієї провінційональних галицьких міст дійшли відомості, що фармацисти закинули роботу. На чолі страйкувочих стоїть комітет, якого делегатом на Львів є н. Райтман, на Краків н. Яворницький, а головою н. Сымішев, що стало менше в Освенцімі, а на час страйку переніс ся до Львова.

Драгстеристи, що помирають страйку, з'обов'язали ся не виготовляти в часі страйку ніяких рецент. Німці і чехи фармацисти з'обов'язали ся не брати місця страйкувочим фармацистам. Австрійський Союз у Відні, що є центральним заводним товариством антикаресних робітників хотіє дати страйкувочим матеріальну поміч. Однак фармацисти на се не згодні ся і постановили опирати ся на разі на власних силах. Так само не прийняли матеріальної помочи зі сторони львівського комітету соціально-демократичної партії.

Страйкувочий комітет німе передачера скаржу до намісництва, що по антинах працюють сили неуправління. Намісництво зарядило ревізію в хлібських і управісних антинах і поручило всім старостам перевірити таку саму ревізію по провінційональних антинах. В Галичині є 208 антин, оволо 800 фармацистів, з яких поперх 200 страйкує.

В середу рано відбули ся в антикареснім товаристві збори страйкувочих. Про страйкову ситуацію говорили н. Сымішев. Після его снів, у Львові приступило до страйку 104, в Кракові 40, а на провінції 65 антикаресних робітників. Понадто 10 антикаресних заявили, що

созідаризують ся зі страйком цілковито, а тільки зі згаду на судову одичальність мусять позитати на становищах.

Рада державна.

Засідане в дня 10. грудня с. р.

Початок засідання о год. 3 четверти на 12-ту. Міністер скарбу предложив наладі конвенцію цукрову брукселезську до ратифікації. Приступлено до конвенції мотивуєть ся тим, що австрійський цукровий промисел в наслідок знесення цукрових премій не потерпить під впливом експорту, а то з тої причини, що ріпничасно змінити ся премій також в інших державах, а надто налякати сподівати ся також урегулювання продукційних відносин. Як би Австрія не прилучила ся до брукселезської цукрової конвенції, то се мало би для держави прикрі наслідки, бо австрійський цукор виключено би з тих всіх держав, що приступають до конвенції, без надії на підшкодоване страт, які держава не могла би через се.

По відчитанню численних висесень і інтерпелляцій, приступлено до дальшої дискусії над установою о похатинстві. Проманлизи Шустершиц і Хон.

По Хону проманили Офнер і Хамен, потім прийнято § 2 устави без зміни.

Параграф 3-ий, що стосується нимогін, конечних до узискання позовлення на обносний гандель, прийнято по довній дискусії без зміни. Кілька бесідників убивало ся в дискусії вижжена границі віку, по-

трібного до позволення на похатну торгівлю.

В дискусії над § 5-тим, що стосується виповнювачів через власти книжочок похатників, проманили Шустершиц, Чан, Офнер, Вольмаер і заступники правительств, секційний радник Вайгельберг; потім прийнято сей параграф без зміни.

Політичні вісті.

— Розвід в Італії. Італійське правительство предложило парламенту проект закона о „реформі родинного законодавства“, котрий просктує введено в Італії розводін. Предложено скласти ся з 21. параграфів. Закон каже, що розвід може наступити, коли перед тим була судом признана сепарація і тривала: при бездітних подружжях рік, впрочім три токи. Причинами сепарації могли бути: 1. чужоложство, 2. злозливне похитання, 3. побої або тяжка обиди чести, 4. засудження на 20 або більше літ в'язниці. У всіх тих случаях може тільки винна сторона, а не винуватий домагаи ся розводу. При тім винуватий не може збогачувати ся коштом винного. При розводі з причини чужоложства винуватий не може одружити ся із снівинуватим і діти з чужоложства не можуть бути легітимовані. Розведе ні не можуть налад побрати ся. Окремий розділ строго пильнує права дітей.

— Сербско-болгарська монархія. З Бельграду доносять, що король Александер поспить ся з гадкою оголосити болгарського престолонаслідника, князевича Бориса, своїм

наслідником. Таким чином повстала би на підстані персональної унії сербско-болгарська монархія.

КОВЖКЖ.

Особисті вісті. Посол до державної ради др. Штраухер повернув тут на короткім побуті в Відні. — Професор гр. ор. реальної школи, Константин Стефанович відстав на власно жадані свенісненський.

З правительств. Конвентуний урядник Франц Полдас перевнесений з промислового департаменту до провідної. На его місце прийшов конвентуний урядник Вилхелм Ф. Зомельс, до тинер призначений до старостія в Чернінцях, під час коли конвентуний урядник Вальтер Ф. Фуль перевнесений зі старостія в Кімшанцях до старостія в Чернінцях.

З пошти. Місце почмаєстра при поштовій і телеграфічній уряді в Сторожницях-Пугілі одержав адміністратор тамошньої пошти Едмунд Гамбу. — В Костінах, сторожницького повіта, буде отворено 15. с. м. поштова складниця, що буде кинимати ся пересилкою по ревінційональних лінійних лінійках і лінійках про пересилкованні листи, поштових пересилів і т. д. На складницю буде подаленою з поштовим урядом в Циньних Станіцях через лінійку до поштової складниці в Високих Станіцях. Високуване служби в тій поштової складниці повірено гр. ор. церковному нісцеві Едмунду Пашоничеві в Костінах.

Історичне товариство в Чернінцях запрошило на другі сходни, котрі відбудуть ся в суботу о 6. годині в університеті (сала 5). Програма: 1. Відчит пров. д-ра В. Мильковича н. з. „Головні основи політичного, культурного і соціального розвитку Європи“. 2. Дискусія. Виділа.

Свято Николаївске заповідало ся у нас сего року величавіше і поторесованіше як минулих літ. Вже від кількох тижнів приготавляють ся малі зложі до відкриття конічної оперетти

Петро. Тату, ти далабі дурно... хвилюєш ся... ти уважав собі щось.

Безсесійонов. Я бою ся! Час такий... страшний час! Все хамаєть ся, все тріщить. А ну, не дай Боже чого небудь... хто нас підтримає в старості! Ти — підпора нам. Ось Віл — бач живий? Та й сей... питає сей — Тетерон... теж. Ти сторониш від них! Вони... не люблять нас. Дави ся!

Петро. Ех! годі! Нічого зі мною не буде... от починаю ще трохи... а далі подам прощення...

Куліна Івановна. Подай-но, Петрусь, як швидко, власної батька...

Безсесійонов. Я в тебе, Петро, вірю, коли ти оттак о говориш... розумно... вірю, що ти життя проживеш не згірши мене... ну а коли...

Петро. Ну, ладнимі се. Годі! Подумай, як часто бувають у нас такі сцени.

Куліна Івановна. Годубата ви мої!

Безсесійонов. От ще Тетяна... ех! Покинути-б її школу... Що вона для неї? сама утону...

Петро. Так, їй би треба спочити...

Куліна Івановна. Ох, треба!

Ніа (успіхає роздирним, у синій блоні, але що не зміг). Обідати швидко будемо? га? (Петро побачивши Ніа швидко відходить до сніг).

Безсесійонов. Пину-б янин був вперід, а тоді-б вже й про обід питав.

Ніа. Ну, янка в мене не велика, яким швидко, а от їсти я хочу, як вовк. Доц, літер, хуртовина, парові старий, поганій... вилізав ся з сніг, просто сиз нека! Прихвисти-б „начальника тиги“ прогуляти ся під таку погоду, та на такому паровозі!

Безсесійонов. Бачивши що! Щось, я бачу, ти про урядників хочно балакати стан... дивя, щоб але не було...

Ніа. Урядники але не буде...

Куліна Івановна. Бачко не про них, а про тебе наже.

Ніа. Ага! про мене.

Безсесійонов. Еге-ж, про тебе.

Ніа. Ага!...

Безсесійонов. Ти не агаяй з слухай...

Ніа. Слухаю.

Безсесійонов. Пам'ятати ся став...

Ніа. Давно?

Безсесійонов. Такий лизом зо мною не смій балакати.

Ніа. Та я мене один ялин (висловлює лям, показує) і в нині в уйма балакаю.

Куліна Івановна (спіхуючи руками). Ах ти соромітнику! кому ти злика показуєш?

Безсесійонов. Стривай, стара, почевай. (Куліна Іван. доклинає хвостаючи головою, відходить). Ти розумний! Я хочу з тобою говорити...

Ніа. Після обіду?

Безсесійонов. Зараз.

Ніа. Краце-б після обіду, далабі, а голодний, втомив ся, змерз... Зробить лезку, відложити ромову. До того-ж — що ви можете мені сказати? Злати ся мого-ж... а мені злати ся з вами вспримаво... Краце-б ви те... сказали-б просто, що терпіти мене не можете... і щоб я...

Безсесійонов. Ну я чорт з тобою (відсобиє до сніг кімнати і швидко, крижачи причинки за собою дотрі).

Ніа (бурмоче). І чудово. Крайний чорт, ніж ти (присидуючи з тилка, відходить по кімнати, Тетяна увіходить). Знаєш ладив ся?

Тетяна. Ти не можеш собі уявити...

Ніа. Ну! Чудово уявляю... Відгнали драматичну сцену з болоньонської комедії під назвою: „Ні туди, ні сюди“.

Тетяна. Тобі добре так казати. Ти вмієш стояти на боці...

Ніа. Я вмію відіхнути від себе на біс усею сво страту часу... і незабаром відіхну рішуче... на завісді... Перенеоси в дні, в „монтори“... обридло мені їдяти нічю „товаришми“ потитами. Ще коли-б „пасажирівка“, курерським, наприклад... доганай вітра! Леті стрілою! А тут повнен з лотчгаром... нудно... Я люблю бути між людьми...

Тетяна. Одначе від нас, тінаеш...

Ніа. Так... набав за правду! втечу туди! Я жити

люблю, люблю, люблю шум, роботу, веселіх простих людей... А ви хіба живете? Так внось тиште ся біля дити — і, не знати з якої речі, етогнете, та скаржте ся... на кого? чому? нащо? Не розумію.

Тетяна. Ти не розумієш?

Ніа. То-то я і кажу! Коли чоловіки лежать на одному боці не вміють, він перевертяться ся на другий бік; а коли йому жити не вигідно — він тільки скаржить ся. А ти зроби з'уснає — переверни ся.

Тетяна. Ти знаєш, один вілзосе сказав, що тільки дурному жити здаєть ся простим.

Ніа. Філософи мабути знають ся добре на дурнидах. Але-ж я розумним себе не вважаю. Я просто бачу, що з нами жити чомусь постериче нудно. Думаю се тому, що ви надто вже любите на все й на всіх скаржити ся. Навіщо скаржитись? Хто нам допоможе? Ніхто не може... я нека кому та я... не варто...

Тетяна. Знідали в тобі ся черствість, Ніа?

Ніа. А се — черствість?

Тетяна. Жорсткість... Я думаю, що ти зараз ся нею від Тетерона. Він пеналидитя за щось уейх людей.

Ніа. Ну, не неїх (усміхаючись). Тобі сей Тетерон не здаєть ся похотим на сокиру?

Тетяна. На сокиру? На яку сокиру?

Ніа. На звичайну залізну сокиру на доречному товариші.

Тетяна. Ні, не жартуй. Не треба... Знаєш... з тобою приємно балакати... ти такий сніжний... Та тільки не уважай ти...

Ніа. До чого?

Тетяна. До людей... до мене, наприклад.

Ніа. Ми... наже до всіх...

Тетяна. До мене...

(Два сук).

За редакцію відповідає **Володислав Сенкерський**

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при вулиці Петровицькій ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню записку. — Романамці неоче-
кудані віддати під опіку поштою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 90 К. — с.
„на рік“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Повнішого числа „Буковини“ 16 сестиків.
Передплата і відплата за іноземні
платні в Чернівцях.

Рада державна.

Засідання з дня 11. грудня с. р.

На тім засіданні палати після
відчитано інтерв'ю Вуковича і
тов. в справі подій на балканських
півоєнних. Інтерв'ювати показують
на півночі відносини в Македонії
і на анархію в Албанії та за-
ріст впливу німецької дипломатії
в Царгороді. Згадують о поголоді, на-
че мало би прийти до фуані
всіх держав і державних тона-
риств під німецьким впливом. Інтер-
в'ювати зачитують прохання, чи
воно в тім напрямі буде інтер-
в'ювати у міністра справ загра-
ничних, щоб сей раз зирнути
на інші держави, що під-
писали берлінський трактат, ур-
ван у турецького правительства на
упорядкованні відносин на балкан-
ських півоєнних і постаран ся о
більші користі на балканських пі-
воєнних для австро-угорського про-
мислу і не допустити до фуані
державних товариств.

Враба і тов. інтерв'юють в
справі півдня швачок іза зміни
§§ 59 і 60 промислової установи.
Романчук, Душан і А. Яворський,
інтерв'юють президента міністрів
і міністрів державних і різництв в
справі наміреного через північну
державу підвищення тарифа на
перевіз зерна з Буковини і Гали-
чини до Відня.

Німецький народовець Новак і
молодочех Дюжас інтерв'юють в
справі того, що установа ухвалена

чеським сеймом для підвищення пла-
ти народних учителів, доси не у-
держала імперської санкції. Далше
посол Клавейн домагає ся, аби по-
становлені в палаті внесення о між-
народному торговельному трактаті з
Італією і Сербією зі згаду на їх
важність, передано без першого
читання особливій комісії. Президент
заявив, що о скільки ніхто не спро-
тивляється тому, жалане посла спов-
нить ся. Так також стало ся. Вкін-
ці приступлено до дискусії над
установою о похатній торгівлі.
Промовляли: Снігін, Мархет,
Штайнер і експіційний радник Вай-
гельсберг, що протини ся дозво-
лено на похатну торговлю цукорка-
ми і окуларами і санітарних заспа-
дів. Параграф 10. прийнято в ре-
дакційній комісії.

В дискусії над § 11. перший
промовляв Пром.

Засідання з дня 12. грудня с. р.

На північній засіданні палати
послів нім. Брайтер інтерв'ю-
вав до президента міністрів в спра-
ві страйку антикарських помічників
в Галичині. Інтерв'ювати замітає
що вже від 5 днів страйкують ан-
тикарські помічники, а властителя
антик, звані в популярній мові
„200 oder 300 Prozenthändler“, об-
садили посади нефаховими людьми.
В австрійській сього грозить небезпе-
ка для хорих. Публична опіція га-
нчить поступованні властителям ан-
тик і правительства. Опіція відно-

він др. Корбер на денні, давнійше
внесені інтерв'ювати, іменні: на
інтерв'ювати п. Даминського в
справі відданій у Львові брошури
під заг. „Товариство взаїмних обо-
печень в сьвітлі правди“. Др. Кор-
бер зазначив, що заклада, роблені в
тій брошурі позлагають на непоро-
зумію, оглядаю на нефаховий оцін-
ці відносин. Відповідаючи на інтер-
в'ювати п. Дюжаса і Новака що
до розпорядку намістника Чехів в
справі учительської платні, застері-
гає ся др. Корбер проти сього,
будто-б в тім розпорядку, або в
його (бесідника) заявах, відносачих
ся до тієї справи, містила ся яка
обидва чеського народа. Президент
міністрів не обрамас нікого, а пай-
монше репрезентантів так підваж-
ного і інтелігентного народа, як на-
рід чеський.

Потім приступлено до спеціаль-
ної дискусії над установою о по-
хатній торгівлі. Вибрано
генеральних бесідників: Пошнера
pro, а Ошнера contra.

По промовах генеральних бес-
ідників, зажадав п. Ерб поіменно-
го голосування над внесенням мен-
шости п. Зігмунда. Після сього
внесення ухвали громад що до за-
борони похатного гандлю має за-
твердити міністерство і по місяцях
місяцях від дня затвердження, ма-
ють вони увійти в жите. — При
поіменним голосуванні, відкинуто
внесення меншости. § 12-ий уста-
ви прийнято, wraz із додатковим
внесенням Толінгера.

До ситуації.

Президія палати хоче скликати
конференцію альбонових президентів
в цілі уложени програми праці в
палаті до Різдвяних свят. Одна-
кож трудно порозуміти, що вла-
стиво хоче тим досягнути президент
гр. Фетер. В нашій парламенті і
не до того серед такої ситуації,
як тепер настане, не можна думати
о півночній розкладі праці.

Що до відпочинку парламенту,
ходять різні версії. Одні кажуть,
що палату відпочинку окол. 18-го
грудня аж до лютого, а тимчасом
правительство буде орудувати §
14. Після нього перній відпочинок
не буде довго тривати і парламент
збереть ся на нове зібрання 10. січня.

Молодо-чеські органи помістили
перед кількома днями різнозвучний
комунікат, яко критика на комуні-
кат німецький, якого зміст ми сво-
го часу подали. В чеській комуні-
каті кажуть ся, що німецький сла-
болат містить такі домагання, що
ніхто не повинен дивувати ся, як-
би унаслідок цього гніти зі сто-
рони Чехів, унаслідок цього
заради. Німці знають аж надто
добре, що вже 1890 року, при об-
говорюванні тодішніх угодних
пунктацій, відкинули чеські послы
розширення властей на злинок
відграниченій території, а нині
сього Німці і тепер пропонують
територіальний поділ. — Як яз-
икове обмеження, так також і зно-
сене старости, а запровадження по-
ділу на округи, не може станови-

Максим Горький.

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Перекладає Марія Поліська.

(Далі).

Ніа. До тебе... Т-та... (Обоє мовчать. Ніа ринає до
своїх чоботів. Тетяна дивить ся на нього, сподіваючи
ся чогось). Вачин... Я до тебе... со б го я тебе...
(Тетяна робить рух до нього. Ніа не помічає ні-
чого) дуже поважаю... і люблю. Тільки мені не
підобається ся, що ти — учителька. Діао се тобі
не по-думі, атомля тебе, хратує. А діао — ве-
лика. Діаовера — се-ж люди в будучому... Із
треба любити шанувати, треба любити. Кожда діао
треба любити, щоб добре робити. Залиш, я стра-
шенно люблю кувати. Перед тобою червона, без-
соромна маза, ага, якуча... Вити по ній малюю
— роєш. Вона плає на тебе шпаларчуння,
огоньмих нсправа, хоче вивести тобі очи, осл-
пати тебе, відкинути від себе. Вона жина, дру-
жина і ти мислиш уларами на відмах, робим з неї
уєс, що тобі треба.

Тетяна. Для сього треба бути думин...

Ніа. І зручним...

Тетяна. Слухай-но, Ніа, тобі ніколи не шло...

Ніа. Кого?

Олена (уважно). Ви не обіди? Ні? Ходіть до мене,
будь-ласка, який пиріг я спекла. До прокурора?
Чудовий пиріг.

Ніа (відходячи до Олени). Я йду! О, а з'їм який чу-
довний пиріг. Я пропала з голоду. Мене наземно
не годять! На мене розсердив ся тут на щось.

Олена. Завжди, мабуть... Тетяно, ходи!

Тетяна. Я тільки спаву мамі (відходить).

Ніа. Звідки ви знаєте, що я поважаю батьковий закон?

Олена. Що-о? Я нічого не знаю! що-такое?

Ніа. Ну, я не скажу... Краще розкажіть ви мені про
чудовий пиріг.

Олена. Я дізнаю ся! А про пиріг... знаєте, мене на-
вичі несли пиріг один арештант, заслужений за
кмітство. Чоловік мій допоміг йому потрапити у
кухні. Він був такий ауждений, худенький...

Ніа. Ваш чоловік?

Олена. Добродію! мій чоловік був дванадцять зор-
шків на вік.

Ніа. Він був такий низький?

Олена. Цяйто! І навіс ось такі думи (показує на ле-
жачого, який лежить) по три вершки завдовжки...

Ніа. Вперше чує про чоловіка, якого добрі прийняли
мірять ся на вершки.

Олена. На жаль у сього не було ніяких добрих при-
кмет, крім зусіа.

Ніа. Се сумно! Кажіть далі про пиріг...

Олена. Ніа, сей арештант, був кухарем і збив свою
жінку. Але мені він дуже подобав ся. Бо він убив
П'яного так...

Ніа. Між ними... розумію.

Олена. Гетьто! Не хочу з вами балакати (Тетяна
з'являючись ся з дверей, дивить ся на них. З дверей
дверей виходить Петро). Прокурор! До мене, їти
парого!...

Петро. Дуже рада...

Ніа. Йому сьогодні татуньо пагав за неповагу...

Петро. Та ну бо, годі...

Ніа. І я дивую ся, як се він плазуєть ся йти до
вас без дозволу.

Петро (дивлячись ся на двері до яких старий, миско-
міжко). Як іти — то йти!

Тетяна. Іди, я зараз прийду...

(Ніа, Петро і Олена відходять. Тетяна йде до своєї
комнати, але в той час з комнати старих чути голос
Куліна Івановича). Тетяно!

Тетяна (спиняючись ся). Чого?

Куліна Івановича (* двері). Ходи лиш сюди (майже
пошепки). Що Петрусь — от знов до тієї нішні?

Тетяна. Еге... і я йду...

Куліна Івановича. Ой горенько наше таке! А! За-
крутити вона, дитя, Петрусь. Вже з чу... Хот
би ти сказала йому. Сказала-б: братику, мовляв,
спини ся. Не пара вона, мовляв, тобі... ти йому
сказала-б. В неї-ж і грошей тільки три тисячі,
та чоловік вона... а знає...

Тетяна. Маме, зашмиць се! Олена зовсім не звертає
уваги на Петра.

Куліна Івановича. Нависко! Нависко! Вона тільки,
розказує його... Понакує лиш погріз такий, що ти,
мовляв, для мене не цінний... а сама стежить за
ним, як за дитиною...

Тетяна. Ах!... та що мені! Що мені до того? Кажіть
самі! розумієте — я втомався.

Куліна Івановича. Та не зараз говори з ним... ти йди,
ляж, спочини...

Тетяна (майже кричить). Мені нема до спочини! Я на-
вряді втомила ся... На завіди! Розумієте! На ціло
життя... від нас втомила ся... від нас (швидко ви-
ходить до сьоні, Куліна Ів., сплюснутими руками, за-
ймає ся як місяць, мислячи розкладати рот).

Безсмыслов (входить з дверей). Знає баталія?

ти підстави до угодових пертракцій. Поділ на округи протинять ся ческим правно-державним переконанням і чесній програмі. Ні одя Чех не згодять ся на те, щоб округи дістали такий круг ділань, який входив би в сферу діяльності чесного союму і правного нділу.

Так само ніхто не згодить ся на те, аби округи мали ширший круг ділань як тепер має намістнитно.

Рішож не можна прийняти німських пропозицій в якійсь частині, бо вони протинять ся засаді віроуправності. Вже починаючи до кагане Німці, щоб німський ділань признали як державний, не можна даліше згодити ся на те, чого домагають ся Німці в справі іменована урядників, даліше не можна згодити ся і на те, що Німці ограничають ся тільки на Чехи, відступили в парламенті від до теперішньої тактики аж до покінчення угодових переговорів.

Politik пише, що Чехи не допустять до обряд на цукровою устанною, доки правительство часті зиску, одержаного через знесення цукрових експортних премій, не оберне на урегулюваня і сповнає усіх чесних домагань і аби не змінить у відповідний спосіб цукровою устаню.

Хліборобський страйк в державній раді.

Приміт послі Данинський.

По промові посла Василья забравали голос речники польського Кола ш. Гіевонш, Чайковський, Дідушинський, а також людовець Ольшанський — на чім рад бідників вичерпав ся і прийшли до остаточного слова висловлювали ш. Данинський, Романчук і Василько.

Пос. Данинський промовив отсими словами:

Висока палато! Взявши Панамаві Панамо!

Не дивно то промовили високославни після чотирнадцяти розпрань. Во підчас неї промовили ся такі ріжнородні погляди, згрумадила ся тала безчисленна суцільність фактів — представили ся в такім ріжнороднім смислі обі партії, що лежить в інтересі самої дебати, як не менше в інтересі правде, щоб висловлювались в своїм висловленю обговорення по правно найважнійшій факти і звернувши увагу на ріжний, які лахедать в погляді на них.

Позвольте мені, панове, захити пайму ся обговоренням пропозицій фактів і законів, конституційних ш. один факт. В своїй бесіді свавла в верално, що страйкували не лише рускі хлопці, але і польські. На сей факт пайму умишле натягав супроти палати з огляду на посла Ольшанського, на речника людовецького стороништва. Відтак стверджую, що страйкували також в польських землях Галичини і Кретиші збараского повіта, в Каманіш скарлатського повіта і в Підгайчані, приналежних до теробовласного повіта. Позаписавши від того а одержав відомість, що відбулися дні 24. зиски страйк ріжних робітників, виключно польський народності, в Підгайчані, власности графині Колембродської (Слухайте!). Даліше стверджую, хотів не багато заложити мені на тім, що страйкувало у всіх польських землях східної Галичини. Натомість мені заложити на сенсативності факту, що багато мазурів осели на Надлію мусило також взяти ся до страйку, а панове прозвучали немо, що польські мазури не застановили праці в національних працях на полях обшарників, але що їх змусило прийти до опору економічному положенню, в яким оподить ся все населення східної Галичини.

Др. Кербер а польське Коло.

Позвольте мені пайму справити ся з пропозиціями поглядів, після їх, що так висказу ся, раліа. Першим ш. до раліа, якого поглядом мусу заняти ся, є безперечно дуже важливий ш. президент міністрів др. Кербер. Тут а хотів би лише на одне положити натиск, а іменно, що паймта, члони польського Кола, корсім не є ілюзовани аі етановане, але в своїй промові захит др. Кербер. Они жадають багато більше!

Не чують ся ілюзовані з безсторонного міністра — яким він себе запавів, они хотять радше, щоб дох державної волуги зворула ся еще більше против бідних хлопів. Панове! Цейно так само але дітнуло, що власне в мові ш. президента міністрів ствердженой став незбідний факт, що платів у східній Галичині вноситься від 20 до 50 кр. денно.

В своїй промові а висказав ся, що не маю надії, аби ся ціла дебата могла мати значущий вплив на становище президента міністрів. Ма не вказів! Завжди знаменито, що ш. міністер Кербер не є неосновним урядником, але що він є невідлучним польського Кола (згадувало). Завжди знаменито, що тих 63 годів Кола а для него так дорогі, як життя, (так є). Бо коли-б їх не мав, то не знав його би, крім християнсько-соціального стороништва, він мав пайматі. Але преші не розказувать ся в се, щоб він зараз замиш готовість слідити і карати безправності та вигідно а законним поступком. Мені вистарить цілювато, коли мені так загально відповість, що не думаю шадити простоті і ш. ш. етановані піддасть їх хотів би позирнути хаспіншварному слідстау. Панове, етановане, але займаю кожний президент міністрів при такій галичній дебати, а нам інше достаточо: Бадоні прямо бреша, Тут навіть не давав собі справи а того, що відчитував аі справнодамо, старость, а ш. Кербер, як вже знаємо, сидить в невід польського Кола і хотів би крути ся і пайм ся не знати а, не гаючи ніч зроби в Галичині. Се мусить ся зареші раз ствердити.

Етановане пайм також цперо, а іменно від мільона ерібних, аі утрачено через страйк, а хотів пайм замиш, що страйк не був безжизничий, ш. можна висказати его додатні висліди, зараз пайм з польським законом відхилили сю цперу і казали обдуло: его, яку страту вказали собі бідні хлопці, стратили аі мільона ерібних! Панове, коли-б не було страйків, коли-б не роблено змагань а ціла піднесена соціального положення хлопів, ми порунали-б ся в замишені крузі без виходу. Хто-ж зроби вказати в паймні піднесена долі людю? Хто здобуде ся на жертву, щоб віднести егову платів? В пайм етані дх ся так. Отличили і пайм з польським законом не знають ся на страйках. Се перший раз порежжали они безробітність на білму етані і тому казуть, що се нечуванна річ від мільона а обних страти на хлопів.

свій сторони. Панове, позвольте собі пригадати нам інші страйки, а іменно великий страйк углевих робітників в Австрії в р. 1900. Пригадую, що сей страйк тривав 11 тижнів та що воно 60 000 до 70 000 людей з родинами витривало в ані до кінця. Чи знаєте, панове, які були їх страйк? Коло 20 мільонів. Позвольте висказати ся страйк углевих робітників в німській Австрії. А знаєте, панове, скільки вносили кошти сей мільон по сторони робітників? 43 мільонів доларів, то значить коло 200 мільонів марок! Отже підмете панове, що тих жертв не був би понесені з'організований пролетаріат мазурно. Але на сі страйк не можна гадати виключно а економічного становища. Ні, сі жертви і готовність, з якою їх понесли, свідчать, що сей люд живе і не хоче змінити життя.

Се не що найшого, а історія людю, а сей люд буде могутний в будучині задля того, що его історія буде мати висказати такі великі жертви. Се робітничі класи, що уміє торкати годів аби дійти до своїх прав, побідити. Але сега не починають панове. Они не видять добре і казуть: гадать отес, якої пайм заробили собі. Пай мільона ерібних стратало 100 000 хлопів. Бо пайматі зазначити аі щось дуже характеристично, що сега від мільона обчислено, беручи за етану заробку 20 кр. денно. Але ті страйк зиснуть а зислаю пайматі ся заробку на 40, 50 або 60 кр. Панове, етані лише маю сказати дотично етановане ш. президента міністрів. Ма корсім не є нам розчаровані, інше, ш. ему ніколи було сказати, знаємо також, що центральне правительство не рушить ані пайматі, щоб завести зад в Галичині, бо се виходить а его політичного положення, як проста конвенція. Також замиш, що з аюна слідуючим бесідниками з Кола а паймений справити ся коретво. П. Мойсу і его прехіді оставлю в олові, не менше як 100-літню пайматію ш. Гіевонша (сміх).

(Далі буде).

Політичні вісті.

— *Довітряна військова служба.* Міністер гонведів Фасрварі заави оподі в фінансовій комісії угорсько-го союму, що введеши довітряної вій-

Нуліна Івановна (стремхувени ся). Ні, нічого... се так.

Безсеміонов. Що так? Губостий тобі нагонорала?

Нуліна Івановна. Ні, нічого — чого се ти? Я ті кажу: обідати, мовляв пора... А вона каже, — не хочу! Я кажу — як то не хочеш? А вона...

Безсеміонов. Брешеш, стара!

Нуліна Івановна. Далебі!

Безсеміонов. І скільки ти радя них брешеш переді мною! Гань лиш мені у нічі... не можеш... Ех, ти! (Ку. Іа стоїть перед чоловіком, похиливши голову, жовчить, Вім теж жовчить, і а задуми заводити бороду. Далі зігхнувши каже). Ні, душно там ми розгорідалися під них просянитою.

Нуліна Івановна. Годі, тату, тепер і прості зводи не краді.

Безсеміонов. Ніколи не треба давати дітям білизни того, скільки сам маєш... мені пайматі, що не бачу а в них жадної пайм... нічого такого... кріпкого. Аджо-ж у кожній людній повинно бути щось спес, а вони якісь такі... немов без обличчя. От Нід... він хватошний... розбішак. Але чоловік а обличчям. Небеземіонов. Але його можна зрозуміти. Ех-х-х! Я ось мовлюм першого сніг любив... гроби збрати любив... А що Петро любить?

Нуліна Івановна (положає, зігхнувши). До пайматі пайм...

Безсеміонов. Ну от... Почокай-но! Я п... притяну (указує на Тетерова, зисаний і покурив білим, міже зисаний). В руді пайматі мовляв і чарів). Тетерію Хрісановичу! Знов дозволя?

Тетеров. Вчора після весняного...

Безсеміонов. З чого се?

Тетеров. Без причини. Обід швидко буде?

Нуліна Івановна. Зараз пайматі... (починає зисувати мово обід).

Безсеміонов. Ех-на! Тетерію Хрісановичу, ролуня ти людина... а от горілочка тебе нищить.

Тетеров. Позиваний міщанино! ти брешеш! мене

нищить не горілка, а сила моя... задал сила — от моя погібаль...

Безсеміонов. Ну, сила завдов не була...

Тетеров. Знов брешеш! Тепер сила не потрібна. Потрібна аручність, хитроці... потрібна гадюча гнучкість (зисує руками, показує мовляв). Дипсь — коли а отбего речю пайматі по етані, робіло його на галуз. З такими руками нічого робити в житті. Я маю рубати дрена, але мені пайматі і смішно писати, наприклад... Мені нема кули двати сила. Я маю знайти собі місце, відповісти хитроці лиш у ані на ермаре, де міг би реати залізім ландша, підняти тигари і тале інше... Але а вчи са... і добре вчи са... За те мене й вигнали з осмишарі... Я вчи са й не хочу жити наповал, не хочу, щоб ти пайматі у ату, любував ся мною а етанішним замидуваннем. Я бажав, щоб ми дивилися на мене а несподіваним мовлявним.

Безсеміонов. Злид з тобою чоловік...

Тетеров. Худоба, тала залізімши, як а, не була злов; ти не знаєш зоології. Прерода хитра. Во, коли до сил мені придати дість — куди втечеш від мене?

Безсеміонов. Мені тіпати нема куди... а у своїй хаті.

Нуліна Івановна. Та-б мовляв, тату.

Тетеров. Правда! ти у своїй хаті. Все життя — твоє хаті, твоє будова. І тому мені пайматі жити, міщанино!

Безсеміонов. Живеш пайматі... без пуття. Але коли-б захотів...

Тетеров. Не хочу захотіти, бо силно мені. Для мене пайматішні кінчити і гинути, ніж жити а робити на подібних тобі. Чи можеш ти, міщанино, умишати собі мене тварини, добірно привадиш, що бажав з тобою рабським мовою слухи твого? Ні, не можеш. (Пола укасує, обличчям Тетерова, відсидує мовляв; етанішним пайматі, широким укасує ся і мовляв мовою, котрив просянитою до мей руду). Здорові, не біється... Я нічого не скажу пайматі більше, бо все знаю!

Пола (зисує). Що? Що ви можете знати?...

Нуліна Івановна. А, прийматі. Ну, для лиш, скажи Степаніді, щоб казують вносла...

Безсеміонов. Пора... (до Тетерова) Люблю слухати, як ти міркуєш... надто про себе самого. Гарно воно виходить у тебе. Так — от дивись ся на тебе — ти етаніш. А почнеш висловлювати думки свої, а й чуєш свою слабкість (едовлено тале сміється ся).

Тетеров. І ти подобаєш ся мені. Бо ти помірковано розумний і помірковано дурний; помірковано добрий, і помірковано злий; помірковано чесний і пидний, пидоханий і саміш... ти мірковий міщанин. Ти досконально пайматі у собі крайности... ту силу, яка порежжале пайматі геробі і жини, жини і тримуює... далай вичено перед казують, пайматі жертве.

Безсеміонов. Принесуть — вичем. Але скажи, між жиними, пайматі ти даєш ся? Без причини не треба ображати людий. Треба висловлювати ся загально, до аду, щоб слухати тебе було пайматі... а коли будеш людий ачінати етанами — ніхто тебе не послухав, а хто послухав — той дурень.

Нід (укасує). Пола прийматі?

Тетеров (укасує мовляв ся). Прийматі...

Нуліна Івановна. А тобі пайматі пайматі?

Нід (ж. відсидувати ш, до Тетерова). Еге — дозволя? Знов. Часто-ж пайматі...

Тетеров. Краше пити горілку, ніж етані людську... Тим паче, що крив сучасних людий рідка, поганя, без силку. Здорові етанішні крив залишили ся трохи — все висосали.

(Укасує Пола а Степаніді, Степаніді мей жини, Пола гарячу а жини).

Нід (відсидувати до Пола). Здорові! Готова пайматі?

Пола (відсидувати). Не зараз-же, при пайматі...

(Далі буде).

ПОДЯКА.

Не в снаї кожному особисто подякувати за сердечне співчуття, оказане нам так численно з нагоди смерті нашого дорогого мужа, батька, брата, сина, швагра і зятя, пана

ІВАНА ТИМІНЬСКОГО,

ц. к. совітника фінансової дирекції,

дозволимо собі сею дорогою висказати нашу найсердечнішу подяку всім тим, що виразили своїм заспокоююче співчуття через кон-
доленцію або участь в похоронах.

Особливо дякуємо зі всею скремністю пресвященному о. Архидиякону і Митрополиті д-рону Володимирону Ренті за
лично висказане співчуття, впр. о. совітнику А. Магастирському і прочим впр. отцям духовним за провід в похоронах і трогачі
проповіді в церкві катедральній і над гробом, як також рускій молодіжці, що під проводом п. Ярмолевича і Томоруга прекрасним
співом звеличала пам'ять дорогого покійника.

Не менше сердечно дякуємо Ви. п. надворному совітнику Шеллеви і всім Ви. панам урядникам фінансової дирекції,
Впр. конс. совітникам архим. Каліпескузови і Гайцесому, п. послам Пігузикови, послам Оячухови і Во-
чинському, бароні Гормузакі, надсуд. п. Ясеняцкому, сов. Орбасови, прил. Костецкому, інсп. Ом. По-
повичови, директорам п. Козакони, проф. унів. о. Єремійчукони, проф. Кліжови і Кобилянському і всім
прочим панам і панам за численну їх присутність на похоронах.

Чернівці, дня 11. грудня 1902.

Глибоко засмучена родина.

В товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“

прибуло в місяці надзвістї с. р. 12,935 лажних поліс на суму 13,371.854 кор. обез-
печеної вартості з премією 122,649 кор. 26 сот.

Разом від 1. січня до кінця надзвістї с. р. видано 112,908 лажних поліс на суму
112,641.950 кор. з премією 1,033,710 кор. 34 сот., попереднього року в тім самім
часі було 100,149 лажних поліс, на суму 99,801.032 кор., з премією 902,083 кор.
54 сот. то в сего року о 12,759 поліс і 121,626 кор. 80 сот. премій більше.

Шкідл. надзвістї с. р. перебуло 136 разом від початку року по конець. падо. було 954
шкідл. з котрих 941 вже виплачено, 1 шкідл. входить ся в ліквідації, а виплату
12 відшкодовано (в сумі 5,906 кор. 64 сот.) на разі з причини правних підстав.

Сума всіх тих шкідл. разом з коштами ліквідації вносить браго 523,083 кор.
84 сот. а з чого по потручєню части реаліскованої лише ся на власний рахунок
299,565 кор. 86 сот.

При відшкодуванні поліс по конець надзвістї с. р. зарезервовано чинам титулом 8%, зар-
рету 66,757 кор. 79 сот.

Фонд резервовий з кінцем надзвістї с. р. вносить 461,795 кор. 75 сот

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові
стотарівшени зареєстр. з обмеж. порукою за місяць надзвістї 1902.

I. Стан довжний: Кор. сот.

1. Удїл членів:	92,949-05
2. Фонд резервовий	11,047-12
3. Спеціальна резерва страт	1,111-59
4. Вкладні щадничі:	
а) Стан на початку надз. 1,070,282-23 с.	
б) вкляков. надз. 108 стор. 39,946-73 „	
разом 1,100,228-96 с.	
в) винило в надз. 54 стор. 26,112-05 „	

Позістатє з кінцем надзвістї 10,74,116-91

5. Сальдо пров. (обраних)	58,342-91
6. Невіднята дивіденда за рік 1897, 1898	
1899, 1900, і 1901	4432-85
7. Кошта спору	703-92
8. з рахунку різних сторін	450-83
9. Кредит бан. в банку кр.	141,000—
10. Р. знесу за рік 1901	1144-43
Сума	13,85,299-61

Членів прибуло 29 в 29 удїлах, убуло 9 остає з кінцем надзвістї 1902, всіх чле-
нів 2361 з 2456 декларованими удїлами в сумі 122 800 к.
Стова процентова від вкладок 4% від позичок удїлованих з провіансом на кошта
адміністрації 6% пров.

II. Стан чинний: Кор. сот.

1. Позички удїлові на сирити і векселі:	
а) стан на початку надзвістї	1,298,148-75 с.
б) удїл. в надзвістї	23,920— „
разом 1,262,008-75 с.	
в) сплачено в надз.	35,069-45 „

Стан з кінцем надзвістї 1,226,999-30

2. Готівка в касі в день	
30 надзвістї 1902	10,873-77
3. Цінні папери фонду резер.	11439—
4. „ „ „ „ „ „ „ „	72609-15
5. В шадничій почтовій (оборот чеконий)	2992-54
6. В інших товариствах і банках	46,013-19
7. Рахунок біжучий з Тов. ва. об. „Дністер“	3000—
8. На рахунок різних сторін	12—
9. Сальдо коштів адміністрації	11360-66
Сума	1,385,299-61

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята під 9 до 11 години рано.



Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під заголовком Володислава Сенерського

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купувати лиш у мене

найліпшу сальонову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігде не мож дістати. — Обі єї сорти
суть неексплодууючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достатньо лиш раз пересвідчити ся о якості мого до-
брого товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідання упрощає

Мориц Вельт.



Марка охоронна: котвиця

LINIMENT. CAPS. COEUR.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лік на**
втиранє по ціні 80 сот. 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у
всіх аптеках.

Просто жадати собі загально улюблений лік не лишє в
оригінальних флашках з нашим отримним лиском „котвиця“ з
антики Ріхтера і для осторожності приймати лишє флашки
тим охоронним знаком яко правдиві.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Св. Савати ч. 5.



Найновіші Schulversämnisse
получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровица ч. 4.

За редакцію відповідає **Володислав Сенерський.**

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділях,
з тижденьним додатком
„РУСКА РАДА“.
Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на поперед-
нє застереження. — Рекламні нече-
катані візани від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„нів року 10 „ — „
„чверть року 6 „ — „
„місяць 1 „ 70 „
Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і наклепність на інсертати
платні в Чернівцях.

Парляментарна ситуація.

В чеських краях дискутують го-
рячо над проектом письменної від-
повіді на пропозиції німецького
електорат. Кілька дотичних внесень
поручено підкомітетови, який має
в протязі 24 годин скласти до-
кладне справозданє. Ввєра мало
відбути ся нове засіданє з тим,
щоби покінчити вже наради. Тим-
часом, як довідуюсь ся з достовір-
них жерел, нарада над німецьким е-
лекторатом не доведена до кінця,
що рішуча відповідь в бову Чехів
має бути оголошена в середу 17.
б. м. Деякі приватні телеграми го-
ворять, що прайма, що наради Мо-
лодохехів уже покінчені, і що вже
їх ухвалили писати до Відня —
але поки що ся вість потребує
докладнішого провірення.

Часовий заговорили про зам-
кненє державної ради. Але чеська
Politik перепить тія вісті та го-
лосить, що парламент зовсім про-
сто відрочать. Між відроченєм па-
рляменту а скликанєм его на ново
на останні дні січня, Кербер пра-
вити буде § 14, і надасть імєнно
бюджетову провізорію, а описи
предложити її парламентови до ра-
тифікації.

Коли по рішучих свідках збе-
ре ся парламент, се заложати буде
від тої обетавини, до якої стадії
дійдуть угоди наради між Чеха-
ми а Німцями. Сама сврана скін-
чить ся уже свими днями а імєнно
тоді, як буде оголошена відповідь

Чехів на німецький електорат. І скін-
чить ся вона тоді, коли і в якій
формі скликані будуть угоди чє-
ско-німецькі конференції.

Хліборобський страйк в державній раді.

Проживає посол Данишевський.

Делі.

Шляхоцкі брехні.

Навздо, ви чули, що говорив посол
Гісенов. Докладає, що власноруч зомі-
в Галичині скілав, тратить річно на
кождім морю по 50 зр. П. Гісенов по-
сїдав та 2 до 3 тисячі зорґів, отже,
докладає до своєї власности річно 80.000
зр. Отже після власного обчислення тра-
тити 90.000 зр. і мизно того а тини по-
дливим добродієм, що рік-річно доплатає
близько 100.000 зр. і тини ся еще, що
хлони не роблять і причити під небеса,
коли хлони випають ся працювати у
ного. Се є, не хочу сказати: жовна по-
німа, але зовсім ему власноруч, проведена
самішність. Старий наш ротмістр не дуже
то сильний в рахунках і ті справи в
дійсности певно виглядають зовсім иначе,
а не так, як там тут оповідає. Відчиту-
вав також звіти великої власноручної
жисти, що розповідали про убийства і
підпадення, а в пажу з приємністю з
урядової реляції п. Кербера, що візго
по стороні власноручної зовсім ані не
пожиє смерті ані навіть жалитва. Однак
се не порочназдає шановному послоні
визриувати пажу страшнина листами,
після яких обороний Русини, що їх бо-
ронили перед Татарями і Турками, цілу
ніч переводили назовнішних і дрозали
на цім тілі, молили ся в своїй дхорат,
щоби добродієтва, які они свідчать

Русинам під стілько літ, не звернули ся
проти них самих. Не а сказав, не буду
доторкає тих річий ближше, не рішав ж і
брошура Будинівського, в якій він оповідає
преріжні річи про бойкот. Одно лише
скажу, що т. за. страйкбретер а цині-
зованім світі не уявляє ся за чоловіка
чести, а є предметом нагорди, як той,
що дозить сохдєраїстї своєї власи.
Нїде в світі навіть у найбільше цині-
зованім народі, не шанують зрадчи-
ків, що дозять страйк; протинно нази-
вають їх „чорними“ у Франції, жовтими
в Англії, словом в цім світі на-
дають їм згрішній прїзвища. Чи ж є
даним, що подібні зрадчизні страйку, не
страйкує у Русинів власноручний зачан-
ности, подібна, як в инших краях?

П. Мейсє каже: „Тенер, коли хлони
торизать поход, тенер треба, аби при-
йняти емісарі і зарадкає“. Однак нїтї
хвалї перед тим жалувал ся, що пажитї
прійшли ті люди. Отже раз їх не хоче,
а другий раз вить собі а них, що їх
не хоче, а другий раз вить собі а них,
що їх нема. Однак мизно успіхнїти на-
поса: як лише понасе ся потрібним,
прійдемо до нїтї тих хлонищих добро-
дїя, що назять самим собі падило і не
сознають ся власноруч устану визнавати
себе та величати. Красне було би, коли
би новотат тут русий хлон і сказав:
„Так є, Гісенов, Длушинський і нї ті
назове є моїми добродіями“. Однак як
се пажитї, коли ті пажитї самі буть
се в груди і говорять: „Ма є добродіями
русских хлонів, тини, що они нам не
признають сего!“ (Славно!).

Відправа денунциантв.

Пажов, не буду — як а сказав —
показувати а тини обома пажами, однак
не могу не доторкнути випадік пос. д-ра
Гісєніського і зазначу а тора, що се
самозвалба особина а его устатк нїде
се нєсимпатичною і самішною. Говорив
він сам про себе, що є чоловіком науки.
Пажов, се великий титул, гідний пова-

жання нїд, але позволю собі запитати
се: ані-ж се наука? Питав ся Вас,
пажов, чи він пажови ся при сїй де-
бати, як чоловік науки? (Сміх). Чи се
не є радше східно-галицька наука (сміх),
яка в науковім світі, на жаль, не має
курсу і не є анісною.

Вченість Гісєніського.

Мизно також спитати п. д-ра Гісєні-
ського, чи правда се, що оповідає
мені передчєра его два учення? Сї
пажов прийшли до мене передчєра і
показали мені один уступ а університет-
оних випадів п. д-ра Гісєніського, ані
заучить (читає): „Про програму соція-
лістів не буду говорити і в прозуміях
принци. Скажу лише стільки, що візго
соціалізму був Маркс, який поручав
крадіж і підпадення“ (сміхайте!). „Мо-
жете уявити собі, пажов, якого пошти
набрали сї учення п. д-ра Гісєніського
про соціалізм і его творца Карла
Маркса. Цілим примо, — убийство і
підпад, крадіж і жарочий вїзго. А
мизм приходять тини паж сюда, при-
бирає позу хвалї а говорять: „Я чо-
ловік науки“. Збавиував ся він легко,
говорить чємь, тим бизнєстанним роз-
правлюванєм про свою науку, що даним
доказу, що є він дійсно тиний дуже
вчений.

Запишу нам пр. п. д-р. Гісєніський
мале ефалішанство, імєнно твордїя, що
ми інтувалі пажитї рішучі робітничі
лише а поодиноких громадах, вибираючи
ті, де они були найменші. Запрошую
п. д-ра Гісєніського, щоби в стеногра-
фічнім протоколі прочитав дотичний
уступ мої бездїа, а пажде там, що а ка-
зав: „а цім страйковім оруд“. Се є
— а а черпан зашиє з одного жерела —
стенографічній край, похуздєвє і пажично По-
діє. Рівно-ж а пажити дати винагород-
жєка пажубий, для стенографічній краю
диз пошти, для похуздєвєного Подієа для по-
шти і для пажичного Подієа тин сизмо
для пошти, отже по паж поодинокі гро-

Максим Горький.

(19)

МІЩАНИ.

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклала Маруся Полтавца.

(Далі).

Нїа. От важність! Чого боятись?

Безсеміонов. Кому?

Нїа. Мені... та ось їй...

Куліна Івановна. Не розумію...

Тетєров (успіхаючи ся). А я — розумію (маше собі
п'єрїм а їй).

Безсеміонов. В чім річ? Ти чого, Палажко?

Поля (змишляючи ся, тихо). Нічого...

Нїа (сїдаючи за стіл). Секрет... тайна!...

Безсеміонов. А коли тайна — говоріть де-небудь у
кутку, а не прилюдно. Се вже, в тобї скажу, глу-
зування инєсь... хоч тїнай а хати! Інєсь морганні,
недомовки, змєви... а ти сиди, як дурень, та бачи-
най очима... Я тебе, Нїає, питаю, хто а тобї?

Куліна Івановна. Що вже ти, Нїає, справді...

Нїа (своїмїю). Ви мені перїдний батько... Але сер-
дити ся і заводити ся не слід... Нічого незвичай-
ного не сталося...

Поля (успіхаючи з дєв'лянко, ма який гілми що сїла).
Нїа Василєвич зробив... сказав мені... учєра у во-
чорї... свитав...

Безсеміонов. Що свитав? Ну?

Нїа (своїмїю). Ви не ликайте її... Я свитаю її, чи хочє
вона вийти за мене заміж... (Вас, одиноким дивить ся

на мизно а на Полю, держачи в руці лозку. Кул.
Іа. таж змєрла на місці. Тетєров дивить ся про-
сто себе, вказує жорстоко очима. Гупа його, що
лежить на жем'їах, тремить. Поля мизно схлипає
голосу).

Нїа (далі). А вона сказала мені, що відповість мені
сьогодні... ну от і все...

Тетєров (жахаючи рукою). І дуже... престо — і білим
мичого...

Безсеміонов. Т-т-а-як... дїєно дуже просто! (примро).
І модно... по новому! В тїм, що вже тут!

Куліна Івановна. Нехрист ти, нехрист! Зайди-годова!
Може а нами-б уперед побавити було треба?...

Нїа (в досадою). От тини мене за яни!

Безсеміонов. Залиши, стара! не наше се діло. Іди
та мовчи. І а мовчати-му.

Тетєров (хміляючи). А я балакати-му... а в тїм і а
буду пошн що мовчати.

Безсеміонов. Так... краще утїм мовчати... Але все
таж, Нїає... ти не щєдро дєкуєш за мою хлїб-
сїль... потайно живеш...

Нїа. За хлїб-сїль нашу а пажити працює і далі пла-
тити-му, а пошн нашія вертатись не могу. Ви ось
хотїли женити мене а дурною Сидоровою тому лиз,
що в вої десять тисяч нїає. На віщо вона мені
здала ся? А Полю а люблю. Давно люблю і нї
від кого сього не ховаю. Залиж а живи отворто і
залижї тин жити-му. Нічого мені закиди робити.
Обрадувати ся на мене нема за що.

Безсеміонов. Так, так! дуже гарно... Ну що-ж? Же-
нїти ся. Ми вам на станемо на порешкодї. Тин-
ко-ж як ви жити мєте? Коли не секрет — скажіть.

Нїа. Робити будем. Я перенєшу ся а дєво... А вона...
а нїє теж діло буде. Ви, як і перше, одержувати
мєте від мене 30 кривовизів на місяць.

Безсеміонов. Побачимо. Обиравши не важка річ...

Нїа. Вексель візьміть а мене.

Тетєров. Мїщанине! Візьми а нього вексель! Візьми!

Безсеміонов. Вас у сє сирєку не просєть вєтрявати.

Куліна Івановна. Теж... порадити який!

Тетєров. Нї, ти візьми! Не візьмєш-же — суматїне
веротє, не посмієш... Нїає, дай йому відписку!
Обов'язуюсь, мовляв, що місяць...

Безсеміонов. Я мизно а відписку ванти... Є за що,
а так гадаю. З дєсяти літ годував, поїв, обував,
а'одитав... до 27-ї... т-так...

Нїа. Чи не вранє-б нам послї рахувати ся, не вранє?

Безсеміонов. Можна а послї (марш обурюючись). Ну
тїлїм пажитї, Нїає, відтєпер ти мені... і з тобї
— вранє! Образи сїм а не прощу. Знай!

Нїа. Та яка образа? У чім образа? Адже-ж ни не
могли свідіпати ся, що а з ними ожєнюсь?

Безсеміонов (кричить неслухаючи). Памітай! Знуща-
тїсь над тин, хто тебе поїв, годував... без до-
зволу... без поради... потай... Ти! алека! чого по-
куралєсь? Гя? Мовчиш? А звєш, що а мизно
тебе...

Нїа (успіхаючи з дєв'лянко). Нічого ви не можете. Годї
кричати. В сємому домі а теж — господар. Я до-
сєть літ робив і заробленє віддавав вам. Тут,
оцидєм (тупає ногою і широкою рукою руки обо-
дїть докола себе) пажити а чинило. Господар тої
— хто правко... (піджає Нїаюой промочє Полю
устатк а відходить. В дєрзкєх аустричєх Петра і Те-
тєву. Петро заперуєнши до мизно, ховаєть ся. Те-
тєва стоїть а дєрзкєх, держачи ся за одїрєк).

Безсеміонов (примомашєний, ширїєдєть ся на Нїає).
Я-а-к? Господар? Ти?

Куліна Івановна. Ходї, тату! Ходї... будь ласка

мади, але в зладні статистику для шести повітів. Кождий повіт обчислює порочно 80—100 громад, що становить разом 500—600 громад. Але у п. проф. д-ра Гамбінського називає ся се „зілля проповідних громад“. Я навіть тут дахи 20 і 25 кр., викрив також переселенні платні, після яких переселення „заплата“ в році за 18-годинний робочий день виноситься: для мушени 30 кр., для жінок 18 кр., для підросків 14 кр. — все то в стенограмі краю, на північній і південній Подолі.

Описав свій демократ планав кривими словами над нуждою і станом страшного задоволення більшої поспішності.

Що говорять цифри!

Всім за ним належу вам, панове, дві цифри що-до задоволення нашої і великої поспішності в Галичині, Черняхів та з офіційних жорел, іменом з додатком до протоколу стенографічного палати в р. 1893. ч. 710. і 111. В цих урядових відомостях є подані дані задоволення великої земської поспішності за р. 1868. і за р. 1892. Застіть те саме і що-до малої поспішності. Отже послухайте, панове! В р. 1868. виносили довги великої власності земської 112¹/₂ мільона, а в р. 1892. 179¹/₂ мільона, отже зросли о 62 проц. Довги малої поспішності виносили в р. 1868. 15¹/₂ мільона а в 1892. р. 75¹/₂ мільона (слухайте! слухайте!), отже зросли о 400 процент (слухайте! слухайте!). Але чоловік науки не бачить статистичних даних, доступних всякому і каже: На мав часу на студіюване сего. Але ж прецінь професор університету мав більше часу до студії, чим я.

(Далі буде).

Політичні вісті.

З парламентарних комісій. Після Neue fr. Presse чеський комуніст, котрий містить відповідь на німецькі пропозиції, підносить перед усім чеський внутрішній закон в урядованю і розглядає потрібну програму урядованню зикової справи в Чехії і на Моравії. Комуніст містить дальше критику німецьких пропозицій і підносить, які

точки тих пропозицій могли би Чехи прийняти. — Др. Кербер був вчора передполуднем на аудієнції у цесаря, котрому адал справу о засіданню ради міністрів, яка відбула ся в суботу. Після постанови тої конференції буде рада державна відпочина, а четвер сего також а коло 29. с. м. зберуть ся сойми галицький і чеський на кількохденну сесію. — Також Сель був у цесаря на аудієнції і здалав справу про політичну ситуацію на Угорщині. Відтак відбула ся у цесаря спільна конференція обох президентів міністрів про австро-угорську угоду і торговельні договори. Сель і др. Кербер вказували на жадані парламенту що-до японіження договорів з Сербією і Італією. В тій справі гр. Голуховський мав перед кількома днями заявити, що ще нема остаточного рішення. — На засіданню цукрової комісії піднесено, що супроти поступованя Німеччини і Франції також у нас мусить прийти до відповідного зняття податку від цукру. Що-до парламентарного ухвалення цукрового закону вказано бажане, аби закон без дискусії відіслав до комісії. Порішено також розв'язати в сій справі бажання клубів. — Промислова комісія закінчила загальну дискусію над проектом закону проти пияцтва а спеціальну дискусію порішила відложити до часу, аж прийде опінія торговельних палат. Референт Стоян зазначив, що бажання промисловців будуть узгоджені в спеціальній дискусії.

Фуція Русиків. З Відня доноситься, що між рускими послами ведуть ся живі наради в справі позачини обох руских клубів і державній раді в одні клуб. Народи в тій цілі ведуть ся вже від кількох днів.

Строгий вироки. В великій страйковій процесі проти 232 се-

лян в Тернополі, про який позначили часовий обсяг справозна, запис слідуючий вирок: 3 232 обжалованих узнано аж 190 винними злочину публічного насильства і засуджено на кару тяжкої в'язниці від 1 до 5 місяців. 3 прочих обжалованих узнано 5 винними, а то: одного за § 3 козак, решту за провину збоговиска і засуджено на 10 днів до 3 тижнів арешту. Винни одного обжалованого відступлено до повітового суду до дальшого кримінального поступування за значиме переступство а прочих 35 жінок і дітей ухвалено від всякої вини і кара. Той строгий вирок оголошено доперва в суботу о год. пів до 5. по пол. Відсеїх повисених засудів оголошені пп. оборонці жалобу неажалости.

Зломане конституцій. На оподішнім засіданню німецького парламенту ухвалено перейти до порядку денного над всіма поправками до цукрової тарифу і прийнято внесок Герберга, то є єв. блоку тарифу 186 голосами проти 136.

Анархістичний змах проти Любета. Echo de Paris доноситься, що передвчора неостережливо узвизнено чеського анархіста, котрий признав ся, що належить до тайного товариства, котрого ціллю є вимордованне всіх європейських монархів та, що власне на него пав жереб, щоби він замордував французького президента, Любета. В часі подорожі з Праги до Парижа змінив однако свій намір та написав брошуру проти мордовання монархів і передав її французьким властям. Узвизнений називає ся Студма і каже, що знав ся з Рубіном. Часовий додає, що не є виключеною можливістю, що має ся до діла з божественним.

Македонія. Mouvement Macedonien говорить, що хотя піддержуване повстання в Македонії позлуче-

не зимою з більшими труднощами тим не менше, найштовпшій подступні приюти в горах, повстанці можуть продовжати партизанську війну і несподіваними нападами держати в страху розсіяні в тріх віллітах турецькі війська і наносити їм значні шкоди. Серед великих морозів, які сего року панують в Македонії, Туркв і не суть в спроможні гнати за повстанцями; вони можуть тільки тероризувати спокійне населення. Винни, коли повстане нині зістане аданіє, оно завтра піднімуть ся з більшою інтензивністю і ліпшою організацією. Непадча одного або більше повстань ніким чином не обезсилить Македонії і ті повстання ніколи будуть набухати, поки істнувати не аномальний порядок справ в Македонії і поки Європа остане ся рівнодушним свідком гнету християн в Македонії через Турків.

Венеція. З Південної Америки доноситься, що німецькі і англійські кораблі приступили до пошаної акції проти Венеції. Англія, Німеччина і Сполучені Держави домагаються ся від венеційського уряду підшкодованя страт, які в часі революції потерпіли громадяни цих держав. Крім того ті держави мають старі претенсії до Венеції. Німеччина домагає ся асфальту, Англія копань, а Сполучені Держави пристаней. Президент Венеції, Кастро, не хотів платити підшкодовань, зазначив, що чужоземці, котрі домагаються ся підшкодованя, підірвали революціоністів, отже підшкодоване їм не належить ся. Коли держави загрозили пресією, Кастро обіцяв звернути шкоти, але після своєї опінії і під усвідом, що ему ніхто не буде грозити. Держави не мали ніякої поруки, що хоч ся обіцянка буде виконаною, приступили до енергічної акції. Кастро не хо-

лоді! (сварачи ся кулаком на Ніла). Ну, Ніле! Ну вже... почкай (з сльозами) почкай лиш... будеш бачити!

Ніла (з критичком). Тая, господар той — хто працює... Пам'ятай се!

Куліна Івановна (гине за собою чоловіка). Ходімо, старий! Ходімо... Бог з нами! Не кажи, не кричи! хто нас почує?

Безсемейнон (відпочиває з усмішкою). Ну гаразд... дивай ся господарю! Побачимо — хто господар! Побачимо! (Відходить до себе. Ніла стелюватий любить по постою. Десь на вулиці бачено зраз котринки).

Ніла. От забарив кашу! І чорт мене напоїв ситати. Дурень з мене. Просто ніяк не можу нічого-сильно штати... все минохить виходить на верх! Ах ти!...

Тетерев. Нічого. Сцена дуже цікава. Я слухав і дивив ся на неї з задоволенням. Добре! дуже добре! Не хвилюй ся, брате, ти маєш шест... Ти можеш грати героїчні ролі. Сими часами герої потрібні... повір мені! В наш час людей повинно ся ділити на героїв, се-б то дурних, і нічелених, се-б то людей розумних.

Ніла. Ізача чого амуєш а Полю порожити таку... гадоту? Замисла ся... Ні, вона не дивина! Образилась певне... теу! (Тетяна, що стоїла в дверях, приймає Полі робить рух. Зупинившись матеріально змислює).

Тетерев. Люди дуже вигідно ділити на дурних і розумних. Погані — сала. Вони живуть розумом піврочним, вони вірять лиш у правду свою... не свої сили, не отці, захоплені у моїх грудях, а в силу хитрощів... хитрощі — розум піврочний.

Ніла (не слухаючи). Тетерев прийдесть ся приєднати долюб... Ну я присоримо... Правда, вона що не піднімає мені. Але я знаю що вона каже, мила моя дівчина... Як невиважу а сього чоловіка... сей дім... все се життя... гине життя. Тут усі... нікі вигоди. Ніхто не почував, що вони життя відчували, що звали його на дрібницю... що роблять собі з нього темницю, каторгу, пеняса... Якими мудрощами доходить до того, не розумію. Але

невиважу людей, що вують життя. (Тетяна робить прох опірд. Сидить ся. Далі мовчливо від до сирій і сидіє на неї а мислю. Сидить, мислює і ще мислює, як працює).

Тетерев. Життя прикрашають дурні. Дурні не багаті. Вони шукають чогось талого, чого не їм треба, не їм самим... Вони люблять відумувати проєкти загального щастя й інших того рода вісентінізм. Хотять знати почин і край усього, що істнує. Взагалі — роблять дурниці...

Ніла (владом). Так, дурний. На се я митен... ну вона творить за мене... Вона теж любить життя... такою уважною, тихою любовю... Значи, ми з нею чудово жити-мо. Ми обоє альміни... і коли заблажимо чого, того дібемо ся. Так. Ми з нею дібемося... Вона якесь... менов немоватно (сміється ся). Ми з нею чудово жити-мо...

Тетерев. Дурень може кіле життя думати, що шило прозоро, а потім просто робить зі шила пляшку... (Двоє зраз матеріально, вже бланче, майже від вісеном).

Ніла. Ну ти все про плішки!

Тетерев. Ні, я про дурнів. Дурень питає себе — де воно воно, коли не бухну пошумом, куди він діє ся, як вже шигає. А потім сидить коло вогню й йому тепло...

Ніла (владом). Та-ак... тензо...

Тетерев. А справді — вони оба дурні. Але один дурний гарно, героїчно, другий туго, по жобрачому туго. І оба вони, хоч і різними шляхами, приходять до того-ж самого місця — до могил. Тільки до могил, друже мій (зачекає ся. Тетяна мислює чоловіку).

Ніла (до Тетерева). Ти чого?

Тетерев. Смію ся... Дурні, що лишили ся живими, дивлять ся на умерлого товариша й питають себе — де він? А погані просто забирають у спадщину маєток побічника і ведуть далі життя тензо, життя ситне, життя вигідне... (решче ся).

Ніла. Одиж, ти здорово унів ся. Пішов би до себе, Га?

Тетерев. Поважи — куди?

Ніла. Ну, не дурій. Хочеш, відведу?

Тетерев. Мене, бра не відведи, а не родив ні обпитуванням, ні поприждинням. Я сам собі. Я матеріально доказ переступу. Життя зірвано. Воно погане життя... Не по вроду порядки людей зроблене життя, кажу я. Мислим звужали, скоротили його, зтискали... і от в матеріальний доказ того, що чоловікові, піде, шчин, і ні для того жити...

Ніла. Та ну ади бо, ади!

Тетерев. Лиши мене а сповою. Ти думаєш, я мажу впасти? Я вже знав, чудає ти. Давно-о. Я, в тім, думав був устати, але прийшов прох мене ти і, не помітивши, невмиєсно, знов шкну мене! Нічого, ади собі. Ади, я не сварюся... Ти здоровий і партий їти, куди хочеш, так, як хочеш. Я, що знав, супроводжу тебе поганом шляхом — ади!

Ніла. Що ти пореш? Цікає щось, але не зрозуміла.

Тетерев. І не розумій! Не треба! Де-лі речі краще не розуміти, бо розуміти їх безкоштовно. Іди, ади!

Ніла. Ну гаразд, я піду собі (відходить до сирій, не помічаючи Тетяну, що застала ся в кутку).

Тетерев (зачекаючи ся за мав у сід). Бажаю щастя, рабінчике! Ти, непомітно для себе самого, віднамою остаточно надію і... чорт з нею (іде до сирій, де лиши пляшку, і зачікає а мислю шчинати шстат Тетяну). Се-о хто, власне казучи?...

Тетяна (гине). Я... (зупинившись матеріально змислює).

Тетерев. Ва?.. Ми... а я думав, мені здавалося...

Тетяна. Ні, я...

Тетерев. Розумію. Але чому на? Чому на тут?

(Далі буде).

ти зразу пристати на претенсії Німеччини та Англії, а то надійшло з боку зі сторони Сполучених Держав, котрі до тепер при держували доктрина Монро: „Америка для Америки“. Тимчасом Сполучені Держави спростували ті претенсії, а то відані тому, що дістали дозвіл від Англії і Німеччини, щоб анексувати острів Кубу, де панує крайнє недоволення і леда хвилі приїде до революції. За дозвілу анексії Куби, Сполучені Держави позвляють Європеїцям гандлувати в Венесуелі так, як гандлували в Хінах. І так 4 англійські каноніри і 10 німецьких прибули до пристани Венесуелі, забрали венесуельські кораблі в імені німецького і англійського короля та три з них затопили. Відтак німецькі і англійські матрози висіли на сушу і підвезли своїх консулів на кораблі. До пристани виландували поспішні кораблі чужих держав і влаштовували на берег жовітрів. В Каракасі товпа народу бомбардувала камінням доми німецького і англійського консула. Товпа кричала: „Смерть Німцям!“ Богато значних чужоземців арештовано і задержано їх яко закладників. До портового міста прибув венесуельський міністер війни з двома тисячами війська. Так стоїть хвилення справа Венесуелі. Телеграми, що доносять про розбій в Венесуелі, привносять ністку, що в Вашингтоні відбула ся під проводом державного секретаря Гаа кабинетна рада в справі полюбного поздання венесуельської справи. Однак мабуть буде се дуже тяжко, а то і за того, що претенсії до Венесуелі мають не тільки Англії і Німеччина, але ще і інші держави, як Франція, Італія і Сполучені Держави, котрі рішучо не згодяться на таке поладання справи, яке виможуть на Венесуелі обі ті держави.

КОВУККУ.

У о. Сидора Воробкевича впадо ся собі нещодаї депутатів руских товариств, щоб поздоровити визначного патріота з нагоди его відзначення орденом Франц-Йосифа. Депутати склали ся з послів Пігуляка і др. Стодичого, надрадника Ясеницького, ісп. Поповича, секретаря суду Коралевича, проф. Казина, Семана і др. Маловча та представителів акад. теп. „Ст“, голова Стівача і акад. Яворського. В них депутати промовили послов Пігуляка такими словами:

„Високодостойний отче професор і архимандриту!“

Представителі всіх руских товариств прихотять нині до Вас, щоб ви виразили свою утіху з нагоди відзначення Йосифа, та дозволити Вам свої найщиріші і найтепліші бажання.

Дорогий наш руский соловію!

Нашими устами і серцями вітали вас нині до Тебе всі буковинські Русь. Та се злих відгомін тих чародійливих звуків, якими Ти будиш людський прибутий і замірний Свій парід до нового життя — немов та дрібна іташнина, що своїм сонячним щебетанням оживляє і будить дрімучий, темний світ.

Вісвідать, що нині перший соловій сів на голів рожевий кущ і виландув на колючих вітках в чародійну пісню свою душу, то колюча тернина покрила ся палючим, живим рожевим цвітком.

Глянь дорогий руский соловію, глянь на підрастаюче мале руско покоління! Се гарний руский павіт, що танеє силою Твого слова та чародійної Твоїї пісні розвиваєть і жаріє чим дець гарніше, чим дець прасше.

Дорогий шалхотний робітнику народний!

Ти один з тих найперших, один із тих нечислених першорядних працівників на буковинській Русь, що силою Своїх гирчачої любові до свого рідного, силою своєрідної пісні, на давнікості Свою рідному народові.

Твої слова і Твоя пісня — сонячні, як твоя Душа — вони не оставили голосом запіючого в пустині. Протиняю, они причинили ся до того, що „з тихой негали дух руский ся збудив і мов ті моря фалі по краю ся розлив“.

Дорогий наш громадянин і працівнику! Успіхом Твого життя можна бути задоволені; бо ж парід Твій гордить ся Тобом і благословить Тебе за твою щирю народну працю.

Жай же нам, шалхотний наш робітнику і співачу, що на зночі а многі дні! Кріпкі а і загравай ся тою любов'ю і тою темнотою, німою Ти огорган і поустинно загравай буковинську Русь до нового життя, а котрі нині заграють ся до Тебе відгомін з 300.000 руских серця, щоб тепер заграли і озарили Тебе тою самою любов'ю і темнотою і тим же світлом, якими Ти загравав і просвітлював Твою рідному народові на его темній дорозі до країни будучості!

Жай же нам на вітку, а собі на славу ще многі а многі дні!

Промова, вимовлена з відкритістю і темнотою, яка випадає безліч після Пігуляка, тронула всіх до живого, а Сектор буковинських руских діячів, наш Данило Млака, зворушений до глибоких своїх чутливих серця, адовав тільки сказати: „Спасибі за Ваші золоті слова! Ви огрів мою душу, ох, щоб могли освітити й мов темні око!“ Припавши радістю кожного в присутних, о. Сидр провів яраз із своєю подружкою, що вірно поділяє его тяжку долю, і зі своєю дочкою, н. Симонію-Поліною пішла хвиля в сердешний розмови очиничили рад і в прихоту близьких его сорочу братів, що поспрачали его відтак щирим бажанням, щоб Всемиручий потішав що его в тяжкій подвій-недузі...

Афера др. Луку. Zeit доносить, що прокуратор в Чернівцях відступив акта в справі др. Луку злітаскій над прокуратори, а ся посади відіслала їх на задовне міністерству справедливості. Таким чином дає ся, що леєра др. Луку є вже підковито поладженя.

Свято Николаївське розічне ся в „Народнім Домі“ в четвер (завтра) точно о 6-й годі веч., о чім комітет ще раз всіх повідомив. Дарунок проєкт ся докладно адресовати і служашому „Рускої Бесіди“ а відомо другому віддавати. Брієлі і вер., вступ на сажу 20 с. — За комітет: Гандли, Бурачницький, Гайкевич.

Науку читати для аналізів почали помічати „Гайдамаки“. Судачи по першій заціці можна схизно сказати, що автор знаменито повин нехолодію дорослого чоловіка і по містечку пивав ся зі своєї трудної наді. Лекції перші відзначав ся легкостю метода і зацікавленням до предмету. Іменно акад. саж і спитеза, та переміна звуків дуже зручно і поупульно представили і се власне становить додатну сторону цілого цікавого викладу. З той причини падає собі за той виклад до перестудіюванн і для наших народних учителів. Завсего те, що в многах громадах буковинських відзнач ся наповне учитель тяжко, але багатородної праці — науки аналізів. Ті акад. виклади можуть їм принести много користі в їх акад. Навіть для школи, для науки шкільних дітей, може бути дуже цисним приміреним тах нових способів методик, хотів не в низости і не зовсім акуртно, але в своїй правді гаді. В кождім разі можна гораче поручити акад. учительству і всім акад. акад. ся справу просвітницьких лектур тах викладів. Суть они того рода, що не треба надіти, не треба посідати спеціального образования в тім напрямі, щоб можна в шротім часі навчити когось читати. Навіть соціальні ноталь читанням учнів своїх товаришів писали. А „Гайдамаки“ зовсім не дорого контують. Витодить ще тільки в обемі 2 рази так великим як „Буковини“, а передплата виводить на рік 4 ал., на півріччя 2 ал., а на чвертьріччя 1 ал. — Адреса редакції і адміністрації „Гайдамаки“ Львів, ул. Баторого ч. 24.

Завішаніє. Вже час злати справу касси за минаючий рік 1902 так центральному товариству „Рускої Школи“ як і перед загальним збором, який має відбутись з кінцем сего місяця. А тому, що еще не всі Ва. члени члени викладачів свої виклади, чужі. Види нашої сажі поклалиши післи ухвали з дня 7. с. м. на сій дорозі просити всіх тих Ва. членів, які еще остають ся а респондент з своїми викладами, заставо поспішитись а вирішаннє сєї заважності. Тих Ва. товаришів і товаришів, що сажіко прибули в наш повіт і не записали ся до тепер в члени нашої сажі, заправши відписали Види вступити ласково в члени сажі. Визначи як і яка сажі належить посідати до кассери пана Олександр Барбіра, надучителя в Кабін, почта Драчниць. Тих Ва. ч. товаришів, які би ласкали були приготувати ся до загальних зборів а відкритістю відкрити, просимо над наведеннєм змісту відкрити, адоказати ся до 20. с. м. до Види на адрес голови сажі п. Партефа Данчула, надучителя в Воєні наз Чер. почта Ставків залітні. — Філія тов. „Руска Школа“ в Ставках, 10. грудня 1902.

Партеф Данчул, Олександр Купчинко, голова. касир.

Олександр Барбір, касир.

З Жадовини пишуть нам. На 9. с. м. обдаровано в тугейшій школі 43 біблій але шкільних дітей тількию одомою. На сажі сажі акад. предсідатель шкільної ради місцеві пав діти Олександр Гови проєкт від дарованих 2000 веров для шкільної біблії шкільної молодіжні в місті і пав Іван Гови урадовий комісар а громадської каси 50 вер. і з своєї власної кишень значний даток, так що з'являється на сажі близько 160 веров. — За се добродіє а гуманне діло чувсь ся чинно відкритий зарад шкільний спонуканням в імені обдарованої молодіжні і в своїй імені Ва. членим дітям і громаді висказати на сій дорозі сердечну подяку і сажісбг. — Від шкільного зару: Теоді Козак, надучитель.

Малий фейлетон.

Яким способом можна заохотити молодіж до читання книжок?

Відчит

ІВАНІЯ КАРВУЛИНСЬКОГО.

(Читаний на загальних зборах черновицької сажі товариства „Руска Школа“).

Се питання, „яким способом можна б заохотити молодіж до читання“, акад. ся може а не таке важко, як воно спраді є. Після моєї думки мало би бути се питання одною із найважливіших задач учителів народної школи.

Чому?

Всі засоби науки, що вивеєа дитина зі школи, очинивши 6-й рік, розділяють ся. З першу припадає дитині дець, а в акад. час тах лабував шкільно все те, чого розвєс учила ся. Павово товариші сажі мені се признають, що дучають ся таї виклади, до клонд, очинивши 6-й шкільний рік із добрим успіхом, за яких 5—6 дт так усе забують, що леда а були визнають. Таке саме акад. дитині лучає ся, але навіть люди з високим науковим забують правонис, нову, радують, історію і т. д., акад. по очиненнє своїх студій поклають усе своє читаннє книжок і акад. в сажі або тіх галузі науковій.

Отже не дивини про те, що доводять ся подобати девола злована, що очинивши народну школу, а читає так нотако, акад. ученик першої класи.

І в чім лежить тут вина?

Лежить вона головне в тім, що той очинивши ученик не брав акад. до рук книжки і акад. нічого не читав. Але при сажі точі карт: би очинити дії головні перешкоди, чому власне ті очинивши ученики не беруть ся до читання. Іменно: 1. Не мають що читати, а 2. нема охоти до читання, нема зацікавленнє до книжки. І се власне та велика завада народного учителя, що в шкільній акад. заохотити молодіж до читання.

В нас воно дуже тяжко відати таї штуки а простої причини, що нема по

наших народних школах добрих та для молодіж відкритих книжок. Але а буду говорити так, наче-б по наших школах акад. була благодать, що учитель має під рукою всілякі книжки для шкільної молодіжні. Отже ходить ему лише о те, щоб збудити в дітях охоту до читання тих книжок.

По моїй думці ми би учитель акад. тоді починати а тин заохотуваннєм, кози ученики акад. вже правильно читати. Іменно починати би а 3-ім шкільним році, а коли ті ученики ще акад. слабі, то а четвертім.

І від чого би ему починати?

Я думаю, що найліпше би починати дитини гумористичними байочками; особливо таими, де акад. ступають різні каїрі.

Таких каїрів є безліч. При кождій нагоді може учитель користати ся, а особливо при науці а природознавстві історії, починати від: яка, пота, яки, корова, вовк, лиса, медведь, ворона, воробий, жаба і т. д.

(Далі буде).

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Молода Україна, часопис української молодіжні, ч. 5, за надрукований 1902, по конфіскації наклад другий. Зміст: „Етика і політика“ (Микола Гайкевич). „Ціна поступу“ (П. Ланков). „Про композиції до поезії Шевченка“ (С. Любкевич). „Марія Конавницька“, кілька заміток з нагоди ювілею (Ст. Ч.). Хроніка а нашого життя: Справа т. акад. „сенеційного фонду“; Допис в української гімназії у Львові. Фейлетон: Максим Горький: „Стара Ієгері“ (переклад з російського); Леся Українка: „Гострим полиском хвиля спалахують“; „Гряде пора і озвучний час!“ Бібіографія: Леся Українка: „Відгук“; Siegfried Nacht: „Der Generalstreik und die soziale Revolution“. Перепише редакції. — Як бачимо, часо представляє ся незначайно гарно. Ми прикили перед тим бачити в „Молодій Україні“ по більшій частині уїданє на професорів, та безкритичну критику, а акад. що найбільше пусті шовіністичні фрази. Тепер констатуємо з радістю, що Редакція допустила до співробітництва старших людей і востарала ся о дуже поважний науковий зміст. Можемо бути певні, що акад. Редакція „Молодої України“ буде вести свій місячник і далі акад. вибранім тепер напрямі, то здобуде собі багато більше прихильників і пренумератів не тільки між молодіжкою, але і посеред старшої публіки.

Телеграми „Буковини“.

Карлсбад, 16. грудня. Під проводом Шенерера відбули ся тут збори Всесвітні, що рішили рішай протест проти проєкта чесько-німецької угоди.

Каракас, 16. грудня. Президент Венесуелі Кастро відкинув ультиматум Англії і Німеччини, в виду чого почалась блокада портів міст. Крім того Англії забрали всі венесуельські кораблі.

ПАПРЯ „РУСКОЇ БЕСІДИ“.

поручає

МАЛИЙ КАТЕХИЗИС

Ціна 50 копійки.

Хто купить 50 примірників, той дістане 10% рабату.

Чернівці, ул. Петровіча ч. 2.

Оповіденє.

Котрим розписує ся термін зголошень зглядно підприємства гуртовної продажі соли в Буковині.

На основі розпорядження ц. к. міністерства фінансів з дня 11. падолиста 1902 ч. 71636 край княжества Буковини обияв сим гуртовну продаж соли в краю почавши від 1. січня 1903.

Задля переведення гуртовної сиродажи соли зарядить ся опієля зміни слідуєчих місцевостей:

1) Вино	з кавцією	500 корон	11) Низні Станіці з кавцією	400 корон	21) Висній Віні з кавцією	500 корон
2) Застанна	"	1200 "	12) Вижниця	800 "	22) Селетин	500 "
3) Кіцмань	"	1200 "	13) Усте-Путілін	500 "	23) Сучава	2500 "
4) Садагура	"	800 "	14) Бергомет н. С	500 "	24) Босанчє	500 "
5) Топорівці	"	600 "	15) Сторожинець	1500 "	25) Гурагумора	800 "
6) Воини	"	800 "	16) Чудин	500 "	26) Фрасин	500 "
7) Лужани	"	500 "	17) Глібока	600 "	27) Вама	500 "
8) Чернівці (місто)	"	4600 "	18) Серет	2500 "	28) Кімполонг	600 "
9) Чернівці (окресн.)	"	2000 "	19) Радівці	2500 "	29) Дорнаватра	600 "
10) Вапківці	"	500 "	20) Гатна	500 "		

Рефлектанти на перебранє підприємства сєї гуртовної продажі соли в висше згаданых містах, муєть вносити нижємні поданя заосмотрєні етемилем на 1 К. і залучити:

1. Сьвідєцтво приналежности.
2. Політичними властями виставленє сьвідєцтво моральности.
3. Виказ оподаткованя з якого можна есентуально видіти, чи підписаний трудниє ся досєї продажню соли.

До 20 грудня с. р. до уряду продажі соли в княжестві Буковина и Чернівцях (Landhausgasse), де також будуть їм уділені ближші інформації

З уряду продажі соли княжества Буковини.

Чернівці 13. грудня 1902.

Лянґенган.

Др. Гостюк.

Г. БЯНОВИЧ

Чернівці, улица Головна-Енценберга число 4.
Великий склад ювелій, біжутерий, срібла, = = = =
= = = = товарів з хінського срібла і годинників.

Продаж і найбільший вибір найславніших товарів з хінського срібла „Argenter-Werke“, котрі своєю містерною виробєю, багато добірними взірцями і добротою рода не дадуть ся влучити жадній конкуренції.

Відповідні подарунки на Різдво, Новий Рік, весіля і т. п.

Найдешевші сталі ціни. ➡

➡ Солідна услуга.



Марка охороня: котвиця
LINIMENT. CAPS. COMP.
з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий **усмирюючий лін** на **потиране** по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Проємо жадати сєї загально узлюблений лін все лише в ориґінальних флашеах з нашим охронним знаком „котвиця“ з антики Ріхтера і для осторожности приймати лише флашки тим охронним знаком яко правдині.

Аптека Ріхтера.

„під золотим львом“ у Празі, улицы Емисловети ч. 5.



➡ Найновішє Schulversämnisse
подручити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровица ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворєна в неділю і сьвято від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володислава Осєрєского

За редакцію відповідає **Володислав Осєрєский**.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петрашича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на поперед-
но застереженні. — Редакція не ве-
дає чужих відповідей від редакції.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на шість рік 20 К. — с.
на рік 10 „ — „
на чверть року 5 „ — „
на місяць 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і відомості за інтересами
платити в Чернівцях.

На львівському університеті.

Як доносить „Діло“, відбулася
на львівському університеті дня
15. і 16. грудня імаґрикуляція по-
волаєваних студентів. Імаґрику-
ляція відбувається в той спосіб,
що ректор відчитує роту, а кож-
ний студент через подані руки
з'обов'язується слухати зміст роти.

До сього пори відчитувано роту
по польськи. Першого дня імаґри-
куляції, зажадали богослови, щоб
роту відчитано або по латині, або
в обох краєвих мовах. Однак за-
скочені зложили приречення по поль-
ськи. Так само стало ся з одною
частиною правників.

По тім відбула ся рада всіх
наших студентів, де постановлено
жадати роти латинською, або окрім
польської також рускою. Якби рек-
тор на се не згодив ся, рішено,
що ті, які до тепер не зложили
ще приречення, до імаґрикуляції не
приступлять, а ті, що приречення
вже зложили, своє приречення поф-
вуть.

Сю ухвалу закомунікували ре-
кторови пп. Твердохіз в імені
правників і Домбровський в імені
медиків і філософів. Ректор відпо-
вів, що сего домаганя не сповинит,
а ті, що не хочуть скласти при-
речення на польську роту, можуть
не імаґрикулявати ся. По тій за-
ві всі Русини вийшли з сали, а ті
що імаґрикулявали ся першого дня,
пофвували своє приречення. — Брак

імаґрикуляції в зимовім семестрі
потягає ті наслідки, що неімаґри-
куляційні мусять старати ся о
імаґрикуляцію в літнім семестрі
дорогою подати до сенату. Коли-би
не наступила імаґрикуляція і в
другім семестрі, виступили б імаґ-
рикуляційні курси пропадали.

Так виглядає поступованя поль-
ської гакати на львівському універ-
ситеті. Се означає ся, потрапити
найновіший розпорядок міністра
Гартган.

Рада державна.

Засіданє з дня 17. грудня с. р.

Між внесеннями і інтерпелляці-
ями, відчитаними на вчорашній засі-
данні, знаходять ся: внесення Лінд-
нера, визнаєча правительством до
удержавлення північної жемланни
від 1. січня 1904; інтерпелляція
Корола в справі порушення громад-
ської автономії в Жовкві; интерпе-
ляція Ротера, Петеленца і тов. в
справі зниження ціни антидифтерит-
ного серум для Кракова; интерпе-
ляція Брайтера і тов. в справі
видалення через дирекцію пошти і
телеграфів у Львові, експедиторки
почтової Марії Боте; інтерпелляція
Маліка і тов. в справі антижарко-
го штрафу в Галичині; интерпе-
ляція визнаєча правительством до
переведення реформ в античних
справах зі згаду на громадський
страх в інших краях держави.
Правительство пропозитало у-

стану про зниження ціни води для
худоби із 10 корон на 6 кор.

П. Фінк вносить, щоб зі згад-
ку на важність сей установи, пере-
дано її комісії до першого читання,
а раз із припорушенням, щоб та ко-
місія адала справу на найближшій
засіданні.

Тому, що сему ніхто не був
протияв, передав президент у-
стану без першого читання рішучої
комісії.

Опісля приступлено до дальшої
дискусії над уставою о похатній
торговлі.

По короткій дискусії постано-
джено §§ 24—34. з тим самим у-
хвалено уставу о похатній торговлі
в другім читанні.

Резолюції внесені підчас ди-
скусії, передано промисловій ко-
місії.

Судові сьвята на Буковині.

(Інтерпелляція послів: Николай Ва-
сильєв, Пігулик і товаришів до
Его Експеленції президента мі-
ністрів яко міністра справед-
ливости дня 4. грудня 1902).

Президія кращого суду у Львові
видало до президії кращого суду в Чер-
нівцях слідуюче розпорядження:

Рішення 184153 С. 2. Із справовданя
президії кращого суду в Чернівцях до-
відаєся президіям вишнього кращого
суду у Львові, що при доках суду на
Буковині але поваго приписи що до
свят, §§ 43, 44 Г. О. та місцеві цир-
кулярні розпорядки з 25. серпня 1897,
Ч. 7563 та з 8. липня 1898, Ріш.

10774/368. Президія вишнього кращого
суду бачить ся отже сподуванню, слід-
уюче зауважати: Згадамі §§ 43 і 44
С. П. розрізняють три категорії свят
і то:

1. В неділю і Різдвяні сьвята (25.
грудня, нема ніякого урядованя в суді,
розправи в тих днях не можуть відбу-
вати ся, (§ 221. С. П.), а інші уря-
дові чинности можуть відбувати ся тільки
вільно.

2. Після закону має ся обходити
такі сьвята:

а) В § 44, уступі 1, С. П. назначені
сьвята після рим. кат. календаря;
б) 26. грудня (св. Стефана) після
обох числені часу;
в) день кращого патрона і
д) такі сьвята в позначенні судових
місцевостях, які означені президією ви-
шого кращого суду.

Ліпень до тут наведені сьвята
можуть бути примінені приписи §§ 100,
104, 126, 221, С. П., §§ 40, 46, 308,
306, С. П. Засідання і розправи можуть
відбувати ся тільки вільно; судова
служба по уставу, але відмінити ся споре,
ли в значаєних днях.

3. Всі інші сьвята, іменні ті, які
оголошено в циркулярні розпорядки з
25. серпня 1897 р., л. 7563 і з 8. липня
1898 р., Ріш. 10774/368, грено-орент.,
грено-лат., протестантської і индивіду-
альні, не мають найменшого впливу
на судову службу і о скільки мож із
уважливості, що в згаданіх сьвятах не
належить ся викласти перед суд осіб
дотичних процесів.

Ті дні не уважєся за сьвятоточні
дні в змісті закону, а навіть не по-
тягають за собою споворення часу судової
служби, експедиторки предводення рішень,
що є унормовані в §§ 100, 104, 126,
221 С. П. і §§ 40, 46, 308, 306, С. П.
Службу належить сповинити так, як в
звичайних днях.

Судових патальників унормовєся по-
рестерити не тільки сего, щоб від
підчинені урядованя строго придержу-
-

Максим Горький.

(11)

МІЩАНИ.

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Персоналія Маруса Полтавца.

(Далі).

Тетяна (гучно, але лено, виразно). Тому, що мені ніде,
нічній, ні для чого жити... (Тетяна ляскає по стіні)
... Я не знаю, чому я так вто-
мила ся, чому мені так сумно... але розумієть...
до жакі сумно! Мені лише 28 років... мені сором-
но, визнаю вас, мені дуже соромно почувати
себе оттак... такою безвильною, нічешною... В се-
редній у мене, в кожному серці пустка... все ви-
согло, все горіло, а се відчувало і я чула від того
бог... Якось непомітно стало ся се... Непомітно
для мене в грудях виростає пустка... На що я вам
се кажу?

Тетяна. Не розумію... дуже панний... завжди не ро-
зумію...

Тетяна. Ніхто не говорить зі мною так, як я хочу...
як мені хотіло ся би... Я надідала ся, що ви... за-
говорити... Давно сподівалась на вас... А се
життя... сварен, свирілости... арбітр... існота...
все се тим чашом роздавало мене... Помалу, не-
помітно роздавало... Ненасе сизі жити... і навіть
розпука моя безвильна. Мені страшно стало...
Тепер ось... знаєш... мені страшно.

Тетяна (хитуючи головою, відходить від неї до дверей
і, відчинивши їх, поглядає, ляскає по стіні)
Прокляття домови сьому! та й годі... (Тетяна ви-
ходить до сьому постою. На стіні в сьому по-
стою й тихо. Швидко почувати крики улюблених
Полі, за нею Ніла. Вони ляскають по стіні до вікон
і там, згоріли Полі за руку, Ніла кіналосям
поверну).

Ніла. Ти не бачиш мені за те, що сталося... се вийшло
по дуриному і несподію... але я не вмію мовчати,
коли хочеть ся говорити!

Полі (молить вогни). Все одно... тепер все одно.
Що вже для мене всі пені? Все одно...

Ніла. Я знаю, ти мене любиш... я бачу... а не питаю
тебе. Ти — чудна! Учора сказала: віддаю на-
тра, мені треба подумати. От чудна! Об чім ду-
мати — адже-ж любиш?

Полі. Ну так, так! Давно вже... (Тетяна відкриває
ся з дверей сьому постою, стої за завісою й слухає).

Ніла. Ми гарно жити-моє, небажний. Ти такий любий
товариш... бідности не бачи ся... горе — поро-
женіє.

Полі (просто). З тобою-ж чого боятися? Та я й так
— сама не боялась... а тільки влох...

Ніла. Ти що й уперта... сиза, не вігнеш ся... ну от...
я радий... і знає, що все так буде, я радий...
страшно...

Полі. Я теж знала все наперед...

Ніла. Ну? Знала? Се добре... Ех! добре жити на
світ! Адже — добре?

Полі. Добре!... милай ти мій друже... гарна моя
людина...

Ніла. Яя се ти кажеш... чудово сказала!

Полі. Ну, не знаєш... треба йти... треба йти... прийде
хто небудь...

Ніла. То й нехай собі.

Полі. Ні, треба! Ну... поцілуй мене! (Вираженіє ся з
рук Ніла, пробіває прох Тетяну, не помічає її.
Ніла, ідує за нею з усмішкою на устах, побачив
Тетяну й стоїти перед нею, адже-ж її прису-
тністю і обурений. Вона теж мовчить, дивлячи ся
на нього жорстким очима, з кривим усмішкою на
устах).

Ніла (мірною, віддаєхнула? Підсидала? Ех ти!
(мандра відходить. Тетяна стоїть нерухомо, мислячи)
Віддаєхнула, Ніла ляскає вогни від-
чинені. До якого доїдемо сьомий постріл старий
Богославович? Степаніда! хто пугіла розсудив?
Не бачила? Побірай!

Третя дія.

Той самий постріл. Ріш. Степаніда старе і жабі переж.

Куліна Івановна (мислячи про сьому і наїже). Мислю
сьогодні чомусь худо, так ти зроби от що: Під
учорашньої печені повинно було лишати ся сало
— ти його й положи до капусти... Вона й повинна
себе откою... Чуси?

Степаніда. Чує...

Куліна Івановна. А як телятину нести ти — то
наслід багато не клади до ринки... у середі пуги
сунти куліна — далаєш — учора вже й сунти
на нас.

Степаніда. Значить — вийшло...

Куліна Івановна. Знаю, що вийшло... От у тебе його
на голоні спілка, як в муніка дотію в муніка...

Степаніда. Нежно ви не знаєте не чуєте, що в озно-
вом з зимовими наку ся?

Куліна Івановна. Ну, голі вже (паля). Куди тебе
Тетяна посидала?

Степаніда. До антики... за жигунцем. Під, каже,
кулі мені на 20 копійок жигунцю.

Куліна Івановна. Видно, голова болить (мірною).
Раз-у-раз слабе.

Степаніда. Заміж віддали-б... Одужала-б відразу.
Правда...

Куліна Івановна. Не дуже то легко тепер видати за-
між дівину, а просьвічену, ще й наїже.

лись обговорених принципів, але також старатись о те, щоб і далі вище наведені принципи планово урегулювати сумнівні, до котрих діймає бути примісний розпорядок § 126, устат. 2, Ц. П., які визначили еалішнє поступованє деяких судів в кругах публічності та заступників сторін.

З п. к. президія вишого правого суду, у Львові 22 жовтня 1902 р.

Тлумачиний ш. р.

Розпорядок львівського вишого суду, як також на підставі того опісля надане розпорядженє червоногородського суду, виявляє нерівно-католицьких мешанців Буковини, а особливо належачих до греко-орієнтальної церкви, до котрої приналежність більшости буковинського населення, котра іза того є також кривою першою Буковини.

Підписані стануть отже до Его Екзекуції наша президента міністерія або міністра справедливости сідуючі замітати:

1. Чи він згаданий розпорядок п. к. вишого суду у Львові одобрив?

2. Що задумує его ексзекуція пав президент міністерія вважати, щоб для належачих до гр. ор. церкви на Буковині назад привернути в судействі рівноуправленє, яке є записане основними державними законами?

Николай Васильов, Шуган, др. Тапнар, Пинтон, Солоз, др. Пала, др. Фіцлер, Форманек, Солоз, Яром, Врежовеня Барбуа, Гаворка, др. Салма, Буковин, Романчук, др. Квевін, Габрелін, др. Король, др. Л. Двожак, Двожак, Барлішеский, др. Гладішеский, Голанский, Роскоши, Лоула, Лулуа, Фальондор, др. Кос, Василь Яворский.

Хліборобський страйк в державній раді.

Пролог посли Дашинського.

Далі.

Завжди Вам, панове, що се перепоротність і облуда, коли демократ є владним виключно на „чуждї“ великої посілости, але его серце остає хинним, коли ходять о бідний люд, про який говорив надано: облудою є така демократія, що бачить ариет задовжески великої посілости, що виносить 62 проц.,

а хиняє очі на застрашаний ариет обдочення хлонської посілости, що виносить 400 проц. Далше каже, що не дасть се означити доплатою, який простор займає в Галичині велика посілость, але що він по є реальні великий. Він не знає ещо про те, що маємо дотично сего дуже докладну урядову статистику, яка що-до страйкової області є для аспіційних жерелом, і вразило каже, відносно простору в тих місцевостях приналежності процентно на власности, а еспіально на орну землю. Хочу предложити цнери, щоб на всі арозумні партієти докладний сего пана супроти факту, який почуєте. Се є правдива наука і можна єї еконтролювати, бо се не є пусті романи, але окразні цнери. Для чоловіка науки се повинно бути оружем, але не науковий брошурив, часописи, виданні студентами.

Сі дані дуже цікаві. Слушайте! (читає): „Судові округи, відносно процентного удрізу різної посілости, а у відношенні до цілого простору округи“ — цитую дини округи зі страйкового терену — а іменно:

Буся	54%	Монастирська	45%
Потік золотий	51	Заліш	44
Копичини	49	Зелочін	42
Бібрка	49	Бучач	39
Залішчин	48	Скалат	36
Бероман	46	Ново Село	36
Борщів	46	Тернопіль	36
Гусатин	48	Збарж	34
Товсте	45		

Таві є відношення цілої посілости. Тепер послухайте, кіляко діє ті панове посідають.

Лісовий монопол.

(Читає): „Судові округи, відносно процентного удрізу ґрунтової посілости в цілім обсягу діляк даного округи: Скалат 100% (Слушайте! Слушайте! Посад др. Гломбінський: Я цитував числа перестічні зі східної Галичини). Се є страйковий район! (Пос. др. Гломбінський: Скалат не належить до сего району). Понадате пана є дезорганізація! (велика веселість: пос. др. Гломбінський: Повторіть ті класети, які ви читали в моїй неприсутності!). Слушайте тепер, панове, я цитую з книжки! (Пос. Гломбінський: Книжка! Ви пишете також книжки!).

Скалат	100 проц.
Станіславів	100
Винніччин	100
Залішчин	99-63
Ново Село	99-10

(Пос. др. Гломбінський: Отже 100 проц. діляк, жадних орнит піз! Яні се цнери?) Ви покажете в дезорганізація, написите ся води, пана! (Саміх, оклики; др. Гломбінський: 100 проц. се-ж цілий простор!) Я говорю про діляк. (Др. Гломбінський: Се я сказав власно, знаю се най добре!) Ну, отже, нарешті ви прийшли до себе! (Саміх; др. Гломбінський: Ви повторяєте се, що я сказав, що діляки не мають діляк. Але-ж пана, не дезорганізуйте! (Др. Гломбінський: Повторяйте те, що я сказав, твердючи, що простор є те!) Я слухав вас преймій спокійно. (Переривання і напівкудзання). Прому, слухайте, пана, далше, се є іниція. (Жива веселість — чикає):

Повіт:

Мезембич	98%	Мискушин	92%
Теребонь	97	Бради	92
Бусь	95	Підгайні	91
Перемиславин	95	Гусатин	91
Потік золотий	93	Чортків	90
Городенка	93	Тернопіль	89
Синти	92	Збарж	86
Монастирська	92	Бучач	86

Панове! Сі цнери я навів на в тій цілі, щоб поіртувати др. Гломбінського — се для мене за мала сатафолія — (жвава веселість), але щоб вам анісвати те, що сказав Абрагамович. Сказав іменно: Хлони при заключуванні умов з дімчане сталяють часто усяк, щоб їм було кіляко бодей суше садити збирати. Се цнери, від 100 до 92 проц. є докази істнованя еантичного монополу найгіршого ґатунку і коли-б др. Гломбінський не був такий адеморганічний, коли би думів нагаути ся до спокійного слухання, був би відносив, як чоловік науки, бо цнери є того рода, що тут про приватну власність, про найме виключно посідає пана і не може бути мова. Се є соціальний факт, що еанти тисячі хлонів не посідають ані одного дерева в ділі. (Др. Гломбінський: Завсім справедливо!) Розумієте, панове, що се значить? Сказу вам, що в цнчтан в органах пародової демократії, що ґр. Роман Петрович в середунції Галичині, як дало, неможливо означити, посідає сам всі діляк. Полікой хлони, присутні тут, посвідчать, що проголоном польського і руского хлона є брала діляк. (Др. Гломбінський: Се правда!). Питаю вас, посам всіх країн і воякх підтійні, чи се не є страшно оголошеня є власности хлона, коли діляк посідає 100 проц. діляк. Природно, що мужик, алай цілі малі кусці діляк, аби купити куски дерева, кусить

всіма рішати ся на водян сного господарства без дерева. Звідки-ж беруть ся ті крадіж дерева, сі ділові поротности, коли не є потреби — ану відлучає люд — посідає діляк? Чи же то калять на Поділю? Чи знаєте се, панове? (Ке. Пастор: Соломою!) Ні, сего не знаєте. Не соломою, але гіом! Се є одином краю Європи продає ся худобний гній, як цінний опаловий матеріал. Сей гній екадають, еувать через кіляко діляк, а потім в ній уживають на опалу. Тепер може хочете знати, як там сталять доми? Хлони не мають діляк і тому будують свої хати з глини і соломи. (Пос. Кос. Абрагамович: Але-ж в тих сторонах нема зовсім діляк). Перепрашаю, але се поправа. В сей дозвачний еписіб не аратуєте ся пана. Я уродив ся в тих сторонах і виріс там.

Панове! Так визначив сий діловий монопол. Треба авернути увагу на непропорціональність, яка тут має місце. Пос. Абрагамович і панове з Бода стоять на становищу великої посілости, ми стоїмо на становищу мунди і недостатку, які терять айд. Чи-ж се є справедлив, розумні відношення, коли 100 або навіть 99 чи 92 проц. діляк належить до діляк? Я цитував як найкращийше лише пошти страйкового району, аби не сказати, що се розходять ся про державні діляк. Державні діляк зовсім доміде, на терені страйку находит ся лише самі приватні діляк. І се не є зовсім кіляк байка, але еспіціальні числа польської статистики і то не статистици аперед 28 літ, як творили др. Гломбінський, але з р. 1891, етже зіставленого найнижше поред 10 або 11 літами. А коли се відмете, то побачите сильну політику, яка заходить між приватною власністю, а суспільною несправедливістю, а навіть елічною несправедливістю, бо інакше в суворовім еліматі Поділя не можна би прино жити. Через виехтованє сїх козлів, через се, що „люди науки“ завсїгда брали в оборону статистиків, а віднози хлонів, дійшло до того, що хлони, критично до мурі, борють ся між за основні усякія життя. Коли насиди ся хлоном заху господарству, належить вперед завітати: А що чувають діляки, дугами і власности? Се знає є другий кіляк хлонів, який належить оцінити і зрозуміти.

(Далі буде).

Степаніда. Віно гарно дає, то я просьмічену хто-небудь віньме. (Петро вилізав зі свого мішка і показує ся знов).

Куліна Івановна. Не побачуть очні мої сїй радости, не хоче Тетяна замін виходити.

Степаніда. Де вже тобі, кабути, не хотїти... у п дітя...

Куліна Івановна. Ехо-хо! Хто вчора в горішній патиричці в гостях був?

Степаніда. Учтель... сей рудий.

Куліна Івановна. Се той, що в нього жінка втекла?

Степаніда. Еге, еге, він. Та ашпаник, такий, худий-худий та жостий на виду.

Куліна Івановна. Знаю. З побіжною Шименова купца монатий... у нього сухоти, правда?

Степаніда. Ти б! Воно я видно.

Куліна Івановна. Сніпак наш був?

Степаніда. І сніпак, і Петро Васильович. Сніпак пісн горданив, годни до двох галзував — шаном, як від ревіл.

Куліна Івановна. Петрусь коли вернув ся?

Степаніда. Та свитало вже, коли я йому двері підчинила.

Куліна Івановна. Охо-хо!

Петро (убісидить). Ну, Степанідо, порай ся швидче, та йди собі.

Степаніда. Зараз. Я я сама рада як швидче.

Петро. А рада, так білий роби, а мені бакавай... (Степаніда дивне є відходить). Мамо! Я вас прохав не оди раз, як найнижче розмовляти з нею. Адаже-ж се не годить ся, зрозуміте ви, нарешті, починати інтимні розмова з кухаркою... і павитувати у ній... про всяку асачку. Не зручно...

Куліна Івановна (ображено). Що-ж, у тебе приналежнітати ся, з кам говорити мені можна? Ти своєю розмовою мене з батьком не адемонети, так дошодь хоч з найнижчею слово сказати...

Петро. Та зрозумійте-ж ви, що вона вам не пара. Адаже-ж, крім нересудів яких небудь, від неї нічого не почуєте.

Куліна Івановна. А від тебе що чує? Піпрку ти жиниш дома, а ні одного разу з матірню рідкою і годяни не просидів у купі... нічого не розсказав їй... і що в Москві і як...

Петро. Ну, слухайте-ж...

Куліна Івановна. А загонорити коли — так самі непристности від тебе... Се не так — те не так... матір рідку, моя діляка яка, чити починаєш, та корити, та галузувати... (Петро, махнувши рукою, швидко виходить до сїней. Куліна Івановна у слід йому). Он, бач, еспіальні набавляв! (Обтирає очі в рукав і сльозує).

Перчіхін (убісидить). Він у драмій куртії і з дірок півлізав брудна блонина; віддерганний шмурхав, є ашпаник і куртовий маюць. Ти чого наїмилась? Петро ображав? Чогось він пров мене, мов той цур, майну... навіть „хлорон-був“ не сказав. Поля тут?

Куліна Івановна (зісхлону). В кухні, канусту надкує-

Перчіхін. От у штинь — зручний уклад. Ошприсось штанеми, лети на всі боки... надної йому мундир від батька-матері немале... Чайну тут для мене не ашпанилось де?

Куліна Івановна. Ти, видно, теж птучого ладу три мави ся у своєму побуті?

Перчіхін. От-от, так самішньо. І се гарно. Нічого не маю, нікому не ашпаниваю... цілом каже не на землі, а у повітрі живу.

Куліна Івановна (міриво). І жадної пошани від людий на маю. На, пий!... тільки чай холодний... та я рідуватий трохи.

Перчіхін (відіймаючи шматку проти світла). Не густо... ну сизаві, хоч не пусто. В густому що чейже я загрузею... А що до пошани, то будить засмат — не шануйте. Я сам нікого не шаную.

Куліна Івановна. А кому п — пошани твоєї треба? Нікому...

Перчіхін. І чудова річ... Я так помічаю, що люди ані на землі пугають для себе шматка хліба, — один в одного його з рота рауть. А я одержую пошану з повітря... небесними птицами жиню ся, мов діло чисте...

Куліна Івановна. Ну, а посідає швидко?

Перчіхін. Час? мов, що? Так що та задула, що за мене замін пішла би, що в туготий діляк не прїдгала, шельма. Пошане я зовсім еспізнити ся. На дімданин ся п — умру.

Куліна Івановна. Ти не плати дуриниць, а прямо кажи, коли півчави? Нале-б і во знає... ач!

Перчіхін. Дочку? Коли схоче конічаю... коли буде з ним півчати...

Куліна Івановна. Чи дало се в них задумав?

Перчіхін. Що? а чого?

Куліна Івановна. Та не ашпанив бо дурного! Адаже-ж молю хоч тобі сказала вона...

Перчіхін. Про що?

Куліна Івановна. Про асбаз.

Перчіхін. Про чие?

Куліна Івановна. Тією на тебе! Такий старий, посоромив ся-б дурити.

Перчіхін. Пострідай! Не есраді ся... а скази просто в чім суть річі?

Куліна Івановна. Говорити з тобою охоти не маю.

Перчіхін. А ти говориш... та що я ашпани чие говорив — а пос без цуття.

Куліна Івановна (сидиє з ашпанистю). Коли Палажу з Нілом півчави?

Перчіхін (сповнившись ашпанистю). Що-б? З Нілом?.. Н-у-у?

(Далі буде).

Політичні вісті.

— **Палата панів.** Цесар іменував нових членів палати панів, іменами: тайного радника і секційного шефа в пенсії Андрія бар. Баумгартера; власителя більшої пошлості Манфреда Конте Бореллі ді Врана; правого адвоката д-ра Тому Черни в Празі; власителя більшої пошлості Генрика гр. Клем-Мартіну; тайного радника і міністра в пенсії бар. Йосифа Ді Павлі фон Трейгайм; промисловця Антоша Дрегера; тайного радника гр. Адольфа Дубекого; власителя великої пошлості Владислава Федоровича (Русин); професора німецької технічної вищої школи в Празі д-ра Фридер. Вілг. Гінстля; промисловця Вільгельма Гінккен; тайного радника гр. Домініка Гардега; генерального директора німецької залізничної гофрата Річарда Йітелеса; президента залізничного кредитного банку д-ра Владислава Крайніського; власителя пошлості і писателя Владислава Лопуцького; власителя пошлості Йосифа Міхаловського; професора на відільній університеті гофрата д-ра Германа Нотнагеля; професора на університеті в Празі д-ра Еміля Отта; промисловця д-ра Александра фон Пец; тайного радника і управителя генеральної інтендантури двірського театру бар. Августа Пліпарт фон Ленгер; епископа в Будафоні д-ра Мартіна Ржігу; тайного радника і президента сенату при найвищій трибуналі д-ра Ігнаца фон Рубер; писателя Фердинанда Сира; промисловця Павла Шилера; команданта маринарії адмірала бар. Германа фон Шнауна; власителя більшої пошлості бар. Леопольда Венція фон Штермбаха; тайного радника і президента львівського вишнього правого суду д-ра Александра Міттех-Тхоржницького і тайного радника князя Александра Турн-Таксіс.

— **„Die Zeit“** доносить з Чернівців: „Буковинський сойм не збереться наперед новим роком. Так як вже раз перед тим, так і цього року означити ся бюджету провізорию цісарським розпорядком на три місяці. Це є дуже на руку правому правительству. Оно охотно омине соймових обряд. Руєни іще не приабули на неприємні випадки, що лучили ся на послідній сесії. З другої сторони ширить ся особливо в урядничих кругах зі всім застереженням вість, що барон Бургіальов має в найближнім часі — в огляду на одорова — подати ся на пенсію, а як голосити нинішня версія, так вже подав ся. З того огляду і в іще інших оглядів маєт ся скликати сойму по можливості відсунути.

— **Вже і цісарю са богато.** Президент міністрів д-р Кербер має передвчєра на аудієнції відати перед цісарем справозданє із парламентарної ситуації. Однак коли хотів про се говорити, махнув цісар рукою і сказав: „Дайте мені спокій з тими справами, не хочу чути про них, робіть, що хочете“. Доносить про се приватні телеграми з Відня.

— **Рускі послы** приготувляють інтерв'євцію до міністра просвіти

в справі іматрикуляції на львівському університеті. Мають вони зажадати, щоб іматрикуляційну формулу підчитувано також в рускій мові. (На підставі розпорядку міністра Гартла в р. 1902 маєт ся іматрикуляція відбувати властиво по латині, але Польши аломил сей розпорядок).

— **Бунт Арабів.** З Монтезе доносить, що перед судом присяжних розпочне ся там процес проти 106 Арабів, обжалованих о бунт з 26. червня с. р. в Аляжорі.

— **Македонія.** Московське славянське товариство ухвалило звернути ся до Червоного хреста з просьбою о поміч для пошкоджених македонських Славян. Вей славянськє товариства мають організувати ся в один союз в цілях несеи помічи Македонцям.

КОВУККИ.

Іменования. Разумові обидвали Пасю Бенедора і Антія Зеліна іменовані разумовими ревізентами при дирекції пошти і телеграфів в Чернівцях.

Шкільні вісті. Реабілітований учитель М. Кізинович перенесений з Кімишова до Красно-Ільця; н-на Наталія Окуновна іменована учителькою при дівочій народній школі в Кімиші.

Доповняючі вибори до громадської ради. При вчерашніх доповняючих виборах до громадської ради з 3. виборчого кола, виборчого округу побідила д-р Штрахтер проти Сковля. На 1107 голосуючих вибрани: Антія Бек 908, А. М. Брунштайн 1000, Маркус Кампелмхер 981, Едуард Лев 984, Гершон Ельбер 813, Зигеріа Салтер 789, Іван Шавнер 682, д-р Беню Штрахтер 1026, Вільгельм Тігінтер 969, Герш Тріхтер 766, Адольф Валштайн 762 і Еліас Вендер 722 голосами. В меншості осталися: Йосиф Муха-405, Абрагам Шітер 271, Генріх Фаберштайн 275, Сальмон Салтер 315, Еліас Палет 108, Моріа Пшор 156 і Адольф Гарт 248 голосами.

Хто зібрав матеріал до біографії Юрія Федковича (співода з його жовтєвого чи приватного життя, неопубліковані твори і т. п.), зводити сейчас надіслати їх на рука в Івана Гарасимовича, учителя в Вашківцях над Черемошем, або в Романа Залізняцького професора в Станіславові, кул. галицька ч. 71., бо час вже віднайти їх до друку.

Скликание соймів. „Wiener Ztg.“ оголосила цісарський патент, яким скликаєт ся сойм до Австрії на 19. с. м. Моравії на 29. горішній Австрії і Пердариушій на 22. Сольногорода, Сгарії і Шавеса на 29. Істриї на 27. (до Пол), а відпочей сойм Горинії на 22. Чехії і Галичини на 29. грудня с. р.

З Кімиши пишуть, що учителька при залізничній школі в Кімиші Ангела Бабюк збирала близько 70 корон на бурсу заповідку Павликом Клімом. Надішло ся що пані Бабюк збере також кімшанський корон на біду мазохів кімшанських шкіл народних.

Такев літін. Розпорядженням міністерства внутрішніх справ видано таку літін з обов'язуючою силою від 1. січня 1903 р. В загальних чертах нова такев не різнит ся много від дотеперішньої такев. Нова такев приписує для 19 артакулів літін, а для 3 літін літін. Так наказано на антих обов'язок держати на складі суровцю проти дитерії.

„Народна пісня в Австрії“. Товариство „Die Universal Edition Actiengesellschaft in Wien, Maximilianstrasse Nr. 11“ задумує видати ціло є величезних розмірах п. з. „Das Volkslied in Oesterreich“, деб подали були народні народні пісні праз з нотами всіх північ австрійських в такій формі і такім обемі, як досі ще не було. Яко матеріал до сего ціла треба надіслати їм що з друку аншювній наділя, даше

манушкрити подриваних еще пісень і окремі на сю ціля виготовлені збірники з народних уст і відписи з архівів музичальних. Кошта виготовлення таких матеріалів повертає на жадне товариство. Товариство буде номінувати оригінальні тексти праз з збірники переказами. Тою так важною справою заінтересувалося також міністерство просвіти і обшинуєм з дня 23. червня 1902, ч. 20526, приказало своїм підчиненим силам прийти в поміч товариству. Наші музичні пошлуні поштарти ся, щоб наша русько-українська народна пісня, найкраща може зі всіх північ австрійських людських пісень була там гідно представлена. Не диваймо ся з байдужности і там по заді, де можемо бути на переді. — Іван Гарасимович.

Померав. Два 13. 6. м. помер в Кучурині тамтінний протопресвітер і парох Нестор Баробович в 64 р. жити. Похорон відбув ся вчирок 11. 6. м. в Кучурині.

Відозва.

Дорогі братя, рускі православні шкільні!

Ласкаво просимо Вас надіслати членські вкладки, по жадуйте тих 2 корон на рік заплата, бо не одом відний шкільний снм жде матеріально є аншюму від нашого товариства, щоб не пошати в руки ворогів через нужду.

Просимо еще раз приєднати не найкраще, бо неабавом будуть і загальні збори.

За видав:

М. Кравацкі,
кавер.

Н. В. Влад,
голова.

Малій фейлетон.

Яким способом можна заохотити молодіж до читання книжок?

Відчит
НАПРІЯ КАРВУНІЦЬКОГО.

(Читаний на загальних зборах червонової ділі товариства „Рускі Школа“).

(Далі.)

До всіх отих жидів дівірі і дуже падітї байочки, котрини може учителя користувати ся. Коли учитель користуєт ся такими байочками при оповданні різних звірів, то діти ліниє знам'янтати собі ті звірята, мають утіху з дитену самої байки, а не споминати вже про моральну науку, котру можна видобути з кожної байки.

Як має учитель подібну книжочку під рукою, нехай прочтає дитині устни і в нї сам, нехай розголосити зміст того устну а потім може спитати: „Ну, діти, хто хоче перечитати сю книжочку? Тут є ще й більше таких байок!“ І нехай того, що ціла класа згозосить ся.

Учитель позичить ученикові книжку, але нехай не думає, що річ вже скінчена. Наводи ему ученик звертає книжку назад, то учитель не сміє того залишити, що-б не запитати ученика, що він там вчитав та що запам'ятав собі з того.

(Вс гадаючи про те, що учитель самий муштє дошадно знати зміст тої книжки). Коли учитель переносит ся, що ученик читав книжку справді з увагою та запам'ятав собі її зміст, може знов запитати: „Ну, діти, в... перечитав сю книжку і, вона ему сподобала ся, хто ще хоче її перечитати?“

Таким способом переходить книжка з рук до рук, а коли є ще більше систематизів, то рч іде ще швидше і скоріше. Завважу при тім ще й те, що роздаючи книжки учителям, удавати, що ніби робить тим велику ділку, та, що то є особлива заслуга ученика дістати в руки книжку, бо неохайним та недбалим шовдарам і не радні би пачати книжок. Снм способом можна би пачати підганяти літнішні до кількості, бо й вони старали би ся бути чоминні.

Сє мали би бути перші початки того заохочуванн в 3-ім і 4-ім році: Прості, коротенькі та легкo-розумні байки.

При сій нагоді ошину збірку таких оригінальних байок Івана Франка, що

видає „Педогогічне Товариство“ у Львові і коштує 1 корону. На жаль нема тої книжки в кожній рускій школі.

Пожадно, щоб Ва. Товариші на зборах своїх ошій товариства „Рускі Школа“ та на поштових конференціях домагали ся, щоб мірадайнї власти постарали ся о те, щоб при кожній рускій школі було по кількє ешемідрів виданн „Педогогічного Товариства“ у Львові.

В 5-ім і 6-ім році можна вже пачати ся до трохи поважніших річей. От наприклад — нам ушї добре знакомий „Лє Микита“. Є сє твір, що безперечно займає одно з перших місць в літературі того рода. Легкий текст, плавний та складний вірш, північ та дуже смішні сюєти так дуже зацікавлюють дитину, що вони друкє ся нах тою книшкою і читати з великою утіхою. Є сє твір, котрий не те, що цікавить лише саму молодіж, але навіть старший читає его з великим удоволенням.

(Далі буде.)

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

IV-та Коломийка, на фортеп'яні, уложив Ант. Куужєлі. Вадашництво музичне „Станіславського Бонна“ ч. 8. (Присвята „Станіславському Боннові“). Ціна 60 сот. З друкарні М. Джузинського в Перемишлі.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 18. грудня. Єго Величество цісар санкціонував ухваленний буковинським соймом закон, котрий видаєт ся особливї норми для учителів народних шкіл в Чернівцях, даше цісар санкціонував закон що до зміни деяких розпорядків закона з 30. січня 1873 р.

Відень, 18. грудня. Поллизало ся чеське меморандум в лизіоній справі, яко відповідь на німецький елїборат. Меморандум підписанє членами парламентарної комісії молодіческого клубу, консервативної більшої пошлості і католицько-національної моравської групи. Національні соціалісти підписали меморандум; аграрна партія зарезерувала собі відповідь.

Заряд друкарні тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях, урочає всіх тих Ва. Панів котрі пали в розпродаж **Календарі** а сумнівають ся о їх випродаж, аби зволила ласкаво їм найскорше звернути нам їх назад, бо у нас за ними телєр великий попит.

На Різдво!

Хто хоче зробити велику ділку своїм діточкам на Святий Велєр, нехай удасть ся до Напріє тов. „Рускої Раді“ (Чернівці, кул. Петровица ч. 2). — Сє напівріч, яке на складі великий вибір прикрасон на різдвяні деревця, як також багато німецько-польських діточок на Різдво і Новий Річ. Все те по дуже дешевій ціні. — Ва 2 р. можна ціле деревце дуже гарно прикрасити (прикраси можна віднайти на складі нашій). Суть та вже на складі різномодні **вертепки** і шбї; почати від 10 ар. до 3 ар. Заможніші і приватні пачають ся сєйчас також і міксеротомки шити.

НАПРІЯ „РУСКОЇ БЕСІДИ“.

порукає

МАЛІЙ КАТЕХІЗИС

Ціна 30 соткін.

Хто купить 50 примірників, той дістає 10% рабату.

Чернівці, уліця Петровица ч. 2.

Оповіденє.

Котрим розписує ся термін зголошень згідно підприємства гуртовної продажі соли в Буковині.

На основі розпорядження ц. к. міністерства фінансів з дня 11. падолиста 1902 ч. 71636 край княжества Буковини обняв сим гуртовну продаж соли в краю почавши від 1. січня 1903.

Задля переведення гуртовної спродажи соли зарядить ся офісля зміни слідуєчих місцевостей:

1) Вікно	з кавцяєю	500	корон	11) Нивні Станіш з кавцяєю	400	корон	21) Висний Вікн з кавцяєю	500	корон
2) Заставна	"	1200	"	12) Визниці	"	800	22) Селетин	"	500
3) Кіцмань	"	1200	"	13) Усте-Путилін	"	500	23) Сучава	"	2500
4) Садагура	"	800	"	14) Бергомет н. С	"	500	24) Босанчо	"	500
5) Топорівці	"	600	"	15) Сторожинець	"	1500	25) Гурагумора	"	800
6) Боани	"	800	"	16) Чудин	"	500	26) Фрасин	"	500
7) Лужани	"	500	"	17) Гайбока	"	600	27) Вама	"	500
8) Чернівці (місто)	"	4600	"	18) Серет	"	2500	28) Кімполонг	"	600
9) Чернівці (окресн.)	"	2000	"	19) Радіаці	"	2500	29) Дорнаватра	"	600
10) Вашківці	"	500	"	20) Гатна	"	500			

Рефлектант на перебранє підприємства сї гуртовної продажі соли в више згаданих містах, муєть вносити писемні поданя заосмотрені емпілем на 1 К. і залучити:

1. Свідѣцтво приналежности.

2. Політичними властями виставленє свідѣцтво моральности.

3. Виказ оподаткованя з якого можна евентуально видѣти, чи підписаний трудив ся досї продажию соли.

До 20 грудня с. р. до уряду продажі соли в княжестві Буковина в Чернівцях (Landhausgasse), де таном будуть їм уділені близші інформації

З уряду продажі соли княжества Буковини.

Чернівці 13. грудня 1902.

Лянґенган.

Др. Гостюк.

Г. БЯНОВИЧ

Чернівці, уліця Головна-Енценберга число 4.

Великий склад ювелій, біжутерий, срібла, = = = =
= = = = товарів з хінського срібла і годинників.

Продаж і найбільший вибір найславніших товарів з хінського срібла „Argentor-Werke“, котрі своєю містерною виробом, багато добірними взірцями і добротою рода не дадуть ся влучити жадній конкуренції.

Відповідні подарунки на Різдво, Новий Рік, весіля і т. п.

Найдешевші сталі ціни. ➡

➡ Солідна услуга.



Марка охоронна: котвиця
LINIMENT. CAPS. COMP.
з антики Ріхтера и Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лін на**
втиранє по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у

всіх аптеках.
Проксьмо жадати сєй загально улюблений лін все лише в

оригінальних флакнах з нашим охронним знаком „КОТВИЦА“ з

антики Ріхтера і для осторожности приймати лише флакна

тми охронним знаком яко правдиві.

Аптека Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, уліця Єлисавети ч. 5.



➡ Найновішші Schulversämnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
уліця Петровица ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Виданє товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарадом Володислава Сєкерського

За редакцію відповідає **Володислав Сєкерський**.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при ульци Петровича ч. 2.

Рукописи зворотні ся лише на поперед-
но вистережені. — Рекламні оголо-
дження візьмі від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„на рік 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належності за іноземні
платні в Чернівцях.

Рада державна.

Засідання з дня 18. грудня с. р.

По підписанні президента міні-
стрів і міністра землі Віттола
на інтерпелляції, приступила палата
до дискусії над проектом
термінової торгової угоди.

Президент міністрів др. Кербер
відповідаючи на інтерпелляцію, ви-
ступуючи о теперішній стан угоди
в Угрі, зазначив, що оба прави-
тельства опрацювали вже нову
тарифу цлову і справу заваз цлову
торговельної, з наймалою кіль-
костю пунктів, що до котрих і
найближчим часі наступить порозу-
міння. До того часу цлова тарифа
не може бути оголошеною, хочай
становить інтегральну частку угоди,
бо після нарад з угорським прави-
тельством мати можливість вплину
на будучу політику торговельну.

Міністер торговлі барон Каль
відповів на інтерпелляцію п. Ник.
Василька в справі заведення теле-
фонічного Відрі в Чернівцях. Міністер
освідчив, що заведе-
ння тої лінії мало властивості че-
рез продовження телефонічної лінії
Відень-Львів і проект тої з'їздки в
головним проєкті бюджетовим на бі-
жучий рік і засаді прийнятий, зі
згляду однак на бюджетові від-
носини переведення тої лінії було
неможливим, а то ізза того, що
вимагало накладу 30-000 корон.

Палата послів займалася си о-
писи наглядними внесеннями з при-

чини елементарних нещастій і пети-
ціями в тій справі. По закінченні
всіх трьох читань установа ані-
жени ціни сози для худоби, пре-
зидент Феттер відчитав писемо
презеса кабінету відносно па-
лату послів в желанні ввесити
свят і нового року і замкнув за-
сідання о годині пів до 4 пополудні.

Перед закінченням засідання під-
читано ще багато писем і інтер-
пелляцій, а між іншими інтерпе-
ляцію п. Брайтнера в справі по-
ступовання 13 полку гузарів в часі
последнього страйку різничого в
Удіню, внесення посла Романчука
і товаришів о узнанні сьмідости в
Австрії для гімназій в Сераєві та ін-
терпелляцію тих послів в справі
перемішування урядників Русинів
в західній Галичині до західної,
в справі поступовання властей в
часі виборів сеймових в р. 1901
в Товмачу і Збаражю, а рівно-
часно також в справі оголошенні
і підозни галицьких властей в часі
последнього різничого страйку. На
тім засіданні замкнуто.

Закон

про пенсії народних учителів на Буковині.

Новий закон про пенсії учителів,
вийшов з сейму ухвалено 23. липня с. р.,
а цар санкціонував 5. грудня с. р.
звучить:

Артикула I.

§§ 56, 63, 68, 71, 72, 73, 76, 78 і
80 закону з дня 30. січня 1873, п. к. з.
і р. ч. 10 переставляють обов'язувати в їх
дотеперішній редакції а мають звучати:

§ 56. Перенесення сталого або прові-
зоричного учителя або підучителя, згляд-
но такої учительні чи підучительні в
стан сувочинну висказує краєва рада
шкільна, скоро дотична учительська особа
нездатна до виконання своїх обо-
в'язків ізза надто нестаткового віку,
ізза таємних тілесних чи душевних хвороб,
або ізза інших уважливих гідних об-
ставин.

Се може наступити на прохання до-
тячної особи або й без такої прохання з
уваги.

Але учительні особи, що мають 60
літ жити в 35 літ служби важкої до
пенсиона, можна спенсіонувати і без
доказу їх нездатності до служби.

Учительським особам, що по шкільно-
адміністративній іспиті покінчили 20 літ служби,
можна зачислити в пенсію і два роки
служби, які відбули перед іспитом на-
дзвіжливим або самостійним учительським
справ.

При обчисленні літ служби числять
ся часті роки, що виносять 6 місяців
або більше, як повний рік служби.

Скоро кого віддали в дисциплі-
нарній дорозі із служби, тоді не має
права до пенсії, хочби і були угодні
до того.

§ 63. Тим, що підчас перенесення в
стан сувочинну скінчили 10 років важ-
кої служби (§ 61), належить ся річна
пенсія, що по 10 літних літах служби
виносить 40 проц., а за кожний дальший
рік служби аж до 25. року служби
збільшує по 2 проц., а від 26. до 35. року
служби збільшує по 3 проц. важкої річної
платі.

При тім нема різниці, чи частинна
ої служби припадає перед важкістю
того закону чи ні.

Учительським особам, що в наслідок
недуги або тілесного ушкодження, або не-
причинили собі ушкодження, стали ся неспо-
собними до служби, трактує ся, хочби
вони ще не мали 10 літ, але що най-
менше 5 літ, так, як коли-б дійсно за-
кінчили 10 літ служби.

§ 68. Коли попередній мал уже право
до пенсії, то відповідні належить ся ви-
нести відпущення пенсії, що виноситься для
відповідних підучителів або провізоричного
учителя по 10 роках служби 400 кор.,
по 20 роках 500 кор.; відповідні сталого
учителя по 10 роках служби 600 кор.,
по 20 роках 700 кор., а по 30 роках
800 кор.; а відповідні по сталім підучи-
телям або управителям шкільним по 10 роках
служби 600 кор., по 15 роках 700 кор.,
по 20 роках 800 кор., а по 30 роках
900 кор.

Відповідні по учителях, що вже мали
пенсію від сей закону став обов'язувати,
доставити підвищенню своєї пенсії о 20
проц., але їх пенсія не сьміє ніколи ви-
носити менше як 400 кор.

§ 71. Кожній дитині померлого, яку
відповідні, що має право до пенсії, мусить
утримувати, належить ся додаток на
вихованні і м с виноситься для кожної дитини
пятиху пенсії, яка належить ся
відповідні, але сума додатків на вихованні
всіх позісталих дітей померлого не сьміє
перевисшати вкоти пенсії призначеної для
відповідні.

§ 72. Додаток на вихованні кожної
дитини устані в окінченні 24. роком
жити або з днем спорного забезпечення.

§ 73. Сироти без батька і матери
мають, о сирітство вони не закутані або
ще не покінчили 24. року жити, на ви-
падок § 67. право до такої самої від-
пущення, яку би дістала була відповідні, а
на випадок § 68. до половини пенсії;
яку відповідні неברהли або яка після § 68.
би їй належала ся.

Кали-б однак сума додатків на ви-
хованні, яка би належала ся відповідні
після § 71., перевищала вкоти пенсії
сиріт, то належить призначити після
голови надзвичайно або додаток до пенсії
сиріт і то з тим, що з наддержавною
утратою права одної дитини на виби-
рання додатку відпадає вкоти додатку на
вихованні, яка на неї припадає.

Пенсія сиріт wraz із додатками не

Максим Горький.

(12)

МІЩАНИ.

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Полтавська.

(Далі).

Куліна Івановна. Неже я справді вона тобі не спа-
чала? Ну, люди настали, батюшки рідному...

Перчіхін (радісно). Та що ти? Та жартуєш? Ні? Ах, бодай же їх! Справді? Ах, чорт! Ну й Поля! Се вже цілий падує, а не вольє... Ні, ти не брешеш? Ну-у й зручна! А в так рози-
ковувал собі, що Ніа в Тетяноу оженив ся... Ід богу так виглядало, що немов і Тетяноу...

Куліна Івановна (ображено). Питання, чи хто за
нього віддав би Тетяноу! Дуже нам треба... та-
кого неупустилого.

Перчіхін. Що, Ніа не треба? Що ти! Та я-б... та
мав би я двох дітей, а-б із залюбленими очима
всіх йому віддав. Ніа? Та ні... він сто людей
сам прогонує. Ніа — его? Ха, ха!

Куліна Івановна (з іронією). Як бачу — твоя і цього
зучний буде, д-уже правий.

Перчіхін. Твоя? Отже! На стоє сий твоя шлюбу
ва шлюбу сьмі... от як! На танцю мене сьміє
підбиває з радістю... Та в тепер зовсім відмінний
хочеш. Тепер я так зашину-у. Ніхто мене й не
побачить... просто до ліса і проща Перчіхін. Ну
Поля! Я було думаю — дочка... як жити-ме? І
було мені навіть перед нею соромно... породити
— породив, а більше нічого й не можу. А тепер,
тепер я... куди схочу — іду. Овечка ятицю лаяти
— так іду за самі, за тридцять років.

Куліна Івановна. Як же підем? Від шкоти не ті-
кають...

Перчіхін. Шкоти? Мос шкоти на тому й основуєт ся,
поб тікати... А Поля — буде щасливо... вона
буде з Ніом до того! Здоровий, веселий, про-
стий... У мене навіть візон у голіні танцює! а
в серці жалювати сьмівають. Ну — везо мені!
(зригуючи!) Поля Ніа підхопила, добре се вона
зробила... Іх ти! Змій машина!

Безсеміонов (уважно). В палаті. В руді картуні.
Знов панай!

Перчіхін. З радості. Чув? Палахна (радісно сьмієт ся)
за Ніа виходить. Га? Здорово?

Безсеміонов (вдоволю й жорстко). Нас се не обхо-
дить... ми своє одержимо...

Перчіхін. А в все думаю, що Ніа з Тетяноу хоче
женити ся...

Безсеміонов. Що?

Перчіхін. Іа богу. Вдано було, що Тетяна не від-
тото... і дивилась вона на нього... так... отак,
знаєш... ну, як сьмі і завжди і так див... го! А
тут ніраз...

Безсеміонов (оконічно, лисно). Ось що я тобі скажу,
милий... ти хоч і дурень, але повинен розуміти,
що про дичину казати так... підлі речі не дозво-
лено. Се — раз (стверджено повиснує голос). За сьмі,
на кого й не дивилась твоє дочка і, хто не
на неї дивив ся і що вона за дичина, я не знаю,
а скажу лиш одне: вона вона виходить заміж за
Ніа, — туди й і дорога. Тому, що обом їм ра-
зом Ніа — шат. І хоч обом вони мені дуже обо-
в'язні, але від тепер я на їх нікому. Се дла! Ну
я тепер ось що: Хоч ми з тобою й дахемі родичі,
но однак подивись на себе, що ти таке? Босик!
І спави мені, хто се тобі дозволив приходити до
мене до чистого пісок, такому обідраному... в ан-
чаних і в усьому сьмі одиному?

Перчіхін. Що ти, Василью Васильовичу — що ти бра?
Та хаба я вперше отак о...

Безсеміонов. Не дичина разів я не хочу дичити. Але
бачу одно, коли ти отакими явиш ся, значить
— пишани до господаря дому не маєм. Знов
пишу: хто ти? Остарець, шитраня, драгте ко-
ричаво... чуб? Се — ти. І — відки вінов!

Перчіхін (примолкнувши). Василью Васильовичу! За ці-
що? За яке...

Безсеміонов. Геть! Не крутись...

Перчіхін. Огамтай ся. Я ні в чому перед тобою...

Безсеміонов. Ну! Забрав ся... а то...

Перчіхін (віддаючи, з доктором і жалем). Ех, старий!
Ну й шлюда мені тебе. Бувай здоров! (Біг, запро-
стившись, мовчки, твердим, важким кроком за-
ходить по повню сьварий, ажурний. Кул. Іа, яка по-
суд, боляно стегнати за чоловіком; руки її трем-
тять. Вуста шовк шивчуть).

Безсеміонов. Ти чого сьмієш? Ворежись, чи що?

Куліна Івановна. Я молитву... молитву, тату...

Безсеміонов. Знаєш... не бути мені головою. Бачу —
не бути... падати!

Куліна Івановна. Та що ти? Ой матінко!.. а! Та чо-
муж? Та це може...

Безсеміонов. Що може? Федько Досєв, сьмісарного
пеху цехмейстер, на голзу навалив ся... Хлопчик!
Щона!

Куліна Івановна. Та що може не виберуть його... ти
не жур ся...

(Далі буде).

сьмів на жаден своєб перевишати пенсію вдовині, яка належить їй після § 68.

Постанова сего § важні також для сиріт по учителях, коли вони не побирають по батькові пенсії із скарбу державного чи з якого публичного фонду.

Біжуча нормальна пенсія вдовині і дитин по учителю не єдиє разом перевишати квоти, яка належала їй, але була би належала їй йому після припинення пенсії.

§ 76. Тим, що остали по учителю, котрий помер в активній службі або на пенсії, а також сиротам по такій самій учителю належить ся попри нею прочу закону пенсію на покриття видатків із за похорон і похорону померлого вартат в сумі потрібної місячної платні, яку померлий чи померла побирав при живих або платив або пенсію.

Вдовині і сироті по учителю, що померли в активній службі, мають право користуватися з їх квартири ще чверть року або побирати квартирової додаток, який належить їм за найближчий річний побирав.

§ 78. Померлий вартат належить ся вдові або, коли-б її не було, законному пожителю померлого.

А коли-б і його не було, то права швейцарська рада може дозволити законом аж до квоти померлого вартату таким особам, що зможуть довести, що вони обходили померлого перед смертю або похорон з власної кишені видатки на похорон.

§ 80. Всі учительські особи, котрі, зложивши іонти владієканційні, одержали місце учителя або відлучили стало чи іронічно, обов'язані платити до пенсійної каси 10 проц. першої річної платні вартат для пенсії в 12 місячних ратах і третину кожного пізнішого підвищення платні, службового або функційного додатку, а крім того річно 3 проц. річної платні, вартат для пенсії.

В часі законом призначенні до укладати 10-процентової належності від першої річної платні, вартат третина кожного дальшого підвищення не платити ся 3-процентової належності, коли вона менша, в противний раз платити ся 3-проценту належності замість прачих належностей.

Артикула II.

Сей закон, котрий має перепроводити міністер освіти і віроісповідань, починає обов'язувати з днем оповіщення.

Політичні вісти.

— **Ватикан.** Римський кореспондент „Revue d'Orient“ оповіщає про багатства і жерела доходів папського престолу. Перед завоюванням Рима італійськими військами в 1870 році, папа Нік IX-ий зложив в англійським банку находячі ся в скарбі папського престолу кілька десятків мільонів франків, що остали там і до сего часу та зросли до величезної суми. До Льва XIII. кождорічні доходи Ватикана приносили 12 мільонів франків, крім доходів від даровини св. Петра в сумі до 6 мільонів фр. на рік. Папа Лев XIII. значно збільшив свої доходи заснованем каси „малых приносін“ та каси „чорного отвору“. До послідної напливають гроші зі всіх сторін католицького світа. Їх записують також маєтності, які переходять в власність конгрегацій. Грошні, що напливають до каси „малых приносін“, уживають ся на корисні банкові і промислові підприємства; на них набувають також маєтності. Служе всі банки в Римі суть власністю Ватикана, що має більшу частку паїв в трамвайних товариствах, в багатьох заводах та фабриках. Нездарно Ватикан засновав множество селянських кас. Найбільшу однако бачність звернено на набуток землі

і земель в границях бувшої папської держави на їм підставаних осіб. Не мине двох-трех десятиліть, як Ватикан стане фактичним полдарем тої землі, яка належала папам в часі існування їх світської влади. Вачучи скорий і польовий зріст матеріальних засобів Ватикана, закладає ним семінарії, професоральні і різничі школи, проєктовані університети, многи італійські патріоти сильно тривожать ся о будучність Італії, що матеріально і духово незаметно переходить в руки духовництва. Чим даліше, тим трудніше буде правительству бороти ся з Ватиканом. Ізза того в прасі роздають ся голоси, щоб правительству імалося таких средств проти конгрегацій, які прийнято у Франції, та за установленем особного податку між Квіриналом і Ватиканом, признаючи одиноким авторитетним посередником для примирення церкви з короною, цесаря Франца-Йосифа. Той сам кореспондент пише, що цілком маючої наступити похорони цесаря Вілгельма II. до Риму в бажане, щоб під папи одержати ще дві кардинальські мітри для німецьких єпископів. Здавало би ся, що то дуже неважливе желанне; в дійсності рохходить ся тут о дуже важне для Германії питанне, а іменно о вибір папи. Систем конклави зівстав заведений доперва в 1378 р. З сего порі тільки 9 папів було вибраних в не-Італійців, а на конклаву не могли мати ніякого впливу голови католицьких держав. Цесар Вілгельм не будучи католиком, являть ся першим монархом, що намагався дипломатичною дорогою вплинути на вибір папи збільшенням числа кардиналів німецької національності.

— **Амнестию студентів в Росії.**

Урядовий дневник оголосив телеграму, в якій цар Николай повидав 58 студентам засудженням за розрухи до Восточної Сибіру повернути до Росії і, щоб мимо того що на разі не повинні пробувати в тих містах, де суть університети, повірено їм опції їхніх родичів, а то ізза того, що лишень таке пайбачство опружонє призначає їх до порядку.

КОВУККУ.

Послони Николаєви Васильковичи ввело вчора з Чернівців таку телеграму: Смілому і смілому берцелю — наступникова русового народу півночі в день аугста сердечний привіт і щирі бажання аугста найбратського і задоволення непохитної прихильності русів товариства: „Руска Рада“, др. Стоцький, „Народний Дім“ Ясенякий, „Руска Бесіда“ Семеля, „Руска Школа“ Клем, „Боні“ Коралонч, „Січ“ Симоняч.

П. Володислав Федорович, по воієннопальній член пазати, панів одержав з Чернівців таку телеграму: Першому представителю Руси в нашім величез шле щирий привіт і низкий покланіє злюб буючийсь руских послів, др. Стоцький голова.

Пенсійний закон для учителів народних на Буковині сандіконозаций цесарем Б. с. м. подано що раз хоч він був уже друкований в ч. 88. „Буковини“ і з с. р.

Краєве учительське товариство розіслало об'явки, в котрім отаплив кандидатів надучителя Каліна Дубинського до ради громадської в Чернівцях з П. Клем либерал. Поручаємо

либерал-Русинам, що завжди сприяли учительству, сю кандидатуру тим більше, що вона не має ціли політичної, як заперіє підозна, тільки бережоне прав стану учительського, котрий досі не має представителів зі свого лагу. Кандидат учительства зівсний вартат із своїх щиро либеральних засад, та ще від него можна надіятися ся безпартійного трактування справ шкільних в раді громадській, де великий брак виховного членівка в сирілах народного шкільництва і учительства.

З дирекції дібр. Лівачий Антін Страшній в Петріноч перевишав і ставий стан шкільний, а урядовий діє і донес Кароль Дігмич в Студієнціх перевишав до Петріноч.

З магістрату. Сго Величество цесар ввело старосту Понсеа Вілхана крімину поручено функцією директора при тутешній магістраті, титулом і характером правительственого радника.

Із товариства українських студентів „Січ“ — випусть пан: „Сей виділі відбудеть ся знов о год він до 3 по полудню популарний відчит для міщан, подучений із дуже гарною і великою прословою. Між иншим єди-вартат мот ся Вілхонського „Гамала“ з докладишаними, а при того по раз перший с. р. продукована ся буде „Руський міщанський хор“. Теню виказу буде оповідає про конітре др. Кордуби. Товариство просить о як найбільшу участь, і пригадує що раз, щоб ті, що не мають читати і писати як найскоріше зголосували ся до Ви. прот. Гейдиха. Іже з другим таким же думам товариство розповсюдити науку читанню. — За товариство: Валент Сімоняч, голова.

Маю честь сею дорогою запросити усіх тих Ви. панів і заступників товариства, що зложили покорувати дати на академічний фонд, зати ся на нараду в вісторок для 22. н. ст. грудня о год. він до 6 вечором в „Народній Домі“. — За конітет: Прот. др. Стефан Омал Стоцький.

Поділя. Панови М. Гуздовичи за знамените вишколене хору в представленю „Роза Дереза“ щиро-сердечну подяку складає „Николаєвский конітет“.

Служащого пошукує від 1-го січня 1903 р. „Народний Дім“, Ваших інформацій в тій справі мож записати у господаря „Народного Дому“ н. пр. Русава ул. Петропавла з. 2.

Малій фейлетон.

Яким способом можна захопити молодіж до читання книжок?

Відчит

ІЛІРИЯ КАРБУЛІЦЬКОГО.

(Читаний на загальному зборі червонової січї товариства „Руска Школа“).

(Далі.)

І хто лише хоче зробити дітям велику проєкцію і захопити до читання, то нехай прочитает ім „Ліса Минку“. Хто з Ви. Товариствіх знає Франка „Абу-Каземов лаві“, то не заперечить мені, що ся книга не подобала би ся дітям. Таких і сям подібних книжок є вже багатенко, але на жалі не маємо їх по наших шкільних бібліотеках.

Отже до сего поре говорив я про самі байки та єдиновання, котрі ще дуже мало можуть впливати на дитячу душу і характер. Але є байки мусить ся безперечно викладати або осясати до дальшого захоплення і вироблення смаку до книжок.

Коли переконали ся учителя, що зго ученьки справді з утійою відносять ся до книжок, може почати з нілком поважними річками, т. зв. оповіданнями, що мали би більше впливати на дитяче серце, ніж сказати, котрі вигиоржували би в дитині певний характер. До таких книжок наприклад в „Робінзоні“. Але тут вже має учитель більше праці, як при поєдиначних байках. Тут вже багате науку, в учитель

мусів би ознакомити дітий із такими річками як: Робінзоніа нітчина, море, острови, Америка, Індіяні і т. д. Про моральну науку, яка з сего оповідання виходить, годі мені тут розводити ся.

Оповідання, подібні до Робінзона є досить багато. От на примір: Гюґо-нине „Ві асладні стейки“, Книгом „Перекотипоза“ і т. д. В вісницім є дуже багато гарних оповідань, що вартат би їх перекласти на нашу мову, але нема кому до того встати ся.

Отже се є вже річ поважніша і мали би вже виробляти в дитині характер.

Тепер хочу що депо сказати, про що немо домі товариші думают. До хто може подумати, що тако читанне не може принести дітям жалкої реалізації моралі, що то лише чиста забава і білне муче. Молодіж (шкільна) повинна читати господарські книжки про управу землі, вчоловство, саджане кузовних бурків та вишколене враної худоби...

З одного боку може був би сей запит в оправданні, але я думаю щільно не так. Я вілюю на дав би ученьки пар. щ. книжку, де обговорює ся чисте господарське справа. Така книжка може лише зацікавити старшого, що міг би деопі читати викладки зобразити собі на практичній ділі, але 12—14 літня дитина нічого собі не заматает з того; а як прочитает таких 2, 3 книжок то вже цілком стратить охоту до читання, бо не знає в них жалкої розуми, жалкої душевної сатисфакції.

Хоч і правда, що не раз говорив ся: „На що нам таких оповідань, на що вони адают ся для народу?.. Народови треба наукової літератури. Нарід в матеріальній захім положеню, Нарід заложений по духу, зарозумілий на свою дитю господарю, а при тім тас ся перед кождою дитиною. Народови треба вичноно показати широчій шлях, котрим міг би він добити ся до добробиту — до дільшого життя та до дільшого становиса в соціалізм положеню. Нарід треба обривувати, а не дурити байками і голими фразами“. (Конець буде.)

Телеграми „Буковини“.

Відень, 20. грудня. Півурядова часопис „Fremdenblatt“ оголосює, що міністер війни барон Крігсмер одержав димісію. На сго місце сійльним міністром війни має стати заступник генерального штабу армії, генерал-поручник Штрайх.

Танциент, 20. грудня. Наслідком страшного землетрясення місто Андгай випало ся, 150 осіб, переважно дітий згинуло, а 300 зістало ранених; 9000 домів завпазлоєсь. Також доохресні місцевости насильком землетрясення улягли знищено.

На Різдво!

Хто хоче зробити велику роботу своїм дітям на Різдво, нехай укладеть ся до **Найдрі Рок. „Руска Бесіда“** (Чернівці, ул. Петропавла ч. 4). — Сей книжок, має на експлі **великий вибір приписок на Різдво** (книжки, які виводять багате знання по-дучувати дітям на Різдво і Найдрі Рок. Все те не дуже дешовий ціні. — Ва 2 ар. можна одо дитині дуже гарні приписки (приписки можна виставити на експліцій рік) (Суть та жак на експлі рішорозні **сертифікати** з іоні: личальні від 10 ар. до 2 ар. **Замовляти з іронічній** пошлати ся поштом точно і відпостити поштом.

Заряд друкарні тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях, упрямас всіх тих Ви. Панів котрі пенли в розпродаж **Календарі** з сумішавють ся о їх випродажи, аби зводили заславо як найскоріше звернути нам їх назад, бо у нас за ними тепер великий попит.

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при вулиці Петровиць ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на поперед-
но застереження. — Рекламний неопе-
чатаний візніт від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„він року	10 „ — „
„чверть року	5 „ — „
„місяць	1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотинів.

Передплата і наложитість за інсерати
платні в Чернівцях.

Угодовий ческий комунікат.

Ві второн минулого тижня по-
пав ся ческий комунікат яко під-
повідь на комунікат німецький, в
котрім Чехи уважають угодову
полагоду аязкових спорів доко-
нечною річю не а огляду на хви-
лову державну ситуацію, але ради
успелен хронічної хвороби держави.
Язикову справу, каже ся в тім
комунікаті, треба упрямизнити в
цїлій монархії, а не тільки там,
де Німці в меншості, кази хочеть
се забезпечити успішний розвиток
усім австрійським народам. Най-
більшою хвилю німецького угодово-
го комунікату є то, що его обме-
жує тільки на ческе королівство.
Всі з'уєсли порішення національ-
ної справи в Чехах без рівнопра-
вної акції на Моравії і Шлеску,
суть з гори засуджені на невдачу.
До розв'язки язикового спору тре-
ба іти підміним шляхом від того,
який проєкт німецький комунікат,
а іменно полагоди сеї справи не
треба робити зависимом від адмі-
ністраційного розмежування язико-
вих округів, бо тільки іза того
звасне ся іза угодові пересеран
з 1900 р. Чехи жадають тільки
виконання обов'язуючих законів.
Осолові державні закони рівноупра-
внюють ческу мову а німецькою.
Чехи вважають не тільки обмеже-
нем, а прямо нехотаннем сих за-
конів проєкт Німців, щоб ческу
мову допустити до внутрішнього у-
рядованя тільки в точно означених

случаах. Таким чином висло би ся
німецьку мову яко державну і de
jure і de facto.

Чехи домагають ся у внутріш-
нім урядованю ізаконитої рівно-
правности обох мов. Що до армії,
то Чехи зовсім не протинають ся
язиковій одностійности, о скільки
вимагає сего доконечна потреба.
Чехи однаково ніколи не погодять
ся на се, щоб заведено німецьку
мову яко державну або навіть тіль-
ки „мовою до пороуміння“. Справу
внутрішній урядовий мови нармають
аспект обов'язуючі постанови. Вайду
же, Чех чи Німець, повинен мати
спромогу доходити свого права у
своїй мові. Реформа адміністрації
с. е. подля на язикові округи є мис-
лямом тільки не попереднім упрям-
изненням язикової справи. Округи
ті однак не повинні бути інсти-
туціями для охорони національ-
них прав та не сьміють бути по-
середниками між старостами а
міністерством, бо се ослабило би
значіння намісництва. Намісництво
повинно бути найвищою інстанці-
єю в сїх справах правних, як та-
кож тих, що підлягають міністер-
ству. Зовсім не потрібним є засту-
пство повітових рад окружними
радами а ширшою компетенцією;
остаточно могло би се наступити тіль-
ки при рівночаснім розширенню ком-
петенції сойму. Передусім доко-
нечною є розв'язка самої язикової
справи, та казати ся справи ур-
ядової мови. Рівночасно Чехи ніко-
ли не погодять ся на се, щоб крі-
терієм для осудження національної

приналежности урядника або дер-
жавного слуги була послідна кон-
скрипція. В случаю пересеран,
безусловно мусить они обнимати
Моравію і Шлеску. Введення ческої
мови до внутрішнього урядованя не
було би жадною уступкою зі сто-
рони Німців, за яку вони могли
домагати ся компенсації. Іза того
і ся справа не може входить в об-
сяг угодових пересеран і одностій-
ним упрямизненням до сї полагоди є пра-
вительство. Інші язикові справи
можуть бути предметом перетракта-
цій і Чехи можуть довести до по-
розуміння. Однак угодова акція не
може бути зависимом від парті-
ментарної ситуації, ані бути ратун-
ковим акором для правительства.
Ческі послы закликають готовість
розпочати перетрактації з Німцями.

Політичні вісти.

— *Австро-угорська угода.* Перед-
вчора був президент угор. міністрів
Соль в Відні і конферувал з Кер-
бером та Голуховским, а опісля бу-
ла послухана у цісаря. Запевнюють,
що між міністрами прийшло до по-
розуміння а справи угоди і не бо-
гато вже остало ся спірних пунктів.
Предметом наради була також справа
підписання цля під італійського зина
та есентуального виповідження тор-
говельних трактатів Італії і Сербії.

— *Ческо-німецькі конференції.*
Віденські газети доносять, що Кер-
бер скличе ческо-німецькі конферен-
ції на 3. січня 1903.

— *Виповідження торговельного
трактату Італії.* Вчорашня міні-
стерська конференція ухвалила
виповісти торговельний трактат
тільки одній Італії.

— *Трактат німецько-італійський.*
Зачувати, що ще в тій сесії пар-
ламенту німецького зістане предло-
жений новий трактат з Італією.

КОВЖКЖ.

Вирієсья архієпископ Репта
подарувати том „Виродний Дім“ в Чер-
нівцях сто копій, за що підля тов.
спадка Єго Высочайшесейшнєстєу
призначено сердошну подяку.

Краєна рада шкільна рішила
на засіданю з дня 12. с. м. засновати
однокласові школи в Садкові і Фла-
кові і радощевського повіту та розширити
3 класову школу в Володимирівці а в
Садкові на 4 класи. Відтак іменує
учителю у Василівцях Осина Мар-
тиновича надучителем в Шиноті, учи-
телем в Кирлибобі Юрія Дашковича
учителем в Ізворі, Івана Поповича
учителем в Нових Фратіях радоще-
вського повіту а Зеноною Грушкови-
чівну надучителем в Чернівцях —
Манастирську.

Почтовый уряд „дворець Фальс-
гартен“ буде асигнований з днем 26.
грудня 1902 р. подальшою асигнованою
„дворець Фальсгартен“ в Чернівцях.

Перші загальні збори маси по-
житкової і шкільної в Русо-ве-Буаї,
відбудуть ся зі значайним порозом
днем в неділю дня 28. грудня 1902
в 1-й годині на полудні в домі
господаря Танасія Фервала. — Олекс
Добла, начальник, Іван Боднарєву
член старшини.

Максим Горький.

(18)

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Полтавца.

(Далі).

Безсмейонов. Виберуть... видно по весму... Прихо-
джу — він сидить в управі... Чує — сніває-
підпавляє ся: життя, вимо, трудове, треба, каже,
одного тримати ся... все, каже, у суні ро-
бити... сніває, каже... Тенер, мовля, одбрав...
ремісникам не можна жити нарізно. Я кажу: жиди
— весму причина. Жидів треба обмежити. Гу-
бернатори, кажу скаржити ся на них: тоду
Росіянам не дають, і просити його, щоб виплатив
жидів. (Тетяна тихо відходить до своєї кімнати). А він се
з усмішкою такою питає: а жиди Хвати тих
Росіян, що гірші жидів? і почав різними об-
ережними словами на мене натискати... а мені не
розумію, але ж покував жиди він каучук... мер-
зений. Послухай — відійшов геть... Почувай.
думай, а тобі дошуду... А тут Михайло Крюков,
пекар, підійшов до мене... знаєш, каже: а годую
— то чайже Досеїн буде... і ляпав ся на бік,
соромить ся... а хотів сказати йому — ах, ти
Юдо! лизовий...

Олена (впадає). Здорові, Васильє Василенчу! Здо-
рові, Куліна Івановно!

Безсмейонов (сиди). А... Ва? прості... що скажете?

Олена. Та — от, гроші за поминання принесли...

Безсмейонов (вспливає). Добре... скільки тут? Два-
цять п'ять? Що мені наложити ся від вас — за
дві п'явки у коріторному мімі — сорок копійок
та за п'ять у дрібні: куховарка наша зачала...
ну хоч двадцять копійок.

Олена (вспливає). Який ви... акуратний. Прості...
У мене нема дрібних... от 3 карбованці.

Куліна Івановна. Ви брали пугіла торбу... наша
куховарка.

Олена. Сніває за пугіла?

Куліна Івановна. За пугіла 35...

Безсмейонов. А разок 95... два з п'ятим задрі...
прості. А ще до акуратности, любя пані, ви ска-
зали справедливо. Акуратністю ший слайт три-
маєт ся. Соло сонні сходять і находити аку-
ратно, так, як призначено йому а законіку... А
мені вже на небі період — то на землі тин
сично бути повинен... Та от і ви самі, як река-
ноє настив, так гроші й восте...

Олена. Я не люблю бути щиною...

Безсмейонов. Дуже гарно! За те восте вам і поверта...

Олена. Ну, до побачення. Мені треба йти...

Безсмейонов. Наше розмовання (восте ся у сід і
каже). Гарно, шельма. Але все тин дуже радо
виповіт ся в сід з помішання.

Куліна Івановна. Гарно б се було, тату...

Безсмейонов. Ну скажем... Цяла цюла тут... ви мо-
жете стовити за мене. А переїде — Петрусь до
ней підійде, почне, а за п'явки сніває цюла його
підійде мене одурити... Треба й те розуміти, що
гроші нажить акуратно... і за весму шкату в по-
мешання платити безвідданно. Так, Петрусь, ро-
зумієт ся небезпечно... навіть дуже...

Куліна Івановна. Може він жениться з нею й не
дума... а просто тин...

Безсмейонов. Не би-ж знати, що тин... то й бола-
кати б нам м об чім, і турбуватися нічого. Все
одно — лизаєт, щоб до „публичних домі“ ти-
снати — таж тут просто від бою... і навіть
краще... (З Тетяною покою роздаєт ся гравний
стон).

Куліна Івановна (гисе). Га?

Безсмейонов (гон само). Що се?

Куліна Івановна (мовчить тихо, мовчійно одурити мене,
намає протиснути ся до чина). В снівах, адить ся...

Безсмейонов (вспливає). Кітка, мабуть...

Куліна Івановна (вспливає). Знаєш, тату... а тобі
хочу сказати...

Безсмейонов. Ну кажи...

Куліна Івановна. Чи не надто суворо поступив ти
з Перчіком? Він же такий — тихий...

Безсмейонов. А тихий, тин і не образивт ся; коли-ж
і образивт ся — втрата для нас не восте... вид-
мієт з ним — чотє не восте... (стоні рада-
єт ся зноз — шасейшнє). Хто се... стара?

Куліна Івановна (вспливає). Не знаю я... тин богу...
що се...

Безсмейонов (вспливає). Не знаю я... тин богу...
що се...

Куліна Івановна (вспливає). Не знаю я... тин богу...
що се...

Тетяна (хрипко кричить). Ратуйте!... мiamo!... ратуй-
те!... ратуйте!... (Безс. і Кул. Ів. відходять з Пе-
трисом покою й біжать мовчати на крик. Біля до-
риб покою вони на мить спинають ся, немов не
зважаючи на звук, а далі відходять до дверей
обоє разом. На зустріч їм диваєт ся Тетяна)
Гарит!... оо!... Велит!... Води! Пати! Ратуйте!

Куліна Івановна (вспливає з покою, розкидає сніваєт
двері й кричить). Мати Боже! Заступнице! Пе-
трисе, (В Тетянину покою чує слухий шас
Безсмейонов). „Що ти, доню!... що ти... що а то-
бою... донешко“...

(Далі буде).

Рукописи звертає ся лише на посеред-
но застереження. — Рекламациі прозо-
чатані візьмі від білети поштової.

БУКОВИНА

Передплата і належність за інсертми
платні в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Володимир Сенюк**

хочу почати за поміччю Божою мою діяльність архипастирську і, толкуючи та сповнюючи їх в такий спосіб, а певний, що найду у всіх членів нашої церкви сильну підтримку.

Коли Господь Бог поблагословить наші труды і заходи, тоді наша церква, як дорога спадщина по наших предках, приведе своїм вірним представителем існує та допоможе їм придбати собі і добра сего світа по словам Спасителя, котрий сказав: „Ищите прежде царства Божия, а прочая приложится вам“ (Мат. 6, 33). (Гамальт передше цхрестна божого, а прочо дадасть ся вам.) Амінь.

Чернівці, дня 10. (23.) жовтня 1902.

(Коментар буде).

Австро-Угорщина і Росія.

Історію австро-російських відносин в загальних начерках можна більше-менше так начертати:

Росія систематично підпомагала Австрію, яко державу стовпчу на чолі німецького союзу та яко державу наскрізь консервативну. До шістдесятих років минулого століття питанням о національностях мало хто інтересувався і оно не відігравало в міжнародній політиці такої ролі, яку відіграє тепер. Створення і всі відносини мусили однако змінитись з тою хвилею, коли Пруси включили Австрію в німецького союзу, що перемінило в німецьке цесарство. Само собою розуміється, що ті сили, котрі до 1866 року Австрія спиралися до Німеччини, а переходом до Італії, з сего часу спиралися на балканський півострів і на тій дорозі, конечно і не минуло мусило прийти до спіткання і до непорозуміння з Росією. Коли вибухнула боснійська постанова 1875 р. і, коли в перспективі заповідались війна Росії з Турцією, Австрія зажадала відгородити за свою неутралітет. Окупація Боснії і Герцеговини була

тою ціною, за яку вона була куплена. По війні 1877—1878 р. Австрія стала мішати ся в внутрішні справи Сербії і Болгарії. Аногдем тої політики була певна сподівка, коли то Бісмарк провадив свою двоїсту політику. Однак на ділі показалося, що та політика зовсім не відповідала інтересам Австрії та, що неминучим наслідком такої політики було би ослаблення значіння Австрії та підчинення її під вплив Німеччини. Постепенно більшучий всенімецький рух послужив свого рода осторогою для тих австрійських політиків, що добачали якоря рятунку в інтензивній політиці на балканському півострові.

Реакція була неминучою і она наступала на початку послідного десятиліття XIX ст. Постепенно погасав чар тридержавного союзу, поки не став він сухою формою, що втерала всім практичне значіння. Зі смертю Бісмарка, померла й его політика. Настав час нових відносин. Бисмарк поспрашив ся справити політику до сего напрямку, в яким до него діяли Беуст-жен за Елісбетти і Пальмкіна за Катерини II.

Росія своїми війнами з Турцією, западила огонь свободи і незалежності для балканських народів та спрала ширю бажала і старалась, щоб освободити славянські народи на Балкані а під турецької корми. Ізза того і порозуміння Росії з Австрією в 1897 р. не могло і не може мати на цілі шкодити свободі і незалежності балканських народів.

Головна ціль сего порозуміння, це удержання status quo і найшвидшого порядку на балканському півострові. Реформа, з якими Турція вступила для Македонії, безсумнісно недостаточна і більшою ціллю австро-російського порозуміння, є викрапання такого проекту реформ,

котрий став би ся основою для дійсного поліпшення умови істотної македонського населення.

Архикнягиня Люїза і архикнязь Леопольд-Фердинанд.

Цар приїздив до відомости реанімації архикнязя Леопольда-Фердинанда під титулу і гідності і додав до сього ухвалу, щоб архикнязь не переступив ніколи границь держави.

Про відносини між архикнязем а Двором пишуть віденські часописи ось що:

Менше-більше перед писемом диним одержав один віденський адвокат телеграм в Ціріху; телеграм був підписаний Леопольдом фон Вельфлінг і містив просьбу, щоб адвокат переняв заступництво його інтересів. Адвокат відмовився від того відмови, що очікує відповідної наплати. По двох днях дістав він лист з підписом архикнязя Леопольда-Фердинанда. В тім листі повідомляв архикнязь адвоката про намір реанімації і поручав йому пересправити в тій справі а віденським Двором.

Адвокат приступив до діла. Зі сторони Двору інтервенував директор імперської кабінетної канцелярії тайний радник др. Шієль-Терторф. Результат сего пересправ поданий на початку. Архикнязь зрізав ся відмовити всіх титулів і гідностей і підчиняється ся умовній не переступати границь австрійської держави. В найближчих днях наступить ескривне архикняжого імені із всіх літ, на яких оно стоїть, а в першій лінії з літ ринарів „золотого руна“.

Рівночасно ескривено доходи архикнязя, а передусім його ананжу і платню полковника.

В політичних кругах передискусують питання, коли наступить ескривне архикнязя з літ палати імені. В повідомленні до палати імені буде містити ся імперська постанова про добровільну реанімацію архикнязя Леопольда-Фердинанда і принате до відомости реанімації як члена імперської родини, члена армії і принати горожанського імені Леопольда Вельфлінга. Се буде розуміти ся як ескривне архикнязя з літ палати імені.

Причина реанімації архикнязя є та, що він хоче ожелити ся із Вільгельміною Адамівіч, дочкою поштового урядника.

Сензацію становить також утеча архикнягині Люїзи, жінки послідника саксонського престолу, Фрідріха Августа. Архикнягиня, що числить тепер 32 роки і вже від 12 літ є замужня за саксонським престолонаслідником, удержувала любовні зв'язки з учителем своїх літній французом Жірондом. Зв'язки викрили ся і дня 2. с. м. учителя віддалено із саксонського двора. Француз поїхав до Зальцбурга, куди й утекла архикнягиня вночі з дня 11. на 12 с. м. зриваючи всім зв'язки з родиною. З Зальцбурга виїхала озлюблена пара до Женевы. Шієли донесли часописей, саксонські влади одержали поручення, не допустити архикнягині більше до крам. Та рівночасно не меншу випу скандальних подій повесить сам престолонаслідник Фрідріх Август. Удержував він любовні зв'язки з якоюсь акторкою двірського театру. Зв'язки не остави без природних наслідків. Між подружжям приходило ізза того до брутальних сцен. Архикнязь мав навіть жінку побивати а із своєю любов'ю являв ся публично, так що на дрезденським бруку називали її „наслідницею“.

днів був цікавий випадок... Мляр з пана вини, лямієди пива, шклянку лану. (Вид. виходить. Станути в дверях свого покою мовчки, а запитав і пожури дивити ся на лікаря).

Петро. Заспокой ся, тату, вже все безвечно.

Лікар. Так, так! Не дивайтесь. Через два-три дні вона встане.

Безсеміонов. Чи правда-ж?

Лікар. Впевняю вас.

Безсеміонов. Ну, спасибі. Коли правда, коли безвечно, спасибі! Петро, ти, тат... піди заш сюди. (Петро підходить до нього. Без. відступає перед ним до свого покою. Шепочуть між собою, брачають крок).

Тетеров (до лікаря). Ну, що-ж мляр?

Лікар. Е-е... як?

Тетеров. Що-ж мляр?

Лікар. А, мляр... нічого, видужив... гм... а. здається ся зустрічав ся десь... з вами?

Тетеров. Можливо.

Лікар. Ви, е-е... не лежали, була, в тивному барані?

Тетеров. Лежав.

Лікар (радіючи). Ага! Огі! Огі! то-то я дивлюсь — знаєте обличчя. Позвольте, се було весною? так? Здається ся в пам'яті навіть ймення й прізвища ваше...

Тетеров. І я вас пам'ятаю.

Лікар. Так?

Тетеров. Пам'ятаю. Як став видужувати і попрохав вас побільшити мені порядку, ви зробили пропротинну міну і сказали до мене: „будь доволивий тим, що дають. Таких як ти пиниць та зволок чинило“.

Лікар (змінаючи ся). Позвольте! Се... сього... перепрашаю... ви... наше ймення? Я лікар Микола Треорулов... а...

Тетеров (підходячи до нього). А я — потоний алько-голі і ринар незного змія — Терентій Бого-словесний. (Лікар відступає перед ним. Не біє ся, не займу... (проходить коло нього. Лікар злітно дивить ся за ним, обмахуючись хвилькою. Увій-дить Петро).

Лікар (обтираючись на стінній двері). Одиак бувайте злорів. На мене чекають... Як що спаржте-мать ся на біз... повторіть... дайте ще крапель... сльзого бозу не повинно бути... до побачення. А... а... скажіть — тут тепер був тайний, оригінальний пан... він вам родич?

Петро. Ні, се етазіанчик.

Лікар. Ага! Дуже првемно... великий оригінал... До побачення. Дякую. (Виходить. Петро проважас дою до стінній. Без. і Кул. Ів. виходить зі свого покою і пожури, ступаючи на паллях, ідуць до дверей дочинного покою).

Безсеміонов. Стривай, не ходи туди... нічого не чу-ти... може, спить. Щоб, буна не розбудити (від-ходить стару у кутю до сирині). Т-таа, стара! Огі і довжильсь... до сльзати... Обман, пересудів буде тепер у місті — бос враж...

Куліна Івановна. Тату? Що ти? Що ти таке горо-рини? Та хоч в уці сурини похай суринати... тільки-б живого залишила ся... В уці дивни пай дивинить...

Безсеміонов. Ну, та так! Я знаю... се так... Тільки ти... ех ма! Ти не розумієш. Се-ж осудовище нам обом.

Куліна Івановна. Егі... Яко тям осудовище?

Безсеміонов. Дочка отруїла ся. Розумієш? Що ми їй, який біз, заводили? чим сиринили? Що ми — швіри дні неї? А палати-муть всемо... Мені — начхати на все. Я все ради дітей стерили... але на ніщо? через що? Хоч би знати... Діти... Жи-вуть — мончать. Що в диті у них? Невідомо. Що на думи? не знати. От у чім образа.

Куліна Івановна. Я розумію... адже я мене се пра-жає... Все таки я мати. Клопочеш ся, клопочеш

ся цілий день — і спасибі ніхто не скаже. Я розумію. Та що пж... Хоч би живі, здорові буди... а то... на — тобі!

Поля (виходить з Тетериним покою). Засиділа... ти-тешко...

Безсеміонов (устанює). Ну як вона? Що? подивити-сь можна?

Куліна Івановна. Я ввійду тахесенько? чи ось з битьом...

Поля. Лікар не велів нічого пускати...

Безсеміонов (я підозрінням). Ти по чому знаєш? Тобі-ж це не було при лікарів...

Поля. Мені Олена Миколаївна сказала.

Безсеміонов. А вона там? Бач як — чужому чоло-вікови можна — рідним — не можна. Диво!

Куліна Івановна. Обідати треба буде в кухні, щоб не стривожити її... Люба моя... і надивитись не можна... (махнувши рукою, підходить до стінній. Поля стоїть приглувшись ся до дверей і дивить ся на двері Тетериного покою. Брови її напружені, губи стиснені. Стоїть просто. Без. сидить біля сто-ла, жовон чашочку на щось).

Поля (тихо). Батька мого не було тут сьогодні?

Безсеміонов. Зовсім не про батька ти питаєш. Що тобі батько? Я знаю його тобі треба. (Пані здо-вжало дивить ся на мене). Батька твій був... так, брудний, обшарпаний, страшно усяку порядку по-добу... Але все таки ти повинна його шану-вати...

Поля. Я шаную... До чого се ви кажете?

(Далі буде).

Супроти сего архієпископа піддичи-
ла ся тепер чоловіки в рішній
спосіб. Помагав їм в утечі брат
архієпископ Леопольд Фердинанд.

Нарада в справі анад. фонду.

В імені комітету, що займає ся
збиранням грошей на академічний фонд,
співідав проф. Ст. Стоцький за-
гально довірчі збори жертводавців,
щоб остаточні порішати, що зробити
з тим фондом.

Збори відбули ся у вівторок дня
23. с. м. в Народній Домі під про-
водом проф. д-ра Стоцького.

Збори рішили передусім, що з огляду
на се, що збори оголошено публично в
„Вулиці“ і, далі, з огляду на те, що
проти сего не протиставляють а пра-
вотів, які в несприятливих напро-
стувалих ніхто несе, уважають ся
наради і рішення цих зборів за право-
судні.

Далі рішено, що на зборах го-
лосують представителі тих товариств, що
жертвували на сей фонд, далі, пооди-
нокі жертводавці, а в кінці один пред-
ставитель тов. „Січ“.

Присутні вчорашньої наради.
Пан голова зборів д-р. Стоцький подав
під обрання передусім дві справи: чи
виплатити гроші, зібрані на академічний
до Львова, чи ні, а далі: в случаю,
якоб рішено затримати гроші в Чернів-
цях, на яку ціль їх обернути.

До сього забрали голос проф. Орест
Гандиш і поставив слідуюче внесення: в
виду сього, що цілі, на яку гроші зби-
рані, відпали, і в виду сього, що комітет,
який займає ся збиранням цих грошей,
на Вулиці був зовсім неспроможний від-
повісти на питання, належить гроші за-
тримати в Чернівцях. Се внесення при-
нято одностайно.

Що до цілі, на яку належить обер-
нути сей фонд, що вносить близько
1000 корон, зібрав знову слово проф.
Гандиш і поставив ось яке внесення: в
виду сього, що гроші зібрані передусім
на білих студентів, далі, в виду сього,
що сего року зросло в Чернівцях число
наших академіків, і то таких, що по-
трібують підтримки, належить ці гроші
віддати на подібну ціль, т. є. призначити
їх на академічний фонд анад. тов. „Січ“
в Чернівцях.

Забрав слово голова „Січ“ пан
Василь Сімоніч і зазначив, що подібне
внесення, як власне пропонує проф.
Гандиш, впадало на відповідь тов. „Січ“.
Вадіа поручив йому, щоб він старав ся
дотичну ухвалу перевести. Після прохоту
віддачу тов. „Січ“ справа представляла
би ся так: фондом орудує спеціальний
комітет, зложений з трьох відпоручників
„Народного Дому“ і голови та секретаря
тов. „Січ“. Подана в законі внести
члени „Січ“ на руки віддачу, який ста-
вить перед собою до комітету.

Пан посол Братів Пугулик ставив
протиння внесення: віддати зібрані гроші
„Народному Дому“, який їх паніфікує
і по якійсь часі з препратів ухвалює сту-
дентам стипендії. Тільки в припадках
разів міг би комітет дати надзвичайні
закони.

Над сям розвинула ся ширша дис-
кусія, в якій брали участь п. д-р.
Кордуба, проф. Попович, проф. Гандиш,
пос. Пугулик, акад. Сімоніч, Ісакієвич,
д-р. Стоцький.

П. д-р. Стоцький сказав, що передусім
жусмо дбати про майбутній час, му-
симо постарати ся о те, щоб зібраний
фонд став автономним фондом таєм
раз, а не по якійсь часі, а то тим біль-
ше, що червонощі студенти відкупують
пекучу потребу автономного фонду.
Звернувши увагу на те, що у нас дбають
ся про молодих людей тільки в серед-
ніх школах і домагає ся на них дуже
багато, а як молодий чоловік здатий
матерію і піде на університет, тоді не
дбають ся про нього і не раз той, на
якого лежало ся в гімназії багато грошей,
сходить мирно і передчасно зі світа
цього, що забуло ся про нього на
університеті. Так далі не повинно
бути. Як призначимо зібрані гроші на
академічний фонд тов. „Січ“, то вони
чужо не пропадуть. Тов. „Січ“ домагає
всіх старань, щоб фонд доживав і
збільшав. Гроші призначено-би за ре-
версам і при добрій організації і опе-

кутні можна сподівати ся на тім
звороті позиток, але збільшена фонду.
При тім добре було би використати одну
частину фонду неварушимою.

П. д-р. Кордуба доповнив внесення проф.
Гандиша в той спосіб: гроші, зібрані на
академічний фонд анад. тов. „Січ“, одні з них за-
стержені, що фондом сам орудує
особливий комітет.

Ці внесення проф. Попович доповнив севне-
сення далі: комітет складає ся із
трьох членів віддачу „Народного Дому“,
делегованих кожчасним відділом, та з
представителів голови і секретаря то-
варства „Січ“.

На сям дискусію вичерпано і д-р.
Стоцький поставив під голосування внесення
Гандиш-Кордуба-Попович. Внесення при-
нято одностайно.

Даліше поручено справу, як оруду-
вати фондом. Інвестор Попович поставив
внесення, що комітет на сям літератури
цілого фонду, а мусить позитивити що
найменше 250 корон. (Принято). Д-р.
Кордуба домагає ся, щоб комітет
складав що року справоздає із своєї
діяльності в рускій часисі. Ухвалено.
Д-р. Стоцький вносить, щоб на сям
розв'язав тов. „Січ“ перейшов сей фонд
на „Народний Дім“, і, щоб зобов'язати
товариства „Народний Дім“ і „Січ“,
абі фонд не загирав ся. Принято.

На сям голос д-р. Стоцький подяку-
вав присутнім за участь на нарадах
і закочив збори.

Гарний залізничний персонал.

Про сибірську залізницю списа-
но вже цілу бібліотеку, але во всіх
дів і артикулі про неї, не можна
виробити собі поняття, в чій руці
є власність заряд того великан-
ського підприємства, які там уряд-
ники і кому поірена судья паса-
жирів, що їдуть тою залізницею.
Сими питаннями і важкими пита-
ннями займає ся якийсь Сентанія, ро-
дом з Сибіру і уложив цілу ста-
тистичку, що викликала в сибірській
пресі велику сензацію. Ся суха,
можлива праця відслонює справді
перерахуночий вид.

Цілий персонал сибірської залі-
зниці числить сего року 11.112
осіб, але тільки про дві третини
того числа відомо, чим були пере-
ше, про 3.985 людей не знає ніхто
ні навіть сего, чим они були даний-
ше, та чи імена їх правдиві. Ми-
нувши їх покрити грубою, глибо-
кою пошкою. Отже між трьома фун-
кціонерами знаходять ся один та-
смичний, незнакомий, що однак за-
всідки повинні важкі функції.

Розуміють ся, що і ступінь обра-
зованя сего персоналю, якого тре-
ти часті є незнамого походження і
імени, представляють ся дуже злих.
На 11.112 осіб залізничної служби,
посідає тільки 123 університетське
образование, 473 тільки середні
школи, 4.376 тільки народні шко-
ли — решта, т. є. половина не
уміє ні читати ні писати. Але то
ще не все; найбільше характери-
стичний момент сего персоналю ле-
жить в тім, що посеред нього є
множество тяжких проступків,
сповалюючи в службі важкі фун-
кції.

Окрім тих 3.985 осіб невідомої
минушності, орудує на сибірській
залізниці більше як 1.000 тяжких
злочинців, або інакшими словами,
що на 10 функціонерів припадає
один злочинець, що відбуває тяж-
ку кару. Не до упівіра! Але п.
Сентанія подає докладну статисти-
ку злочинів тих людей. І так: слу-
жбу дозорців і кондукторів повинні
597 урядників, що відбувають на
Сибірі кару за морд, убийство,

розбій і гвалти. Представмо собі,
що такий семикратний злочинець
пходить і просить о покарання кар-
ти їзди (а есенуально і монетки).

Варані о случаях того рода не
чуті голосно на сибірській залі-
зниці, за те дучають ся вони на
маньжурській залізниці. Однак тру-
дно чуті ся безсочним на гадку,
що поміж кондукторами трапля-
ють ся розбійники і убийці. При
транспортуванні товарів урядують ра-
бінники і злодії — дивний горо-
шок! Даліше має отса залізниця
24 фальшивників і 32 дефранда-
тів, засуджених на сибірське ни-
гване. Хто потрібний би поучени
в дефрандаціях, фальшиванню, ни-
мушенню, той поміж сибірською же-
лізничною службою найде доскона-
лих дорадників.

Зрештою — додає п. Сентанія
— нема ні одного рода злочинців,
що не були би репрезентовані між
службою тої залізничі. Таким пер-
соналем не може починати ся ні
одна залізниця на світі. Що за
події лучають ся на тій лінії, об-
яснить малий примір:

Три літа тому, обіг цілу євро-
пейську пресу телеграм сего змісту:
„Генерал Л., що їхав з Владивос-
тону до Хабаровська згинув в по-
жарі вагону першої класи. Огонь
не міг погасити в ніякий ніякий
спосіб, як тільки через блуд и опа-
люванню“.

Після сего події виїхав на
своєй російській військовій осі ака-
д. генерал Л. відкомандировано на
заграниччю заряду інтендантури до
Владивостока і там відірив він ве-
ликі спронеїрені. В нагороду за
його чесноту (не хтів ніщо чути
про загинувшого сирани), посадже-
но його до умисно спронеїреного
загону, замкнено, і спалено жи-
вцем wraz з актами.

Вановників не відкрито, але
певне, що можна би їх було ви-
найти між 597-ма розбійниками,
що служать при сибірській залі-
зниці.

Політичні вісти.

— Папа супроти колегії кар-
диналів. Папа прийняв передвечеря
колегію кардиналів, що зложила
йому желани з вагоди Різдва. В
відповіді на промову кардинала
Орелія ниголосив папа промову, в
котрій висказав жалі і за зако-
проекта в італійським парламенті о
розводах і осудив его яко пере-
ворот християнського порадку і від-
будованя держави на підвалинах
поганського натуралізма. Крім то-
го виступив проти соціалістичного
руху і назвав до християнсько-
демократичної акції, що найбільше
відповідає потребам часу.

КОВЖККИ.

Гуртінні склади сози. На за-
сіданні правого Віддачу в день 23. 6. м.
одержала коштовну гуртінну продажу
сози в громадах: 1. Високий: Каліман
Девб Шлер з Саводі-Ванілова. 2. Бор-
гомет: Петро Вейчук і Монах Роль 3.
Бонна: Абрахам Ротер і Вольф Рубель
4. Бессачо: Маркус Крамер і Емілія
Попович. 5. Чернівці: Брати Кравтга-
мери, 6. Чудин: Голи і Зигер. 7. Дарна-
Ватра: Шмал Вейт 8. Франці: Шмал
Шігер 9. Фунду-Модлова: Юрій Та-
раш. 10. Гуртумора: Фалк Кеніс і Мо-

рік Містельман. 11. Гадісвалла: Пайно
Крайт і Яворський. 12. Габбона: С. Ма-
носкла 13. Гербелшт: Аліба Шрайбер
14. Серет: Д. А. Крайт і Подайона. 15.
Гатна: Хріті Гайла. 16. Качина: Оліас
Шехтер 17. Кінсвалла: Ізабріла Шгер-
ер: Данил Мер 18. Кімань: Громала
Кімань. 19. Лужань: І. Герер і Емеле.
20. Вісно: Лянтіл Томорут. 21. Пути-
ліа: Кар. Кайрі і Гаріні. 22. Радіні:
Тервер і Петро Бососеніт. 23. Садатура:
Лінвер Вадан і Дінес. 24. Селегін:
Моше Гаріні. 25. Нижні-Станіні: Свєр-
стайні і Андрій Нисорович. 26. Огоро-
жинець: Машеро 27. Сучава: Маркус
Кромєрі Емілія Попович. 28. Топоріні:
Павел Фігер. 29. Вапа: Яно Вольф
Вальдберг 30. Ванініні: Міхай Кін-
ний і Мешулам Дінес. 31. Віні.
Громала Віні 32. Вижніні: Ботта і
Ранер. 33. Застанна Штернберг.

Ліценція газет на рік 1903.
відбуде ся в читальні „Народного Дому“
сєй неділі ввечері, на що запрошає ся
всі члени читальні.

В неділю, дня 28. грудня в. ст.
відбуде ся знов захатом анад. тов.
„Січ“ відчитати мішан. Читати буде
д-р. Кордуба про комітет ч. III. Початок
9 год. на до 3-ї пополуудини.

Вадіа станіської філії тов.
„Руска Школа“ ухвалила на своїх за-
сіданні з дня 7. с. м. обрання головні
збори сєй філії на 4. січень 1903 до
шкільного будинку в Галичині. По ухвалі
терміну до якоїсь великої відкриті
мє відкриті ся на виїзді сям члени
в сям дорож запрошати всіх Ва-
ліні, товаришів-товаришів-членів, як
і всі сестри філії тов. „Р. Ш.“ заклика-
вати ся на виїзді завоєвуваний збір.
— Особних запрошень по причині ко-
мітї, яких нам слабою пасою не тї
легко поверити, не буде ся вислати.
Збори почнуть ся о 10. годині перед
полуднем. На днівним порядку сям зборів
стануть 1. Приняті гості-члени з
сторони голови філії. 2. Справоздає
з діяльності філії за рік 1902. 3. Спра-
виздає касова. 4. Віліні внесення. 5. Ви-
бір нового віддачу. Вадіа філії тов. „Ру-
ска Школа“: Мартеній Данчуз
голова, Олександр Кунчанко,
писар.

Утеча адвоката. Радований на-
докат д-р. Герман Файнгольд, проти
котрого вело ся карно судове судство
звинувач без вісти. З повернення йому де-
вонитоних грошей бракує 30.000 корон.

В сям дорож запрошає ся Ва-
лініні виїздові і їх заступників „філії
тов. Руска Школа“ в Путилові на ви-
їздові засіданні, що відбуде ся о 1.
годині по полудні в будинку стороно-
вої школи дня 1. січня н. с. 1902 р.
С. Базюшескуз заст. голова, Ю.
Гордлийчук, заст. секрет.

Значайні збори районової
каси в Жалові відбудуть ся дня 28.
грудня 1902. Ізти Яворський писар,
Михайло Яворський, голова.

Загальні збори читальні „Рускої
Весілі“ в Жалові відбудуть ся дня
9. січня 1903 з слідуючим порядком.
1. Справоздає з будови дому читальні
2. Народа в справі догсу читального
3. Заснованя соціальної пращини 4. Ви-
бір нового віддачу і 5. Віліні внесення.
Василь Боднарєв писар, Ізти
Яворський голова.

Похор в Відні. 6. проф. тамонного
університету д-р. Рихард Кром-Едіні,
знаменитий психіатр та автор многих
цінних психіатричних діл.

На Різдво!

Хто хоче зробити подарунок другу своїм
друзем на Різдво, який ухвалює
ся до Пашіні тов. „Рускої Весілі“
(Чернівці, ут. Петровська ч. 4). — Се
написано, яке на складі великий
збір приписано на Різдво
деревце, на якому багато різних по-
дарунків дичить на Різдво і Новий
Рік. Все те не дуже дорогий подарунок.
— За 2 гр. можна „дерево“ дуже
гарно прикрасити (прикраси можна
визнати на слідуючий рік). Суть та
посл на складі рішорозділ перетягати
з ідої: починає від 10 гр. до 3 гр.
Замовлення в провінційні місцевості
ся сєйчас також і відправляють поштою.

Вклад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахзирі перонкові і з правдивих струсьових пер, ручий перлові і з черепашки. Вахзирі Базе, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Glacé, шіпріні зенші і шовкові у всіх довжинах для панів і панів.

Копи до подорожі на поволі і санях, а також на привади на ліжках. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких хлібів і червоних до сити.

Базені пранати: найновішого жанра. Базені мужські сорочий шовкові, з Ріже і батисту. Найновіші сорочки і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гузіки до сорочок і манжеток. Мужські шкарпетки.

Ізза ніжного сезону продають ся на дуже зменшених цінах всі товари кожухові, взуткові, повні і черевки.

Найбільший вибір карнавальных товарів для панів і панів шіпріні і домотні червоні ліверовані, Шевтоли, білі Glacé і атласові, попласети зі шіпрі зенші.

Вішні засоби на складі: порцанові чашки, дзискі гаруналка, чашочки, солони і т. д. Правдива бізна на Сера; платання, мужські панчохи, шкарпетки, Chenilles Eschafres і хустки, повні шалі і хустки повні і полотнові дамські сукні, взимши; стрічки вузла і лент; взуткові повні і бутравані шіпріні рукавички. Полотняні і шіпріні черевки для панів, дівчат і дітей, а також бутравані шіпріні. Червоні до сонгання для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороху.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухогорячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) ісхіаса, невралгії, болю в сугавах, парви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Раймстра), що прикладають ся до слабих частин тіла, умовляють найвищої температури з всіма термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Значно умирня біль. При ліченні в ціле тіло тільки окрім слабого мієні, тому можуть його зносити і ті, що терплять на серце, на конгестії і астматики. Ліченні може відбути ся і в помешканні пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЕС, Чернівці, улица Почтова число 6а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровица ч. 4.

РАХУНОК

тов. „Руска Каса для ощадности і пожичок“

створивши зареєстр. з обмек. порукою в Чернівцях за місяць грудень 1902. р

I. Стан довжний.

1. Удѣл членські	К	25,138-92
2. Фонд резервний		4,402-20
3. Вкладні надані:		
а) стян на початку року 1902	К	52,080-86
б) вложений в часі від 1/1. 1902 до 1/12. 1902		66,031-62
разом		118,112-48
в) виняті в часі від 1/1. 1902 до 1/12. 1902		51,381-48
Позістие з кінцем літня	К	66,731-00
4. Долг банковий		8,000 —
5. Білітосне сальдо		1,073-303
		115,000-20

II. Стан чинний.

1. Пожички удѣлені на екрані і вкості	К	78,703-25
а) стян на початку р. 1902		70,234 —
б) удѣлено в часі від 1/1. 1902 до 1/12. 1902		8,469-23
разом		148,697-23
в) сплачено в часі від 1/1. 1902 до 1/12. 1902		45,207-20
Позістие з кінцем серпня 1902	К	103,730-04
2. Готівка в часі для 30. 11. 1902		1,290-27
3. Цілий папері фонду резервового		3,132-68
4. Білітосна партія інвентаря		1,119-60
5. Сальдо процентів		4,868-73
6. Сальдо конгестів адміністр.		858-83
Загальний оборот касовий в жовтні 1902 року		115,000-20
виносить		280,600-56

Часові часові наше товариство на початку року 1902 383 в часі від 1/1. 1902 до 1/12. 1902 вступило нових 83, виступило 22, лиши ся часові 456 з декаргованими удѣлами на суму 28,120 к. і дійсно виплаченими на суму 25,118 к. 92 сот. Стога процентова від вкладов щорічних 5%, Давіленді від удѣлів 6% (один удѣл виносить 40 к.) Стога процентова від пожичок удѣлюваних 6 1/2 %.

З КОТВИЦЕЮ СКРИНОЧКИ до БУДОВЛЕЙ і МОСТІВ.



Скриночки з лікером, що найліпше після лікву доповняють ся але суть найліпшим способом забавою дітей; але для своїх величавих будівлях і мостами і дорогами дають найліпшу розраду і на повні забувають при жадних Ріхтерівих подарунках.



Скриночки на жодні години до 4. 22 і містять цілі будовні моєти, що кожній, наоці ажє скріночку в який собі йдє з доповнені документи. Визначє о тім, як і о і Сатурі і Метеор уніка кожній з ліквостранного цїлє к оплачено. Про ліквості жадати лишє скріночки із славною жаркою гіотанці, бо всі друїрї суть лишє наслідуючим Ріхтерівського оригінального «Фабрика». На складі по всіх складах забавних товарів в лікві і наскріпці

Ф. Ад. Ріхтер і С-тка

вироблені пахторні достанці

Компона складі: Орегандіон 16. Wien. Фабрика: XIII/4 (Hofburg), Radolfstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, St. Petersburg, New-York.



Марка охоронна: котвици

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі,

визначно призначений знаменитий усмирюючий лік на атиране по ціні 80 сот., 1-40 юр. і 2 юр. можна купити у всіх аптеках.

Просимо жадати сей загально улюблений лік вес лише в оригінальних флашках з нашим охронним знаком „КОТВИЦА“ з антики Ріхтера і для охоронності приймати лише флашки тим охронним знаком яко правдиві.

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Елєсвєти ч. 5.



Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Сєкерського

За редакцією відповідає Володимир Сєкерський

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, щодорожній і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи вносять ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні неопла-
чені вікла від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	„
„чверть року“	5	—	„
„місяць“	1	70	„

Поодинокі числа „Буковина“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інерата
вистіпні в Чернівцях.

Письмо нового архієпископа.

Булга.

Ми подали в попередніх двох числах „Буковини“ архієпископське писмо митрополита д-ра Ренті в перекладі на руску мову. Тим хотів ми на тім показати як сей лист повинен був звучати по руски — по людски, але наразі подати переклад нового архієпископа до загальної відомості. Буквинський Русин, щоб бувовинський Русин пізнав провідні думки нового глави православної церкви на Буквинні. А тепер хочемо додати і свій слабий слух. Ще більш боїть ся новий митрополит, коли собі пригадає „важкі, які потрапляють на голову сего світа впади, а народом Буквинського архієпископа“.

Загальний поступ виходить „зміни на полі політичній, суспільній, економічній і національній, що не остали без впливу і на церковні життя релігійне, та і в відносинах в нашій архієпископії, стали констатувати, ніж були порекою“... „І у нас не брак борби політичної, суспільної, економічної і національної, котрі наслідки годі предвидіти і, котрі загрожують дуже процінатим свої архієпископії“.

Про „елементи, що байдужі, ба протинні церкви, а навіть християнству і релігії“, не станемо говорити в особі, вони є всюди, та в нас їх менше, як у других; бо рускай парід глибоко релігійний, а християнські чесноти не брали навіть передовим борцям з Русинів, доводом сего дотвердити діяльність проповідників руского народу на Буквинні.

Котрі сім'ї можуть повелічати ся перед святом, що „за ними нема і зоріа по-права“. А коли провалять ся у Русинів подосуди байдужності в справі церковній, то лише тому ті, що досі не дбали про те, щоб підтримувати у Русинів на Буквинні інтерес для православної церкви. А де ся воно так ізза політичної і національної борби, котра кипить і в нашій церкві. Сам митрополит констатує, що не брак нам своєї борби, ба навіть навіть, що є наслідки годі предвидіти, що вона загрожують процінатим архієпископії. Великої бо ваги, що голова Буквинської православної церкви сам констатує, що ся борба є і що вона для православної церкви грізна. Хто впровадить на Буквинні національну політику-борбу до православної церкви, щоб з церкви зробили чинний політично-національний, знає весь світ, отже знає і митрополит, тому вінно тут про се говорити. Цікавіше для нас те, як новий архієпископ гадає є хибні уявляти. Про се свідать в його: „буду держати архієпископський жезл мужи“, і „буду старати ся провадити керувати церквою до єї цілі: віддаю всі свої сили на службу церкви“.

Із сего свідать, що новий владика хоче правити опанує рукою, о чім ніхто, хто знає енергію д-ра Ренті, не сумніває ся. А друге прирочено, що новий митрополит хоче служити церкві, наповняти Русинів надією на їхню будучність, бо всі їх жалі і кривди виходили до єї цілі: віддаю всі свої сили на службу церкви, а русинизації.

Надзвичайний і той уступ із архієпископського листа, в котрім новий владика висказує надію, що душпастирі не тільки відраховувати муть оуниши, але будуть і вчителями віри, провідниками, наставниками настин, що будуть відносити ся до єї з любовію, будуть єї оправданими „отцями“. Така отція, на жалі нема в багатьох руских пара-

хій, до господарств русинизаторів як вітчим-ворог своєї пасти.

Архієпископський лист відноситься дозволу велику вагу згоди і єдності між членами церкви, без чого вона не може розвинути ся. „Отже згода мусить бути між нами!“ виче новий владика до своїх вірих. Але до здійснення сего справді християнського послання у нас не дуже далеко. Багато заходів і великого труду треба, щоб між православними Русинами і Волохами на Буквинні прийшло до згоди. Шовіністичний жезл русинизаторів, що характер сего церкви волохської, єсть на заваді рівноправності Русинів у православної церкві, а лише рівноправність то єдине усяке згоди, єдності і миру православної архієпископії, а се лише єдине тривала підстава розвинути православної церкви на Буквинні.

Важачимися оттам провідні гадки нового владика про найбільш нехочу справу, себто про національну-політичну борбу Русинів і Волохів в православної церкві на Буквинні, жезлом із черного серця не тільки в інтересі православної Русинів, але й самої православної церкви, щоб новому владіці удало ся чини створити здійснити внеску гадку про єдність і згоду в своїй архієпископії. Цімірі заходи в тім плані вийдуть напевно у Русинів сильну підпору. Буквинські православні Русини вірують в щирість сів свого архієпископа і вшадують спасення діла єго, жезлаючи з цілого серця: Боже, помагай!

З'їзд національно-демокр. партії.

Через два дні 26. і 27. с. м. нараджував ся у Львові з'їзд делегатів національно-демократичного еторонництва. На порядку деннім стояли справи: організації, страй-

ку і академічного фонду. В справі організації промовляли: др. Олександрович, др. Окуневський, Могильницький і др. На внесення посла д-ра Олександровича ухвалено слідуєчу резолюцію:

„Народний з'їзд узавсе за ко-
нечне переведення організації пра-
ці а уложене відповідного плану
та переведення єго в подробицях,
поручає з відповідними інструк-
ціями, ухваленими коміцією, „На-
родному Комітету“.

Крім повисної резолюції на-
решили ще також на внесення по-
сла д-ра Могильницького, д-ра Скар-
ка і н. Грабовенського деякі інші
ухвали, дотично організації праці
і страйків, приміром, що „організа-
ція страйків потрібна там, де на-
лежить визнає праці різничого ро-
біння та, що з огляду на се пе-
реведене страйку і на слідуєчий
рік а деяких повітах знає ся ко-
нечним“ та інші, що „Народний
Комітет“ повинен поробити всілякі
заходи, щоб не допустити до ло-
мання страйку“.

Даліше на внесення д-ра О-
лександровича ухвалено засновати у
Львові бюро правної поради при
„Народнім Комітеті“ що має скла-
дати ся з правників і з одного
правника практичного і платного,
має бути постійним та стояти на
сторони всіх інтересів руского
народу в краю і в кожній хвилі
подавати поміч всім тим, що ізза
різничого страйку потерпіли або
сидять у в'язниці.

Крім того перейшли ще резо-

Максим Горький.

(15)

МІЩАНИ.

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Мориса Полтмена.

(Далі).

Безсміянов. Щоб ти розуміла... Твій батько заво-
лока, без приставиш, а все твоя ти повинна
не виходити з ніз його волі. Та хіба-ж ти розумієш,
що то таке — батько? Усі ми без чуття. Ох,
ти, дівчина бідна, беззахисна, ти повинна бути
скромною... ласкавою і убогою... а ти — туди-ж...
починаєш розважати... мисли ся за просвіченими
людьми. Т-так. Ох, ти намір ідеш, а тут людина
трохи головою не наложил.

Поля. Я не розумію, що ви кажете — і на віщо?

Безсміянов. (видко єм стратично знає міже своїми
думками, сердить ся). Розумій... думай... на те я
кажу, щоб ти розуміла. Хто ти? А однак, ось ти
виходиш намір. Дочка-ж моя... чого стоїш на стелі
тут? Іди лишень до кухні, роби що небудь. Я
постережу, їди. (Поля, нерозуміючи, дивить ся на
нього і хоче йти). Стривай! що лиш я... мандрюєш
на твого батька.

Поля. За віщо?

Безсміянов. Не твоя діла. Іди собі, їди. (Поля оди-
волом відходить. Воно, тихо йде до дверей Тетя-
нини похило; відкривши їх, хоче заглянути. Ви-
ходить Олена й випихає його).

Олена. Не йдуть — вона спить, здається ся... Не трі-
вайте її.

Безсміянов. Мм... нас трівають усі... се нічого. А
нас — не можна...

Олена. (здивовано). Що ви кажете? Та-ж вона хоря!

Безсміянов. Знаю, знаю... (виходить до сінки. Олена

у сніг йому забиває ключик і замикає руш-
ка на замок, щось думає. На вулиці в'їжджає усямі-
ш, вона жінко замикає очі. Входить Петро,
сумний, стурбований. Петришеє плочою, жемом бо-
жачою, схиляється до єї. Подививши Олену,
смикаєт ся).

Олена. (не розуміючи очей). Хто се?

Петро. Чого ви камиєтесь? Чудно бачити тепер усьмі-
хнено обличчя, після сього...

Олена. (змикаючи на нього). Ви сердиті! Втомивсь?
Бідо хлопці! Як мені вас жалі...

Петро. (сидючи на дивані поруч з нею). Мені са-
мому жалі себе.

Олена. Вам треба вийти куди небудь...

Петро. Та треба. В самій річ — навіть я тут? Ме-
ні страшенно тинить се життя...

Олена. Як би ви хотіли жити? Скажіть, а часто пи-
тали вас про се, але ви ніколи не відповідали.

Петро. Трудно бути отвертним.

Олена. Зі мною?

Петро. І з вами... Хіба я знаю, як ви відносите ся
до мене. Як відносите ся до того, що я міг би
вам сказати? Невді мені знаєт ся, що ви...

Олена. Що я? Ну?

Петро. Що ви гарно...

Олена. Я відношу ся до вас дуже, дуже прихильно,
справно ви мені хлопці!

Петро. (вільно). Я не хлопця, ні! Я багато думаю...
Слухайте... скажіть... вам подобаєт ся? Вам ці-
каві усі ці заходи Ніла, Шинкіна, Цытаєвського... усіх
єїх шумних людей? Ви можете вірити, що єдине
читання розумних книжок, вистапи для ро-
бінників, розумні розривки і все се маринна —
дівко — важне діло, ради якого я сід жити?
Скажіть...

Олена. Голубчику! Я-ж не просвічена людина... я
не можу судити, не розумію. Я-ж не поважна.
Вони мені подобають ся усі: і Ніл, і Шинкіна...
всесвіт... завжди щось роблять. Я люблю насолоди
людий. Я сама така-ж. На віщо ви се казали?

Петро. А мене, дратує все се. Коли вони люблять
жити от-так, коли вони намагають ся в сьому вітху...
Будь ласка! Я не перемалюю, а не хочу нікому
ставати на заваді, але-ж не перемалюю я
мені жити так, як я хочу. Навіщо вони прила-
дають до своїх чинків вносє особно значинне?
Навіщо казати мені, що я трує, єгоїст?

Олена. (дотримуючи єї до його плечей). Його замучили...
втомив ся.

Петро. Ні, я не втомлений, а тільки роздратований.
Я маю право жити так, як мені подобаєт ся.
Маю на се право?

Олена. (бавлячи єї його волосся). Се шов для мене
за мудро питання. Я одно знаю: живу, як умію, ро-
блю — що хочу, і коли мене вимагають муть іти
в чернину — не піду. Примуєт ся — утічу, по-
вину ся.

Петро. Ви більше будете з ними, ніж зі мною. Ви,
вам вони більш подобають ся, ніж я. Я відчуваю
се. Але я хочу сказати, а мову се сказати: вони
— порожні бочки.

Олена. (здивовано). Що? Зні?

Петро. Порожні бочки... є така байка про бочки.

Олена. А, знаю... однак... і я така-ж... значить і я по-
рожня бочка?

Петро. О, ні! Ви — ні! Ви — живі, ви, як стру-
мок, ви відскакуєте чоловік.

Олена. Ба! Скажіть, я по вашому живна?

Петро. Не журуйте, прошу вас, у севі мент... але
ви сімієте ся. Чого? Хіба я сімішний? Я жита

люди в справі організації і агітації і поменші внесени, як приміром д-ра Т. Окулевського і д-ра Коцюби: „що до творення інституцій кредитних і прямиць, як і загальном що до економічно-просвітної організації“; — о. Концевича: „щоби виховувати агітаторів-селян і щоби впливати на інтелігенцію, аби йшла з простим народом і у всіх справах ставала в его обороні“; — д-ра Стахури: „щоби впливати дорогою печаті і всякими иншими агітаційними способами на витворення почуття карності і солідарності“; — та кінці о. Бачинського з Річниць, „щоби „Народний Комітет“ видав приступити брошуру про виборчу ординацію і акцію і при „Народнім Комітеті“ та завів „Народню Канцелярію“ для постійної переписки з повітними організаціями“.

В справі академічного фонду ухвалено віддати цілий фонд „Народному Комітету“ у Львові, а сей має ужити грошей, яко запоруку для страйкуючих. Вкінці вибрано заряд сторонництва національно-демократичного, в склад якого увійшли: др. Е. Левіцький, др. Николай Шухевич, Льюїс Цегельський, Кузачковський і проф. Шухевич.

При кінці наради ухвалено на внесени п. Гурика і в тім році з'організувати і перевести страйк, в особливим узгодженням повівів на Поділю, а то ради відперти розпочатої акції польонізаційної центрального комітету. Спосіб переведення страйків оставлено тайному страйковому комітету, що відповідні ухвали свої рішні на тайнім засіданні.

„Народний з'їзд“ скінчився 27. п. ст. грудня о год. 10. вночі серед загального одушевлення. Народи замкнув посол о. Богачевський довгою промовою, в котрій заявив,

що сегорічний „Народний з'їзд“ мав невичайно численню і імпонує, що в загальнім заінтересовані, особливо селянстві, та в серйозності парад та ухвал добачає запоруку, що український народ не вмире, не подляже в тій борні, котру йому видала польська ганата. Тільки дальше праці зацалу, а побідимо!

Хліборобський страйк в державній раді.

Промова посла Данильського.

(Далі.)

Аристократи „польські“ розносять славу польського імені.

Вкінці зачитаю навів: зайдя сей вереск? Що в тім дивного, коли кажу, що шляхотчина в венцях краю? Чи се щось таке нечуване, коли приміром каже ся, що слуги дружили Іспанію? Вей се знають, лише слуги не хотять признати сего. Чи се щось таке нечуване, коли твердять ся, що московський дворянський синище доброту і публічне життя в цілій Росії? І що ж такого страшного в моїх словах: „Latifundia perdidit Galiciam“ (дворянські землі в Галичині)? Препити се можна доплати, а панове не потребують зараз плакати, коли ударю на шляхотів. Але що ж се винна, тому стріли мене заміт найтяжшій, заміт, що я не є Польком! П. Гевеш: говорив в своїй відмові „простоту“ (сміх) про „двох панів“... (пос. Гевеш: Я вам казаву те, що я казав). „Так, так, я маю се перед собою (сміх)“... про двох панів, які напавали ся Польками. Хотів мені дати тим до підзна, що я не є Польком. Вчора навіть острівне висказав ся — але тоді був дуже збурений — і казав мене „зрадником“, а н. Абрагамович wraz з иншими не щадили мені закидів, що пруске правительство скаже в пруській соймі: Гладіть на польську господарю в Галичині, там виснекують і угнетают Русинів, а жадають ся, коли їх прагнет ся. Се звісна зворотка в польській праці!

Підчас того, коли я тут промовляю,

знаю добре, що куплені пера в консервативних редакціях ударять на мене, як на нечуваного зрадника польського народу. (Пос. Гевеш: Нині ми все на правили. Ах ти? (Восесмість). Панове! Піднесу лише одне: Показіть мені будь одного соціаліста, який би — не формально, але матеріально — славив честь польського народу за границею? Але я маю вам подати приписки, які з пишністю причинили ся до славмени нашого циту за границею.

Такий князь Радзівіла їде на прийняти до німецького цесаря, хотів навіть познати сні шляхотні звичаї, що не відуть до сего, котрий їх не признає. А чи думаєте, панове, що підпирани польським колом в Берлін збіжної ляхи в німецьким парламенті починають наше ілюзії за границею? А справа шугерса в жовейкабі, а приписки гр. Романа Потоцького, Писма Потоцького, гр. Сипинського? Хто-ж се ті панове? Препити се „нижній“ польського народу! Гр. Роман Потоцький се заупирик цесаря, гр. Писма Потоцький се міхонер, а гр. Сипинський, се шугер Баденього (голос: Ні). О так. (Голоси: Ні, се брат его). Отже нехай буде брат шугра, свени. А в віднесенім криміналі сидить Сарненський і Потоцький. А хто сидів в Вудавені? Коритовський, А хто амантуровав ся в поауденій Аерій? Княгиня Радзівілова.

(Конець буде).

Галицький сойм.

Галицький сойм скликано для 20. грудня на дводневу сесію в справі погодження бюджетної провізії і податку від ніва.

На диннім порядку першого засідання поставлено перше читання справоздання правого видлу.

Засідання отворено без ніякої потупної промови, щоби не терати часу. По відчитанні кількох постанов і кількох писем судів о піддані послів, приступлено до порядку денного. Точка 1—5 справоздання правого видлу відіслано відразу до бюджетової комісії, а враз на слідуючій засіданні має здати справу. Від хвилі отворення засідання до погодження 5-ої точки справоздання уявнуло всего-насього 6 минут.

В дискусії над точкою 6 порядку денного забрав слово н. Стодольський і

запротестував проти упривілежованя ні в економих неві і закладах усумени дотичного параграфу. Справоздавець правого видлу пояснив, що ту ходить о військові мей. Проложене прийнято в 2. і 3. читанні без дальшої дискусії. Порядок денний вичорпано в 83 мінутах.

Відтак відчитано внесени Жарденного з резолюцією про збіжненя середніх шнів в Галичині і о погодженні справи середньої школи в Ланцуті і внесені н. Станіського о алагоджені кар для тих, що виїхали до Америки, по словинним відмовою сзужби.

По віднесенні на інтерпелляції і по відчитанні нових інтерпелляцій, замкнено засідання. Слідуюче засідання відбуло ся того самого дня о год. 7. вечером.

На порядку деннім засіданні не поставлено справи етаніславської гімназії і як заперяють польські часонісці, не прийде ся справа взагалі на порядок денний в сій сесії. Причиною сего має бути те, що сойм скликано на два, або три дні тільки задля погодження бюджетової провізії і податку від ніва.

Тамчасом се польске оправдане нестійне, бо підчас обступки руских послів підняв літній сесії, обікши маршалок поставити сю справу „на першій місці паразку денного найбільшій сесії“. В такий спосіб можна би читати на піднові сесії і сего літ!

Венецельська справа.

Англо-німецька коаліція незвичайно не популярна в Англії. Воім відомо, що так звалу „венецельську пригоду“ дано задумував цесар Вільгельм II. і она являється ся наче его особистим ділом. Загальний настроій Англії такий, що боать ся, щоби Англію через край не випередив честолюбивий і підприємчивий союзник, так як вирінає питання: чи не хоче Вільгельм ілюювати Англії, заки виступить проти неї в отвертій війні. Здогад сей потверджує телеграма з Вашингтона в Daily Telegraph, в котрій каже ся, що державні мужі Сполучених Держав повідомили

хочу! Хочу жити, по своєму розумінню, по своїй волі...

Олена. Жийте! Хто нам не дає?

Петро. Хто? Хтось, та є... є щось. Коли я думаю, що от як треба жити — самому, незалежно, мені здає ся, що хтось каже — не можна.

Олена. Суматини.

Петро. При чому тут суматини? Я... не... хіба я хочу зробити аляччи? Я хочу бути лиш вільним... я хочу сказати...

Олена (нахилившись до нього). Се не так говорить ся. Се далеко простійше говорить ся... Я поможу вам, біженське хлопце, щоб вам не змішувати тайні речі...

Петро. Олено Миколаївно! Ви мучите мене жартами. Се-ж — жорстоко. Я хочу сказати вам... от і цілий перед нами.

Олена. Знов не те.

Петро. Я, очевидно, слабкий чоловік, се життя — не під силу мені. Я відчувлю його скрийність, але нічого не маю зміняти в ньому, нічого не маю принести, а хочу піти собі, жити сам.

Олена (узявши його голову у руки). Говоріть за мною, повторіть... я вас люблю.

Петро. О так! так! Але ні! Ви жартуйте.

Олена. Ія богу, я зовсім повважно. Я давно знала ся пийти за вас заміж. Може се я не гарно, але мені дуже бажає ся сього.

Петро. Але, в такий тишайний. Я люблю вас, як... (за сльозу стоїме Тетяна. Петро сховив ся, відмісено озирнувшись доккола, Олена устас з місця своїймо. Петро тихо). Се Тетяна? А ма... тутешні.

Олена (проходячи прог нього). Ми не зробили нічого злого...

Голос Тетяни. Пити! дайте пити!

Олена. Іду (успіваючи ся до Петра, виходить. Петро стоїть сховившись руками за голову і злісно дивить ся перед себе. Сіженимі диві відчиняють ся

і Кул. Ія, голоско мовче). Петрусь, Петрусь, де ти?

Петро. Тутешні.

Куліна Івановна. Іди обідати.

Петро. Не хочу! не піду.

Олена (виходить). Він піде до мене. (Кул. Ія, мовдо-волено оглядає її й ховаєт ся).

Петро (находячись до Олени). Як се вишло не гарно. Тамешні вола лезуть... а ми, ми...

Олена. Ходім лишом, що тут негарного? Навіть у театрі після драми виставляють ся небудь веселонько, а в житті се більш необхідно. (Петро відходить до неї й вона уподить його під руку).

Тетяна (зривко стоїме). Олено, Олено (вбігав Поля).

Четверта дія.

Тай сльий пий. Пейр. Пейр освітлений ланком, що стійть на стові. Поля обирає погуд на чай. Тетяна зора — лезить на комоді в куті. у нія тай. Цайтаєва каже піл на диванку.

Тетяна (тизо, доміраємо). Думаєш, а-б не хотіла дивити ся на життя так само весело, бадьоро, як ти? О, я хочу, але не маю! Я розлилась без віри у серці. Я навчилася розважати.

Цайтаєва. Годубонько! Ти занадто багато розважаш. Аджо-ж ти агідна, що не март бути розумною людиною лиш даяго, щоб розважати... Розсудок — добра річ, але бачиш, щоб чоловікові жити ся не будио й не важко — він повинен бути киммерним, він повинен, хоч і не часто, дивити ся на перел у будишину. (Поля уважно слухає бесіди Цайтаєвої, усміхається ся ласкаво й задумуєт ся).

Тетяна. Що там, на перел?

Цайтаєва. Усе — що слючеш бачити.

Тетяна. Т-так, треба видумати.

Цайтаєва. Повірити треба.

Тетяна. У що?

Цайтаєва. У свою мрію. Ти знаєш, коли я дивлюсь

у вічі — своїх хлопцт, я думаю про них — от Поліна. Сіничи шкору, піде до гімназії, далі на університет — буде доктором, адить ся мені! Такий засадний хлопець, уважний, добрий, голова у нього ажорова. Дуже любий... дуже багато працюєт-мо, безінтересний, сльийний — і люди його дуже люблять-муть, поважлять-муть, а се знаю. І позволь, як згадає на своє дитинство, пригадає собі, як учителя Цайтаєва, граючись із ним на рекреанті, розбила йому ніс. А може я не згадаю — ну та дарма! Ні, я думаю — згадаю. Він дуже мене любить. В мене є неуважний, скуйовданий, заведи заплещаний Клоков. Заведі споро-чять ся, заводять ся. Гулявсьа. Він сирота. Живе у свого дядька, нічного сторожа. Майже жобрак, але такий гордий, такий сльийний! Я думаю, він буде журналістом. Ах, сльийна в мене шванит хлопцт! І якийсь, мимохіть, завжди думаєт ся про те, що буде з ними, яку розю вони відграють у житті. Страшноно клязо уявити собі, як жити-муть мої ученики. Бачиш, Тетяно се — небагато, але коли-б ти знала, як при-емно!...

Тетяна. А ти? Де-ж ти сама? Твої ученики жити-муть... може, дуже гарно, а ти тоді вже...

Цайтаєва. Умиру? От-то! Ні, я пажусь довго жити.

Поля (не голоско, ласкаво, мовля зідзакче). Яні ви любі, Мамі! Яні гарні.

Цайтаєва (успіваючи ся до Поля). Засльівав коновиди. Ти знаєш, Тетяно — я не сентиментальна, але коли подумаю про будишину, про людя у будишину, про життя — мені робить ся якийсь со-лодко-сумно. Немов у серці у мене єме ослівий, бадьорий дель — якийсь, бувають такі длі в ослів — і на яному небі спокійно сонце, невітре глибоко, прозоро, дмочина така лена, сльийка, а не зод-одно, тило — а не сльийка.

(Далі буде).

англійських політичних діячів, що способі поступованя Англії і союзів в Німеччиною в таким питаннях, котрі доторкуюсь тільки незначних грошових сум, стає нагубним для англо-саксонської приязні.

Се приятельське і конфіденційне повідомлення викликало незначайно пригноблене вражіння в пражських англійських кругах.

Безсумнісно, що венецувельська справа вступила в свій острій фазис, так як Бальфур заявив, що війна між Венецією і союзниками в сути річ існує, та признав, що Німці, крім грошових претензій, мають ще й інші наміри щодо Венеції. Формально виконане війни попереджало доста трудно питання згаданого, чи блокада має відносити ся тільки до кораблів і товарів блокованої держави, чи ж має ся приложити до всіх кораблів і всіх товарів нейтральних держав. Англія заявила в тій справі більшу переміну; Німеччина однак, заодно похопива до брутальних і крайних засад, зажадала загальної блокади, а правом конфіскованя всіх без винятку кораблів, навіть тих, що заявили свою нейтральність. Невпевності союзників положила кінець телеграма з Вашингтона, що офіційно заявила, що мирна блокада не може бути признаною і що союзнича флота не може ставати на перешкоди навігації американських торговельних кораблів, не винісши передом війни. Коли Німеччина і Англія рішають ся примістити блокаду до американських торговельних кораблів, то хочуть признати блокаду воєною. Таким робом німецькі і англійські кораблі приєзжені задержувати тепер всі пароходи, навіть ті, що йдуть під їх власним знаменом.

Між тим союзнича флота, опанувавши денні прибережні місцевості, посувається до онутра краю, користуючись до того рікою Орінко. Німецькі і англійські війська хотять очинити заняти сильні стратегічні пункти в околиці будучого панамериканського каналу, щоб тим чином утворити для себе важний операційний пункт.

Однак в Англії підозрівають, що честолюбний німецький цесар носить ся з гадкою, щоб завладати цілою Венецією. Англійський орган Spectator зазначає, що Англія не повинна доірати Німеччині; особливо не слід їй радувати ся безсильністю Венеції. Сей край, в двох так великий, як Франція або Німеччина, перевищує своїми багатствами Англію і Шотландію, може стати для Німеччини тим, чим Індія для Англії. З таким невичерпним запасом багатств Німеччина легко спроможна здати внутрішній соціалізм і довести свою перенату до того, що вона стане для Європи нестерпною.

Незначайна діяльність в морських арсеналах Кольонії, Вільгельмсгафена, Штетина і Гданьска, наче підтверджує здогади „Spectator-а“. В тих пристаях чинять ся такі приготування, наче Німеччина стояла би на початку великої морської війни. Цесар задумує довести діло до кінця, цілком не піклуючись тим, що в тім думають в Вашингтоні. Він удає ся до Кольонії для особистого нагляду над пригатованими кораблями,

що мають відіслати до Венеції. Доводячий німецькою оскандром на венецувельських водах, адмірал Шедер, є в безпосередній стичності з цесарем, що руководить кампанією без посередництва морського міністра.

В цій венецувельській пригоді Сполучені Держави заховають доси строго вижидачий нейтралізм. Вони одначе пішли англійському і німецькому правительству предложити в справі мирового суду, висказуючи надію, що оба правительства се предложено приймуть. Між тим американська флота під начальством збісного із порожого усноблення до Німеччини адмірала Девей, на збісній простороні пагадає надіячними союзничих ескадр. Замітити би, що правительство Сполуч. Держав останило адмір. Девейови цілковиту свободу діланя. До того стояло би згадати про сепаратністі вістки, які проливали до американської і французької преси. Кажуть бач о можливості французо-американського союзу, сираченого проти Німців і Англії, а також про оружну поміч, а якою полуднево-американські республіки, злякавшись о власну незалежність, готові прийти Венеції.

Політичні вісти.

З *Англії*. Daily News доносить, що теперішня війна буде стояти Англію більше жертв в людях, чим пролинула їх полуднево-африканська війна. В Лондоні, Ліверпулі, Бірмінгемі, Вулвічі, Единбурзі, Лейстері, Еріті і других містах Англії, жителів попавших в крайню нужду мож налічити тисячами. В фабриках оружя в Вулвічі число робітників доходило значайно до 140.000 люда, перед війною воно дійшло до 170.000, а тепер не осталося і половини. В тій самій пропорції звалили і фабрики скоротили число робітників також і в інших містах. В самім Лондоні зменшили заробітку і всяких засад до жити мож налічити більш 150 тисяч. Нужду робітничих родин мож описати. Матері оставляють дома грудних дітей, щоб одержати який-такій заробіток в пражнях. Однак не всі мають те щастя, щоб найшли якийсь заняття та могли домів принести хоть клаток сухого хліба. Є багато таких родин, де батько, мати і семеро політих дітей прокормляють ся через день хлібом на один шиллінг (60 сотиків); однак, немає і таких родин, що не мають і сего. Десятки тисяч голодного люду шукає спасення в переселенню до Канади і Аргентини, але більшість зоміж нього засуджена на голодну смерть іза того, що браку ї ї потрібних засад на дорогу.

— *Египет*. Ал Мозуї каже, що приїзд брата англійського короля, князя Конаутского з жінкою до Каїру, наглядно показав, що ніцекорольська влада хедива в Египті — є тільки фікцією. Почавши від пристани Саїда до Каїра підданаю князеві прямо корольські почести. На чолі почетної сторожи в Каїрі стояв сам хедив Аббас-Хіс-ми паша. Князь з жінкою замішав в палаці ніцекороля. Із Каїра князь відїде до Індії, щоб взяти участь в торжестві проголошеня англійського короля цесарем Індії.

— *Філіппіни*. Із Манілі доносять, що прибув там папський делегат і скликав спеціальну комісію для оцінки земельних маєтків духовних орденів, на котрих закупива правительство Сполучених Держав внаслідок 60 до 70 мільонів фр. По набуттю тих земель Сполученими Державами, будуть вони роздані місцевим мешканцям, а також американським колоністам. Після попередньої умови з Ватиканом, Іспанія рішила езультат орденів на Філіппінах будуть офіси заступлені монахами — іспанцями, бельгійцями, американцями і філіппінцями. Папський делегат наділений також правом надання всьох духовних урядів і почетів, а навіть висвячування єпископів.

НОВИНКИ.

З університету. В біжучім семестрі записало ся на тутешній університеті 602 слухачів, а то: На теологічній факультеті 55 значайних слухачів, на правничій 350 значайних а 26 на значайних слухачів і на фізико-математичній 105 значайних, 57 на значайних слухачів і 9 госпітантів. Між значайними слухачами філософського факультета вишодять ся 2 слухачи. Між значайними слухачами фізико-математичного факультета находит ся 11 європейців і 18 слухачок.

Засіданя вечеркового комітету товариства українських студентів „Січ“ відбудеть ся в середу, дня 31. грудня в ст. о годині від 7-їй вечером в „Народній Ділі“. Просити ся о якнайчисловитішу участь. — За вечерковий комітет товариства укр. студентів „Січ“: Прес. др. Степан Смаля-Стоцький голова почетного комітету, Василь Стимович, студ. фізико-математичного факультету.

Вибори до Червонової ради громадської з другої палати відбудуть ся вчора. Кандидатами є християнські Німці барон Фірт, властитель „Buk. Nachrichten“, що давно вже хоруге на посади міста, відтак почетний управитель м. р. та жидівський прихвостень, германізатор, адвокат др. Біліг і Волох паша, пр. радник Б. а. м. ш. Надуч. Дубинський зріє ся кандидатури, бо Жиди з 2. палати виборчої не мали відваги стати проти Біліга. Інших кандидатів нема, отже від руских виборців не було причини йти до вибору, а вже найменше голосувати за кандидатами, як оті чотири.

Хруївство. Дійшло до нашої відомости, що в ставіновім повіті учитель-Русин нарочно виставив свій сайт до податкового уряду за місяць 1903 на бімцевій мові, коли всі інші його товариші по заводу виставили свої сайти по руськи. Пона що названа цего добродія не названо, бо таких добродій безсумнівно найшло би ся більше, а тільки остерігавмо, щоб щось подібного на будуче не повторило ся, бо в протівнім случаю кожного такого учителя-Русина й іа ниніше издадного учителя з становцевого повіту, найблагодійше навіштуємо як найблизьшого хруї.

Аж дві денунціяції надрукував орган „рицарів“ Ініція, Фолькшера і Вольчинського в послідній числі на Русинів. В одній оповідає „B. Journal“, що один учитель — Русин или цілує, як его ті, в котрим нині, побив, так що лежить вже дві неділі. „B. Journal“ причить, аби що в авертності шкільної конче укарало его, бо він... Русин. А щоб не дай Боже не обійшло ся безкарно, то респект „Жорна“ молотить, про те, що інженер руских шкіл і один з руских поетів не би заступити ся за сего учителя, бо він добрий Русин, а се як раз найбільша провиня в очах рицарів Ініція. — Друга денунціяція рицарського „B. Journal“, то вже вищій слухачи тих, що его напущать, або тих, що его читають і в него вірять. От „Journal“ каже, що „руську“

(„russische“) першу в Клімівцях збудовано за гроші, зібрані в Росії. Що бито, питає ся глухий чи підлий клеветник „Journal-у“, спазав, аби на волоску церкву зібрано гроші в Ромулі. — Отже ми скажемо на се, що в Клімівцях нема Русинів, а в Личовані-Мосналі, тож і тамшня церква не руська а личованська для Мосналі. Відки вони плали на свої гроші, се їм річ. Вероятно і в Ромулі йде чимало франків на Букшину, та про се ніхто нічого не каже, бо в тім нема нічого алого, не сї гроші не йдуть на авертисення законів заборонені шкільні. Брати гроші на церкву і т. п. хочби, із заграяції, ніхто розумієть не може нікому за що, нинішній річ знов маніфестаций і в 1875. року тодішньої „Арбогос-а“ і в-лющих провозирів на Букшину, що в своїх органах велячають ся своїми авертисенськими патріотизмом, а в безвистадній і оспидній способі денунціюють Русинів. Навіть гештета респектного патрона „Journal-у“ в Вольчинського менше „попорова“, хоч для его приватної вишнї „адвока“ річ, як заграяції гроші на церкву чи иншу добродійну цілі.

Торговля живим товаром. В Чернівцях живе богата вдова Хас Зіліберман, котрої 18-агня гарна дочка пізналась, недавно з жидом чорноземом, що назвав себе Гершом Фельдманом, банкіром в Відні. Він стан старати ся о гарну дівчину та вінци і одженя ся з нею. Після пічача новоженці пішли до Відня. Там тверди Фельдман, що між тим звів жіноку до Галацу, усновоючи сїм, що наразі його контора в Відні замкнена і они проведуть якийсь час у его кибки. Той жидівський дурень, старий жид, прийняв їх радісно, але коли Фельдман по кількох днях відїхав до Відня, жидівський дурень знов его жіноку до Царгороду і продав її до гарему богатого турка. Дурень жидівський мав писмо від неї, писало до пошти в Відні, але сї відповіли, що там нема ніякого банкіра Фельдмана. Жидівський дурень знов писав до пошти з повідомленям о сї нещасній домі. Жидівський інтервенцій авертисенський удались освободити звідому дівчину з гарема, так що могла повернути домі.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 30. грудня. Wiener Abendpost доносить: Его Вел. цесар прийняв зреченя архієпископа Леопольда Фердинанда зі становнича і ранги архієпископа, дозволив уживати ему горожанського називає Леопольда Вельфлінга і зарядив ечеркнене архієпископа з листи рицарів золотого руна та відпустку его з армії.

Відень, 30. грудня. Граф Ламедорф прибув тут вчора о 7. год. 20 мін. вечером.

Відень, 30. грудня. Екзекутивний комітет ческих послів до ради державної і крайного союму ухвалив нислати 6 членів до угодової конференції з Німцями, про що п. Пацак письменно повідомив президента міністрів.

Відень, 30. грудня. Австро-Угорщина виновила нині торговельний трактат з Італією.

Линек, 30. грудня. Поголобка про поєднаня архієпископа Леопольда Фердинанда з сасним наслідником престолу в Сольногороді є неправадіна.

Заряд друкарів тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях, упрощає всіх тих Ва. Пашів котрі шили в розпродаж **Календарі** а сумнівають ся о їх випродаж, аби зносили ласкаво як найскорше звернути нам їх назад, бо у нас за ними тепер великий попит.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важкі порцанові і з правдивих струсових пер-
руччя перлові і з черепашки. Вахари Глаз, найпо-
війший вироб, в білж, чорних і всіх інших бар-
вах модних.

Рукавички: білі Глаз, широкі землі і широкі у
всех довжинах для панів і панів.

Кони до подорожі на возах і санях, а також на-
крива на ліжках. Найновіші бронзові товари і з
старого срібла. Склад правдивих петербурзьких на-
дощів і черевних до сфугу.

Базові прорізні: найновішого жанра. Базові му-
жські сорочки шовкові, з Ріко і батисту. Найно-
війші новірки і нашітти, хусточки шовкові, бати-
стові і позолотні. Гуани до новірки і шовкетів.
Мушкет шовкетів.

Ізв'язного сезону продають ся по дуже знижених ці-
нах всі товари кожухові, платні, вовняні і черевні.

Найбільший вибір шовкетів товарів для панів і
панів шовкетів і домові черевні: динеронні, Шейтени,
білі Глаз і атласні, повелісті зі широкі землі.

Візанті засоби на складі: порцанові чашки, дамські
заступники, чашечки, кофери і т. д. Правдива бізна-
на Стора: платочки, мушкеті платочки, шовкетів,
Шейтени Eschagres і хустки, новірки шовкетів і хуст-
ки новірки і позолотні дамські шовкетів, кшати:
огрівачі нудьса і ланок; платочні новірки і шовкетів
шовкетів шовкетів. Позолотні і шовкетів чор-
нечки для панів, дівчат і дітей, а також шовкетів
шовкетів. Черевні до шовкетів для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороху.

Просвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу) Ісхіаса,
невралгії, болю в сугавах, нарви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райолера), що
прикладають ся до слабих частин тіла, уможливають найвищі
температури з великими термальними методами, а через те й
найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Значно
уменшилась біль. При ліченні в ціле тіло міцне окрім слабого місця,
тому можуть його занести і ті, що терплять на серце, на конго-
стні і асмастики. Лічене може відбутися як і в помешканні пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАЕС, Чернівці,
улиці Почтова число 1а.

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКАЛД НАФТИ Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най купує лиш у мене
найліпшу сальохову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по знижених ціні нігде не мож дістати. — Обі ці сорти
суть неексплодуемі, без олеору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лиш раз пересвідчити ся о якості мого до-
брого товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідини урешта

Мориц Вельт.

30—50

Видве товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Володимира Секерського

Різдвяні подарунки!

Найбільший черновецький склад годинників.

С. ТАМЕНБЛАТ

годинникар

Чернівці
улиці Руска ч. 8.



портфельний годинник

Чернівці
улиці Руска ч. 8.

Великий склад різномірних годинників

по можливо найдешевшій ціні

Американський будильник, найкращого сорту	кр. 1'80
Никельний Remontoir, напружуючий ся раз на 36 годин	3—
Стійкий	3'50
Завантажений никельний Roskopf-Patent з 3-літн. гарантією	8—
-System	4—
Никельний годинник систему Roskopf-a	4'50
Срібний Roskopf-Patent	15—
Срібний надійний критий годинник зупинений п. к. урядом	6—
Вахадлові годинники „Renaissance“ і „Barok“ від 12 ар. вище, як також всі інші сорти різних систем дуже дешові.	

.. За кожде купно і репарацію гарантує ся. ..
Замовлення з провінції виконує ся сейчас.

Марка охоронна: котвица

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі.

загально признаний знаменитий **усмирюючий лін на**
втирано по ціні 80 сот., 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у
всіх аптеках.

Просимо жадати сей загально улюблений лін все динше в
оригінальних флаконках з нашим охронним знаком „котвица“ з
антики Ріхтера і для обережності приймати лише флакон-
ки охронним знаком або правдиві.

Аптека Ріхтера
„під золотим львом“ у Празі, улиці Єлисавети ч. 5.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

За редакцію відповідає Володимир Секерський

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорож, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Румунські збори не мають на поперед-
ню застереження. — Рекламні пово-
дні віддаються під етикетку почтотною.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„на рік“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і надіслатися на ініціати
накати в Чернівцях.

Поляки про Русинів і понійного Тиміньського.

В „Газеті Польській“ помістив пан
Коларовський „політичну сиплетку“ про
б. п. Івана Тиміньського, в котрій ро-
здумав, не міг не викласти Русинів,
котрі, по думці п. Коларовського, 20 лі-
т тому „до нас не відчували своїх прав
і обов'язків в справі і заховували ся
до с'ї рішучою супроти політичної
борби на самій Буковині“. Аж „Газета
Польська“ збудила Польців, з чого повстала
записка їх з Волохами, котра збудила —
справу руську. Забувши на старих наро-
дощів Омишлянських і Митлянів та Яе-
ницького і Ровалонича, і тодішню руську
молодь під проводом Стоцького, що мали
політичні впливи на Тиміньського і др.,
приписує всю заслугу Польцям і яку,
котрою політичну гадку проваджено
так в „Буквині“ як в „Газеті Польській“.
П. Коларовський не пам'ятає видно, кільки
то разів „Буквинна“ виступала тоді
проти політики, яку провадив лев. Ти-
міньський на власну руку з п. Коларо-
вським і тов. — А вже просто неправда
лише п. Коларовський, що „на Буковині
прибули малі аденти до політичної
кар'єри, котрим надали мандати“, що
„Тиміньському задрочували впливу“ і
„що тодішній негідний повстання не
так із політичних рішень“, а більше
із зазисті і личної амбіції“. Се неправда
тому, бо не тільки п. Коларовський „аденти“
мали вже мандати на носіях, отже не
завидували їм і ніякого впливу нікому,
тому і не було ніякої „личної зазисті і
амбіції“, а тільки політичні рішення між
нашими послами і, як сам Коларовський
каже, „звичинення з дороги ідейної. То-ж
що до стосунку між нашими послами і
Польцями, то п. Коларовський каже, що
„польсько-руська угода, котра здобута для
Русинів парламентарну репрезентацию,
стала ся фразою, в котру Польці вірили
ще недавно. До с'ї с'їжимо, що полі-

тні поступили на смерті б. п. Степа-
новича повставали д'їсно, що ся угода
стала і впала з нос. др. Степановичем,
єдиним ширим прихильником.

І в „Газеті Польській“ обізнала ся
якись „Знайома“ з Чернівців про
„Stowunki polityczno-narodowosciowe na
Bukowinie“ і каже, що до року 1875,
коли заснована університет в Чернівцях,
панувала на Буковині в житті політич-
ній культура німецька, а в приватній,
особливо у Волохів, польська. В р. 1882
і 1883 відбула боротьба політично-народна
проти регенції німецької. Засновано
„Газет-у Польську“, а народний рух По-
льців збудив народні почуття у Русинів
і Волохів. Питання польське було й перед
тим, але руського не було як в Галичині
так і на Буковині, хоч признає, що в
Галичині вивали центральності Русинів
проти Польців р. 1848, а на Буковині
була справа руська на чолі першової.
Власну руську справу народну викладає
Тиміньський, він заснував за починком
Польців, а головне Коларовського газету
„Буквинну“, створив партію народну.
Польці злучили ся з Русинами і хотіли
небагато утнути Тиміньського вишні
руські провадирі, що до Польців не мали
симпатії аж ідентичності, то злуча
вала далі. На тім Русини зносили, а По-
льці страждали багато, бо загрожали ся з
Волохами, що відігнали польській кул-
тури, могли стати ся ширини прихильниками
Польців, більше культурні і отворі і
інтелігентні, прихильні до польської мови
і мови, тож і собі злучили з ними, як з
руськими політиками. А так, Польці, як
уос, борили ся за другий і борилися
чужо добру, а на себе забули, не ево-
ристали нічо зі спілки з Русинами. За-
вдяки послови Абрамівичеві зирнали
Польці лико з Русинами і хоч застерігли
себі впливу руську, а дуть разом з Во-
лохами і Німцями, але на жалі теперішня
спілка з Волохами не має вже так „до-
гідних зв'язків“, як могла мати у
80-х роках.

Отсе гадки „Знайома“, переказали

їго-ж словами. Не гадаємо з ними по-
мішувати бо „зкода спина і літати“,
щоби жвавіше що євдичам досадувати,
оскільки „Знайома“ не знає факта.
Визначимо тільки, що не Тиміньський з
Коларовським похитали „Буквинну“ до
життя і не вернули її, бо євдичи
і протекли на те, що гадку поділи і
адв'їсний Омишля Попович, та що газе-
ту утримали від першої днини до нині
черновецька громада Русинів, а Тимінь-
ський лише якийсь час поміщав в ній
листки в справах церковних і не ма-
ючи ніякого впливу аж на нашу
газету аж на громаду руських патріотів,
як раз іла своєї надто грубої прихиль-
ності Коларовським. Єдиним ширим при-
хильником Русинів був б. п. др. Степа-
нович, Вірменський, не Польці. Сей світлий
політик причинив ся в значній мірі до
віднесення Русинів на Буковині, яку і
заховували буковинські Русини адеквату
визнати на нині.

Дорожнеча в Чернівцях.

Як би хто прийшов до Чернів-
ців з далеких сторін, перейшов ся
кілька разів по тутешніх торгови-
нях і придивив ся дорожнечі спо-
живчих засобів, то подумав би се-
бе, що в нашій країні панує голод.
Таж прецінь Буковина багатай
край вже сам по собі, а понадто
сусідуючий з Росією і Румунією,
а мимо того на черновецьких ри-
нках підскакує ціна споживчих за-
собів без умотивованія чим раз ви-
сше. Перекупики устанавлюють собі
довільні ціни (розуміє ся не най-
вищі) і аж бесіди, щоби хоті
трохи на ціні випустили. А про-
стою подажа споживчих засобів

так мала, що ціни мусять бути
високі, бо чим менше подажа, тим
вищі ціни.

Всі ті писмо наведени явища,
мусіли би навести чужинців на пі-
дозріння, що на Буковині панує
страшенний голод.

Тимчасом на диво, голоду в
нас нема, а причиною дорожнечі в
підкопите неурегульоване торговлі
споживчими засобами.

Пригляньмо ся тій торгівлі.

Заосмотрювавши Чернівців спо-
живчими засобами позигає на до-
волятих із черновецьких перед-
мість і поблизу їх. Деякі про-
дукти достарчують подальні око-
лиці нашого краю, а деякі знова
спроваджують ся з Румунії і Ро-
сії. Всі ті продукти складають ся
на черновецьких торговлях в най-
примітивішій спосіб. Як на дво-
рі паде дощ, або як ударить лютий
мороз, то розуміють ся, купцям не
хочеть ся триндати ся до Чернів-
ців на торг, они полістануть із
своїми продуктами дома, а в на-
слідок сього аменчають ся подажа
тих продуктів на наших торгови-
нях і дорожнеча готова — мимо
сього, що голоду в краю нема.

Або другий случай: як вла-
стители споживчих продуктів несе-
знають, що можуть утримати ся
при устанавленій собою ціні без
більшої конкуренції, то не попу-
стять від тої ціни, хоч гинь. Ба-
гато в тім нині кухарі і кухарки
заможних людей, що не потребують
рахувати ся з кожним прейдаром,
а також реставратори і цукерники,

Максим Горький.

(17)

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Перекладає Маруся Політович.

(Далі).

Тетяна. Усе се кажи... А в тім, я припускаю, може
ви: — ти, Ніл, Шішкін — і не подобні вам, може
ви дійсно загарті жити мірями... Я — не можу!

Цейтасова. Ні, пострідай, не самі-ж мрії.

Тетяна. Мені, ніщо, нікому не адалось понимати...
окрім того хіба, що — отсе я — а се стіна.
Колі я кажу — так, або — ні... я се кажу не
з переконання... а вносю так, я просто відказую —
та й годі. Ім богу! Никді євдичи — ні і заріє
не подумавши собі — хіба? А може так?

Цейтасова. Тобі се подобаєть ся. Придиви ся лишень
до себе, чи не находиш ти чогось приємного в
такому роздвою думі? А може ти боїш ся віри-
ти?... бо віра зобов'язує...

Тетяна. Не знаю, не знаю... приперезь мене повіри-
ти. Одже якийсь ви примушуете вірити вам...
(тихо сміється ся). А мені нікогда так людий, що
вірять вам... як-ж їх ошукуєте. Аж-ж життя
лажді було таке, як тепер... казавути, тісно і
навізда буде таке.

Цейтасова (успіваючи ся). Хіба? А може-ж і ні?

Поля (мов до себе). Ні.

Тетяна. Що кажеш?

Поля. Я кажу: не буде.

Цейтасова. Молодець, така п'янка, новона!

Тетяна. От одна з поцінних, а тих, що вірять, а

спитай її, чому ні? Чому перемінить ся життя?
Спитай!

Поля (тихо, підсміючись). Чи бачите, я чім
річ... не всі ще люди живуть! За мала що лю-
дий користуеть ся... багатьом з них жити й ні-
коли зовсім, вони лише працюють задля шматка
хліба, а от коли й вони...

Шішкін (шепотом убігаючи). Добридень! (до Поля)
Здорові, русоволова дачно короля Дунаїна!

Поля. Що? Якого короля?

Шішкін. Ага! ніяк! Бачу тепер, що ви не читали
Гайного, хоч книжка у вас білим двох тинях.
Здорові, Тетяно Васильовно!

Тетяна (простаючи руку). Ія тепер не до книжок...
вона виходить заміж.

Шішкін. Но-о?! За кого се? га?

Цейтасова. За Ніла...

Шішкін. А-а! Як так, то я можу поіратувати. Але
взагалі се не розумний жарт — женись, ви-
ходити заміж і тако нікого в тім же роді... Шмат
при сучасних умовах.

Тетяна. Ой ні! не треба! Киньте се. Ви вже не
одні раз висловлювали ся з сього приводу.

Шішкін. Як що так — мовчу! До речі — мені й
ніколи (до Цейтасової). Ви адете зі мною? Чудово!
Петра нема?

Поля. На горі.

Шішкін. Ми... Ні, ви віду до нього! Прощу вас, Те-
тино Васильовно, або вас, Полю, скажіть йому, що
я... знаю те... знаєте... се-б то, що женись у Про-
хорова — німа...

Цейтасова. Знаю! Ну а не аде вам!

Тетяна. Ви позналися?

Шішкін. Власне кажучи — не дуже! Я адержаний.

Цейтасова. Але іза чого? Ви-ж самі хвалили Про-
хорова?

Шішкін. На жаль хвалили... чорт бери! І в самій речі
ні... білим порядний чим багато ниніш... не
дурний собою... трошки ось — хвалю... запе-
даний і взагалі (неспокойно й охляв) порядна
худоба!

Тетяна. Навряд тепер Петрови шукати для нас
линий!

Шішкін. Чому-ж? чойже не розгайваєть ся?

Цейтасова. Та що у вас лишний з Прохоровим?

Шішкін. Увійть собі — він антисеміт.

Тетяна. А щож се вас обходить?!

Шішкін. Ну, знаєте... рано не годить ся! Не гадать
ся інтелігентній людині. І взагалі він — бур-
жуа! Хоч би от такий випадок: його позовина
ходила до негідного шкоти. Чудово! Він же сам,
страшенно вузко дивлячись мені про користь із
негідних шкот... про що я його зовсім не бла-
гав. Він навіть хвалив ся, що я, мовляв, один
з інтелігентів шкоти заведення. І от негідно
я негідно прихадить він до дому і — босів
діти — відчиняє двері не пошійка, а ниніш.
„До Олександра? — В школі... Ага! і забороняє
пошійку ходити до шкоти. Се як назвати по та-
шому? (Тетяна мовчки адеміє плечима).“

Цейтасова. А він такий балакучий...

Шішкін. Взагалі Петро, мов на глум, виникує мені
решетий все в ниніш парлятиях.

Тетяна (сухо). Здасть ся, ви дуже хвалили стар-
бичного...

Шішкін. Та... зичайно... дідусь добрий! Але пумі-
має! Суне мені від ніє річні мідни і бляза
про козарів, дідохів і річних там євдичи з по-
д'ївничими. Обрад — аж ози мені не стало. Ну,
я йому й кажу: Послухайте, Вісентіо Васильови-

Чернівці, вулиця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль- пани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

[illegible]

Із закінчення сезону продавати ви не зможете знижених цінах всі товари вантажні, напівважкі, великі і середні.

Найбільший набір сироватчастих товарів для дітей: панчіжки, джогери і демони черевиків; заварювальні, Chetoom, 60-й Glass і аутарики; вирощує з: вином землі.

II. к. склад озброєння, патронів і пороху.

Др. Г. ХАЄС, Чернівці,
вулиця Почтова число 5а

Ново отворений!

Мориц Велът.

„під золотим львом“ у Празі, улица Євсєєвти ч. 5.

отворена и неділю і святю від 9 до 11 години ранку.

За редакцію підпорядок **Володислав Секерскі**

Рукописи жертвє са лише на попереднє застереження. — Реєстрацїї неопечатанї міські від оплати поштової.

БУКОВИНА

Передплата і паломитість на інсертати платні в Чернівцях.

Поля. Дивіть ся, який благий!

система в праву. Описали перехо-
дити бесідники до акції централь-
ного польського виборчого комітету і
вказує на виборчі надзвичайні при
последніх виборах з округу Стрий-
Дрогобич-Жидачів і на польські ві-
ща, устатковані тепер в східній Га-
лицині для сільських роздоріжж між ру-
ською інтелігенцією а народом. На
бесіді п. Короля підписав Давид
Абрагамович, з якого промови ви-
шло, що він іще до тепер уважав
різничі страйки як „бунт людю
шведів дворянських шляхетських“ і що
при страйках „влада поступовала
з великою лагідністю“. По Абра-
гамовичу забрали іще слово Гурик,
Роттер, і о. Богачевський. Гурик
відповідав на бесіді Абрагамовича.
При страйку не обходилися вла-
сті зовсім лагідно. Навіть з бесід-
ником, що стоїть під посольською
інтелігентністю, обходилися як ста-
рости строго і несправедливо. Се-
лян виставлено масами, а деякі
старости і комісари уряджували со-
бі прямо нагілку за членами страй-
кових комітетів. Страйки виклика-
ний передусім низкою платною.
Довіря до шляхти ларід не має, а
коли Абрагамович хоче мати до-
віре у народу, то се залежить від
шляхти: аминти поступоване су-
проти хлопів і Русинів. О. Бога-
чевський говорив поверх три годи-
ни. Говорив передусім о автономії
і викладав на проєктах Дунаєв-
ського і Гурика, чим була би галиц-
ка автономія для Русинів. Потім
перейшов до справи страйків і ви-
казував в якій спосіб агітували
проти страйку польські ксензи і
польські часописи. О. Богачевський
покінчив свою промову о годині
2-й 15. 25 по півночі і на тім
засіданні замкнуто.

На засіданні для 30. грудня
промови при дискусії над будже-
товою пропозицією перший наміс-
ник і поземілував з виводами п.

Короля. По наміснику забрав сло-
во п. Рутковский і два генеральні
бесідники: п. Могильницький (супра)
і Войт. Дзедуницький (про).

П. Могильницький зачав від то-
го, що дискусія зачала ся під сум-
ною відповіддю і з сумним гороспо-
ном. По попередній сесії зайшли
події, що довели до як найбільшо-
го заострення антагонізмів. Ви на-
ново заявили ся насамперед. Але-
жувати до нас уважаю за цілком
алишні. Край не хоче вашої полі-
тики, бо нарід хоче їсти. В краю
крайня нужда; батляги сидять по
криміналах, а діти гинуть з голо-
ду. Все те з вашої вини. Ви впа-
кували тисячі до шоварських кримі-
налів; а я питаю за що?!

Займу ся тепер страйками.
Всю винуватість на нас. Але я
все питаю: чому не було страйків
там, де пан був чесний? (на поль-
ських лавках страйки обурено). Ви
над хлопом тепер збиткувалися.
Ви парікаєте, що за чорно маю-
ємо наше поступоване і тим бун-
туємо хлопів. Але я вам докажу,
що наш поет Поль так змалював
нас, що і гайдамака того не потра-
фить. Нарікаєте на страйки з при-
чини страйку. Але не ті страйки
казали нам вступати ся над без-
боронними страйкарями, лиш скла-
жена люте, що той хлоп, той ру-
ський хам навив ся раз винувати
вам неспівняний, несичий послух.
Отже смерть йому, тому хлопцю;
разива його, бо він вже нас не
слухав. І ви їдали до Відня же-
брати за виїздом ставом — не
для безпечності нашого майна і
вашого життя, але а жадаючи пімоти
на хлопів! І ви завели виїздовий
стан, але на значайний, а воєнний.
Ви кинули на села військо. Військо
нападало на домів; перед їх напа-
дами жінки мусіли бігти утіка-
ти, а мушкетерів не було ніяких. —
Кожі ви кажете до хлопів: „зди-

хай, а не дам!“, то хлоп здохне.
— Але заки здохне, то іще на-
учить нас розуму, бо він ужас не-
дегідних средств. Хочби ви всі
кримінали заповнили жертвами на-
шого пановання, то гвалтом і під-
ском не направите лиха. Ви оддер-
ли нас до всего і одвертого трак-
туєте а додатку нагаєння. Ведете
проти нас кружину, щоб а Гали-
чини зробити осередок польської
держави. Як показують судові роз-
прави, то се, що ви газорили про
страйк с неправдою. Бесідники уда-
ли ся сильно на красний піділ і
Станіславського, за се, що він за кра-
внї гроші їздив до Америки спро-
ваджувати Мазурів на Русь.

По поземній Дзедуницького і по
промові референта Бадельного, про-
позицію ухвалено.

На вечірнім засіданні прийшов
від наради закон о краснім дола-
тку до податку від пива в квоті
1 кор. 70 сот. від гектара. Про-
ти проєкту промовляв п. Олесниць-
кий. Промова п. Олесницького ви-
кликала довшу дискусію, в котрій
забирали голоси пп. Савиловський,
Крамарчик, Колішер і Абрагамович.
Вкінці прийнято проєктоване виділу
кравового що до підвищення оплати
від пива і резолюцію п. Олесниць-
кого що до припоручення кравовому
виділу, аби зібрав матеріали про
злочини артикули і виготовив
відповідне проєктоване.

По позгодженню іще кількох
справ, заявили намісник о 2. год.
15. 15. вночі, що сесію відкла-
дають ся без означення речини. —
Кінцевих промов не було ніяких.

Відозва.

Дорогі брати шляхетичі! Минув рік
як замічало ся товариство „Рускої
православної шляхти на Буковині“. Ця
сього товариства с: Освідомлене панів

національної свідомості і реалізації
почуття, необхідного а порожнього вра-
жіння і задоволення інших націй,
піднесення моральних і матеріальних від-
носин. — Сього лиш уявляю панів то-
варство а життя, вторгується вольнолюб-
чиство щирих і вірних своїм матері Рух
і православної церкві, почали се на-
давши очакдане товариство підняти
всіма силами, поступати собі після по-
станов товариства до відновлення козац-
ки, мусути туди силами як і ботаничним руси-
м православної шляхти. Але і ширі не
смиг! Задрісти з одної сторони на-
удача їх ширі, ширбувати се наразі
жестку до своїх сил, з другої сторони,
привчилися до сего до сего тихого ра-
вину нашого товариства. Бороть
ствали собі а ціл се товариство а
найширше винищити. Оми підтримали
революції, зрадили Русь Україну, та
оглядали Євangelію, щоб уможливити в дру-
гих, ще повсім не свідомих братів, буд-
то рускої православної шляхти не було
в нині. Підлі розмови, а не брати на
хресту! Ви не знаєте людськості, не
знаєте прав ходу культури і таким спо-
собом правдо і вибачте найбільшійше
добро — нашу мову, нашу історію, нашу
права. — Любі брати! Не слухайте тих
злочинних підштовпів свого найгіршого во-
рота. Не дуріть ся своїм рішю мови,
не згадуйте на їх обідники, бо они
дають одином рухом, а кожному різним
обом. Они хочуть нас до того привра-
дити, щоб наш діти нас дурили ся
і нами вистидали ся. Наше товариство
одинока стина проти цих нападі ворогів.
Тому горімо ся всі до сего товариства,
щоб оно стало ся сильним і вистратом
ворогів а зразом і свідомістю нашого
добра, нашой самосвідомості, русин
Русь Україну. Наш Русинів живе у світі
кілька десятків мільонів. Ми не дамо нас
убити і винищити з липи світа, а ви-
бором ся свідомі а нашими братами а
сострами за наше рідне слово і нашу
права іду на хресту.

Пробудіть ся милі брати а сестри,
примайте нашу заповіть очі чисті а
росла любові до свого рідного, правра-
дного руского слова і сходіть ся чи-
савно, не вимайте на ніякі владати і
перешкоди жовної парості, на го-
лої збори нашого товари-
ства на 11. січня н. ст. 1903, т. е.
а неділю до Різдва Христового о
2-й годині по обіді до „Народного Дому“
в Чернівцях.

Тетерев. Ти чого смієш ся?

Ніа. Я? Я згадує, як відчитував начальнича доно-
Цілава річ — життя.

Тетерев (чисто). Амінь!

Петро (однак ключима). Дивно мені! Чи ми снігні
на се, чи що, ось родять ся оптимісти?

Ніа. Чи оптиміст а, чи що инше — се не важно, але
життя мені подобається ся (сміє а хохоче). Велю
се російш — життя на світі!

Тетерев. Та цікаво!

Петро. Бумедні ми обоє, якщо се щиро говорите.

Ніа. А ти... а вже а не знаю, як тебе назвати? Я
знаю — і се назва і від його на тайна, що
ти захопаний, тебе — люблять. Ну от хоч би
з приводу сього — певно тобі не хочеть ся
сміятися, танцювати? Невже а се тебе не ра-
дує? (Полі зорде дивить ся на всі а на сивову).
Тетяна мислюючи рухав ся, старинця поба-
чили Ніла обличчя, Тетерев, усміхаючи ся, ви-
бігав з людьми швидко).

Петро. Ти до що забуваєш. По перше — студентам
жовитися не дозволено, по друге — мені при-
доть ся піддержати баталью з батальонами, по
третє...

Ніа. Батальоні! Та що-ж се таке? Ну тобі зазна-
ють ся одні — тій, тій а пустелью (Полі
смієт ся).

Тетяна. Та пустуєш, Ніла!

Ніа. Ні, Петрусь, ні! Жити, навіть і не знаючим
— спавне життя! Ідти на поганих паровозах
освітлив почати від хомом і вітром... або зимом...
у хугу, який кругом тебе немає просторова, усе
чисто закрито нитьом, заспане обідом. — Уто-
ма тебе беруть ся, як ідеш в таку пору, трудно
тобі, небезпечно, влад хочеш — і все таки а
сному усьому е своя пута. Все таки — е. Водно-
му живи не бачу нічого приємного — в тому,
що яно а иншими членами людьми керують
смиг, дурні, злочинці... Але — життя не одне за-
ини. Вони мислять, щевуть, як щевуть бачили
на адоному тілі. Невже-ж такого рошладу їди
— який не зміняв ся-б!..

Петро. Не раз чув а сі речі... Побачив, як відно-
висті тобі життя на нині.

Ніа. Я примушу його відповісти мені так, як захочу.
Ти не страхай мене. Я блин а врані за тебе
знаю, що життя важко, що воно часом мерено
жестове, що неприємна брутальна сила тисне
а давить чоловіка. Я знаю се — і се мені не
подобається ся, се обурює мене. Я сього заху не
хочу. Я знаю, що життя — річ поважна, але не
уважана... Що воно нимати-ме для сього
уважання якого нового хисту і всіх моїх сил.
Я знаю а те, що а не вистега, а просто чесний,
здоровий чоловік, і все таки кажу: Дарма! Наша
перемога! І на племі старі душі мої адоволюю
а своє бажання а тим, щоб кинути ся до сної
книжні життя... мисли його а так і сак. Тому —
стати на перешкоді, сному — похити... от у
чому радість і а життя.

Тетерев (усміхаючи ся). От зміст найглибшої науки.
От зміст усього. А всякий инший філософ —
анатема!

Олена (через двері). З якого приводу тут кричати,
махають руками?

Ніа (смієт ся до неї). Паф! Ви мене зрозуміте.
Я що лиш сказав життя. Ну кажіть — життя —
то привністи?

Полі (не чуєт ся). Жити — душа гарна.

Олена. Хто проти сього?

Ніа (до Полі). Ех ти!.. тила моя!

Олена. При мні не жовитатися!

Петро. Чорт зна, що таке! Невже панай!

(Тетяна відступивши сному на сивому чинили, аїлліа
підіймає руки а затулює очі аїлліа).

Олена. Стривайте! Ви зібрані пити чай, а я прий-
шла напави вас до себе... Ну, а я живу ся з
вами. У вас сьогодні весело (до Тетерев) тільки
ви, мудрий вороне, одні ви найкращі — чого
раді?

Тетерев. Мені теж весело. Тільки а люблю веселити
ся мовчи, а пудувати голосно...

Ніа. Як усе здорові, розумні, пинурі обом...

Олена. Я відои не бачила вас ні сивими, ні весо-
лим, а лиш таким, що філософське. Знаєте, панове?
знаєш Тетяно? аїлліа вчить мене філософії. Втора
прочитав цілу лекцію про який закон достатної
причини... Ех! а забула, як сей дивовижний за-
кон висловлюють ся... якийсь олопани... який?

Тетерев (усміхаючи ся). Нічого не дієт ся без при-
чини — і тому вона с...

Олена. Ви чуєте? от які мудрі речі а знаю. Ви от
не знаєте, що закон сей уявля а себе — уявляе
— се найбільшосвітлий слово! уявляе а себе...
щось на шір дуба, бо має чотири корні... так?

Тетерев. Не смію заперечити...

Олена. Ну, розумієт ся. Насміяв-б ви! Корні вор-
ний — а може а не перий — закон достатної
причини існування... існування — се матерія
у формах... от а — матерія, що прийшла не без
причини форму — жінки... але — без жадної или
причини — рішона буття. Буття ніщо, а матерія
у формах — побуває на світі і — їта! Так?

Тетерев. Гарно, Збреле.

Олена. Ще а знаю, що існує якийсь причинова звязь
апріорі і постіорі, але хто вони такі — забу-
ла. І коли а ніз усеї сіх премудростей на зро-
блює ласою, та буди розумію. А найбільшійше
а наймудріше а усеї сіх філософії от що: На-
ліщо на, Терентію Хрісанфовичу, говорите мені
про філософію.

Тетерев. Тому, по перше, що дивиться на нас дуже
прикипе.

Олена. Свасоби. По друге — певно не цікаво...

(Далі буд...)

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. н. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і з правилих струсьових поручай порасні і з черпахи. Вахлярі Глає, найкращий вироб, з бізих, чорних і всіх вишних барвах модних.

Рукавички: білі Глає, шірані землі і шовкові у всіх довжинах для панів і панів.

Коши до подорожж на панів і сани, а також на кривади на ліжках. Найкращі бронзові товари і з старого срібла. Склад правилих петербурзьких палішів і черевиків до снігу.

Базові праявляти: найкращого жанра. Базові мушкеті сорочки шовкові, а Рідко і батисти. Найкращі ковпирі і манжети, хусточки шовкові, батистові і позотані. Гузіки до кавірів і шматкові. Мушкеті шкарпанки.

Ізза пізнього сезону продають ся по дуже знижених цінах всі товари помухові, платені, шовкові і черевні.

Найкращий вибір карнавальних товарів для панів і панів штілетів і дімочі черевиків: лаверовані, Червоно, білі Глає і атласові, понезасті і шірані землі.

Біліші заводи на складі: першозвасні мушкеті, дамські шаруканки, чапони, кофери і т. д. Правилих бізих: бізих: шкарпанки, мушкеті пончо, шкарпанки, Chenille, Echarpe і хустки, воєнної шкарпанки і хустки шовкові і позотані дамські штілеті, шкарпанки: остріжні мушкеті і латок; шкарпанки шовкові і штілеті шірані рукавички. Позотані і шірані черевки для панів, дімочі і дімочі, а також штілетів штілетів. Черевні до обганки для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороху.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, лямбаги (пострілу) Ісхіаса, невральгії, болю в сугавах, нарви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система д-ра Райфелера), що прикладають ся до слабих частин тіла, уможливають найвищі температури з всіма термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Значно усмириє біль. При ліченні в ціле тіло тільки окрім слабого місця, тому можуть його занести і ті, що терплять на серце, на конгестії і асмагії. Ліченя може відбутися і в домашню пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. ХАБС, Чернівці, уліця Почтова число 5а.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях уліця Петровица ч. 4.

нає на складі отці

КНИЖКИ

Білі Антоній Іван: „Промисел“	кор. — 20	„Щор Франц, Воєна І.	— 23
Бара новий Миколай: „Надзорова“	— 20	„Крилатий лев“	— 24
для освітньої училищної і університетської літератури. (Надзорова)	— 20	Семон Іван: „Образ в прароду“ і II	— 29
„Пирометр“	1-20	Семон Іван: „Нарба“	— 30
Будиниць Е. Ф.: „Студія Роскоші“	— 4	Слободан Марія: „І хто жона біла“	— 1
Гармаш Миколай: „Методика“ науки в школі народній ч. II	— 2	Степан Василь: „Она ласкава“	— 1
Гайда Теодор: „Демонічний лікар“, збірка творів, як укладати різні науки	— 1	Стоцький Степан: „Русько-Українська“	— 2-40
„Перші кроки“, збірник	— 1	„Beziehungen der Bauformen“	— 2
„Думки та думки“, збірник	— 20	„Григорій“ або який дід і народився бути в гробах	— 20
Гершман: „Малює“	— 20	„Народина“ як згадувати про нещасливі і щасливі	— 40
Гоголь Миколай: „Григорій“, збірник ч. 5 дум, прароду В. Степановича	— 40	„Mittelaltersroman“ in der von k. k. Hofbibliothek Landeshofrathe beauftragte Bearbeitung der rathenischen Schulbibliothek	— 40
Давидов Іван: „Правда“ I і II т.	— 20	Федосієв Юрій: „Україна“ том I	— 30
Захарко Іван: „Жарта“	— 20	„Політ жовтків“	— 20
Кибальницька Ольга: „Людські“	— 1	„Прокруст“	— 20
„Послере“	— 1	Франко Іван: „Русько-Українська“	— 20
Ковальський Олександр: „В дні славної“	— 20	„Україна“	— 20
Крушельницький Антон: „Сирі“	— 1	Шкляр Олександр: „Заста в школі“	— 20
„Семантика“	— 20	Бромієв Денис О.: Die griech. Praxiteles-Statue, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtige Stellung	— 2
Луканович Денис: „Батьківщина“	— 20	„Жита, мука і смерть і історія української мови та літератури“	— 40
Мартушів І.: „Historische Konzepte“	— 20	Якович Г.: „Сказка українська“, збірник, збір. А. Крушельницького	— 50
Über die Altesen Hebräer und die Einwirkung der Dichtung und Mordel	— 20	„Батьківщина“	— 20
Олександрів Проксав: „Заста в школі“	— 2	„Наша Радина“	— 20
Павлов Миколай: „Про русько-українську народну літературу“	— 1	„Про буд. соці. крайній і при виборі до бою“	— 20
Рибнік Іван: „Die Antik-Correspondenz“ der Verhältnisse und der Entwicklung der Angelegenheiten	— 1-20	„В чім наша сила“	— 20
Рігуні Броні: „Верховенство слави“	— 2	„Котий по слуху“	— 20
Попович Іван: „Ластівка“	— 2	„Годок до народу“	— 24
„Чума горіла“	— 50	„Зерка“	— 20
„Методика“ I	— 60		
„10 книг для дітей“	— 20		
„Хлопці народили“	— 40		

Ще тут не буваний!

Ново отворений!

СКЛАД НАФТИ

Морица Вельта

в Чернівцях, ул. Ратушева ч. 17.

Хто хоче мати найкраще світло, най краще лиш у мене
найліпшу сальожову нафту

по 12 кр. літра. — Також продаю

ПОДВІЙНО РАФІНОВАНУ ЦІСАРСКУ ОЛИВУ,

котру по зниженій ціні нігдо не мож дістати. — Обі сі сорти суть несконьдуючі, без одору і чисті як вода.

Мило, свічки по значно знижених цінах.

Достаточно лиш раз пересвідчити ся о якості мого доброго товару.

Місячні замовлення приймають ся.

О численні відвідини упрімає

Мориц Вельт.

30—30

Марка охоронна: котвици

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антик Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лін на втиранє по ціні 80 сот., 1-40 сот. і 2 сот. можна купити у всіх аптеках.

Просимо жадати собі загально улюблений лік все дини в оригінальних флашках з нашим охоронним знаком „котвици“ в антик Ріхтера і для остерожности приймати лише флашки тим охоронним знаком або прандлі.

Антик Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, уліця Єлисавети ч. 5.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятничний і недільний,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зберігаються лише на поперед-
ню застереження. — Рекламні неопе-
чатані візанти від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — с.
пів року 10 „ — „
чверть року 5 „ — „
місяць 1 „ 10 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і наданість за інсерати
платні в Чернівцях.

3 буковинської політики.

Питання виборчої реформи на Бу-
ковині.

Посол др. Вольчинський помі-
стив в Бук. Журнал статтю в якій
занимається питанням виборчої ре-
форми на Буковині.

Зміст статті ось який:

На вступі каже др. Вольчин-
ський, що справа реформи виборчої
ординації стоїть на порядку ден-
нім буковинського сейму вже від
15-ти літ, т. є. від часу, як Ексцел-
барон Василько поставив був в
сеймі питання про це. Причому,
що питання цього не рішено, лежить
в суперечностях між поодинокими
сеймовими партіями. Ні одна пар-
тія не виступила з відповідним
проектом. На послідній сеймовій
сесії з'обов'язалися партії виба-
рати комісію про вилагодження про-
екту виборчої реформи і се вони
зробили. Заки одяк прийде до
сього, треба ознайомити і всесторон-
нього публіцистичного обго-
ворення того питання. Тоді об'єднано
би роботу комісії, бо вона могла
би при укладанні електорату узга-
днувати інтереси поодиноких по-
літичних і національних груп. Як
консервативний посол виходить др.
Вольчинський з того зазначення, що
першою умовиною дискусії, по-
винно бути затримання теперішнього
заступництва інтересів. Оно пере-
скаже ціле наше конституційне
життя і довгі часи треба ще чека-
ти в Австрії на таке правитель-

ство, що прохочить до санкції
корони виборчу ординацію з помі-
щенням засад заступництва інтересів.
Але хоч затримався се заступ-
ництво інтересів, то могли би під-
няти всі інші обмеження, що мі-
стяться в старій виборчій ордина-
ції і, що є майже по найбільшій ча-
сти в громадській ординації. Вибор-
че право можна би так розширити,
щоб його отримали всі ті, що по
містах і селах платять який небудь
безпосередній податок. Крім сього
важливого розширення: мусіли би бу-
ти всі вибори безпосередні і
тайні, бо се є найбільший спосіб
проти безправних впливів. В сім-
ських громадах треба би утворити
після можливості підокремлені на-
ціональні виборчі округи,
щоб з гори знизити націо-
нальну виборчу боротьбу. Помітало
би тільки питання що до побільше-
ня числа мандатів. Але і тут дасть
се через порозуміння уложити кінець
до пропозиційного побільшення.
В разі потреби можна би побіль-
шити також число членів крайового
видачу.

З нашого боку поговоримо про
сю справу нижчим разом.

Політичне значення гр. прав. церкви.

Жорж Поневич, що нараз разом
переніс свою діяльність до Букарешту,
трамва в букарештський „Культур-
на Ліга“ бесіду про політичне значення
православної церкви на Буковині. Бесіда та
крутилася ось ось ілюстрація, що буко-
винські Русини, законними православними
церквою в свої руки, уживали би єї як
оружя проти Австрії, а обернули би

дичизною у бік Петербурзького св'ятого
Синода. Крім румунських часописів під-
хоплює сю статтю позначивши нам симпа-
тичні „Журналі“, а за ними і відомий
„Vaterland“. Він пише так: „В однім із
попередніх чисел помістив ми артикул
про ставлення католицизму на Буковині.
На підставі автентичних дослідів з ка-
толицької сторони сказали ми, що гр. пр.
Румун, як такі, що належать до ро-
манської раси, зовсім не є протинні ка-
толицизму; тимчасом гр. пр. Русини
є протинниками католицизму. Тепер на-
ступило на бесіду віцепрезидента „Куль-
турної Ліги“ в Букарешті д-ра Поповича.
Він каже, що в очі Славян є іде-
тичні слова: „православний“ і „росій-
ський“. Постане буковинська гр. прав.
церква румунською (так, як тепер), то се
не буде небезпечно для держави, як
католицизму. Стало он рускою, тоді
буде оно візантійським. Синод в Петер-
бурзі! Не без рації робить др. Попович
заяву австрійському правительству, що
он пошукає румунізації Буковини, не
зміцнюючи небезпек, що могла би
виникнути, як би заради гр. прав. церкви
в русі руни. І задля того звер-
тається др. Попович з новим допрієм
до католицьких кругів. Він по-
ступає як сиринський Румун, але також
як справдішній прихильник Австрії і ка-
же на небезпек, як грозить католицизм
на Сході. Як він підносить, що гр.
прав. церква на Буковині ніколи не
вступала впрямую проти католицизму,
то се не минає се з правдою, бо гр.
прав. партия славянських націй є без-
сумнісно протикатолицькою. Се є зовсім
природне. Гр. прав. Румуні по-
чувають се в першій лінії як
Романи і доbachують в Римі
природне центрум своєї раси.
Протинно, гр. прав. Славян
вважають се єврейським, або не-
відомо до „російського вуй-
ка“, в яким доbachують голову
гр. прав. церкви. Задля сього
католицизм румунський не

здержує розвиток католицизму,
а робить се одниньскі ори-
ганізм держави. В католициз-
мі не бачить румунська пуб-
лікація оніти ніякого ворога.
Але і публікація оніти католицької Ав-
стрії мусить висказати се за затримання
румунського духа в гр. прав. церкві,
щоб отворити католицизм на Сході
перед новими небезпеками“.

Нашу відповідь на сі підлі доку-
менти румунізаторів і їх помічників в
„Vaterland“-у подамо небагато обширно,
а поки що скажемо тільки, що досі би й
ниці що румунізатори назвали Русинів
уїзниками, католицькими, ба навіть єзу-
їтськими послухниками, а нараз показує
се в „Vaterland“-у, що ними є „при-
хильники католицизму“ Вояки, котрі ви-
двинули себе досі за архиправославних.
Так само румунізатори спирали й опи-
рають зі своїх сил московських наймитів,
а перед очима видають себе за про-
тивників москвофільства і за австрійських
патріотів. Гиринна патяньська поетичка!
Цигане, якої ти віри? — Якої коли
треба.

Вибори до черновецької громадської
ради.

Якийсь „Spectator“ помістив в „Бук.
Рост“ з дня 4. січня с. р. статтю, де об-
говорюється питання вибори до ради
громадської міста Чернівців. Кажуть се
там, що др. Штрахтер, як жидівський
проводар в дечім але обрахував се. В
третьох виборчих колах мають Жиди пере-
вагу. Мимо сього на літні д-ра Штрах-
тера поставлено деяких не-Жидів, хотів
др. Штрахтер міг перелерти в тім колах
самих своїх прихильників. З одної сто-
рони лопе він проти християнських
Німців і їх проводарів, д-ра Сидла, а
рівночасно порозумівається се зі Складом
що до уложених літ в другим колах. Др.
Штрахтер дає собою замало крутилки.
Тимчасом ситуація виникає, щоб др.
Штрахтер і Жиди заважали від Німців

Максим Горький.

(19)

МІЩАНИ

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Перекладає Мориса Полтава.

(Далі).

Тетерев. По друге тому, що лише філософуючи, чо-
ловія не бреше, бо філософуючи, він просто ви-
думує...

Олена. Нічого не пролунало! Еге! Тетяно, як ти
себе почувати? (не дождившись відповіді). Петро
Васильович чим на невдоволені?

Петро. Самим собою.

Ніа. І всією рештою?

Олена. Знаєте — мені страшенно хочеться се співати!
Я кажу, що сьогодні субота і всенародно що не
смішався (ушодити старі). А, от ідути богемі-
ці. Здорові були.

Безсеміонов (сидить). Наше повеління.

Куліна Івановна. Здорові, матінко! Тільки-ж ми на-
ше бачили сьогодні.

Олена. Ах, так! Я забула... Ну щож... у церкві го-
рало було?

Безсеміонов. Ми не того ходимо туди, щоб підсиди
міроти...

Олена (змішавши се). О, розуміється. Я хотіла на-
ше про те снитати... а хотіла снитати... багато
було жидів?

Куліна Івановна. Не лічили ми матінко...

Поля (до Безс.). Чай пити-мате?

Безсеміонов. Попереду повчорам... Ніди лиш, стара,

полагаю там. (Куліна Ів. відходить, шморнаючи но-
сом. Всі мовчать. Тетяна встає і переходить до
стола, віддержує Олену. Ніа сидить на Тетя-
нини місці. Петро сидить по лівому, Тетерев сидить
біля ліжка, сповзає на усті. Поля біля самови-
ра. Безс. в кутку на скрині).

Безсеміонов. Як люди стали — люди, просто ван-
дальники. Отсе, іду я зі старою до церкви, кладу
дощечку біля воріт, щоб через болото перейти.
Ідемо назад, а дочка вже нема... забрав якийсь
жидик. Велика розпуста настала в житті... (каша)
В старовину жидики мені було... все більш роз-
біжничали люди тому, що — величчине душею
були, стидалися і за дрібниц сунити тріскавити
(на вулиці аз сімком роздере се, сина і руки
заріжати). А... випинають. Субота — а вони спі-
вають (сина наблизують се, синають на 2 голоси).
Немає майстра. Видно, загубили се, були у
шину, пресли заробили в деруть горло (сина-
ють під віном. Ніа, кричати обличчям до
сина, дивити се на куліну). Поминути отас-о
різ, а найбільш два тай край! Золоторотани!)
стануть... жуликами.

Ніа. Завесь се, се Перчіхін.

Куліна Івановна (з дверей). Тату, іди печерити.

Безсеміонов (уставити). Перчіхін... теж ось... безно-
рисного життя чоловік... (відходить).

Олена (прошепила йому вухом). А в мене... вигідніше
чай пити.

Ніа. Ви дуже дотенно розмовляли зі старими.

Олена. Я... мене він бентежить... він полюбляє ме-
не... і мені... се нирі. неприлично і... і навіть обра-
зливо! За віщо мене полюбляє?

Петро. В самій речі — він добрий дідусь... але у
нього велике самолюбство...

*) Безсеміонов.

Ніа. І він трошки скупий... трошки злий.

Поля. Сеє! На віщо так говорити про чоловіка по-за
очі? Не гаразд!

Ніа. Ні, не гаразд — бути скупим.

Тетяна (сидить). Я прошу зазначити... сю річ без обго-
ворення. Батько може убити кожної хвилини...
Останній три дні він... не лаяв се... старав се з
усти бути заславам...

Петро. І се його не мало контує.

Тетяна. Треба се шанувати. Він старий... не винен
тому, що родив се перед нами... і думає не так,
як ми (розбратовано). Смішли моретовости у лю-
дях! Як ми усе брутальні, болжалісні! Нам на-
вчало любити одно-одного... нам мают бути
добрими... бути тихими...

Ніа (від том ів). І синають перли нам на шні й
хуті на нас... (Олена речесть се. Поля й Тете-
ров усміхаються се. Петро хоче шось сказати Ніа
і їй до жю. Тетяна дохрипано дитя голосом).

Безсеміонов (ушодить, Омирає Олену накривавим
покривом). Палажко, там у кутку твій батько. Пі-
ди лиш скажи йому, щоб він другим разом прий-
няв... як буде тиесей... так! Ти, мовля, тату,
іди до дому... і так дах. (Поля і за жю Ніа
всходять). От, іди й ти... Подиви се лиш на по-
го (ушодить бесіду й сиде до стола). Чого мовити?
Я помічаю, що я у двері — на всі подвійно-
сте роти...

Тетяна. Ми... і без нас... не багато бачили.

Безсеміонов (двигавшись з-від ложа до Олену). А з чо-
го снігалися?

Петро. Та се... нуєте!... Ніа...

Безсеміонов. Ніа. Все від нього йде... а так і знав...

Тетяна. Назити чю?

Безсеміонов. Назити.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженню. — Рекламні встав-
чатки віддає під оцлати поточної.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
на рік	10	—	с.
на чверть року	5	—	с.
на місяць	1	70	с.

Одноразове число „Буковини“ 16 остиків.

Передплата і відшкодування за інсерат
платні в Чернівцях.

З кінцем року.

Сим числом кінчать ся XVIII. річник „Буковини“, п'ятнадцятий рік нашої праці над руским народом на Буковині. Пускаючи в світ останній листок сего річника, мусимо сказати кілька слів про наше видавництво рускому загалу на Буковині під розвагу. Чи і як наша газета берегла і стерегла інтересів буковинських Русинів, про се не станемо широко розводити ся а полишаємо спокійно суд над сим буковинський рускій суспільності, перед котрою лежить отсе готовий вже 18. річник „Буковини“. Ми певні, що суд неувереджених і щирих Русинів не впаде в нашу некористь. Єдина провідна думка, що просвічує нам від самого початку нашого видавництва, себто від 1. січня 1895 року по нинішній день, а нею є добро руского народу, була і сего року єдиною метою, до якої ми стреміли, пам'ятаючи завжди, щоб „за нами не було і зерна неправди“. І найжестіший поріг, не то свій чоловік, не посміє сказати, що наше видавництво коли-небудь хочби на одну хвилину пустило ся ціль з ока. Нільна річ, чи ми все успіхи дали як найбільший нраз нашим думкам, чи ми з'уважили обставини за рускою правдою і правдою. Про се будуть різні гадки, бо критиків у нас немало а критикастрів ще більше; нікода тільки, що так мало, дуже мало щирих робітників, котрі би на місце того, що їм не подобає ся, хотіли поставити щось ліпшого; ми ж не відгукували й не відгукуюмо

нікого, а навпаки раді кожній новій силі, що щиро готова до спільної праці над добром нашого рідного народу.

Найкрасний суд про яку-небудь працю то безперечно вийде тої праці. А що добула „Буковина“ за 18 літ свого існування, се знає, бо се бачить весь світ. І ніхто не заперечить, що все те, що нині посідає буковинська Русь, то є в першій лінії здобуток нашої газети, що згорнула бук. руску інтелігенцію до праці-борби в інтересі руского народу. Не великі справи ті наші здобутки в порівнянню з іншими, мало ще нашої правди а багато ще нашої криниці, але поступ, який ми зробили за останніх 18 літ такий, що „Буковина“ може з гордостю на него вказати з тем додатком, що, коли воно ще не все так, як слід то вина певно не по її стороні...

Коли в праві хто нарікати, то причини до сего найбільше має як раз наше видавництво, що не дізнає з кожним роком такого зросту підпори у руского загалу, який „Буковині“ потрібний, щоб виконати чим раз труднішу задачу, яка росте з дня на день.

Вороги руского народу добивають і на Буковині всіляких способів і згромаджують свої сили, щоб нас як не вбити, бо се вже неможливе, то хоч прибити. З другого боку руска суспільність на Буковині за 18 літ нашої праці ставилась до газети вимоги не ті, що колись. А супроти сего всего прарієт помочі для нас вельми малий. Не гадуємо вже про чинний уділ у наших видавництвах, що все ще тяжить тяжким тягаром на

одних і тих самих плечах; але й матеріальна поміч загалу далеко ще не вистарчаюча, так що річично приходить ся боротись з недоборами, котрі мусить покривати руска друкарня, що іза того не може розвинути ся на користь „Народного Дому“, котрому для красшого розвитку поміч так дуже придалась би. А тут число передплатників не росте рівномірно зі зростом рускої інтелігенції, хоч який він не великий. Багатьом з давніх читачів „Буковини“ мусіло ся застановити дальшу писемку газети, бо не платили прокумерати. На жаль і стид є між ними й такі, що уходять за патріотів, ба навіть чванять ся своїм патріотизмом. Навіть учительство, котрим завдяки справді патріотичній діяльності одної частини головно стоїть рускість на Буковині, не спирає наше видавництво, як би могло; бо шопри учителів-помічників, що дійсно відринають собі кусень від рота на нероплату, є учителя і надучителі, що читають „Буковину“ плачену еими бідаками, ба є і 33 рускі місцевості, в котрих нема ні одного пренумеранта-учителя, наколи в наших школах нема ні одної учительської сили, що би не побирала „Буковину“... За прочу руску інтелігенцію нема що й говорити. На нільвадесять сьмислеників-Русинів ледно третина пренумерує „Буковину“ і мабуть взагалі руску газету. А значна частина прочої інтелігенції відозвоє ся тим, що читає „Буковину“ в класній, до котрого належить...

Отсе образ того, як буковинська руска інтелігенція спирає одинокую руску газету, що має насту-

пати ся за добро руского народу на Буковині! Так не може і не сьміє бути, панове громадо, коли не має на тім терпіти руска справа, руский нарід. Сей стан мусить доконче змінити ся на ліпше, кождий буковинський русин, що хоче ухити ся справді інтелігентного чоловіка, сьвідомого громадянина, мусить спирати одинокий руский орган на Буковині. Невелика передплата, котру біднішим ще й обнижаємо, се отже найменший даток на ціли народні, на той орган, що лучить інтелігенцію, яка представляє і творить акцію, в сьвідому громаду, від котрої залежить добро народу. Без газети нема науки, без науки нема порозуміння згоди, а без згоди нема сили. Отсе наше послідне слово з кінцем 18. року видавництва, яке подаємо під розвагу рускій інтелігенції на Буковині.

Поділ земскої посілости на Буковині.

Загальна поверхня Буковини становить 1,044,290 гектарів, з того належить ся в посідаю: 1. Єдиничні осіб 671,686 гектарів т. є. 64.31 процент, і 2. правних осіб 372,684 гектарів, т. є. 35.9 при. Як відступимо від розрешеної посілости єдиничних і правних осіб, а вельможе від уваги поділу цілої поверхні землі на велику земську посілость (до якої нідеа буковинської виборчої ординації належить і буковинський гр. прав. реаліційний фонд і малу земську посілость, то покаже ся, що в руках великої земскої посілости знаходиться ся 459,195 гектарів т. є. 44.33 при., а в руках малої земскої посілости 575,095 гектарів т. є. 55.07 при.

Велика земська посілость ділит ся на посілости:

Максим Горький.

(20)

МІЩАНИ.

Драматичний нарис в 4-ох діях.

Переклада Маруся Полганко.

(Кінець).

Перчіхін. Василю Васильовичу!

Безсеміонов. Геть ти! Непадаєш... зарозуміло...

Нуліна Івановна. Тетяно! Тетяно! Люба моя! Хорати моя! непадаєш! Що воно буде?

Безсеміонов. Ти, дочко, усе знала. Ти знала усе — починала! Змова проти батька (змова проти жоні-матері). Ти думала... не знала ніяк? Мавляччу єю? Розумієш... за жінку! Мій син... Прекрасні ви люди... Непадаєш... неупадаєш!...

Тетяна. Ляжте мене! Не дайте мені... знаменити...

Нуліна Івановна. Донечко! Божатиння ти моя! Запучили! Усіх нас запучили... за ніщо?

Безсеміонов. А хто? Усе Ніх, розбійники... вичепили. І син підбив... І дочка страждає! (зобачивши Тетяну, що стоїть біля входу). Ти, обі-проща, чого? Ти чого тут? Геть з помешкання!

Перчіхін. Василю Васильовичу! Його за ніщо? Ах ти... з глузду з'їхав повсім...

Тетяна (спокійно). Не кричи, старий! Всего, що від-прохти тебе, ти не розженеш... і — не трівож ся... Твій син вернеть ся...

Безсеміонов (швидко). Ти... ти звідки знаєш?

Тетяна. Він не далеко від тебе піде. Він се тимчасово в гору підняв ся. Його туди затягли... Але він зійде... Уйми ти — він трохи переробить свій хліб, перестановить в ньому мейбій жити-ме, як ти... спокійно, розумно й догідно.

Перчіхін (до Безс.). Бачиш? Чудачко! Гарячко! Чоло-вік тобі добра бажає... застани слово камо для твого спокую... а ти кричиш! Терентий — він, брат, мудрий чоловік.

Тетяна. Він перестановить мейбій і — жити-ме, по-реванційно, що чудово низонан свій обов'язок перед життям і людьми. Во він такий-же, як і ти...

Перчіхін. Донить.

Тетяна. Зовсім такий... боязливий і дурний...

Перчіхін (до Тетяни). Стрілай! Ти що?

Безсеміонов. Говори, а не дай ся... як знаєш?

Тетяна. І скуний буде у свій час і такий-же, як і ти, певний себе, і хоретовий (Перчіхін одностайно дивить ся на лице Тетяни, не розуміючи — чи потрібна староста, чи має йти. На обличчі Безс. жеє невпевненість, але речі Тетяни цілком для нього). І навіть неспасний буде він от-так само, як ти тепер... Життя йде, старий, — хто не обіжить за ним, той лишаєт ся самітним...

Перчіхін. Чув? Чуєш? Значить — усе йде, як слід... а ти сердит ся.

Безсеміонов. Стрілай! Відсели ся!

Тетяна. І так само нещасного й нужденного сина

такого не помиляють і скажуть йому правду у вічі, як і тобі кажу: — На що ти живи? Що зробив доброго? — І сам твій, як ти тепер, не відповість...

Безсеміонов. Так... ти от говориш тут... ти завжди до ладу говориш. А що в душі? Ні, я тобі не вірю! І все таки переїдати з помешкання. Годі!... досить я терпів нас. І ти теж... багато тут на рокам дав... шкідливого для мене.

Тетяна. Ех, коли б я! Але ні, не я... (виходить).

Безсеміонов (востриєм голосом). Ну... будемо терпіти... добре! Будемо чекати... Ціле життя терпіти... що будемо терпіти (іде до свого покою).

Нуліна Івановна (біжить слідом за ними). Тату! Любий ти мій! За ніщо нас діти?... За ніщо спарали? (іде до свого покою. Перчіхін стоїть посеред покою й мовчимо морщає. Тетяна дивиться збоку озир-ючись на доколя, сидить на диванку біля входу. В покою старий доносить ся шумний сміх).

Перчіхін. Тетяно! Тетяно... (Тетяна дивить ся на нього не відповідаючи). Тетяно! Через що се вони — одні розбійники, другі плачуть? Га? (Дивить ся на Тетяну, зітхає). Чудні! (дивить ся на двері до свого покою, іде до сьпіння, хитаючи го-лову). Піду лиш до Тетяни... Чудні!

(Тетяна, зітхаючи, схиляється на неї плачучи. В покою роздаєт ся негармонійний чоловічий сміх болячого струн і — згасиває).

